T. C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

HÂFIZ MUSTAFÂ DÛRBÎNÎ-ZÂDE'NİN GÜFTE MECMUASI (İAEK ŞEVKET RADO YAZMALARI, SR 078)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Betül Uysal

DÜZCE
Nisan 2021

T. C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

HÂFIZ MUSTAFÂ DÛRBÎNÎ-ZÂDE'NİN GÜFTE MECMUASI (İAEK ŞEVKET RADO YAZMALARI, SR 078)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Betül Uysal

DANIŞMAN: Prof. Dr. Metin AKKUŞ

DÜZCE
Nisan 2021

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından ……. Anabilim Dalında oy birliği / oy çokluğu ile YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan Akademik Unvanı, Adı-Soyadı
……

Üye Akademik Unvanı, Adı-Soyadı
……

Üye Akademik Unvanı, Adı-Soyadı
……

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

…/…./2021

(İmza Yeri)
Akademik Unvanı, Adı-Soyadı
Enstitü Müdürü

Çok insan anlayamaz eski mûsıkîmizden
Ve ondan anlamayan bir şey anlamaz bizden
Yahya Kemal Beyatlı

ÖN SÖZ

Altı asırlık tarihiyle çok geniş coğrafyalara yayılan Osmanlı İmparatorluğu, farklı kültürleri etkilemiş ve farklı kültürlerden de etkilenmiştir. Uzun soluklu devlet yönetimi sürecinde, yaşanan siyasal başarılara paralel olarak ilim ve sanatta da zirveye ulaşılmış, Osmanlı Devleti'nin payıtahtı, kültür ve sanat başkenti olmuştur. Bu başarının yakalanması padişahların dil, din, ırk farkı gözetmeksizin fikir ve sanat insanlarını himaye altına alıp onları desteklemesinin bir sonucudur. Padişahların devlet adamı kimliğinin yanı sıra sanatçı ruhlarının payı da önemlidir. "*İman sahipleri kardeştir.*" ayeti ilke olarak benimsenmiş, İslamî kültür ekseninde çok çeşitli ulusların harmanladığı zengin bir kültürel miras oluşturulmuştur. Bu mirasın gün ışığına çıkarılıp gelecek nesillere aktarılmasında Eski Türk Edebiyatı araştırmalarının önemi büyüktür. Edebiyat tarihimizi oluşturan edebiyat alanı çalışmaları çok çeşitli kaynaklardan beslenir. Bu kaynaklardan birisi de *mecmualar*dır. *Toplanmış, biriktirilmiş, tertip edilmiş, seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap olarak tanımlanan mecmûa*; sadece edebiyat alanının kaynağı değil; diğer bilim dallarının da yararlanabileceği, çeşitli şekil ve hacimde oluşabilen, birçok alanla ilgili bilgi içeren derleme kitaplardır. Mecmualar, içeriklerine göre sosyoloji, tarih, felsefe, tıp, müzik, din gibi pek çok bilim dalına kaynaklık edip çeşitli adlarla sınıflandırılır. Şiir ve musiki gibi birbirinden ayrı düşünülemeyen bu iki bilim dalına kaynaklık eden mecmuaların bir çeşidi de *güfte mecmuaları*dır. Günümüzün şarkı sözüne karşılık gelen *güfte*lerin derlendiği bu mecmualar, dönemlerinin musiki repertuvarını yansıtması ve müziğe dair teorik bilgiler içermesi bakımından müzikolojinin önemli kaynakları arasındadır. Bunun yanı sıra divan şiirlerinden seçilen güftelerin bir araya getirildiği güfte mecmuaları, manzum tarzda yazılan mecmua örnekleridir. İlk bakışta bu güfte mecmuaları adeta şiir mecmualarını andırsa da şiir mecmualarından farklılıklar gösterir. Örneğin; gazel, kaside vb. nazım şekillerinde yazılmış olan bir şiirin tüm beyitleri değil genellikle bestelenmiş olan bir ya da iki beyti güfte mecmuasında yer alır. Diğer yandan, güfte mecmualarının iç yapısı edebiyatın değil musikinin mantığına

uyar. Mecmuadaki güftelerde güftekarın adına da gûfteyi teşkil eden şiirin biçimine de yer verilmez. Ayrıca güfte mecmuaları, mürettep divanlarda görüldüğü gibi güftenin kafiyesine göre sıralanmaz. Bu farklılıklara rağmen güfte mecmuaları da edebî açıdan ayrı bir değere sahiptir. Tıpkı şiir mecmualarındaki gibi birçok şairin bilinmeyen şiirlerinin (tamamı olmasa da birkaç beytinin) günümüze ulaşması, derleyicisinin müzik zevkinin yanında edebî zevkini yansıtması gibi birtakım özellikler açısından güfte mecmuaları Klasik Türk Edebiyatı çalışmaları için de önemlidir.

Kütüphanelerimizde geçmiş çağlarda yazılıp günümüze kadar ulaşan yüzlerce güfte mecmuasının varlığından söz edilir. Bunlardan birisi de 19. yy.da, Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ tarafından kaleme alınmış güfte mecmuasıdır. Geçmiş ve gelecek arasında köprüler inşa eden edebiyat çalışmalarına katkı sağlayabilmek amacıyla hazırlanan bu tez çalışmasında; 19. yy.da yaşamış Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ'nın güfte mecmuası okunmuş, orijinal esere sadık kalınmış bir çeviri yazı ortaya çıkarılmasına gayret edilmiştir. Daha sonra mecmua üzerine inceleme esaslı bir çalışma yapılmıştır. Bu tezin en önemli gayesi Osmanlı dönemi musikî repertuvarını sergileyen Dûrbînî-zâde'nin mecmuasını tanıtarak eserin günümüze ulaşmasını sağlamaktır.

Tez, üç bölümden oluşur. İlk bölümü oluşturan *Giriş* kısmında "*Türk Musikisi Tarihçesi*" ve "*Mecmuanın Tanımı ve Sınıflandırılması*" başlığına yer verildikten sonra mecmuaların bir türü olan *güfte mecmuaları*na dair bilgi verilip gûfteler üzerine hazırlanan makale, kitap, tez ve bildirilerin bibliyografyalarına yer verilmiştir. *İkinci Bölüm*de Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ'nın hayatına dair tespit edilenler aktarılmış, mecmua tanıtılarak içerik ve yapı özellikleri açısından incelenmiştir. Mecmua içeriğinin daha net bir şekilde anlaşılabilmesi için çeşitli tablolar oluşturulmuştur. *Üçüncü Bölüm*de ise çeviri yazılı metnin hazırlanmasında izlenen yol açıklanarak metnin çeviri yazısına yer verilmiştir. *Metin* verilmeden önce mecmuadan daha kolay istifade edilmesi amacıyla güftelerin ilk mısralarının alfabetik listesi oluşturulmuştur. *Sonuç* kısmında çalışmamızda elde edilen veriler aktarılıp *Kaynakça* ve *Ekler*'le çalışma sonlandırılmıştır. Ekler üç kısma ayrılmaktadır. Ek1'de mecmuadaki güftelere ait tespit edilen bütün nazarî bilgilerin (makam, usul, form, bestekar ve güftekar bilgileri) tek bir tablo halinde toplanması, okuyucunun mecmua hakkında fikir sahibi olmasını kolaylaştıracaktır. Ek2'de mecmuadaki güftelerden

"https://www.notaarsivleri.com/" sitesinde kaydı bulunanların bilgisine yer verilmiştir. Tablodaki linklere tıklayarak ses kayıtlarının dinlenebilmesi sağlanmıştır. Ek3'te ise mecmuanın özel olduğunu kanıtlayan bazı sayfalarının görüntüleri paylaşılmıştır.

Çalışma boyunca değerli vaktinden ayırıp her konuda yol gösteren kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Metin AKKUŞ'a ve maddi-manevi desteklerini her zaman hissettiğim aileme en kalbî şükranlarımı arz ediyorum.

Betül UYSAL

ÖZET

HÂFIZ MUSTAFÂ DÛRBÎNÎ-ZÂDE'NİN GÜFTE MECMUASI

(İAEK ŞEVKET RADO YAZMALARI, SR 078)

UYSAL, Betül

Yüksek Lisans, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Metin AKKUŞ

Nisan 2021, 729 sayfa

Güfte mecmuaları, başta Klasik Türk Musikisi olmak üzere Klasik Türk Edebiyatı için de önemli kaynaklardandır.

Bu tez çalışmasında, Hâfız Mustafâ Dûrbînî-zâde'nin 1216 (1801/02) yılında yazdığı bir güfte mecmuası incelenmiştir. Mecmua, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesi, Şevket Rado Yazmaları, numara 78'de "*Şarkı Mecmuası*" başlığıyla kayıtlıdır. 205 varaklık mecmuada çeşitli formlarda yazılmış 1052 güfte bulunmaktadır.

Tez, üç bölümden oluşmuştur. Tezin ilk bölümü olan Giriş'te, Türk Musikisinin tarihçesinden bahsedilip mecmualar hakkında bilgi verildikten sonra; İkinci Bölüm'de Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ'nın hayatına dair tespit edilenler aktarılmış, mecmua tanıtılarak, içerik ve yapı özellikleri açısından incelenmiştir. Üçüncü Bölüm'de ise çeviri yazılı metnin hazırlanmasında izlenen yol açıklanarak metnin çeviri yazısına yer verilmiştir. Bu çalışmayla Türk musikisi ve edebiyatına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mecmua, Müzikoloji, Güfte, 19. yy., Dûrbînî-zâde.

ABSTRACT

A LYRIC BOOK OF HÂFIZ MUSTAFÂ DÛRBÎNÎ-ZÂDE

(İRIL ŞEVKET RADO MANUSCRİPTS, SR 078)

Master's Thesis, Department of Turkish Language and Literature

Advisor: Prof. Dr. Metin AKKUŞ

April 2021, 729 pages

Lyric books are among significant sources for mainly Classical Turkish music also Classical Turkish Literature.

In this thesis, Hâfız Mustafâ Dûrbînî-zâde's one of his book which was written in 1216 (1801/02) is analysed. The lyric book is registered in İstanbul Research Institute Library, Şevket Rado Manuscripts, numbered 78, titled as "Şarkı Mecmuası". In this 205 pages lyric book, there are 1052 lyrics written in various forms.

In thesis there are three chapters. In the Introduction, which is the first part of the thesis, after given history of Turkish music and information about the majmuas; in Second chapter, Dûrbînî's life is mentioned, introducing the lyric book, its context and structure features are analysed. In Third chapter, explaining the process of translation of the manuscprit, the transcription is given. It is aimed to contribute to Turkish music and literature with this study.

Key Words: The majmua, Musicology, Lyrics, 19. century, Dûrbînî-zâde.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI ..... **i**
ÖN SÖZ ..... **ii**
ÖZET ..... **v**
ABSTRACT ..... **vi**
İÇİNDEKİLER ..... **vii**
TABLO ve ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **ix**
KISALTMALAR LİSTESİ ..... **x**
1. GİRİŞ **1**
1.1.Türk Musikisi Tarihçesi 2
1.2.Mecmuanın Tanımı ve Sınıflandırılması 6
1.2.1.Güfte Mecmuaları 9
1.2.2.Güftelerle İlgili Çalışmalar 12
2. DÛRBÎNÎ-ZÂDE HÂFIZ MUSTAFÂ VE GÜFTE MECMUASI **18**
2.1.Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ'nın Hayatı 18
2.2.Güfte Mecmuasının İncelenmesi 20
2.2.1.Nüsha Tavsifi 20
2.2.2.Mecmuanın İçerik ve Yapı Özellikleri 22
2.2.2.1.Makamlar 29
2.2.2.2.Vezinler 35
2.2.2.3.Usuller 37
2.2.2.4.Usul-Vezin İlişkisi 40
2.2.2.5.Formlar 44
2.2.2.5.1.Kâr 44
2.2.2.5.2.Beste 45
2.2.2.5.3.Nakş 45
2.2.2.5.4.Nakş Beste 45
2.2.2.5.5.Semai 45
2.2.2.5.6.Ağır Semai 46
2.2.2.5.7.Yürük/Yügrük Semai 46
2.2.2.5.8.Nakş Semai 46
2.2.2.5.9.Şarkı 46
2.2.2.5.10.Köçekçe 47

2.2.2.6.Güftekarlar/Şairler..... 47
2.2.2.7.Bestekarlar..... 51
2.2.2.8.Güfte Sahibi/Şair Bestekarlar..... 53
2.2.2.9.TRT Nota Arşivi 54
2.2.3.Mecmuanın Yazım Özellikleri..... 55
3. GÜFTE MECMUASININ METNİ..... 59
3.1.Güftelerin İlk Mısralarına Göre Alfabetik Sıralama 59
3.2.Metnin Çeviriyazısında İzlenilen Yöntem 80
3.3.METİN..... 83
SONUÇ..... 604
KAYNAKÇA 607
EKLER..... 613
EK 1: Varak Numarasına Göre Güfteler Tablosu..... 613
EK 2: TRT Nota Repertuvarında Güfte Kayıtları 679
EK 3: MECMUADAN VARAK ÖRNEKLERİ..... 709

TABLO ve ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1: Makamlar **33**
Tablo 2: Vezinler **36**
Tablo 3: Usuller **40**
Tablo 4: Usul-Vezin İlişkisi **42**
Tablo 5: Formlar **47**
Tablo 6: Güftekarlar/Şairler **49**
Tablo 7: Bestekarlar **52**
Tablo 8: Güfte Sahibi/Şair Bestekarlar **54**
Tablo 9: Güftelerin İlk Mısraları ve Varak Numaraları (Alfabetik) **59**

Şekil 1: Bahir ve Hece Ölçülerinin Yüzdelik Dağılımları **35**
Şekil 2: Şairlerin Yüzyıllara Göre Dağılımı **48**

KISALTMALAR LİSTESİ

A	Arapça
c.	Cilt
Dan.	Danışman
DİA	Diyanet İslâm Ansiklopedisi
DT	Doktora Tezi
Edit.	Editör
Ef.	Efendi
F	Farsça
G.	Gazel
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
İÜ	İstanbul Üniversitesi
M	Hâfız Mustafâ Dûrbînî-zâde, *Şarkı Mecmuası*, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, Şevket Rado Yazmaları, No: 78.
Mur.	Murabba
Msm.	Musammat
MÜ	Marmara Üniversitesi
ö.	Ölüm tarihi
R.	Rubai
SBE	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ş.	Şarkı
T	Türkçe
TDVY	Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları
TRT REPno	TRT Repertuvar Numarası
Ü.	Üniversitesi
vb.	ve benzeri
vd.	ve diğerleri
Yay.	Yayınları
YLT	Yüksek Lisans Tezi

1. GİRİŞ

Musikinin kökenine dair öne sürülen çeşitli görüşler arasında en yaygın olanı Latince "musica"ya dayandığıdır (Özcan-Çetinkaya 2006: 261). Hemen hemen bütün dillere Yunanca "musike"den giren "mûsiki", Yunanca'da "müz'lerin san'atı" anlamındadır. Türkler'in X. yy.da İslamiyet'i kabulüyle Arapça'daki "mûsîkıy" kelimesi dilimize geçmiş ancak bizde kelimenin orta hecesi kısaltılarak "mûsikıy" şeklinde telafuz edilmiştir (Öztuna 2000: 274). Musiki, biz Türklerin doğumdan ölüme kadar, yaşamlarımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Doğan bir bebeğin kulağına okunan ezandan, ölen bir kişinin ardından okutulan Sela'ya kadar; düğünlerde, özel günlerde kısacası hayatın her anında yer edinmiş bir sanat dalıdır. Hayatın her aşamasına eşlik eden musiki, sadece bir eğlence unsuru değildir. Savaşta ve barışta milletimize ve ordumuza millî duygular vererek toplumumuzu birleştirmiştir. Ayrıca hastalıkların tedavisinde de kullanılmıştır.

Farklı duygu ve düşünceleri paylaşıp sosyal bir varlık olarak bir arada yaşayan bireyler, kendisini çevresine daha iyi ifade edebilmek, tecrübe ve birikimlerini etkili bir biçimde başkalarına aktarabilmek için çeşitli sanat dallarından yararlanır. Sanat dallarıysa birbirinden ayrı düşünülemez. Şiir ve musiki birlikteliği bunun en çarpıcı örneklerindendir. Örneğin; klasik edebiyat ürünü olan *Mevlid* mesnevisi, yüzyıllardır çeşitli merasimlerde farklı makamlarda bestelenmiş olarak okunmaktadır. Daha bunun gibi özel günlerde okunan Arapça, Farsça ve Türkçe pek çok besteli şiir vardır. Metin Akkuş, "*Klasik Türk Edebiyatı-Müzik İlişkileri Açısından Bir Şiir Örneğinin Anlamlandırılması*" adlı bildirisinde ortak paydada birleşen bu iki sanat arasındaki uyuma şu ifadelerle dikkat çeker: *"...Urfa ile özdeşleşen sıra gecelerinde, Harput havuzbaşı eğlencelerinde seslendirilen birçok şarkı/türkünün klasik metinler olduğunun ne kadar farkındayız? Fuzuli ve Nabi'nin türküler/naatlar-kasideler/gazeller'inin birden fazla besteleri, Kazancı Bedih'in, Diyarbakırlı Celal Güzelses'in veya Mehmet Özbek'in seslendirdiği metinleri (mesela: Ruhavi besteler), bu yönüyle hiç düşündük mü? Örnekleri çoğaltmak mümkün. Alvarlı Efe'nin sufiyane şiirleri, Nesimi'nin bestelenmiş şiirleri, Nefî'nin klasik Türk musikisi repertuarlarına girmiş tanınmış bahariyesi ve Mustafa Itrî tarafından bestelenmiş "Tuti-i mucize-guyem…" girişli gazeli gibi, ilk anda aklımıza gelenlerle yüzlerce klasik şiir metninin bestelerine ulaşılabilir."* (Akkuş 2020: 135)

Bu besteli şiirlerin yazıldığı defterler yani güfte mecmuaları da musiki ve divan şiiri arasındaki yakın ilişkinin somut örneği olarak karşımıza çıkan kaynaklardandır. *Meşk usulü*yle sözlü olarak öğretilen musiki eserleri, yazılı olarak ortaya koyulan güfte mecmuaları ile varlığını koruyup sonraki çağlara aktarılmıştır. Bu mecmualar, Klasik Türk şiirinden alınan gü̈fteleri ve bu güftelerin bestekar, güftekar, usul, form ve makam bilgilerini içeren önemli kaynak eserlerdir.

1801/1802 yılında Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ tarafından kaleme alınmış bir güfte mecmuası tezimizin ana konusunu oluşturmaktadır. Bu tez çalışmasında İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesi, Şevket Rado Yazmaları'nda bulunan 78 numaralı güfte mecmuasının incelemesi yapılıp çeviri yazılı metni hazırlanmıştır.

Dûrbînî-zâde'nin güfte mecmuasını incelemeden önce Türk Musikisi Tarihi ve ardından "mecmua" terimini ana hatlarıyla ele almamız faydalı olacaktır.

1.1. Türk Musikisi Tarihçesi

25 yüzyıllık geçmişi olan Türk Musikisi, Orta Asya'dan başlayıp bir ucu Çin'e diğer ucu Fas'a kadar uzanan köklü bir sanat dalıdır. Türk musikisi - edebiyatta olduğu gibi- *İslamiyetten önce Türk musikisi* ve *İslami dönem Türk musikisi* olarak iki döneme ayrılabilir. Türk musikisinin Osmanlı musikisi olarak adlandırılan 500 yıllık bir bölümü kapsayan kısmının temelleri İslamiyet öncesi devirlerde atılmıştır. Eski Türklerde kam, baksı, oyun, şaman adı verilen şair çalgıcılar, başarı ve kahramanlıkları öven kopuzcular, daha sonra sâz şairi âşıklar, ardından Farabi, Şirazlı Kutbuddin ve Meragalı Abdülkadir gibi büyük ustadlar Osmanlı musikisinin zeminini hazırlamışlardır (Tanrıkorur 2019: 33-34).

Abdülkadir Tekin'in kitabında yer verdiği Onur Akdoğu'nun "Türk Musikisi Tarihi" tasnifine göre, çalışılan güfte mecmuasının yazıldığı 1801/02 tarihine kadar Türk Musikisi, başlıca üç dönemden geçmiştir. Bu dönemler şu şekildedir (Tekin 2015:7):

A. Oluşum Dönemi (İlk insandan-1453'e kadar)
B. Gelişim Dönemi (1453-1730)
C. Doruk Dönemi (1730-1826)

Türk Musikisi'nin "*Oluşum Dönemi*", insanın ilk ortaya çıkışından ilk Türk Devleti olan Hun Devleti'nin kuruluşu (M.Ö. 3. yy.), Türkler'in İslamiyet'i kabul edişi (M.S. 10. yy.), Osmanlı Devleti'nin kuruluşu (1299) ve İstanbul'un fethi (1453) hadiseleriyle de dört farklı evreye ayrılır (Tekin 2015: 19).

Türklerin İslamiyet'le temaslarının başladığı 9. Yüzyılda ilk İslâm filozofu Yakub b. İshak el-Kindî, Arap mûsikisinde ilmî ekolün kurucusu kabul edilir. Kindî ebced harflerine dayalı bir nota sistemi kurmuş, "dörtlü sistem" adını verdiği bir ses sistemi meydana getirmiştir.

Kindî'den sonra musiki nazariyesine dair çalışmalar yapan diğer bir İslam filozofu Fârâbî'dir. Farabi'nin musiki konusundaki üç eserinden en kapsamlısı olan *el-Mûsîḳa'l-kebîr*, mûsiki teorisi ve felsefesi hakkında yazılmış en sistemli eserlerdendir. Bu eserin başta İbn Sînâ olmak üzere daha sonra yapılan mûsiki teorisine dair çalışmaları etkilediği ve bu etkinin Abdülkâdir-i Merâgî'ye kadar uzandığı kabul edilmektedir. Orta çağ tıbbının önde gelen temsilcisi olan ve mûsikiyi riyâzî ve eğitici ilimler arasında sayan İbn Sînâ mûsiki konusunda müstakil eser yazmamış, ancak eserlerinde musikiye dair bölümlere yer vermiştir (Özcan-Çetinkaya 2006: 258-259).

1082'de Keykavus tarafından yazılmış, "*Kabusname*" adlı eserin otuz altıncı bölümünde, kentli halk anlatımıyla müziği de yer verilmiştir. Bu bölümde daha çok eğlence müziği yapan çalgıcılardan ve bu dönemde adlandırılmış makamlar ve türlerden söz edilmektedir. Bunun yanında, ozanları, kopuzcuları mevcut olmayan, hiçbir Selçuklu ordusu yoktur. Tasavvufi Halk Müziği'nin bu evredeki bilinen tek türü ise ilahidir. Yunus Emre, Tabduk Emre'nin dergahında ve Tabduk Emre'nin isteği üzerine ilahiler söylemiştir.

Bu dönemde üzerinde durulması gereken önemli bir isim de Mevlana Celaleleddin-i Rumi'dir. Mevlana, musiki anlayışını *Mesnevi'*sinin ilk on sekiz beytinde dile getirmiştir.

Bektaşi tarikatının kurucusu Hacı Bektaş Veli, Türk Halk Müziği Bektaşi tarikatıyla simgeleşmiştir. Rebab çalan Sultan Veled bestekar olarak da eserler vermiş ve Mevlevi tarikatını teşkilatlandıran kişi olmuştur (Tekin 2015: 26-27).

XIII. yüzyılda Safiyyüddin el-Urmevî'nin (1224-1294) *Kitâbü'l-Edvâr fî maʿrifeti'n-naġam ve'l-evtâr*'ı mûsiki nazariyatına dair temel çalışmalarından biridir. Urmevî'nin ortaya koyduğu ses sistemi çok geniş bir coğrafyada benimsenmiş ve sonraki yüzyıllarda da sistemi üzerine çalışılıp eserler verilmiştir (Özcan-Çetinkaya 2006: 259).

Safiyüddin'den sonra Azerbaycan'ın Meraga şehrinde doğan Abdülkadir Merâgî (1353-1435), Tür müziğinin kuralları üzerinde çalışan önemli bir isimdir. *Câmiü'l-Elhan*, *Mekâsidü'l-Elhan ve Kenzü'l-Elhân* adlı eserleri bulunmaktadır. Bunlardan sonuncusu hala kayıptır. Merâgi musikimizin şekillenmesinde ve yeni bir üslup kazanmasında etkili bir rol oynamıştır (Tekin 2015: 28-29).

15. yy.da Osmanlı'nın büyük bir gelişme ve yükselme seyrine girmesiyle musiki de kendini göstermiş ve İstanbul, kültür ve sanat merkezi haline gelmiştir. 1453 yılından, Lale devrinin bitimi olan 1730 yılına kadar geçen süre musikinin gelişim devridir (Tekin 2015: 30). Kırşehirli Nizâmeddin b. Yûsuf'un *Risâle-i Mûsîḳî'si*, saray mûsikişinaslarından Hızır b. Abdullah'ın *Kitâbü'l-Edvâr*'ı, Abdülkadir-i Merâgî'nin oğlu Abdülaziz'in *Nekâvetü'l-edvâr*'ı, Şükrullah'ın *Terceme-i Kitâb-ı Edvâr'*ı, Fethullah eş-Şirvânî'nin *Risâle fî ʿilmi'l-mûsîkî'*si (Mecelle fi'l-mûsîkî), Batı Türkistanlı olduğu sanılan Ali Şah b. Hacı Büke'nin Timurlu Hükümdarı Hüseyin Baykara'nın veziri Ali Şîr Nevâî'ye takdim ettiği *Mukaddimetü'l-usûl*'ü, Abdurrahman-ı Câmî'nin *Risâle-i Mûsîḳî'*si, Lâdikli Mehmed Çelebi'nin II. Bayezid'e ithaf ettiği *Zeynü'l-elhân fî ilmi't-te'lîf ve'l-evzân* ve *er-Risâletü'l-fethiyy*e adlı eserleri, Kadızâde Tirevî'nin *Risâle fî'l-mûsikî*'si, Ahîzâde Ali *Çelebi'nin Risâletü'l-mûsikî fî'l-edvâr*'ı XV. yüzyılda yapılan çalışmaların en önemlilerindendir. Bu çalışmalara Abdülkâdir-i Merâgî'nin katkıları büyüktür (Özcan-Çetinkaya 2006: 259-260).

Padişah II. Bayezid'in oğlu Şehzade Korkut kıymetli bir bestekardır. Yavuz Sultan Selim'in İran'dan getirdiği Hasan Can Çelebi ve Behram Ağa devrin diğer büyük bestekarlarındandır. Nefîrî (?-1560)'nin on bir adet saz eseri günümüze ulaşmıştır.

XVI. XVII. Yüzyıllar arasında yaşamış önemli isimlerden biri de Gazi Giray Han'dır (1554-1607). Özellikle saz eserlerindeki ustalığı bugün bile takdirle anılır. Gülizar ve Irak makamlarının onun tarafından bulunduğu söylenmektedir.

Yine bu dönemde yaşayan Aziz Mahmud Hüdayi (1543-1628) dini musikide büyük hizmetler vermiştir.

Hasan Efendi (1550-1623) bu dönemin en parlak bestekarlarındandır. İlahi, temcid, tesbih, tevşih gibi eserlerinin pek çoğu zamanımıza ulaşmıştır. Saz eserlerinde Benli Hasan Ağa (1607), sözlü eserlerde Âmâ Kadri Çelebi (?-1650), Nâme Ahmet Çelebi (1605-1687) bu dönemin önemli bestekarlarıdır.

Bu yüzyılın en büyük bestekarlarından kabul edilen diğer bir isim ise; Hafız Post (1630-1694), dinî ve din dışı saha da yüzden fazla eser bestelemiştir. Dört yüzden fazla eserinin güftesi eski musiki mecmualarında kayıtlıdır. Hafız Post'un zamanımıza ulaşan eser sayısı on bir tanedir (Tekin: 2015: 30-31).

XVIII. yy. Osmanlı Devleti'nin askeri ve ekonomik açıdan gücünü yitirmesine rağmen musikide gelişimin devam ettiği bir dönemdir. Osmanlı halkı, yaşadıkları felaketlerin getirdiği yorgunluk ve karamsarlıktan kurtulabilmek için edebiyat ve musikiye sığınmışlardır. Sadrazamlar, vezir ve şeyhülislamlar da şiir ve musikiyle meşgul olmuştur (Tekin: 2015: 42). Bu dönemde musiki, I. Mahmut (1730-1754) III. Ahmed ve III. Selim gibi padişahların da himayesiyle "*Doruk Dönem*"ine ulaşmıştır.

XVIII. yy.da nota kullanımına dair çalışmalara da yoğunlaşılmıştır Kantemiroğlu, Galata Mevlevîhânesi şeyhlerinden Kutbünnâyî Osman Dede ve Abdülbâki Nâsır Dede tarafından nota kullanımına dair çalışmalara yapılmıştır. Kantemiroğlu, *Kitâbü İlmi'l-mûsikî alâ vechi'l-hurûfât* adlı Türkçe eserinde nazarî mûsiki bilgilerinin yanı sıra alfabetik olarak sıralanmış 350'yi aşkın enstrümantal bestenin notasını kendi icat ettiği sistemi kullanarak vermiştir. Osman Dede, Kantemiroğlu notasına benzeyen kendi nota sistemini oluşturmuş ayrıca mûsiki bilgilerini içeren *Rabṭ-ı Taʿbîrât-ı Mûsîkî* adlı manzum bir eser yazmıştır. Abdülbâki Nâsır Dede ise III. Selim'in verdiği görev üzerine yeni bir nota sistemi düzenleyerek bunu telif ettiği *Tahrîriyye* adlı eserinde açıklamıştır. Nâsır Dede'nin nota sistemi beklenen rağbeti görmemiştir. Onun ardından Ermeni kilisesi mugannîlerinden Hamparsum Limonciyan'ın geliştirdiği nota sistemi geniş ölçüde benimsenmiş ve Batı notası yerleşinceye kadar XIX. yüzyıl boyunca nota yazımında kullanılmıştır (Özcan-Çetinkaya 2006: 260).

XIII. yüzyılda birçok bestakar yetişmiş ve pek çok musiki eseri yazılmıştır. 1801/02 yılında yazılan Dûrbînî-zâde'ye ait güfte mecmuası, 19. yüzyılın başında yazıldığı için 18. yüzyılda yaşayan bestekarların çok sayıda eserini içermektedir. Mecmuada yer alan ve bu dönemde yaşamış önemli bestekarlardan ileride daha ayrıntılı olarak bahsedilecektir. **Bkz. Bestekarlar**, s.62

1.2. Mecmuanın Tanımı ve Sınıflandırılması

"Mecmua" مجموعه kelimesi; Arapça "cem" جمع kökünden türetilmiştir. Sözlükte "toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzîm edilmiş şeylerin hepsi; seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap; dergi" anlamına gelmektedir (Devellioğlu 2012: 689). Bir terim olarak ise "seçilmiş şiir, münşeat, güfte vb. eserlerin toplanarak bir araya getirildiği eserlerin genel adıdır" (Mermer ve Koç Keskin 2005: 66). Mecmualar, genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır (Uzun, 2003: 265).

İçerik açısından incelendiğinde mecmuaların başta edebiyat olmak üzere birçok bilim dalına kaynaklık ettiği ve pek çok farklı konu etrafında şekillendiği görülmektedir. Örneğin; "şiir mecmuaları (mecmû'a-i eş'âr), risale mecmuaları (mecmû'atü'r-resâ'il), hadis mecmuaları (mecmû'atü'l-ehâdîs), fetva mecmuaları (mecmû'a-i fetâvâ), dua mecmuaları (mecmû'a-i ed'iye), tarih manzumelerini içeren mecmualar (mecmû'a-i tevârîh), gizli ilimlerden bahseden mecmualar (mecmû'atü'l-havâss, mecmû'a-i cifr ve reml, mecmû'a-i ilm-i nücûm, mecmû'a-i tılısmât, mecmû'a-i melâhîm, mecmû'a-i vefk), letaif mecmuaları (mecmû'atü'l-letâ'if), hikâye mecmuaları (mecmû'a-i hikâyât), münşe'ât mecmuaları (mecmû'a-i münşe'ât), *müzikle ilgili mecmualar* (mecmû'a-i beste ve semâ'î, mecmû'a-i mûsikî, mecmû'a-i ilâhiyyât, mecmû'a-i sâz u söz), mektup mecmuaları (mecmû'a-i mekâtib)…" mecmualardan bazılarıdır (Gıynaş 2011: 246-247).

Yukarıda görüldüğü üzere daha birçok çeşidi bulunan mecmuaların sınıflandırılmasına dair araştırmacılar tarafından farklı tasnif önerilerinde bulunulmuş, mecmualar üzerine yapılan çalışmalar arttıkça bu tasnif önerileri de artmaya devam etmektedir.

Mecmuaların sınıflandırılmasına dair yapılan ilk çalışma Agâh Sırrı Levend'e aittir. *Türk Edebiyatı Tarihi* adlı eserinde mecmuaları şu şekilde sınıflandırılmıştır:

1. Nazire mecmuaları,

2. Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmuaları,

3. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,

4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,

5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar (Levend 2014: 166-167).

Diğer bir tasnif Günay Kut'a aittir. Kut'un tasnifi ise şu şekildedir:

1. Nazire mecmuaları,

2. Seçme şiir mecmuaları (Mecmua-i eş'ar, mecmua-i devavin),

3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya getirilmesiyle oluşan mecmualar (Mecmua-i edviye, mecmua-i ed'iye, mecmua-i tevarih, mecmua-i muammeyat, mecmua-i münşeat, mecmuatü'r-resail gibi),

4. Karışık mecmualar. Bu tür mecmualar nazım-nesir karışık olabileceği gibi Arapça, Türkçe ve Farsça gibi değişik dillerde de yazılmış olabilir.

5. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar (Kut 1986: 170-172).

Başka bir sınıflandırma Atabey Kılıç'a aittir. Kılıç "*Mecmua Tasnifine Dair*" adlı yazısında mecmuaları şu şekilde sınıflandırmıştır:

1. Cilt ve tertip hususiyetleri bakımından mecmualar,

1.1. Tertip durumuna göre mecmualar (Mürettep mecmualar, mürettep olmayan mecmualar),

1.2. Mürettip durumuna göre mecmualar (Mürettibi bilinen mecmualar, mürettibi bilinmeyen mecmualar),

1.3. Aynı zümreye mensup şahsiyetlerin eserlerinin toplandığı mecmualar,

2. Şekil bakımından,

2.1. Manzum metinler mecmuaları (Kaside mecmuaları, gazel mecmuaları, nazire mecmuaları, muamma mecmuaları, *güfte mecmuaları* gibi),

2.2. Mensur metinler mecmuaları (Lugaz mecmuaları, fetva mecmuaları gibi),

2.3. Karışık manzum ve mensur eserler mecmuaları (Fevayid ve eş'âr mecmuaları gibi),

3. Dil bakımından

3.1. Arapça mecmualar,

3.2. Farsça mecmualar,

3.3. Türkçe mecmualar,

3.4. Çok dilli mecmualar,

4. Muhteva bakımından

4.1. Din,

4.2. Tasavvuf,

4.3. İlm-i nücum / fal ve remil,

4.4. Hikâye / latife,

4.5. Hezel ve hiciv,

4.6. Edviye,

4.7. Musiki,

4.8. Hat ve kitâbet,

5. ***Şahısların tertip ettiği veya şahıslar için tertip edilen mecmualar*** (Kılıç 2012: 75-96).

Bu sınıflandırmaya göre içerdikleri metinlerin "*şekil özelliklerine göre mecmualar*" dan birisi de güftelerden yani manzum metinlerden oluşan "*güfte mecmuaları*"dır.

1.2.1. Güfte Mecmuaları

Güfte kelimesi Farsça "*goften/güften*" mastarından "*söylenmiş*" anlamına gelen bir kelime olup Türk musikisinde sözlü bir eserin bestelenmiş manzum sözleri, bestelenmiş şiirin aldığı addır (Öztuna 1990: 1/311). Türk musikisinde "kâr, beste, semâi, şarkı, türkü, ilâhi, nefes gibi dinî ve din dışı formlarla bestelenen eserlerin sözü" manasında kullanılır. Günümüzde bu manaya gelen "şarkı sözü" tabiri yaygınlaşmıştır. Güfte kaleme alan kişiye de "*güftekâr*" adı verilmiştir (Özkan 1996: 217).

Güftelerin bir araya toplanmasıyla oluşan *güfte mecmuaları*, eski güftelerin zamanımıza ulaşmasında önemli yeri olan sözlü mûsikinin kaynakları arasında en önde gelir. Bu eserler ayrıca güftekâr ve bestekârlar hakkındaki biyografik bilgi ve tarih kayıtları ile edebiyat ve mûsiki tarihi bakımından da önemli birer kaynak vazifesi görmüşlerdir (Özkan 1996: 217).

Başer müzik biliminin temel kaynakları arasında yer alan güfte mecmualarını şu şekilde anlatmaktadır: "*Yahya Kemal'in Itrî şiirindeki dizeleriyle "Gemiler geçmeyen bir umman"daki seslerden, bestelerden haber veren eserlere benzemektedirler. Makamlar esas alınarak kısımlara ayrılmış bulunan bu mecmualarda, çeşitli besteler makamlarına göre, ait olduğu kısımlarda yani makam fasıllarında, kendine yer bulmaktadır. Bu açıdan bakıldığında güfte mecmualarının her biri, güfteleri kaydedilmiş bir "Mûsikî külliyatı" görünümündedir. Ancak ne var ki bu eserler, müziğin özgün dokümanları kabul edilen notayı bünyesinde barındırmadığı için, müzisyenlerce mûsikî külliyatından çok, bir şiir defteri yahut bir şiir antolojisiymiş gibi değerlendirilmiştir."* (Başer 2017: 125).

Güftelerin bir araya toplanmasıyla oluşan güfte mecmualarının özelliklerini Cem Behar'ın verdiği bilgilerden yola çıkarak şu şekilde maddeleştirebiliriz:

1. Her güfte mecmuası bizzat onu yazan kişinin veya talebelerinin yararlanması için kaleme alınır, yazıldığı dönemin musiki repertuvarını yani o zamanlar bilinen ve icra edilen eserleri içerirdi.

2. Geçmişte *meşk* sistemi ile verilen musiki eğitiminde meşk sırasında hoca ve talebenin hafızasına destek görevini yerine getirirdi. Meşk etmenin diğer adı *eser geçmek*ti ve bu mecmualar, kişisel olarak geçilen, meşk edilmiş eserlerin geçici bir listesi olarak da görülürdü.

3. Genellikle her makamın başlığı altında sıralanan eserlerin sonuna birkaç boş sayfa bırakılırdı. Elinde yazma mecmua bulunan her kullanıcı onun bir önceki sahibinin geçmediği veya yeni bestelenen eserleri bu boş sayfalara eklerdi. Yani güfte mecmuaları makam adlarına göre başlıklara ayrılır, bu başlıklar altında o makamlardaki güfteler verilirdi. Diğer bir makamla başlayan güftelere geçmeden önce birkaç boş sayfa bırakılırdı. Dolayısıyla her mecmua, tamamlanması bir sonraki sahibine/kuşağa bırakılmış bir tamamlanmamış eserdir.

4. Güfte mecmualarının şiir mecmualarından farklı yönleri vardır. Bir şiirin yalnızca bestelenmiş olan bölümü güfte mecmuasına girer, yani bir şairin şiirinin tamamına mecmuada yer verilmez. Dolayısıyla hangi şaire ait olduğu tespit edilemeyen ve divan, mecmua gibi başka kaynaklarda şiirin tamamına ulaşamadığımız durumlarda şiirin nazım şekilleri de tespit edilemez. Ayrıca mecmuadaki güfteler klasik Divan tertibindeki gibi güftenin kafiyesine göre sıralanmaz, güftelerin müzikal formuna (kâr, murabba, beste, şarkı, semai vs.) göre sıralanırlar (Behar 2019: 49-50).

Güfte mecmuaları, Harun Korkmaz tarafından hazırlanan tez çalışmasında başlıca beş grup altında sınıflandırmıştır:

1.Fasıl mecmuaları,

2. Şarkı mecmuaları,

3. İlâhî mecmuaları

4. Âyîn-i Şerîf mecmuaları,

5. Mevlîd ve M'irâciye mecmuaları (Korkmaz 2014: 46)

Tez çalışması olarak incelediğimiz Hâfız Mustafa Dûrbînî-zâde'ye ait katalog kaydında "*Şarkı Mecmuası*" adıyla kayıtlı güfte mecmuası, *fasıl mecmuaları*ndan birisidir. Fasıl Mecmuası: "İçinde kâr, nakş, murabba beste, semâî, şarkı gibi birçok beste türünde, fasıl düzeni sırasına göre tertip edilmiş

bulunan mecmualar" için kullanılmaktadır. Bu mecmualar, kütüphane kataloglarında "*beste mecmuası, beste ve semâî mecmuası, şarkı mecmuası, besteli şarkı mecmuası*" gibi çok farklı isimlerle kayıtlıdır. Bunlar için kullanılması gereken en doğru isim "*fasıl mecmuası*"dır (Korkmaz 2014: 46).

Kütüphanelerde Osmanlı dönemine ait binlerce güfte mecmuasının varlığından söz edilmektedir. Bu mecmualarla ilgili hazırlanan kitap, tez, makale ve bildiri olarak birçok akademik çalışmaya ulaşılabilir.

1.2.2. Güftelerle İlgili Çalışmalar

Kitap olarak hazırlanan bazı çalışmalar[1] şöyledir:

- Aksüt, Sadun. (1992). *Güfteler Hazinesi I-II*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Behar, Cem. (2008). *Saklı Mecmua Ali Ufki'nin Biblioteque Nationalede France'taki (Turk 292) Yazması*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Çıpan, Mustafa. (2010). *Dervîş Avnî Güfte ve Şiir Mecmuası*. Konya: T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müd. Yayınları.
- Ergun, S. Nüzhet. (2017). *Türk Musikisi Gûfteler Antolojisi.* İstanbul: Vadi Yay.
- Ersönmez, Mesut. (2013). *Güftelerin Dili.* İstanbul: B Yayın.
- Güngör, E. Ruhi. (1981). *Türk Musikisi Gûfteler Antolojisi I-II*. İstanbul: Eren Yay.
- Kaçar, Y. Gülçin. (2011). *Gülzâr-ı Mûsikî*, Ankara: Maya Akademi Yay.
- Koca, Fatih. (2017). *Derviş Mehmed El- Mevlevi'ye Ait Güfte Mecmuası*. Ankara: Mans Yay.
- Kutluay, Tamer. (1998). *Yegah'dan Segah'a Gûfteler*. Ankara: Bilim Yayıncılık.
- Uslu, Recep. (2007). *XV. Yüzyılda Bir Mecmua-i Güfte (Nuruosmaniye Ktp., nr. 3135) veyâ Sultan II. Murad Devri Müziğinin Bir Kaynağı*. e-kitap.
- Uslu, Recep. (2007). *Fatih Sultan Mehmed Döneminde Musiki- Şems-i Rumi'nin Mecmua-i Güfte'si*. İstanbul: Fetih Cemiyeti Yay.

Tez olarak hazırlanan bazı akademik çalışmalar[2] şöyledir:

- Doğrusöz, Nilgün. (1993). *Hâfız Post Güfte Mecmuası (Türkçe Gûfteler)*. YLT (Dan.: Prof. Dr. Selahattin İçli), İTÜ SBE, İstanbul.
- Ural, Şerâfettin. (1993). *XIX. Yüzyıla Ait Bir Yazmada Dînî Mûsikî Gûfteleri*. YLT (Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.

---

1 Kitap olarak hazırlanan çalışmaların bibliyografyası yazarın soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

2 Tez çalışmalarının bibliyografyası geçmişten günümüze doğru sıralanmıştır.

- Altıntop, Mehmet Emin. (1993). *Türk Din Mûsikîsinde Arapça Güfteli İlâhiler*. YLT, (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.
- Dikmen, M. Doğan. (1994). *Hânende Mecmuası'nın İlk Yedi Makamının Eserlerinin Güftelerinin Osmanlıca'dan Çevirisi ve İncelenmesi*. YLT (Dan.: Dr. Eser Ciner Çolakoğlu), İTÜ SBE, İstanbul.
- Tutal, Recep. (1994). *Türk Din Mûsikîsinde Na't, Tesbih ve Temcidler*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.
- Karataş, Erdoğan. (1995). *XVIII. Yüzyıla Âit Bir El Yazması Mecmuada Dînî Mûsikî Gûfteleri*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), İTÜ SBE, İstanbul.
- Kent, Seda. (1995). *Abdülkâdir Merâgî Hayâtı, Eserlerinin Usûl ve Güfte Açısından İncelenmesi*. YLT (Dan.: Doç. Dr. Cahit Atasoy), İTÜ SBE, İstanbul.
- Öznur, Fatih. (1998). *XIX. Yüzyılda Yazıldığı Tahmin Edilen Bir Yazmadaki Dînî Mûsikî Gûfteleri*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.
- Soydaş, M. Emin. (2001). *XVIII. Yüzyıla Âit Bir El Yazması Mecmuada Dînî Mûsikî Gûfteleri*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.
- Sağman, S. Hatice. (2001). *Rûşen Efendi'nin XIX. Yüzyılda Yazılmış Mecmua-i İlâhiyat Adlı Güfte Mecmuası*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Dişçi, C. M. Derya. (2001). *XIX. Yüzyılda Yazıldığı Tahmin Edilen Bir Yazmadaki Dînî Mûsikî Gûfteleri*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul
- Sağman, Şengül. (2002). *Müstakimzâde'nin Mecmua-i İlâhiyat Adlı Güfte Mecmuası (2 cilt)*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Erden, Serçin. (2004). *Hasan Gülşenî'nin Güfte Mecmuası ve İncelemesi*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Recep Uslu), İTÜ SBE, İstanbul.
- Önen, Uğur. (2004). *XVIII. Yüzyılda Yazıldığı Tahmin Edilen Bir El Yazması Mecmuadaki Dînî Mûsikî Gûfteleri*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.

- Duran, Tolga. (2004). *XVIII. Yüzyıla Âit Güfte Mecmuası ve İncelenmesi*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Recep Uslu), İTÜ SBE, İstanbul.
- Tokdemir, Hatice. (2006). *18. yy.'da Yazıldığı Tahmin Edilen Bir El yazması Mecmuadaki Dinî Musikî Gûfteleri*. YLT (Dan.: Prof. Dr. Hasan Aksoy), MÜ SBE, İstanbul.
- Demir, Aynur. (2007). *XX. Yüzyılda Şeref Bin Hasan Tarafından Düzenlenen Yazma Dînî Gûfteler Mecmûası*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Çırak, E. Hilal. (2007). *18. Yüzyılda Yazıldığı Tahmin Edilen Bir Yazmadaki Gûfteler*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Altay, Ahmet. (2010). *XIX. yüzyıl Türk klasik müziği şarkı formunda kullanılan makam, güfte ve konular üzerine bir araştırma*. YLT (Dan.: Doç. Dr. N. Oya Levendoğlu Öner), Erciyes Ü. SBE, Kayseri.
- Berksan, F. Emine. (2010). *Hekimbaşı Abdülaziz Efendi'nin Güfte Mecmuası'ndaki Şarkılar*. YLT (Dan.: Doç. Dr. Ahmet Hakkı Turabi), MÜ SBE, İstanbul.
- Hasözdemir, Ali. (2011). *XIX. Yüzyılda Yazıldığı Tahmin Edilen Bir El Yazması Mecmûada Mûsikî Gûfteleri*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.
- Yıldız, Osman. (2011). *XV. Yüzyıla Ait Anonim Güfte Mecmûasının İncelenmesi*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Bayram Akdoğan), AÜ SBE, Ankara.
- Ateş, Atilla. (2012). *Tevfik Rıza Yenal'ın Söz ve Saz İsimli Yazma Müzik Eserinin 3. kitabı Olan Gûfteler Bölümünün Günümüz Türkçesine Çevirisi*, YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Konya, Hilal. (2013). *XIX. Yüzyılda yazılmış olan Vasıf Bey'in güfte mecmuasının incelenmesi*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Suiçmez, Hüseyin. (2013). *19. YY'ın İlk Yarısında Yazıldığı Tahmin Edilen Bir Yazmadaki Gûfteler Üzerine Çalışma*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.

- Gençoğlu, M. S. Halim. (2013). *Süleymaniye Kütüphanesi-Ali Nihat Tarlan-Nr. 81 künyeli Mecmua-i Güftenin incelenmesi*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Recep Uslu), Haliç Ü. SBE, İstanbul.
- Kılıç, Erdal. (2013). *Mecmûa-yı Letâif fî Sandukatiel-Meârif (metin ve değerlendirme).* DT (Dan.: Prof. Dr. Mahmut AK), İÜ SBE, İstanbul.
- Topal, Burçin. (2014). *Gıda-ı Ruh İsimli Güfte Mecmuasının Günümüz Türkçesine Çevirisi ve İncelenmesi.* YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. İrfan Karaduman), Cumhuriyet Ü. SBE, Sivas.
- Çoban, İbrahim. (2015). *XIX. yüzyılda yazıldığı anlaşılan bir güfte mecmûasındaki eserlerin çeviri yazımı ve değerlendirilmesi*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Parmaksız, M. Nuri. (2016). *Bodlein Kütüphanesi 127- 128 Numaralı Türk Musikisi Güfte Mecmuasının İncelenmesi.* DT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Recep Uslu), Gazi Ü. Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.
- Tosun, H. Zehra Gürsoy. (2017). *XIX. yüzyılın ilk yarısında yazıldığı tahmin edilen bir güfte mecmûasının (1a-120b) mûsikî yönünden incelenmesi.* YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Nuri Uygun), MÜ SBE, İstanbul.
- Kazancı, Hasan. (2017). *19.Yüzyılda Yazıldığı Düşünülen Yazma Bir Mecmûadaki Güfteler.* YLT (Dan.: Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi), MÜ SBE, İstanbul.
- Aras, İsmail. (2018). *Hazîne-i Enderûn-ı Hümâyûn'dan Es-Seyyîd Mîr Mehmed İzzet'in hayatı ve Güfte Mecmuası'nın incelenmesi*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Hasan Yaşaroğlu), Gümüşhane Ü. SBE, Gümüşhane.
- Demir, Ayşegül. (2019). *Konya Büyükşehir Belediyesi Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi'ndeki ilahi ve güfte mecmualarının mecmuaların sistematik tasnifi projesi'ne (MESTAP) göre tasnifi*. YLT (Doç. Dr. Mehmet Gürbüz), Necmettin Erbakan Ü. SBE. Konya.
- Duran, Fatma Nur. (2019). *Hâşim Bey'in Güfte Mecmû'ası*. YLT (Dan.: Dr. Öğr. Üyesi M. Nuri Parmaksız), Necmettin Erbakan Ü. SBE. Konya.
- Güngör, Merve. (2019). *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Yazıldığı Tahmin Edilen Bir Güfte Mecmûasının (120b-240a) Mûsikî Yönünden*

İncelenmesi. YLT (Dan.: Dr. Öğr. Üyesi Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.

- Yazaroğlu Oruç, Saliha. (2019). *Şekl-i Nur Hanım'ın "Mecmûa'-i Makâmât-ı Mûsikî" Adlı Güfte Mecmûa'sı*. YLT (Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi), MÜ SBE, İstanbul.
- Kaygısız, Ö. Faruk. (2019). *Kazasker Mustafa İzzet Efendi ve Güfte Mecmuası: İnceleme-metin*. YLT (Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ), Uludağ Ü. SBE, Bursa.
- Serim, M. Fazıl. (2019). *XVIII. Yüzyılda Yazıldığı Tahmin Edilen Bir Güfte Mecmûasının Mûsikî Yönünden İncelenmesi*. YLT (Dan.: Dr. Öğr. Üyesi Nuri Özcan), MÜ SBE, İstanbul.
- Acar, Burcu. (2020). *Konya Büyükşehir Belediyesi Koyunoğlu Müzesi ve Kütüphanesi'ndeki 13215 numaralı Güfte Mecmuası ve 14717 numaralı Şiir Mecmuasının "Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi"ne (MESTAP) göre tasnifi*. YLT (Doç. Dr. Mehmet Gürbüz), Necmettin Erbakan Ü. SBE, Konya.

Makale ve bildiri olarak sunulmuş bazı çalışmalar[3] şöyledir:

- Çıpan, Mustafa. (1999). Osmanlı Dönemi Güfte Mecmuaları Üzerine Bir Değerlendirme. *Osmanlı Dünyasında Şiir Uluslararası Sempozyumu*, İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.
- Uslu, Recep (2001), Türk Müziği Eğitim Tarihinde Güfte Mecmûaları ve İncelenme Esasları Üzerine Tespitler, *Müzikte 2000 Sempozyumu*, (Edit.: Göktan Ay), Ankara: Kültür Bakanlığı Yay.
- Başara, Erol vd. (2010). XVIII. Yüzyıla Ait Bir Güfte Mecmuası İncelemesi, *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (38), 137-172.
- Başer, F. Adile. (2017). Minyatürlü Bir Güfte Mecmuası, *Ölümünün 50. Yılında Uluslararası M. Fuat Köprülü Türkoloji ve Beşeri Bilimler Sempozyumu (21-22 Kasım 2016),* İstanbul: İÜ Yay., 125-164.

[3] Bu çalışmaların bibliyografyası geçmişten günümüze doğru sıralanmıştır.

- Kuşoğlu, M. Oğuzhan. (2003). Ali Emîrî Yazma Eserler Bölümünde adı bilinmeyene bir güfte mecmuası. *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı:145, 217-37.
- Soysal, Fikri ve Aslan, M. Uğurlu. (2014). 1774 Tarihli Hâfız Abdülbâkî'ye Ait Güfte Mecmuasının İncelenmesi, *Rast Müzikoloji Dergisi*, 2 (1), 68-88.
- Kılıç, Erdal. (2014). *Türk Müziğinde Güfte Mecmuaları Hekimbaşı Örneği*, *UHMAD Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi*, (1), 19-29.
- Korkmaz, Harun. (2015). Yazma Güfte Mecmuaları ve Osmanlı Mûsıkîsi Tarihi Bakımından Ehemmiyeti, İstanbul: *XI. Milli Türkoloji Kongresi*, s.675-680.
- Parmaksız, M. Nuri. (2016). XVI. Yüzyila Ait Bir Güfte Mecmûasi İncelemesi: Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi No: 127. *idil*, 5 (25), 1430-1477.
- Kılıç, Erdal. (2017). 7716 Numaralı Defter-i Mûsikî. *Ahenk Müzikoloji Dergisi*, (1), 1-30.
- Behar, Cem. (2017). Mehmet Uğur Ekinci, Kevserî Mecmuası – 18. Yüzyıl Saz Müziği Külliyatı (CD ilâveli). *Osmanlı Araştırmaları*, (49), 435-441.
- Parmaksız, M. Nuri. (2018). Koyunoğlu Kütüphanesi Yazma Kitapları Bölümü 12970 Numarada Bulunan Kar u Beste ve Semai Güfte Mecmuası, *Kalemişi-Türk Sanatları Dergisi*, 6 (12), 249-313.
- Köprülü, Gamze. (2020). 20. Yüzyıla ait bir güfte mecmuasının incelenmesi, *Turkish Studies*, 15 (5), 2587-2609.

2. DÛRBÎNÎ-ZÂDE HÂFIZ MUSTAFÂ VE GÜFTE MECMUASI

2.1. Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ'nın Hayatı

Hafız Mustafa Dürbinizade'nin hayatı hakkında elimizde fazla bir bilgi yoktur. Mecmuanın 205a varağında bulunan ketebe kaydına göre Dürbinizade, 1216 (1801/02) yılında Harameyn Evkaf Muhasebesinde başkatip olarak görev yapmaktadır (*Ketebe Ḥāfiẓ Muṣṭafā el-maʿrūf Dūrbiṇi-zāde Kātib-i evvel ʿan-Vakf-ı Ḥarameyn ḥālā* 1216).

Hayatına dair bir diğer bilgiye Ramazan Balcı tarafından hazırlanan *Saray Günlüğüm: Enderunlu Hafız İlyas Ağa'nın Hatıraları* adlı bir çalışmada rastlanılmıştır. Enderunlu İlyas'ın hatıralarına yer verilen bu kitapta Enderunlu İlyas, II. Mahmud zamanında, 16 Ağustos 1812 tarihinde düzenlenen bir "*Sultaniye Şenliği*" ne katılır. Bu şenlikte farklı etkinliklerin yanı sıra çeşitli hanende ve sazendelerin katılımıyla bir musiki faslı da düzenlenmiştir. Fasıl şu şekide anlatılmaktadır:

"...Bu neşeyi her zaman ince saz sesleri tamamlardı. Padişahın arzusu bu yolda yürüyünce musiki ashabı, baş başa vermiş, sazların ahlarını kendilerine sığınak yapmışlardı.

Bir devlet içün çarha temennadan usandık
Bir vuslat için ağyara müdaradan usandık

Bestesi deryanın dalgaları içine akmaya başlamıştı. (Bir devlet için zamanın karşısında eğilmekten usandık, sevgiliyle bir kere görüşmek için birçok yabancıya güler yüz göstermekten usandık) Meşhur kemanî Ali Ağa ile musahip Dede İsmail Efendi'nin çaldığı keman kimseye eman vermedi. Tanbura ses verenler arasında Çavuş Numan, Şirin Arif Ağa ve musahip Zeki Ağa öne çıkmışlardı. Musahip Yekçeşm'in neyinden yükselen feryat ve figanlar herkesin parmağını ağzına götürmüştü. ***Dürbinizade musahip Mustafa****'nın miskali de bunlardan geri kalmazdı. Meclis cihan şahının sazende ve hanendelere ayrı ayrı ihsanlarda bulunması ile sona erdi... 16 Ağustos 1812, Pazartesi"* (Balcı 2010: 108).

Enderunlu İlyas'ın bu anısına göre Dürbinizade, Sultan II. Mahmud'un musahiplerindendir ve "mıskal" adı verilen üflemeli bir çalgı aleti çalmakta başarılıdır. Ayrıca Kemanî Ali Ağa, musahip Dede İsmail Efendi, Çavuş Numan, Şirin Arif Ağa, musahip Zeki Ağa ve Musahip Yekçeşm gibi devrinin

musikişinasları ile çağdaş olmasının yanı sıra muhtemelen bu kişilerle tanışıklıkları da vardır.

Dürbinizade aynı zamanda bir bestekardır. İncelediğimiz mecmuada, kendisi tarafından bestelenmiş şiirlere yer verilmiştir. Bestekarı Dürbinizade olan eserler şu şekildedir:

"*Oldı sînem 'aşk ile böyle yaman sad pâreli* (96a/582.)" dizesiyle başlayan Hisar Buselik makamındaki şarkının bestekarı Miskali Dürbinizade'dir.

"*Visâlin iştiyâkı dilde her bâr* (98a/595.)" dizesiyle başlayan eserin bestesi Dürbinizade, güftesi ise Şâkir'e aittir.

Mecmuada, bazı güftelerin bestekârları Dûrbînî, Miskâlî, Miskâlî Çavuş, Miskâlî Dûrbînî olarak belirtilmiştir fakat müellifin tam adı ketebe kaydında "Hâfız Mustafâ Dûrbînî-zâde" şeklinde geçtiği için yalnızca başlığında Dürbinizade yazan güfteler müellifin bestesi olarak kabul edilmiştir. Diğer isimlerin Dürbinizade ile aynı kişi olup olmadığı kendisinin Miskal çalması dolayısıyla da karışıklığa yok açmaktadır.

Mecmuada yer alan aşağıdaki güfteye göre bu isimlerin Dürbinizade ile ilişkisi olduğu aşikardır ve bu ilişki daha detaylı incelenmelidir:

"*Bir içim su olmuş senin dudağın"* (11a/20.)" dizesiyle başlayan *Rast* makamındaki şarkının bestekarı *Miskali Çavuş* olarak verilmiştir. İlerleyen varaklarda (25b/73.) *Sâzkâr* makamında sofyan usullü bestelenmiş olarak yeniden karşımıza çıkan şarkının bestekârı ise *Dürbini*'dir.

2.2. Güfte Mecmuasının İncelenmesi

2.2.1. Nüsha Tavsifi

Çalışmamıza konu olan el yazması, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesi, Şevket Rado Yazmaları, SR 078 demirbaş numarası ve "Şarkı Mecmuası" adıyla kayıtlıdır. Kütüphanenin katalog fişinden edinilen bilgilere göre mecmuanın iç ve dış ölçüleri 215x130, 190x110 mm.'dir. Talik yazıyla yazılmıştır.

215 varaklık mecmua, makam fihristiyle başlamaktadır (1b-2a). Bu fihrist tezhiple süslenmiştir. Fihristteki her makamın hangi sayfada bulunduğu makamların hemen altına yazılan sayfa numaralarıyla gösterilmiştir.

3a'da çeşitli usul ve bestekar isimlerinin geçtiği ve merhûm Mevlevî Dervîş Osmân Bey'e ait bir peşrevin yer aldığı tablo bulunmaktadır.

5b'de sümbül süslemesinin içine yerleştirilen "*sünbülî sünbülî sünbülî…*" diye başlayan bir güfte dikkat çekicidir.

215a'da ketebe kaydı yer alır. Bu kayıttan mecmuanın Haremeyn Evkafı Başkatibi Hafız Mustafa Dürbinizade tarafından 1801/1802 yılında yazıldığı anlaşılmaktadır (*Ketebe Hâfız Mustafâ el-ma'rûf Dürbînî-zâde Kâtib-i Evvel 'an-Vakf-ı Harameyn hâlâ 1216*).

Varaklar, altın yaldızla çerçeveli çift sütunlara ayrılmıştır. Satır sayısı muhteliftir. Her güftenin başında ayrı bir başlık bulunur. Başlıklarda genellikle güfteye ait usûl ve form bilgileri, biliniyorsa da bestekarlar (bazılarının şöhret buldukları lakapları belirtilerek Kürkcü, Hâfız, kemâni gibi) belirtilmiştir. Güftekar bilgileri ise neredeyse yok denecek kadardır.

Başlıklar dışında güftelerde yer alan terennüm kısımları da kırmızı mürekkepledir. Aynı güfte içerisindeki terennüm birden fazla yerde tekrarlanıyorsa ilk terennümden sonrakiler tekrar yazılmamıştır. İlk terennümün tekrar edileceğini belirten, sürh olarak yazılı "*eyzan*" kelimesi kullanılmıştır.

Mecmua, makamlar esas alınarak kısımlara ayrılmıştır. İlk makam başlığından diğer bir makam başlığına kadarki bölümde yer alan güftelerin tamamı aynı makamdadır. Her güftenin başında makam adı tekrar edilmez. Sayfanın ortasında veya ilk güftesinin üstünde "*fasl-ı…, der fasl-ı…*" şeklinde başlayan daha sonra makam adı verilen bir başlıkla (Örn; Fasl-ı Rehavî, Fasl-ı Pencgâh, Der Fasl-ı Evc Bûselik) mecmua bölümlendirilir.

Mecmuada 136b'den itibaren yalnızca şarkı formunda yazılmış güfteler yer alır. 136b'de şarkıların makamlarını belirten ikinci bir makam fihristi bulunmaktadır. Ancak bu fihristteki makamların birçoğuna ait güfteler bulunmamaktadır. Ayrıca varaklardaki eksiklik sebebiyle, güftelerin hangi makama ait başlığın altında verildiği bilinmediği için, makam ismi yazılı olmayan güftelerin makamları bilinmemektedir.

Mecmuada genellikle bir makamla yazılmış güftelerin bitiminde daha sonra aynı makamdan yazılabilecek güfteler için birkaç boş varak bırakılmıştır. Mecmuadaki boş varaklar şu şekildedir:

3b, 5a, 7a, 7b, 9a, 10b, 13a, 14b, 20a, 20b, 22a, 22b, 24b, 28b, 34b, 35b, 40a, 41b, 48a, 49b, 58a, 66b, 67b, 69b, 78b, 81b, 83b, 87b, 95b, 100b, 101b, 105a, 105b, 108a, 111b, 115b, 120b, 121b, 126a, 129a, 130b, 131a, 131b, 143a, 143b, 144a, 144b, 145a, 146a, 146b, 150b, 151b, 154a, 154b, 155a, 155b, 156a, 163b, 175a, 186b, 187b, 188b, 189b, 190b, 191b, 192b, 193b, 194b, 195b, 196a, 197a, 200b, 201b.

Mecmuada iki farklı varak numaralandırması bulunmaktadır. Numaralandırmalardan ilki müellif tarafından kırmızı mürekkeple ve Arap rakamlarıyladır. Diğer numaralandırma, mecmua tamiri esnasında bir başkası tarafından, sabit kalemle ve günümüz rakamlarıyla yapılmıştır. Her iki numaralandırma da varakların yalnızca "a" yüzüne yapılmıştır. Müellif, ilk iki sayfada bulunan makam fihristinden sonra numara vermeye başlamıştır. Bu numaralandırmaya göre mecmuada kopuk sayfaların olduğu tespit edilmiştir. 197a'da müstensihin numaralandırması bitmektedir. Buradan itibaren yalnızca sabit kalemle yazılmış numaralar vardır. Sabit kalemle yapılan numaralandırma ise ilk varaktaki makam fihristinden itibaren başlar. Bu numaralandırmada eksik olan varaklar dikkate alınmaksızın, mecmuanın başından sonuna kadar varaklara sırasıyla yeniden numara verilmiştir.

Mecmuada çoban kaydı bulunmamaktadır.

Mecmuada toplam 1052 güfte bulunmaktadır. Bunlardan 41'i Farsça, 3'ü Farsça-Türkçe, 1'i Türkçe-Arapça, 1'i Arapça-Farsça-Türkçe ve 906 tanesi ise Türkçe'dir.

Güfteler 3a'dan itibaren Farsça bir peşrevle başlamakta ve 204a'da sonlanmaktadır. 204a'dan itibaren varaklar boştur ancak 215a'da ketebe kaydı vardır.

2.2.2. Mecmuanın İçerik ve Yapı Özellikleri

Dûrbînî-zâde'nin 1801/02 yılında yani 19. yy.ın başında kaleme aldığı güfte mecmuasında gerek eserlerine yer verilen bestekar ve şairler açısından gerekse güftelerdeki sosyal hayatın yansımalarına bakıldığında 18. yüzyıl dönem özellikleri görülür.

"Gerileme yüzyılı" olarak adlandırılan 18. yüzyılda siyasî olarak yaşanan çöküşe rağmen "Lale Devri" ve "Nizâm-ı Cedîd" yenileşme hareketleri halkın zihniyetinde değişiklikler meydana getirmiştir. Avrupaî yaşam tarzı benimsenmiş, zevk ve eğlence hayatı İstanbul'a hâkim olmuştur. Bahar mevsiminde şenlikler düzenlenip ziyafetler verilmiş genç-yaşlı tüm halk kayıklarla, at ve öküz arabalarıyla mesire alanlarındaki bu şenliklere katılım göstermiştir. Şenliklerde meddahlar, çalgıcılar, hokkabazlar, pehlivanlar hünerlerini sergilemiştir. Kış mevsiminde de eğlenceye ara verilmemiş meşhur helva sohbetleri düzenlenmiş; sazlı-sözlü eğlence meclisleri kurulmuştur. Bu eğlence ve şenlikler sadece İstanbulla sınırlı kalmayıp tüm İmparatorluğa yayılmıştır. Lale Devriyle dünyevîliğin zevki keşfedilmiş ve rindane yaşam tarzı benimsenmiştir. Sonraki yüzyılları da etkileyen bu tarz "Lale Devri" ve "Nedim" sembol isimleriyle anılmıştır. (Genç 2016: 394-395).

Bu yüzyılda saray, Divan edebiyatı ve âşık edebiyatı mensuplarının ortak mekanı haline gelmiştir. Artık Divan edebiyatında da mahallî konulara, tiplere, deyim ve söyleyişlere yönelmeler olmuş, Nedim bu tarzı zirve söyleme ulaştırmış, kendisi ve hatta Şeyh Galib de hece vezni ile şiirler yazmıştır. Çeşitli nedenlerle başlayan göçlerle köylerden İstanbul'a yerleşen halk kitleleri, yeni terimlerle arabesk bir hayat tarzı sayılan Mahallîleşme cereyanını meydana getirmiştir. Divan ve Halk Edebiyatı şairleri birbirlerine yaklaşmıştır (Genç 2016: 395).

Yukarıda kısaca bahsedilen sosyal hayatın izleri ve mahallileşme cereyanı incelediğimiz mecmuadaki güftelerde açıkça görülmektedir. Özellikle *şarkı* formuyla yazılmış musammatlar Divan ve Halk edebiyatının birbirine yakınlaştığının ve mahallî söylemlerin etkili olduğunun kanıtıdır. Bu şarkıların dili

son derece sadedir. Çoğunlukla hece vezni tercih edilmiştir. Şairler esmer ve ela gözlü sevgililere, farklı milletlerden güzellere ilgi duyar; sevgililerden şikâyet etmeye başlanmış hatta aşkına karşılık bulamadığı, cefakâr sevgili artık istenmez olmuştur. Levendane tarzda yazılmış yani leventlerin (deniz askerleri) giyim-kuşam, yürüyüş, hal ve davranışlarına ilgi duyulan güftelerin çokluğu da ilgi çekicidir.

Sosyal yaşama dair zengin malzemeye sahip bu mecmuadaki güftelerin detaylı bir muhteva tahlilinin yapılması başlı başına bir çalışma konusudur. 18 yy. dönem özellikleri ve sosyokültürel yaşamının açığa çıkarılması ayrıca şiirlerdeki söz dağarcığının, üslup ve zevk anlayışındaki değişimin gösterilebilmesi açısından mecmuanın tahlil çalışmasının yapılması son derece önemlidir. Bu tezin öncelikli amacı mecmuanın çeviri yazısını vermek olduğundan çalışmanın hacmini uzatmamak adına bu başlık altında güftelerin muhteva tahliline özetle değinilecek, özellikle de 18.yy.a kadar Klasik Türk Şiirinde görmeye alışık olmadığımız şiir örneklerine yer verilecektir.

Güfteler, bestelenmiş şiirler oldukları için eğlence unsurları ön plandadır İçtimai hayata dair öğeler sıkça yer alır. Bunların başında *bezm* gelir. Bezm, musiki eşliğinde rakkasların oynadığı; yenilip içilen bir eğlence meclisidir. Bezm; saki, mey, mutrib gibi unsurlarla birlikte geçmektedir:

Açıldı hevā seyr-i çemenzār gerekdir
Bu ʿahd-i ṣafāda
Peymāne vü ṣahbā-yı mey-i serşār gerekdir
Dest-i ẓürefāda

Bezm-i çemeni bād-ı bahār eyledi tertīb
Güllerle ser-ā-ser
Meclisde bu dem tāze ḳadehkār gerekdir
Ammā ola sāde (36b/152)

***Bezm**-i meyiñ ṣafāları hep ḫāṭırımdadır*
*Ol **bezm-i mey**iñ āşināları hep ḫāṭırımdadır*

Mest-i ṣadā-yı bülbül-i bāġ-ı elest edeyim
Ol bülbüliñ nevāları hep ḫāṭırımdadır (43a/189)

Eyleyen bezm-i ümīd-i vuṣlatın rencūr olur
ʿĀşıḳ-ı bī-çāreler bilmem ḳaçan mesrūr olur

Alsa ***bezm****-i Cemde* ***muṭrib*** *şevḳ ile* ***sāz****ıñ ele*
Ḳılsa ol ***şehnāz*** *yāhu* ***perde-i māhūr*** *olur* (37a/155)

Kışın dahi düzenlenen helva sohbetleriyle sazlar çalınıp yenilip içilmiş ve eğlenceye ara verilmemiştir:

Bu gece ey çeşm-i bādāmım buyur ḥelvāmıza
Ḳurṣ-ı māhı indi ṣansınlar gören meʾvāmıza

Şīr ü sükker gibi sen de gel ḳarış aramıza
Gel begim sükker-dehānım ṣoḥbet-i ḥelvāmıza

Kākül-i müşkīn-i sünbül çoḳ gül-i raʿnāda var
Ġonce-femler ellerinde sāġar-ı mīnāda var

Yalañız ḥelvā degildir bāde-i ḥamrā da var
Gel kerem ḳıl eyle teşrīf meclis-i ṣahbāmıza

Sūz ile şemʿ-i fürūzān aġlayıp āh eyliyor
Lavṭaya demsāz olup herdem kemençe egliyor

Bülbüle besdir būsemde ḳanarya söylüyor
Ḳış deme gel bu şebistān-ı bahār-āsāmıza

İʿtiẕār etme ḫumār olmaz bu rengīn bādede
Ertesi bī-tāblıġı defʿ edelim germ-ābede

Gelsin eyyām-ı bahār ʿazm edelim mehtābede
Hele şimdi gel begim gel bizim ġam-fersāmıza (149b/879)

Musikiye ait unsurların, müzik aletleri, makam ve usullerin şiirin başından sonuna kadar tenasüplü bir şekilde ve bazen tevriye olarak birçok kullanımı görülmektedir:

Rāst *ile* ***dem-sāz*** *edelim*
Raḳṣ *ile revnak verelim*

Cāna ṣafā-baḫş edelim

Sīnede bendi çözülmüş
Maḫmūr gözleri süzülmüş
***Ṭanbūr kemān**a düzülmüş*

Muṭrib āġāza eylesin
Maḳāmında ḫoş söylesin
Benim efendim diñlesin (11a/17)

Mahallî üslubun şiire getirdiği yeniliklerden biri olarak İstanbul'un semt ve sokakları somut ifadelerle şiirin temalarından biri haline gelmiştir. Bu mecmuadaki güftelerde de İstanbul'un "Karaköy, Beşiktaş, Emirgan, Bebek, Galata, Hisar, Boğaziçi, Tarabya" gibi semtlerinden bahsedilmektedir:

*Gidelim kāh **Ḥiṣār semti**ne dek*
*Olsun ārām-gehimiz gāh **Bebek***
Ṣarılıp saña edeyim ġama dek
Yine görsem seniñ ey şūḫ keremiñ (97b/592)

Deryāya çıḳalım gece ayıñ on üçünde
Mestāne yat āġūşuma zevraḳça çıḳanda
*Ẕevḳıñ verelim dādını **Boġaziçi**nde*
Mehtāb edelim ey meh-i enver bu hevāda

Bir muġbeçeniñ daʿvetidir gel olalım pāk
*Ḫānende vü muṭrible **Ṭarabya**da ṭarabnāk*
ʿĀrif gülerek oynayaraḳ bī-elem bak
Mehtāb edelim ey meh-i enver bu hevāda (138a/851)

Mecmuada *levendâne tarz*da yazılmış güftelere rastlanır. Deniz askerlerine levent, onların hâl ve hareketlerinden oluşan tarza da levendâne denilmiştir. Leventler korkusuz ve yiğitlikleri, mağrur duruşları, yürüyüşleri, bakışları ve davranışlarıyla sevgili gibi hayran olunan kişilerdir. Leventler giyim kuşamlarıyla insanları etkilemiştir. Leventler başlarına, fes, külah ve sarık takarlar; feslerini kaşlarının üzerine doğru eğik taktıkları anlaşılır (Aydın 2016: 8-16).

Aşağıdaki şiirde baştan sona hayran olunan levendin özellikleri tasvir edilmiştir:

Baḳ ne ḫoşdur o mehiñ ***destārınıñ ṣarışına***
Baḳ ***levendāne kesimli dalyesan ṣarḳışına***
Kim ḳapılmaz o mehiñ ***maḥmūr melīl baḳışına*** *(96a/582)*

Levendler başlıklarını eğri olarak takar:

Kec-küleh *ṭīg be-kef mest-i ṣarāb-ı naḫvet*
Ḳaṣd ʿuşşāḳa amān ***şāh-ı levendim*** *geliyor (94a/571)*

Levendlerin yürüyüşü ve şal sarışlarına dair diğer örnekler:

O ***dayı dayı reftārıñ***
Ḳızarmış gül ruḫsārıñ
Ne yapsın ʿāşıḳ-ı zārıñ
Göñül ḫoşlandı vāz gelmez (96b/584)

Fermeneniñ giy alını
Dayı kesim ṣar şālını
Çeşmiñ süzüp eyle naẓar
ʿĀşıḳların gör ḥālini (174a/968)

Güftelerde, klasik sevgili tipinin dışında farklı özellikleri olan sevgililere rastlanır. Farklı memleketlerden "*Gürcü, Fransız, İngiliz, Bec, Mısırlı, Acem, İzmirli, Fındıklılı, Rum"* sevgililer karşımıza çıkar:

Şekerden ṭatlıdır sözü
Bādemdir elā gözü
Kendisi ***Fransız*** *ḳızı (12a/22)*

Bir ***İngiliz dilberi*** *sāde nāmlıca*
Ḳundaġı pek żā'if ḳoldan atılmaz
Çekme ḳarşılıġıñ āteşi çoḳdur
Ceste ceste çıḳar müfte ṣatılmaz

Ṣıradır ṭopları ursa alabanda
Sinḳonta ḳapudan ḳonṭa pılanḳa
Bir ***İngiliz dilberi*** *başında şapḳa*

N'eyleyim kāfiri cāna ḳatılmaz

Medḥe sezā mıdır böyle güzeller
İngiliz bārūdī yüzünde beñler
ʿAḳlımı aldı Bec ṭuṭan eller
Kec baḳar ʿāşıḳa bil ki çatılmaz (21a/59)

Bir Mışırlı dilberine
Mā'il oldum beñlerine
Şeker ezmiş leblerine (95a/577)

Ā İzmirli pek yoşmasın
Yañaġına gül ṭaḳmazsın
Bana verdi bir deste gül
Ṣaḳlarım ki el ḳoḳmasın (149a/876)

Divan şiirindeki sevgilinin alışılmış güzellik unsurlarının dışına çıkılmıştır. Sevgili ete, kemiğe bürünmüş gerçek sevgililerdir. Bu sevgililerin adı, yaşı cinsiyeti, memleketi belirtilmiş, fiziksel özellikleri betimlenmiştir.

Esmer ve ela gözlü sevgililer vardır:

Kimi sevsem güzellenir
Esmer olsa ḫalḳ begenir
Bu ḳaş bu göz sende iken
Gören seni pek begenir (91b/550)

Çoḳ zamāndır nerde ḳaldıñ
Beni ferdālara ṣaldıñ
Elā gözlüm ʿaklım aldıñ (28a/92)

Sevgilinin dört yerde ismi söylenmiştir. Bu isimler: Anton, Penayut ve Yorgi'dir:

Penāyut ismi şöhreti
Mecnūn etmek ẓerāfeti
Vaṣf edemem endāmını
Görmedim böyle āfeti (150a/880)

Eyü tāzeye riyā etmem

Uyup ardı ṣıra gitmem
Büse verse beñli ***Anṭon***
Ḥāṭırını fedā etmem (169b/950)

Ṣordum ismiñ dedi ***Yorgī***
Murādım ne anı bildi
Çoḳ yalvardım ol āfete
Āh o kāfir beni yordu (170b/955)

Sevgiliniz cinsiyetinin "kız" olarak belirtildiği şiirler de vardır:

Şīve eyle reftārı ***ḳız***
Her ṭarz u her eṭvārı ***ḳız***
Bülbül gibi güftārı ***ḳız***
Yandım amān ey mihribān
Raḥm eyle gel ey cān u cān (92b/556)

Sevgili yaklaşık on dört, on beş yaşlarındadır:

Girmiş on beş yaşına *bir ṭıfl endek sāledir*
Bāġ-ı ḥüsn içre açılmış ġoncedir yā lāledir

Beñzedirlerse n'ola hilāle ʿālem ḳaşına
Girmiş o māh-ı münīrim ***henüz on dört yaşına*** *(70a/352)*

Sevgili tipindeki değişimlerin yanı sıra klasik âşık tavırlarında da değişim vardır. Örneğin; âşık, bundan sonra sevgiliyi sevmemeye tövbe etmiştir:

Nūş eylediġim ʿaşḳ ile ḫūn-ciger olsun
Āşüfte-göñül derd ile daḫi beter olsun

Siz de buña şāhid olun ey ʿaḳl ü dil ü cān
Hercāyi güzel sevmeyeyim tevbeler olsun *(27b/90)*

Güftelerin içeriklerine kısaca değindiğimiz bu başlıktan sonra diğer başlıklarda mecmuadaki güftelerin makam, usul, form, bestekar ve güftekarlarına dair bilgiler verilip güftelerin vezinleri tespit edilip ayrıca usul-vezin ilişkisine dair tespitlerde bulunulacak, son olarak güftelerin "https://www.notaarsivleri.com/" adresindeki, TRT Nota Arşivlerindeki kayıt bilgilerine yer verilecektir.

2.2.2.1. Makamlar

Arapça kökenli bir kelime olan makam, sözlükte; "*kıyâm edilen, durulan, durulacak yer; durak*" anlamlarına gelmektedir. Terim olarak ise "*seyir adı verilen belli giriş, gelişme ve bitiş kurallarına uyularak kullanılan müzik dizileri* (Ersönmez 2013: 414)" dir.

Türk musikisinin özgün ve karakteristik yapısını oluşturan makamlar, çok zengin bir çeşitlilik göstermektedir. 900'e yakın makam çeşidi meydana getirilebilir. Bugün notaları incelenerek tespit edilen makam sayısı 150'dir. Seyirleri ve notaları gereği gibi tespit edilen makam sayısı ise 100'ü geçmemektedir (Karadeniz 2013: 65).

Karadeniz, *Türk Mûsikîsi'nin Nazariye ve Esasları* kitabında makamları, *Basit* ve *Birleşik (mürekkeb) Makamlar* olmak üzere başlıca iki ana gruba ayırmaktadır (Karadeniz 2013: 66-67; 116-155). Bunlar şu şekildedir:

A. Basit Makamlar

Yegâh perde[4]sinde karar veren makamlar

Anberefşan
Dilrübâ
Ferahzâd
Goncai Rânâ
Gülzâr
Lâle Ruh
Meclisefrûz
Mâye-i Atîk
Sultanî Nevâ

Arak perdesinde karar veren makamlar

Eviç Nihâvend
Hüzzâm-ı Cedîd
Nihâvend-i Cedîd
Rûy-ı Arak
Râhat-fezâ

Rast perdesinde karar veren makamlar

Hüseynî Aşîran perdesinde karar veren makamlar

Aşîran
Aşîran Zemzeme
Acem Tarab
Bezmârâ
Dilâviz
Hicâzeyn
Mâye Aşîran
Meşkübe
Ruhefzâ
Şîraz
Şehrînâz
Şevkengîz

Dügâh perdesinde karar veren makamlar

Arazbar Zemzeme
Araban Buselik
Arak Mâye
Çârgâh Acem
Dügâh-ı Kadîm
Dilârâ

[4] "Sesin tizlik ve peslik derecesi." http://lugatim.com/s/perde

Dügâh Acem
Gerdâniye Kürdî
Hicaz Zemzeme
Hüzzâm-ı Kadîm
Hisâr Kürdî
Hüseynî Kürdî
Hümâyûn Rûy-ı Arak
Hicazkâr Bûselik
Hisârek
Hicâz-ı Muhâlif
Hüseynî Acem
Isfahan Zemzeme
Köçek Zemzeme
Mâverâünnehir
Muhayyer Nâzik
Nühüft-i Kadîm
Nihavend-i Sagîr
Nihavend-i Rûmî
Niyâz
Niyâzeyn
Nevâ Aşîran
Nevrûz-ı Rûmî
Mürekkep
Rast Acem
Sünbüle
Sünbüle-i Kadîm
Sabâ Uşşak
Sünbüle Nihavend
Safâ
Sabâ Âvâz Hüseynî Bûselik
Segâh Acem
Tâhir-i Sagîr
Tâhir-i Kebîr
Uzzal Acem
Vechî Hüseynî
Zemzeme
Sebz-ender-sebz

Ârâm-ı Cam
Beste Hisar
Bezm-i Tarab
Dilnişîn
Dildâr
Gülrûh
Hoşâver
Hicaz Büzürk
Mâhurek
Mâhur-ı Kebîr
Mâhur-ı Kebîr-i Kadîm
Muhâlif Uşşâk
Muhâlif
Nigâr
Nigârinek
Nâz
Nevrûz-ı Sultanî
Nev-edâ
Nevkeş
Neşât Âver
Pencigâh-ı Asıl
Pencigâh-ı Zâid
Peyk-i Safâ
Peyk-i Neşât
Rûy-ı Dilârâ
Selmek
Şevk-i Cihan
Şevk
Türkî Hicaz
Türkî Segâh
Terkib-i Zâvil

Segâh perdesinde karar veren makamlar

Bestenigâr-ı Kadîm
Bestenigâr-ı Atîk
Geveşt
Hisâr-ı Kadîm
Muhâlifek
Mâhur-ı Sagîr
Sultanî Hüzzam
Uşşak-renk Nikriz

B. Birleşik Makamlar

Yegâh perdesinde karar veren makamlar

Ferahfezâ
Dilkeşîde
Sultânî Segâh
Segâh Araban
Şivenümâ
Şeref Hamidi
Gülşen-i Vefâ
Şerefnümâ
Bend-i Hisar
Gülzâr
Anberefşân

Acem Aşîran perdesinde karar veren makamlar

Şevk-ı Tarab
Şevkefzâ
Şevkâver
Tarz-ı Cedîd

Rast perdesinde karar veren birleşik makamlar

Rast-ı Cedîd
Rast Mâye
Rast Lâlezâr
Rast Menekşezâr
Rast Murassâ
Rast Muzaffer
Rast Güldevri
Rast Mevc-i Deryâ
Pencgâh
Pencgâh-ı Asil
Tavr-ı Mâhur
Sûzidilârâ
Zâvil
Sâzkâr
Rehâvî
Selmek
Tebriz
Büzürk
Pesendîde
Güldeste
Şevk-ı Dil
Tarz-ı Nevin
Sûzinâk Karabatak
Dilnişîn

Hüseynî Aşîran perdesinde karar veren makamlar

Nühüft
Rast Aşîran
Gerdâniye Aşîran
Bûselik Aşîran
Hicaz Aşîran
Mâye Aşîran
Sabâ Aşîran
Hisar Aşîran
Râhatfezâ
Canfezâ
Aşkefzâ
Acem Tarab
Ruhnüvaz
Âhengi Tarab
Zîrefken
Arak Aşîran
Şevk-ı Serab

Dügâh perdesinde karar veren makamlar

Sâzkâr Mâye
Isfahânek
Kûçek
Nevruz
Sipihr
Bahrinâzik
Zevk-i Tarab
Eviç Hûzî
Sultanî Eviç
Şevk-ı Cedîd
Baba Tâhir
Tâhir Karcığar
Tâhir Gerdâniye
Vech-i Hüseynî
Bayâti Araban
Ömer Horasanî Bayâti
Bayâti Cankurtaran
Dügâh
Kara Dügâh
Dügâh Dilküşâ
Vech-i Dügâh
Muhâlif Uşşâk
Dertli Uşşâk

Zevk-ı Dil
Mâverâünnehr
Zirkeşîde
Nigâr
Nihâvend-i Rûmî

Bûselik makamı ile karar veren birleşik makamlar

Hicaz Bûselik
Şahnâz Bûselik
Nevâ Bûselik
Acem Bûselik
Sabâ Bûselik
Dügâh Bûselik
Bayâtî Bûselik
Bayâtî Arabân Bûselik
Hüseynî Bûselik
Muhayyer Bûselik
Tâhir Bûselik
Gerdâniye Bûselik
Hisâr Bûselik
Arazbar Bûselik
Eviç Bûselik
Mâhur Bûselik
Hicazkâr Bûselik

Nevâ perdesinde karar veren makamlar

Gonca-i Rânâ

Segâh perdesinde karar veren makamlar

Mâye Segâh
Vech-i Arazbar
Müstear
Segâh Karabatak

Dalpâre Uşşâk
Araban Uşşâk
Uşşâk Renk Gerdâniye
Uşşak Renk Hicaz
Acem Dilfirib
Acem Murassâ
Acem Kürdî
Nevâ Kürdî
Araban Kürdî
Gerdâniye Kürdî
Muhayyer Kürdî
Muhayyer Sünbüle
Muhayyer Zengûle
Hüseynî Kürdî
Hüseynî Zemzeme
Sabâ Zemzeme
Sabâ Perîşan
Vech-i Şahnâz
Hisar Vech-i Şahnâz
Hicaz Karabatak
Sultanî Arak
Hicaz Acemî
Hicaz Sebzezâr
Hümâyûn Sultanî
Hümâyûn Rûy-ı Arak
Sultanî Hicaz
Cihar Ağazin

Nim Hicaz perdesinde karar veren makamlar

Heftgâh

Nîm Kürdî perdesinde karar veren makamlar

Nârefte

İncelediğimiz mecmuanın makamlara göre bölümlendirildiğini, her bölümde o makamda yazılmış güfteler bulunduğunu, mecmuanın başında (1b-2a) ve 136b'de iki ayrı makam fihristi bulunduğunu nüsha tavsifinde söylemiştik. İlk fihristte geçen hemen hemen her makama ait güfte, mecmuada yer almaktadır ancak şarkıların makamlarını gösteren ikinci fihristte adı geçen bazı makamlara ait

güfteler yoktur.Bazı güftelerin makamları da bu ikinci fihristte yer almaz. Bu sebepten ve varaklardaki eksiklik dolayısıyla bazı güftelerin makamları tespit edilememiştir. Bu fihristlerden yola çıkılarak mecmua incelendiğinde 72 makam kullanıldığı tespit edilmiştir ve bu makamlarla yazılan 928 güfte bulunmaktadır. Güftelerde en çok kullanılan makamlar sırasıyla şu şekildedir: Hicâz (62), Isfahân (55), Beyâtî (45), Uşşâk (41), Râst (36), Mâhur (36), Irâk (34), Segâh (34), Evc (33), Rehâvî (29), Arazbâr (29), Hüzzâm (28), Nevâ (23). Güftelerde kullanılan makamlar ve bu makamların mecmuada bulundukları varak numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1: Makamlar

Sıra	Makam	Varak No	Güfte Sayısı
1.	Râst	4a-17b	36
2.	Rehâvî	17b-25a	29
3.	Sâzkâr	25a-25b	7
4.	Pencgâh	26a-26b	6
5.	Nikrîz	27a-28a	14
6.	Nihâvend	29a-29b	7
7.	Nişâbûr	30a-30b	5
8.	Isfahân/Sıfahân	31a-36a/140a-142b/204a	55
9.	Mâhûr	36b-39b/ 147a-150a	36
10.	Isfahânek	40b-41a/198a	7
11.	Nevâ	42a-43a/156b-157b	23
12.	Nühüft	44b-46b	19
13.	Evc-Bûselik	47a-47b	6
14.	Arazbâr-Bûselik	48b	4
15.	Nevâ-Kürdî	50a-51a	9
16.	Nevâ-Bûselik	51b-52a	5
17.	Gerdâniyye-Kürdî	52b-54a	8
18.	Gerdâniyye-Bûselik	54b-55a/ 174a	6
19.	Acem-Bûselik	55b-56a	4
20.	Şabâ-Zemzeme	56b-57a	7
21.	Arazbâr	57b/110a-11a/126b-127a/137a-139a/198a/202a	29
22.	Şevk-ârâ	58b	4
23.	Nihavend-i Cedîd	59a	4
24.	Hüzzâm-ı Cedîd	59b-60a	6

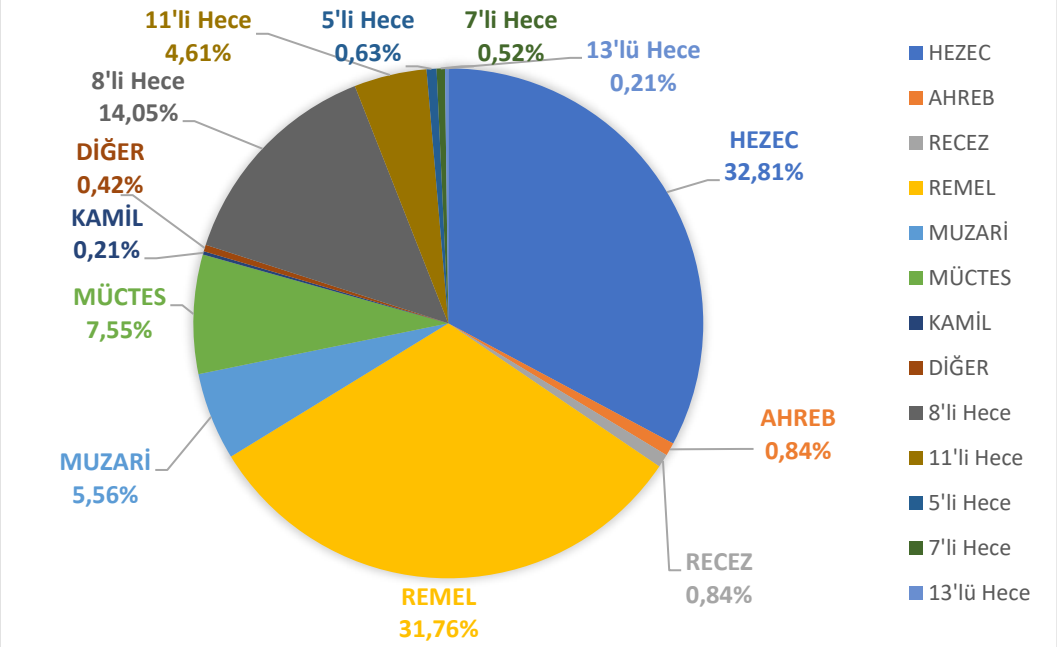
25.	Hicâzeyn	60b	5
26.	Hüzzâm-ı Atîk	61a	6
27.	Dilkeş	61b	3
28.	Şet-Arabân	62a/ 145b/203b	7
29.	Zâvîl	63a	7
30.	Evc-ârâ	64a	6
31.	Sûz-ı Dilârâ	64b-65a	10
32.	Sûz-ı Dil	65b/196b/201a	5
33.	Şehnâz-Bûselik	66a/203a	4
34.	Sultân-ı ‘Irâk	67a	5
35.	Sûznâk	68a-68b/189a	9
36.	Nişâbûrek	69a	5
37.	Gerdâniyye	70a-72a/198b	19
38.	Râhatü’l-ervâh	72b-73b	13
39.	Bestenigâr	74a-74b	10
40.	Hüzzâm	75a-76b/168a/199b	28
41.	Müste’âr	77a-77b/187a	14
42.	Mâye	78a	4
43.	‘Irâk	79a-81a/183b	34
44.	Şehnâz	82a-83a	13
45.	Segâh	84a-86b	33
46.	Hüseynî-Aşîrân	87a/ 164b	5
47.	Hicâz	88a-95a	62
48.	Hisâr-Bûselik	96a-96b/203a	8
49.	Hisâr	97a-98a	11
50.	Kürdî	98b-101a/192a	23
51.	Uşşâk	102a-104a/152a-153b	41
52.	Beyâtî	106a-109b/ 176a/203b	45
53.	Hüseynî	112a-113b/164b-165a	19
54.	Bûselik	114a-115a/200a	15
55.	Bûselik-Aşîrân	116a-118b/ 172a	20
56.	Büzürg	119a	5
57.	Muhayyer	119b/190a	8
58.	Muhayyer-Kürdî	120a	5
59.	Muhayyer-Bûselik	122a-122b	8
60.	Acem	123a-124b/191a	20
61.	Acem-Aşîrân	125a-125b/193a/194a	10
62.	Evc	127b-130a/186a	33
63.	Sabâ	158a	1

64.	Zemzeme	159b	2
65.	Dügâh	164a	2
66.	Gül'izâr	166b	1
67.	Kûçek	175b	2
68.	Baba Tâhir	184a	2
69.	Mâhûr-Râst	184b	1
70.	Şevk-âver	198b	1
71.	Arabân	199a	1
72.	Cihân-ârâ	200a	1

2.2.2.2. Vezinler

Mecmuada 952 güftenin[5] vezni/kalıbı bulunmuştur. Bunlardan 763 tanesi aruz vezniyle (%80), 189 tanesi ise hece vezniyle (%20) yazılmıştır. En çok tercih edilen aruz kalıbı *Remel* bahrinin "*fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün*" kalıbıdır, daha sonra *Hezec* bahrine ait "*mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün*" kalıbının sık kullanılanlardan olması ilgi çekicidir. Üçüncü sırayı 8'li hece ölçüsüyle yazılan güfteler almaktadır.

Şekil 1: Bahir ve Hece Ölçülerinin Yüzdelik Dağılımları

[5] Mecmuada toplam 1052 güfte bulunmaktadır. Bunlardan Türkçe olan 1006 güftenin vezni tespit edilmeye çalışılmış ancak 54'ünün vezni bulunamamıştır.

Tablo 2: Vezinler

ARUZ VE HECE ÖLÇÜSÜ		Kullanım Sayısı	Yüzdelik Oran
HEZEC BAHRİ %32,81	mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün .---/.---/.---/.---	94	%9,85
	mefāʿîlün mefāʿîlün .---/.---	17	%1,78
	mefāʿîlün mefāʿîlün feʿūlün .---/.---/.--	15	%1,57
	mefʿūlü mefāʿîlün mefʿūlü mefāʿîlün --./.---/--./.---	3	%0,31
	mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlü feʿūlün --./.--./.--./.--	182	%19,08
	mefʿūlü mefāʿilün feʿūlün --./.---/.--	2	%0,21
AHREB KALIPLARI %0,84	mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlün fāʿ --./.--./.---/-	5	%0,52
	mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlü feʿūl --./.--./.--./.-	1	%0,10
	mefʿūlü mefāʿîlün mefāʿîlün faʿ --./.---/.---/-	1	%0,10
	mefʿūlü mefāʿîlün mefāʿîlü feʿul --./.---/.--./.-	1	%0,10
RECEZ %0,84	müstefʿilün müstefʿilün --.-/--.-	1	%0,10
	müstefʿilün müstefʿilün müstefʿilün müstefʿilün --.-/--.-/--.-/--.-	2	%0,21
	müfteʿilün mefāʿilün müfteʿilün mefāʿilün -..-/.-./-..-/.-.-	4	%0,43
	müfteʿilün müfteʿilün müfteʿilün müfteʿilün -..-/-..-/-..-/-..-/	1	%0,10
REMEL BAHRİ %31, 76	fāʿilātün fāʿilātün -.--/-.--	4	%0,42
	fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün -.--/-.--/-.--/-.-	184	%19,19
	fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün -.--/-.--/-.-	10	%1,05
	fāʿilātün fāʿilün -.--/-.-	1	%0,10

	feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün) ..--/..--/..--/..-	97	%10,17
	feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün) ..--/..--/..-	7	%0,73
MUZARİ BAHRİ %5,56	mefʿūlü fāʿilātün --./-.--	1	%0,10
	mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün --./-.-./.--./-.-	52	%5,45
MÜCTES	mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün) .-.-/..--/.-.-/..-	72	%7,55
KAMİL	mütefāʿilün feʿūlün mütefāʿilün feʿūlün ..-.-/.--/..-.-/.--	2	%0,21
DİĞER %0.42	mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün .---/.---/.---/.--	1	%0,10
	mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün .--- /.---/.---	1	%0,10
	mefʿūlü mefāʿīlü feʿūlün --./.--./.--	2	%0,21
HECE ÖLÇÜSÜ %19,85	8'li Hece Ölçüsü	134	%14,05
	11'li Hece Ölçüsü	44	%4,61
	5'li Hece Ölçüsü	6	%0,63
	7'li Hece Ölçüsü	5	%0,52
	13'lü Hece Ölçüsü	2	%0,21

2.2.2.3. Usuller

Türk musikisinin ana yapısını meydana getiren usuller "*Vuruşlarının kıymetleri birbirine eşit veya eşit olmayan, fakat mutlaka muhtelif kuvvetli, yarı kuvvetli ve zayıf zamanların belli bir şekilde sıralanmasıyla meydana gelen belli kalıplar halindeki sayı ve vuruş grupları*" (Özkan 2020: 605) dır. Usulü anlayabilmek için onu meydana getiren düzüm/ika ve darb kavramlarını bilmek gerekir. Ritim manasındaki düzüm "*zaman içinde uygunluk*"tur. Birbirini belirli aralıklarla takip eden güçlü ve zayıf kuvvette ses gruplarının sıralanışlarıdır. Aslında usul, çeşitli düzümlerin bir araya getirilmesinden oluşan büyük çaptaki düzümleri (Özkan 2020: 606); bir musiki eserinin ölçülmüş bulunduğu, belirli zamanlar ve belirli darblar içeren, farklı düzümlerin kalıplaşmış şekilleridir (Öztuna

1990: 2/239). Darp ise sağ ve sol elle dizlere vurularak uygulanan her bir vuruştur. Bu vuruşların "*düm, tek, te, ke, tek-kâ, tâ-hek*" şeklinde isimleri vardır. Bunlardan *düm* ve *te* heceleri sağ elle sağ dize; *tek, ka, ke* heceleri sol elle sol dize vurularak uygulanır. Düm kuvvetli zamanları, tek zayıf zamanları ifade etmektedir. Eski zamanlarda bu heceler yerine *ten-nen, te, ne, ni, tâ* gibi heceler kullanılmıştır. Bunlardan *ten, nen, tâ* heceleri uzun, *te, ne, nî* heceleri de kısa zamanları göstermekteydi. (Özkan 2020: 607-608).

Yirminci yüzyılın başlarına kadar Osmanlı Türk musikisinin öğretimi *meşk* adı verilen yöntemle yapılırdı. Notanın kullanılmadığı usta-çırak ilişkisine dayalı bu meşk sisteminin diğer adı da *eser geçmek*ti. Geçilecek eser usul vurularak öğrencilere öğretilirdi. Cem Behar usul vurularak gerçekleştirilen bu meşk uygulamasını şöyle anlatmaktadır:

"Meşk uygulaması son derece basit bir müzik öğretim yöntemidir. Geçilecek eserin güftesi talebeye yazdırılır veya yazma ya da basılmış bir güfte mecmuasından yararlanılır. Geçilecek eserin usulü bellidir. Eğer hatırlamaya gerek varsa esere başlanmadan önce bu usul birkaç kez vurulur. Öğrenci bu usulü sağ ve sol eliyle -dizlerini kudüm itibar ederek- vurur. Sonra eser hep usul vurularak hoca tarafından öğrenciye tekrar ettirilir. Hoca eseri kısım kısım ve bir bütün olarak öğrencinin iyice ve eksiksiz yerleştirinceye kadar kendi okur ve defalarca talebeye okutturur. Nihai amaç meşkedilen eserin talebenin hafızasına nakşedilmesidir. (Behar 2019: 22)"

Usuller, 2'den 124 zamana kadar zengin bir çeşitliliğe sahiptir ve herbirine farklı adlar verilmiştir.

Zamanlarına göre usuller şu şekildedir:

A. Küçük Usûller

2 Zamanlı Usûl: Nim Sofyan

3 Zamanlı Usûl: Semai

4 Zamanlı Usûl: Sofyan

5 Zamanlı Usûl: Türk Aksağı

6 Zamanlı Usûl: Yürük Semai (Sengin Semai), Mürekkep Nim-Sofyan

7 Zamanlı Usûl: Devr-i Hindi, Devr-i Turan

8 Zamanlı Usûl: Düyek, Müsemmen (Ağır Düyek)

9 Zamanlı Usûl: Aksak, Evfer, Oynak, Raks Aksağı, Mürekkeb Semai

10 Zamanlı Usûl: Aksak Semai (Ağır Aksak Semai), Lenk Fahte, Ceng-i Harbî

11 Zamanlı Usûl: Tek Vuruş

12 Zamanlı Usûl: Frenkçin, Evfer, Nim Çenber, İkiz Aksak, Bileşik Sofyan

13 Zamanlı Usûl: Nim Evsat, Şarkı Devr-i Revanı, Bektaşi Devr-i Revanı

14 Zamanlı Usûl: Ayin Devr-i Revanı (Devr-i Revan; Mevlevi Devr-i Revanı)

15 Zamanlı Usûl: Birinci çeşit Raksan, ikinci çeşit Raksan (Bektaşi Raksanı)

B. Büyük Usuller

16 Zamanlı Usûl: Çifte Düyek, Fer', Nim Berefşan, Nim Hafif

18 Zamanlı Usûl: Türkî Darb (Darb-ı Türkî), Nim Devir

20 Zamanlı Usûl: Fahte

21 Zamanlı Usûl: Durak Evferi

22 Zamanlı Usûl: Hezec

24 Zamanlı Usûl: Çenber, Nim Sakil

26 Zamanlı Usûl: Evsat, Beste Devr-i Revanı

28 Zamanlı Usûl: Frengi Fer', Devr-i Kebir, Remel

32 Zamanlı Usûl: Muhammes, Hafif, Berefşan

38 Zamanlı Usûl: Darb-ı Hüner

48 Zamanlı Usûl: Sakil

60 Zamanlı Usûl: Nim Zencir

64 Zamanlı Usûl: Havi

88 Zamanlı Usûl: Darb-ı Fetif

C. Dizi Usuller:

60 Zamanlı Usûl: Nim Zencir

120 Zamanlı Usûl: Zencir

124 Zamanlı Usûl: Çehar

Darbeyn usûlleri de bazı büyük usullerden iki tanesi birer veya ikişer defa arka arkaya getirilerek oluşturulur (Özkan 2020: 611-612).

Üzerinde çalıştığımız mecmuada toplam 423 güftenin usulü tespit edilmiştir. Toplamda 28 farklı usul kullanılmıştır. Mecmuada en çok Çenber (75), daha sonra Hafif (73), üçüncü olarak da Devr-i Revân (55) usullü güfteler vardır.

Tablo 3: Usuller

Sıra	Usuller	Kullanım Sayısı
1.	Çenber	75
2.	Hafîf	73
3.	Devr-i Revân	55
4.	Remel	39
5.	Muhammes	37
6.	Zencîr	36
7.	Darbeyn	17
8.	Devr-i Kebîr	14
9.	Yürük Semâ'î	14
10.	Nîm-devr	8
11.	Semâ'î	7
12.	Berfeşân	6
13.	Darb-ı feth	5
14.	Şofyân	5
15.	Sakîl	4
16.	Nîm-sakîl	3
17.	Devr-i Revân Şarkı	3
18.	Düyek	3
19.	Evfer	3
20.	Hâvî	3
21.	Çâr-darb	3
22.	Fer'	2
23.	Ağır Semâ'î	2
24.	Fâhte	2
25.	Aksak Fâhte	1
26.	Evsat	1
27.	Frenkçîn	1
28.	Türk-Darb	1

2.2.2.4. Usul-Vezin İlişkisi

Araştırmacılar tarafından bestelenmiş şiirlerin vezni ile bunların bestelenmesinde kullanılmış mûsikî usûlleri arasında dikkat çekici bir ilişkinin olduğu söylenir. Bu ilişkinin varlığı çok eski zamanlardan itibaren bilinmektedir.

Cinuçen Tanrıkorur'a göre Ali Şir Nevai ile Babürşah'ın 15. yüzyılda yazılmış "*Mîzânü'l-Evzân*" ve "*Risâle-i Arûz*" adlı eserlerinde Tuyug, Koşuk, Türkü, Muhabbetnâme, Müstezâd, Çine, Azadvarî, Tarhanî ve Öleng gibi beste şekillerinin belirli aruz kalıpları kullanılarak bestelendiğinden söz edilmiştir. Daha yakın çağlara gelindiğinde son 2,5 asır içinde klâsik Türk mûsikîsi formları içinde bestelenmiş söz eserlerine bakıldığında bestelenmiş şiirlerin vezni ile mûsikî

usûlleri arasındaki ilişkinin varlığı hissedilecektir. Aslında böyle bir ilişkinin varlığı Abdülkadir Merâgî (1360- 1435) zamanından beri bilinmiş, daha yakın zamanlarda da Hartmann, Landberg, Bücher ve İbn Koteybe tarafından Arap şiir ve mûsikîsiyle ilgili olarak ispat edilmiştir.

Tanrıkorur; Ağırsemâî, Yürüksemâî ve şarkı formlarında bestelenmiş 600 küsur eser üzerinde yaptığı bir araştırmayla, bu ilişkiyi şu şekilde ortaya koymuştur:

Arûz'un Remel bahrindeki Fâilâtün /Feilâtün ve Recez bahrindeki Müstef'ilün /Müstef'ilâtün ailesi kalıplarıyla yazılmış güfteler en çok Ağır Aksak, Aksak usulleriyle bestelenmiştir. Devrihindî, Curcuna, Müsemmen usûlleri daha az kullanılmıştır.

Arûz'un Hezec bahrine giren Mef'ûlü veya Mefâîlün/Mefâilün ve Müctess bahrine giren Mefâilün/ Feilâtün ailesi kalıplarıyla yazılmış güfteler en çok Sengin Semaî/Semaî kullanılarak bestelenmiş, Aksak ve Türk Aksağı usûlleri daha az kullanılmıştır.

Muzârî, Münserîh vd. bahirlerde daha az güfte yazılmış ve bu bahirlerdeki şiirlerin de yine belirli usûller kullanılarak bestelendiği anlaşılmıştır (Tanrıkorur 2019: 85-107).

Bu mecmuada usulü belli olan 423 güfte üzerinde yaptığımız incelemeler neticesinde usul-vezin ilişkisine dair şu sonuçlara ulaşılmıştır:

*Remel usul*ünün %77'sini Hezec, %15'ini ise Muzari bahri oluşturur. Bu usuldeki 40 güfteden 31'i Hezec bahrine giren *mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün* kalıbıyla, 6 tanesi ise Muzari bahrinin *mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün* kalıbıyla yazılmıştır.

*Hafif usul*lü güftelerin %52'si Remel, %19'u Muzari ve %15'i Hezec bahrinden oluşmaktadır. Yani bu usuldeki 73 güfteden 38'i Remel, 14'ü Muzari ve 10'u Hezec iledir. Remel bahrindeki 27 usulde *fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün* kalıbı, 11 usulde ise *feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)* kalıbı kullanılmıştır.

*Zencîr usul*deki 36 güftenin %75'i Müctes, %11'i ise Remel bahrindedir. Müctes bahrine giren *mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)* kalıbıyla zencîr

usullü 27 güfte yazılmıştır. Remel bahri kullanılan 4 güfteden ikisinin kalıbı *fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün,* diğer ikisinin ise *feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)*'dür.

*Devr-i Revân usul*lü güftelerde en çok Remel ve Hezec bahri tercih edilmiş; hece ölçüsü diğerlerine göre daha az tercih edilmiştir. Bu usüldeki 55 güftenin %42'si Remel, %36'sı Hezec ve %18'i hece vezniyledir. Remel bahriyle yazılan 23 güftenin 19 tanesi bu bahrin *fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün* kalıbıyladır.

*Çenber usul*lü 75 güftenin 51 tanesi Remel bahriyle (%68) yazılmıştır. Remel bahrinin en çok *fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün* (39 adet) ve feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün) (12 adet) kalıbı tercih edilmiştir. Üçüncü olarak kullanılan kalıp ise %21'lik oranla Hezec bahrinin *mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün* kalıbıdır. Çenber usullü16 adet güfte bu vezindedir.

*Muhammes usul*lü 37 güftede en çok Remel bahri (%68) kullanılmıştır. 37 güftenin 17'si bu bahrin *fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün* kalıbıyla, 8 tanesi de *feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)* kalıbıyladır. Bu usuldeki 7 güftede ise Hezec bahri (%21) tercih edilmiştir.

Tablo 4: Usul-Vezin İlişkisi[6]

Usul/adet	Bahir	Oran	Vezin	Adet
Remel (40)	Hezec (32)	77%	mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlü feʿūlün	31
			mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün	1
	Muzari	15%	mefʿūlü fāʿilātü mefāʿîlü fāʿilün	6
Hafîf (73)	Remel (38)	52%	fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	27
			feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)	11
	Hezec (9)	15%	mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlü feʿūlün	8
			mefʿūlü mefāʿîlün mefʿūlü mefāʿîlün	1
	Muzari	19%	mefʿūlü fāʿilātü mefāʿîlü fāʿilün	14

[6] Bu tabloda en çok kullanılan 6 usulün en çok tercih edilen vezin oranlarına yer verilmiştir.

	Müctes	7%	mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)	5
Zencîr (36)	Müctes	75%	mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)	27
	Remel	11%	fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	2
			feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)	2
Devr-i Revân (55)	Remel (23)	42%	fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	19
			feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)	2
			feʿilātün feʿilātün feʿilün	1
			fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	1
	Hezec (20)	36%	mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün	14
			mefāʿîlün mefāʿîlün	3
			mefāʿîlün mefāʿîlün feʿūlün	2
			mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlü feʿūlün	1
	-	11%	8'li Hece Ölçüsü	6
	-	7%	11'li Hece Ölçüsü	4
Çenber (75)	Remel (51)	68%	fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	39
			feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)	12
	Hezec	21%	mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün	16
	Müctes	4%	mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)	3
Muhammes (37)	Remel (25)	68%	fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	17
			feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)	8
	Hezec (7)	21%	mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlü feʿūlün	4
			mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün	3
	Muzari	7%	mefʿūlü fāʿilātü mefāʿîlü fāʿilün	3
	Müctes	4%	mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)	2

2.2.2.5. Formlar

Hayatın her alanında birtakım kurallar olduğu gibi sanatçının da uymak zorunda kaldığı kurallar vardır. Divan edebiyatında şairler şiirlerini nazım şekillerine uygun olarak yazarlar. Besteciler de eserlerini ses sanatına dönüştürürken tıpkı divan şairleri gibi bazı beste kalıpları kullanırlar. Bunlara "*form*" adı verilir.

Türk musikisinde formlar *saz* ve *söz musikisi* olarak ikiye ayrılır. Söz musikisi de *dinî* ve *din dışı musiki* olarak ikiye ayrılmaktadır. İncelediğimiz mecmuadaki formların -bir tanesi (*peşrev*)[7] hariç- tamamına yakını *din dışı (lâ-dinî) musiki* formlarında oluşmaktadır.

Din dışı formlar ise *Kâr, kâr-ı nâtık, kârçe, beste, ağır semai, yürük semai, gazel, şarkı, türkü, köçekçeler*'dir. (Özkan 2020: 96-97).

Bu başlık altında Türk musikisi formlarının tamamına değil, yalnızca çalıştığımız mecmuada kullanılan formlara değineceğiz.

Mecmuada 12 farklı form kullanılmıştır. En çok beste (370) daha sonra şarkı (298) ve semai (86) formundaki güfteler yer almaktadır. Bu formlar şunlardır:

2.2.2.5.1. Kâr

Büyük usullü formlardandır. Büyük ve küçük usullerle bestenebilir, usul değişikliği yapılabilir. Güfteleri genellikle Farsça'dır ve uzun *terennüm*[8]lerle başlar. Nadir olarak terennümle başlamayan ve güftesi Türkçe olan örnekler de vardır (Tanrıkorur 2019: 49).

İncelenen mecmuada *Kar* formuyla yazılmış 10 güfte yer almaktadır. Bunlardan 116a-117a varakları arasında bulunan "*Yine bir şûh-ı cefâ-pîşe...*" şeklinde başlayan farklı usuller kullanılarak bestelenmiş Türkçe bir güftedir.

---

7 *Saz musikisi* formlarındandır. *Hane* adı verilen dört bölümden oluşan, usul değişikliği yapılamayan, büyük usullü bestelerdir. Bölüm sonlarında şiirdeki redif, büyük formlu güftelerdeki *terennüm* ve şarkıdaki *nakarat*'a karşılık gelen *mülâzime* eklemeleri vardır (Tanrıkorur 2019: 51).

8 Klasik sözlü müziğimizde anlamlı ya da anlamsız "*cânım, dost, hey, ten nen, ye le lel vb."* gibi birtakım heceler ya da sözcüklerden oluşan kısımdır (Ersönmez 2013: s.414). *Lafzî* ve *ikâî* olmak üzere iki gruba ayrılırlar. Anlamlı olanlarına *lafzî*, anlamsız olanlarına *ikâî terennüm* adı verilir (Tanrıkorur 2019: s.173).

feʿilātün vezniyle yazılan bu güfte, bestelenmiş bir *bahr-ı tavîl*[9] örneği olması açısından ilgi çekicidir.

2.2.2.5.2. Beste

Klasik fasıl[10]da kârlardan sonra gelirler. Gazel[11] nazım şekliyle yazılmış bir şiirin bir veya iki beytinin bazı büyük usuller (fer, çenber, remel, devr-i kebir vs.) kullanılarak birinci, ikinci ve dördüncü mısraların aynı, üçüncü mısraların (*miyân*) ayrı ezgi ile mısra sonlarına terennüm kısmı eklenerek bestelenmesidir (Tanrıkorur 2019: 49).

Mecmuada 370 güftenin *beste* formuyla yazıldığı tespit edilmiştir.

2.2.2.5.3. Nakş

Eğer beste formunun terennüm kısımları her iki mısrada bir ve uzunca tutularsa bu forma *nakş* adı verilir (Tanrıkorur 2019: 49).

Mecmuadaki 5 güftede *nakş formu*nun kullanıldığı belirtilmiştir.

2.2.2.5.4. Nakş Beste

Eğer bestelerdeki terennüm iki mısradan sonra geliyorsa ve lafzî terennüm şeklindeyse buna *nakş beste* adı verilir (Özkan 2020: 106).

Mecmuadaki 2 güftenin *nakş beste* olduğu belirtilmiştir.

2.2.2.5.5. Semai

Dört mısra ve terennümden oluşan formdur. Her mısradan sonra terennüm gelir. Eğer iki mısra (bir beyit) arka arkaya okunup sonra terennüm gelirse bu

---

9 Azerbaycan sahasında kullanılan terimiyle "uzun derya", birbiri arkasına yinelenen tefilelerle yazılan nazım şeklinin adıdır. Her dize kendi içerisinde seciler oluşturur. Dizelerinin secili olması bakımından nesre benzer (Aksoyak 2018: 231)

10 Aynı makamda çeşitli formdaki eserlerin sıralanmasıyla yapılan konser demektir. Klasik fasılda formlar şu şekilde sıralanırdı. 1) Taksim, 2) Peşrev, 3)Kar, 4) Birinci Beste, 5) İkinci beste, 6) Ağır Semai, 7) Yürük Semai (Özkan 2020: 111).

11 Tanrıkorur'un yanı sıra Yılmaz Öztuna, *Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi'*nde beste, nakş ve semai formlarının ***gazel*** nazım şekliyle yazılmış manzumelerden seçilen bir veya birkaç beyitten oluştuğunu belirtmiştir (Öztuna 1990: 1/155). Ancak genellikle gazel olmakla birlikte rubâî, kıta gibi farklı nazım şekillerinden seçilen beyitler de bu formlarda kullanılmıştır. Çalıştığımız mecmuada, 4 mısralık bu manzumelerin şairlerin şiirlerinin tamamını değil yalnızca bestelenen 4 mısrasını vermesi ve bu manzumelerin şairlerinin genellikle belli olmaması veya şairlerin *Divan*'larında bu şiirlere rastlanılmaması gibi sebeplerden şiirlerin nazım şekilleri tespit edilememiştir.

semaiye ***nakş semai*** adı verilir. Semai formu adını ölçüldüğü usulden alır. Bu sebeple semailer *Ağır* ve *Yürük semai* olarak ikiye ayrılmaktadır (Öztuna 1990: II/287).

İncelediğimiz mecmuadaki semai formları genel olarak yukarıda bahsettiğimiz iki gruba ayrılmadan "semai" ana başlığıyla verilmiştir. Buna göre toplam 86 *semai* formu, 46 adet *nakş semai* formu kullanılmıştır.

2.2.2.5.6. Ağır Semai

Klasik fasılda bestelerden sonra gelirler. Beste formuna benzer ancak bu formda gazellerin bir veya iki beyti Aksak Semai, Ağır aksak semai veya Ağır Sengin Semai usulleriyle terennümlü olarak bestelenir (Tanrıkorur 2019: 49). Mecmuada iki güftenin *ağır semai* formuyla yazıldığı belirtilmiştir.

2.2.2.5.7. Yürük/Yügrük Semai

Beste ve Ağır Semai formu için söylenenler bu form için de geçerlidir. Bu üç form birbirinden kullandıkları usule göre ayrılırlar. Bu form, gazellerin iki beytinin Yürük Semai usulüyle terennümlü olarak bestelenmesidir (Tanrıkorur 2019: 49). Mecmuada 14 güftenin *yürük semai* formuyla yazıldığı belirtilmiştir.

2.2.2.5.8. Nakş Semai Bkz. Semai

2.2.2.5.9. Şarkı

18. yy.da yaygınlaşan nazım şekline uygun olarak *aaba* kafiye düzeninde genellikle dört mısralı (bazen beş veya daha fazla) bendlerden oluşan küçük usullerle bestelenmiş güftelerdir. Terennümsüzdür. *abcb* kafiye şemasında ikinci ve dördüncü mısra söz ve melodi olarak aynıdır. 4. mısraya nakarat adı verilir. Bu mısranın ikinci mısradan farklı olduğu veya küçük terennüm bölümleri olan şarkılara da rastlanabilir (Tanrıkorur 2019: 50).

Şarkılar güftenin mısrasına göre sınıflandırılır. Genelde 4 mısralı (murabba) olmakla birlikte, muhammes (5 mısralı), müseddes (6 mısralı), müsebbâ (7 mısralı), müsemmen (8 mısralı) gibi örnekleri vardır (Özkan 2020: 111).

Özkan'a göre şarkı formunun 150'nin üzerinde pek çok çeşit vardır. İncelediğimiz mecmuada ***Yürük Şarkı*** (3 adet) ve ***Ağır Şarkı*** (4) adı verilen formla beraber toplam 305 *şarkı formu*yla yazılmış güfte bulunmaktadır.

2.2.2.5.10. Köçekçe

Tarihteki çengi ve köçek takımlarının oyun oynamaları için düzenlenmiş musiki formudur. Genellikle aynı makamda yürük ve hareketli şarkı ve türkülerin uzun ara nağmelerle birbirine bağlanmasından meydana gelmiştir (Özkan 2020: 111).

Mecmuada 132a-136a varakları arasında, "*Kûçek Hevâ*" başlığı altında *Köçekçe* olabileceğini düşündüğümüz bir eser yer almaktadır. Eser; *Kûçek, Kûçekçi ve Pişekâr* adlı üç kişinin diyalogları arasında yer alan toplam 16 adet Şarkı ve Türkü'den oluşur. Bu eser, olaya dayalı bir hikaye olması ve karakterler açısından bakıldığında "*ortaoyunu*"na da benzemektedir.

Tablo 5: Formlar

Sıra	**Kullanılan Formlar**	**Kullanım Sayısı**
1.	Peşrev	1
2.	Kâr	10
3.	Beste	370
4.	Nakş	5
5.	Nakş Beste	2
6.	Nakş Semâ'î	46
7.	Semâ'î	86
8.	Ağır Semâ'î	2
9.	Yügrük Semâ'î/Yürük Semâ'î	14
10.	Şarkı (4 Ağır Şarkı+ 3 Yürük Şarkı)	305
11.	Köçekçe	1
Toplam		842

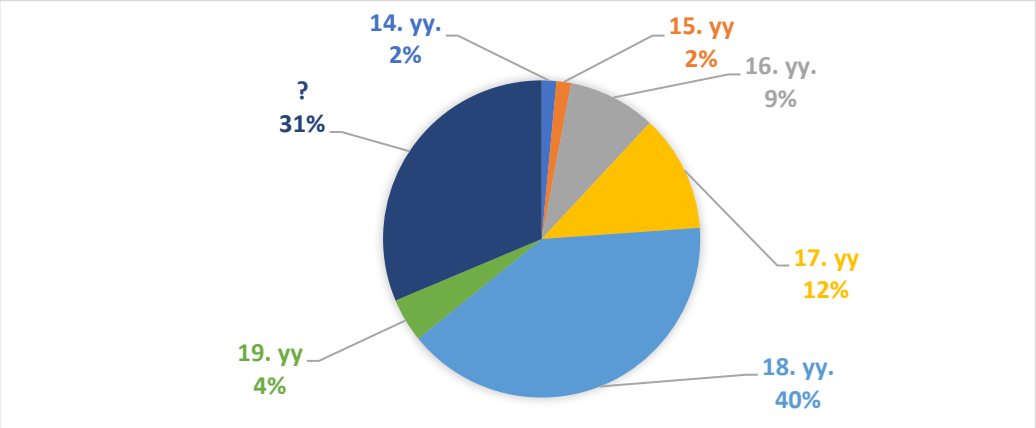
2.2.2.6. Güftekarlar/Şairler

Gü fteleri yazan kişiye güftekâr adı verilir. Türk musikisinin güftelerini divan şairlerinin yazdıkları gazel, musammat, rubâî, kıta gibi nazım şekilleriyle yazılan manzumeler oluşturmaktadır. Dolayısıyla güftekarlar divan şairlerindendir. Bazı bestekarlar ise kendi güftelerini bestelemişlerdir. Bu kişilerden hem güftekar hem de bestekar olmaları sebebiyle ayrı bir başlıkta bahsedilmiştir.

Mecmuada güftekâr bilgileri neredeyse hiç verilmemiştir. Güftelerde yer alan mahlaslardan hareketle ve musikiye dair hazırlanan diğer çalışmaların incelenmesi sonucu 154 eserin güftekarı (şairleri) tespit edilmiştir. Mecmuada toplam 55 farklı şaire ait şiir yer almaktadır.

Mecmuadaki şairlerin yaşadıkları döneme bakıldığında şiirler ağırlıklı olarak 18. yüzyıl şairlerinden seçilmiştir. Mecmuada; bizzat padişahlar tarafından yazılmış güftelerin bulunması ve Enderunlu şairlerin güftelerinin çokluğu musikinin başta padişah olmak üzere saray erkanınca desteklendiğinin ve musikiye rağbet edildiğinin bir kanıtıdır. Sultan II. Mahmud, Cem Sultan, İlhâmî mahlasını kullanan III. Selim, güftelerine yer verilen sultan şairlerdir. Ayrıca III. Ahmed 'e ait matla beyti verilen bir manzumeye Dâmâd İbrâhim Paşa tarafından nazire yazılmıştır. Padişahların himaye ettiği, meclislerde aranan seçkin şairlerin dillere pelesenk olmuş şiirlerine de yer verilmiştir. Nedim, Bâkî, Nâbî gibi dönemlerinde şöhret kazanmış isimlerin şiirlerin bestelenmesi elbetteki kaçınılmazdır.

Şekil 2: Şairlerin Yüzyıllara Göre Dağılımı

Şekilde de görüldüğü üzere mecmuada en çok 18. yüzyılda yaşamış şairlerin şiirleri yer almaktadır. Şairleri bilinmeyen güftelerin yaşadıkları yüzyıl belirsiz olarak gösterilmiştir.

Tablo 6: Güftekarlar/Şairler

Sıra	Şair	Yaşadığı Dönem	Güftelerinin Yer Aldığı Varak	Güfte Sayısı
1.	Adlî (Sultan II. Mahmud)	1785-1839 (19. yy.)	149a/877	1
2.	Âgâh	1630-1728	118a/753	1
3.	Ahdî	?	36b/149	1
4.	Ahmed Muhtar Efendi ?[12]	1847-1910 (19. yy ?)	42a/179	1
5.	Âşık Ömer	1621?-1707 (17. yy.)	73a/375	1
6.	Bâkî	1526-1600 (16. yy.)	17b/43, 33a/134, 37a/154, 62a/295, 75a/393, 80a/454, 88b/526, 90b/544, 97a/585, 102a/620, 107a/668	11
7.	Behcetî	ö.1683 (17. yy.)	24a/66	1
8.	Câmî	?	4a/3; 123a/787	2
9.	Câvid	?	89b/535	1
10.	Cem	1459-1495 (15. yy.)	126b-127a/813	1
11.	Cevrî	17. yy	4b/5	1
12.	Dâmâd İbrâhim Paşa	1662-1730	179a/990	1
13.	Enderûnî (Kemalettin Ağa)	18. yy.	104a/645	1
14.	Enderunlu Fâzıl	1756-1810 (18. yy.)	55b/251; 68a/336,337,338,340,341; 68b/ 342,344; 70a/354,355; 71b/363,364,365,366; 89a/534; 89b/537; 90a/541; 137a/847; 148a/873; 170a/951; 184b/1010	21
15.	Enderunlu Vâsıf	1750?-1824	41a/176, 81a/465, 197b/1031, 199a/1036, 200a/1040	5
16.	Esad	18. yy.	65a/319, 177a/982	2
17.	Fâik	?	128a/827, 172b/961	2
18.	Fâiz	18. yy.	86a/505, 90a/539	2
19.	Fasîh	ö.1603'ten sonra	84a/479	1
20.	Fennî	?	138a/852, 196b/1027	2
21.	Feyzî	?	100a/611	2
22.	Fıtnat Hanım	ö.1780 (18. yy.)	88a/521, 94a/570	2
23.	Fuzûlî	1483-1556 (16. yy.)	31b/117	1
24.	Hâfız-ı Şîrâzî	ö.1390	26b/78	1

[12] 1801/02 yılında yazılan bu güfte mecmuasında 1847 doğumlu bir şaire ait güftenin yer alması kafa karıştırıcıdır. Bu durum, güftekarın kaynaklarda yanlış verildiğini göstermektedir. Bu şiir, başka bir şaire ait olabilir.

25.	Hâletî	1570-1631 (17. yy.)	74a/382	1
26.	Hâmîd	1739-1778 (18. yy.)	25b/71	1
27.	Hâtif	ö.1823?	41a/174, 70b/357, 157a/893	3
28.	Hıfzî	?	73a/376, 173b/966, 198b/1035	3
29.	İlhâmî (Sultan III. Selim)	1524-1574 (16. yy.)	171a/957, 197b/1030	2
30.	İsmetî	ö.1665 (17. yy.)	42a/177	1
31.	İzzet	ö. 1734 (18. yy.)	174b/969	1
32.	Mengli Giray Han	1682-1739 (18. yy.)	86a/506	1
33.	Münîb	?	125a/808	1
34.	Münîf	ö.1743-44 (18. yy.)	64a/311, 101a/616	2
35.	Münîr	18. yy.	77a/415	1
36.	Nâbî	1642-1712 (17. yy)	18a/46, 26a/74, 31b/116, 42a/178, 43a/192, 66a/327 89a/529	7
37.	Nâfiz	ö. 1767 (18. yy.)	8a/14, 31a/112, 67a/334, 114b/735, 85a/494, 100a/608, 102b/628	7
38.	Nahîfî	1665-1738 (18. yy.)	31b/120	1
39.	Nâşid	1749-1791/92 (18. yy.)	64b/317, 73a/374, 106b/659, 173b/965	4
40.	Necmî	16. yy.	49a/221	1
41.	Nedîm	1681-1730 (18. yy.)	36b/151, 38b/164, 106b/660, 112b/713, 113a/716, 117b/749, 123b/789, 128a/824	8
42.	Nefî	1572?-1635 (17. yy.)	6b/7, 75a/398	2
43.	Neşet	1735-1807 (18. yy.)	182a/1005	1
44.	Nihâlî	?	86a/508	1
45.	Nûrî (Nûrî Ağa, Klarnetçi)	?	103b/639, 204a/1051	2
46.	Râif	?	110a/696	1
47.	Râgıb	1698/99-1763 (18. yy.)	79b/444, 84a/478	2
48.	Râkım	?	23a/61	1
49.	Râsih	18. yy.	47a/214, 59b/276, 61a/287, 102a/621	4
50.	Râşid	?	124a/797	1
51.	Râtib	1722-1762 (18. yy.)	90b/542	1
52.	Rüşdî	1637/38-1700 (18. yy.)	79b/446	1
53.	Sâbit	?	65a/318, 79a/439	2
54.	Sâmî	ö.1734	69a/346, 110a/697	2

		(18. yy.)		
55.	Selîm	?	69a/347, 98b/599	2
56.	Sırrî	ö. 1654-55 (17. yy.)	23b/63, 119b/770	2
57.	Sultân Ahmed Han (III. Ahmed)	1673-1736 (18. yy.)	179a/990, 153a/887	2
58.	Sultân Mahmûd	?	76a/409	1
59.	Süleyman Dâniş	ö. 1775-76 (18. yy.)	38a/162, 62a/294	2
60.	Şeyh Gâlib	1757-1799 (18. yy.)	190a/1018	1
61.	Şeyhülislam Âsım	ö.1760 (18. yy.)	37a/156, 103a/634	2
62.	Şeyhülislam Yahyâ	1561-1644 (17. yy.)	42b/184, 96a/581	1
63.	Tâhir	?	48b/220, 113b/726, 124a/794,795	4
64.	Vecdî	?	15b/32	1
65.	Vehbî	?	117a/745, 119a/764, 127b/815	3
66.	Zaîfî	?	75b/401	1
67.	Zihnî	?	138b/853	1
Toplam				**154**

2.2.2.7. Bestekarlar

Mecmuadaki çoğu eserlerin bestekar bilgileri yazılmamıştır. Bestekarı belli olan güftelere bakıldığında; Hâce (Abdülkadir Merâgî XV.yy), Acemler (XVII.yy), Hafız Post (ö.1694), Itrî (ö.1712) gibi besteciler, mecmuadaki en eski isimlerdir. Diğer bestekarlar ise 18.yy. da yaşamışlardır. Mecmuada, hayatına dair bilgilere ulaşabildiğimiz 18. yy. bestekarları şöyledir: Abdullâh Ağa (Şehlevendim, Şehlevendim Çavuş 1789-1807), Bekir Ağa (Ebubekir ö.1759), Bornâz (Hasan ö.1724), Corci (ö.1805?), Çorbacı-zâde (1756?), Dilhayât (Kalfa ö.1780), Hekimbaşı Azîz Efendi (1736-1783), Şeyhülislâm Esad Efendi (1685-1753), Taşcı Receb (XVII. yy.), Tosunzâde (ö.1715), Zaharyâ (Kürkcü, Kassâmzâde ö.1740?).

Mecmuada yer alan güftelerin başlıklarındaki bestekar bilgilerine bakıldığında verilen bestekar adlarının her zaman açık bir şekilde kaydedilmediği bazen sadece unvanlarının veya mesleklerinin yazıldığı görülmektedir. Örneğin; mecmuada "Receb, Receb Çelebi ve Taşcı Recep" olarak üç farklı bestekar adına rastlanır. Biyografik kaynaklara bakıldığında "Taşcı Recep" ve "Recep Çelebi"nin farklı iki bestekar olduğu görülmektedir. Bu durumda bestekarının yalnızca

"Recep" olarak belirtildiği güftelerde hangi bestekarın kastedildiği açık değildir. Bunun gibi örneklerin sayısı fazladır. Eserlerin bestekar bilgilerinin net bir şekilde ortaya koyulabilmesi için daha detaylı bir araştırma yapılması gerekir. Bestecilerin değişkenlik gösteren bu adlandırmalarını, eserin genelini ve biyografik kaynakları tahkik ederek bir arada vermeye çalıştık ancak net bir şekilde tespit edemediğimiz yerlerde bu isimleri ayrı bir bestekar sayarak tabloda verdik.

Tablo 7: Bestekarlar

Sıra	Bestekar	Bestelerinin Geçtiği Yer	Beste Sayıları
1.	Abdullâh Aga (Şehlevendim, Şehlevendim Çavuş)	50b/227, 52b/237	2
2.	Abdülkadir Merâgî (Hâce Abdülkâdir, Hâce)	4a/2, 4a/3, 5b/6, 66a/329, 80a/453, 80b/459, 81a/464, 107b/673, 123a/786, 123a/787, 128b/833	11
3.	Acemler	19a/56; 43a/193; 80b/456; 82a/468; 103b/643; 128b/828	6
4.	Aga Mümin	99a/602	1
5.	Ahmed Mîr	76b/414	1
6.	Antâbî	122a/778	1
7.	Baba Nevâyi	99a/605	1
8.	Başçavuş	40b/172,173	2
9.	Bekir Aga (Bekir Çavuş	17b/38, 23a/61, 32b/130, 85b/502	4
10.	Bornâz (Hasan)	74a/386;117a/745; 165a/928	3
11.	Cemâlî	128a/823	1
12.	Cevher Aga	27a/83	1
13.	Çiroz	97a/585	1
14.	Çorbacızâde	124a/796	1
15.	Dâmâdzâde	95a/576	1
16.	Dilhayât	18b/51, 19a/57, 36b/148, 127b/818	4
17.	Diyarbekirli Mahmûd	74b/387	1
18.	Dûrbînî	25b/73	1
19.	Dûrbînîzâde (Miskâlî Dûrbînîzâde)	96a/582, 98a/595	2
20.	Ebûbekir Aga	75a/395	1
21.	Hâfız Post	15a/24, 23b/63, 24a/66, 30b/107, 42b/184, 73a/378, 74a/383, 84a/482, 102a/622	9
22.	Halîm Aga	11a/17	1
23.	Hatibzâde	72b/371; 122b/785	2
24.	Hekimbaşı Azîz Efendi	106b/660	1

25.	Itrî	6b/8, 6b/11, 15a/27, 15a/29, 17b/42,45,47, 23a/62, 29a/95, 79a/436, 79b/445, 81a/463, 465, 97a/586, 125b/809	15
26.	İbrâhîm Aga	12a/22, 23b/64	2
27.	İmâm	18a/48	1
28.	Kadrî	30a/102, 98b/600, 118a/752	3
29.	Kapudanzâde	18a/44	1
30.	Kemânî	25b/71	1
31.	Kemânî Corcî/Corcî	31b/120, 75b/405, 77a/418, 163a/922	4
32.	Kemânî Hâfız	21b/60	1
33.	Kemanî Kırımî İbrahim Çavuş	165b/932	1
34.	Kemânî Tatar İbrâhîm Aga (Tatar İbrahim Ağa, Kemânî Tatar İbrâhîm Çavuş)	12b/23, 75b/401, 90b/542, 90b/543, 91a/548	5
35.	Mehmed Aga	50b/229	1
36.	Miskâlî	138a/851, 138a/852, 149b/878, 168a/942	4
37.	Miskâlî Çavuş	11a/20	1
38.	Miskâlî Dûrbînî	16a/36	1
39.	Musâhib Ṣâlih Aga	82b/476	1
40.	Müezzinbaşı İsmaîl Aga	75a/391	1
41.	Narezen	59b/276	1
42.	Nazîrîzâde	6b/9	1
43.	Portakal Çavuş	111a/707	1
44.	Receb	15a/31, 73a/375	2
45.	Receb Çelebi	6b/7, 15a/31, 15b/32, 17b/39, 17b/40, 73a/375	6
46.	Sadullâh Aga	48b/219	1
47.	Sadık Aga	50b/228	1
48.	Serçe Ahmed	101a	1
49.	Şeyhülislâm Esad Efendi	70b/358, 98b/596	2
50.	Taşcı Receb	15b/32	1
51.	Tosunzâde	85a/495	1
52.	Üsküdârî Serheng	65b/324	1
53.	Zaharyâ (Kürkcü, Kassâmzâde)	8a/14, 31a/112, 33b/137, 67a/334, 103a/635, 181b/1004	6

2.2.2.8. Güfte Sahibi/Şair Bestekarlar

Bazı bestekarların kendine ait gûfteleri vardır. Yani bu kişiler hem şair hem bestekardır. Mecmua geneline bakıldığında en çok Şâkir'e ait eser yer almaktadır. Mecmuada kendisine ait gûfteleri olan bestekarlar şöyledir: İlyâ, Tanbûrî, Şeydâ, Şâkir, Musikârî, Nazîm, Tabî, Hâfız, Tıflî.

Tablo 8: Güfte Sahibi/Şair Bestekarlar[13]

Şair ve Bestekar	Yaşadığı Dönem	Eserlerinin Bulunduğu Yer	Eser Sayısı
Hâfız	?	15a/25, 15a/26, 15a/28, 15a/30, 18a/49, 18a/50, 24a/66, 171b/958, 199a/1037, 202b/1045	10
İlyâ	ö.1799	25a/69, 25a/70	2
Yahyâ Nazîm Efendi (Nazîm, Bâzârbaşı Nazîm)	1650-1727	74a/382, 75b/403, 79a/434,435, 82a/471, 110a/698, 114a/729,730	8
Rıfat	ö.1726 sonrası	16a/37; 74a/383; 88a/519; 118b/761	
Şâkir	19. yy.	38b/163, 40b/172,173, 47b/218, 53b/241,242,243, 55b/255,256,257,258,259,260 60a/277, 65b/324, 96b/583, 98a/595, 117b/751, 152a/881, 168b/944, 173a/964	24
Şeydâ	1725-1799	37b/158, 39b/171, 64b/315,316, 65a/320,321, 76a/411, 84b/486, 93a/557, 97a/587,588, 102a/619, 156b/892, 157b/894, 189a/1016	15
Tabî/Tabî Efendi	ö.1770	16a/37, 19a/55, 25a/67,68, 45b/202, 66a/330, 72b/372, 73a/377, 75a/396, 76b/413, 79b/448, 93a/557, 101a/614	14
Tanbûrî	?	11a/18; 11b/21; 28a/91; 91b/550; 103a/634; 104a/649; 107b/676; 140b/858; 160a/907; 161a/910	10
Tıflî	?	21a/59; 91b/551	2

2.2.2.9. TRT Nota Arşivi

Bu mecmuada yer alan güftelerden bazılarının TRT Nota Arşivlerinin yer aldığı "https://www.notaarsivleri.com/" sitesinde kaydı mevcuttur. Bu sitede güftelerin notaları bulunmakla birlikte makam, usul, bestekar ve güftekar bilgileri de vardır. İnceleme neticesinde mecmuadaki 1052 güfteden 253 tanesinin sitede kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu güftelerin bazen aynı bazen de farklı makam, usul ve bestekarlar tarafından bestelendiği hatta bazılarının birden çok bestelendiği görülmüştür. Ayrıca sitede bulunan 253 güfteden 86 tanesinin ise ***ses kaydı*** mevcuttur. TRT Nota Repertuvarında kayıtlı 253 güftenin mecmuadaki bilgileriyle sitedeki bilgilerinin karşılaştırıldığı ve ses kaydının olup olmadığı gibi

[13] Bu tabloda adı geçen isimler, bazı güftelerin yalnızca bestekarı veya güftekarıdır.

deteylı bilgilerin bulunduğu tablo EK2'de yer almaktadır. (EK2: Güftelerden TRT Nota Repertuvarına Kayıtlılar, s. 693)

2.2.3. Mecmuanın Yazım Özellikleri

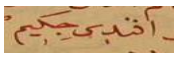
18. yüzyıldan itibaren Yeni Türkiye Türkçesi gelişimini büyük ölçüde tamamlamıştır. Ancak bu durum konuşma dili için geçerlidir. Yazı dilinde "standart" denilen yerleşik imla kuralları vardır ve bu standartlaşma, konuşma ve yazı dili arasında ayrıma yol açmıştır. Bu ayrım dil-imla arasında ikilikler oluşturur (Develi 1998: 27). İncelediğimiz 19. yüzyıla ait mecmuanın dil özelliklerine baktığımızda konuşma ve yazı dilindeki ayrımın mecmuanın imlasına yansıdığı, eklerin yazımında ikiliklerin yaşandığı net bir şekilde görülmektedir. Bu kısımda bu ikiliklerden ve diğer yazım özeliklerinden bahsedeceğiz.

- +lı, +li, +lu, +lü yapım eklerinin bazı yerlerde düzlük yuvarlaklık uyumu uyumuna uygun bazı yerlerde ise bu uyumun dışına çıkılarak yazıldığı görülmüştür. Örneğin; kanlı ve Osmanlılar kelimesinin ḳanlu/ḳanlı ve ʿOs̱mānlılar/ ʿOs̱mānlular olarak iki farklı yazımı vardır.

 ḳanlu (81a/463) ḳanlı (25b/71)

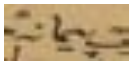
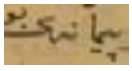
 ʿOs̱mānlılar (142b/867) ʿOs̱mānlular (140a/855)

- +cık, +cik, +cuk, +cük yapım ekinin kullanımında ünlüler genellikle gösterilmemiştir ancak ünlü uyumuna uygun olarak sesli harf ve harekeyle gösterildiği yazımlar da vardır:

 efendicigim (36a/144) bestecige (86a/507)

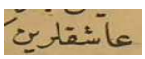
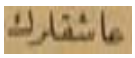
 gönülcügüm (162a/917)

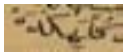
- -i hal ekleri bazen hemze veya (ی) ile gösterilmiştir:

 peymāneyi (72b/369) peymāneyi (64a/311)

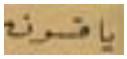
 ẓarīfāneyi (64a/311) bo**yu** bir (130a/842)

- +ıñ, +iñ, +uñ, +üñ tamlayan durumu ekleri bazen ünlü uyumuna uygun olarak harekeyle gösterilmiştir. Bu eklerde sık sık ñ-n karışıklığı yapılmıştır:

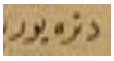
 ʿāşıḳların(148b/874) ʿāşıḳlarıñ (148b/874)

 lebleriñ (176b/975) külehiñde (102b/629)

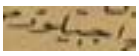
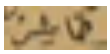
- Emir kipi -sun, -sün şeklinde yuvarlak ünlülüdür:

 yaḳsın (38a,162) gelsin (38b, 164)

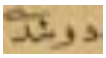
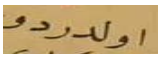
- -(ı)yor, -(i)yor şeklindeki şimdiki zaman ekinin bazen -e yor, -a yor şeklinde yazımına rastlanmıştır:

 ditriyor (167a/939) yanıyor (176a/973)
 geliyor (32b/130)

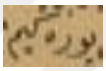
- Geniş zaman eki genellikle -ur, -ür şeklinde yuvarlak ünlülü yazılmıştır ancak düz dar olarak harekelendiği örnekler de vardır:

 açılır (6b/10) ḳamaşır (25b/72)

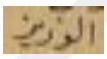
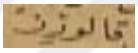
- Görülen geçmiş zaman kipi genel olarak -dı, -di şeklinde düz ünlülüdür ancak bazen yuvarlak ünlülü haline de rastlanır.

 düşdü (4b/5) öldürdü (114b/736)

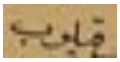
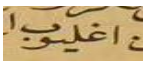
- 1. tekil şahıs ekleri +ım, +im, +um, +üm'ün ünlüleri gösterilmeden yazımları olduğu gibi ünlü uyumuna uygun şekilde yazıldığı örneklere de sık rastlanır.

 ʿaşkım (6b/7) murādım (33a/134) yüregim (38b/163)

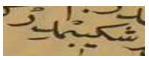
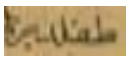
- 1.çoğul şahıs ekleri +ız, +iz, +uz, +üz genellikle ünlüler gösterilmeden yazılmıştır. Ancak aradaki ünlü sesin yazıldığı veya harekeyle gösterildiği örnekler de vardır:

 alırız (32a, 128) ḳalırız (32a, 128)

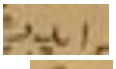
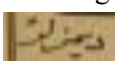
- Metinde /p/ ünsüzü genellikle pe (پ) harfiyle bazen ise be (ب) harfiyle yazılmıştır. İmla kalıplaşmasından dolayı "-up/-üp" zarf-fiil eki (ب) harfiyle gösterilmiştir.

 ḳılıp (127b/821) aġlayıp (41a/175)

- Bildirme ekleri +dır, +dir, +dur, +dür çoğunlukla ünlü harf gösterilmeden yazılmıştır ancak bazen esreli (-dır, -dir) bazen de ye'li olarak yazıldığı da görülmektedir.

 şekḫbimdir (6b/7) ṭıfldır (68b/342)

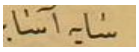
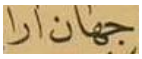
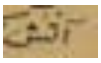
- 19.yy.da yazılan bir metin olmasına rağmen günümüz Türkçesinde " kapalı é " ile telaffuz edilen "gece", "de-", "et- ", "ver-" gibi sözcüklerinin ilk hecesi çoğu zaman ye (ى) ünlüsü ile yazılmıştır.

 gece (126b/813) eder (6b/9) vermek (125b/809)
 demezler (6b/8) derim (177a, 981) dersen (33b/139)

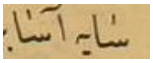
- Metin harekesiz olarak yazılmıştır ancak bazı kelimelerde harekelendirmeler vardır. Bu harekeler: üstün, esre, ötre ve cezmdir.

 sirişk (4b/4) cünūn (6b/7)

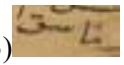
- Kelime başlarındaki /a/ ünlüsü bazen gösterilmiş bazen gösterilmemiştir.

 sāye-**ā**sā (4b/5) cihān-**ā**rā (4b/5) āteş (6,6b)

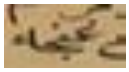
- Uzun /a/ ünlüsünü göstermek için kimi zaman elif harfinden bir önceki sessiz harfin üzerine med (ʹ) işareti konulmuştur.

 sāye-**ā**sā (4b/5) cihā**n**-ārā (4b,5)

- Bazen harflerin noktaları konmamıştır.

müje(4b/4) dīrīniñi(128a/823) maʿşuḳ (181b/1002)

- Metinde /ç/ ünsüzü genel olarak çim (ﭺ) ile gösterilmekle beraber bazen cim (ﺝ) harfiyle gösterilmiştir.

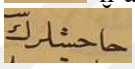
 (127b/819) ġonce (42b/187) ġonce (17b/42)

- Vâv-ı ma’dule kimi zaman gösterilmiş kimi zaman da gösterilmemiştir.

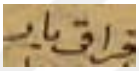
 ḫ̆āñ (6b/10)

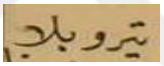
 ḫ̆ābım (25b/71)

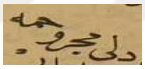
 mey-ḫ̆ār (59b/274)

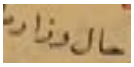
 ḫ̆āhişleriñ (108a/674)

- Ünsüzle biten bazı kelimelerden sonra bile izafet kesresi bazen ye ve vav ile gösterilmiştir.

 firāḳ-ı yār (173a/963)

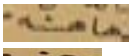
 ṯīr-i belā (29b/99)

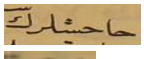
 dil-i mecrūḥuma (31b/120)

 ḥāl-i zāra (138a/852)

- Bazı kelimelerdeki harflerin karıştırılmasından kaynaklı yazım yanlışları vardır.

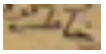
ḥa-ḫı-he harflerindeki karışıklıklar:

 ḫ̆āhişe (109a/689)

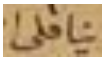
 ḫ̆āhişleriñ (108a/674)

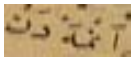
 ḫançer (128b/832)

 zaḫm (6b/12)

 ḥāṭır (128a/825)

n-ñ harflerinde karışıklar çok sık tekrarlanmıştır. Metin okunurken eklerdeki n-ñ karışıklarına müdahale edilmemiş ancak kelimelerin aslî halindeki n-ñ yanlışlıkları düzeltilmiştir.

 yañaklı (137a/847)

 añmadan (125a/804)

ẓ-ż-ẕ-z harflerindeki karışıklıklar:

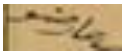
 żarar (29b/99)

 żarar (31a/109)

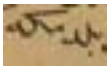
 beyāż (188a/1015)

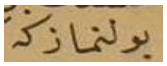
 zer (67a/334)

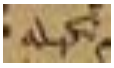
ayın ve elif harflerinin karıştırılması:

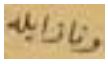
 ārzū (23a/62) ārzū (54b/245) avcıyım (179b/993)

- Bazı edat ve bağlaçlar kimi zaman kelimelere bitişik yazılırken kimi zamanlar ayrı yazılmıştır.

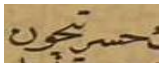
 bildim ki (6b/8)

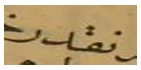
 bulunmaz ki (156b/890)

 nigehle (128a/827)

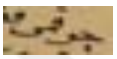
 nāz ile (125b/812)

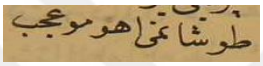
 kām içün (127b, 816)

 ḥasret içün (128a, 825)

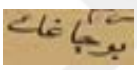
 ne ḳadar (6b/10)

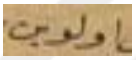
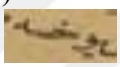
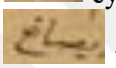
- Soru eki genelde kendinden önceki sözcüğe bitişik ve -mı, -mi şeklinde düz ünlülü olarak yazılır ancak ayrı ve yuvarlak ünlülü yazımına da rastlanmıştır.

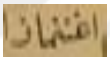
 çoḳ mu (127b/818)

 ṭavşan **mı** āhū **mu** ʿaceb (149a)

- Bazı kelimelerde yerel söyleyiş özellikleri görülmüş bazen de Eski Anadolu Türkçesine ait ekler korunmuştur.

 buçaġıñ (25b/73) uyḫu (116a/742) eyü (167a/939)

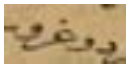
 oluben (26a/77) yoḫsa (27a/84) yaşaġ (170a/951)

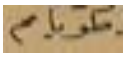
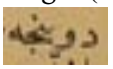
 aġnanmaz (180b, 997) göynüm (204a, 1050)

 deyü (26a/76)

 boş **ḳo** (64a/411)

- Bazı Türkçe sözcükler söz başında bazen /t/ bazen de /d/ ile yazılmıştır.

 doġru (38b/163) doġru (181b/1003) doġru (148a/873)

 doyamam (28a, 92) doyunca (86a/505)

3. GÜFTE MECMUASININ METNİ

3.1. Güftelerin İlk Mısralarına Göre Alfabetik Sıralama

Eserin çeviri yazısını verdiğimiz "Metin" başlığında yer alan güftelerden faydalanmayı kolaylaştırmak amacıyla bu kısımda güftelerin ilk mısralarına alfabetik listesi[14] oluşturulup bulundukları varak numaraları verilmiştir.

Tablo 9: Güftelerin İlk Mısraları ve Varak Numaraları[15] (Alfabetik)

Vezin/ Güfte Başı	Varak Numarası
(…) (A)	89a [88a]
Aldanma sen o sîb-i zenehdânın âline	73a [72a]
Aceb tahammül eder bu cefâya üftâde	61b [60b]
Âlemi açdı safâ verdi yine revnak-ı gül	79b [78b]
Ârız-ı dilberde sanma hâl-'anber-fâmdır	76b [75b]
Ârızından bellidir öpdükleri her bâr senin	71b [70b]
Âşık der ki cevân tâze	91a [90a]
Âşık oldum bir esmere	28a [29a]
Âşıka lutf itmegi ol serv-i kâmet bilmedi	98b [97b]
Âşıka ta'n etmek olmaz mübtelâdır n'eylesin	75a [74a]
Âşık-ı hayrân eden ol cevânın şîvesi	68a [67a]
Âşıklıgım eş'âr edip ol âfet-i câna	76a [75a]
A cânım gel açma sırr-ı pinhânı	170b [186b]
A gönül cur'a mıyız ka'r-ı tebâh eyleyelim	65a [64a]
A İzmirli pek yoşmasın	149a [165a]
A kız nedir bu güzellik hep sende	140b [153b]
A pâşâm sensiz olamam cânım	166a [182a]
A serv-i nâz kaçan çıksa bâga nâz ederek	79a [78a]
Âb u tâb ile bu şeb-hâneme cânân geliyor	65a [64a]
Aceb ol şûh-ı mümtâzım	176b [194b]
Aceb var mı dünyâda ben gibi felek-zede (F-T)	159a [175a]
Acem kızı ne bakar[sın] kuleden	140a [153a]
Aç sîne-i nesrîñi (…) kereminden	114b [122b]
Açdı bahâr yine gelip ver lâleyi	98b [97b]
Açıl ey gonce-dehânım saña gül gül dediler	118b [126b]
Açıldı hevâ seyr-i çemenzâr gerekdir	36b [35b]
Açılıp güşâd oldu ol gonce-i gül	86b [85b]
Açılır nâz ile ol gonce-rûha	52a [51a]
Âfet gibi yakma nâra	11b [9b]
Âfitâb-ı hüsnüne gözler bakıp nem-nâk olur	50b [49b]
Aglasam ben yaraşır kim bana bülbül dediler	30a [31a]
Aglatdı beni silmedi çeşmimdeki yaşı	67a [66a]
Agyâre işitdim güzelimden kerem oldu	39b [38b]
Agyâre öpüldün mi lebin dillediler mi	86a [85a]
Ah cânım belî yâr belî dōst belî mîr-i men hey (F)	27a [28a]

[14] Mecmuada bulunan güftelerin varak numarasına göre tüm bilgilerinin (makam, usul, form, bestekar ve güftekar) yer aldığı diğer liste Bkz. EK 1: Varak Numarasına Göre Güfteler Tablosu, s. 618

[15] Bu ve diğer tablolarda varak numaraları verilirken mecmuada bulunan iki numaralandırma da yazılmıştır.

Âh etmez idik sabra dili râm edebilsek	69a [68a]
Âh eyle gönül yârinin agyârı bulundu	33b [34b]
Âh geldi nûr-ı ‘aynım şimdi	185a [205a]
Âh güzeller şehenşâhı efendim	178a [197a]
Âhım ile mihr olup pürtâb döndürdü yüzün	88a [87a]
Âhir dedigin etdi o meh gör hele derdi	60b [59b]
Âhû beyâ mîr-i zem âhû beyâ (A-F-T)	16a [14a]
Âhuvân üftâde olmuş dîde-i mahmûrına	41a [40a]
Akl u fikrim ey perî peyker hemîşe sendedir	18a [18a]
Aklım alalı nâz ile ol şûh-ı cefâ-cû	60a [59a]
Aklım alalı nâz ile ol şûh-ı cefâ-cû	119b [127b]
Aklım alıp bu bendeñi mecnûn eder misin	110b [108b]
Aklımı yagma eden ol âfet-i devrândır	106b [104b]
Aks-i ruhsârınla çeşmim bir gül-i terdir bana	59b [58b]
Al giyer yeşil bürünür	91b [90b]
Al gönlümü âyîne-i ma’nâdır bu	49a [48a]
Aldı aklım bir cilvekâr	202b
Aldı ʿaklım bir gonce-leb	149a [165a]
Aldırıp kendini hüsün seyr eden seyyâh olur	72b [71b]
Âlem ne çeker ol bûy-ı şimşâdıñ elinden	104b [102b]
Alıp yine eline mutribâ çegâneleriñ	123b [131b]
Allar giymiş bugün ol yâr-i cefâ-cû el-amân	153a [169a]
Âmed nesîm-i subh-dem tersem ki âzâriş-koned (F)	19a [19a]
Ancak bilir o meh sitem-i kâfiriyyeyi	50a [49a]
Anmaz oldu beni mihr ile muhabbet bu mudur	84a [83a]
Arak eyledi hûn-âb-ı sirişkim beni cânâ	27a [28a]
Arz etmedigim yâre meger yâre mi kaldı	18a [18a]
Arz-ı niyâzımız saña gerçi cemîledir	117b [125b]
Ârzû etsem ʿaceb mi zülf-i yâre şâneveş	124a [132a]
Âsâr-ı gazab var yine çeşm-i siyehiñde	108a [106a]
Âşıkım ʿâşık saña et âfet-i cân bilmiş ol	128a [140a]
Âşikâr eyle şikârı semt-i vuṣlat-sâza çık	106a [104a]
Âşiyân-ı murg-ı dil zülf-i perîşânındadır	31b [32b]
Aşk elinden ‘âşıkı bir câm-ı sahbâ söyledir	60b [59b]
Aşk-ı cân-sûz ile nigâhımdır benim	25b [25b]
Aşkın dil-i âşüftemi sevdâya düşürdü	18a [18a]
Aşkın serde düşdüm derde hep dillerde destânım	21b [21b]
Aşkınla her bâz	170a [186a]
Aşkıñla hevâlandı bî-lâneligim gel gör	119a [127a]
Aşkınla şimdi giriftâr	202a
Âşüfte dile ʿârız-ı cânâna açılmış	106b [104b]
Atanıñ ṣuları çaglayıp akar	152b [168b]
Atar elmas-ı peykânı müjde her dem nihân ebrû	18a [18a]
Âteş-i ‘aşkınla sûzânım meded ey bî-vefâ	186a [206a]
Âteş-i ʿaşkıñla sûzânım meded ey bî-vefâ	129b [141b]
Âyîne ist tab’-ı men pür-ruh-ı âfitâb-ı tû (F)	55a [54a]
Ayş eyleyelim bu gece cânâne bizimdir	27b [28b]
Âzâde-i ḥâl oldu o pür-tâb-ı ʿiẕârı	121a [129a]
Azîmetin nereden böyle bî-nikâb senin	87a [86a]
Bâde-i gül-rengden rengîn olanı istemem	65b [64b]
Bâd-ı ṣabâ melîl melîl gelirsin	158a [174a]
Bâg bahçeler güller ile donandı	180a [199a]
Bagçenizde bülbül müdür şakıyan	91a [90a]

Bâgda mey içilip nâleler eyler neyler	29a [30a]
Bâg-ı ʿâlemde gül-i ruhsâra şebnem olmadık	104a [102a]
Bâg-ı hüsnün goncesinden ‘andelîb-i nâtuvân	29a [30a]
Bâg-ı ümmîd-i hayâliñ bir gül-i raʿnâsıdır	157a [173a]
Bahâr erdi göñül bir dilber-i ‘âlî-cenâb ister	165b [181b]
Bahâr geldi dahi seyr-i gülşen eylemedik	102a [100a]
Bahçenizde bülbül müdür şakıyan	141a [154a]
Baht olsa müsâʿid leb-i handânını öpsem	108b [106b]
Bak o nihâl-i ḥüsnüñe ân söylerim saña	106b [104b]
Bak şu küçükden hevese	172b [189b]
Bakılmaz ʿârız-ı pür-tâbına ol mâh-ı tâbânıñ	102b [100b]
Bakılmaz mihr-i ruhsârına cânâ âb-ı tâbın var	100a
Bakılmaz ol perî-ẕâtıñ sitem-menişligine	109b [107b]
Bakıp cemâline ‘âşık nice karârı kılır	79b [78b]
Bakışın deler cigerler bu ne gamzeli bakışdır bu	84a [83a]
Bakmadın bir kerre ḥâl-i zâra âh	138a [150a]
Bakmasam rûy-ı ʿarak-nâkına dil tîrelenir	108b [106b]
Bana bir nev-haber var mı sabâ ol meh-cebînimden	163a [179a]
Başka ‘âlem var bu mevsimde şitâ eyyâmıdır	174b [192b]
Be güzel sana menend yâr bulmadım	95a [94a]
Be hey elâ gözlü gül yüzlü yârim	177a [196a]
Be-devr-i lâle kadeh gîr ü bî-riyâ mîbâş (F)	26b [27b]
Begenirsen al yanına	187a [207a]
Ben de bilmem nedir ol sîne-i bî-hemtâsı	94a [93a]
Ben gene bir dilber-i ra’nâya oldum mübtelâ	74b [73b]
Ben gibi sana ‘âşık-ı âzâde bulunmaz	39a [38a]
Ben mest ü harâbım dil mestâne degil mi ya	6b [4b]
Ben seni sevdim ezelden	137b [149b]
Ben şu bâgda bir gül gördüm	71a [70a]
Ben vaslına etdikce temennâyı efendim	24a [24a]
Ben yaşa vardım gül oldum	91a [90a]
Bende bilmem nedir ol sîne-i bî-hem-tâsı	34a [35a]
Benefşe-hatt-ı dildârun seyrinde kâkül-i ‘anber	51b [50b]
Beni beyhûde sezâvâr-ı ‘itâb eylersin	86b [85b]
Beni çün gözüne ol serv-i revân bende bile	39a [38a]
Beni ey gonce-sıfat femi nâlân eden sensin	65b [64b]
Beni görme cevre lâyık	202b
Beni hicre âşinâ eden benim baht-ı siyâhımdır	95a [94a]
Beni terk etdi sultânım	103a [101a]
Beni terk etdi sultânım	153a [169a]
Benim gönlüm sende kaldı	80a [79a]
Benim serv-i hırâmânım	198a
Benim sevdicegim ʿAlîdir ʿAlî	137a [149a]
Benzedirlerse n’ola hilâle ‘âlem kaşına	70a [69a]
Berg-i gülden ruh ol lâle-i ‘izârın terdir	18b [18b]
Beri gel ey nesîm-i seher ne haber var ol efendimden	90b [89b]
Be-ser-hadd mî revî nâlân-ı haste (F)	80b [79b]
Besest tîg-i tegâfül meni cefâ-cû-râ (F)	66a [65a]
Beşet hân-ı mân heme fikûne bestân (F)	28a [29a]
Beyâ beyâ ki dil-i cân fedâ-yı tû bâd (F)	113b [121b]
Bezmde câm-ı mey-i hoş-güvâr lâzımdır	107a [105a]
Bezmde mutribâ bir name-i dil-cû kopar	84a [83a]
Bezme geldi bu gece bir lahzacık cânânemiz	52b [51b]

Bezm-i ‘âlemde meserret bana cânân iledir	63a [62a]
Bezm-i agyâra varır zevk-ı safâ niyyetine	68a [67a]
Bezm-i çemende şîveler eyler yürür müsün	37a [36a]
Bezm-i çemende zevke sebep mey mi cû mudur	84b [83b]
Bezm-i meyde sâkiyâ devr eylesin mül gül gibi	82a [81a]
Bezm-i meyin safâları hep hâtırımdadır	43a [42a]
Bezm-i ümmîde gelse o meh bir dem eylesek	102b [100b]
Bırakmam kayd-ı zülfün lâyık-ı zencîr olursam da	76a [75a]
Bildim ki seni ḥüsn ile yektâsın efendim	103b [101b]
Bildireydim âh u zârım dildâra	183b [203b]
Bileydi dil gibi dilber gamı cihân nicedir	125b [133b]
Bilir mi düşmeyen ‘aşka nedir derûn-ı hâli	61b [60b]
Bilir murâdımı dilber lisâna gelmese de	113a [121a]
Bilmedim kadr-i viṣâl-i yâri	109a [107a]
Bir ‘âşıkın olsa yâri	191a [211a]
Bir âfet gibi cânândan	96b [95b]
Bir âfet-i meh-peyker ile nüktelerim var	36b [35b]
Bir âfetin ‘aşkıyla gönül eyledi ülfet	54a [53a]
Bir âh ile üftâdeligim yâre duyurdum	78a [77a]
Bir âteşe düş olmuşum derûnum yanar	162b [178b]
Bir âteş-pâre çıkdı tıfl-ı dil benden ırâg olsun	110b [108b]
Bir ben gibi ol âfete üftâde mi vardır	40b [39b]
Bir bülbül olur mu dil-i nâlânıma benzer	70b [69b]
Bir cemâli mehtâb kıldı cigerim kebâp	170a [186a]
Bir cevânın âteşiyle oldu sînem sûznâk	68b [67b]
Bir cilveli hoş dilberdir	169a [185a]
Bir çemende kaldı gözüm	92b [91b]
Bir devlet için çerha temennâdan usandık	66a [65a]
Bir dil olıcak şeh-i hüsnün dîvânesi	25a [25a]
Bir dilbere dil ver ki sana râm ola her dem	47b [46b]
Bir dilbere mâʾil göñül	145b [161b]
Bir dil-rübâdır pek hoş edâdır	175b [193b]
Bir elif çekdi yine sîneme cânân bu gece	81a [80a]
Bir esmere gönül verdim	160a [176b]
Bir görüşde geldi neş’e	169b [185b]
Bir gül-i ter nev-cevâne	89b [88b]
Bir güzele gönül verdim alamam	177b [196b]
Bir güzelin sevdâsı var başımda	167b [183b]
Bir haber gelmedi ârâm-ı dil ü cânımdan	114a [122a]
Bir hüsnü gibi halkı güzel yâre toyulmaz	58b [57b]
Bir içim su olmuş senin dudagın	11a [9a]
Bir içim su olmuş senin dudagın	25b [25b]
Bir İngiliz dilberi sâde nâmlıca	21a [21a]
Bir kerre kemer gibi sarılsam o miyâna	44b [43b]
Bir kerre o gül-çehreyi âgûşa alaydım	39a [38a]
Bir kerre seni ey mâh-likâ sîneye çeksem	45b [44b]
Bir lahza seni kuluna sâdık göremem hîç	89a [88a]
Bir melek-sîmâ perî	91b [90b]
Bir mugbeçeniñ şîve-i reftârına düşdüm	109a [107a]
Bir nâzenîn şivekâra	192a [212a]
Bir onulmaz derde düşdüm var [mı] eyâ çâresi	42b [41b]
Bir oñulmaz derde düştüm var mı eyâ çâresi	156b [182b]
Bir rakkâs-ı nev-edâya	29b [30b]

Bir râyiḥa duydum ham-ı zülf-i siyehiñde	102b [100b]
Bir rehâvî dilber için gönlümüz âgâz eder	19b [19b]
Bir sîm-beden-i dilber-i mümtâze kapıldım	82b [81b]
Bir şeh ki tâcdârân olmakda hâk-ı râhı	123b [131b]
Bir şûha ʿâşıkım baña biñ mekr ü âl eder	123b [131b]
Bir şûh-ı nev-edâdır	148b [164b]
Bir tarafdan baht durmaz dâʾimâ yüz döndürür	122a [130a]
Bir yüzden idi yâr ile üslûb-ı muhabbet	15b [13b]
Bir zamân neydi hem agûş-ı hayâl oldugumuz	43a [42a]
Bir zülüflü ‘aklım aldı mecnûnum	166b [182b]
Bitû nefesî hōş nezed hōş ne neşînem (F)	26b [27b]
Bî-vefâ bir dilber-i gaddâra oldum mübtelâ	68b [67b]
Biz bu reftârı dahi bir dilrübâda görmedik	75a [74a]
Bizde hasretle bu feryâd kalır mı bilmem	75b [74b]
Bizden o şûha ‘arz-ı hulûs et cihân cihân	45a [44a]
Bize dogru yürü ey serv-i revânım gidelim	38b [37b]
Bize sûz-ı dilden ol meh yanarak saña şikâyet etdi	128b [140b]
Bizi lutf ile o meh şâd edecekdir biliriz	93b [92b]
Bizi muʿtâd eden şevke o şûhuñ iltifâtıdır	106a [104a]
Böyle güzel sevilmez mi	168b [184b]
Böyle hûn-rîz-i âfet görmüş degil çeşm-i cihân	180a [199a]
Böyle ruhsat-dih iken gamze-i fettânesine	85a [84a]
Bu dem zencîr-i gîsûdan	171b [188b]
Bu eyvân-ı sa’âdetde	53b [52b]
Bu gece ey çeşm-i bâdâmım buyur ḥelvâmıza	149b [165b]
Bu hasret kalmasın tende	196b
Bu hüsn-i behçet ile sana nâz lâzımdır	67a [66a]
Bu mevc-i perîşânına hîç fâsıla yok mı	34a [35a]
Bu nâz u şîveden her giz ferâgat yok mu sultânım	114b [122b]
Bu şeb uşşâkdan ol meh yine rûyun nihân tutmuş	72b [71b]
Bugün bir mâhtâb gördüm	162a [178a]
Bugün çemende o şûh-ı cihânı gördüm tek	89a [88a]
Bugün meclisde bir âfet-i nigâh ʿişveger gördüm	106a [104a]
Bugün ol âfet-i cihân	189a [209a]
Bugün şâdım ki yâr ağlar benimçün	178b [197b]
Bulmadık her giz dilin yâr-i perî-zâdın bilir	78a [76b]
Bulunmaz bir dahi mânend-i tavr-ı bî-bahâsında	82b [81b]
Bulunmaz nev-cevânsın hem-dem-i ayârsın hayfâ	63a [62a]
Bûs eyler iken dâmenini pâyına düşdüm	128b [140b]
Buyur (…) sultâna	56b [55b]
Buyur evreng-i sultâna	159b [175b]
Bülbül terennümde bahâr erdi diye çün dem-be-dem	90a [89a]
Bütün ‘âlem sana bende	199a
Câm emelim bâde-i la’linle dolunca	50b [49b]
Câm-ı Cem nûş eyle ey Cem bu firengistândır	126b-127a [134b]-[135a]
Câm-ı la’lindir senin âyine-i rûy-ı enverin	97a [96a]
Câm-ı laʿliñ ṣun pey-â-pey hâtır-ı mestâne yap	102b [100b]
Câm-ı lutfunla dili mest ü harâb etdin bu şeb	50a [49a]
Cân [u] ten nitekim ola tende	125a [133a]
Cân bûse-i la’linle safâ buldu ne buldu	43a [42a]
Cânâ bu kadar cevr-i firâvân saña düşmez	104a [102a]
Cânâ ruh-ı âliñde neẓâre güle döndü	109b [107b]

Cânâ sevdimse seni fikr-i visâl eylemedim ben	41a [40a]
Cânım diyerek ol perîyi sîneye çekdim	118b [126b]
Cânım seni gülüm seni	130a [142a]
Cânımın cân pâresi bir nevâdadır sevdigim	57a [56a]
Cânımıñ cân-pâresi bir nevâdadır sevdigim	159b [175b]
Cemâliñ gülşeninde bu saʿâdet	103b [101b]
Cihân ḥayrân-ı dîdârıñ esîr-i talʿatıñ âfâk	128a [140a]
Cihânı hüsnüne meftûn eden şûh-ı cihânsın sen	94b [93b]
Cihânı laʿl-gûn eden sirişk-i erguvânımdır	147a [163a]
Cihânın mâhîdir ‘aklımı alan	184a [204a]
Cüdâ düştüm yârimden	184a [204a]
Cüdâyım gülşen-i kûyundan ol gül kande ben kande	67a [66a]
Cünbiş edelim sevdicegim vakt-i zamândır	193a [213a]
Çâr-pâre olup rakṣ ile kıldıkda terâne	129b [141b]
Çekdigim cevr ü cefâlar hep seninçün sevdigim	84a [83a]
Çekince sîneye ol âfet-i niyâz olur	79b [78b]
Çekip kemânını tâ tarf-ı ebrûvânına dek	72b [71b]
Çekip zor ile aldın şıhne-veş dil sana ‘âşıkdır	93b [92b]
Çekmem el biñ cevr ederse ol şeh-i bî-dâddan	124a [132a]
Çekmiş yüzüne nikâb-ı ‘işve	15b [13b]
Çeksen de humârı mey-i la’linle firâkı	81a [80a]
Çeşm-i bed-keş çeşm-i mest nerest (F)	112b [120b]
Çeşm-i ebrûlar dile tîr-i kemânın gösterir	85b [84b]
Çeşm-i merdüm kişi hûnhâre degildir de nedir	80b [79b]
Çeşm-i mestim nedir ol gamze-i fettân nedir	15a [13a]
Çeşm-i meygûnun ki bezm-i meyde cânân döndürür	84a [83a]
Çeşm-i nem-nâkım o nahl-i nâze her dem sular	45a [44a]
Çeşm-i pür-şûrı fitendir bakışından belli	117b [125b]
Çeşm-i siyehiñ mest mi yâ gamze mi bilsem	127b [139b]
Çeşm-i siyehin sevmede yârin hazer etdin	31a [32a]
Çeşmiñle seniñ böyle siyeh meyl-i füsûndur	122b [130b]
Çıkabilsem sarâyınıñ köşküñe	148a [164a]
Çıkalım sayd-ı şikâra	180b [199b]
Çıkma kapudan görürler amân amân	152b [168b]
Çıkmaz derûn-ı dilden efendim muḥabbetiñ	108a [106a]
Çîn-i gîsûsuna zincîr-i teselsül dediler	64b [63b]
Çok mu figânım ol gül-i zîbâ hırâm içün	127b [139b]
Çöz dügmelerin sîne ko hemvâre görünsün	70a [69a]
Çün ‘aşk ile yandı beden	179a [198a]
Çün nahl-i semen dâmen-i yâre el uzatsam	113b [121b]
Çünki sevmez idin ‘ömrüm ne gönlüm aldın	189a [209a]
Dad almak için çarhtan âh itmege degmez	31a [32a]
Dâg-ı elem-i ‘aşkımız âfâka nihândır	56a [55a]
Dagıdıp ‘aklımın varın benim ey mâh n’eylersin	79a [78a]
Dagıtma gül yüzüne zülf-i ham-ı necmlerini	88b [87b]
Dahi gelmez misin insâfa ey rûh-ı revânım	37b [36b]
Dahi humâr-ı şebân ile der-firâş yatar	36b [35b]
Dahi sunmaz mısın ol câm-ı leb-i yâkûtu	79b [78b]
Dâmânıña yüz sürmege dil-teşne gedâyım	153a [169a]
Dâmânını agyâre verip dillerin alma	31b [32b]
Degil câm-ı mey açıldı gül-i bâgı tarab şimdi	107a [105a]
Deme güzeller içre resm-i nâzı bilmezler	118a [126a]
Dem-i vaslın düşürüp ‘ayş-ı dem-â-demcesine	75a [74a]

Dem-i visâl o şûha ‘itâb n’eylersin	83a [82a]
Der-mevc-i perîşâne îmân fâsıla nîst (F)	85b [84b]
Derûnum dâg dâg olsun	170a [186a]
Dest-i sabâ o zülf-i girihgîri çözmesin	31b [32b]
Deşt-i sahra da devrân	176a [194a]
Dîdem yüzüne nâzır	82a [81a]
Dil derd-i ‘aşk-ı yâr ile cefâdadır	37a [36a]
Dil fikr-i lebin cânda nihân eylemek ister	30b [31b]
Dil mest olur hûşyâr iken	164a [180a]
Dil mi var kim anda yokdur dâg-ı sûzânun senin	37a [36a]
Dil rûyuna bakmakdan usansın mı efendim	167b [183b]
Dil saña efgendedir şâhım benim	152a [168a]
Dil verdim o perîye nihân gördügüm gibi	42a [41a]
Dil verenler sanma kim cânânı teshîr eyledi	18a [18a]
Dil ẕevk-i gam-ı ʿaşkı tamâm eylemek ister	107a [105a]
Dilâ cûnem dilâ cûnem dilâ cûn (F)	103b [101b]
Dilber olıcak ‘âşıkına eyleye çâre	87a [86a]
Dil-dâr olunca sencileyin dilrübâ gerek	42a [41a]
Dildâre gönül derd-i derûn-ı defterin açdı	79a [78a]
Dilden keder gider mi mey-i hoşgüvârsız	6b [4b]
Dile mâye-i safâdır hat-ı rûy-ı yâr derler	23b [23b]
Dile revnak getirir şimdi begim seyr-i çemen	76a [75a]
Dile var fikr-i visâlinle hezârân ârzû	54b [53b]
Dil-i ‘âşık ne ‘aceb tîz yıkılır tîz yapılır	71b [70b]
Dil-i ʿâşıklarıñ bend etmede bir pehlevânsın sen	108b[106b]
Dil-i âvâreniñ hâli diger-gûn oldu gitdikçe	106a [104a]
Dil-i bî-çâreye revnak verecek	32b [33b]
Dil-i mahzûnum ey hûnî benim şâd olmadan kaldı	79b [78b]
Dil-i pür-ıztırâbım mevce-i seylâbdır sensiz	97a [96a]
Dil-i tâbende sokuldukca miyân-ı yâre	69a [68a]
Dilrübâ tab’ımca böyle şûh-ı nev-reste gerek	50a [49a]
Dil-rübâlar sen gibi hep böyle müstesnâ mıdır	107a [105a]
Dinle sözüm ey dil-rübâ	197b
Dolanam şem’ine pervâne gibi men senin	93a [92a]
Dostum bana gönderdi gül	166a [182a]
Doyunca sarılsam sana pîrâhenin olsam	86a [85a]
Dök dîde[de]n eşk-i teri sermâye-sezâ olmaz	113b [121b]
Dök zülfünü meydâna gel	173b [191b]
Dökme zülf-i ‘anber-efşânun gül-i ruhsârına	70b [69b]
Durmaz işler tâ cigerden hançerinin yâresi	8b [6b]
Dü yârî zîrek ez bâde gehî dü menî (F)	119b [127b]
Dü-‘âlem şâhı olsam hâtırım nâ-şâddır sensiz	55b [54b]
Dü-çeşmin üzre ebrûlar kemândır	166b [182b]
Dünyâyı dolandım ser-i kûyun hevesiyle	61a [60a]
Düşdü eşkimden öperken lebine cüz’îce âb	25a [25a]
Düşdü gönlüm bir kad-i bâlâya gözler görmedeñ	110b [108b]
Düşdü gönül bir cevâna	196b
Düşdü gönül çâre nedir bî-vefânın ‘aşkına	25b [25b]
Düşdükçe safâ eyleye[li]m sizde vü bizde	46a [45a]
Düşdüm düşeli ‘aşk oduna rûz-ı ezelden	49a [48a]
Düşmesin miskîn-gönüller zülf-i ‘anber-bûlara	88a [87a]
Düşse zülfünden ‘arak ruhsâr-ı cânân üstüne	88b [87b]
Ebrû-yı sîne vü semen ruhuna gaje mi çekmiş	56b [55b]

Edâsı cilvesi hoş dil-pesendim	148a [164a]
Efendi fasl-ı bahâr oldu lâlezâre buyur	79a [78a]
Eflâka çıkarsa yeridir her gece âhım	58b [57b]
Eger cân görmek isterse bedensiz	80a [79a]
Egerçi gülşen-i hüsnü bahâr-ı nev-cevânîdir	64a [63a]
Egerçi her büt-i hoş-lehçe dil-pesendimdir	117a [125a]
Egerçi hırmen-i ‘uşşâka nâz-ı âteşdir	88a [87a]
Emdirmege bize lebiñ gam çeker misin	128b [140b]
Erbâb ile sûz-ı güdâze alışıkdır	93b [92b]
Erbâb-ı sûz eylese de hande bir zamân	27a [28a]
Esip gelen seher yeli var dostumdan al haberi	160b [176b]
Esîr-i zülfüne kasd[ın] cefâ imiş bildik	99a [98a]
Esîr-i zülfüñüm kâkül-perîşân bir efendimsin	128a [140a]
Esîrin oldum ey zülf-i kemendim	90b [89b]
Eşim var yoldaşım var	158b [174b]
Etdi o güzel ‘ahde vefâ müjdeler olsun	86a [85a]
Etdim ruhun hayâl-i hat-ı müşk-bâr ile	98b [97b]
Etmezim ikrâr-ı ‘aşkı saklarım cânım gibi	15a [13a]
Ey ʿaklım alan dilber-i mümtâz-ı cihânım	125b [133b]
Ey benim gül yüzlü yârim	181a [200a]
Ey benim tenim içinde gizli cânım pâresi	162a [178a]
Ey büʾl-heves-i ʿaşkıñ ile saña ne oldu	118a [126a]
Ey cefâ-cû cevre mâ’il dil-rübâ küsdüm sana	182a [201a]
Ey çeşm-i girye hayr eserin yok mudur senin	79b [78b]
Ey dil heves-i vuslat-ı cânân sana düşmez	68a [67a]
Ey dil heves-i zülf-i dilârâ mı edersin	114b [122b]
Ey dil-i (…) ol perîveş bu ḫüsnle	113b [121b]
Ey gamze söyle zaḫm-ı dilimden zebânım ol	106b [104b]
Ey gonce-dehen âh-ı seḥerden ḥaẕer eyle	124b [132b]
Ey gonce-i gülzâr-ı letâfet	104a [102a]
Ey lebi mül saçı sünbül	178b [197b]
Ey mâh-ı men der-mekteb men der-serîr-i reh muntazır (F-T)	15a [13a]
Ey mâh-ı tâbânım fedâ bu cânım gel derdimin dermânı	82b [81b]
Ey melek-peyker-i mihr ü meh-i tâbende sana	77b [76b]
Ey mihr-i rahşân-ı zamân	92b [91b]
Ey murg-ı seher ‘aşkı cânâna duyurma	97a [96a]
Ey nesîm-i seheri cânda yerin var senin var	33b [34b]
Ey nihâl-i ‘işve bir nevres-i fidânımsın benim	190a [210a]
Ey oglan emir misin	203b
Ey perî bu dil sana efgendedir	98a [97a]
Ey ruhları gül serv-i hırâmânım	80b [79b]
Ey safâ-yı ‘ârızından çeşmime hurşîd-i âb	62a [61a]
Ey seher yeli benimçün yâre aglar diyesin	85a [84a]
Ey serv-i gülzâr-ı vefâ niçin etdin bize cefâ	196b
Ey şeh-i kişver-i nâz u nahvet	113b [121b]
Ey şeh-i mülk-i ‘atâ	85a [84a]
Ey şîr-i terim feyz-i hüdâdan mı gelirsin	70a [69a]
Eyleye yâr sezâvâr-ı visâl-i ayârı	84b [83b]
Eyleyen bezm-i ümîd-i vuslatın rencûr olur	37a [36a]
Eyleyip çîde taraf-ı dâmânı	112a [120a]
Ezelîdir bu ‘aşk bende	179b [198b]
Ez-gül’izâr rengîn hoş-bû-yı cân-fezâ hem (F-T)	129b [141b]
Fasl-ı bahâr erdi güle bülbül mülâkîdir gene	42b [41b]

Felekde sübha-i câm-ı safâya el mi deger	80b [79b]
Ferâmuş etmesin dil gûşiş ü ibrâm kereminden	121a [129a]
Feryâd ederim zülf-i siyehkârın elinden	31a [32a]
Feryâd-ı dilden zârıma dem-sâz mı kaldı	101a [99a]
Feyz-i ʿaşkıñla cihânda kesb-i şân etsem gerek	103a [101a]
Fezâ-yı meclis-i pür-mey dönen piyâle midir	100a
Fındıklıñın bir cevânı	157b [173b]
Fikr-i hat ile ʿazm-i çemendir murâdımız	125a [133a]
Fitne tarz-ı gamze ki meftûn-ı ḥayrân sen nesin	102b [100b]
Fitneden gerçi anın hâli dahi hâli degil	72b [71b]
Fürû'-ı meyden o rengîn-'izârı seyr eyle	88b [87b]
Gâhî ki eder turresi dâmânıñı çîde	104a [102a]
Gam-ı hicrinle zebûnum nice dürlü hâletim var	73a [72a]
Gammâz-ı nigehe ola çeşm-i siyeh-i mest	74a [73a]
Gamzeler kim reh-zen-i peyke nigehdir her biri	31a [32a]
Gâyet uzakdır varamam	177a [196a]
Gece gündüz âh u zâr ettigimiñ aşlı budur	157b [173b]
Geceler subha degin çeşmime girmez uyhu	100a
Geçme güzel dilberinden	191a [211a]
Geh bahr ü gehî hevâ-yı 'aşkem (F)	81a [80a]
Geh şîşeye geh câm-ı ziyâ-güstere ṣunma	115a [123a]
Gel â nâzlım güle güle	176b [194b]
Gel açıl ey gül-i ra'nâ cemâlin gülsitân olsun	176b [194b]
Gel aglatma bendeni lutf eyle şâhım	180b [199b]
Gel benim serv ü bülendim	161b [177b]
Gel benim taze-cevânım	169b [185b]
Gel bezm-i meye lutf u kerem kıl sözüm üzre	109b [107b]
Gel dilber olalım şâd	180b [199b]
Gel ey hurşîd-tal'at bezmgâh dâg olsun	15b [13b]
Gel ey nesîm-i sabâ zülf-i yârdan ne haber	31b [32b]
Gel ey şûh-ı siyeh-çerde	194a [214a]
Gel şâh-ı cihânım gidelim gülşene biz de	57a [56a]
Gel tezce ay dogmadan	164a [180a]
Geldi eyyâm-ı bahâr ey gül-i bâg-ı merâm	41a [40a]
Geldi peyâm-ı vaṣlı o şûhuñ muḥâl ilen	125a [133a]
Gelip bu tarh-ı vâlâya	175b [193b]
Gelirse meclise ol âfet-i cihânı görüñ	127b [139b]
Gelmedin haylî zamândır haste-i hicrâne gel	106b [104b]
Gelse dendânıñ ne dem ol laʿl-i handân üstüne	114a [122a]
Gelse o şûh meclise nâz [u] tegâfül eylese	24a [24a]
Genc-i firkât de sûzanım bi-mecâl ü bi-dermân	166b [182b]
Gencî vü kitabî vü harîfî du se yek-reng (F)	128b [140b]
Gene bir cilveli yâre	29b [30b]
Gene eyyâm bahar erdi hırâman olalım	173b [191b]
Gerdânına nakş-ı bûse-i gülgûn yapışdırır	67a [66a]
Gider isen eş olayım	161b [177b]
Giyinmiş çeşm-i bülbülden o serv-i gonce-fem câme	44b [43b]
Gonce gördüm seni ey gül sen o şâh olmayasın	100a
Gonce-i la'l-i dilber-i ma'nî-i tâze söylerim	85b [84b]
Ġonceye şol neşʾe kim çâk-ı girîbân etdirir	107a [105a]
Gökde uçan bölük bölük turnalar	142b [155b]
Gönlüm güşâde olmaga bir meh-likâ gerek	65a [64a]
Gönlüm heves-i zülf-i perîşâna düşürdüm	27a [28a]

Gönlümdeki ‘aşkın gibi bir hem-demimiz var	17b [15b]
Gönlümü aldı bu gün bir şûh-ı reftâr mâ’ili	77a [75b]
Gönlümü aldı yine bir şâh-ı hûbân-ı zamân	73a [72a]
Gönlümü vîrân edip a’dâyı dil-şâd eyleme	42a [41a]
Gönlümüz şâd olalı oldu meserret kat kat	76a [75a]
Gönlünü her kim ararsa târ-ı zülfünde bulur	68b [67b]
Gönül ‘aşkınla zâr oldu	168b [184b]
Gönül âdâb-ı bezm-i ‘işreti fagfûrdan görmüş	80a [79a]
Gönül âvâre-i mihr-i ruh-ı tâbânın olmuşdur	32a [33a]
Gönül bir âfet-i şûh-ı cihâna mübtelâ oldu	42a [41a]
Göñül düşüp ham-ı gîsû-yı yâre kalmışdır	119b [127b]
Göñül endîşe-i gîsû-yı dilârâdan geç	119a [127a]
Gönül ey mâh-rû ‘aşkınla ârâm etmeden kaldı	77a [75b]
Göñül ki sînede sensiz garîb imiş cânâ	110a [108a]
Göñül nedir bilir misin	153b [169b]
Gönül o şûh-ı meh-i ruhsârı gördük	51b [50b]
Göñül o turre-i müşgîn-kemende düşmüşdür	114a [122a]
Göñül ol şûh-ı meh-ruhsârı gördüm	118a [126a]
Göñül siper-i ser-i zülf-i yârdır şimdi	122a [130a]
Gönül verdim ben o yâre	95a [94a]
Gönül verdim bir cevâna	171a [188a]
Göñülde dâg-ı gam-ı ʿaşkı nihân buldum	107a [105a]
Göñüller meşrebince bir büt-i devr-i zamânsın sen	118b [126b]
Göñüller ugrusu bir yâr-i bî-amânım var	113a [121a]
Gördügümle ey gül-beden	203b
Gördüm bir âfet devrânı	176a [194a]
Gördüm bir gonce-i ṣahbâ	130a [142a]
Gördüm o şehi kişverden mülkine tâlib	64b [63b]
Gördüm o şûh-ı mehveşi	90a [89a]
Görmedim görmedim böyle bir âfet	92a [91a]
Görmeyeli şuh-ı şîvekârımı	93b [92b]
Görse edemez dil seni ârâma tahammül	67a [66a]
Görse pür-tâbe-i rûy-ı âteşînin âfitâb	74a [73a]
Görsem o tabîb-i câna derdim diyemem	17b [15b]
Görüp ʿaks-i leb-i dildâr mirʾât-ı süveydâda	124a [132a]
Göz süzerek bezme geldin	204a
Gözüm ki kana boyandı şarâbı nʾeyleyeyim	123b [131b]
Gubâr-ı hâk-ı pây-ı çeşmime kuhl-ı cevâhirdir	97a [96a]
Gubâr-ı makdemin çeşm-i dile kuhl-ı sıfâhândır	31a [32a]
Gubâr-ı pâyine çeşm-i cihâniyân-ı müştâk	45b [44b]
Gurbet elde gam yükünü baglarım baglarım	94b [93b]
Güftâr-ı nâz u şîve-i cânâne râgıbız	117a [125a]
Gül gül olmuş bûseler ile yine gül-ruhlarıñ	114a [122a]
Gül gül yüzüne ‘âşık olan gülşeni n’eyler	73a [72a]
Gül mevsimi seyr edelim bahârı	148b [164b]
Gül vakti deyü bülbül-i şevk açdı dehânı	61a [60a]
Gül-gonce gibi dürme yüzün olma cefâ-cû	52b [51b]
Gül-i ruhsâr-ı âliñ ṣolmasın dâʾim güşâd olsun	121a [129a]
Güller kızarır şerm ile ol gonce gülünce	94a [93a]
Gül-ruhun kand-i lebin gördükce ey şûh-ı cihân	17b [15b]
Gülşende ne dem gelse o gül-gonce dehânım	46a [45a]
Gülşen-i aşkım nevâ-keş-andelîbimdir gönül	6b [4b]
Gülşen-i kûyunda yâriñ bülbül-i şûrîdeyiz	118a [126a]

Gülünce hat-ı mu’teber o meh cemâlimize	64a [63a]
Gülzâra ṣalın mevsimidir geşt-i güẕârıñ	110b [108b]
Gün yüzü verse ziyâ kulbe-i ahzânımıza	33a [34a]
Güşâde oldu gönül bezme yâr gelmenle	77b [76b]
Güzelim nâz ederek karşıma gelse seviler	65a [64a]
Güzeller bir alay kursa el baglasa dîvân dursa	28a [29a]
Güzeller içre cânımsın	178a [197a]
Güzeller içre mümtâz-ı cihânsın ser-bülendimsin	70b [69b]
Güzeller içre nâmıñ var	140a [153a]
Güzeller şâhını gördüm	87a [86a]
Habîb-i tal’at firkati hergiz vefâ kılmaz mısın (T-A)	85b [84b]
Haddeden geçmiş nezâket yâl ü bâl olmuş sana	36b [35b]
Hakîkat var imiş sende	199b
Hâlâ gönlüm bir güzelde	190a [210a]
Hâl-i ruhunda murg-ı hümânın gıdâsıdır	102a [100a]
Ḥasret-i ḥamyâze zîr etmiş hilâl kaşına	117b [125b]
Hat-âver olsa da yâriñ yine ḥüsn-i müsellemdir	113a [121a]
Hat-ı nûrı berrâk cânâna hoş yaraşmış	18b [18b]
Hat-ı rûy-ı dil-rübâ lâlezârımdır benim	53b [52b]
Hatt-ı ruh-ı yâredir dikkat-i imʿânımız	107b [105b]
Hayâl-i ʿârızıñ çıkmaz dü-çeşm-i hûn-feşânımdan	122b [130b]
Hayâl-i ʿâşıka bûs-ı kenâra gelmez imiş	122b [130b]
Hayâl-i rûy-ı dilber çeşm-i zam[ân]da nihânımdır	179a [198a]
Hayâl-i rûy-ı tû gerd be-güẕared be-gülşen-i çeşm (F)	122a [130a]
Hayâl-i rûyu yeter dil-rübâ görünmese de	99a [98a]
Haylî dem zencîr-i ʿaşkın zülfünüñ mecnûnuyum	103a [101a]
Hayli demdir dîvâneyim ol yâre	181b [200b]
Haylî oldu dilber göze görünmez	71a [70a]
Ḥayrân iken letâfet-i ḥüsn-i edâsına	109a [107a]
Hefte geçmez kûyuna mihmân eden sensin beni	84b [83b]
Helâk etdi beni hicr-i gamınla sîne-çâkım ben	84b [83b]
Hem sohbet-i dil-dâr ile mesrûr idik evvel	26a [27a]
Hemîşe dilde sühan elde sâzkârımdır	25a [25a]
Hengâm-ı safâdır bu şeb ey mâh-ı cihân-tâb	197b
Henüz ey gonce-dehen reng-i ruhuñ tâze midir	114b [122b]
Henüz oldum bir telegin (?) meftûnı	129b [141b]
Hep nâle-i ṣad-nüktem o tannâza degil mi	124b [132b]
Her dem ki nâz ile o melek-rû kelâm eder	108a [106a]
Her dem zened-i heves be-çerâ-ı deger-i merâ (F)	99a [98a]
Her dîdede bir ṣûret ile cilve-nümâsın	115a [123a]
Her gören üftâde olmuş bilmez cânânesin	138b [150b]
Her gül ki güle hasret ola bülbüle mahsûs	44b [43b]
Her kaçan câm-ı mey alsam elime rindâne	74a [73a]
Her kaçan kim gülşeninden ol kad-i dil-cû kopar	75a [74a]
Her ne dem bir bûse iltimâs	69a [68a]
Her ne dem evc-i hayâle ol kamer tal’at gelir	61a [60a]
Her ser-i zülfe deger el tene ten nâ dir dir	128b [140b]
Her şeb ne girân ez mihr-i nev tâ tû berây (F)	80b [79b]
Herkese mihr-i vefâ ‘uşşâka nâz etmek neden	75b [74b]
Hey agalar çeşm-i cellâd	142b [155b]
Hey bütî dârem ki gerdî yâr vây hey hey hey (F)	123a [131a]
Hezâr şevk-i sürûr ile o yâre yalvarmalıyım	113a [121a]
Hezârân şîve ile ṣabrım ol mehpâre almışdır	103b [101b]

Hırâmân ol çemenlerde gel ey serv-i revânım gel	65b [64b]
Hicr-i dildâr ile dîdelerim pür-âbdır şimdi	77a [75b]
Hîç bahâr açılır mı zamansız	177b [196b]
Hoş şîveli bir dil-rübâ	63b [62b]
Hûbân seniñle leyl ü nehâr istinâs eder	119a [127a]
Humâr-ı gussadan ey rind-i meykeş derd-i ser çekme	36b [35b]
Humâr-ı şu'le sahbâya nev-reng-i nezâket verir	64b [63b]
Hun-feşân-ruhsârın üzre dök siyeh-kâküllerin	98b [97b]
Hûn-ı dilimi gonce-i câm eyledi bülbül	42b [41b]
Ḥüsnü mehtâb bir nev-cevân	139a [151a]
Ḥüsnüñe ser-tâ-ser ʿâlem gerçi ʿâşıkdır begim	119a [127a]
Hüsnünü gördüm efendim sevdim begendim	176b [194b]
Hüznümüz var eylerim âh	187a [207a]
İkbâlimi sâye-i hümâdan bilmem	88b [87b]
İm şeb ki beyâdeş mey-i gül-fâm keşîdem (F)	27b [28b]
İste maksûdun o gül-femden zebânın duymasın	85a [84a]
İster ister cânım ister benim gönlüm seni ister	165b [181b]
İsterim bir şûh ile olmak cihânda sîne-sâf	59a [58a]
İzmirli'nin endâmına	165b [181b]
Jâle-veş bir gonce-i ra'nâya düşdü gönlümüz	4b [2b]
Kaçan kim nâz ile reftâr ederler serv-i kâmetler	17b [15b]
Kad-i mevzûnun görenler dediler serv-i sehî	47a [46a]
Kâküldeki bu müşk hatâ vü hotende yok	103a [101a]
Kalmadı hîç 'aşkınla sabra tâkatim	36a [35a]
Kâmeti mevzûn kim bir mısra'-ı bercestedir	64a [63a]
Kâmetin serv-i sehîdir 'ârızun berg-i Hoten	98b [97b]
Kan akdı begim haste dilin yârelerinden	71b [70b]
Kande varsa 'âşık-ı bî-çâre cânânın arar	31b [32b]
Ḳande varsa ʿâşık-ı bîçâre cânânıñ arar	125a [133a]
Kapılır her gören ol şûh-ı cihân-âşûbu	68a [67a]
Karanfil-zülf nergis-çeşm gül-ruh yâsemendir ten	23a [23a]
Karâr etmez gönül murgu bu bâgın degme şâhında	33a [34a]
Karşıki dağda bir kuzu meler	165a [181a]
Kaşların ebrû kemân ey çeşm-i fettânım meded	70a [69a]
Kayada yalçın olaydım	161b [177b]
Kemân-ı 'aşkını çekmek o şûhun hayli müşkilmiş	64b [63b]
Kendimi cânâ bilelden sır-ı la'lin bendedir	59a [58a]
Kerem kıl ey şeh-i 'âlî-pesendim	198b
Kıldı teşrîf-i kudûmün el-amân	96b [95b]
Kıldı zülfün pek perîşân hâlimi hâlin senin	57b [56b]
Kızarır bâdeden ol nergis-i mestâne biraz	90b [89b]
Kim görürse ol âfeti	170b [186b]
Kim sevmez idi câna yakın bir güzel olsa	76b [75b]
Kime bülbül kime 'âşıksın ey gül gülşenin kimdir	172b [189b]
Kimin meftûnu oldun ey perî-rûyum nihân söyle	64a [63a]
Kimlerle miyân-beste-i âgûş-ı merâmdır	45b [44b]
Kol kol olmuş hep güzeller	171a [188a]
Kon açılayım bilsin her râzımı cânânım	102a [100a]
Koy bâ[g]bân beklesin bâgı	181a [200a]
Kuhl-i 'işve hâk-ı pây-ı çeşm-i fettânın senin	38a [37a]
Kul oldum bir sitemkâre	93b [92b]
Kurban olam o dilbere	161a [177a]
Kûşe-i çeşm-i yârede gamzeñe der-kemîn olur	128b [140b]

Kûyuñ ki seniñ pâdişehim kıble-i cândır	127b [139b]
Kûyunda figânımla ‘aceb gulgule yok mı	16a [14a]
Lâleler bezm-i çemende câm-ı ʿişret gösterir	107a [105a]
Laʿliñ emdir ḥikmetiñ ṣorma dil-i şeydâ bilir	117b [125b]
Leb-i gaddârını öpdür amân amân beri gel	39a [38a]
Leyle-i zülfün dil-i mecnûn olur dîvânesi	31a [32a]
Lutf eyle buyur meclisin eyyâm-ı vefâdır	55b [54b]
Mâ bûd mî kalenderî ve zîrek nev-bahâr dû siyeh-yârân (F)	82a [81a]
Mâ’il oldu yine dil bir gül-i nev-restecige	86a [85a]
Mâ’ilim bir nâzlı yâre	11a [9a]
Mâh yüzüne bakmak ile doyulmaz	141a [154a]
Mâh yüzüne sürsem yüzüm	147b [163b]
Mâʾil oldum bir cevâna	150a [166a]
Mâʾil olmaz gönlümüz ol bî-vefâdan gayrıya	108b [106b]
Mânend-i hâle kol dolasam âfitâbıma	77a [75b]
Manzûrun olam bir nigeh hasretden	79a [78a]
Meclisde gece kâmet-i cânâne ṣarılsam	124b [132b]
Meclîse gel gönlüm eyle	181b [200b]
Meclis-i meyde sâkiyâ bana ne gül ne lâle ver	27b [28b]
Meclisimiz kûşe-i meyhânedir	109a [107a]
Meded ol gamze-i hûn-hâr u lebin câne kıyar	99a [98a]
Meded öldürdü beni derd-i gam-ı cânâne	114b [122b]
Melûl olmak neden ey dil ṣarâb-ı erguvân yok mu	27a [28a]
Memnûnu idim ragbetim olsaydı benim de	118a [126a]
Men ‘âşık-ı mahzûn-ı perîşânı unutma	31b [32b]
Men ‘âşıkım ol yâre ne derlerse desinler	93b [92b]
Men ʿâşıkım ol nev-cevân beni harâb eder misin	104a [102a]
Men bende-i ân leb ân mî kon tû em (F)	128b [140b]
Merâmım sanma bilmez bilir ol mâhım neden sonra	27b [28b]
Mest etdi beni dâʾire-i sâgar mı nedir bu	128b [140b]
Mest etdi beni müşk odu bir kâkül-i hoş-bû	44b [43b]
Mest iken sahbâ-yı ser-şâr-ı lebin nûş eyledim	47a [46a]
Mest olup etmiş girîbânın güşâde tâ-be-nâf	79b [78b]
Mestâne birûn âmed hûrşîd-i men ez-hâne (F)	118b [126b]
Mestâne hırâm eylese ol serv-i hırâmân	124b [132b]
Mestâne nigeh ki gâh gâh eylersin	122a [130a]
Mestâne-hırâm nîm-nigeh-i mest yerinde	99a [98a]
Mest-i ‘aşkız mutrib-i sâkî ne nâz eyler bize	58b [57b]
Mest-i sahbâ-yı leb-i meygûnunum	90b [89b]
Meşev ez-mihr-bânî hem-nefes ey sîmten-i bâ-kes (F)	4a [2a]
Mevc-i atlâs-ı felekden de hevâdan geçdim	64a [63a]
Mevsim-i gül fasl-ı bülbül nev-bahâr eyyâmıdır	44b [43b]
Mevzûndur serv-kâmetiñ	159a [175a]
Meyl edenler çeşmine ol dilberin bîmâr olur	84b [83b]
Meyl edip bir nahl-i nâza olmuşum efgendesi	128a [140a]
Meyl-i derûnum ol meh-i evc-i ṣafâyadır	107a [105a]
Mî konem dîvanegî tâb-ı ser gavgâ şod (F)	108a [106a]
Mihr-i münîr çehre-i dildâre benzemez	63a [62a]
Mihr-i ruhunda dâne-i hûri nakd-i dîdedir	78a [77a]
Mir’âta kıl bir kez nazar	165a [181a]
Misâl-i jâle gül-i şevke feyz-i ter veririz	109a [107a]
Muḥabbetiñ dilimi dâgdâr eder bir gün	106a [104a]
Muntazam kameti bî-misl-i bedel	70b [69b]

Muntaẓırım teşrîfîñe	156b [182b]
Murg-ı cânı edeyim âteş-i ‘aşkınla püryân	79a [78a]
Murg-ı dil çeşm-i şehbâzım nev-şikâr oldu	12b [10b]
Murg-ı dildir çenber-i hicrân eyler	74a [73a]
Mushaf demek hatâdır ser-i safha-i cemâle	66a [65a]
Mutribâ zemzeme-i nây ile ol name-serâ	63a [62a]
Mutrib-i belî ten ten deyü etdikce terâne	51a [50a]
Mübârek ola sultânım yine ʿîd-i saʿîd oldu	110b [108b]
Mübtelâyım gerçi sana bî-vefâsın n’eyleyem	8a [6a]
Müşk-i çîn yazdım yañıldım zülfüne kıldım hatâ	110a [108a]
Müşkil imiş firâk-ı yâr	173a [191a]
N’eyleyeyim nicedeyim olamam bir ân	30a [31a]
N’oldun inlersin felek hercâyi cânânın mı var	31a [32a]
Nâfe-i müşk-i hoten turre ki olmaz hem-bû	33a [34a]
Nâle etmezdim mey-i aşkıñla pür-cûş olmasam	106a [104a]
Nâme geldi ‘âşıkına sabâdan	160b [176b]
Nāme-i dil-sûz ile yakdın beni mutrib-i kemân	65b [64b]
Nâme-i pür-zemzemeyle etdi âheng-i nevâ	51a [50a]
Nâr-ı ‘aşkın yanar tende	97b [96b]
Nâr-ı hasret bende her dem	29a [30a]
Nâr-ı hicrân ile ey şûh-ı cihân	177a [196a]
Nâz ile buyur meclise ey dilber-i fettân	76a [75a]
Nâz ile geldi meydâna	195a [215a]
Nâz ile hırâm eylese ditrer o semen-ten	66a [65a]
Nazar etdi baʿz yârân	147b [163b]
Nazar ettim bir dilbere	174b [192b]
Nazar pejmürdedir ol nahl-i nâzın pîç ü tabından	32a [33a]
Nazar pejmürdedir ol nahl-i nâzın pîç ü tabından	33a [34a]
Nâzenînim kad-i bâlâ nev-nihâl olmuş gelir	59b [58b]
Nâzenînim sükker-i la’linle ihyâ kıl beni	60b [59b]
Nazîrin gelmemiş bir dil-rübâsın	76b [75b]
Nazlı güzel baña teklîf eyledi	142b [155b]
Ne bu bîgâne nigeh germî-i sohbet bu mudur	74b [73b]
Ne buldun ey perî böyle	32a [33a]
Ne bulur ehl-i cefâ bende vefâdan gayrı	57b [56b]
Ne bülbülüz ne giriftâr-ı reng [ü] bû oluruz	15a [13a]
Ne bülbülüz ne giriftâr-ı reng [ü] bû oluruz	23a [23a]
Ne dem ki hüsnüne ol mehveşin nazar ederiz	102a [100a]
Ne dem ki kasd-ı dil-ârâya ol şeh-i devrân	56b [55b]
Ne dem ki kasd-ı dile tîg-i hûn-feşân çekilir	42a [41a]
Ne dem ki sînesi ol gül ruhun güşâde olur	62a [61a]
Ne dem ki sînesi ol gül-ruhun güşâde olur	93a [92a]
Ne dem mülâhaza-i rûy-ı yâr eder çeşmim	26a [27a]
Ne gam u cevre ne lutuf-gâh-ı gâha kâ’iliz	51b [50b]
Ne ḥâle giriftâr oldum	159a [175a]
Ne ḥûb halk eylemiş Bârî	159a [175a]
Ne kadar dûr ise de ol meh-i behçet-zâdem	18b [18b]
Ne kadar nâzik-i ter dahi olursa bedenin	74a [73a]
Ne kûyuna bir fırsat olup varıbilirsin	17b [15b]
Ne meşrebsin be hey cânım	152b [168b]
Ne meyl-i nahl-i gül eyler ne seyr-i gülsitân ister	79b [78b]
Ne ol perî gibi bir dil-rübâ görülmüşdür	65b [64b]
Ne serve meyl eder tab’ım ne ‘ar’ar seyr eder cânım	89b [88b]

Nedir bu gonce-dehen sende ey gül-i ahmer	56b [55b]
Nedir murâd-ı dil-i kûy-ı yari biz biliriz	62a [61a]
Nemi eşkim döküp ‘azm-i çemen-zâr-ı nisâr etdik	96a [95a]
Nen nen dir dir ten tâ nâ dir nî tâ nâ dir nî (F)	112a [120a]
Nereye gitse gönül hep hayâl-i yâriledir	43a [42a]
Nergis-i mahmûruñ açmış şîve-i mestâneden	127b [139b]
Neşʾe vü nâz ile ol gonce-i handân geliyor	125b [133b]
Nev-bahâr erdi safâ mevsimidir	184b [204b]
Nev-bahâr eyyâmı geldi ey gül bâg-ı merâm	199b
Nev-bahâr oldu yine ‘azm-i gülistân görünür	87a [86a]
Nev-bahâr oldu yine geşt ü güzârı severim	15a [13a]
Nevbet bize düşdü yine peymâne dönerken	60b [59b]
Nevbet verememem kimseye hîç âh u figânım	68a [67a]
Nev-hırâmım sana meyl eyledi cân bir dil iki	19a [19a]
Nev-reste bir gonce-i gül	92a [90b]
Nev-reste sehî serv-i kadim pek kü[çü]cükdür	97b [96b]
Nev-rûz erişdi bâga şarâb istemez misin	81a [80a]
Ney nevâ eyler kemân iñler döger def sînesin	102b [100b]
Nezẓâre kıl göñül o büt-i mâh-ı talʿata	123b [131b]
Nezzâre kılar sanma giz ol mâh kafesden	96a [95a]
Nice âh etmeyem ol nâzenînimden yasag oldum	111a [109a]
Nice bir eşk-i firâkınla pür olsun gözümüz	101a [99a]
Nice bir ey şûh-ı cihân ‘aşk ile nâlân olayım	48b [47b]
Nice bir kûşede hamûş olayım	119b [127b]
Nice bir vermeye al vuslat-ı cânân nice bir	77b [76b]
Niçin remîdedir ol şûh câna yaklaşmaz	128b [140b]
Niçün â sevdigim niçün	142a [155a]
Niçün ol şâh-ı cihânım göricek bilmez beni	115a [123a]
Niyâz edip gele ey dil o yâre yalvaralım	117b [125b]
Niyâz-ı meyl-i vasl-ı nâ-becâmız yâre söylense	75b [74b]
Niyyeti kayd eylemekmiş bu dil-i gîsûların	79a [78a]
Nûş eyledigim ‘aşk ile hûn-ı ciger olsun	27b [28b]
Nüktedânsın nev-cevânsın hûbsun mergûbsun	108b [106b]
O bütün kaddini vasf etmiş idi râst güle	60b [59b]
O cevrden ey melek-sîmâ	158b [174b]
O çârşûdaki nakd-i niyâze bakmazlar	102b [100b]
O gonce-dehen gül gibi geldikce dem-â-dem	55b [54b]
O gonce-fem hünerin ehl-i derde göstermiş	64b [63b]
O gülden nâzik-endâmım dayanmaz nâle vü âha	63a [62a]
O gül-ruh nev-şüküftem gibi bir gül var mıdır yokdur	93a [92a]
O güzel gözlerine hayrânın olam yâr	33b [34b]
O mâh-ı ‘âlem-ârâ ile bir yerde karâr etsek	97a [96a]
O mehveşin yine yâd-ı ruhıyla âh etdim	79a [78a]
O müşgîn hâller kim gerden-i billûra düşmüşdür	89a [88a]
O müşgîn-turreler kim ol büt-i dil-cûda gördüm ben	87a [86a]
O nev-resîde nihâlim ne serv-i kâmet olur	77b [76b]
O nühüfte-gamzelerden bunu kim ricâ ederdi	81a [80a]
O şehin cism-i semîninde kemer belli midir	45b [44b]
O şehiñ gamze-i hûn-pâşına kurbân olayım	117a [125a]
O şûh olursa bana mihribân murâdımca	44b [43b]
O şûha ʿarz-ı niyâz etmege şitâb ederim	111a [109a]
O şûh-ı gönül görmeyeli hayli zamândır	59a [58a]
O şûh-ı mülk-i nâz ʿuşşâkını dil-haste eyler hep	124a [132a]

O tavrı o edâlar vardır ol mâh-ı dilârâda	106b [104b]
O tıfl gör ne kıyâmet nigâr olur giderek	77a [75b]
O tıfl-ı nâz bezm-i visâle yürürse de	77a [75b]
Ol dilber-i nev-reste nihâlim küçücükdür	73b [72b]
Ol gonce-femin cümle endâmı güzeldir	75a [74a]
Ol kec-külâh dayı (?) levendin (…)	42b [41b]
Ol lâle-ruhun tarh-ı gülistânı güzeldir	75a [74a]
Ol mâh-likâ etdi ayâr ile ülfet	96a [95a]
Ol mehi seyr et hilâl-i ebrûsu semmûrdur	114a [122a]
Ol sîm-beden câme degişmekden uṣanmaz	104a [102a]
Ol şâh-ı kerem bendeler[e] kıldı ʿatâlar	122b [130b]
Ol şevk-ı ‘aşk benden gitmez	62a [61a]
Olalı ben sana bende	199a
Oldu bu göñül dolaşalı zülfüñe şeydâ	114a [122a]
Oldu sînem ‘aşk ile böyle yaman sad-pâreli	96a [95a]
Oldum üftâde o şûhun reviş-i ‘işvesine	47b [46b]
Olma gâfil bâdî-i mihr-i muhabbetdir nigâh	75b [74b]
Olmada diller rübûde gamze-i câdûsuna	88a [87a]
Olmuş nişân-ı tîr ü muhabbet cevân iken	63a [62a]
Olmuş tutalım meyve-i ümmîd-i resîde	23b [23b]
Olsa bin yıl vatan ey dil der-i meyhâne sana	88b [87b]
Olsam n’ola ser-germ-i sâar-ı vuslat	82a [81a]
Olsun fedâ yolunda dil ü cân efendimin	77a [75b]
Olursa bana sen gibi cânân olsun	80b [79b]
Olursun gayre hem-dem bana dersin âh u zâr etme	100a
Oyna çıkınca ol âfitâb	137b [149b]
Öldürdü beni ol (…) koyunca	110b [108b]
Öldürdü gamzeñ beni kurbânıñ oldugum	108b [106b]
Öp ruhuñ hat-ı siyeh olsa da mâniʿ degil	121a [129a]
Özümü ‘aşka salmışım	181b [200b]
Pâdişâh-ı ʿişvesin iklîm-i ḥüsn ü ân seniñ	103b [101b]
Pâre pâre eylemişken sîne mi tîg-i elem	6b [4b]
Pâ-yı yâre düşmege agyârdan nevbet mi var	26a [27a]
Perçem-i mubeçe kim gerden-i kâfûr kaplar	54b [53b]
Perîşân oldu ahvâlim	57b [56b]
Pervâneyim cevlân etdim	168a [184a]
Peykân-ı müjendir telef-i cânıma bâ’is	15a [13a]
Peymâne-i mey harîf-i dîrîn nîst (F)	80a [79a]
Pırlanta bir elmâs gördüm	11a [9a]
Pîr olmada gerçi gönül ammâ cevân ister	62b [61b]
Piyâleler ki o ruhsâr-ı âle ter getirir	42a [41a]
Râhat bulamam ney gibi zâr eylemeyince	36a [35a]
Rahm eyle bu gam-hârına ihsân senindir	47a [46a]
Rahm eyler idin şefkat edip hâlimi bilsen	75a [74a]
Rakkâs bu ḥâlet seniñ oynuñda mıdır	117b [125b]
Rakkâs-ı safâ kâmet-i mevzûn ile oynar	86a [85a]
Rakkâṣlarda olmuş peydâ	141b [154b]
Râst ile dâ’im sâz edelim	11a [9a]
Rehâ yok bu derd-i gamdan	164b [180b]
Reng-i gül-i hoş-bû ruh-ı cânânda bulundı	36a [35a]
Reng-i mevc-i âb-ı zümrüdden boyandı câmesi	8a [6a]
Reng-i rûyuñdan eder güller ḥicâb	142a [155a]
Rind-i ‘aşkım bana bir rind-i cihân olsa güzel	30a [31a]

Ruh-ı alın gül-i ahmer dehânun gonce-i terdir	61a [60a]
Ruhların cânâ hemân gülzâra şeklin gösterir	84b [83b]
Ruhların seyr edelim berg-i gül -i ter yerine	124b [132b]
Ruhsârına hat-ı ‘anber-efşân	80a [79a]
Ruhuñ ki şerm ile eyler nikâb-ı âb-zede	109b [107b]
Ruhunda bâdeden yârin ki âb u tâb olur peydâ	18a [18a]
Rûşen olmaz şâm-ı bahtım mihr-i vuşlat nʾeylesin	106a [104a]
Rûşen olsun dîdeler gördük bugün mehpâreyi	31b [32b]
Rûyun gibi bir gülşen-i ra’nâ bulunur mu	18a [18a]
Rûz-ı şeb âh eylemekden çâk çâk oldum yeter	68a [67a]
Rûzigâr bûd yâr yâr-i men (F)	29a [30a]
Sabâ ki dest ura ol zülf müşk-i nâb kokar	123b [131b]
Ṣabr edemem senin iftirâkına	91a [90a]
Ṣabr eyleyemem ol güle cânım demedikçe	128b [140b]
Ṣâf eyle kederden dil-i vîrâneyi boş ko	101a [99a]
Ṣafâ geldiñ efendim sen	156b [182b]
Safâlar vaktidir şâhım	172a [189a]
Ṣafâna bahş figân olmaz dil-i şûrîdemiz gülsüz	46b [45b]
Safâ-yı hâtırım hîç sensiz olmaz	169b [185b]
Ṣahbâ-yı la’li neş’e-i cândır ol âfetin	85b [84b]
Ṣahn-ı gülşen tâzelendi tâze sohbet vaktidir	52b [51b]
Ṣakın tâb u nigehden rûyuna zülfüñ nikâb etme	153a [169a]
Ṣakın tâb-ı nigehden rûyuna zülfüñ nikâb etme	103a [101a]
Sâkî beyâ ki yâr zi-ruh-ı perde ber-girift (F)	74b [73b]
Sâkî bir iki câm ile gel def’-i gam eyle	30b [31b]
Sakî çekemem vaz’-ı zarîfaneyi boş ko	64a [63a]
Sâkî kerem et meclis-i mestâne ayak bas	59a [58a]
Sâkî ko biraz kâm alalım bezm-i cihândan	128b [140b]
Sâkî mey ü ney gerçi ṣâfâ-yı ezelîdir	119b [127b]
Sâkiyâ ʿaks-i ruhuñla kâse-i mül güllenir	108a [106a]
Sâkiyâ meclise gel cismime gelsin cânım	38b [37b]
Salınıp nâz ile gelir	181a [200a]
Ṣalınıp nâz ile ol şûh-ı cihânum geliyor	72b [71b]
Ṣalınır nâz ederek ‘işve-pesendim geliyor	94a [93a]
Ṣalma nâzlım beni gurbet eline	26a [27a]
Sana benden efendim tuhfe-i cânım selâm olsun	165a [181a]
Sana derim be hey cânım	177a [196a]
Sana dil-i mâhtâbânım yakışdı	77b [76b]
Sana ey gonce-dehen bir gül-i hoş-bû mu desem	100a
Sana ey meh güc ile gönül mü verdik	32a [33a]
Ṣanma kim leylî-i zülfün elemi bâd-ı hevâ	82a [81a]
Ṣanma sensiz şevk-ı mey	77b [76b]
Ṣanman beni her şûh-ı cefâ-pîşeye bende	60a [59a]
Ṣarsam miyânın ey gül-i ter yâsemen gibi	38a [37a]
Sâye zi dân serv-i sehî dûş nihân kenâr-ı mâ (F)	56a [55a]
Sâyen gibi ben hâk ile yeksân oldum	18b [18b]
Sâyen gibi ben hâk ile yeksân oldum	101a [99a]
Sen böyle nakd-i ‘aklımı hergâh alır mısın	80a [79a]
Sen bu cemâl-i hüsn ile mihr-i felek misin nesin	72b [71b]
Sen ey rûh-ı musavver suretâ cismimde cânımsın	102a [100a]
Sen ey şâh-ı hümâ-sâye	162a [178a]
Sen ne gülşenin eyâ zibâ-yı gülzârı vakâr	200a
Sen unutdunsa beni pâymâl-ı nâz etdiklerin	88a [87a]

Sende ey meh zerre insâf olsa biz görmez miyiz	59b [58b]
Sende nedir bu letâfet	149b [165b]
Senden ayru düşmegi Mevlâ bana göstermesin	61b [60b]
Seni ben cân ile sevdim	201a
Seni seven murâdına erdi mi	182b [201b]
Seni tebrîd benden olsa ayâr ittifâk üzre	42a [41a]
Senin ‘aşkınla a cânım düştüm dillere	163a [179a]
Seninçün etdigimiz âh u zârı biz biliriz	75a [74a]
Seninle fahr ederim senden özge yârim yok	6b [4b]
Sensin beni eden meftûn	198b
Sensiz cihânda ʿâşıka ʿişret revâ mıdır	118a [126a]
Ser vermek olur sırrı ʿayân eylemek olmaz	125b [133a]
Ser-dâg-ı gönül tâze açılmış gülümüzdür	93a [92a]
Serde dâg-ı iştiyâkı tâzeler bir tâze mâh	40b [39b]
Ser-hâne (...) dir güher dir güher ‘ayn güher (F)	3a [1a]
Serhoş olurum laʿl-i leb-i yâr añılsa	110a [108a]
Ser-tâ be-kadem ‘işvepesendimsin efendim	33a [34a]
Serve benzettim efendim cünbüş-i reftârını	33b [34b]
Serv-i gülzâr ez kadem yâ kâmet dil çeşt în (F)	124a [132a]
Sevdi dil bir şûh-ı sevdâ-yı latîf	167a [183a]
Sevdigim bir nev-fidândır	200a
Sevdigim cân içre cânım	174a [192a]
Sevdigim etti mürüvvet	198a
Sevdigim serv-i İremdir	173a [191a]
Sevdigim tâze cevânım dedigim işte budur	74b [73b]
Sevdigimin aslı yaşlı	12a [10a]
Sevdiğim bir şûh-ı ra’nâ dilsitân	161a [177a]
Sevdim bir tâze dilberi	32a [33a]
Severim tâze cevânı severim	38a [37a]
Seyr edelden âl-i ruhsârın senin ey gonce-fem	52b [51b]
Seyr edip ‘aks-i ruhun câm-ı safâ-memlûda	45b [44b]
Seyr et o hezâr ‘işve-nümâ şûh edâyı	32b [33b]
Seyr et o hezâr-‘işve-nümâ şûh-edâyı	94a [93a]
Seyr eyle o billûr beden tâze firengi	19a [19a]
Seyr eyle ol meh-pâreyi	89b [88b]
Seyr eyleyeli pertev-i hüsnün meh-i ‘âlem	61a [60a]
Seyre çıkmış ey güzel rûy-ı zemîn-i meh-pâre	137a [149a]
Seyret ol şîrîn edânın hâlini	188a [208a]
Seyret ol şûh-ı fettânı	196b
Seyr-i mehtâba çıkıp giymiş beyâz ol serv-i nâz	30a [31a]
Sezâdır sana sultânım	90a [89a]
Sîne dögsün def edip tanbûrı faslın tamâm	31a [32a]
Sînem o nihâl-i gül ile gülşenim oldu	43a [42a]
Sînemde olan yâreleri yâre demezler	6b [4b]
Sînemde yat ey rûh-ı revân cânda tenim ol	52a [51a]
Sirişk-i çeşm-i ter bir kulzüm-i hûn-âbdır sensiz	4b [2b]
Sirişkime sû-be-sû ‘aşkınla bir hicr-i ‘amîk oldu	69a [68a]
Sitemin cevr ü cefâ vü elemin	97a [96a]
Sitemin cevr ü cefâ vü elemin	97b [96b]
Ṣorma ehl-i gamın ârâm-ı cânında	88a [87a]
Ṣorma gel ḥâlim benim kim yârdan ayrılmışım	127b [139b]
Söyle nice bir ey ruh-ı gülgûn	101a [99a]
Söylen ol âfete dünyâyı harâb eylemesin	39a [38a]

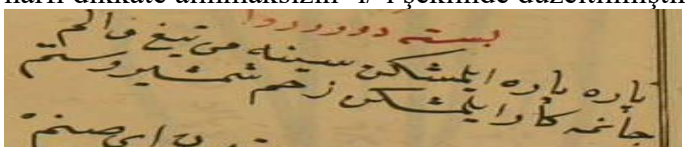
Söz gamzeye geçdi müje-i yâre karışmam	114b [122b]
Sözü cânlar bagışlar câna bir cânânemiz vardır	45b [44b]
Şubh-ı ezel ki rûz-ı siyehdir nasîbimiz	25a [25a]
Sûz-ı çeşmin kaçan ‘uşşâka nâz etmek murâd etse	85b [84b]
Sûz-ı dil ile hârı yakıp gül bize kaldı	29b [30b]
Sûzişim etme füzûn ḥüsnüne zînet verme	112b [120b]
Sünbülî siyeh ber semen mezen (F)	99a [98a]
Sünbülî sünbülî siyeh cânem hey cânem sultânem	107b [105b]
Sünbülî Sünbülî Sünbülî (F)	5b [3b]
Şahâne gözler şahâne	162b [178b]
Şarâb-ı laʿl-i nâbinden şehâ bir cürʿalık versen	109b [107b]
Şarkı Fihristi yer alır.	136b [148b]
Şeb-i cünûn dilde mâ am-râ perîşân kerde bûd (F)	94a [93a]
Şebnem gibi dil gonce-i handânına düşdü	96a [95a]
Şeh-süvârım nâzenînim ‘âlemin cân-pâresi	74a [73a]
Şem-i giryân lâle-sûzân gonce hûn-âlûdedir	89a [88a]
Şemʿ-i ruhsârında cânâ bu göñül pervânedir	141b [154b]
Şemmedir matlabımız zülf-i semen bûyundan	102b [100b]
Şemşîrini takınca ne hoşdur o bel ince	110a [108a]
Şeydâ-ter eyledi beni huy-kerde gerdeniñ	127b [139b]
Şikârgâh-ı muhabbetde budur emr-i ‘aşîr	75b [74b]
Şimdi sevdim ben seni ey dilrübâm	204a
Şitâb-ı bâd-ı sabâ sû-be-sû çemen-be-çemen	46a [45a]
Şîvekâr ol âfetin destârı ra’nâ sarıldı	77b [76b]
Şöhret be mey-i gülgûn ez rûy-ı nigâr-ı gâme (F)	55a [54a]
Şöhret buldu bir nev-cevân	168a [184a]
Şöhret-i hüsnüne erbâb-ı suhandır bâ’is	31b [32b]
Şu cihânda bir yâr sevdim	85a [84a]
Şu’le-tâb olmuş ruh-ı alı nefs olmuş bu dem	47a [46a]
Tâ key zi tû âteşem zi-cân ber-hîzed belî belî dost (F)	27b [28b]
Tâ ki buna tâkat mı var ey âfet-i cân	36a [35a]
Tâ nâ tâ nâ derâke tel lel lâ de re tel lel (F)	4a [2a]
Tâ nâ tâ nâ dir dir ten dem derellâ dir dir ten	48b [47b]
Tâb-ı ‘aşkından o şûhun kim ‘aceb vârestedir	50a [49a]
Tâb-ı ruh[ı] sanma dil-i sûzânıma düşdü	88b [87b]
Tâb-ı ruhsârı meh-i enver midir nedir	53b [52b]
Tâbını sînemde câh etmek cefâ vü kîneye	36b [35b]
Tâbiş-i meyden gelip ol gözleri şehnâze şevk	73a [71b]
Tâkat mı gelir sevdigim ol ‘işve vü nâza	94b [93b]
Takrîr edemem ben sana keyfiyyet-i hâlim	89b [88b]
Talʿatıñ devr-i kamerde mihr-i ʿâlem-tâb eder	112b [120b]
Tâze-nâz eyler o şûhun nâzenîn-i ‘işvesi	36a [35a]
Tebessüm eylese meclisde dil-rübâ gül olur	84a [83a]
Tegâfül dîde-i cevrim o şûh-ı nâz-perverden	127b [139b]
Tegâfül eyleme ahvâlimi bil	172a [189a]
Tekmîl-i cünûn etmege hâmûn ele girse	15a [13a]
Ten ten dir tenen dir tâ nâ tennî dir ney	70b [69b]
ten ten nen nen nâ dir ten tene nî tâ (F)	69a [68a]
Teng-i (…) câme-i ser-târıñ açsın sînesin	112a [120a]
ter dim diller ler dir ten ter dellâ nâ dir dir ten (F)	123a [131a]
Teşrîfîni gözler dîdem cevr-i cefâ vakti degil	179b [198b]
Tevbeler etdim ise cürm ü hatâ bir iki üç	119a [127a]
Tîgine hançerine gamze-i mestânesine	84b [83b]

Tîgine hançerine gamze-i mestânesine	112b [120b]
Tîr-i ebrû-yı siyehkârına kurbân olayım	113a [121a]
Tîr-i hasret âşıgın kâr eyledi tâ cânına	32b [33b]
Tûl-i emelde kaldı gönül zülf-i yâr ile	113a [121a]
Turre-i şîrîn-dilber hˇâbgâhımdır benim	58b [57b]
Tutsam sarılıp ol güzeli bî-haber öpsem	16a [14a]
Ufacık memeler beni kandırır	140b [153b]
Uzun servîlerden uzundur boyun	178a [197a]
Üftâde-i dâm-ı gam-ı zencîr-i belâyız	86a [85a]
Vaʿd etmiş idin ey gül-i ter vakt-i şitâda	138a [150a]
Vakt-i ṣubḥ oldu pür olsun kûşe-i meyhâneler	119b [127b]
Var mı bir gül ‘andelîb-i nâle mu’tâd istemez	102a [100a]
Var mı haberin söyle meded ey dil-i şeydâ	82b [81b]
Vardım baktım uyanmış	164b [180b]
Varıp agyâr ile yersin içersin	75b [74b]
Visâlin iştiyâkı dilde her bâr	98a [97a]
Yâ men kesî cismü’d-dünâ vü hürremü’l-‘aynü’r-rakkâ (A)	125a [133a]
Yâd-ı ruhsârınla dil seyr-i gülistân istemez	6b [4b]
Yagmur yagar yer yaş olur	162b [178b]
Yakdı o lâle rûh beni hüsnün çerâgına	38a [37a]
Yakıldı ḥâtırım gönlüm harâb oldu gönül bilmez	128a [140a]
Yakılır mı ol şeh-i kişver-i hüsn-i âbâda	70a [69a]
Yakışan âşıka feryâd ederek zâr olmak	71b [70b]
Yakma cânım nâle-i bî-ihtiyârımdan sakın	57b [56b]
Yalvardım evvel efendim tez gel	164b [180b]
Yamandır hicr ile hâlim bana yâr olmadın gitdin	85a [84a]
Yañagında gül-i ṣad-berg açılır	158a [174a]
Yandım deminden	203a
Yandırdı beni şevk-i cemâlin ey mâh	57b [56b]
Yanmaga âteş-i ‘aşkınla ezelden mumuz	73a [72a]
Yâr baṣṣa kadem dîde-i giryânıma minnet	120a [128a]
Yaraşır sana cânâ giysen âl hâre	60a [59a]
Yâre hâlim ‘arz ederdim	201a
Yâre varsın peyk-i nâlem âh u zârım söylesin	89a [88a]
Yârin biliriz bezmimize ragbeti vardır	82b [81b]
Yatır genc-i belâda haste çeşmim nâtuvân sensiz	75b [74b]
Yaz gelince dâg güllenir	91b [90b]
Yazdırayım firâk-nâme	160a [176a]
Yazıldı nagme-i ḥâlim	130a [142a]
Yed-i beyzânı seyrân eyleyenler nûrdur derler	82a [81a]
Yele le lî yele lâ ra’nâ-yı men yellel le lî yele lâ cânım cânım (F)	43a [42a]
Yeni düşdüm bu sevdâya	72a [71a]
Yetiş ki ey dil-i şûrîde câna cân katalım	57a [56a]
Yetmez mi temâşâ-yı cemâl elde sunarsın	46a [45a]
Yine bend oldu dil bir nev-cevâna	78a [77a]
Yine bir mû-miyân gördüm kimin cânânıdır kimdir	64b [63b]
Yine bir sahrâya sayd-ı tıfl için oldum revân	169a [185a]
Yine bir şûh-ı cefâ-pîşe	116a-117a [124a]-[125a]
Yolda gördüm yâri ser-mest ü çemân olmuş gelir	98b [97b]
Yolun bulamam	203a
Yosma rakkâs nâzik edâ	174a [192a]
Yüregim yâreleri nâvek-i muhabbet kat kat	15a [13a]

Zâlim ‘âşûb-ı sitemkâr degilsin de nesin	76a [75a]
Zâlim begim bu hakkımı dâd eylemez misin	70a [69a]
Zann etme benim gibi sana bende bulursun	17b [15b]
Zebân-ı ‘aşkı (…) benzer ‘işve-ger var mı	50b [49b]
Zihî safâ ki yanımda o fitne-cû biledir (?)	39a [38a]
Ẓiyâ-yı mihr edip neşve-i şarâb saña	128a [140a]
Zülf dâ’im ‘uşşâka ‘aklı perîşân etdirir	29b [30b]
Zülf ü külâhı verdi halel Magrib ü Fasa	112b [120b]
Zülfün dökicek nâz ile ol mâh-ı cebîne	61a [60a]
Zülfüne dil vermeyen hâtır perîşân olmadı	89a [88a]
Ẓülfüne pâ-bend olan üftâdeniñ vây ḥâline	111a [109a]
Zülfünü görsem ‘izârın üzre ey hûr-i cemîl	102a [100a]

3.2. Metnin Çeviriyazısında İzlenilen Yöntem

- Çeviriyazı esnasında metnin 19. yüzyılda yazıldığı göz önünde bulundurularak günümüz imlasına uyulmuştur.
- Metnin çeviriyazısı hazırlanırken Prof. Dr. İsmail Ünver'in "*Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler*" adlı makalesinden yararlanılmıştır.
- "-Ip" gerindiumu, geniş zaman eki, 3.teklik şahıs emir eki yuvarlak ünlülü olarak, di'li geçmiş zaman kipi, soru eki -mı, -mi, 2. teklik şahıs eki ise genellikle düz dar ünlülüdür. Metin oluşturulurken bu hususlara dikkat edilmemiş, aslî şeklini tercih ettiğimiz kelimeler dışında, ekler ünlü uyumuna uygun olarak okunmuştur.
- "için, diyü" gibi kelimeler orijinal haliyle bırakılmıştır
- Yerel söyleyiş özelliğine sahip "aġna, göynüm, buçaḳ, eyü, yoḫsa, ḳarşu" gibi kelimeler özgün şekliyle çeviri yazıda verilmiştir.
- Müellifin bazı kelimelerin yazımında yanlışlıklar yaptığı ve bazı kelimelerdeki sesleri karıştırdığı görülmektedir. Özellikle ḥ, ḫ ve h, ẕ-z, n-ñ sesleri karıştırılmıştır. Bu hatalara sıklıkla rastlanıldığı için dipnot verilmemiş ancak metin üzerinde kelimelerin doğru imlâları yazılmıştır (n-ñ sesleri hariç). Metne fazla müdahaleyi önlemek maksadıyla ñ>n değişiminin söz konusu olduğu durumlarda n'nin yazımına müdahale edilmemiş, metindeki şekli korunmuştur.
- "gece, de-, et- , ver-" gibi sözcüklerinin ilk hecesindeki kapalı e'ler gösterilmemiştir.
- Tüm özel isimleri büyük harfle yazılıp gelen ekler kesme işareti ile ayrılmamıştır.
- "Allah" lafzıyla tamlama oluşturulduğunda tamlama gösterilmemiştir: Kaʿbetullāh, Billāhi, bi-ḥamdülillāh gibi.
- Ön ekler ve tamlamalar kısa çizgiyle ayrılmıştır.
- Günümüz Türkçesinde sıkça kullanılmasından dolayı kalıplaşan kelimeler tiresiz yazılmıştır: dilrübā, dilber, gülşen gibi.
- Ünsüzle biten bazı kelimelerde izafet kesresi vav ile gösterilmiştir. Bu hatalı kullanım çok sık tekrarlandığı için dipnotlarda belirtilmeyip vav harfi dikkate alınmaksızın -ı/-i şeklinde düzeltilmiştir. Örn;

Pāre pāre eylemişken sīnemi ***tīġ-i elem***
Cānıma kār eylemişken zaḫm-ı ***şimşīr-i sitem*** (6b/12)

- Kalın ünlü ile başlayan bazı Türkçe sözcüklerde söz başında bulunan t sesi /d/ olarak okunmuştur: daġ, doġ-, doġru gibi.

- Ekler, bulunduğu kelimenin vokal uyumuna bağlı kalarak okunduğu için kafiyesi geri plana atılmıştır. efkâra, çâre; sözü, kızı kelimeleri arasında görüldüğü gibi.
- Metinde veznin aksamasına sebep olan fazlalıklar "< >" şeklinde, eksiklikler köşeli parantez ile "[ ]" ve okunamayan kelimeler "(…)" şeklinde gösterilmiştir. Doğruluğundan emin olunamayan kelimelerin sonuna (?) konulmuştur.
- Tenkitli metin kurma amacı taşımadığımız için güftelerin okunuşlarındaki farklılıklar belirtilmemiştir ancak güftelerden diğer kaynaklarda -divan, kitap, makale, tez ve TRT Nota Arşivleri- yerleri tespit edilenler dipnotlarda verilmiştir.
- Başlığında şair ismi bulunmayan güftelerin kime ait olduğu mahlas beyitlerinden ve bazı kaynaklar taranarak tespit edilmiş, güftekar bilgisi şiirlerin başına köşeli parantez içinde yazılmıştır.
- Mecmuada iki farklı numaralandırma olduğu için varak numaraları gösterilirken ikisine de yer verilmiştir. İlk olarak, kurşun kalemle günümüz rakamlarıyla verilen numaralar daha sonra köşeli parantez içerisinde müellifin numaralandırması gösterilmiştir.
- Aruz kalıbına uymayan bazı kısımların düzeltilmesinde güftelerin diğer kaynaklardaki yazılış şekillerine bakılarak düzeltmeler yapılmış ve bu değişiklikler dipnotlarda gösterilmiştir. Örneğin; Mecmuada yād olarak geçen kelime vezne uyması açısından "bād ile" olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik aparatta şu şekilde yazmaktadır: "bād ile: yād M[35]".
- Vezni hatalı olan mısralar ve vezni bulunamayan güfteler dipnotta belirtilmiştir.
- Metinde geçen Arapça ve Farsça metinler okunmamış orijinal hali metinde verilmiştir.
- Güftelerin her birine numaralar verilmiş, güfteler 1'den 1052'ye kadar sıralanmıştır.
- Türkçe olmayan veya karışık dilde yazılmış güftelerin hangi dilde yazıldığı başlıklarının sonunda parantez içerisindeki harf kısaltmalarıyla gösterilmiştir. Örneğin; "(A)" güftenin Arapça olduğunu belirtir.
- Orijinal metinde sürh olarak belirtilen terennümler, çeviri yazıda italik olarak gösterilmiştir.
- "*Eyzan*[16]" kelimesine karşılık gelen terennümler tırnak işareti içerisinde yeniden yazılmıştır.
- Aynı güfte içerisinde geçen "*miyān, naḳarāt, bend-i s̱ānī*..." gibi alt başlıklar kalın ve italik olarak yazılmıştır.
- Nolur, neyler gibi içerisinde ses düşmeleri olan kelimelerdeki ses düşmeleri (ʾ) ile gösterilmiştir (Örneğin; nʾolur).

[16] Eyzan kelimesi: "Yine öyle, kezâ, bu da öyle" anlamındadır (http://lugatim.com/s/eyzan). Güfte içerisinde ilk kez geçen bir terennümün "eyzan" kelimsenin geçtiği yerlerde aynen tekrarlanacağını göstermek için kullanılır.

- Vâv-ı ma’dûleyi göstermek için labial hı’dan sonra (ˇ) işareti kullanılmıştır.
- Metinde aşağıdaki çeviri yazı işaretleri kullanılmıştır:

ء	ʾ	ط	ṭ
ا آ	ā	ظ	ẓ
ث	s̲	ع	ʿ
ح	ḥ	غ	ġ
خ	ḫ	ق	ḳ
ذ	z̲	ك	ñ
ص	ṣ	و	ū
ض	ż ḍ	ى	Ī ī

3.3. METİN

1a [Boş]

1b

Rāst 2	Rehāvī 18	Sāzkār 25	Pencgāh 27	Nikrīz 28	Nihāvend 30
Nişābūr 31	Işfahān 32	Māhūr 35	Işfahānek 40	Nevā 41	Nühüft 43
Evc-Būselik 46	ʿArażbār -Būselik 47	Nevā- Kürdī 49	Nevā- Būselik 50	Gerdāniye- Kürdī 51	Gerdāniye - Būselik 53
ʿAcem- Būselik 54	Ṣabā- Zemzeme 55	Vech-i ʿArażbār 56	Şevḳ-ārā 57	Nihāvend-i Cedīd 58	Hüzzām-ı Cedīd 59
Ḥicāzeyn 59	Hüzzām-ı ʿAtīḳ 60	Dilkeş 60	Şet- ʿArażbār 61	Zāvīl 62	Evc-ārā 63
Sūz-ı Dilārā 63	Sūz-ı dil 64	Şehnāz- Būselik 65	Sulṭānī- ʿIrāḳ 66	Sūznāk 67	Nişābūrek 68
Gerdāniye 69	Rāḥatü'l- ervāḥ 71	Bestenig ār 73	Hüzzām 74	Müsteʿār 76	Segāh- Māye 77

2a

ʿIrāḳ 78	Şehnāz 81	Segāh 83	Ḥüseynī ʿAşīrān 86	Ḥicāz 87	Ḥiṣār-Būselik 95
Ḥiṣār 96	Kürdī 97	ʿUşşāḳ 100	Beyātī 103	ʿArażbār 108	Baba Ṭāhir 110
Ṣabā 113	Dügāh 115	Kūçek 118	Ḥüseynī 119	Būselik 122	Būselik-ʿAşīrān 124
Büzürg 127	Muḥayyer 128	Muḥayyer-Kürdī 129	ʿAcem 131	ʿAcem-ʿAşīrān 133	Cām-ı Cem 135
Evc 140	Kūçek Hevā 144	Şarḳıyāt			

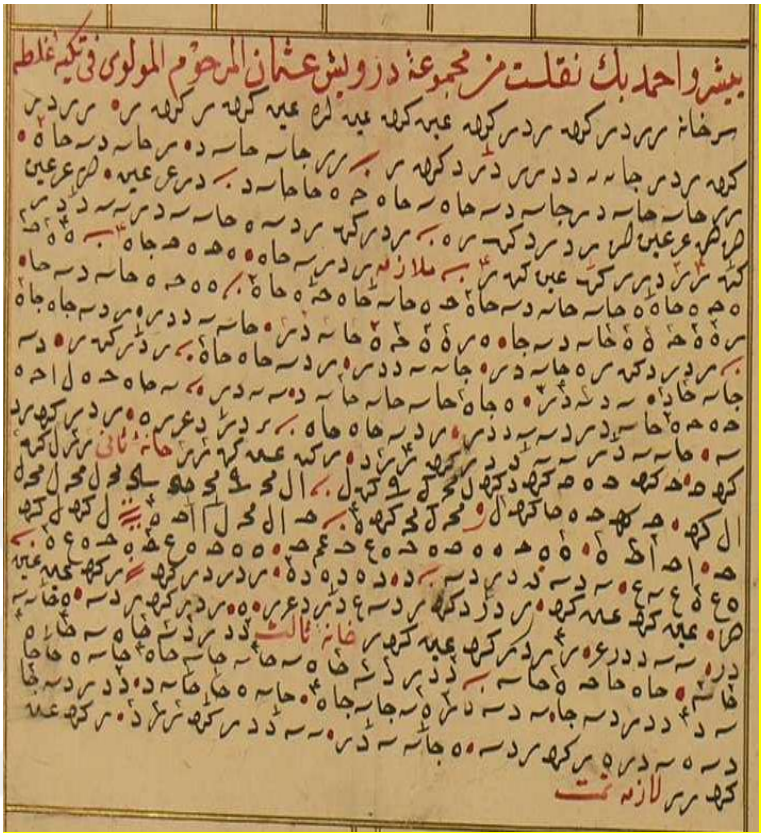
2b [Boş]

3a [1a]

Ḍarb-feth Pīşrev	Baba Zeytūn Muḫammes	Şekerpāre-Berfeşān	Gül-devr (?) Devr-i Kebīr	Devr-i Revān Pīşrev	Benefşe-zār Düyek	Şeddüʾl-ʿaṣr Düyek
Şeyḫ ʿOs̱mān Düyek	Naẓīresi Düyek	Aḥmed Beg Düyek	Ḍarb-feth Muẓaffer	Zencīr-i ʿAtīḳ	Baba Zeytūn Devr-i Kebīr	Mül-devr (?) Ḥāfıẓ Post
Evsaṭ						

1.

Pīşrev-i Aḥmed Beg Naḳlet Min Mecmuʿa-i Dervīş ʿOs̱mān El-Merḥūm El-Mevlevī fī Tekye-i Ġalaṭa (F)

Semāʿī Ḥāfıẓ Mül (?) Post	Semāʿī ʿAtīḳ	Semāʿī				

3b [1b] [Boş]

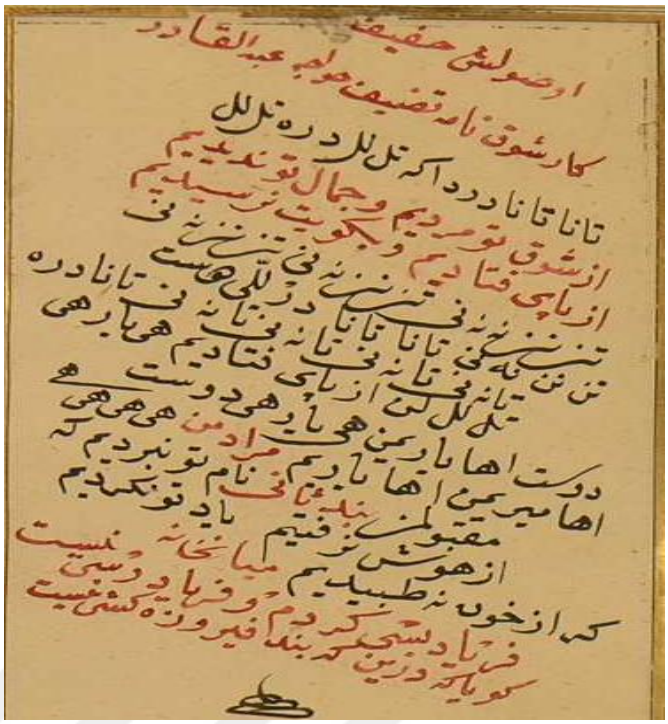
4a [2a]

[Faṣl-ı Rāst]

2.

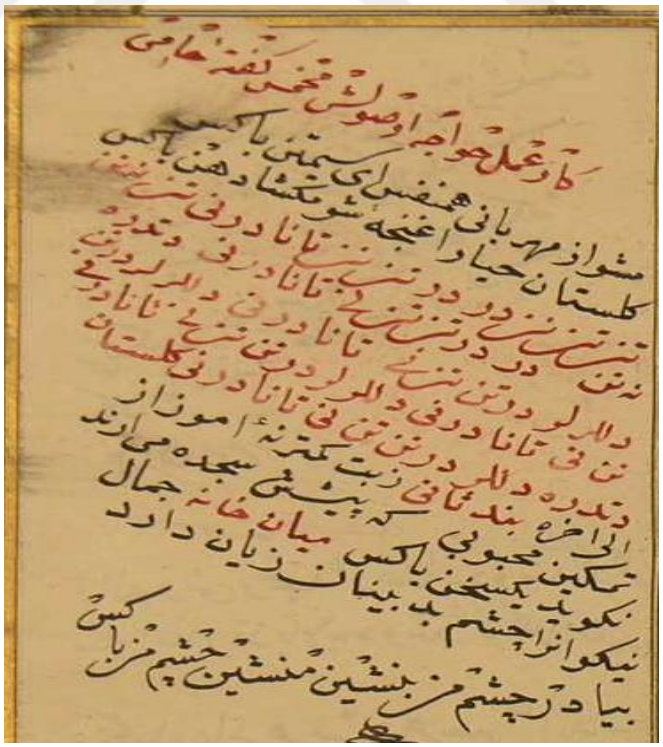
Uṣūleş Ḥafīf Kār-ı Şevḳ-nāme Taṣnīf-i Ḫᵛāce ʿAbduʾl-ḳādir (F)[17]

[17] Çırak: s.27, 3b; Dikmen: s.26; Kılıç: s.166, 6a;
TRT REPno: 4367, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17371.html

3.

Kār-ı ʿAmel-i Ḫᵛāce Uṣūleş Muḫammes Güfte Cāmī (F)[18]

[18] Kılıç: s.166-167, 6a

4b [2b]

4.

Beste Ḍarb-feth̤

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Sirişk-i çeşm-i ter bir ḳulzüm-i ḫūn-ābdır sensiz
Ġubār-ı çeşm-i zārım pere-i seyl-ābdır sensiz

Mey-i gülgūn ḫūn-ı müjedir bezm-i nigāhıñda
Gül-i peymāne elde a ciger pür-tābdır sensiz

Gel efendim mihribānım nāzenīnim
ḳulzüm-i ḫūn-ābdır sensiz

5.

Beste Ḥafīf [Cevrī][19]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Jāleveş bir ġonce-i raʿnāya düşdü göñlümüz
Sāye-āsā bir ḳad-i bālāya düşdü göñlümüz

Bir nigehle ʿālemi hem mest hem ḥayrān eder
Şimdi bir şūḫ-ı cihān-ārāya düşdü göñlümüz

āh yele lī yele lel lī lel lel le le lellī lī yenter lā ter ter
yele lel lel le le le le lelle le lī vāy

5a [3a] [Boş]

5b [3b]

6.

Kār Ḫʷāce Uṣūleş Devr-i Revān (F)

Sünbülī Sünbülī Sünbülī[20]

---

19 Acar, s.129, 2a; Çırak: s.27, 3b; Kılıç: s.186, 9b

20 TRT REPno: 10312, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1905.html; 4257, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6564.html

6a [4a] [Boş]

6b [4b]

7.

Uṣūleş Zencīr Beste Receb Çelebi Güfte Nefʿī[21]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gülşen-i ʿaşkım nevā-keş-ʿandelībimdir göñül[22]
Dil-güşā eyvān-ı derdim naḳş [u] zībimdir göñül

Bī-ḳarārım cilvegāhımdır benim deşt-i cünūn
Āteş-i kāşāne-i ṣabr u şekībimdir göñül

yenter lā yenter yel lel lel lī yā lā yā lā yā lā yel le lī

8.

Beste ʿIṭrī Uṣūleş Saḳīl[23]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sīnemde olan yārelere yāre demezler
Her yāreye bildim ki göñül yāre demezler

Çeşmiyle teġāfüller eder ġamzesi bilmez
Mestāneleriñ sırrını huşyāre demezler

9.

Beste Naẓīrī-zāde Devr-i Revān[24]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Yād-ı ruḫsārıñla dil seyr-i gülistān istemez
Tāb-ı pīşānıñla tāb-ı mihr-i tābān istemez

Gülşeniniñ zīveri Dārāya istiġnā eder
Mālik-i vaṣlıñ olan mülk-i Süleymān istemez

ḥālim ḫarāb cigerim kebāb dīdem türāb hey hey dost hey hey yār hey hey baña raḥm et çāre dil-nüvāzım serkeşim

---

21 Kılıç: s.178, 9a

22 *Nef'i Divanı*'nda bu gazel yoktur. Bkz. Akkuş, Metin. (2018). *Nefi Dîvânı*. e-kitap, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

23 Kılıç: s.182, 9a

24 Kılıç: s.180, 9a

10.

Beste Ṣaḳīl[25]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Dilden keder[26] gider mi mey-i ḫoşgüvārsız
Hīç açılır mı ebr-i siyeh rūzgārsız

Āmāde olsa her ne ḳadar ḫˇān-ı ʿayş ü nūş
Bezm-i ṣafāda ʿālem olur mu nigārsız

11.

Beste ʿIṭrī Uṣūleş Berfeşān[27]

mefʿūlü mefāʿīlün mefʿūlü mefāʿīlün

Ben mest ü ḫarābım dil mestāne degil mi ya
Gerdūn yine ol bezme peymāne degil mi ya

Biñ genc-i güher pinhān olsa nˀola sīnemde
ʿİşretgede-i tabʿım vīrāne degil mi ya

12.

Beste Devr-i Revān[28]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Pāre pāre eylemişken sīnemi tīġ-i elem
Cānıma kār eylemişken zaḫm-ı şimşīr-i sitem

Şöyle bil[29] kim dīnim īmānı ḥaḳḳıçün ey ṣanem
Cümle ʿālem dilber olsa ġayriye meyl eylemem

13.

Düyek Beste[30]

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Seniñle faḫr ederim senden özge yārim yoḳ

---

25 Kılıç: s.179, 9a
26 keder: -M
27 Kılıç: s.180, 9a
28 Kılıç: s.191, 10b
29 Şöyle bil: Şol bil M
30 Kılıç: s.192, 10b

Ġamıñla eglenirim ġayrılarla kārım yoḳ

Zamāne şeyḫi ḳosun ṭaʾnı kim ne derse desin
Benim güzelleri sevmekde iḫtiyārım yoḳ

7a [5a] [Boş]

7b [5b] [Boş]

8a [6a]

14.

Beste Ẓaharyā Uṣūleş Çenber [Güfte Nāfiẕ][31]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Reng-i mevc-i āb-ı zümrüdden boyandı cāmesi
Serv-i sebze dāme dāġ oldu çemen hengāmesi

Çāk-ı sīnem gibi pāre pāre ḳılsa nāmesi
Nāfiẕ[32]iñ taḥrīrden ḳaṭʿa kesilmez ḫāmesi

ʿömrüm amān amān benim cānım cenānım sulṭānım yār yele lel le le lel lel lel lel lel lī zümrüdden boyandı cāmesi

15.

Düyek Beste[33]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Mübtelāyım gerçi saña bī-vefāsın nʾeyleyim
Gördügüñ her bād ile[34] sen āşināsın nʾeyleyim

Bir ṭabīb-i cānsın ammā bī-devāsın nʾeyleyim
Tā murādımca güzelsin pür-cefāsın nʾeyleyim

8b [6b]

---

31 Acar: s.131, 3a; Aksüt: s.1098; Ersönmez: s.262;
TRT REPno: 8847, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17856.html

32 Bu gazel *Nafiz Divanı*'nda bulunmamaktadır. Bkz. Demir, Hiclâl. (2017). *Lâzikîzâde Feyzullah Nâfiz ve Dîvânı (İnceleme-Metin).* e-kitap, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

33 Aksüt: s.1100; Kılıç: s.183, 9b

34 bād ile: yād M

16.

Devr-i Revān[35]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Durmaz işler tā cigerde ḥançeriniñ yāresi
Böyle ẓālim olmasın hīç kimseniñ mehpāresi

Bulsalar Ferhād ile Şīrīn bulurdu çāresin
Ehl-i ʿaşḳa sevmeden ġayrı bulunmaz çāresi

9a [7a] [Boş]

9b [7b] [Boş]

10a [8a] [Boş]

10b [8b] [Boş]

11a [9a]

17.

Şarḳı Ḥalīm Aġa

8'li Hece Ölçüsü

Rāst ile dem-sāz edelim
Raḳṣ ile revnak verelim
Cāna ṣafā-baḫş edelim

amān amān ḥālim yaman severim seni el-amān gözleri
siyāh ḳaşları kemān ṣaġ olsun efendim benim

Sīnede bendi çözülmüş
Maḫmūr gözleri süzülmüş
Ṭanbūr kemāna düzülmüş

---

[35] Acar: s.132, 3a; Aksüt: s.1124; Kılıç: s.184, 9b;
TRT REPno: 20322, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11841.html;
3592, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17299.html;
3591, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19576.html

“amān amān ḥālim yaman severim seni el-amān gözleri siyāh ḳaşları kemān ṣaġ olsun efendim benim” [36]

Muṭrib āġāza eylesin
Maḳāmında ḫoş söylesin
Benim efendim diñlesin

“amān amān ḥālim yaman severim seni el-amān gözleri siyāh ḳaşları kemān ṣaġ olsun efendim benim”

İltifātıñla dilşādım
Dergāhında ber-murādım
Duʿādır ancaḳ feryādım

“amān amān ḥālim yaman severim seni el-amān gözleri siyāh ḳaşları kemān ṣaġ olsun efendim benim”

18.

Şarḳı Ṭanbūrī
8’li Hece Ölçüsü

Pırlanṭa bir elmās gördüm
Begendim almaḳdır derdim
Baña derler alamazsın

Müşteriyim ben bī-derdim amān cānım cānım cānım
Elmas seni begendim almaḳdır murādım

Ġalatada seni bulsam
Bir elmāscıḳ bende çaḳsam (?)
Kime ʿāşıḳ olduġumu
Saña bir bir hep söylesem

“*Müşteriyim ben bī-derdim amān cānım cānım cānım*
Elmas seni begendim almaḳdır murādım”

[36] Tırnak içerisinde verilen bu terennüm, mecmuada kısaca “eyżan” kelimesiyle gösterilmiştir. Mecmuada geçen “eyżan” kelimeleri çeviride yazılmamış, eyżan’ların yerine tırnak içerisinde aynen tekrarlanacağı kastedilen terennüm yazılmıştır.

Hilāl gibi seniñ ḳaşıñ
Ġalaṭada yoḳdur eşin
Seni yalñız ḳomuşlar
Ḳanı seniñ ayaḳdaşın

"*Müşteriyim ben bī-derdim amān cānım cānım cānım*
Elmas seni begendim almaḳdır murādım"

Elmas küpe ḳulaġında
Yaḳut mudur dudaġında
Küçücükden elmās oġlan
Ṣarabilsem şu çaġında

19.

Şarḳı[37]
fāʿilātün fāʿilātün

Māʾilim bir nāzlı yāre
Derdime bilsem ne çāre
Yandı dil ʿaşḳ ile nāre
Kime ḳuzum penbe ḫāre
Sīnem oldu pāre pāre

Saña allar ḫoş yaraşır
Baḳmaġa gözler ḳamaşır
Kākül boynuma dolaşır[38]
"Sīnem oldu pāre pāre"

Ṣarılar giydin mi ḳuzum
Yoḳ bu reftāre hiç sözüm
Penbeye yoḳdur hīç yüzüm
"Sīnem oldu pāre pāre"

Eyledikce saña nāzlar
Ṭayyibā sen ḳıl niyāzlar
Kendine beñzer beyāżlar

[37] Aksüt: s.1103;
TRT REPno: 7462; https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17700.html

[38] Mısranın vezni hatalıdır.

“Sīnem oldu pāre pāre”

Eyledi Bārī tecellī
Gerdeninde ḫāli belli
Giy efendim hindī telli
“Sīnem oldu pāre pāre”

20.

Şarḳı Miṣḳālī Çavuş
11’li hece ölçüsü

Bir içim ṣu olmuş seniñ dudaġıñ
Gül açılmış hem ḳızarmış yañaġıñ
Naġme-i ḫançeriñ deldi cigerim
Beni öldürdü güzelim buçaġıñ

Seniñ ṣadāñ göñlüm aldı leẕẕeti cānımda
ḳaldı bilmem baña ne ḥāl oldu gel gel

Bu ṣabāh mest etdi beni edāsı
Sāzkār ile şuʿbelenmiş ṣadāsı
Her maḳāmda teʾsīr eder elḥānı
Ġāyet muḥriḳdir güzeliñ nevāsı

“Seniñ ṣadāñ göñlüm aldı leẕẕeti cānımda
ḳaldı bilmem baña ne ḥāl oldu gel gel”

Bir kerre diñlesen olursun ḥayrān
Ben işitdim oldum ʿaşḳ ile nālān
Mecbūr oldum güzel seniñ ṣadāna
Naġme ile gūş edelim ey nev-cevān

11b [9b]

21.

Şarḳı Ṭanbūrī
8’li Hece Ölçüsü

Āfet gibi yaḳma nāra

Taḥammül yoḳ bu efkāra
Mā'il oldum efkārına
Ḳurtulamam nedir çāre

āh elinden bilmem dilinden ṣarsam belind[en]
dilber tez gel ḳuzucāġım gezme āvāre

Cümle varım versem saña
Bir cānım yeter baña
Rāst gelirsem bir meclisde
Çevir yüzün benden yaña

"āh elinden bilmem dilinden ṣarsam belind[en]
dilber tez gel ḳuzucāġım gezme āvāre"

Maḥzūn etme gel ṣarayım
Sen gelmezsen ben varayım
Gürcü diliñ ögretmediñ
Bilmem naṣıl yalvarayım

Eyżan

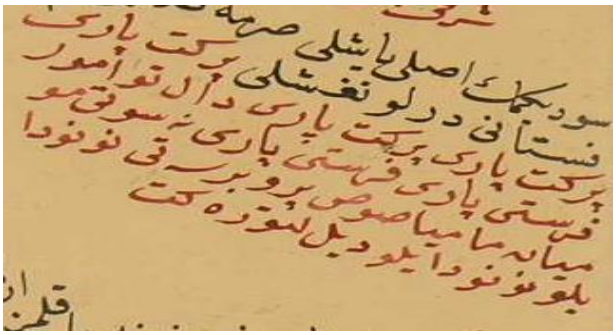
Düş olmuşum āh u zāre
Ḥayretdeyim ben bu ḥāle
Gel **Ṭanbūrī** nāme gönder
Te'sīr eder bil ki yāre

12a [10a]

22.

Şarḳı Kemānī İbrāhīm Aġa
8'li Hece Ölçüsü

Sevdigimiñ aṣlı yaşlı
Ṣırma ṣaçlı ḳalem ḳaşlı
Fistānı dürlü naḳışlı

Beyażdır gerdeni ḳardan
Yüzüne baḳılmaz ardan
Memeler seçilmez nārdan

Eyżan[39]

Ḳoşandan firār eyledi
ʿĀşıḳı mecnūn eyledi
Ḳuzum saña kim nʾeyledi

Eyżan

Şekerden ṭatlıdır sözü
Bādemdir elā gözü
Kendisi Fransız ḳızı

12b [10b]

23.

Şarḳı Kemānī Tatar İbrāhīm Çavuş[40]

Murġ-ı dil ü çeşm-i şehbāzım nev-şikār oldu
Naḳşbendi mū-yı zülfüñ müşk-bār oldu

Zülfüñ ṣabā ey dilrübā laʿliñ ḳabā cānım efendim

Būse-çīn-i gerdeninden ʿarż-ı ḥāl etdim
Ḫūb-ı rūyuñ ḥükm-i ḫaṭla der-kenār oldu

Ey sīm<ü>-ten gül-pirhen sükker-dehen cānım efendim

39 "Eyżan" kelimesi okunamayan Farsça terennüm kısmına karşılık gelmektedir.

40 Vezin bulunamamıştır.

Bāġ-ı ruḫsārında cānā zemzem-i laʿliñ
Teşne-i hicrān-keşāne çeşm-sār oldu

Laʿliñ zülāl giderir melāl çeşni ḥilāl (?) cānım efendim

Ṣayda gelmez bir hevā-pervāz iken bu dil
Resīmā ne ḫalḳa zülfüñ bendkār oldu

Tā-be-key cefā kerem et vefā sürelim ṣafā cānım efendim

13a [11a] [Boş]

13b [11b] [Boş]

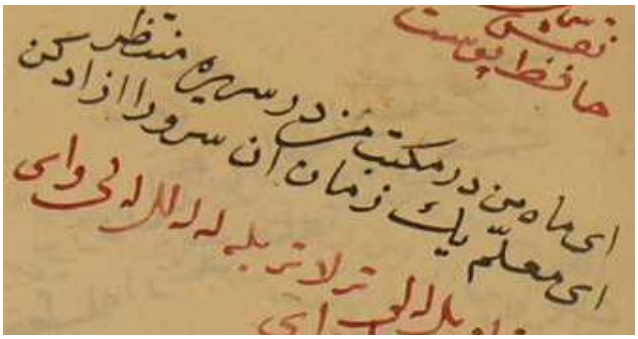
14a [12a] [Boş]

14b [12b] [Boş]

15a [13a]

24.

Naḳş Semāʿī Ḥāfız Post (F-T)[41]

ter lā ter lā le lī ter lā ter yele le le lel le lī vāy
ter lā ter yelel le lī vāy

Bend-i Ṣānī

Maḥbūbum mektebdedir ben yollarda muntaẓır
Ey muʿallim yek zamān ol serv-rā azād eyle

[41] Kılıç: s.203, 13a;
TRT REPno: 4174, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17356.html

terennüm ke'l-evvel

25.

Semāʿī Ḥāfıẓ

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Tekmīl-i cünūn etmege hāmūn ele girse
Āvāre lākin bāde-i gülgūn ele girse

El çekdim o şūḫ-ı mey-i gül-femden uṣandım
Ḳan aġlamaġa dīde-i pür-ḫūn ele girse

26.

Semāʿī Naʿlī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Peykān-ı müjeñdir telef-i cānıma bāʿis
Tīr-i sitemkerdir yine efġānıma bāʿis

Tīmār edemez zaḫmıma Loḳmān-ı zamānlar
Tā olmayıcaḳ vuṣlat-ı cānānıma bāʿis

27.

Semāʿī ʿIṭrī[42]

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Ne bülbülüz ne giriftār-ı reng [ü] bū oluruz
Yine bu bāġda gül-çīn-i ārzū oluruz

Nigāh-ı ḫışm ile mir'āt-i ḳalbim etme şikest
Seniñle ey yüzü gül bil ki rū-be-rū oluruz

28.

Semāʿī Ḥāfıẓ

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Nev-bahār oldu yine geşt ü güẕārı severim
Gözü āhūlar ile ṣayd u şikārı severim

---

[42] Acar: s.136, 7a;
TRT REPno: 7953, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18250.html

Getirir baña ḫaber<i> bū-yı ser-i zülfüñden
Ol sebebden ṣanemā bād-ı hevāyı severim

yele le lel lā lā lā bād-ı bahārı severim

29.

Semāʿī ʿIṭrī[43]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Etmezim iḳrār-ı ʿaşḳı saḳlarım cānım gibi
Çāk ederse sīnemi aʿdā gīrībānım gibi

Ḫāne-i ʿaşḳıñ derūn-ı dilde ābād olmada
Ben ḫarāb olmaḳdayım bu ḳalb-i vīrānım gibi

30.

Semāʿī Ḥāfıẓ[44]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Çeşm-i mestim nedir ol ġamze-i fettān nedir
Ḳaşıñ altında ʿaceb ol meh-i tābān nedir

Pāymāl etmek içün ʿāşıḳ-ı bīçāreleri
Gerden üzre yatan ol zülf-i perīşān nedir

ter yel lel lī yel lī yel lel lā perīşāndır

31.

Semāʿī Receb

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Yüregim yāreleri nāvek-i muḥabbet ḳat ḳat[45]
Cigerim pāreleri ṭīġ-i muḥabbet ḳat ḳat

Ḳad-i mevzūn [u] ten-i nāzik ü endām-ı laṭīf
Ḫāṣılı ol gül-i raʿnāda leṭāfet ḳat ḳat

---

43 TRT REPno: 3956, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17.html; 3982, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5730.html

44 Acar: s.132, 3a

45 Mısranın vezni hatalıdır.

15b [13b]

32.

Semāʿī Ṭaşcı Receb [Güfte Vecdī][46]

mefʿūlü mefāʿilün feʿūlün

Çekmiş yüzüne niḳāb-ı ʿişve
Ey maẓhar-ı āfitāb-ı ʿişve

tā nā dir dir ten tenen nī tā nā tene dir nī tā nā tā nā tā nā
tene dir nī yelel lā yel le lā yele lā yā lā yā lā yā lā yel lel lī
ey maẓhar-ı āfitāb-ı ʿişve

Kim ḳarşu durur<du> nigāh-ı meste
Gelmiş yüzüne şarāb-ı ʿişve

terennüm keʾl-ilā-evvel

33.

Semāʿī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Gel ey ḫurşīd-i ṭalʿat bezmgāha dāġ olsun[47]
Ḳızarsın tāb-ı meyden gül-ʿiẕārıñ reşk-i bāġ olsun

Ṭırāş et ḫaṭṭıñı cānā seriñde kākülüñ ṭursun
Ḳurulsa leşker-i ḫaṭ ġam degil serdār ṣaġ olsun

Sīm<ü>-tendir ġonce-femdir gül-pīrehendir
vāy ʿömrüm yār yār yār cānān ey māh dāġ olsun

34.

Nakş Semāʿī[48]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir yüzden idi yār ile üslūb-ı muḥabbet
Ḫaṭṭ ile erişdi hele mektūb-ı muḥabbet

---

[46] Acar: s.137, 7a; Aksüt: s.1101;
TRT REPno: 2930, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17221.html

[47] Mısranın vezni hatalıdır.

[48] TRT REPno:2373, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18233.html

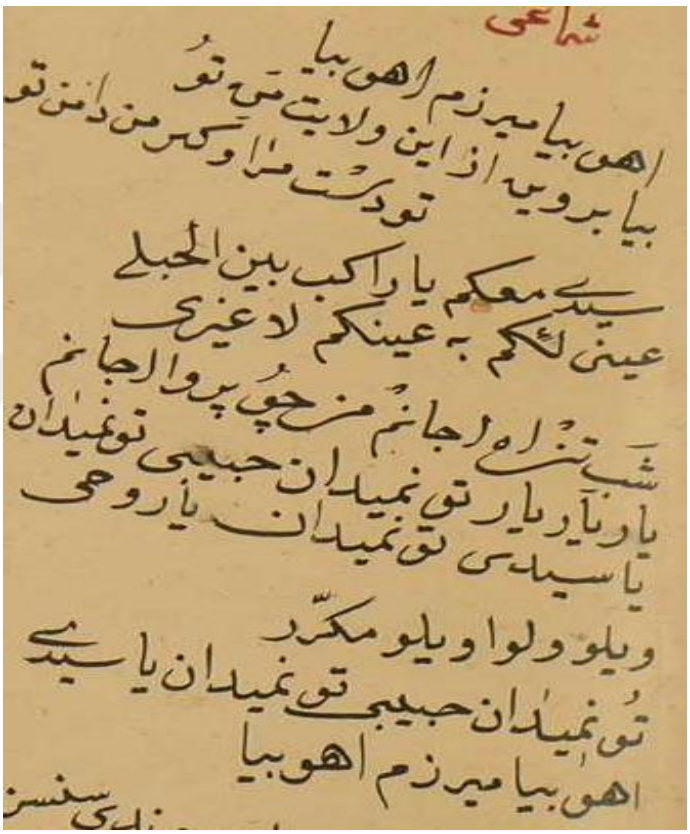
Ḳurbānıñ olam yār ḥayrānıñ olam dost men bende-i fermānıñ olam yār gel cānım gel mīrim gel ʿömrüm ey gül-i nev-şüküfte vey ṭūtī-i bülbül-i bāġ ʿaşḳım ḫaṭ ile

Mecnūn ne bilir ḳāʿide-i nāz u niyāzı
ʿĀşıḳım şanır kendüyi o meczūb-ı muḥabbet[49]

16a [14a]

35.

Semāʿī Naḳş (A-F-T)[50]

mefʿūlü mefāʿilün mefāʿilün faʿ

Beñzim ṣararıp ḥazāna döndü sensiz
Ḳaddim ḫam olup kemāne döndü sensiz

Öz başın içün bu bendeñe raḥm eyle
Peymāne elimde ḳana döndü sensiz

---

49 Mısranın vezni hatalıdır.

50 TRT REPno: 220, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16904.html

36.

Semāʿī Miṣḳālī (...)[51]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Kūyunda fiġānımla ʿaceb ġulġule yoḳ mu
Ey ġonce-i şefḳat
Hep murġ-ı dile mi bu cefā bülbüle yoḳ mu
Gel eyle ferāġat

Miyān

Tā beste-i zencīr berfeşānıñ olayım[52]
Ey ṭurre-i ṭarrā
Sende dil-i mecnūnuma bir silsile yoḳ mu
Leylāya ne ḥācet

ten nī nenen tene nī tenen nī tenen tene nā dir nī ten nī ten nī tene nī nā dir nī hey yār-ı men hey hey mīr-i men dost didre didre didre tenen tenen tā dir nī hey hey yār hey hey dost hey hey ġulġule yoḳ mu

37.

Semāʿī Ṭabʿī Efendi [Güfte Rifʿat][53]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ṭutsam şarılıp ol güzeli bī-ḫaber öpsem
Öpdükce şekerlense ben ol laʿl-i ter öpsem

laʿl-i ter öpsem cānım yele lel lel lel lel lel lel ʿömrüm tere lel lel lel lel lel le le lel lī ey ʿömrüme sermāye olan yār ḥabībim ey derdime dermān ola şūḫ-ı ṭabībim rūḥ-ı revānım gel şūḫ-ı cihānım gel gel amān gel gel gel gel cenānım gel aġlatma beni iki gözüm yār bülendim müştāḳım cemālim baña raḥm eyle efendim
terennüm tamām

Miyān-ḫāne

---

51 Ersönmez: s.257;
TRT REPno:7323, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17690.html

52 Mısranın vezni hatalıdır.

53 Acar: s.130, 2a

Sāyeñde seniñ **Rifʿat**e minnet ne felekde
Ḫūrşīd gibi ben daḫi ḫużūrında yer öpsem

terennüm keʾl-evvel

16b [14b] [Boş]

17a [15a] [Boş]

17b [15b]

Faṣl-ı Rehāvī[54]

38.

Beste Remel Bekir Çavuş[55]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ẓann etme benim gibi saña bende bulursun
Ammā ki ḥaḳīḳat ararsan bende bulursun[56]

Bil ḳadrini üftādelerin ḥāline raḥm et
Ey şūḫ-ı sitemkār ṣakın sende bulursun

dere dillī ten dir ten tere dillī ten didre didre ten dir ten ten dir ten dere dillī ten tene ten dir tene ten nen nen tā dir nī

39.

Remel Beste Receb Çelebi[57]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Göñlümdeki ʿaşḳıñ gibi bir hem-demimiz var
Her laḥẓa ṣafā kesb edecek ʿālemimiz var

---

54 Mecmuanın 1b varağında bulunan makamlar fihristine göre "Rehâvi" ile başlayan güftelerin 18a'dan itibaren başlaması gerekir ancak "Rehâvi Faslı" 17b'den başlamıştır.

55 Aksüt: s.1162; Kılıç: s.213, 16b;
TRT REPno: 11650, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18301.html

56 Mısranın vezni hatalıdır.

57 Kılıç: s.215, 16b;
TRT REPno: 5049, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/14889.html

Gülşende seni bülbül eden gül ise ey dil
Gül rengine reşk etdigi cām-ı Cemimiz var

cānım ten tir yele lel lel lā lī yenter yele lel lel lī
tere lā tere lā ten tere lel lel lel lel lel lā

40.

Remel Beste Receb Çelebi
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ne kūyuna bir fırṣat olup varıbilirsin
Ne yāri bulup derd ile yalvarıbilirsin

Miyān
Dūr olduġuna nice bir aġlarsın o vechiñ
Ey dil-i rūşen çerḫ-i sitemkārı bilirsin

41.

Remel Beste ʿIṭrī[58]
mefʿūlü mefāʿīlün mefāʿīlü feʿul

Görsem o ṭabīb-i cāna derdim diyemem
Dil-ḫaste kim el-amān derdim diyemem

Ḫāmūş olurum tamām o şūḫu görüp
Ḥāl-i dil-i pür-melāli derdim diyemem

tere lī lel le lā tere lī lel le lā lel lel lel lel lā
ten tere lel lel lā lā lelle lelle lel le lel lel lel lā

42.

Beste Muḫammes ʿIṭrī
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gül-ruḫuñ ḳand-i lebiñ gördükce ey şūḫ-ı cihān
Nāle eyler murġ-ı dil gūyā olur ṭūṭī-i cān

Meyl-i seyr-i gülşen etmezsem nʾola sen var iken
Kākülüñ sünbül femiñ ġonce ḳadiñ serv-i çemān

[58] Kılıç: s.210, 16a

yele lā yelel le lā yā lā yel lel le le lā cānım
yār yele lel le le lī vāy

43.

Evfer Beste [Güfte Bāḳī][59]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḳaçan kim nāz ile reftār ederler serv-ḳāmetler
Ḳopar ʿāşıḳlarıñ başına ol demde ḳıyāmetler

Beni bilmezdi kimse ʿāşık-ı zār olduġum hergiz
Tenimde tāze tāze yaḳmasam dāġ-ı muḥabbetler

18a [18a]

44.

Ferʿ Beste Ḳapudan-zāde[60]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

ʿArż etmedigim yāre meger yāre mi ḳaldı
Yā derd-i dile ḳılmadıġım çāre mi ḳaldı

Miyān
Bülbül ne ʿaceb terk-i vaṭan eyledi şimdi
İḳlīm-i çemen yoḫsa yine ḫāre mi ḳaldı

vāy ten nā dir tā nā nā tere lel le le le le le lī

45.

Çenber Beste ʿIṭrī[61]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Atar elmās-ı peykānı müje her dem nihān-ebrū
Beni mecrūḥ-ı firḳat etme luṭf et ey kemān-ebrū

Niçün ey āfitāb-ı burc-ı ʿişmet pençe-i nāza
Ṣunar deşne nigāhıñ tīr-i müjgānıñ sinān-ebrū

---

59 Kılıç: s.225, 18a; 265b; Küçük: s. 149, G.166/1,2

60 Kılıç: s.209, 16a;
TRT REPno: 543, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6645.html;
544, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9411.html;
542, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18284.html

61 Kılıç: s.212, 16b

46.

Beste Çenber Güfte Nābī[62]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ruḫunda bādeden yāriñ ki āb u tāb olur peydā
Derūnumda benim bir maʿden-i sīm-āb olur peydā

Ḫayāl-i ḫalḳa-i zülfüñle eşkim düşse deryāya
Zamān-ı ḫaşre dek girdāb ber[63]-girdāb olur peydā

47.

Beste Fāḫte ʿIṭrī[64]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Rūyuñ gibi bir gülşen-i raʿnā bulunur mu
Bu dil gibi bir bülbül-i şeydā bulunur mu

Ol ḫadd ü o kākül olup ancaḳ saña maḫṣūṣ
Bir ānda gül ü sünbül ü ṣahbā bulunur mu

48.

Hāvī İmām[65]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿAḳl u fikrim ey perī-peyker hemīşe sendedir
Vuṣlatıñdan fāriġ olmam tā ki cānım tendedir

Nār-ı āhımdan ḥaẕer ḳıl yandırır bir gün seni
Sūziş-i nār-ı firākıñ pādişāhım bendedir

amān sendedir cenān sendedir amān amān yār sendedir

49.

Hāfıẓ Beste Remel[66]

---

62 Bilkan: s.396, G.8/1,2; Kılıç: s.223, 17b; 43a

63 ber: -M

64 Kılıç: s.211, 16a

65 Kılıç: s.221, 17b

66 Kılıç: s.208-209, 16a;
TRT REPno: 708, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9419.html

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

ʿAşḳıñ dil-i āşüftemi sevdāya düşürdü
Āvāre edip zülf-i semen-sāya düşürdü

Dil gevherini etdi nihān mevce-i hüsnüñ
Bir ḫātem idi ʿaşḳ anı deryāya düşürdü

lī tere lel lī lī tere lel lī lī tere lel lī lī tere lel lī lel lel lī

50.

Hāfıẓ Beste Devr-i [Re]vān[67]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Dil verenler ṣanma kim cānānı tesḫīr eyledi
Yok yere ol dilber-i raʿnāyı dilgīr eyledi

Ḳuvvet-i bāzū-yı Ferhād etmedi ḫārāyı-çāk
Āteş-i ʿaşḳ u muḥabbet ṭaşa teʾsīr eyledi

18b [18b]

51.

Beste Devr-i Kebīr Dil-ḥayāt[68]

Ḫaṭ-ı nūru berrāḳ cānāna ḫoş yaraşmış
Bir siyeh-semmūrdur gūyā beyāż aṭlāsa ḳablanmış

Sezādır medḥe cānā o güzel bī-bedeldir
Nev-ṭırāş ile āyā başḳa leṭāfet baġlanmış

Serv-i nāzım ʿişve-bāzım yārim gel efendim yaraşmış

52.

Saḳīl Beste

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlün fāʿ

Sāyeñ gibi ben ḥāk ile yeksān oldum
Maʿnīde hemān ṣūret-i ṣübḥān oldum

---

67 Kılıç: s.223, 17b

68 Güftenin vezni bulunamamıştır.

Naḳş olduġu dem dilde cemāliñ ʿaksi
Āyīne gibi ḥüsnüne ḥayrān oldum

53.

Muḫammes Beste[69]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ne ḳadar dūr ise de ol meh-i behçet-zādım
Rūyuna naẓre-i ḫayret mi degil muʿtādım

Göricek cilve-i yāri giderim kendimden
Vardı bu vādīlere rütbe-i istiʿdādım

Ā yelel lel lel lel lel lī yele lī lel lel lī tere lī
yele le le le le le lī vāy yār yār yār cānım belī şāh-ı men

54.

Çenber Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Berg-i gülden ruḫ o[70] lāle-i ʿiẕārıñ terdir
Nükte fehm ile begim ḫaylīce zengīn yerdir

Mīve-i vaṣlına bir ḳāmeti ṭūbā güzeliñ
Zāhidā her kim erişirse yetişmiş erdir

yā lā yā lā yele lel le le lel lel lel lā yele lī ʿiẕārıñ

19a [19a]

55.

Beste Ṭabʿī Uṣūleş Ḫafīf[71]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Seyr eyle o billūr-beden tāze-firengi
Beñzer ḳızıl elmaya o gül ruḫları rengi

---

69 Aksüt: s.1163; TRT REPno: 8022, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18295.html

70 "o" kelimesi mecmuada "ol" olarak yazılmıştır.

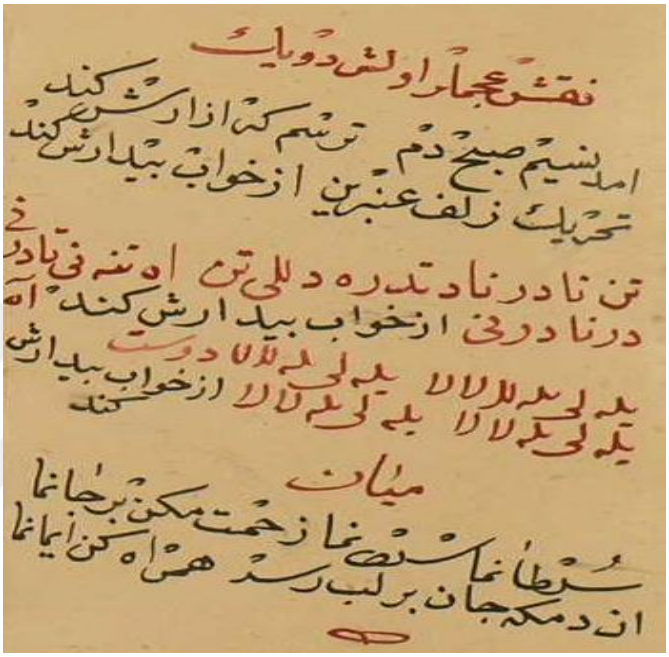
71 Acar: s.128, 1b; Kılıç: s.227, 18b;
TRT REPno: 10009, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18014.html

Mi<u>s</u>liñ bulamazsın o büt-i ʿişve-perestiñ
Gezsen yürüsen İsveç ü Beçle Filemengi

yele lel lel lel lel lel lī tere lel lel le lellī yenter
yel lel le lel lel le lel lī hey cānım hey mīrim hey
gülüm hey hey hey tene tā dir ney

56.

Naḳş ʿAcemler Uṣūleş Düyek (F)[72]

57.

Ḥafīf Beste Dil-ḥayāt[73]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Nev-ḫırāmım saña meyl eyledi cān bir dil iki
Ḥāṣılı çāre ne oldu bir iken müşkil iki

Gözleriñ cāna ḳıyar merdüm-i ḫūnīlerdir
Gerçi maḳtūl bir ammā güzelim ḳātil iki

Āh yel le lī tere lī yele lel lī yele lī yelel lel lel le le le lel lī
yār yār yār yār belī yār-i men

---

72 Kılıç: s.177, 8b; TRT REPno: 436, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16927.html

73 Kılıç: s.189, 10a; TRT REPno:8253 https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17784.html

19b [19b]

58.

Devr-i Revān Beste Tatar İbrāhim Aġa Kemānī[74]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bir rehāvī dilber içün göñlümüz āġāz eder
Ben niyāz-ı būselik etdikce ol şehnāz eder

ʿArż eder her dem ṣabāya deste gül kākülleriñ
Şāhbāzım evc-i istiġnāda çoḳ pervāz eder

Belī yārim belī mīrim göñlümüz āġāz eder

20a [20a] [Boş]

20b [20b] [Boş]

21a [21a]

59.

Şarḳı Ṭıflī[75]

11'li Hece Ölçüsü

Bir İngiliz dilberi sāde nāmlıca[76]
Ḳundaġı pek żaʾīf ḳoldan atılmaz
Çekme ḳarşılığıñ āteşi çoḳdur
Ceste ceste çıḳar müfte ṣatılmaz

Meftūn güzeller ṣarmacıḳ ister
tāze dilberi sevmecik ister

Ṭıflī güzelleriñ çoḳdur edāsı
İnṣāfı yoḳ ẓālimiñ çoḳdur cefāsı
İsḳandil bıraḳsan çoḳa edāsı
Ṣıġdır[77] limānı varıp yaṭılmaz

"*Meftūn güzeller ṣarmacıḳ ister*

---

74 Acar: s.131, 3a

75 Acar: s.138, 8a; Tosun: s.30, 2b

76 Mısranın vezni hatalıdır.

77 ṣıġdır: ḳapdır (?) M

tāze dilberi sevmecik ister"

Şıradır ṭopları ursa alabanda
Sinḳonta ḳapudan ḳonṭa pılanḳa
Bir İngiliz dilberi başında şapḳa
Nʾeyleyem kāfiri cāna ḳatılmaz

"*Meftūn güzeller ṣarmacıḳ ister*
tāze dilberi sevmecik ister"

Medḥe sezā mıdır böyle güzeller
İngiliz bārūdī yüzünde beñler
ʿAḳlımı aldı Bec ṭuṭan eller
Kec baḳar ʿāşıḳa bil ki çatılmaz

21b [21b]

60.

Şarḳı Kemānī Ḥāfıẓ[78]

ʿAşḳıñ serde düşdüm derde hep dillerde destānım
Cevrin çoḳdur raḥmıñ yoḳdur sulṭānım

rāy rāy rāy rāy rāy rāy rāy rāy rāy ten tere lel lī lel lel lel lel lel lel lel lel lī yel le lel lel lel lel lel lel lel lel le le lī

Dilbend oldu rengim ṣoldu bu ne ḥāldir
ʿAḳlım aldı pek geç ḳaldı baġrım deldi cānānım

Yārim sensin varım sensin sulṭānım
Ḳıydıñ cāna dil vīrāne sen cānāna ḥayrānım

22a [22a] [Boş]

22b [22b] [Boş]

[78] Güftenin vezni bulunamamıştır.

23a [23a]

61.

Semāʿī Bekir Aġa [Güfte Rāḳım][79]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḳaranfil-zülf nergis-çeşm gül-ruḫ yāsemendir ten
Miyān bir mū-miyāndır nāfedeñ müşk-i ḫutendir ten

Nigāhım ***Rāḳım***ā pālūde-āsā dere dir dir dir
Anıñçün cism-i nāzına hemān gel pirehendir ten

cānım yele lel le lel lel le le lel le lel lel le le lel le le lel lel le le lel le lī vāy yār yāsemendir ten

62.

Semāʿī ʿIṭrī

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Ne bülbülüz ne giriftār-ı reng [ü] bū oluruz
Yine bu bāġda gülçīn-i ārzū oluruz

Nigāh-ı ḫışm ile mirʾāt-i ḳalbim etme şikest
Seniñle ey yüzü gül bil ki rū-be-rū oluruz

Cānım yele le le lel le lel lī tere lel le lellī yele le lel le lī yele le lā lā lā cānım reng ü bū oluruz

23b [23b]

63.

Semāʿī Ḥāfıẓ Post [Güfte Sırrī][80]

mütefāʿīlün feʿūlün mütefāʿīlün feʿūlün

Dile māye-i ṣafādır ḫaṭ-ı rūy-ı yār derler
Kişiniñ ḳomaz göñülde ġamını bahār derler

O nihāl-i bāġ-ı ʿişve saña da eder [te]meyyül
A göñül ne eder isen buña rūzgār derler

---

79 Kılıç: s.243, 23a

80 Acar: s.137, 7a; Aksüt: s.1163; Ersönmez: s.266;
TRT REPno: 3384, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18289.html

ten dir didderellī ten nen dir dir ten nen nen
nen ne nen ten ten ten nā hey hey ḫaṭ-ı rūy-ı yār

64.

Semāʿī İbrāhīm Aġa[81]
mefʿūlü mefāʿilü mefāʿīlü feʿūlün

Olmuş tutalım meyve-i ümmīd-resīde
Murġān-ı belā ḳor mu anı etmege ḫande

Dil-i ṭıfl-ı āvāre lākin lezzetin aldı
Ḫayr etmez o bir daḫi dilistān-ı ümīde

Yele lā lī yele lā lī yele le lā lī yele lā lī

24a [24a]

65.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿilü mefāʿīlü feʿūlün

Ben vaṣlına etdikce temennāyı efendim
Sen etmedesin vaʿde-i ferdāyı efendim

Miyān
Meh-rūyuñ ile rūşen ola bezm-i raḳībān
Sizden bu umulmazdı ā hercāyī efendim

cānım yele lel lī ʿömrüm tere lel lī yār yār yār
āh yār-ı men vāy

66.

Semāʿī Ḥāfız [Güfte Behcetī][82]
müfteʿilün mefāʿilün müfteʿilün mefāʿilün

Gelse o şūḫ meclise nāz [u] teġāfül eylese
Reng-i ḥicāb gülşen-i vaṣlına bülbül eylese

---

81 Kılıç: s.237, 22a

82 Acar: s.130, 2a;; Ersönmez: s.267; Kılıç: s.239, 22a; Ölmez: s.601; G.412/1,2.; TRT REPno: 4830, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17421.html

Ṭaʿnı gider riyāż-ı ḫuld olur idi vücūh ile
ʿĀşıḳ-ı zāra gülşen-i ḥüsnünü gül gül eylese

Ter yele lel lel lel lel le le lel lā ā ter yele lel lel lel lel le le lel lī

24b [24b] [Boş]

25a [25a]

Faṣl-ı Makām-ı Sāzkār Beste

67.

Ṭabʿī Beste Zencīr [Güfte Ṭabʿī][83]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Hemīşe dilde süḫan elde sāzkārımdır
Terāne-senc nev-āġāza ġam-küsārımdır

Maḳām-ı rāstdan efrāz ehl-i sevdāya
Benim bu beste-i zencīr ber-güẕārımdır

Şeh-levendim dil-pesendim gel efendim
amān amān elde sāzkārımdır

68.

Beste Ḍarbeyn Ṭabʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Düşdü eşkimden öperken lebine cüzʾīce āb
Oldu dilber ile mā-beynim o yüzden şeker-āb

Hele girdāb-ı çeşmimden aḳan giryeme baḳ
Kim ḳıyās eylemesin bu görünen baḥr-i serāb

āh yele lel le le lel lī tere lel le lel le lel lel lī lebiñe cüzʾīce āb

69.

[83] Aksüt: s.1223; Ersönmez: s.274;
TRT REPno: 6213, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18821.html

Beste [vü Güfte] İlyā Remel[84]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir dil olıcaḳ ol[85] şeh-i ḥüsnüñ dīvānesi
Her dem doludur ḫūn-ı cigerden peymānesi

Hīç raḥm edemez ʿāşıḳ-ı meftūnuna ol meh
Hīç gitmez anıñ leyl ü nehārda bahānesi

yā lellī yā lel lī yā le le lel lī tere lel lī yele lel lī
āh yele le le lel lī yār yār dīvānesi

70.

Beste İlyā[86]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ṣubḥ-ı ezel ki rūz-ı siyehdir naṣībimiz
Yüz döndürürse vechi var ḥabībimiz

Bir āfitāba ṭaʿne urur yāre ʿāşıḳız
Olsa ʿaceb mi ẕerreden artıḳ raḳībimiz

tā dere diller dir nen nen tā nā dir ney siyehdir naṣībimiz

25b [25b]

71.

Kemānī Şarḳı [Güfte Ḥamīd][87]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿAşḳ-ı cān-sūz-ı dile bādī[88] nigāhımdır benim
Cānımı sūzān eden kend[i] günāhımdır benim

Taḥtgāh-ı şāh-ı ġam bir şehr-i ekberdir benim
Eşk ābım dīde ḫˇābım mū giyāhımdır benim

---

84 Aksüt: s.1223; Ersönmez: s.273;
TRT REPno: 1884, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18812.html

85 ol: -M

86 Kılıç: 16a, 172b

87 Ararat: s. 165, G.90/1,2,3,5.

88 sūz-ı dile bādī: sūz ile M

Böyle serkeş bī-vefāyı raḥm-ı ʿāşıḳ kes eder
Ḳanlı ẓālim hep seni baḫt-ı siyāhumdır benim

Çerḫe zeyn eyler kevākib şanma **Ḥamīd** geceler
Ber-hevā olmuş şerār-ı nār-ı āhımdır benim

72.

Şarḳı[89]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Düşdü göñül çāre nedir bī-vefānıñ ʿaşḳına
Ehl-i ʿaşḳıñ kārı dāʾim yanmada ʿaşḳ nārına
Ḫayli demdir oldu cānā gözlerimden geh nihān
Gel çıḳalım dil seniñle ol hümānıñ şaydına

amān amān amān yandım ʿaşḳ nāzına

Tā ezelden cān u dilden ʿāşıḳ-ı üftādenim
Gizlidir ʿaşḳıñ derūnda ḥāṣılı bir bendenim
Kimseler vāḳıf degildir ḥālime esrārıma
Firḳatiñ kār etdi cānā ḥasret-i didārınım

“amān amān amān yandım ʿaşḳ nāzına”

Ruḫṣatıñ var mı efendim görmeye dīdārını
Baḳma gözler ḳamaşır görsem ol ruḫsārını
Cezbe-i ʿaşḳım benim teʾsīr eder cānā saña
Sende elbet şād edersin ʿāşıḳ-ı bīmārını

73.

Şarḳı Ṣofyān Dürbīnī [Güfte Miṣḳālī]
11’li Hece Ölçüsü

Bir içim ṣu olmuş seniñ dudaġıñ
Gül açılmış hem ḳızarmış yañaġıñ
Naġme-i ḥançeriñ deldi cigerim
Beni öldürdü güzelim buçaġıñ

Seniñ ṣadāñ ʿaḳlımı aldı lezzeti cānımda ḳaldı

[89] Acar: s.173, 38a

bilmem baña ne ḥāl oldu gel gel

Bu ṣabāh mest etdi beni edāsı
Sāzkār ile şuʿbelenmiş ṣadāsı
Her maḳāmda teʾs̱īr eder elḥānı
Ġāyet muḥriḳdir güzeliñ nevāsı

Bir kerre diñlesen olursun ḥayrān
Ben işitdim oldum ʿaşḳ ile nālān
Mecbūr oldum güzel seniñ ṣadāna
Naġme ile gūş edelim ey cevān

Saña göñül vermek ṭūl-i emeldir
Bulunmaz mis̱liñ cihānda bī-bedeldir
Ḫ̱üdā kerīmdir ismini ẕikr eyle
Kendine gel sen **Miş̱ḳālī** güzeldir

26a [27a][90]

Faṣl-ı Pencgāh

74.

Çenber Beste [Güfte Nābī][91]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Pā-yı yāre düşmege aġyārdan nevbet mi var
Sāyesinde naḫ̱l-i ümmīdin meger rāḥat mı var

Geh kemān-ı hicr ü geh zehr-i sitem geh bār-ı ġam
ʿĀşıḳ-ı fersūde-bāzū çekmege ṭāḳat mi var

ʿÖmrüm yār aġyārdan nevbet mi var

75.

Muḫ̱ammes Beste
mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

---

90 Nüshanın [26a] ve [26b] varağı kopmuştur.

91 Acar: s.138, 9b; Aksüt: s. 1087; Ersönmez: s.241, Kılıç: s.256, 26a; TRT REPno: 8718, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16832.html; Bilkan: s. 553, G216/1,2

Ne dem mülāḥaẓa-i rūy-ı yār eder çeşmim
Çemen çemen gül-i ḥasret niṣār eder çeşmim

Nice nühüfte olur mācerā-yı ḥālet-i ʿaşḳ
Dil eyledikce nihān āşikār eder çeşmim

76.

Beste Meḫammes[92]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Hem ṣoḥbet-i dildār ile mesrūr idik evvel
Bir baḫtı müsāʿid deyü meşhūr idik evvel

Ā şikeste sifāl ile mey içsek nʾola şimdi
Ḥayret-i figen-i kāse-i faġfūr idik evvel

yelel le lel le le le lel lī mesrūr idik evvel

77.

Devr-i Revān[93]
11'li Hece Ölçüsü

Ṣalma nāzlım beni ġurbet eline
Āhū gözlüm sensiz ḳande gideyim
Ġarḳ oluben batır çeşmim seline
Āhū gözlüm sensiz ḳande gideyim

Ṣabr olunmaz firāḳına aġlanır
Āteş-i ḥasretle yürek dağlanır
Ḳande gitsem sensiz yolum bağlanır
"Āhū gözlüm sensiz ḳande gideyim"

Luṭf edip sil sen dü-çeşmimden nemi
Baña aġyār sözü verir elemi yār elemi
Umarım ḫāneye başṣa ḳademi ḳademi
[*"Āhū gözlüm sensiz ḳande gideyim"*]

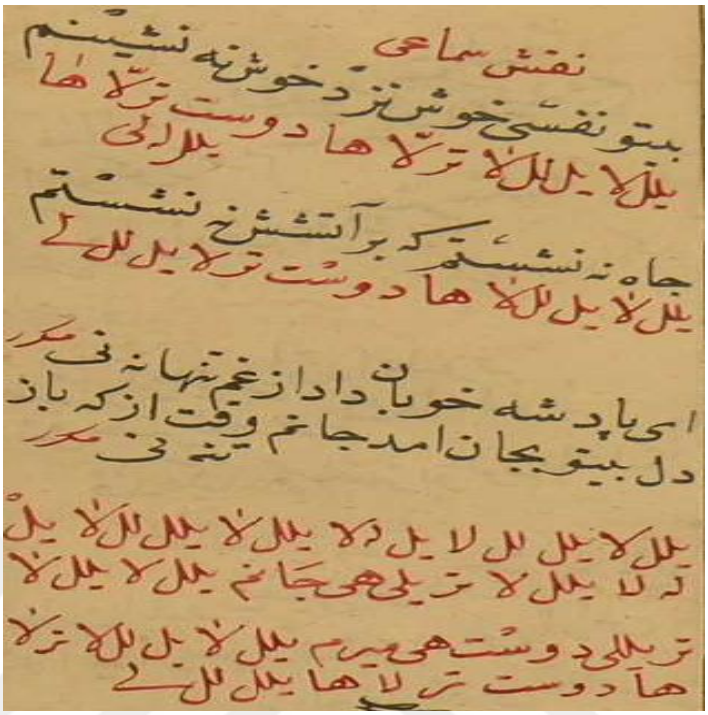
92 Kılıç: s.254, 26a; TRT REPno: 6210, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16827.html

93 Kılıç: s.262, 27a

26b [27b]

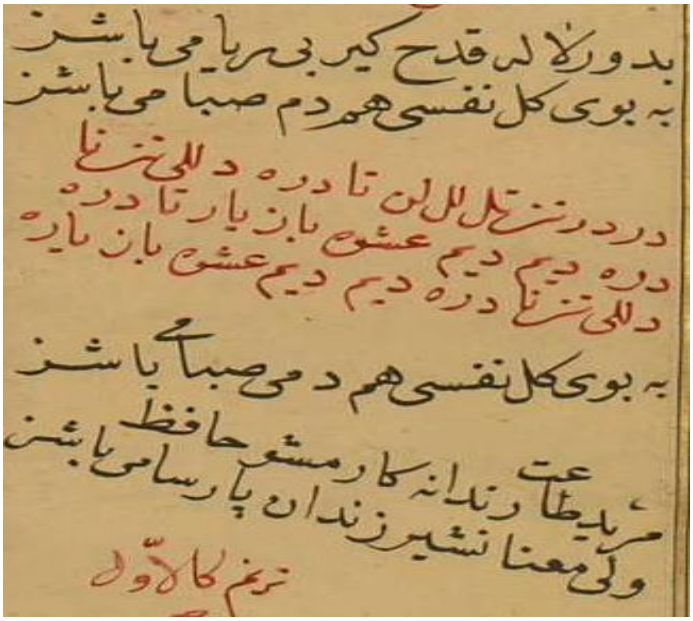
78.

Naḳş Semāʿī [Güfte Ḥāfıẓ-ı Şīrāzī] (F)[94]

79.

Naḳş Semāʿī (F)[95]

94 TRT REPno: 2406, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16817.html

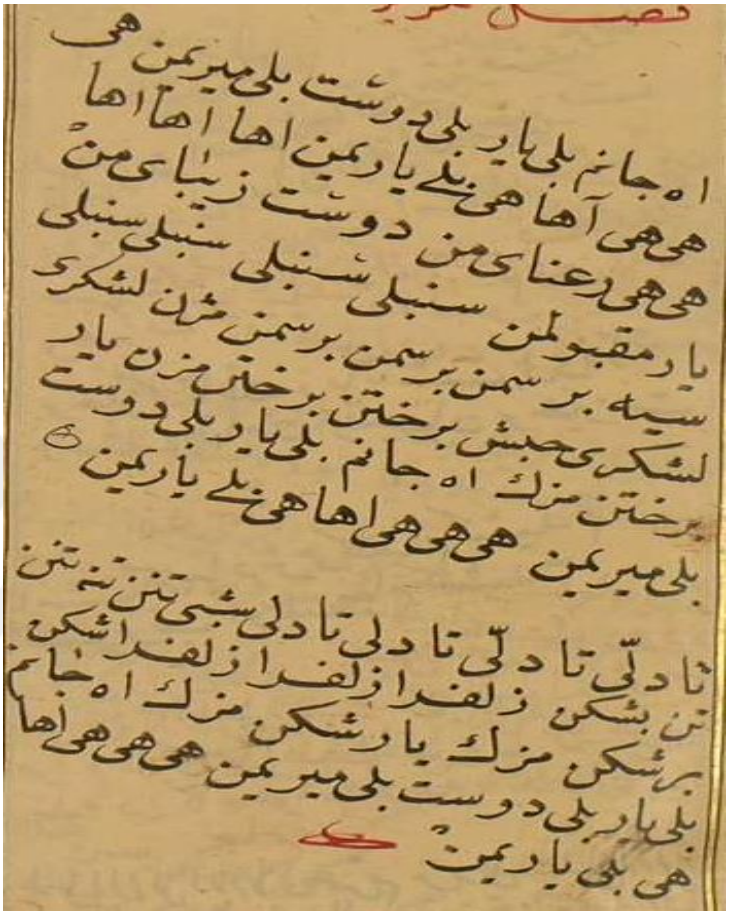
95 Kılıç: s.267, 29a

27a [28a]

Faṣl-ı Nikrīz

80.

[Başlıksız] (F)

81.

Remel Beste

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

ʿAraḳ eyledi ḫūn-āb-ı sirişkim beni cānā
Şimden gerüsin ḳande bulursun beni cānā

Bī-cān olayım ġamze-i ḫun-rīz müjeñle
Cānım gibi sevmez isem eger ben seni cānā

Āh lel lel lel lel le lel lel lī tere lī yel lī yel lī
yel lel le le lel le le lel lel lī yār yār beni cānā

82.

Ḥafīf Beste[96]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Erbāb-ı sūz eylese de ḫande bir zamān
Mānend-i şemʿ olur yine nālende bir zamān

ʿĀlem-nümālıḳ eyleye derse çün āyīne
Dursun elinde sāġar-ı raḫşende bir zamān

tere lī yele le le lel lī yele lī yele le le lel lī belī belī ter yel
le lel lī āh belī yār-i men

83.

Muḫammes Beste Cevher Aġa[97]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gönlüm heves-i zülf-i perīşāna düşürdüm
Ṣad-pāre dili ṣaḥn-ı gülistāna düşürdüm

Gül şevḳına bī-pāk bugün nāleler etdim
Murġ-ı dilimi ṣaḥn-ı çemenzāre düşürdüm

dost dost yel lel lī yār yār yel lel lī yel lel lī
yel lel lī ā murād-ı men

84.

Muḫammes Beste[98]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Melūl olmaḳ neden ey dil şarāb-ı erġuvān yoḳ mu
Seni yoḫsa ṣafāya sevḳ eder bir mihribān yoḳ mu

Helāk etdi seni ṭut dāmenin inkārına baḳma
Nice inkār eder şemşīr bürrānında ḳan yoḳ mu

---

96 Acar: s.141, 12a; Aksüt: s.1065, 1065; Kılıç: s.279, 32b;
TRT REPno: 3893, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16470.html

97 Kılıç: s.276, 32a; Ersönmez: s.129;
TRT REPno: 5068, https://www.notaarsivleri.com/arama.html?kelime=g%F6nl%FCm+heves

98 Acar: s.141, 12a; Aksüt: 1066; Duran, s.47, 10a; Kılıç: s.275, 32a

27b [28b]

85.

Naḳş Semāʿī [Güfte ʿĀsım][99]

müfteʿilün mefāʿilün müfteʿilün mefāʿilün

Meclis-i meyde sāḳiyā baña ne gül ne lāle ver
Defʿ-i ġama devā içün nice bir piyāle ver

belī belī cenānım belī belī belī sulṭānım yār yār yār yār dost dost dost dost muntaẓır cemāl kim yolunda pāymāl kim bana teraḥḥum eyle ʿāşıḳ-i bī-mecāl kim gel gel gel gel nice bir piyāle ver vāy

Miyān

Sebze-i pāymāliyim bende bu gülşeniñ felek yār
Demez isem ṣu vermege bir iki ḳatre jāle ver

86.

Semāʿī[100]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Merāmım ṣanma bilmez bilir ol māhım neden ṣoñra
Bedīʿüʾş-şān olur bes pāye-i cāhım neden ṣoñra

Bedīd olunca ḫaṭṭı ḥāleveş mehtāb-ı rūyunda
Olur āġūş-ı zīb ammā o dil-ḫˇāhım neden ṣoñra

Āh bī-vefādır pür-cefādır āşūb-ı cihāndır
Cānım ḳalmadı ṣabrım raḥm eyle efendim

87.

[Başlıksız][101]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

ʿAyş eyleyelim bu gece cānāne bizimdir
Sāḳī vü sürāḫī mey ü peymāne bizimdir

---

99 Acar: s.141, 12a; Aksüt: s.1066; Ersönmez: s.231;
TRT REPno: 7524, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16554.html

100 TRT REPno: 7608, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16556.html

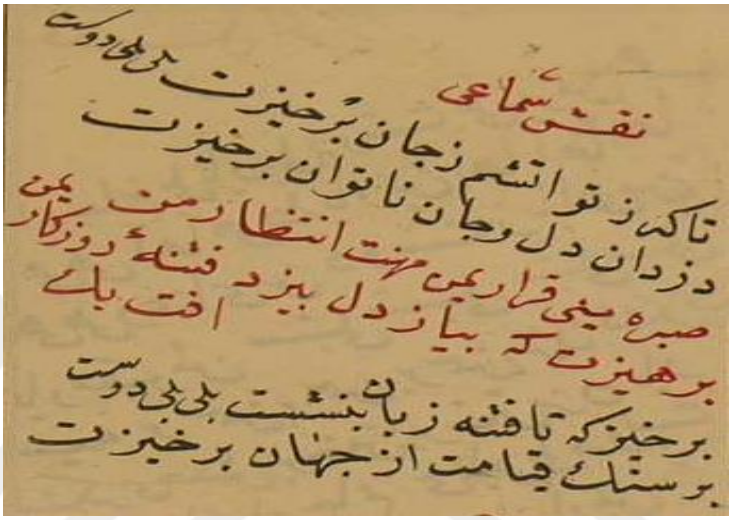
101 Acar: s.141, 12a

Bir ḫūy-ı riyā ile demek zāhidiñ olsun
Ṣıdḳ ile seḥer nāle-i mestāne bizimdir

cānım yel le lel lel le lel le le lel lel le lel lī
bu gece cānāne bizimdir

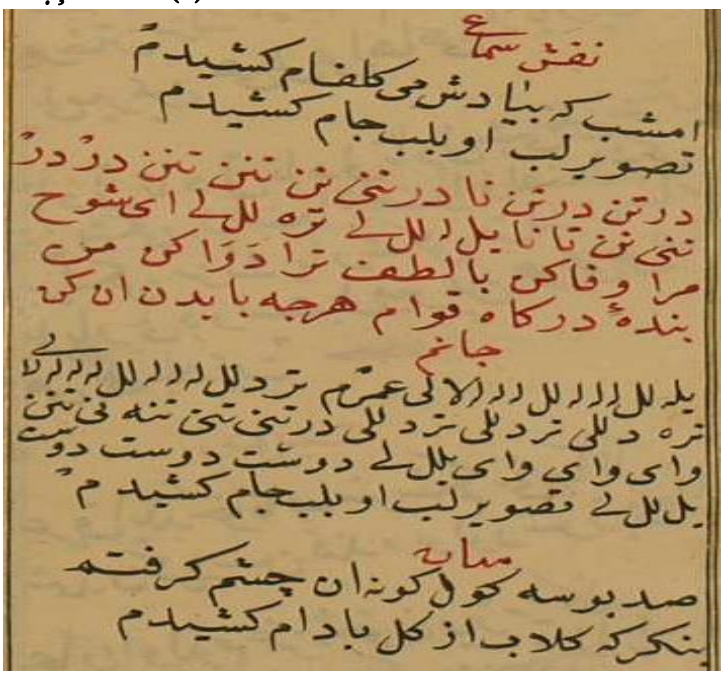
88.

Naḳş Semāʿī (F)[102]

89.

Naḳş Semāʿī (F)[103]

[102] Kılıç: s.800, 159b

[103] TRT REPno: 6666, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17619.html

90.

Semāʿī[104]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Nūş eyledigim ʿaşḳ ile ḫūn-ciger olsun
Āşüfte-göñül derd ile daḫi beter olsun

Siz de buña şāhid olun ey ʿaḳl ü dil ü cān
Hercāyī güzel sevmeyeyim tevbeler olsun

28a [29a]

91.

Şarḳı Ṭanbūrī

8'li Hece Ölçüsü

Güzeller bir alay ḳursa
El baġlasa dīvān dursa
Terk ederdim cümle varım
Yeñi dünyā benim olsa

Güzeller çoḳ ṭāliʿim yoḳ ḳaldım āvāre yār bize gelse
ḳoynuma girse cānıma minnet āh vāh kimse duymasa

Dilber dünyā zīnetidir
Ẕevḳ anlarıñ ḥāletidir
Rām olursa baña dünyā
O da ʿaşḳıñ <hem> himmetidir

"*Güzeller çoḳ ṭāliʿim yoḳ ḳaldım āvāre yār bize gelse*
ḳoynuma girse cānıma minnet āh vāh kimse duymasa"

Tenhā bulup gizli varsam
Gerdānına ḳol uzatsam
Teslīm olsa darılmasa
Şu dünyādan murād alsam

[104] Kılıç: s.288-289, 35a

"*Güzeller çoḳ ṭāliʿim yoḳ ḳaldım āvāre yār bize gelse*
ḳoynuma girse cānıma minnet āh vāh kimse duymasa"

Dünyā böyle güzel ḳalsa
Bir ʿāşıḳın göñlün alsa
Ẕevḳ ederdi şu ʿālemde
Ṭanbūrīniñ sözün ṭutsa

92.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

ʿĀşıḳ oldum bir esmere
Ne güzeldir görsen hele
Al yañaḳlım semmūr ḳaşlım
Seni ben vermezim ele

Āh amān amān amān amān seniñ içün düşdüm dile

Çoḳ zamāndır nerde ḳaldıñ
Beni ferdālara ṣaldıñ
Elā gözlüm ʿaklım aldıñ

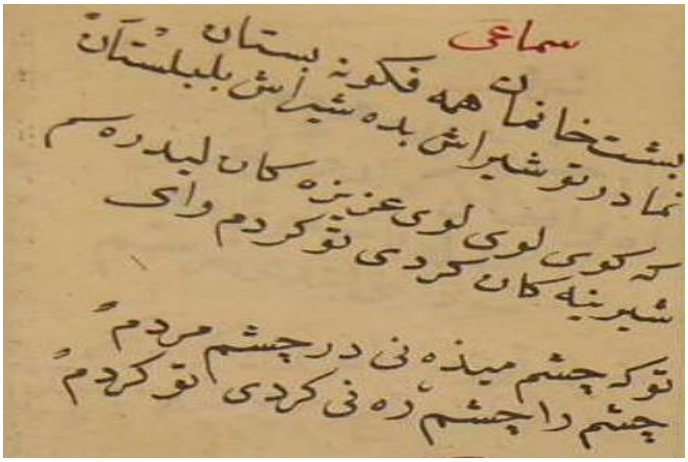
Eller ile sen ṣafāda
Yaraşır mı ben cefāda
Karaköyde aḳrānıñ yoḳ

Arasam evde bulamam
A güzel sensiz olamam
Yüzüne baḳıp doyamam

ʿĀlem ʿāşıḳ o dilbere
Gezer üstād ile bile
Al yañaḳlım ʿaḳl u fikrim

93.

Semāʿī (F)

28b [29b] [Boş]

29a [30a]

Faṣl-ı Nihāvend

94.

Çenber Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bāġ-ı ḥüsnüñ ġoncesinden ʿandelīb-i nātüvān
Derd-i dilden hicriñle rūz u şeb eyler fiġān

Her ne deñlü ʿarż edersem ḥālimi cānānıma
Merḥamet ḳılmaz o kāfir mācerā-yı bī-amān

ʿömrüm yār yār ʿandelīb-i nātüvān

95.

Beste Muḥammes ʿIṭrī[105]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bāġda mey içilip nāleler eyler neyler
Sesi çıḳmaz ʿacaba bülbül uyur mu nʾeyler

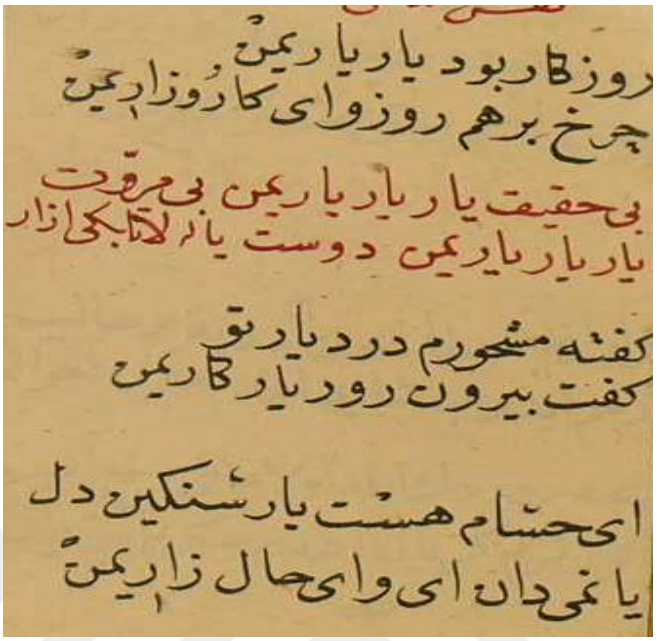
Güle gūş etdiremez yoḳ yere bülbül iñler

[105] Kılıç: s.795, 157b; TRT REPno: 956, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16356.html

Varaḳ-ı *Mihr ü Vefā*yı kim oḳur kim diñler

96.

Naḳş Semāʿī (F)[106]

97.

Şarḳı[107]

8'li Hece Ölçüsü

Nār-ı ḥasret bende her dem
Āh u efġān gündüz gecem
Hele başım ḫoş degildir
Sevdā beni etdi sersem

Söyle ḳuzum yañaġından kirās gibi
dudaġından hīç benim yoḳ mudur ḫişşem

ʿAşḳ müşkildir çeken bilir
Firāḳ ile ġam çekilir
Āmāde ol şu meclisde
Belki şimdi dilber gelir

Daʿvet etdigim bir gece
Ƶevḳ edelim tā meşrebce

---

106 Kılıç: s.789, 156a

107 TRT REPno: 7879, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16364.html

Ḳorḳma ṣaḳın yañaḳların
Gül gül olur öpüldükce

Her gün bir nev-mintān giyer
Zülfüñ döker fesin eger
Bir şeftālī on altuna
Verir ise ancaḳ deger

29b [30b]

98.

Şarḳı Naʿre-zen
8'li Hece Ölçüsü

Gene bir cilveli yāre
Esīr oldum nedir çāre
Kemend-i zülfünü ṭarar

Meftūn oldum nedir çāre

Beni ʿaşḳıñla zār etdi
Firāḳı cāna kār etdi
Baña etdiyse yār etdi

Fiġānım gūşuna girmez
Elim ermez gücüm yetmez
Recā vaṣlın ele girmez

Fedādır yoluna cānım
Dāʾimā yāre ḥayrānım
Yār yoluna ben ḳurbānım

99.

Şarḳı Sünbüle
8'li Hece Ölçüsü

Bir raḳḳāṣ-ı nev-edāya
Ḳaşı yay gözü elāya
Ṭarzı ṭavrı ḥüsnü güzel
Göreli düşdüm sevdāya

Gel ā cānım nev-cevānım āh āh amān mū-miyānım

İçelim bāde elinden
Ṣarılsam ince belinden
Gel Penayuṭ meclisime
Ḳurtulayım ġam elinden

Reftār eder güzel oynar
Fesin giyer zülfün ṭarar
Bir būse ver ey muġ-beçe
Ruḫsārına ermez ẓarār

Ḳaşı siyāh gözler elā
Kirpiklerin tīr-i belā
Altun dāʾiresine[108]
Eder hemān ẕevḳ u ṣafā

100.

Semāʿī

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Zülf dāʾim ʿuşşāḳa ʿaḳlı perīşān etdirir
Gerden-i sīminde çāk-ı girībān etdirir

Olalar mehcūr-ı rūy-ı nāleler etsem nʾola
Ḥasret-i gül bülbüle āh ile efġān etdirir

101.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sūz-ı dil ile ḫārı yaḳıp gül bize ḳaldı
Aġyār gidip nāliş-i bülbül bize ḳaldı

Ṣarıldı nebīhā (?) girih-i kāküle sevdā
Sen gülleri derdin yine sünbül bize ḳaldı

[108] Mısranın vezni hatalıdır.

hey yār bize ḳaldı cānım yel le lel lī yel le lā ʿömrüm yel lī yel lī yel le lā lī yel le lā lī yel le lā yel lel lel lel lā lī

30a [31a]

Faṣl-ı Nişābūr

102.

Beste Ḳadrī Evfer

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Rind-i ʿaşḳım baña bir rind-i cihān olsa güzel
Ġamze-i mestin gibi nādīre-dān olsa güzel

Ṣāfım āyīne-ṣıfat nefs-i nigārım sevmem
Sāde-levḫim baña başdan başa ān olsa güzel

amān

103.

Ḥafīf Beste [Güfte Baġdādlı Rūḥī][109]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Aġlasam ben yaraşır kim baña bülbül dediler
Sen gül ey ġonce-i raʿnā saña gül gül dediler

Çemen-ārā-yı cihān olmaḳ içün zülfünden
Bir nümūne ḳoydular nāmıña sünbül dediler

104.

Devr-i Revān Şarḳı[110]

N'eyleyeyim nic'edeyim olamam bir ān
Derdine düşdüm a ẓālim baña bir dermān

Bu cefā içün teni saklar imiş devrān
Gözlerim giryān efendim cigerim püryān

---

109 TRT REPno: 136, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1207.html;
135, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9392.html

110 Kılıç, s.304, 39a; TRT REPno: 7825, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1329.html
Güftenin vezni bulunamamıştır.

Varayım sulṭānıma ben diyeyim ḥālim
Raḥm edip şāyed efendim ṣora ahvālim

Nice bir derdiñ ile ölem ey ruḫ-ı ālım
Gözlerim giryān efendim cigerim püryān

105.

Şarḳı
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Seyr-i mehtāba çıḳıp giymiş beyāż ol serv-i nāz
Ḳoynuma gir nev-cevānsın çalmasın cānā ayāz
Ḳorḳma teʾsīr etmez ey ʿāşıḳ hevālar şimdi yaz

Ḳoynuma gir nev-cevānsın

Gel kerem ḳıl cemāliñ seyr edem benden yaña
Şevḳıñ ile ben bugün bir ʿīd idem ey mehliḳā
Pek begendim gel meded āġūşuma ey bī-vefā

"Ḳoynuma gir nev-cevānsın"

ʿĀr eder misin benimle olmaġa sen āşinā
ʿIṭrī şāhīler sürünmüşsün kemān ḳaşına
Destmālim el edip dildāde ʿömrüm başına

"Ḳoynuma gir nev-cevānsın"

Diñlesin üftādeniñ her biri sözün ey nev-cevān
Serd hevā çıḳdı üşürsün belki ey rūḥ-ı revān
Ḳollarıñ ṣoḳ ḳoynuma ey āfet-i devr-i zamān

30b [31b]

106.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dil fikr-i lebiñ cānda nihān eylemek ister

Cānım ṣıḳılıp āh u efġān eylemek ister

ʿAşḳ odu yaḳıp sīnede bir şemʿ-i firūzān
Esrār-ı dili ḫalḳa ʿayān eylemek ister

cānım yele lel lel lī mīrim yele le lel lī yel lel lel lel lel le le
lā yā le lī yā le lī yelel le lel lel lel le lī vāy eylemek ister

107.

Semāʿī Ḥāfız Post
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sāḳī bir iki cām ile gel defʿ-i ġam eyle
Bezm ehlini hem-ḥāl-i Ferīdūn u Cem eyle

Üftādeleriñ eyleme luṭf eyle ferāmuş
Eñ ʿāşıḳ mehcūrını kāh kerem eyle

dim dere dellā dir nā dir nen tenen tenen ne nī tā dir ney
nenne nī nennen nā tene dir nā nenne dir nī

31a [32a]

Faṣl-ı Ṣıfāhān

108.

Remel Beste[111]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dad almak içün çerḫden[112] āh etmege degmez
Āyīne-i ḫūrşīdi siyāh etmege degmez

Bir merḫalede ermek içün ṣubḥ-ı merāma
Āh dili hem şuʿle-i māh etmege degmez

Āh yele lel le le lel le lel lel lī tere lī yele le lel le lel
lel lī āh etmege degmez

111 Kılıç: s.322, 43a

112 çerḫden: çerḫiñden M

109.

Remel Beste

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Çeşm-i siyehiñ sevmede yāriñ ḥaẕer etdik
Bilmezlik ile ey dil kendiñe żarār etdik[113]

Derdiñle helāk olduġuma aġlamam ammā
Ḳurbāniñ olam ḥaḳ bu ki andan yeter etdik

Āh cānım yā lā yel lel lel lī tere lī yel lel lel lel le lī yār yār yār ḥaẕer etdik

110.

Beste Remel Ferʿ Ḍarbeyn[114]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Feryād ederim zülf-i siyehkārıñ elinden
Alsam seni ol düşmen-i ġaddārıñ elinden

Bu ḥāl-i perīşānıma bir kez naẓar eyle
Mecnūn-ṣıfat oldum yine dildārıñ elinden

Āh cānım yā lā lel lel lā raʿnā-yı men

111.

Beste Devr[115]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ġubār-ı maḳdemiñ çeşm-i dile kuḥl-ı Şıfāhāndır
Gel ey nūr-ı baṣar göz süzmen ʿayn ile iḥsāndır[116]

Gelince duḫter bezme tevbe bozdurursa da[117]
ʿArūsāne lebiñ ey ʿişve-zen emdir bizi ḳandır

Cānım cānım dost yār dile kuḥl-ı şıfahāndır

---

113 Mısranın vezni hatalıdır.

114 Kılıç: s.319, 43a; TRT REPno: 4417, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9583.html

115 Kılıç: s.324, 43b

116 Mısranın vezni hatalıdır.

117 Mısranın vezni hatalıdır.

112.

Beste Çenber Ẓaharyā [Güfte Nāfiz][118]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Leyle-i zülfüñ dil-i mecnūn olur dīvānesi
Murġ-ı ʿaşḳıñ mū-be-mū zencīr-i pādır lānesi

Ġonçe-i ṣadberg-i bāġ-ı vuṣlat ol bāri amān
Ey hezār-ı ḥasretin yüz vermeyen pervānesi

ʿÖmrüm cānım amān mecnūn olur dīvānesi

113.

Beste Çenber

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ġamzeler kim reh-zen-i peyke nigehdir her biri
Nʾeylesin ol tābiʿ-i çeşm-i siyehdir her biri

Çekem ülfet gösterip ruḫsārıñ üzre ḥāller
Żabṭ eder iḳlīm-i hüsn-i şehdir her biri

ʿömrüm cānım yār yel le lel le le le lel le lel le le le lel le lī tere lī yel le le lel le le le lel lī vāy

114.

Çenber Beste[119]

Sīne dögsün def edip ṭanbūrı faṣlın tamām
Çengī-i nev-restem raḳṣ eyleyip ḳılsın ḳıyām

Eylesin taḥrīk neşʾe-i bād feyż-i ḫürremi
Ey şāh-ı ḫūbān Beşikṭaş bāġçesin eyle ḫırām

ʿÖmrüm amān bāġçesin eyle ḫırām

---

118 Acar: s.143, 13b; Kılıç: s.325, 43b; Ersönmez: s.161;
TRT REPno: 7402, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9336.html;
Demir: s.489, G.629/1,2

119 Güftenin vezni bulunamamıştır.

115.

Çenber Beste[120]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nʾolduñ iñlersiñ felek hercāyī cānānıñ mı var
Her maḳāmı seyr eder bir māh-ı tābānıñ mı var

Beñziñi ey būstān bād-ı ḫazān mı etdi zerd
Yoḫsa başı ṭaşra bir serv-i ḫırāmānıñ mı var

ʿömrüm hercāyī cānānıñ mı var

31b [32b]

116.

Zencīr Beste [Güfte Nābī][121]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Gel ey nesīm-i ṣabā ḫaṭ-ı yārden ne ḫaber
Gelir mi ḳāfile-i müşkbārdan ne ḫaber

Şemīm-i zülfüñe āmādedir meşām-ı ümīd
Ne güne cünbüşü var rūzgārdan ne ḫaber

Serv-i nāzım ʿişve-bāzım dil-nüvāzım cānım
ā cānım ḫaṭ-ı yārden ne ḫaber

117.

Ḥafīf Beste [Güfte Fużūlī][122]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Āşiyān-ı murġ-ı dil zülf-i perīşānıñdadır
Ḳande varsam ey perī gönlüm seniñ yanıñdadır

Çekme dāmen nāz edip üftādelerden fehm ḳıl
Göklere açıl[ma]sın eller ki dāmānıñdadır

---

120 Kılıç: s.321, 43a

121 Acar: s.142, 13b; s.319, 43a; Ersönmez: s.158;
Bilkan: s.530, G182/1,3

122 Kılıç: s.270, 30a, 346a; Tarlan: s.244-245, G.90/1,3
TRT REPno: 621, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20576.html;
622, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9260.html;

āh yel le le lel le le le lel le lel lelle le lel lel lī belī yārim āh cenānım belī ʿişve-bāz-ı men

118.

Ḥafīf Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Rūşen olsun dīdeler gördük bugün mehpāreyi
Nāz ile egnine giymiş ḳumru gögsü ḫāreyi

(...) egmiş fesi dökmüş rūḫuña perçemi
İşte budur artıran bil sīnede āh yāreyi

yektā-yı zamāndır āşūb-ı cihāndır göklüce cevāndır ḫāreyi

119.

Ḥafīf Beste[123]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Men ʿāşıḳ-ı maḫzūn-ı perīşānı unutma
Men ḥaste vü miḥnetkeş-i hicrānıñ unutma

Her dem der idik ben seniñim ġayre ne minnet
Ol demleri yād eyle o devrānı unutma

tere lel lel lel lī yele lel lel lel lī tere le le lel lel lī tere lī yelel lel lel lī

120.

Çenber Beste Corci [Güfte Naḥīfī][124]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḳanda varsa ʿāşıḳ-ı bī-çāre cānānıñ arar
ʿAşḳ ile bīmār olan elbetde dermānıñ arar

---

123 Kılıç: s.320, 43a;
TRT REPno: 1296, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19476.html;
TRT REPno: 1297, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16404.html;
TRT REPno: 1298, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7567.html;

124 Aypay: s.123, G.121/1,2.; Kılıç: s.758, 147a; 173a, 236b

Ṣanma raḥmiñden ṣunar destiñ dil-i mecrūḥuma
Ol kemān-ebrū cigerde tīr-i müjgānıñ arar

ʿömrüm amān amān çāre cānānıñ arar

121.

Ḍarbeyn Beste[125]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Şöhret-i hüsnüñe erbāb-ı suḫandır bāʿiṣ
Revnaḳ-ı bezm-i güle murġ-ı çemendir bāʿiṣ

Perde-i nāleleri çıḳsa Ḥüseynīye nʾola
Dil-i zār eylemege ṣūret-i ḥüsndür bāʿiṣ

demderellā didrellā dir nā dem derellā dir dir nī
tā dir nī ā dir nī dir dir dir nī

122.

Beste Devr-i Revān

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Dest-i ṣabā o zülf-i girihgīri çözmesin
Söyleyin ki rişte-i dil-i nālānı örmesin

Ey peyk-i naẓar söyle amān öldürdü beni
Çeşm-i siyāḥ-ı mesti tegāfül ile süzmesin

Amān Amān amān dildāre niyāz efendim
Cānānıma nāz gel gel āh āh nev-cevānsın sen

123.

Ḥafīf Beste[126]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dāmānıñı aġyāre verip dilleriñ alma
ʿUşşāḳın āh u dil-i ġam-perveriñ alma

Şāyed ki seni eyleye dil-şād raḳībā

---

125 Kılıç: s.325, 43b

126 Kılıç: s.318, 43a

Destinde o ḫūnī-i nigehin ḫançerin alma

yele lel le le lel lel le le le le le le le lel lī perveriñ alma

32a [33a]

124.

Ṣofyān Şarḳı[127]

8'li Hece Ölçüsü

Sevdim bir tāze dilberi
Bu göñül ʿaşḳın rehberi
Güzelleriñ ṭālibiyim
Sevmede var ʿaşḳ eşeri

Fesiñ eger zülfüñ döger geliyor sevdigim dilber

Oynayaraḳ reftār eder
Görüp ʿāşıġı zār eder
Ḫūbsa sīne māʾil oldum
Bülbül gibi güftār eder

"*Fesiñ eger zülfüñ döger geliyor sevdigim dilber*"

Şırma gibi parlar zülfü
Bend olmuşdur göñül mülkü
Nāz-ı ʿaşḳa pervāneyim
Yār olmaġa var göñlü

"*Fesin eger zülfün döger geliyor sevdigim dilber*"

Ne müşkildir ḥasret-i nārı
Göñül almaḳ dilber kārı
Şebnem-āsā dökerim yaş
Ne hāldeyim görse bāri

"*Fesin eger zülfün döger geliyor sevdigim dilber*"

127 TRT REPno: 9838, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/842.html

Pamuḳ gibi beyāż-sīne
Beñzer ki sīm pāresine
Bāb-ı ʿaşḳda sāʾil oldum
Şu dilberiñ būsesine

125.

Devr-i Revān Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Göñül āvāre-i mihr-i ruḫ-ı tābānıñ olmuşdur
Ḫarāb-ı dest-i cevri dīde-i fettānıñ olmuşdur

Beni bir laḥẓa dūr etme temāşā-yı cemālinde
Seniñ ey şeh-levendim cān u dil ḥayrānıñ olmuşdur

126.

Semāʿī
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Naẓar pejmürdedir ol naḫl-i nāzın pīç ü tabından
Gözü ḫayretdedir ruḫsārıñı farṭ-ı ḥicābından

Gelir ḫūrşīd māha inḥisāf bī-şübhe ol şūḫun
Şübhe rūyuña kemter (...) āfitābıñdır

amān cānım yel le lī tere lī yel lel le lī amān
el-amān pīç ü tābından

127.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ne bulduñ ey perī böyle
Bu rütbe bī-vefālıḳdan
Peşīmānlıḳ mı var söyle
Bizimle āşinālıḳdan

Hemīşe āh u efġānım
Çıḳar eflāke sulṭānım
Teraḥḥum ḳıl baña cānım
Ferīdim mübtelālıḳda

Efendim bī-bedelsin sen
Güzellerden güzelsin sen
ʿAceb ḍarb-ı meṣelsin sen
Ḥüsnde dilrübālıḳda

128.

Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Saña ey meh güc ile göñül mü verdik
Çü ḳadrin bilmedin yine alırız
Ḥaḳīḳat yoġ imiş şānında bilmedik
Ferāġat eyleyip sensiz ölürüz

Eyżan[128]

Sebeb eyā nʾola bendeki cānā
Edip çün nāz u istiġnā müdāmā
Edersin iltifātıñ ġayre ammā
Varır senden vefālısın buluruz

Eyżan

Viṣāl-i maʾmūl iken sen mihribānda
Hezār cevr eylediñ baña bir anda
Bulursun ġayrısın sen bu cihānda
Bizi de ṣanma kim yārsız ḳalırız

32b [33b]

129.

Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Dil-i bī-çāreye revnaḳ verecek
Bize bir ṭıfl-ı nev-reste gerekdir
Bu ʿāṣıḳ-ı bī-kesī şād eyleyecek

128 "Eyżan" kelimesiyle kastedilen terennümler, diğer güftelerdeki gibi sürh yazıyla belirtilmemiştir.

Bize bir ṭıfl-ı nev-reste gerekdir

Beni terk eylemiş ol şūḫ-ı dildār
Cefā-yı ḥasret ile miḥnetim var
Ki teskīn olmaġa bu āh ile zār

Bulunmaz ʿillet-i ʿaşḳa devālar
Fiġān etmez de nʾeyler bu gedālar
Bu gün maḥv olmaġa cevr ü cefālar

Diliñ ẕevḳ ü neşāṭı mülsüz olmaz
Bahār eyyāmıdır sünbülsüz olmaz
Bu ***Şeydā*** bülbül-āsā gülsüz olmaz

130.

Semāʿī Ebūbekir Aġa
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Seyr et o hezār ʿişve-nümā şūḫ edāyı
Mevlāyı seversen
Giymiş geliyor nāz ile biñdallı sevāyı
ʿIydiyye müzeyyen

Miyān
Ṣanma görünen iki bölük ṭurredir ey dil
Mehtāb ruḫuñda

Derc etdi meh zīb düşe biri hümāyı
Her vech ile aḥsen

Ā māh amān hey ḳurbānıñ olam her vech ile aḥsen
Gel gel amān ḥayrānıñ olam gel Mevlāyı seversen

131.

Semāʿī
fāʿılātün fāʿılātün fāʿılātün fāʿılün

Tīr-i ḥasret āşıġıñ kār eyledi tā cānına
Nāz ile ol kaş-ı yā gelmez mi Oḳmeydānına

Bu hevāda raḥm edip üftāde-i nālānına
Nāz ile ol kaş-ı yā gelmez mi Oḳmeydānına

Tīrveş diller ki ditrer ʿaşḳına dil-bestedir
Çilesizlik ol kemān ebrūya nā-şāyestedir
Hep ḥadeng-i āh u nāle yolda deste destedir
"Nāz ile ol kaş-ı yā gelmez mi Oḳmeydānına"

Dānişā bir kez niyāz etdim o mihr-i ṭalʿata
Menzilāt ṭozlar ḳopar ṭaş (...) feżā-yı devlete
İşte şimdi vaḳtidir meyl edip germiyyete
"*Nāz ile ol kaş-ı yā gelmez mi Oḳmeydānına"*

33a [34a]

132.

Naḳş Semāʿī[129]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Nāfe-i müşk-i Ḫoten ṭurreñe olmaz hem-bū
Sünbül-i cennet eger olsa ġıdā-yı āhū

Kimde var böyle tenāsüb bu reviş böyle edā
Saña dil-beste nice olsun ʿālem cānā

Müşk-i Rūmī dediler kākülüne gerçi seniñ
Ben diye cānım efendim ederim belki ḫaṭā

Heves-i zülfüñ ile ʿazm-i reh-i çīn etdim
Seni şimden gerü vāy gözleri āhū yā hū

133.

Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Gün yüzü verse żiyā kulbe-i aḥzānımıza
Māh pervāne olur şemʿ-i şebistānımıza

[129] Kılıç: s.463, 75a

Yār gel efendim āh ʿişve-bāz yār dost dost mest ü nāz yār ḳurbānıñ olam yār ḫayrānıñ olam kār etdi cāna firkatiñ olmaz mı ʿīd-i vuṣlatıñ ḳalbiñde yoḳ mu şefḳatiñ
gel gel gel gönlüm yār yār

Nʾola gelmezsem eger göñlüne yāriñ ki ġubār
Ne revādır ki gele ḫāṭır cānānımıza

134.

Semāʿī Naḳş [Güfte-i Bāḳī][130]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḳarār etmez göñül murġu bu bāġıñ degme şāhında
Nihāl-i ḳad-i dilber gibi bir serv-i bülend ister

Āh hem vāh dilberler elinden dād feryād güzeller elinden nedir o revīş nedir o gülşen nedir o gülüş gel ḳuzum gel sünbül kāküller gülmemelere ḫayrān olayım nihāl-i ḳad-i dilber gibi

Murādım sīneye bir serv-i sīm-endām çekmekdir
Semend-i ṭabʿ-ı **Bāḳī** bir gümüşden sīne-bend ister

135.

Semāʿī[131]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ser-tā be-ḳadem ʿişve-pesendimsin efendim
Mümtāz-ı cihān seyr ü nümīdemsin efendim

Ben dergeh-i hüsnünde saña bende-i ḳurbān
Sen taḫtına dildāde efendimsin efendim

Ḳurbān-ı tū em yār ey yār ey yār ey ḫayrān-ı tū em dād ey dād ey dād ey dād ey āh āh gel efendim gel āh efendim

136.

---

130 Acar: s.144, 14a; Ersönmez: s.159; Küçük: s.139, G143/3,5;
TRT REPno: 7033, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9331.html

131 Kılıç: s.337, 47b

Semāʿī
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Naẓar pejmürdedir ol naḫl-i nāzın pīç ü tabından
Göreñ ḥayretdedir ḫisārıñı farṭ-ı ḥicābından

Gelir ḫurşīd māha bī-şübeh ol şūḫuñ[132]
Sipihr-i rūyuña kemter (...) āfitābıñdan

Amān cānım yel le lī tere lī yel lel le lī amān amān
pīç ü tabından

33b [34b]

137.

Semāʿī Ẓaharyā[133]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Āh eyle göñül yāriniñ aġyārı bulundu
Çek dāmen-i gülden elini ḫārı bulundu

Naḳarat
Gör ṭāliʿini baḫtını bil eyleme şekvā
Feryād eyle āh āh āh ile ey dil-i şeydā

Yār serv-i nāzım dost dost ʿişve-bāzım
Yār yār yār yār dād ey meded ey dost

Dost dost dost dād ey meded ey cānım yele lel le le le lel le le le lel lī tere lellī yelel lī ʿömrüm tere lel le le le lel le le le lel lī yele lellī yār yār yār dād ey meded ey gör ṭāliʿni baḫtını bil eyleme şekvā ā feryād eyle āh āh āh eyle yürü ey dil-i şeydā

Miyān
Aġyār ile çün bād-ı hevā bir raṣad (?) üzre
Gencīne-i vaṣlıñ dolaşır mārı bulundu

---

132 Mısranın vezni hatalıdır.

133 Kılıç: s.336-337, 47b

138.

Semāʿī [Güfte Nāşid][134]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Serve beñzetdim efendim cünbüş-i reftārıñı
Hem gül-i zībāya teşbīh eyledim ruḫsārıñı

Dil esīriñdir miṣāl-i **Nāşid**ā şeydā seniñ
Boynuna baġla efendim zülf-i ʿanber bārıñı

vāy vāy vāy (...) güzeldir hem bī-bedeldir āh āh āh efendim

139.

Semāʿī Naḳş[135]

O güzel gözlerine ḥayrānıñ olam yār[136]
O şirīn sözlerine nālānıñ olam yār

yār yār nālānıñ olam yār yār ey yār ey şūḫ-ı sitemkār āh cānım cān tende göñül sende ne dersen de amān ***mükerrer*** *bir naẓar et bu derdmende bir naẓar et*

Ne yaman āfet imiş āhū nigehiñ yār
O şeker leblerine ḳurbānıñ olam yār

140.

Semāʿī Naḳş[137]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ey nesīm-i seḥerī cānda yerin var seniñ var
Bülbül-i bī-dile gülden ḫaberiñ var seniñ var

Gel serv-i nāzım gel gel ʿişve-bāzım cānım yele lel le le le lel le le le lā lī ʿömrüm tere lel le le le lel le le le lā lī hey yār yār yār dost dost dost dost bülbül-i bī-dil ***mükerrer***

---

134 Zülfe: s.241-242, R.7

135 Güftenin vezni bulunamamıştır.

136 TRT REPno: 8407, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9344.html

137 Acar: s.143, 14a; Ersönmez: s.157;
TRT REPno: 4209, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9303.html

Ey kebūter saña reşk etmemege çāre mi var
Kūy-ı yāre varıcaḳ bāl ü periñ var seniñ

Naḳarat-ı terennüm ke'l-evvel

34a [35a]

141.

Semāʿī Iṣfahān[138]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Bu mevc-i perīşānıña hīç fāṣıla yoḳ mu
Bilmem nʾola ʿillet
Bu ḥāṭır-ı cemʿiyyete bir silsile yoḳ mu
Gel eyle mürüvvet

Biz bāde-i ġamdayız ey ḫızır-ı sebükbār
Luṭf eyle kerem ḳıl
Hiç kūy-ı dilārāya gider ḳāfile yoḳ mu
Yetmez mi bu ḥasret

Nāzenīn yār ʿişve-bāz yār dil-nevāz yār
yār bilmem ne bu ʿillet

142.

Naḳş Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bende bilmem nedir ol sīne-i bī-hemtāsı
Sīmdir yā semīdir yoḫsa gümüş ṣaḥrāsı

Çözsene dügmeleriñ açsana bend-i kemeriñ
Çıḳsa meydāna nʾolur ḥüsn ü beden ṭamġası

Amān ḳurbānıñ olam ḥayrānıñ olam gel āh gel gel ḥālim
yaman oldu gel gel ciger kebāb oldu gel gel feryād elinden

34b [(?)] [Boş]

138 Acar: s.143, 14a; Kılıç: s.334, 47a

35a [(?)] [Boş]

35b [(?)] [Boş]

36a [35a][139]

143.

Semāʿī[140]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Rāḥat bulamam ney gibi zār eylemeyince
Ol gözleri āhūyu şikār eylemeyince

Bir laḥẓa göñül eglenmez sensiz efendim
Tā zülf-i şemīminde ḳarār eylemeyince

serv-i nāzım nev-cevānım ġonce-dehānım amān
amān gel efendim gel gel

144.

Semāʿī[141]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ḳalmadı hīç ʿaşḳıñ ile ṣabra ṭāḳatim
ʿArż-ı niyāz etmege yoḳ liyāḳatim

Ey sīm<ü>-ten yazıḳ dökülen eşk-i çeşmime
Bir pula daḫi geçmedi ḥayfā ṣadāḳatim

Dād elinden ḳanlı ẓālim amān amān el-emān
Ḫūnī gözlerinden efendicigim acı sözlerinden

145.

Semāʿī[142]

---

139 Müellif/musannif ? art arda gelen iki farklı varağa yanlışlıkla iki kez [35a] numarasını vermiştir.

140 Ersönmez: s.48; TRT REPno: 8802, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1383.html

141 Kılıç: s.340-341, 47b

142 Kılıç: s.641, 115a

Tā ki buña ṭāḳat mı var ey āfet-i cān[143]
Kemter şererinden niçedir ruḫ-ı pinhān

Bir āh edeyim āteş-i ʿaşkıñla evlām
Kār etdi dile nāvek-i tīr-i müjgān

ā yel lī yel lel le le lī vā yellī yel lel le le lel lī tīr yele lel
lā lī yā le lel lī yel le le lā lī cānım yele lā lī

146.

Semāʿī[144]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Reng-i gül-i ḫoş-bū ruḫ-ı cānında bulundu
Her dürlü leṭāfet kim olur anda bulundu

Eylenmedi geçti müjeñ okları cigerden
Peykānı anıñ ḳaşları yāyında bulundu

yel lel lel le le lel lī yel lel lel le le lā lī
yār yār yār anda bulundu

147.

Semāʿī
fāʿılātün fāʿılātün fāʿılātün fāʿılün

Tāze nāz eyler o şūḫuñ nāzenīn-i ʿişvesi
Mübtelāsın öldürür ṭāḳat-rübā-yı şīvesi

Bir şeh-i āşūb-ı cānım dil esīr-i nāzı kim
Ḥüsnü mehveş kendi serkeş māye-i cān cilvesi

vāy gel gel ruḫ-ı revānım ḥüsnle mümtāz şūḫ-ı ser-efrāz
ʿāşıġa dem-sāz amān amān ḥālim yaman

36b [35b]

Faṣl-ı Māhūr

---

143 Güftenin vezni bulunamamıştır.

144 Kılıç: s.280, 32b

148.

Dil-ḥayāt Beste Ḍarbeyn

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Tābıñı sīnemde cāh etmek cefā vü kīneye
Ḳādir iseñ ʿāşıḳ-ı bī-kīneñi çek sīneye

Kendiñ etmezsen taḥammül hicriñe ʿāşıḳ degil
Gör nice bītāb olursun baḳma sen āyīneye

149.

Ḍarbeyn Beste [Güfte ʿAḥdī][145]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Bir āfet-i meh-peyker ile nüktelerim var
Fehm etmesi müşkil
ʿAşḳı gibi sīnemde bulunmaz güherim var
Ṣad-şevḳa muʿādil

Ebrūları īmā ile gizli eder eşʿār
Bir būse atāsın
ʿĪdiyye nihānī keremiñden haberim var
Müjde sana ey dil

Āh ben seniñ ḫayrānıñım ben senin ḳurbānıñım
Amān amān nüktelerim var fehm etmesi müşkil

150.

Zencīr Beste[146]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Daḫi ḫumār-ı şebān ile der-firāş yaṭar
Yataḳda avlayalım ol ġazālı ṭaş yaṭar

Metāʿ-ı ḥüsn ü behā denk denge yaşlanmış
Bu şehr-i mülk-i melāḥatde çoḳ ḳamāş yaṭar

---

145 Aksüt: s.794; Ersönmez: s.179; Kılıç: s.377, 57a;
TRT REPno: 1756, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11727.html

146 Kılıç: s.359, 55a

Amān yār yā le lel lel lel lī ʿömrüm yār yā le lel
lel lel lī yār yār der-firāş yaṭar

151.

Beste Çenber [Güfte Nedīm][147]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḥaddeden geçmiş nezāket yāl ü bāl olmuş saña
Mey süzülmüş şīşeden ruḫsār-ı āl olmuş saña

Bū-yı gül taḳṭīr olunmuş nāzıñ işlenmiş ucu
Biri olmuş ḫūy biri destmāl saña

ʿömrüm amān amān yāl ü bāl olmuş saña

152.

Ḍarbeyn Beste[148]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Açıldı hevā seyr-i çemenzār gerekdir
Bu ʿahd-i ṣafāda
Peymāne vü ṣahbā-yı mey-i serşār gerekdir
Dest-i ẓürefāda

Bezm-i çemeni bād-ı bahār eyledi tertīb
Güllerle ser-ā-ser
Meclisde bu dem tāze ḳadehkār gerekdir
Ammā ola sāde

yā lā yā lā tir yele lel le lī vāy tere lī yele le le le le le le
lel lī vāy yār yār yār yār bu ʿahd-i ṣafāda

153.

Çenber Beste[149]

---

147 Macit: s.151, G.2/1,2;
TRT REPno: 17447, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1088.html

148 Kılıç: s.360, 55a

149 Kılıç: s.376, 57a

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḫumār-ı ġussadan ey rind-i meykeş derd-i ser çekme
Hemān şām u seḥer çek cām-ı ʿayşı hīç keder çekme

Daḫi tīġ-i siyehtāb-ı nigāhıñ ḳılma zehr-ālūde
O ḳudretden mukaḥḥal çeşme ẓālim sürmeler çekme

amān ey rind-i meykeş derd-i ser çekme

37a [36a]

154.

Beste Hāvī [Güfte Bāḳī][150]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Dil derd-i ʿaşḳ-ı yār ile bezm-i[151] cefādadır
Ḳad ceng-i nāle-i ciger-ḫūn bādedir

Ḳuçmaḳ naṣīb olur mu miyānıñ kemer gibi
Cānā niteki ḫançer-i hicrān aradadır

hey cānım yā lā lā yelel le le lī

155.

Beste Devr-i Kebīr

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Eyleyen bezm-i ümīd-i vuṣlatın rencūr olur
ʿĀşıḳ-ı bī-çāreler bilmem ḳaçan mesrūr olur

Alsa bezm-i Cemde muṭrib şevḳ ile sāzıñ ele
Ḳılsa ol şehnāz yāhu perde-i māhūr olur

156.

Çenber Beste [Güfte Şeyḫü'l-islām ʿĀsım][152]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

---

150 Küçük: s.113, G.87/1,3

151 bezm-i: -M

152 TRT REPno: 3439, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2235.html

Dil mi var kim anda yoḳdur dāġ-ı sūzānıñ seniñ
Herkesin göñlünde vardır derd-i pinhānıñ seniñ

Nār-ı ʿaşḳa yanmaġa pervāneveş mumum velī
Nūr-ı maḥżam ḳandedir ey meh şebistānıñ seniñ

157.

Beste Ḥafīf[153]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Bezm-i çemende şīveler eyler yürür müsün
Cānā cemāliñ āyīnede hīç görür müsün

ʿUşşāḳ-ı zāra būse-i vaşlıñ dirīġ edip
Her bī-mezāḳa laʿl-i lebiñ emdirir misin

yār yele lel lel lel lī şīveler eyler yürür müsün

37b [36b]

158.

Şarḳı Şeydā
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Daḫi gelmez misin inṣāfa ey rūḥ-ı revānım
Nedir eyā bu bīgāne edālar nīm-nigehler *amān*
Ġarīb etdiñ ḳoyup gitdiñ amān
Beni āḫir ʿömrüm efendim fedā etdiñ
Murādıñ beni terk etmek midir şūḫ-ı cihānım

Göñüldür sevdiginden geçmez elbetde efendim
Ne cürmüm var ise ʿafv eyle ey şāh-ı levendim
Bu cevrin aşlını bildir kerem ḳıl dil-pesendim

Ezelden<ne>dir saña **Şeydā** gibi cānā muḥabbet
Efendim şānına lāyıḳ seniñ şimdi mürüvvet
Yetişmez mi bize bu deñlü cevr ile eẕiyyet

38a [37a]

[153] Kılıç: s.364, 55b

Semāʿiyyāt

159.

Şarḳı Ṣōfyān

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Severim tāze cevānı severim
Yaʿni ol rūḥ-ı revānı severim
ʿĀşıġım āh u fiġānı severim
Ẓālim olsa daḫi anı severim

Gel cānım gel ey ʿömrüm seni cāndan severim
benim cānım kendi efendim amān etme bize nāz

Ġayrı dilberi aṣlā sevemem
Ne ḳadar olsa da raʿnā sevemem
Ḫāneye gelse de tenhā sevemem
Ancaḳ ol şūḫ-ı cihānı sevemem

"*Gel cānım gel ey ʿömrüm seni cāndan severim*
benim cānım kendi efendim amān etme bize nāz"

Dilberiñ ṭavr-ı levendāne gerek
ʿĀşıġa ammā oda divāne gerek
Āteş-i ʿaşḳa hemān yana gerek

"*Gel cānım gel ey ʿömrüm seni cāndan severim*
benim cānım kendi efendim amān etme bize nāz"

Ḥāṣılı ṣabrıma ḥayrān ederim
Sīnemi āteş-i sūzān ederim
Dil adıñ yine pinhān ederim
Demezem işte falānı severim

160.

Semāʿī

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Kuḥl-ı ʿişve ḥāk-ı pāy-ı çeşm-i fettānıñ seniñ
Nāz u şīve būse-çīn ṭaraf-ı dāmānıñ seniñ

Fikr-i pā-būsuñla kūhı deşt ü geşt etmekdeyim
Āh bilsem ḳandedir ol serv-i būstānıñ seniñ

vāy ʿişve-bāz-ı men yār ey çāre-sāz-ı men dād ey cānım yelel lel lī ʿömrüm yelel lel lī yel lel lel lī vāy çeşm-i fettānıñ seniñ

161.

Semāʿī[154]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Yaḳdı o lāle rūḥ beni ḥüsnüñ çerāġına
Pervāneveş ʿaceb mi düşersem ayaġına

Güş eyleyince oldu hemān nāġme-sāz-ı şevḳ
Bilmem neyin ne söyledi muṭrib ḳulaġına

Āh melegim belī belī belī belī belī yār āh āh hey yār cinān ey amān belī yārim

162.

Semāʿī [Süleymān Dāniş][155]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ṣarsam miyānıñ ey gül-i ter yāsemen gibi
Sürsem hemīşe pāyine rūyum çemen gibi

Yaḳsın miṣāl-i ʿanber edip cānıñı telef
Dildāde varsa ḫāl-i ruḫ-ı yāre ben gibi

yā lā yel le lel le lel le lel le le le le lī tere le le lī yürek āh gel cānım gel ʿömrüm gel mīrim amān of yāsemen gibi

38b [37b]

163.

Semāʿī Şarḳı Devr-i Revān [Güfte Şākir][156]

---

154 Kılıç: s.399, 63a; TRT REPno: 11075, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12238.html

155 Birgören: s.823, G.544/1,5; Acar: s.150, 20a; Kılıç: s.405, 63b; Ersönmez: s.184; TRT REPno: 9241, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12126.html

156 Kılıç: s.384, 58a

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bize doġru yürü ey serv-i revānım gidelim
Gidelim server-i ḫūbān-ı cihānım gidelim
Pek ricā eylerim ey şūḫ-ı cihānım gidelim
Ḫāṭırım çün ya ne var yoḳ deme cānım gidelim

Hep ḳırıḳdır saña kim var ise bütün dünyāda
Vermediñ var mı ʿacep[157] ḫarman-ı ʿaḳlını bāde
Bāde meclisde müheyyā gene bezm amāde
Gel kadem rencīde ḳıl tāze civānım gidelim

Öpeyim derken ısırmaḳ mı murādıñ **Şākir**
O gümüş gerdene diş yāreleri (...) dır
Bir ḳıl ile yedirilir öyle bir ʿāşıḳ-ı nādir
Ḳılca ḳaldı yüregim mū-yı miyānım gidelim

164.

Şarḳı Semāʿī [Güfte Nedīm][158]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Sāḳiyā meclise gel cismime gelsin cānım
ʿAhdler ol tevbeler sāġara ḳurbān olsun
Ayaġın ṣakınaraḳ başma amān sulṭānım
Dökülen mey ḳırılan şīşe-i rindān olsun

Merḥabā etdiġiñ ellerle revā mı göreyim
Eller öpsün o şeker lebler bir ben durayım[159]
Bār-ı luṭf eyle a ẓālim biricik yüz süreyim
Pāyıñ olmazsa eger kūşe-i dāmān olsun

Şūḫsun nʾeyleyim ammā ki yalan söylersin
Her zaman böyle **Nedīm**āyı firīb eylersin
Ḫāmdır meyve-i vaṣlım saña olmaz dersin
Olsun ey tāze[160]-nihālim çemen-i cān olsun

39a [38a]

---

157 ʿaceb: -M

158 Macit: Mus.35/I-III; Kılıç: s.391, 61a

159 Eller öpsün o şeker lebler bir ben durayım: -M

160 tāze: -M

165.

Semāʿī[161]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir kerre o gül-çehreyi āġūşa alaydım
Bu devlete kendim daḫi ḥayretde ḳalaydım

Gel a cānım gel ā ʿömrüm nā dere dellī ten nī nen nī nen dem dere dellā dir nā nene dir nī tā dere dellī ten nī tennī nī tennī demderellā dir nā tene dir nī vāy āh āh āh bu devlete kendim daḫi ḥayretde ḳalaydım gel ā cānım gel ʿömrüm

Miyān

Düzdīde-nigāh eyleyerek rūyuna yāriñ
Gül-zār-ı ṣafādan gül-i nev-reste çalaydım

166.

Semāʿī[162]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Zihī safā ki yanımda o fitne-cū biledir (?)
Miṯāl-i āyīne-i ṣāf-ı rū-be-rū biledir

O bezm kim ola ḳānūn-ı sūz-naġme-i ʿaşḳ
Kemān o dāʾirede def-i sīne-gū biledir

belī belī yār-i men belī belī şāh-ı men belī māh-ı men vāy āh āh āh hele o cānım biledir vāy

167.

Semāʿī[163]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Söyleñ[164] ol āfete dünyāyı ḫarāb eylemesin
Sille-i seyf nigeh-i çeşmi ʿitāb eylemesin

---

161 Kılıç: s.398, 62b

162 Kılıç: s.404, 63b

163 Kılıç: s.402, 63a; TRT REPno: 10213, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1180.html

164 söyleñ: söyleyin M

Geceler hem-dem-i aġyār idügin hep biliriz
Bizde ol āfet-i gül-çehr ḥicāb eylemesin

yā le le lel le le lel lī dünyāyı ḫarāb eylemesin

168.

Semāʿī[165]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Beni çün gözüne ol serv-i revān bende bile
Sāyeveş ʿazm ederim ḳande ise bende bile

yār yār bende bile vāy hey hey hey hey dir tennī nen nī nen nī nen nī ten nī tene nī nī ten Yele le lel yele le lel le lel yele le le le le le le lel le le lā lī hey yār yār-i men dost dost mīr-i men vāy sāyeveş

Ne belādır hele bir kerre göñül z̲ihnine ur
Seni ol şūḫ-ı cihān ʿāşıḳ-ı şermende bile

169.

Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)[166]

Leb-i ġaddārıñı öpdür amān amān beri gel
Dile bugün şeker emdir inan inan beri gel

gel gel gel gel gel serv-i nāzım gel tā dere dellī ten nī ten nī ten tene nī ten ten ten ten ten tenen nā dir ney dir dir ten tellel len dir dir ten tellel len hey hey hey hey hey yār ahā hey ahhā hey hey amān beri gel

Remīde olma nigāhımdan ey gözü āhū
Ḫulūṣ-ı Ḳays-ı derūnum cihān cihān beri gel

170.

---

165 Kılıç:s.406, 63b; TRT REPno: 1407, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11714.html

166 Formun özelliği gereği iki vezin kullanılabilir.

Semāʿī[167]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ben gibi saña ʿāşıḳ-ı āzāde bulunmaz
Verd-i tere bülbül gibi dildāde bulunmaz

Devr eyleseler külbe-i aḥzān-ı cihānı
Bir ḳūşede benveş hele ġam-zāde bulunmaz

Āh cānım ā cānım ḳaşı kemānım āh cilvekārım
şīvekārım gel efendim vāy

39b [38b]

171.

Şeydā Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Aġyāre işitdim güzelimden kerem oldu
Luṭfuñ görene eyle sitem bendeñe etme
Çünbüş yerine bu dil-i şeydā ġamı buldu
Luṭfuñ görene

Ey perçem-i sünbül ruḫ-ı gül şāh-levendim
Bir kerre bu ednāya raḥim eyle efendim
Gel cānım gel ʿişve-pesendim gel gülüm gel gel gel
Serv-i bülendim cevri menendim

Vaṣlıñla nᵓolurdu beni şād eylesen ey yār
Sāyende seniñ gelse açılsa dil-i bīmār
Söz geçmedi bu deñlü niyāz eyledi nāçār

Seyr eylemedim sencileyin bir meh-i tābān
Hercāyīliġin gün gibi ʿālemlere şāyān
Bu cevr ü cefālār nedir ey āfet-i devrān

Gelmez mi ġınā böyle edādan saña cānā
Yoḳ merḥametiñ ʿāşıġına ey gül-i zibā
Beyhūde revā mı çeke çille-i **Şeydā**

---

167 TRT REPno: 1374, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6715.html

40a [39a] Boş

40b [39b]

Faṣl-ı Isfahānek[168]

172.

Remel Beste Başçavuş [Güfte Şākir][169]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir ben gibi ol āfete üftāde mi vardır
Laʿl-i lebe efgende dildāde mi vardır

Dergāhına biñ cān ile ey şāh-ı cihānım
Şākir gibi bir bende-i azāde mi vardır

Nāzlı yārim şīvekārım diñle benim āh
u zārım yār amān belī yār-i men

173.

Ḍarbeyn Beste Başçavuş [Güfte Şākir][170]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Serde dāġ-ı iştiyāḳı tāzeler bir tāze māh
Ḳıldı nāz u naḫvet ile derd-i ʿaşḳım tāze āh

Bezm-i nūşa **Şākir**-i naġme-senc ol tā seḥer
Nā-sezāya verme ṣadr-ı ülfete luṭf ile rāh

tā dir tendir yel le le le le lel lī mīrim yā lā yele
lel le le le lī yār tāzeler bir tāze māh

41a [40a]

174.

Semāʿī Şeh-levendim Çavūş [Güfte Hātifī][171]

---

168 Makam fihristinde bu faslın [40a]'dan başladığı kayıtlıdır.

169 Ersönmez: s.162; TRT REPno: 1812, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9380.html

170 Ersönmez: s.162; TRT REPno: 9690, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9385.html

171 Ersönmez: s.161

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Āhuvān üftāde olmuş dīde-i maḥmūruna
Ḫāl-i hindīler dizilmiş gerden-i kāfūruna

Tāze bir dāġ yaḳdı şimdi lālezār sīneme
Kāfir-i āteş-perestī **Hātifī** mehcūruna

ʿĀşıḳım her bār eylemem inkār sende bu reftār

Yürük
Bilmem bu hevā serde neden ister ki ola
*ten tene ten **aġır** yār yār amān maḥmūruna*

175.

Semāʿī[172]

Cānā sevdimse seni fikr-i viṣāl eylemedim ben
Cānā hicrānıñ elinden aġlayıp iñlemedim ben

Cānā öldürdü beni reşk ile ölem ben
Cānā ḥaḳḳıñda seniñ yaḫşi yaman söylemedim ben

sīmīn beden ġonce dehen vāy ḳāmet serv-i semen dir dir ten
tene nī tenen nā tene dir nī eylemedim ben

176.

[Güfte Vāṣıf][173]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Geldi eyyām-ı bahār ey gül-i bāġ-ı merām
Ḫāṭırımçün eyle gülşenden yaña ʿaṭf-ı licām
Hep temāşāya nihālān oldu ṣaf-beste ḳıyām
Seyre çıḳ gülzāra serviler gibi eyle ḫırām

Sünbül-i zülfü hevāsıyla hevālar sünbülü
Ruḫlarıñ yādıyla gülşen giydi rengi gülgünü
Reh-güẕār-ı ḥasrete yaḳdırma çeşm-i bülbülü

---

172 TRT REPno: -, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22960.html; Güftenin vezni bulunamamıştır.

173 Gürel: s.430, Mus. 78/I-IV.

ʿĀlem āb ile gök ṣudan olup zevrāḳ-süvār
Ḳıl ḳalender bağçesin ṣubḥa dek cā-yı ḳarār
Sen ṣafā-yı māhtāb etdikce hū çeksin hezār

Gīsū anıñ zīver-i dūş eyle şebbūlar gibi
ʿĀşıġa rām ol remīde olma āhūlar gibi
Pāyına aḳsın dil-i **Vāṣıf** daḫı cūlar gibi

41b [40b] [Boş]

42a [41a]

Nevā

177.

Çenber Beste [Güfte ʿİsmetī][174]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Göñlümü vīrān edip aʿdāyı dil-şād eyleme
Ey şeh-i ḥüsn-i bahā dād eyle bī-dād eyleme

Pençe-i şāhīn gamzeñ bī-amāndır dostum
Dām-ı zülfüñden göñül murġını azād eyleme

ʿömrüm yār aʿdāyı dil-şād eyleme

178.

Ḍarb-feth Beste [Güfte Nābī][175]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Seni tebrīd benden olsa aġyār ittifāḳ üzre
Ne bākim var ḫulūṣ elbetde bāḳīdir nifāḳ üzre

Ġubār-ı vahşet olmaz dāmen-i ṣahrā-yı vaḥdetde
Selām eyler bu deştiñ kebk[i] yāre iştiyāḳ üzre

---

174 İpekten: s.97, G.89/1,2; Kılıç: s.424, 68b;
TRT REPno: 5137, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5808.html

175 Bilkan: s.927, G.755/1,4; Kılıç: s.442, 70b

Şehvārım mülk-i nāzım nāzenīnim olsa aġyār ittifāḳ üzre

179.

Zencīr Beste [Aḥmed Muhtar Efendi][176]

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Piyāleler ki o ruḫsār-ı āle ter getirir
Diyār-ı ḥüsne gelir yār cem-i güher getirir

Ḫatāyā tevbe o raḳḳāṣ-ı işveperdāzıñ
Ḫırām-ı cilveleri ḫāṭıra neler getirir

ʿömrüm yā lā yele lel le lā mīrim yā le lel lel lel lī
ḫāṭıra neler getirir

180.

Zencīr Beste

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Ne dem ki ḳaṣd-ı dile tīġ-i ḫūn-feşān çekilir
Ṭaraf ṭaraf o şeh-i gerden ammā çekilir

Zamān gelir bed-ḳudretle o sitemkārıñ
Berāt-ı ḥüsn-i dilārāsına nişān çekilir

yel le lel lī yā le le le el lī ʿömrüm yā lā yele lel
le le le lel lī tīġ-i ḫūn-feşān çekilir

181.

Saḳil Beste[177]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Dil verdim o perīye nihān gördügüm gibi
Oldum esīr-i ʿaşḳı tamām gördügüm gibi

Sen āfitāba şebnem idiñ ḥüsn-i ʿaşk mı
Benden o demde gitdi nişān gördügüm gibi

---

176 Acar: s.192, 54b; Ersönmez: s.206; Kılıç: s.421, 68a;
TRT REPno: 8789, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13660.html

177 Acar: s.193, 54b; TRT REPno: 3460, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13620.html

182.

Nīm-devr Beste[178]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Göñül bir āfet-i şūh-ı cihāna mübtelā oldu
Rebāb-ı cān tār-ı çeng-āsā fiġāne mübtelā oldu

Görünce ġamze-i ser-i tīr ile ebrūsunu yāriñ
Hedefveş sīnem ol tīr u kemāne mübtelā oldu

183.

Beste[179]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Dil-dār olunca sencileyin dilrübā gerek
ʿĀşıḳ olunca bencileyin mübtelā gerek

ʿUşşāḳa būselikden edip muṭribā nevā
Şehnāza başla kim bize özge hevā gerek

42b [41b]

184.

Beste Ḥāfıẓ Post [Güfte Yaḥyā][180]

müstefʿilün müstefʿilün müstefʿilün müstefʿilün

Faṣl-ı bahār erdi güle bülbül mülāḳīdir gene
Meclis o meclis mey o mey sāḳī o sāḳīdir gene

Sāḳī şarābıñ telḫini nādān içer dānā içer
Ẕevḳın bilen bu neşʾeniñ ehl-i mezāḳıdır gene

185.

Şarḳı Semāʿī Devr-i Revān

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿīlün

Bir oñulmaz derde düşdüm var [mı] eyā çāresi
Ḫoş edālı bir gümüş gerdenliye düşdü göñül

178 Kılıç: s.423, 68b

179 Kılıç: s.438, 70a

180 Kavruk: s.362, G.336/1,4; Acar: s.193, 54b

Efendim yār göñül cānım

Miyān
Tāzelendi tā cigerden yine ʿaşḳın yāresi
Ḫoş edālı bir gümüş gerdenliye düşdü göñül

186.

Semāʿī
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ol kec-külāh dayı levendiñ melekesi de
Ṣarf et hevā-yı vuṣlatıña mā-melekesi de

Ey dil duyurma ʿaşḳıñı ol şūḫ cevr eder
Yalvarıgör ki luṭf ede ġāyet (?)

187.

Semāʿī[181]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ḫūn-ı dilimi gonce-i cām eyledi bülbül
Bezm-i gül[ü] nāle ile tamām eyledi bülbül

Her naġmede bir naḫl-i güle ḳondu ṣafāda
Her nālede tebdīl-i maḳām eyledi bülbül

hey cānım āh belī belī belī dost āh eyledi bülbül

43a [42a]

188.

Semāʿī[182]
mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Nereye gitse göñül hep ḫayāl-i yār biledir
Ne mümkün anı bıraḳmaḳ o yādigā[r] biledir (?)

Ḫırām-ı nāz ile bāġa gider ise seyre
Ya nice gonce-femiñ bu dil-i hezār biledir

---

181 Kılıç: s.464, 75a

182 Kılıç: s.438, 70a

Amān amān ey şīrīn-zebān ey ruḫ-ı
revān ey yār ʿömrüm böyledir vāy

189.

Semāʿī
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Bezm-i meyiñ ṣafāları hep ḫāṭırımdadır
Ol bezm-i meyiñ āşināları hep ḫāṭırımdadır

Mest-i ṣadā-yı bülbül-i bāġ-ı elest edeyim
Ol bülbülüñ nevāları hep ḫāṭırımdadır

hey yār ey hey cān ey hey yār yār ʿömrüm vāy
ḫāṭırımdadır

190.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Cān būse-i laʿliñle ṣafā buldu ne boldu
Dil-ḫaste ʿaceb derde devā buldu ne boldu

Miyān
Giryān ederek bendesin ol şūḫ-ı cefā-cū
Ṣad-nāz ile bir başḳa edā buldu ne boldu

Āh ne buldu dir tenen nī tā nā dir tenen dir tenen nī tā nā dir tenen tenen tā dir ney āh revīşiñ ʿaḳlıma geldi gülüm yār āh baḳışıñ sīnemi deldi ẓālim yār ġażab-ālūde keremdir gönlüm buldu ne boldu

191.

Semāʿī[183]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sīnem o nihāl-i gül ile gülşenim oldu
Berg-i semen ol gülşene pīrāhenim oldu

[183] Kılıç: s.468, 75b

Māhī bugün ol pādşāh-ı ʿāleme ḥüsnüm
Teşrīf edicek cānıma dünyā benim oldu

cānım yele lel lel lel lel lel lī ʿömrüm tere lel lī yele lel lī mīrim yele lel lī tere lel lī hey hey hey gülşenim oldu

192.

[Güfte Nābī][184]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bir zamān neydi hem-aġūş-ı ḫayāl olduġumuz
Yār bilmez mi ṭalebkār-ı viṣāl olduġumuz

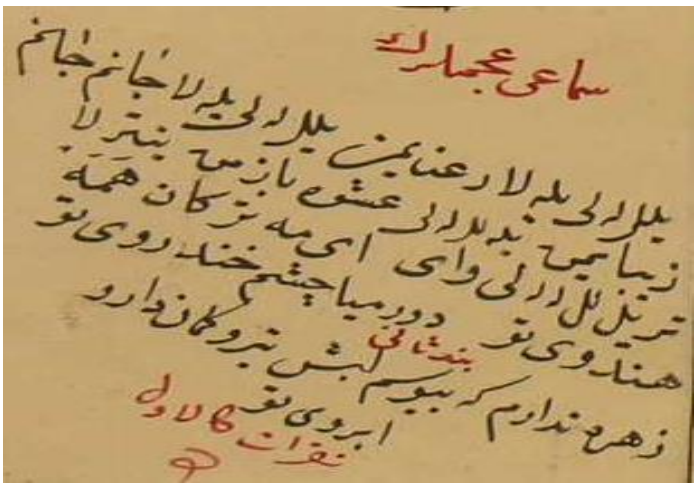
cānım yel le le lel lī mīrim yel le le lel lī tā nā dir dir tennī nennī nī tennī nennī tā nā tene dir nī hey bir zamān neydi hem-āġūş olduġumuz

Miyān

Ḫaṭṭıñ ümīd edicek dāʿiye-i vuṣlat ile
Dedi dil-beste-i sevdā-yı muḥāl olduġumuz

193.

Semāʿī ʿAcemleriñ (F)

43b [42b] [Boş]

[184] Bilkan: s.618, G.317/1, 4; Ersönmez: s.204;
TRT REPno: 2377, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13614.html

44a [43a]

Faṣl-ı Nühüft

44b [43b]

194.

Müsteẕād Beste Ḍarbeyn Remel Muḫammes[185]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Mest etdi beni müşk otu bir kākül-i ḫoş-bū
Sünbül mü nedir bu
Aḳıtdı gözüm yaşını mānend-i inci
Ḫūy-kerde-i dil-cū

Ḫūrşīd midir tābiş-i ruḫsāra el ermez
Erse ele girmez
Māh-ı nev bir vech ile yüz verse o meh-rū
Ḫançer çeker ebrū

cānım yār yār yele lel lel lel lel lel lī ʿömrüm tere
lel le lel le lel lel lī kākül-i ḫoş-bū

195.

Zencīr Beste[186]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

O şūḫ olursa baña mihribān murādımca
Müsāʿid olmuş olurdu zamān murādımca

O ṭarz u ṭavrı ṭabīʿatca şīve göñlümce
Ḫırām-ı cilve ʿacāyib miyān murādımca

belī belī yār-ı men belī belī şāh-ı men belī yār yār yār
miyān murādımca

196.

---

185 Acar: s.187, 49b

186 Kılıç: s.659, 117b

Devr-i Kebīr[187]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Mevsim-i gül faṣl-ı bülbül nev-bahār eyyāmıdır
Devr-i sāġar nūş-ı mey seyr-i kenār eyyāmıdır

Cūylar oldu revān esdi nesīm-i ṣubḥ-dem
Durmasın ehl-i hevā geşt ü güẕār eyyāmıdır

ʿömrüm vāy nev-bahār eyyāmıdır

197.

Beste Fāḫte
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir kerre kemer gibi ṣarılsam o miyāna
Bel baġlar idim yāre fedā-yı dil ü cāna

Baḥs eylerseñ ḥüsn-i ḫaṭṭ-ı yārdan eyle
Ammā lebiñi ṣorma ṣaḳın alma lisāna

ʿömrüm yā lā yele lel lel le le lel lī tere lel lel lel lel le le le lī āh belī yār o miyāna

198.

Remel Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Her gül ki güle ḥasret ola bülbüle maḫṣūs
Gülşende olur nāle-i bülbül güle maḫṣūṣ

Kāküller bū-yı laṭīfiñden eser yoḳ
Eyitmiş añı var ise ṣabā güle maḫṣūs

āh yel le lel lel lel le le le lel lī vāy tere lel le lel le lel lī bülbüle maḫṣūṣ

199.

Nīm-devr Beste

187 Kılıç: s.665, 117b

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Giyinmiş çeşm-i bülbülden o serv-i ġonce-fem cāme
Girībān çāk olup güller gelir tebrīk-i bayrāma

İki vechiñden aldıḳ būsesin ol şūḫ-ı dilārāmıñ
Müṣādif oldu rūz-ı ʿīdimiz ḫaṭṭ-ı siyeh-fāme

45a [44a]

200.

Ḥafīf Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Çeşm-i nem-nākim o naḫl-i nāze her dem ṣular
Āh ama gül-yüzü kerem-i nigāhımdan ṣular

Vaʿde-i ferdāya duysa cān verir dil-ḫastesi
Müşterī ḳızġın olunca akçe-i peşīn ṣular

āh efendim āh ʿömrüm cānım yele lī yele lel lī
ʿömrüm tere lī yele lel lī yār yār belī şāh-ı men

201.

Ḥafīf Beste

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Bizden o şūḫa ʿarż-ı ḫulūṣ et cihān cihān
Çekdiklerimi söyle ṣabā hep yegān yegān

Añdırdı bize bīm-i ṣırāṭ-ı ḳıyāmeti
Ol mū-miyān ḳāmet-i bālā amān amān

45b [44b]

Semāʿiyyāṭ

202.

Semāʿī Ṭabʿī[188]

188 Acar: s.187, 50a

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Seyr edip ʿaks-i ruḫuñ cām-ı ṣafā-memlūda
Ẕevḳ-i mehtāb edelim biz de kenār-ı cūda

Ey dil-efrūz-ı nihāl-i çemen-i ḥafīf
Olalım biz de sāyeñde seniñ āsūde

Amān gel gel cānım gel gel gel gel ʿömrüm gel
gel gel gel nāzenīnim seyr edip

203.

Semāʿī[189]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ġubār-ı pāyine çeşm-i cihāniyān müştāk
Ḫırām-ı nāzına ʿālem yegān yegān müştāḳ

Bu intiẓār çekilmezdi bir içim ṣuya
Cemāl-i Yūsuf olmasa saña żiyān müştāḳ

yā lā yel le lā cānım

204.

Semāʿī[190]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Sözü cānlar bağışlar cāna bir cānānemiz vardır
Yüzü ḫurşīde beñzer bir meh-i tābānımız vardır

Eliñ ḳo sīne-i billūra raḥm et ʿāşıḳ u zāra
Beyāż üzre bizim de nice bir fermānımız vardır

cānım yele lel le lel le lel le lel le lī vāy ʿömrüm
tere lel le lel le lel le lī vāy amān cānānımız vardır

205.

Semāʿī[191]

---

189 Acar: s.188, 49b; s.677, 123a

190 Acar: s.189, 50b; s.676, 123a

191 Kılıç: s.674, 122b

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Kimlerle miyān-beste-i āgūş-ı merāmdır
Bilsek ʿaceb ol gözleri āhū kime rāmdır

Gel ey meh-i nā-mihribān efendim bende-i fermānıñım dost bülbül-i nālānıñım dost cānım yele lel le le lel lī ʿömrüm tere lel lel lī mīrim yele lel lel lī yā lā yelel lī yele lel lī yele lā lī yele lā yele lā yā lā mükerrer bilsek

Çün şemʿ-i şebistān-ı safā bezm-i ümīde
Gel ey meh-i nev-reste bu şeb saña ricāmdır

206.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir kerre seni ey māh-liḳā sīneye çeksem
Emsem lebiñi ṣubḥ u mesā sīneye çeksem

Teklīf [ü] tekellüf aradan ber-ṭaraf olsa
Sen rāġıb olup bende şehā sīneye çeksem

tā dere dellī ten tā dere dellī ten tene nī tā dir
tā dir tā dir tā dir āh āh āh sīneye çeksem

207.

Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

O şehiñ cism-i sīmīninde kemer belli midir
Söyler ammā ki dehānıñdan sükker aḳar belli midir[192]

Lebiñi ṣorma baña almayıcaḳ aġzımıza
Nicedir çāşnī-i kulbe şeker ü bāl midir

cānım yele lel lel lel lel le le lī tere lel lī yele lā yelel lī yele lā lā lā lā lā lā o şehiñ cism-i semeniñde kemer belli midir

[192] Mısranın vezni hatalıdır.

46a [45a]

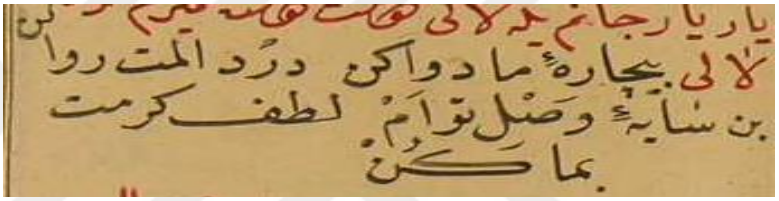
208.

Semāʿī[193]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Şitāb-ı bād-ı ṣabā sū-be-sū çemen-be-çemen
Nüḳūş-ı mevc ḳılır cū-be-cū çemen-be-çemen

Demderellā dir nā dir dir dir ten dem derellā nā dir dir ten ***mükerrer*** *ter dilli ter dillī ter dillī tenen ded dere dillī nī vāy ʿişve-bāzım yār ey yār mest-i nāzım dost ey dost yār yār cānım yele lā lī dost dost mīrim tere lā lī*

ter dillī ter dillī ter dillī ter dillī ter dillī
ter dillī ter dillī tenen ditre dillī nī ***mükerrer*** *nüḳūş*

O serv-i dilkeşe ġāyetle iştiyāḳıñdan
Dizildi cām u sürāḫī sebā çemen-be-çemen

209.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gülşende ne dem gelse o gül-ġonce dehānım
Bülbül gibi eflāka çıḳar āh u fiġānım

Baḳmam ne ḳadar olsa da ḫūbān-ı müsellem
Sen dilberi gördükce gelir aġzıma cānım

cānım yele lel lī yel le lā lī hey hey hey hey gel
ġonce-i dehānım

193 Acar: s.188, 50a; Kılıç: s. 675, 122b

210.

Semāʿī[194]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Düşdükçe ṣafā eyleyelim[195] sizde vü bizde
Ammā ki ḫilāf eylemegiz vaʿdeye sizde

Şöyle başalım ayaġımız rū-yı zemīne
Düşmen naẓar etdikde eşer bulmaya izde

yele lā lī yele lā lī yele lā lī yele lā āh cenān sizde vü bizde

211.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Yetmez mi temāşā-yı cemāl elde ṣunarsın
Ey ʿāşıḳ-ı miḥnet-zede bulduḳca bunarsın

Öpdürmeye vaʿd etmiş idi sāḳī ayaġın
Peymāne gibi ʿahdine durmaz da dönersin

Beyhūde çekersin felegin germ ile ḳahrın
Kāh āteş olursun ġam ile kāh sönersin

46b [45b]

212.

Remel Beste

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ṣafāna baḫş fiġān olmaz dil-i şūrīdemiz gülsüz
ʿAcebdir revnaḳ-ı gülşende olmaz zevḳ bülbülsüz

Leṭāfet ver (...) üzre perīşān eyleyip zülfüñ
Temāşā-yı gülistān istemem ey ġonce-nev sensiz

cānım yā lā yele lel lel lel lel lī tere lī yelel lel
lel lel lī yār yār yār ā murād-ı men

---

194 Kılıç: s.905, 186b

195 eyleyelim: eyleyem M

47a [46a]

Der Faṣl-ı Evc-Būselik

213.

Çenber Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Mest iken ṣahbā-yı ser-şār-ı lebiñ nūş eyledim
Çün ḫam-ı bāde o teşne ile hemān cūş eyledim

Çekdigim elemden olmaḳdı fikrim şekvesāz
Yāri gördükde bütün derdi ferāmuş eyledim

ʿömrüm cānım efendim amān yār lebiñ nūş eyledim

214.

Remel Beste [Güfte Rāsiḫ]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Raḥm eyle bu ġam-ḫˇārına iḥsān seniñdir
Derd-i dil-i bīmārına dermān seniñdir

Bir nīm nigeh eyleseñ ey şūḫ nˀolursun
Luṭfuñ gözeden ***Rāsiḫ***-i nālān seniñdir

yenter yele lel lī ʿömrüm tere lel lī yā lā yā lā
yele lel le lī vāy hey hey hey hey belī şāh-ı men

215.

Devr-i Kebīr Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḳad-i mevzūnuñ görenler dediler serv-i sehī
Nāzenīnim ehl-i ʿaşḳıñ sözleri ṣanma tehī

ʿAzm-i aġyār eylemiş reftār eder gördüm yine
Bir levendāne edālı ḳanlı ẓālim eşbehī

Dīde-āfet serv-ḳāmet cevrine yoḳdur
nihāyet dediler serv-i sehī

216.

Ḥafīf Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Şuʿle-tāb olmuş ruḫ-ı alı nefes olmuş bu dem
Dem eviñde bir ḳızıl dīvāneden ġonce-fem

Çeşm-i ebrūsu şaşırdı zühd ü fısḳı ʿāşıḳa
Kim aşartısar olur meyḫāneye miḥrāba hem

Keremkārım dilşikārım pek severim yoḳ inkārım yār yār
amān amān amān belī şāh-ı men

47b [46b]

217.

Semāʿī Şeh-levendim Çavuş[196]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Oldum üftāde o şūḫuñ reviş-i ʿişvesine
Ḳaldı ḥayretde göñül cāzibe-i ʿişvesine

Miyān

Mest olup nāz ile meclisde edince güftār
Ṣabr olur mu o mehiñ göz süzerek cilvesine

vāy gel cānım baḳ ne ḫoş reftārı gül gibi ruḫsār ḳoḳlasam
her bār āh āh amān yār yār amān oldum giriftār

218.

Semāʿī [Güfte Şākir]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir dilbere dil ver ki saña rām ola her dem
Meclise gül gibi varıp olmaya maḥrem[197]

Ruḫları güldür lebleri müldür aġlatma amān
cānım efendim beni güldür gel gel rūḥ-ı revānım

---

196 Kılıç: s.638, 114b

197 Mısranın vezni hatalıdır.

hey gel gel ḳaşı kemānım kesildi ġayrı imānım vāy

Miyān
ʿUşşāḳı birer nevʿile düş oldu bu ʿaşḳa
Şākir ne ṭarīḳ ile ʿaceb uġradı bilmem

48a [47a] [Boş]

48b [47b]

Der-Faṣl-ı ʿArażbār Būselik

219.
Kār-ı (...) Uṣūleş Ḥafīf

Tā nā tā nā dir dir ten dem derellā dir dir ten
Dere diller ler dir ten nen nā dere dellī ten

Mevsim-i nev-rūz erişdi geldi eyyām-ı nev-bahār
Ḫoş-ḫırāmım eyler elbet yine ʿazm-i lāle-zār

ten dir dir ten dir dir ten dir dir ten dir dir tānā dir dir ten
tene nā dere dellī ten nī ten nī ten nī ten nī ten nī nen nī ten
nī tā nā tā nā dir ten nā dere dillī ten

Ḫoş-ḫırāmım eyler elbet yine ʿazm-i lāle-zār

hey hey yār hey hey dost hey hey yār yār-i men ahā hey
ahā hey ahā hey mīr-i men Ḫoş-ḫırāmım tā nā tā nā dir ten
dem derellā dir dir ten dere diller ler dir ten nā dere dillī
ten

sende ey bülbül-āsā naġme-sāz ol ki bu dem

tā nā tā nā dir dir ten dem derellā dir dir ten
dere diller ler dir nen nen nā dere dillī ten

devr-i revān

Āh dere dellā dīre re dellāderedillī dere dillī ten nā dir ten
dere dellā dīre dere dellā dere dillī ten cānım

Ḫaṭ-ı rūy-ı dilrübā bir lālezārımdır benim
Bu dil-i sergeşte de gūyā hezārımdır benim
Şākirā maḥbūbum ile ülfet etmek dāʾimā
Meclis-i ʿirfān içinde iftiḫārımdır benim

Düyek
Hey hey yār zībā-yı men hey hey dost
Mīrzā-yı men mükerrer tā nā dir nā tel lel lā nā

nen nī ten nī dir tenen dir tene nī tā nī ten

Ey serv-i revān ey ġonce dehān ey āfet
Cān ile nice kār āgāz eylesin cānāne kār

220.

Beste Nīm-saḳīl [Güfte Ṭāhir]
müfteʿilün müfteʿilün müfteʿilün müfteʿilün

Nice bir ey şūḫ-ı cihān ʿaşḳ ile nālān olayım[198]
Ṣun baña laʿl-i lebini gül gibi ḫandān olayım

Eyleme bu **Ṭāhir**i mehcūr cemālin ṣanemā
Ḳıl kerem ey ruḫları gül vaṣlına şāyān olayım

cānım yele lel le le lel le le lel le le lel le le lel le le le le le le
lellā lī ʿaşḳına nālān olayım

49a [48a]

221.

Semāʿī [Güfte Necmī][199]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Düşdüm düşeli ʿaşḳ oduna rūz-ı ezelden
Fāriġ olamam mey ile maḥbūb-ı güzelden

198 Aksüt: s.61; Ersönmez: s.34
199 Aksüt: s.62; Ersönmez: s.34

Bilmem ne bulur vaṣf-ı dilārā ile **Necmī**
Dāʾim ḳalemi ʿāciz eder beyt [ü] ġazelden

amān cānım yel le lel lel le lel lel le lel lel le lel lī vāy mīrim yele lel le le lel le le lel le le lel le lā lel le le lā le lel lel lel le vāy bir şīr-i cevān bir ḳaşı kemān bir āfet-i cān mümtāz-ı cihān vāy

222.

Semāʿī Yügrük
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlün fāʿ

Al göñlümü āyīne-i maʿnādır bu[200]
Senden baña bir ṣūret-i maʿnādır bu

Ey yār ey yār ey yār ey yār ey yār Ey dād ey dād ey dād ey dād ey amān Bende-i ḳurbānıñım ʿāşıḳ-ı nālānıñ ḥüsnüne ḥayrānınım ey yār amān amān amān amān amān

Senden baña bir ṣūret-i raʿnādır bu
mükerrer

Ḫaṭṭıñ gelip ey māh utanırsın bir gün
Ḥüsnüñle ġurūr etme ki dünyādır bu

49b [48b] [Boş]

50a [49a]

Nevā Kürdī

223.

Beste Çenber
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Cām-ı luṭfuñla dili mest ü ḫarāb etdiñ bu şeb
Kaʿbe taʿmīr eylemiş deñlü ṣevāb etdiñ bu şeb

[200] Aksüt: s.62; Ersönmez: s.33

Girye-i pīrānemi gördükce olduñ ḫande-nāk
Bir leb-i cūda ṣafā-yı māh-tāb etdiñ bu şeb

224.

Beste Devr-i Kebīr
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Dilrübā ṭabʿımca böyle şūḫ-ı nev-reste gerek
Ben gibi de aña bir şūrīde dil-beste gerek

Pembe-ten billūr-gerden ser-te-ser (...) ben
Çeşm-i ebrū pür-fiten bu vaṣfa şāyeste gerek

mīrim yā lā ter yele lel lel le lel lī ʿömrüm yā lā yele lel lel le lel lī şūḫ-ı nev-reste gerek

225.

Beste Remel
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ancaḳ bilir o meh sitem-i kāfiriyyeyi
Bilmez dirīġ ḳāʿide-i dilberiyyeyi

Öpdüm şeker dudaġını ḫˇāb-gerde leb iken
Nūş eyledim ʿırāḳ ḳarşu ʿanberiyyeyi

Nʾeyleyem mecbūriyem maḥmūriyem mesrūriyem yār gel amān ā murād-ı men

226.

Beste Ḥafīf
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Tāb-ı ʿaşḳından o şūḫuñ kim ʿaceb vārestedir
Ser-te-serdir dile ʿālem çāresiz dil-ḫastedir

Herkesin maʿlūmudur ḥāli perīşānım benim
Oḳunur efvāh-ı meclislerde şimdi bestedir

Ṭıfl-ı nāzım dilde zārım gel ā cānım āh amān amān ā cenān-ı men

50b [49b]

227.

Çenber Beste ʿAbdullāh Aġa

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Zebān-ı ʿaşḳı (...) saña beñzer ʿişve-ger var mı
Cihān-ārāsın el-ḥaḳ saña şimdi şöyle dil var mı

Leb-ā-lebdir derūn-ı ʿaşḳıñ cānā ḥayāliñle
İnanmazsan girip göñle seyir et ġayr[ı] yār var mı

Āh cānım cānım āh cenānım nev-cevānım amān
amān amān amān saña beñzer ʿişve-ger var mı

228.

Beste Ḫafīf Ṣādıḳ Aġa

fāʿılātün fāʿılātün fāʿılātün fāʿılün

Āfitāb-ı ḥüsnüne gözler baḳıp nem-nāk olur
Sīne-i billūruna diller girībān çāk olur

Dāġ-dār olmaz da nʾeyler ṣafḥa-i sīnem benim
Bir güzel kim ḳaşı yāy ġamzesi çālāk olur

Gel ṭabībim vay ḥabībim yār baḳıp nemnāk olur

229.

Remel Beste Muḥammed Aġa

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Cām emelim bāde-i laʿliñle dolunca
Ḫum-ḫāne-i endīşedeyim ʿömrüm olunca

Baḳ ġamze-i fettānına ebrūya nigāha
Āḫir naẓar et gördü daḳa yollu yolunca

Ḳurbān ḳurbānımız saña ḥayrān ez-dil ü cān bende-i
fermān amān amān pādişeh-i zamān

51a [50a]

230.

Semāʿī

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nāġme-i pür-zemzemeyle etdi āheng-i nevā
Muṭribiñ şevḳıne būyān olaraḳ geldi ṣabā

Yek nigāh-ı kerem ʿuşşāḳa taḥammül edemez
Ol perīniñ ġāje-i ruḫsārıdır reng-i ḥayā

vāy mīrim amān hey ey şīrīn cevān ḥālim pek yaman āh el-amān gel gel eyle nevā

231.

Naḳş Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Muṭrib belī ten ten deyü etdikce terāne
Ṣarılsam o sīmīn beden-i mū-yı miyāna

ten tā dir nā ten tene dir ten āh saña hep bende efendim bütün ʿālem bende ola āsūde-cihān rāḥat eyle sāyende

Ey pādişeh-i taḫt-ı ḥüsn-i tābe ḳıyāmet
Sāyeñ ola şemsiyye ser-i ḫalḳ-ı cihān

Terennüm keʾl-evvel

51b [50b]

Der-Faṣl-ı Nevā Būselik

232.

Beste Çenber

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Benefşe-ḫaṭṭ-ı dildārıñ seyrinde kākül-i ʿanber
Güzel-endām ṭarz [u] ṭavrı ġāyet nāzenīn dilber

Nevāda büselikle muṭribā bir naġme güş etdim
Uṣūl ile yapıldı ḫalḳa-i āhımda bir çenber

Āh seyrinde kākül-i ʿanber

233.

[Başlıksız]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ne ġam u cevre ne luṭufgāh-ı gāha ḳāʾiliz
Biz hemān inler meh-i ʿuşşāḳ o māha ḳāʾiliz

Genc-i ʿazlde ne-şenīde merḥamet ḳıl sevdigim
Kūşe-i çeşmiñle olsun bir nigāha ḳāʾiliz

pür-edāsın dilrübāsın neşʾeliyim pek
bī-vefāsın yār amān amān gel şāh-ı men

234.

Şarḳı Devr-i Revān[201]

Göñül o şūḫ-ı meh-i ruḫsārı gördük
Dīdeler rūşen
Bi-ḥamdülillāh hele dildārı gördük
Dīdeler rūşen

Ġubār-ı maḳdemin kuḥl-i cilā-yı çeşm
Cān etdik
Ummaz ise rūḥ-ı envārı gördük
Dīdeler rūşen

ġam-küsārım dil-şikārım gel ā mīrim ā sulṭānım

52a [51a]

235.

Aġır Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sīnemde yat ey rūḥ-ı revān cānda tenim ol

[201] Güftenin vezni bulunamamıştır.

Gel geç yaḳadan ṣarılalım pīrehenim ol

Ben müşterīyim saña eyā zühre ḥabībinim
Olsun dil ü cān naḳdi seniñ sen de benim ol

ʿÖmrüm mīrim nāzenīnim amān cānda tenim ol

236.

Naḳş Semāʿī[202]

Açılır nāz ile ol ġonce-rūḥa
Gül deseler
Ġażāb-ālūde olur şīve ile
Gel deseler

Gel gel ḳurbānıñ olam gel gel ḥayrānıñ olam ser-gerdānıñım dād ey dād ey dād ey ʿāşıḳınım ṣādıḳınım yār ey belī belī yār-ı men belī belī mīr-i men vāy ġażāb-ālūde olur şīve ile gel deseler

Gülsitan eylerim kūyunu feryādım ile
O gülü ala sezā işte şu ben deseler

52b [51b]

Der-Faṣl-ı Gerdāniye-Kürdī

237.

Ḥafīf Beste ʿAbdullāh Aġa [Güfte Nedīm]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Seyr edelden āl-i ruḫsārıñ seniñ ey ġonce-fem
Gelmez aṣlā ʿaynıma reng-i gül-i bāġ-ı īrem

Sen de luṭf et sevdigim gāhī **Nedīm** üftādene
Cevre lāyıḳ görme sulṭānım bizi çekdirme ġam

202 Güftenin vezni bulunamamıştır.

Āh gel ʿömrüm gel ā mīrim nev-cevānım mū-miyānım yār yār amān amān belī şāh-ı men

238.

Muḫammes Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bezme geldi bu gece bir laḥẓacık cānānemiz
Āteş aldı tāb-ı ḥüsnüñden dil-i pervānemiz

ʿAzm-i mehtāb etmek isterken nedīmiñ gizlice
Yaydı bu esrārı dünyāya begim efġānemiz

239.

Çenber Beste[203]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ṣaḥn-ı gülşen tāzelendi tāze ṣoḥbet vaḳtidir
Mey içip meclis kurup şāhāne ʿişret vaḳtidir

Bülbül-āsā naġme-perdāz ol dilā olma ḥamūş
Gül açıl seyr-i gülistān eyle ülfet vaḳtidir

cānım efendim amān tāze ṣoḥbet vaḳtidir

240.

Remel Beste[204]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gül-i ġonce gibi dürme yüzüñ olma cefā-cū
Bir pāre açıl ey gül-i raʿnā nice bir bū

Reftāra gel ol ḳad-i ḳıyāmetle ki bir bir
Çıḳsın felege velvele-i naʿra-i yā hū

Sīne-bendim şeh-levendim sen efendimsin
Benim āh āh amān olma cefā-cū

53a [52a] [Boş]

---

203 Kılıç: s.756, 147a

204 Kılıç: s.1564, 347b

53b [52b]

241.

Çenber Beste [Güfte Şākir]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḫaṭ-ı rūy-ı dilrübā lālezārımdır benim[205]
Bu dil-i serkeşte de gūyā hezārımdır benim

Şākirā maḥbūb u meyle ülfet etmek dāʾimā
Meclis-i ʿirfān içinde iftiḫārımdır benim

cānım yā le lī yā le lī yā le lī yā le lī
āh serv-i nāzım ʿişve-bāzım murād-ı men

242.

Ḥafīf Beste [Güfte Şākir]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Tāb-ı ruḫsārı meh-i enver midir eyā nedir
Alı al olmuş gül-i aḥmer midir nedir

Kāh setr eyler cemāliñ gösterir kāh ʿāşıġa
Şākirā bilmem perī-peyker midir nedir

şehsüvārım mülk-i nāzım nāzlı yārim
amān amān enver midir eyā nedir

243.

Semāʿī [Güfte Şākir]

mefāʿīlün mefāʿīlün

Bu eyvān-ı saʿādetde
Çerāġān eyle sulṭānım
Bu ḳasr-ı pür-melāḥatde
Çerāġān eyle sulṭānım

Çerāġān eyle ḫünkārım

[205] Mısranın vezni hatalıdır.

O ṭarḥ-ı lāle-i rengīn
Ola şebnem ile nemgīn
Sen ey şāh-ı felek temkīn
“Çerāġān eyle ḫünkārım”

Olunca güller üşküfte
Olur bülbüller āşüfte
Ṭarab şevḳ ile ülfette
“Çerāġān eyle ḫünkārım”

Ḳanādīl-i żiyā-güster
Nücūm ile olur hem-ser
Sen ey mihr-i saʿādet-fer
“Çerāġān eyle ḫünkārım”

Uṣūl ile çalınsın sāz
ʿAşīrān zemzeme āġāz
Müzeyyen meclis-i mümtāz
“Çerāġān eyle ḫünkārım”

Ṣafā-yı lālezārında
Gülistān-ı ʿiẕārında
Bu **Şākir** güftekārında
[*“Çerāġān eyle ḫünkārım”*]

54a [53a]

244.

Yürük Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Bir āfetiñ ʿaşḳıyla göñül eyledi ülfet
Ammā ki ne āfet
Biñ nāz ile ʿuşşāḳa eder cevr [ü] eziyyet
Bī-raḥm-ı mürüvvet

Ol nūr-ı żiyā dilbere baḳmaḳ nice mümkün

Diḳḳatle baḳılmaz
Kim edebilir ʿārıżına naẓre-i diḳḳat
Mümkün mü ṭāḳat

tā nā tene dir nī tā nā tene dir dī dir nā tene dir nā tene dir nī ey yār yār yār amān ey dost dost dost amān ***mükerrer*** *āh amān ki ne āfet*

54b [53b]

Der-Faṣl-ı Gerdāniye-Būselik

245.

Çenber Beste[206]

Dilde var fikr-i viṣāliñle hezārān ārzū
Oldu ʿaḳlım vücūdumda nümāyān ārzū

(...)-i ʿaşḳıñ eyledi ṣaḥrā-yı sīnemde mekān
Ey perī āşüfte dilde oldu nihān ārzū

ʿömrüm cānım amān amān yār hezārān ārzū

246.

Muḫammes Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Perçem-i muġbeçe kim gerden-i kāfūr ḳaplar
Penbe kevn aṭlasa ṣan nāfe-i semmūr ḳaplar

Dem-i vuṣlatda ne ḥikmet ola çeşm-i giryān
Ne zamān ʿīd gelir ʿālemi yaġmūr ḳaplar

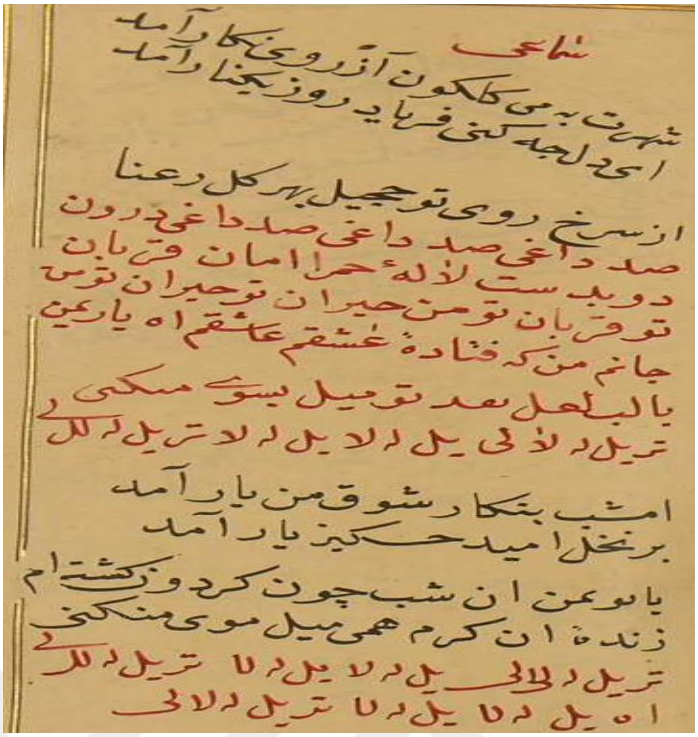
gel gülüm gel sünbülüm gel bülbülüm gel yār yār amān amān amān ā cenān-ı men

55a [54a]

247.

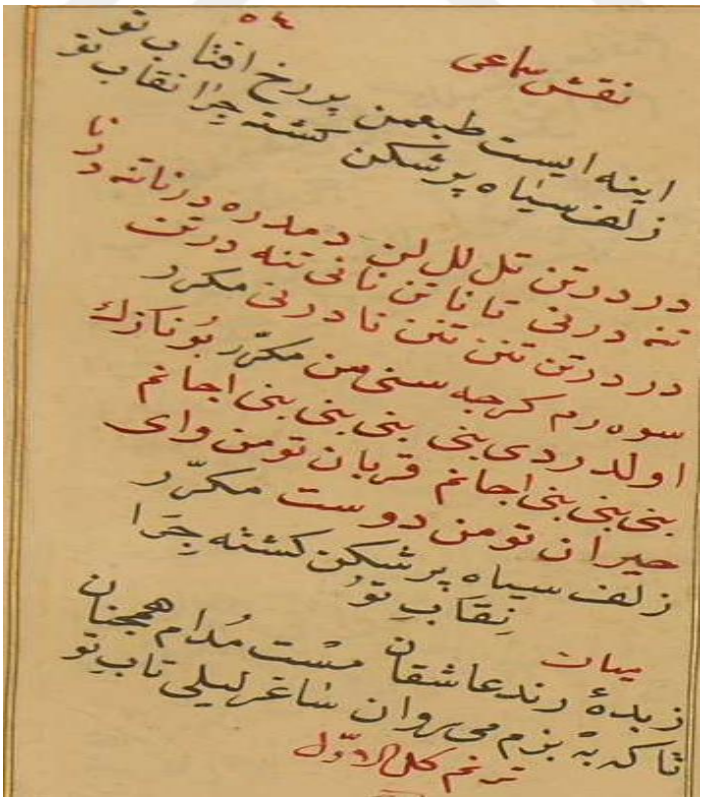
[206] Güftenin vezni bulunamamıştır.

Semāʿi (F)

248.

Naḳş Semāʿī (F-T)

Faṣl-ı ʿAcem-Būselik

249.

Remel Beste [Güfte Şākir]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ol ġonce-dehen gül gibi geldikce dem-ā-dem
Ümmīd-i viṣāle nice ṣabr eylesin ādem

Bir būselicik bir ṭaleb etdim ʿacemāne
Olmaz dedi **Şākir** büt-i cānest ki dādem (?)

bī-menendim sīne bendim severim
inkār etmem efendim yār yār belī şāh-ı men

250.

Ḥafīf Beste [Güfte Şākir]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Luṭf eyle buyur meclisin eyyām-ı vefādır[207]
ʿĪd oldu bahār erdi bu dem vaḳt-i ṣafādır

Bicdirmege **Şākir** aña kālā-yı nev ister
Berg-i gül o nāzik tene ʿīdiyye ḳabādır

Gelse şāhım rū-yı māhım nāzenīnim
Dil-nişīnim yār amān amān belī şāh-ı men

251.

Ḥafīf Beste [Güfte Fāżıl]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Dü-ʿālem şāhı olsam ḫāṭırım nā-şāddır sensiz
Baña kevn ü mekān maʿnāsı yoḳ bir addır sensiz

Ġamıñla ey hevāʾī-meşrebim hep āhdır kārım
Efendim **Fāżıl**ıñ ḥāl-i dili berbāddır sensiz

---

207 Ersönmez: s.27

56a [55a]

252.

Naḳş Semāʿī [Güfte Şākir][208]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dāġ-ı elem-i ʿaşḳımız āfāḳa nihāndır
Erbābına ammā ki güneş gibi ʿayāndır

Hicrān ile ṣad şerḥe dil-i zā[r]ıma düşdü
Endīşe-i vuṣlat yine efkārıma düşdü

Ḫūbāne ger şeh olıcaḳ nāz ile tevzīʿ
Hep cevr-i sitem şuḫ-ı dil-āzārıma düşdü

Miyān

Āh dil bir dūd-ı şererden mi nedendir
Dil zīr-i seḥāb ġamıdır ḫayli zamāndır

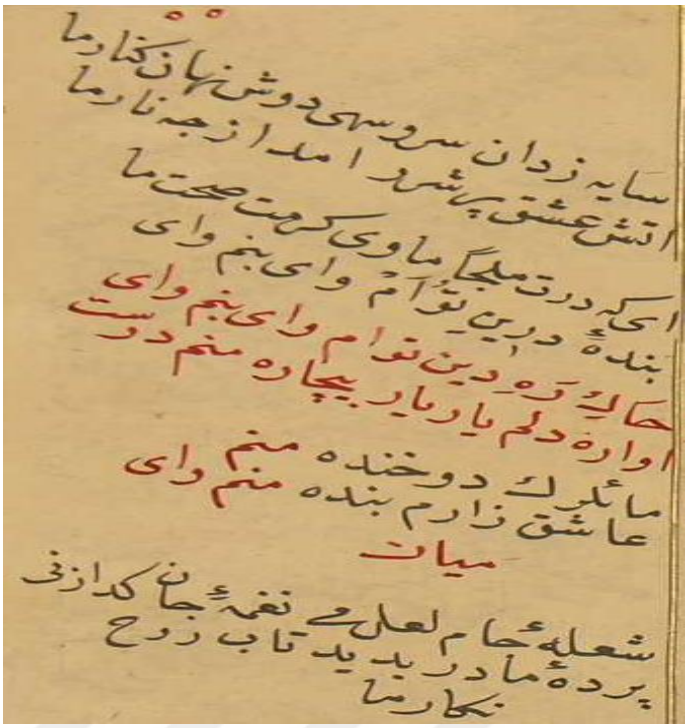
Düşdüm ben anıñ cāh-ı zeneḫdānına bī-tāb
Ol meh de benim ṭāliʿ-i nāçārıma düşdü

Tīr-i nigehim ḳurʿa-veş etdim demiş ol meh
Her nev ki varıp **Şākir**-i bīmārıma düşdü

253.

[Başlıksız] (F)

[208] Ersönmez: s.26

56b [55b]

Der Faṣl-ı Ṣabā-Zemzeme

254.

Remel Beste

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ebrū-yı sīne vü semen ruḫuna ġaje mi çekmiş
Çeşm-i siyehin sürmelenip nāza mı çekmiş

Nev-ḫaṭ görünür ṣafḥa-i ruḫsāresi eyā
Mecmuʿa-i ḥüsne yeñi şīrāze mi çekmiş

amān cānım yā lā yele le lel le le lel lī tere lī yele le le le le le lel le lellī vāy ġāje mi çekmiş

255.

Beste Zencīr [Güfte Şākir][209]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Nedir bu ġonce-dehen sende ey gül-i aḥmer

209 Acar: s.170, 35b

Hezār-nāz ile gülzāra gel ḳad-i ʿarʿar

Mübārek ola ḳudūmüñ deyip çemen[210] yer yer
Düşer ayaġına **Şākir** gibi bütün cūlar

256.

Ferʿ Beste [Güfte Şākir]
mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Ne dem ki ḳasd-ı dilārāya ol şeh-i devrān
Buyursa ṣaf ṣaf olur servīler ol ān

Maḳām-ı zemzemede beste-ḫᵛān olup **Şākir**
Eder ḳudūmünu tebrīk bütünce ḫalḳ-ı cihān

āh cānım yālā yel le lel lel le le lel lī vāy ol şeh-i devrān

257.

Semāʿī Şarḳı [Güfte Şākir]
8'li Hece Ölçüsü

Buyur (...) sulṭāna
Hemān şāhım ṣafā eyle
Oṭur ḳasr-ı Süleymāne
Hemān şāhım ṣafā eyle

Dizilsinler ḫużūrunda
Nedīmler ẓıll-i nūrunda
Bu cāyıñ her ḳuṣūrunda
"*Hemān şāhım ṣafā eyle*"

Serāy-ı dil-küşādır bu
ʿAceb cā-yı ṣafādır bu
Güzel ʿālem-nümādır bu
"*Hemān şāhım ṣafā eyle*"

Ṣafā eyle oṭur her dem
Ola düşmenleriñ pür-ġam
ʿAṭalar eyle çün ḥātem

[210] çemen: -M

"*Hemān şāhım ṣafā eyle*"

Seniñ zevḳın içün şāʿir
Oḳur bir zemzeme nādir
Yapar çoḳ güfteler **Şākir**
"*Hemān şāhım ṣafā eyle*"

57a [56a]

258.

Yürük Semāʿī [Güfte Şākir][211]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gel şāh-ı cihānım gidelim gülşene biz de
Mehtāb edelim mā-ḥaṣalı işte deñizde

Luṭf eyle ḳadem rence ḳılıp **Şākir**-i zāra
Hem-bezm olalım bir gece gel zemzememize

Gel gel serv-i revānım gel gel ġonce-dehānım āh dil saña ḥayrān cān saña ḳurbān bendeki fermān seniñ gel cānım gel rāhına ḳurbān gel cānım gel

259.

Naḳş Semāʿī [Güfte Şākir]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün[212]

Yetiş ki ey dil-i şūrīde cāna cān ḳatalım
O şehsuvāra piyādeyle biz daḫi çatalım

Cānān gene mehtāba çıḳıp uyḫuya yatmış
Tīr-i elemi ġamzesini ʿāşıḳa atmış

Ruḫsārına gīsū-yı siyāhı el uzatmış
Bilmem nice yüz buldu ne ḫoş-vech ile çatmış

O şehsuvāra

---

211 Acar: s.171, 35b

212 Formun özelliği gereği iki farklı vezin kullanılabilir.

Neden işitdi ʿaceb kim bu ṣuya geldigini
Raḳīb-i bed geliyor ṭop-ı āhı atalım

Yāriñ işidip Gökṣuya teşrīfini aġyār
Bir rütbede tīz geldi ki gömgök dere batmış

Ṣordum o siyeh zülf-i dü-tāsı dedi *Şākir*
Evc-i şerifi ḥüsne uçar iki ḳanadmış

Raḳīb-i bed geliyor

260.

Şarḳı [Güfte Şākir]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Cānımıñ cān pāresi bir nevādadır sevdigim
Āfitāb-ı ʿālem-ārā pür-cefādır sevdigim
Ḥüsnü mümtāz-ı cihān bir bī-vefādır sevdigim
Sevdigim şīrīn zebānım dilrübādır sevdigim

Penbeden nāzik vücūduñda hīç olmaz ḳīl u ḳāl
Mū-miyānı vaṣfını bilmek anıñ emr-i muḥāl
Ḳılca ḳaldı ḥāl-i zār-ı ʿāşıḳ-ı āşüfte-ḥāl
"*Sevdigim şīrīn zebānım dilrübādır sevdigim*"

Sāye-i luṭfuñ saḳınma ʿāşık-ı şermendeden
İctināb etme efendim bī-nevā efkendeden
Gel dirīġ etme nigāh-ı iltifātıñ bendeden
"*Sevdigim şīrīn zebānım dilrübādır sevdigim*"

Āşinā ẓann eyleme her gördügin bīgāneyi
Yaḳma nār-ı ḥasretle raḥm edip pervāneyi
Şākirā sen ʿayn-ı ʿibretle gör ol cānāneyi
[*Sevdigim şīrīn zebānım dilrübādır sevdigim*]

57b [56b]

Vech-i ʿArażbār

261.

Çenber Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Yaḳma cānım nāle-i bī-iḫtiyārımdan saḳın
Dökme ḳanım āb-ı çeşmim eşk-bārımdan ṣaḳın

Cevr odu yaḳdı beni yanımda durma ey göñül
Bir ṭuṭuşmuş āteşim ḳurb-ı cürümümden ṣaḳın

yār ʿömrüm amān benim ā cānım mihribānım amān
amān amān iḫtiyārımdan ṣaḳın

262.

Ḥafīf Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ne bulur ehl-i cefā bende vefādan ġayrı
Ne görür şemʿ yaḳan kimse żiyādan ġayrı

Ey olan sākin-i mescid ne bulursun bilmem
Bu riyā sende iken bū-yı riyādan ġayrı

Āh cānım ā cānım gel ʿömrüm gel
Ā mīrim yār yār yār belī şāh-ı men

263.

Semāʿī

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḳıldı zülfüñ pek perīşān ḥālimi ḥāliñ seniñ
Bir gün ey bī-derd ṣormazsın nedir ḥāliñ seniñ

Tīz çekmişsin cefā tīġin beni öldürmege
Öldürür bir gün āḫir bu ihmāliñ seniñ

amān amān el-amān ḥālim pek yaman
gel gel amān amān seniñ

264.

Şarḳı Devr-i Revān
mefāʿīlün mefāʿīlün

Perīşān oldu aḥvālim
Gel ey rūḥ-ı revānım gel
Sañadır ṭabʿ-ı meyyālim
Gel ey ṭūṭī-zebānım gel

Derūnum ḥüzn ile doldu
Benim ḥālim yaman oldu
Elif ḳaddim kemān oldu
Gel ey ḳaşı kemānım gel

Ruḫuñ māh-ı münevverdir
Lebiñ yaʿḳut-ı aḥmerdir
Dehānın bir gül-i terdir
Gel ey serv-i revānım gel

265.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlün fāʿ

Yandırdı beni şevḳ-i cemāliñ ey māh
Her lahẓa ʿaceb degil yitirsem göge āh

Zülfüñ girihi çıḳdı elimden nāgāh
Gör kim ne cefā ḳıldı baña baḫt-ı siyāh

Yār dost yār gel efendim serv-i nāzım gel ā cānım gel ey ʿömrüm mükerrer yandırdı beni şevḳ-ı cemāliñ ey māh

58a [57a] [Boş]

58b [57b]

Der-Faṣl-ı Şevḳ-ārā

266.

Ḫafīf Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ṭurre-i şīrīn-dilber ḫˇābgāhımdır benim
Kūşe-i ebrū-yı dilber dil-penāhımdır benim

ʿĀrıż-ı pür-rengi setr eylemiş zülf-i siyeh[213]
Hīç degildir yine bu baḫt-ı siyāhımdır benim

267.

Semāʿī[214]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Eflāka çıḳarsa yeridir her gece āhım
Bir gün baña göstermedi baḫt-ı siyāhım

Öldürme beni ġamze-i çeşm-i siyehiñle
Alma günehim gerden-i sīmīniñe şāhım

yüzü māhım güş et āhım gel ā cānım gel gel her gece āhım

268.

Devr-i Kebīr Beste[215]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Mest-i ʿaşḳız muṭrib-i sāḳī ne nāz eyler bize
Nālemiz meclisde kār-ı sūz sāz eyler bize

Çeşmi bītāb-ı ḫumār-ı nāz iken durmaz yine
Her nigehde biñ ʿitāb cān-güdāz eyler bize

269.

Semāʿī Yürük[216]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir ḥüsnü gibi ḫalḳı güzel yāre doyulmaz
Bildim anı kim lezzet-i dīdāra doyulmaz

Bir yere gelip söyleşicek ʿāşıḳ u maʿşūḳ
Hīç anda olan ḥālet-i güftāra doyulmaz

---

213 Mısranın vezni hatalıdır.
214 Kılıç: s.1035, 219b
215 Kılıç: s.1163, 248a
216 Kılıç: s.374, 56b

cānım ʿömrüm mīrim vāy āh āh āh yāre doyulmaz

59a [58a]

Nihāvend-i Cedīd

270.

[Başlıksız]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

O şūḫ[ı] göñül görmeyeli ḫayli zamāndır
Ḳaddim daḫi çek<il>mekle ġam-ı hicr-i kemāndır

Bād-ı sehere ṣordum o yāri dedi Ḥaḳḳa
Şimdi büyüdü şuḫ-ı cihān tāze cevāndır

amān amān cānım yā lā yele lel lel le le le lel lī
tere lī yele le lel lel le le le le lī āh vāy yār yār belī şāh-ı men

271.

Beste[217]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Kendimi cānā bilelden sır-ı laʿliñ bendedir
Hīç derūnumdan çıḳarmam nitekim cān tendedir

Bezm-i ʿālemde kim olmuş bir melāḥat-ı ḫātemim
Edicek cānā tebessüm bildiler ki sendedir

Ḥūrī-mendim sīne-bendim gel efendim
şeh-levendim yār amān amān belī şāh-ı men

272.

Semāʿī
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

İsterim bir şūḫ ile olmaḳ cihānda sīne-ṣāf
Nʾeyleyem yoḳdur murādımca velī bir sīne-ṣāf

[217] Kılıç: s.223: 17b

Vaʿde-i kemmūn eylerler ḳarīb-i üftādeye
Dilberān-ı ʿālemiñ kārı hemān lāf [u] güẕāf

āh cānım cānım ā cenānım süd beyāżım
mihribānım gel gel gel amān āh belī şāh-ı men

273.

Semāʿī Yügrük
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sāḳī kerem et meclis-i mestāne ayaḳ baṣ
Var bu gece ṣoḥbet-i rindāna ayaḳ baṣ

Çekem elimi dām-ı luṭfuñdan ölünce
Ḫāṭır ile el-ḫāne-i vīrāna ayaḳ baṣ

gel gel serv-i nāzım gel gel ʿişve-bāzım āh ben saña ḳurbān cān saña ḥayrān āh yār dost yār amān sāḳī kerem et meclis-i mestāne ayaḳ baṣ

59b [58b]

Maḳām-ı Hüzzām-ı Cedīd[218]

274.

Ḫafīf Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Sende ey meh ẕerre inṣāf olsa biz görmez miyiz
ʿĀşıḳıñ şāyān-ı elṭāf olsa biz görmez miyiz

Sākin-i meyḫāneyim derler (...) zār mey-ḫˇār olan
Ṣadr-ı ḫumda bāde isrāf olsa biz görmez miyiz

men ḫarābım sīne-çākım hem ʿāşıḳım hem yanmışım yār yār amān amān amān belī şāh-ı men

275.

218 Makam fihristine göre bu faslın [59a]'dan itibaren başlaması gerekmektedir.

Çenber Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿAks-i ruḫsārıñla çeşmim bir gül-i terdir bana
Eşk dedim hem gül-āb-ı kām-perverdir bana

Etse düşnām ġonce-i laʿl-i lebi şīrīn ile
Çāşnī-i gül şekeri ḳandi mükerrerdir bana

ʿömrüm cānım amān amān bir gül-i terdir bana

276.

Naʿre-zen Devr-i Revān Şarḳı [Güfte Rāsiḫ]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nāzenīnim ḳad-i bālā nev-nihāl olmuş gelir
Dāyesi yoṣma-revīş bir başḳa ḥāl olmuş gelir
Ġonca-i ṣad-berg rū-yı āl āl olmuş gelir
Dāyesi yoṣma-revīş bir başḳa ḥāl olmuş gelir

Sīne-i ṣāfıñ güşāde etmiş ol cān-pāresi
Ġayrı inṣāf et efendim var mı ṣabrıñ çāresi
Oldu dil cāh-ı zeneḫdānıñ hemān āvāresi
"*Dāyesi yoṣma-revīş bir başḳa ḥāl olmuş gelir*"

Reşk içün ol şīve-i reftārına serv-i çemen
Ṣaḥn-ı sīnemde ḫırām etsin o naḫl-i sīm<ü>-ten
Āteş-i ḥasretle yaydı şimdi iḳlīm-i beden
"*Dāyesi yoṣma-revīş bir başḳa ḥāl olmuş gelir*"

Meclis-i ʿuşşāḳa teşrīf eyleyip ol ḫoş-edā
Gül-ruḫuñ şevḳ ile verse luṭf edip bezme żiyā
Etmemek mümkün mü bu merkezde **Rāsiḫ** cān fedā
"*Dāyesi yoṣma-revīş bir başḳa ḥāl olmuş gelir*"

60a [59a]

277.

Şarḳı [Güfte Şākir]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün (?)

Yaraşır saña cānā giysen āl ḫāre
Ṣalın reşk eylesin ʿarʿar o reftāre
Ḳızarsın şerm edip gül reng-i ruḫsāra
Ṣafālar vaḳtidir çıḳ seyr-i gülzāra

Süzüp mestāne çeşm-i nergis-i nāzın
Ṣaḳın yüz sürme aġyāra açıp rāzın
Nevālar ile ʿuşşāḳa düzüp sāzın
"*Ṣafālar vaḳtidir çıḳ seyr-i gülzāra*"

Ḳudūmüñle gelir nāy u kemān cūşa
Amān ṭanbūrveş yaṭma her āġūşa
Seniñle geşt edelim kūşe bir kūşe
"*Ṣafālar vaḳtidir çıḳ seyr-i gülzāra*"

Emīrgüne demidir bāġ-ı būstānıñ
Alıp ol **Şākir**-i bī-ṣabr u sāmānıñ
Bu güne luṭfla defʿ et ġayrı yārānıñ
"*Ṣafālar vaḳtidir çıḳ seyr-i gülzāra*"

278.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

ʿAḳlım alalı nāz ile ol şūḫ-ı cefā-cū
Ol āfet-i dil-cū
Şemşīr-i zeyni fitne olur cānıma ebrū
Mānend-i Hülāgū

Ruḫsārına baḳdıḳca gözüm yaş ile doldu
Bilmem baña ne oldu
Mīzān-ı sirişk oldu bu ʿayn-ı terāzū
Ḫūn-āb ile memlū

pür-cefādır nev-edādır cānım āh cenānım amān
amān amān āfet-i cāndır mū-miyāndır yār yār amāñ
ol āfet-i dil-cū

279.

Semāʿī Yügrük
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ṣanmañ beni her şūḫ-ı cefā-pīşeye bende
Şebnem gibi her bir gül-i raʿnāya figende

Ben ʿāşıḳ-ı üftādeyim ammā ki cenānım
Ol rütbede geh nāz ederim serv-i çemende

yār amān ben anı bilmem semtine varmam ḥāliñi ṣormam ā cānım ẓālimi sevmem yār yār amāñ pek beyāż etme nāz çāre-sāz ʿişve-bāz eylerim pek niyāz iltifāt et birāz yār yār amān ṣanmañ beni her şūḫ-ı cefā-pīşeye bende

60b [59b]

Maḳām-ı Ḥicāzeyn

280.

Çenber Beste
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

O bütüñ ḳaddini vaṣf etmiş idi rāst güle
Dedi baḳ doġruca bir söz henüz aġyār hele

İnce sāz ile efendim severim nūş-ı mey
Lebiñ öpdükce niyāz ile ṣarılsam o bele

ʿömrüm cānım amān etmişdi rāst güle

281.

Remel Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Āḫir dedigin etdi o meh gör hele derdi
Ṭay eyledi ḥayfā varaḳ-ı ülfeti derdi

Bir būse mi bir gül mü verirsin dedim ol şūḫa
Bir nice tebessüm edip ʿārif gülü verdi

Ā nāzlım çeşm-i maḫmūr ile mesrūr viṣāliñden eyleme dūr amān amān gel ā cānım gel

282.

Semāʿī[219]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿAşḳ elinden ʿāşıḳı bir cām-ı ṣahbā söyledir
Ṭūṭī-i sükker lebi ol laʿl-i zībā söyledir

Söylemezdim sırr-ı ʿaşḳım ḳādir olsa ʿāleme
Ādem-i ʿaşḳ u muḥabbet bülbül-āsā söyledir

ʿAşḳım efzūn ḳalbim maḥzūn ey ḳadi mevzūn

283.

Ḥafīf Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nāzenīnim sükker-i laʿliñle iḥyā ḳıl beni
Sīne-i ṣāfıñ açıp ṭūtī-i ġuya ḳıl beni

Ruḫlarıñ ʿarż eyle gülşende açıl bir kez baña
Bülbül -āsā şevḳ-ı ḫāṭırlarla şeydā ḳıl beni

Tenhā bulsam göñlüñ yapsam būse alsam
Yāri ṣarsam amān amān gel efendim gel

284.

Naḳş Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Nevbet bize düşdü yine peymāne dönerken
Aldı ayaġım elinden o dīvāne dönerken

hey yār yār yār dost dost cānım ā cānım şīrīn cevānım rūḥ-ı revānım gel gel amān āh dere dellā dere dellā dere dellā dere dellā tene dir ten mükerrer

---

219 Kılıç: s.278, 32a

Gördükde reh-i ʿişvede **Şākir** bu semāʿī
Uydu yine ol naġme-i devrāne dönerken

61a [60a]

Hüzzām-ı ʿAtīḳ

285.

Remel Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dünyāyı dolandım ser-i kūyuñ hevesiyle
Gel efendim aġlatma beni başın içün gel
Bülbül gibi zārım gül-i rūyuñ hevesiyle

gel efendim

Sensiz iki gözüm ḳalmadı bir yerde ḳarārım
Şerḥelere (?) düşdü güzelim nāle vü zārım
Peyveste olup tā felege geşt ü güẕārım

Gel efendim aġlatma beni başın içün gel

286.

Çenber Beste
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ruḫ-ı āliñ gül-i aḥmer dehānıñ ġonce-i terdir
Cebīniñ mihr-i enver ḳāmetiñ serve berāberdir

Görünmez baña daʿvetsiz bizimle etmez ünsiyyet
Bu vādī ol perīye salma incindigim perdir

ʿÖmrüm cānım amān yār dehānın ġonce-i terdir

287.

Çenber Beste [Güfte Rāsiḫ]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Her ne dem evc-i ḫayāle ol ḳamer ṭalʿat gelir
Dīde-i ḫūrşīd-i çerḫe perde-i ḥayret gelir

Kūşe-i fikretde būs etdim anıñ ḫāl-i ruḫuñ
Rāsiḫā Hind ü Yemenden dāne-i ḳısmet gelir

ʿÖmrüm amān amān ol ḳamer-i ṭalʿat gelir

288.

Ḥafīf Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Zülfüñ dökicek nāz ile ol māh-ı cebīne
Seyr eyleyen ebr indi ṣunar rūy-ı zemīne

Diḳḳat ile baḳ kākül arasındaki ḫāle
Düşmüş dolaşıp şāh-ı Habeş kişver-i Çīne

Sīne-bendim pek begendim gel benim kendi efendim
Āh āh ā cān-ı men

289.

Aġır Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gül vaḳti deyü bülbül-i şevḳ açdı dehānı
Eyyām-ı ṭarabdur naġamıñ geldi zamānı

Ḫūrşīd-i ruḫuñ ḥıfẓ içün ey şūḫ-ı ser-efrāz
Şemsiyye deyü ṭutdu felek şems-i cihānı

nāzlı yārim sevdi cānım ḳalmadı tāb u tuvānım

290.

Yürük Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Seyr eyleyeli pertev-i ḥüsnüñ meh-i ʿālem
Āmāde olup pāyine yüz sürmege her dem

Sen evc-i meserretde saʿādetle ḫırām et
Hep ḫalḳ-ı cihān şevḳ-ı ruḫuñla ola ḫürrem

ḥayrānıñ olam ḳurbānıñ olam yār yār āh āh eyle mürüvvet

61b [60b]

Dilkeş

291.

Devr-i Kebīr Beste

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

ʿAceb taḫammül eder bu cefāya üftāde
Ne mümkün olmaya ḳaşı yā <ṣadı> sīne dil-dāde

Felek raḳībe edip defʿ ʿayn-ı Cem etse
Murādca görünür olsa revnāk-ı bāde

Tennī tellī ten ten dir dir tā nā dir ney bu cefāya üftāde

292.

Beste Evsaṭ

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Bilir mi düşmeyen ʿaşḳa nedir derūn-ı ḥāli
Olur mı yār ile bir dem ki ben ḳalam ḥālī

Kitābe yaz hele sen sergüzeşte-i revnaḳ
Ki ḥasb-i ḥāl ola bil ki fütādelik ḥāli

hey cānım vāy vāy ʿaşḳa nedir derūn-ı ḥāli hey nāzenīnim vāy

293.

Semāʿī

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Senden ayru düşmegi Mevlā baña göstermesin
Dil-rübūde olmaġı ġayrı Ḫüdā göstermesin

Ḥāṣıl olsun yār ile revnaḳ kemāl-i ittiḥād
Ḥaḳ raḳībiñ gördügünü araya göstermesin

Yel lel lel lī tere lel le lelle le lel lel lel le lel lel lel le le lel lī āh āh āh Mevlā baña göstermesin

62a [61a]

Şet-ʿArabān

294.

Beste Zencīr [Güfte Dāniş][220]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ne dem ki sīnesi ol gül ruḫuñ güşāde olur
Göñülde şevḳ-ı muḥabbet daḫi ziyāde olur

O māh-rūya dedim mihre gösterip dāniş
Murādım üzre güzel işte bu edāda olur

yele lel lel lel le le le le lel lī tere lel lel le le le le lel le le lel lī yār ruḫuñ güşāde olur

295.

Ḥafīf Beste [Güfte Bāḳī][221]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey ṣafā-yı ʿārızından çeşmime ḫurşīd-i āb
Şuʿle-i şemʿ-i cemāliñ nūr-baḫş-ı āfitāb

Ṣanma şebnemdir düşen hicr-i ruḫuñdan ṣubḥa dek
Ḳubbe-i gerdūn çıḳardım tāb ehline gül-āb

Āh yel le lā yel le lā yele lel le lel le lel le lel le lī vāy çeşme-i ḫūrşīd-i āb

296.

Semāʿī

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Nedir murād-ı dil-i kūy-ı yari biz biliriz

---

220 Ersönmez: s.312; TRT REPno: 7965, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20695.html

221 Ersönmez: s.310; Küçük: G.18/1,3

Seniñ felek dedigin yādigārı biz biliriz

Hep öyle dilde olur tīzi nāzı mürde-i ḫūn
Viṣāl içün dolaşır rūzgārı biz biliriz

Amān yelel lī yār yel le le le lel lel lel lī
Kūy-ı yārı biz biliriz

297.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ol şevḳ-ı ʿaşḳ benden gitmez
Bu güzellik ele girmez
Mey ṣun bize demlenelim
Göñül sensiz eglenemez

Pek begendim göñül verdim amān
yār ḫāṭırdan gitmez

Āh ne yaman güzelsin sen
Ser-tā-be-pā vādisin sen
Gel bir laḥẓa ārām buyur
Güzel cevān kimiñsin sen

"Pek begendim göñül verdim amān
yār ḫāṭırdan gitmez"

Dilber ḳaşıñ meftūnuyum
Ṣorsam zülfüñ ʿāşıḳıyım
Nerde görsem ol güzeli
Bende anıñ mecnūnuyum

"Pek begendim göñül verdim amān
yār ḫāṭırdan gitmez"

Herkes eder raġbet aña
Gelir ʿāşıġından yaña
Şed-ʿarabān aġāzemiz
Belki teʾsīr eder aña

62b [61b]

298.

Nakş Semāʿī[222]

Pīr olmada gerçi göñül ammā cevān ister
Nev-reste-nihāl-i ṭıfl begim nev-cevān ister
mükerrer

Ḳurbānıñ olam yār ḥayrānıñ olam dost men bende-i fermānıñ olam yār yār eyle mürüvvet tenimde cānım ḳaynadı ḳānım ṭıfl-ı cenānım ten tenī ister ġonce-dehānım şāh-ı ḫūbānım gel gel gel ʿişve-bāzım gel gel gel serv-i nāzım ḫaylī zamāndır ḥālim yamandır ten nī ten nen ten nī ten nī ten tene ten nī nev-reste nihāl-i ṭıfl begim nev-cevān ister

Bend-i Ṣānī
Dem-be-dem çün ʿaşḳ-ı derūnum olmada efzūn
Cām-ı ḫ̆āba ʿazm eylemege ol nihān ister

63a [62a]

[Faṣl-ı Zāvīl]

299.

Çenber Beste Zāvīl[223]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bezm-i ʿālemde meserret baña cānān iledir
İnbisāṭ-ı ezeli vāsıṭa-i cān iledir

Kāfir-i ġamzesi çoḳ kimseleri etdi esīr
Bu reviş mülk-i derūna ṣafā vü kān iledir

ʿÖmrüm amān amān baña cānān iledir

---

222 Ersönmez: s. 313;
Güftenin vezni bulunamamıştır.

223 Ersönmez: s.355

300.

Hāvī Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Muṭribā zemzeme-i nāy ile ol naġme-serā
Olmaya tā ki göñül ḥüzn ile bī-berg ü nevā

Bezm-i ḫāṣında anıñ perde zāvīl oku kim
Tā ṣafā-yāb ola sulṭān-ı nezāket-pīrā

Meh-liḳāsın pür-edāsın bir güzel
Çeşm-i elāsın yār yār yār ā murād-ı men

301.

Ḫafīf Beste

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Mihr-i münīr çehre-i dildāre beñzemez
Şemʿiñ fürūġı şuʿle-i dīdāra beñzemez

Āyīne bu leṭāfet bu āb u tāb ile
Bu vech ile ṣafā-yı ruḫ-ı yāre beñzemez

Yektā-yı zamānsın āṣūb-ı cihānsın
Göñlümce cevānsın āh beñzemez

302.

Muḫammes Beste

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

O gülden nāzik endāmım ṭayanmaz nāle vü āha
Anıñçün başlamam bülbül gibi āh-ı sehergāha

Hilāl-ebrūlarında ḳıldı işim ārzū-yı dil
Nigāh etmem felekde ġurre-i ʿīd olsa da māha

Mīrim amān āh yele lel lel lel le le le lel lī vāy
Amān amān amān ṭayanmaz nāle vü āha

303.

Semāʿī[224]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bulunmaz nev-cevānsın hem-dem-i aġyārsın ḥayfā
Gül-i rengīnin ammā hem-nişīn[225]-i ḫārsın ḥayfā

Güzelsin bī-bedelsin söz getirmez ḥüsnüñ ammā kim
Pek āhen-dil ḳatı ḫūn-rīz çoḳ ġaddārsın ḥayfā

304.

Semāʿī [Güfte Dāniş][226]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Olmuş nişān-ı tīr-i muḥabbet cevān iken
Ḳaşı kemān u çeşmi cihān pehlüvān iken

Āhıñ tamām etmiş eser-i **Dāniş** ol meh
Olmuş hilāl-i hüsn ile mihr-i cihān iken

cānım yār gülüm yār mīrim yār gel efendim gelse o şūḫ-ı nāzenīnim diñlese ol āh enīnim raḥm ede şāyet muḥibbīnim amān amān amān amān cānım amān amān cevān iken vāy

63b [62b]

305.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ḫoş şīveli bir dilrübā
Ṣabr u ḳarār oldu hebā
Kākülüñ pejmürde olur
Ṭoḳunmasın bād-ı ṣabā

Gel ā cānım ḳuzucāġım amān amān müşkildir sevdā

Nedir sende bu leṭāfet
Ey gül-i bāġ-ı melāḥat

---

224 TRT REPno: 2569, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22875.html

225 nişīn: tenin M

226 Birgören: s.714-715, G.436/1,8;
TRT REPno: 8488, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22916.html

Nergis-i cemāliñi göster
Döndür yüzüñ baña āfet

Gel ā cānım ḳuzucāġım amān amān müşkildir sevdā

Şāl [u] mintānıñ gene giymiş
Ṣol yanına fesin egmiş
Pek şīrīnsin ʿāşıḳ saña
Anıñçün göñül vermiş

"*Gel ā cānım ḳuzucāġım amān amān müşkildir sevdā"*

Güneş şavḳı gibi parlar
Cemālinde gerçek ḥāl var
(...) kemān naġmesiyle
Edā ile güzel oynar

"*Gel ā cānım ḳuzucāġım amān amān müşkildir sevdā"*

Gözler elā ḳaşlar hilāl
Ruḫları gül gibi al al
Bir şeftālī kerem eyle
Lez̲z̲etinde başḳa ḥāl var

64a [63a]

Evc-ārā

306.

Ḥafīf Beste
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Mevc-i aṭlās-ı felekden de hevādan geçdim
Fikr-i māh-ı ruḫ ile mihr-i vefādan geçdim

Kāfir-i zülfüñ esīri ġam-ı hicr etdi beni
Baña raḥm et güzelim tāze edādan geçdim

belī yārim belī mīrim ā cenānım mihribānım yār
yār belī şāh-ı men

307.

Havī Beste

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Gülünce ḥaṭ-ı muʿteber o meh cemālimize
Yazıldı mebḥaṣ-i sevdā kitāb-ı ḥālimize

Çerāġ-ı mihr ü mey-i kevṣer olsa da sensiz
Hīç āb u tāb gelir mi şeb-i viṣālimize

Nāzlı yārim cilvekārım gel efendim
Gül-ʿiẕārım yār amān ā zībā-yı men

308.

Ḥafīf Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḳāmeti mevzūn kim bir mıṣraʿ-ı bercestedir
Evc yā şehnā[z] uṣūlünde miyān-ı bestedir

Biz hemān olmıyacaḳ endīşe-i ḫām eyleriz
Mīve-i nārenc-i bostānı henüz nā-restedir

ġonce-fidānım mūy-miyānım gel ey ʿömrüm
tāze-cevānım māñ amān cestedir

309.

Çenber Beste

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Egerçi gülşen-i ḥüsnü bahār-ı nev-cevānīdir
Yine ol verd-i raʿnā māʾil-i reng-i ḫazānīdir

Yazılmaz ṣūret[i] diḳḳat olunsa ḳıl ḳalemlerle
O şūḫuñ mū-miyānı bil ki ḫayret-baḫş-ı Mānīdir

āh yār bahār-ı nev-cevānīdir

310.

[Başlıksız][227]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Kimiñ meftūnu oldun ey perī-rūyum nihān söyle
Nedir bāʿiṣ sükūta söyle ey ṣūḫ-ı cihān söyle

Kimiñ āyīnesinde ʿaks-i rūyuñ gördün ey meh-rū
Kime dil verdin ey ṭūṭī-zebān sükker-dehān söyle

cānım yel lel lī yele le lel lī tere lel lī amān amāñ nihān söyle

311.

[Güfte Münīf][228]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Saḳī çekemem vażʿ-ı ẓarīfaneyi boş ḳo
Teklīf ü tehī sāġar u peymāneyi boş ḳo

Çoḳdur o perī-rū ile ünsiyyete gelmez
Ol ḳayda düşürme dil ü divāneyi boş ḳo

cānım yele lel lel lel le le lī āh āh ḫāneyi boş ḳo

64b [63b]

Sūz-ı dilārā

312.

Zencīr Beste
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḫumār-ı şuʿle-i ṣahbāya nev-reng-i nezāket verir
Dü-çeşm-i āhuvāna sürme naḳş-ı leṭāfet verir

Kesilsin rişte-i tār-ı ḫayālim çeşm-i ḫūnīden
Gelip ruḫsār-ı tīġe nevce zāġ-ı nihāyet verir

şīrīn esmer nāzlı dilber perī-peyker amān

---

227 Ersönmez: s.70

228 Ersönmez: s.71; TRT REPno: 9088, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2290.html

amān nev-renge nezāket ver

313.

[Güfte Esʿad Efendi][229]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Çīn-i gīsūsuna zencīr-i teselsül dediler
Döndüler ṣoñra ḫaṭādır deyü kākül dediler

Ġonce-i laʿl-i şeker-ḫandesine gül der iken
Yañılıp ẕāʾiḳa-suḫan heves-i mül dediler

Belī yārim belī mīrim belī şāh-ı men amān amān
Amān āh dediler

314.

Ḍarbeyn Beste[230]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Kemān-ı ʿaşḳını çekmek o şūḫuñ ḫayli müşkilmiş
Ki evvel menzil-i tīr-i cefāsı pūte-i dilmiş

Niẓām üzre ḫuṣūluñ āmed ü reftinden eglendi
Kişi maṭlūba ermek ṣabr ile hergāh ḳabilmiş

cānım yele lel lel lel lel lel lī hergāh ḳābil imiş

315.

Remel Beste [Güfte Şeydā]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gördüm o şehi kişverden mülkine ṭālib[231]
Fehm eyledim üftāde-i bīmārına rāġıb

Her demde gözümde uçuyor mīve-i vaṣlı
Şād etse nevāzişle bu **Şeydā**-yı münāsib

Āh güzel **Şeydā**ya *gelse ne olur*

---

229 Ersönmez: s.294; TRT REPno: 3052, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19996.html

230 Ersönmez: s.294

231 Mısranın vezni hatalıdır.

Ḳadrini bilse dil-mülkine ṭālib

316.

Zencīr Beste [Güfte Şeydā]

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

O ġonce-fem hüneriñ ehl-i derde göstermiş
Cefā-yı cevrini ʿuşşāk-ı mürde göstermiş

Çekip uṣūl ile zencīr-i zülfünü **Şeydā**
Maḳām-ı sūz-ı dilārāda perde göstermiş

māʾil oldum nev-edāya şimdi düşdüm
bu sevdāya amān yār amāñ perde göstermiş

317.

Devr-i Revān [Güfte Nāşid][232]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Yine bir mū-miyān gördüm kimiñ cānānıdır kimdir
Şeh-i iḳlīm-i ān gördüm kimiñ cānānıdır kimdir

Müsellem bir büt-i gül-fem bütün meftūndur ʿālem
Hele ben **Nāşid**ā bilmem kimiñ cānānıdır kimdir

yüzü māhım dād ey lūṭfi ḫ ʿāhım yār ey yār ey ***yürük*** *vaḳt-i*
mürüvvet bāşed ey āfet luṭf-ı ʿināyet kon eyā kān-ı ḥaḳīḳat
mükerrer *nāzenīn yār*

65a [64a]

318.

Semāʿī [Güfte Sābit][233]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ā göñül curʿa mıyız ḳaʿr-ı tebāh eyleyelim
Yüze çıḳ şunda ḥabābāne şināh eyleyelim

---

232 Zülfe: s.179, Mus.12/1,2

233 Ersönmez: s.293; TRT REPno: 97, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19990.html

Sīneye yār-i ḫayāliñ çekelim dildārıñ
Ḳurṣ-ı āyīnemizi ḥāle-i māh eyleyelim

Āh tānā dir dir ten nī nī tennī nī tennī tene nen
tenen nen tene tendir dir ten āh amān āh eyleyelim

319.

Semāʿī Yürük [Güfte Bāġdādlı Esʿad][234]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Āb u tāb ile bu şeb ḫāneme cānān geliyor
Ḥalvet-i ülfete bir şemʿ-i şebistān geliyor

Perçemi zīver-i dūş nigehi āfet-i hoş
Dil-i sevdā-zedeye silsile-i cünbān geliyor

El-amān ey yüzü māhım söyle nedir benim günāhım erişmişdir göklere āhım feryād ederim şekvā ederim senden bālāya amān amān amān āh geliyor

320.

Naḳş Semāʿī Şeydā
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün[235]

Gönlüm güşāde olmaġa bir meh-liḳā gerek
Devr-i felekde ḫüsnü güzel āşinā gerek

vāy dir dir ten tene nī ten nī dir ten ten tā nā tene
dir nī hey hey hey yār yār amāñ belī belī cebān
ey meh-liḳā gerek

Bīçāre gönül şūḫ-ı vefādārını ister
Bir yirde ḳarār eyleyemez yārini ister

(...) Semāʿī
Şeydāya bugün vaṣlını vaʿd eyledi ammā

---

234 Arpatlı: s.90-91, G.89/1,3; Ersönmez: s.292

235 Formun özelliği gereği iki farklı vezin kullanılabilir.

Bir büseye üftādesin varını ister
Devr-i felekde

Ḳılma fedā bu bülbülünü gel açıl begim
Şeydā gibi efendime bir mübtelā gerek

Geldim saña ey ruḫları gül şimdi recāya
Görme bizi lāyıḳ güzelim cevr ü cefāya

Bir şeb seni āġūşa alsam nʾolur ey meh ruḫṣat bulunur mı bize ẕevḳ-i ṣafāya **Şeydā** *gibi*

321.

Semāʿī [Güfte Şeydā]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Güzelim nāz ederek ḳarşuma gelse sevilir
Ne ḳadar cevr ile bu baġrımı delse sevilir

Gel ey kākül-i ḫoş-bū gel ey sünbül-gīsū bende-i fermānıñım ey serv-i ḳāmet ʿaḳlımı aldı benim ol ḥüsn-i leṭāfet āh göñlümü gezdirdim efendim bu cihānı kimsede yoḳ sendeki bu bezm-i ẓarāfet cānım yele lel lel lel lī yele lā lī ʿömrüm tere lel lel lel lī yele lel lī yele lā lī hey hey yār amān amān ey belī belī belī dost cenān ey

Miyān
Hele **Şeydā** aña diḳḳatle bir kez naẓar et
O benim gördücegim nāzlı güzelse sevilir

65b [64b]

Sūz-ı Dil

322.

Çenber Beste[236]

Naġme-i dil-sūzla yaḳdın beni muṭrib-i kemān[237]

---

236 Güftenin vezni bulunamamıştır.

237 TRT REPno: 7848, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19907.html

Şīve-sāzın cihānda olsun dā'im kem ān

Dāġdār-ı derūn düşdü benim de ḫışṣeme
Sūz-ı ʿaşḳı çünki taḳsīm eyledi sīne kemān

ʿÖmrüm cānım amān amān beni muṭrib-i kemān

323.

Ḍarbeyn Beste[238]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün
mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḫırāmān ol çemenlerde gel ey serv-i revānım gel
Nedir bu nāz u istiġnā
Gözüm yollarda ḳaldı gel açıl ġonce-dehānım gel
Gören ṣalsın gül-i zībā

Biliñ ḥasret-i dīdārıñ oldum künc-i firḳatde
Mürüvvet yoḳ mudur ẓālim
Ḥayāt-ı tāze ver bu ḫaste-i hicrāne cānım gel
Edip vaṣlıñ ile iḥyā

324.

Üsküdārī Serheng [Güfte Şākir]
fāʿılātün fāʿılātün fāʿılātün fāʿılün

Bāde-i gül-rengden rengīn olanı istemem
Cāme-i meşāṭanıñ iḥyāsı cānān istemem

Ger ṭaleb[239]-i **Şākir** ol māhdan deryūzedir
Bir nigeh besdir baña hīç ġayrı iḥsān istemem

nev-cevānım gel efendim perçemi ʿanber-feşānım
rengīn olan ān istemem

325.

Semāʿī[240]

---

238 Ersönmez: s.290

239 Mecmuada "maṭleb" olarak geçer.

240 TRT REPno: 1412, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19791.html

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Beni ey ġonce-ṣıfat femi nālān eden sensin
Hemīşe hem-dem-i ṣad-nāle vü efġān eden sensin

Nʾola senden edersem Ḫū nā-ḥaḳ küştemi daʿvā
Dem-ā-dem baġrımı ḥasretle rīz amān eden sensin

cānım yā lā yā le lel lī tere lel le lel le le lel lel lel lī
tere lī yele lī yele lel lel lel lī āh bīçārenim ey yār

326.

[Başlıksız]
mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Ne ol perī gibi bir dilrübā görülmüşdür *vāy*
Ne aña bencileyin mübtelā görülmüşdür *vāy ʿömrüm*

mū-miyānım ince-fidānım tāze-cevānım amān amān amān
nev-faṣl ola īcād-ı ġamımdan eyle āzād bīdār elinden faryād
elinden düşdü göñül o yāre olmuşum āvāre ṣabr edeyim ne
çāre ḥālimi bilse merḥamet etse

Bend-i ṯānī
Olur mu ṣafḥa rūy-ı ḫaṭ o rūyuna naẓar
Hezār nüsḫa-i ʿibret-nümā görülmüşdür

66a [65a]

Şehnāz-Būselik

327.

Remel Beste Nalçe [Nābī][241]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir devlet içün çarḥa temennādan uṣandıḳ
Bir vuṣlat içün aġyāra müdārādan uṣandıḳ

Hicriñ çekerek ẕevḳ-ı mülāḳātı unutduḳ
Maḫmūr olaraḳ leẕẕet-i ṣahbādan uṣandıḳ

241 Ersönmez: s.319

Āh cānım yā lā yele lel lel lī ʿömrüm tere lel
le le le lel lī vāy yār yār uṣandıḳ

328.

Aḳṣaḳ Fāḫte[242]

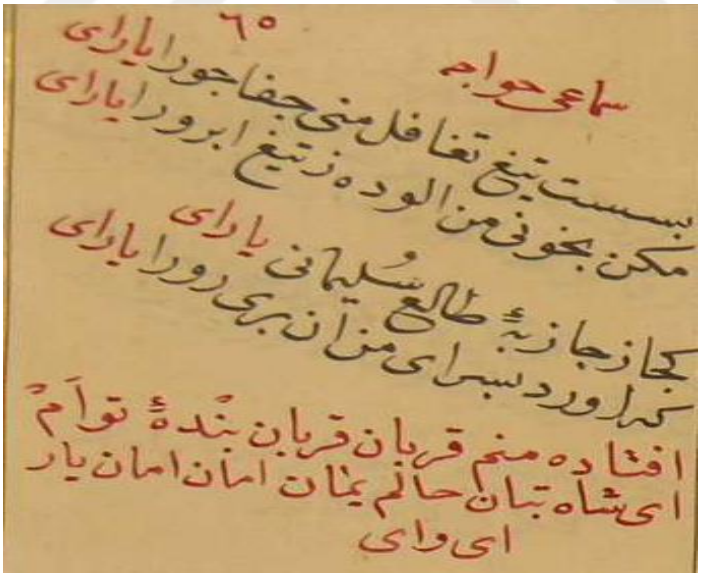
Muṣḥaf demek ḫaṭādır ser-i ṣafḥa-i cemāle
Bu bir kitābī sözdür fehm eden ehl-i ḥāle

tā dir ten dir yele lel lī ʿişve-bāz-ı men dir dir ten dir yele lel lī çāre sāz-ı men ey cān-ı men hey cān-ı men cānānemiz sulṭān-ı men nevrūza erdik hele göñül şād olmanıñ hengāmıdır ***mükerrer*** *ʿāşıḳlar giydi ḳaralar böyle mi olur bīçāreler* ***mükerrer*** *sīnemde dürlü pāreler sulṭānımıñ iḥsānıdır* ***mükerrer***

Bend-i Şānī[243]

329.

Semāʿī Ḫ̆āce (F)

330.

Yürük Semāʿī Ṭabʿī[244]

---

242 Güftenin vezni bulanamamıştır.

243 İkinci bend yazılmamıştır.

244 TRT REPno: 7908, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20958.html

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Nāz ile ḫırām eylese ditrer o sīmīn<ü>-ten
Tā tīr[245]-i dimāġ etmede ol müşke Ḫoten<ü>-ten

Dīdārına ādem doyamaz ḥūrī misin sen
Aldı bizi gitdikce o taṣvīr-i ḥasen-ten

66b [65b] Boş

67a [66a]

Sulṭān-ı ʿIrāḳ

331.

Nīm-devr Beste
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Cüdāyım gülşen-i kūyundan ol gül ḳande ben ḳande
Baña hem derd-i ʿaşḳ olsun mu bülbül ḳande ben ḳande

Yoġ iken ṭāḳatim tāb-ı nigāh-ı luṭf-ı dildāre
Cefā-yı ṭaʿn-ı aġyāre taḥammül ḳande ben ḳande

ʿömrüm amān yār ol gül ḳande ben ḳande

332.

Remel Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Aġlatdı beni silmedi çeşmimdeki yaşı
Bilmem neme māʾildir ter-i dāmeni başı

Bedr-i felege nāz eder ol ḳaşı hilālim
Girmiş bī-ḥisāb-ı ḳamer on dördüne yaşı

efendim āh yel le lel lel lel le le le le le le le le le lī vāy yār belī şāh-ı men

[245] tā tīr: (...) M

333.

Çenber Beste

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Bu ḥüsn-i behçet ile saña nāz lāzımdır
Bu sūz-ı ʿaşk ile baña niyāz lāzımdır

Ṣabāya etme ṣaḳın ser-fürū bu ḥüsn ile sen
Nihāl-i ʿişve biraz ser-firāz lāzımdır

efendim yele lel lel lī yel le le le le lel lī
tere lel lel lel le le lel lī yār saña nāz lāzımdır

334.

Semāʿī Ẓaharyā [Güfte Nāfiz]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Gerdānına naḳş-ı būse-i gülgūn yapışdırır
Raḳḳāṣ-ı nefḥakāra ṣan altun yapışdırır

Meşşāṭa gel gel etdi ʿarūs-ı ruḫun degil
Nāfiz öpüp ḳuçup zer-i mevzūn yapışdırır

335.

[Başlıksız]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Görse edemez dil seni ārāma taḥammül
Mümkün mü yā ol şūḫ-ı dilārāma taḥammül

ten nen tā dir ten dillere dillā dir ten dost ʿahde vefā mükerrer eyle ʿaṭā etme edā amān amān eyle (...) vāy tā nā telel lā nā tā dir ten ne (...) ne güzeldir ne (...) ten ten dir ten bende-i ġam-ḫᵛāra ʿāşıḳ-ı nāçār olma cefākar mükerrer mümkün mi keʾl-evvel-ilā

Ḳurbān edeyim ʿīd-i viṣāliñle demiş yār
Yoḳ bende ise vaʿde-i bayrāma taḥammül

67b [66b] [Boş]

68a [67a]

Sūznāk

336.

Çenber Beste [Güfte Fāżıl]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bezm-i aġyāra varır ẕevḳ-ı ṣafā niyyetine[246]
Bize geldükde gelir cevr ü cefā niyyetine

Tīġ-i āhı çekelim ṣaff-ı raḳībāne göñül
Gidelim leşker-i küffāra ġazā niyyetine

ʿömrüm cānım amān ṣafā niyyetine

337.

Muḫammes Beste [Güfte Fāżıl]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Rūz-ı şeb āh eylemekden çāk çāk oldum yeter
Ġayrı inṣāf eyle ẓālim ben helāk oldum yeter

El-emān **Fāżıl** o şuḫa söyle raḥm etsin baña
Āteş-i ʿaşḳıyla yandım sūznāk oldum yeter

şeh-levendim dil-pesendim gel efendim gel amān
yār belī şāh-ı men

338.

[Güfte Fāżıl]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿĀşıḳ-ı ḥayrān eden ol cevānıñ şīvesi
Nʾeyleyem cāna ḳıyar ammā o nāzıñ ʿişvesi

Nāz ile cevr ü cefā etmekdedir her dem saña
Yalñız aġyāra mı **Fāżıl** o şūḫuñ cilvesi

[246] Ersönmez: s.296

Āh cānım cānım āh cenānım āh belī şāhım āh
belī yārim āh āh āh şīvesi

339.

Beste Remel
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Nevbet verememem kimseye hīç āh u fiġānım
Ḳaṣdı dil ü cāna
Üftāde olaldan beri bir tāze cevāna
Ṭavrında yegāne

Eṭvār-ı müsellem dese hātif daḫi şāyān
Ol cevher-i elfāẓa
Söz yoḳ o şehiñ cünbüşüne ḥüsnüne āna
Yektā-yı zamāna

Ā nāzlım ser-bülendim sīne-bendim severim
inkār etmem efendim

340.

Semāʿī [Güfte Fāżıl]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ḳapılır her gören ol şūḫ-ı cihān āşūbu[247]
Nāz ile şīveler etdikce o çeşm-i ḫūbu

Çāk ḳıl perde-i nāmūsuñu **Fāżıl** gibi ol
Nāʾil olmaz o mehiñ vuṣlatına maḥcūbu

Amān bī-ḳarārım ṣabr edemem ʿāşıḳım ol māh
yüzüne āhū gözüne şīrīn sözüne

341.

Yürük Semāʿī [Güfte Fāżıl][248]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ey dil heves-i vuṣlat-ı cānān saña düşmez

247 Ersönmez: s.302
248 Ersönmez: s.299

Üftādesin ol sāye-i ḫūbān saña düşmez

Miyān
Gerçi o güzel cevr ü cefā-pīşedir ammā
Fāżıl bu ḳadr-i nāliş [ü] efġān saña düşmez

yār yār saña düşmez gel gel gel gel serv-i nāzım gel gel ʿişve-bāzım bendeñe gel eyle vefā bu cefā āh saña düşmez

68b [67b]

342.

Devr-i Revān Şarḳı [Güfte Fāżıl]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bī-vefā bir dilber-i ġaddāra oldum mübtelā
Rūz-ı şeb nāçār āh u zāra oldum mübtelā

ʿAşḳ derler pür-ġam-ı düşvāra oldum mübtelā
Ḥāṣılı bir merḥametsiz yāre oldum mübtelā

Mübtelā oldu yine bir şīveli cānāne dil
Başlasın şimdengerü feryād u āhım efġāne dil

Dāʾimā āh etmesin yā nʾeylesin dīvāne dil
Ben seniñ ʿaşḳıñla ey meh-pāre oldum mübtelā

Girmiş on beş yaşına bir ṭıfl endek sāledir
Bāġ-ı ḥüsn içre açılmış ġoncedir yā lāledir

Ṭıfldır bilmez ne ne āh u ne fiġān u nāledir
Fāżıl *ben böyle bir dildāre oldum mübtelā*

343.

Şarḳı Devr-i Revān
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bir cevānıñ āteşiyle oldu sīnem sūznāk
Ḥayret-i rūyundan oldum böyle bī-cān u helāk
Ben şehīd-i ʿaşḳıñ olsam da seniñ ey mehçe-i pāk

Çeşmim pür-ḫūn ḳanlı ẓālim dem-be-dem ḳan aġlarım

<Şarḳı>
Ey nesīm-i ṣubḥ-dem bir nev-ḫaber yārden
Luṭf edip āzāde etsin bendeñi bu nārden
Geçmemiş mi nāzenīnim ḥāṣılı aġyārden

Çeşmim pür-ḫūn ḳanlı ẓālim dem-be-dem ḳan aġlarım

Yāre teʾsīr eylemez nāle-i şebgīrimiz
Böyle sengī dile hīç cāy eder mi tīrimiz
Çāre ne ḥikmet-i ezelde böyledir taḳdīrimiz

"Çeşmim pür-ḫūn ḳanlı ẓālim dem-be-dem ḳan aġlarım"

İsmimi yād etmeden ḫavfım var ey mihr-i cihān
Çün cināsı ḫaṭ olup gurk ile gürekde (?) ʿayān
Şānına her ne düşerse eyle cānā el-amān

344.

Semāʿī [Güfte Fāżıl]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gönlünü her kim ararsa tār-ı zülfünde bulur
ʿĀşıḳıñ cemʿiyyetiñ zülf-i perīşānıñ olur

Ṭoġrısı bir merḥametli şūḫ ammā nʾeyleyim
Fāżıl-ı bī-çāreye gül de pek ġaddār olur

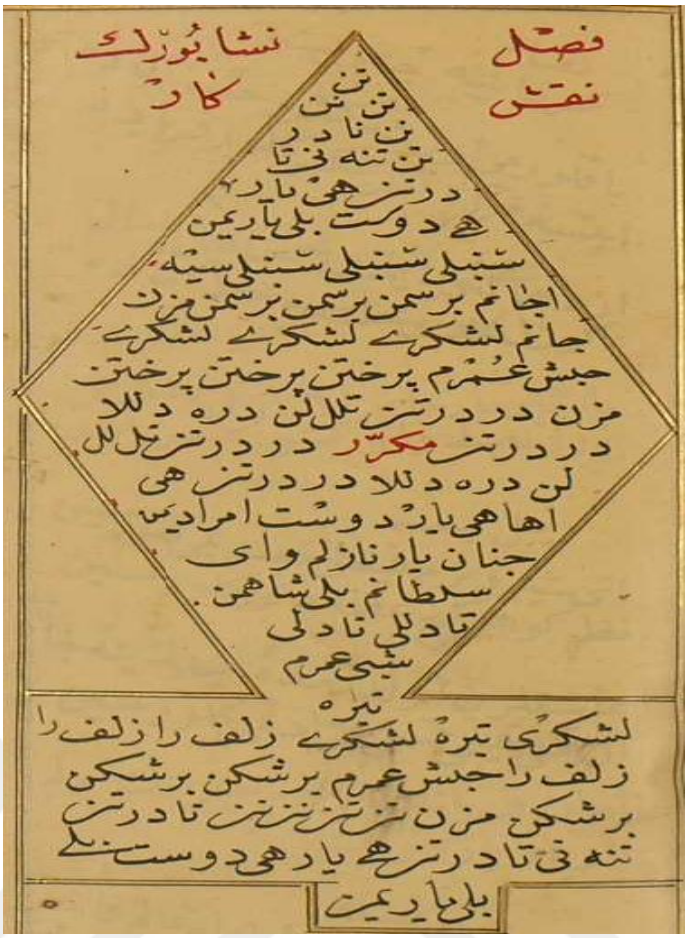
amāñ amān cānım el-amān āh āh āh efendim vāy

69a [68a]

Faṣl-ı Nişāburek

345.

Naḳş Kār (F)

346.

Ḥafîf Beste [Güfte Sāmī][249]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Dil-i tābende ṣoḳuldukca miyān-ı yāre
Belindeki ḳızarır ḥançer-i āteş-pāre

Edemez ʿişret ile refʿ-i ḥicāb ey **Sāmī**
Mey-i gül-būs ḥayā ʿārıż olur dildāre

Āh cānım yā lā yele le lel lel lī tere lī yele
le le le le le le le lel lī vāy āh belī şāh-ı men

347.

Şarḳı Devr-i Revān [Güfte Selīm]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Sirişkim sū-be-sū ʿaşḳıñla bir ḥicr-i ʿamīḳ oldu

249 *Arpaeminizâde Sâmi Divânı*'nda bu güfteye rastlanamamıştır.

Miyān-ı lüccede ġavvāṣ-ı endīşim ġarīḳ oldu

Selīmā meşye ḳudret ḳalmadı rāh-ı muḥabbetde
Baña her mıṣraʿ-ı naẓm-ı sitāyiş ber-ṭarīḳ oldu

Āh cānım yele le le lel lī ʿömrüm tere le lel lī āh āh ʿamīḳ oldu

348.

Semāʿī
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Her ne dem bir būse iltimās[250]
İctināb üzre eder ʿarż-ı ḫırās

Pāymāl olmuş iken ol şūḫa ben
Sāʾire bilmem niçün eyler ḳıyās

Āh āh serv-i nāzım ʿişve-bāzım nev-cevānım amān ḥālim pek yaman gel

349.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Āh etmez idik ṣabra dili rām edebilsek
Ṣabr eyler idik firḳate ārām edebilsek

Āyīnemiziñ ẕerrece ḳalmazdı ġubārı
Bir kerre mey-i ʿaşḳa dili cām edebilsek

cānım cānım cānım hey āh āh āh āh edebilsek

69b [68b] [Boş]

70a [69a]

Maḳām-ı Gerdāniye

[250] Mısranın vezni hatalıdır.

350.

Çenber Beste[251]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Yaḳılır mı o şeh-i kişver-i ḥüsn-i ābāda
Etse mirʾāta naẓar ʿaks gelir feryāda

(...) nigeh etmişdi cemālin pāmāl
Ne güzel geldi maḥallende ḫaṭ āmāde

yār yār yār cānım yel lel le lel le le lel lel
le le le lel lī vāy kişver-i ḥüsn-i ābāda

351.

Remel Beste

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ey şīr-i terim feyż-i Ḫüdādan mı gelirsin
Naẓm-ı güher [ü] genc-i ʿaṭādan mı gelirsin

ʿĀşıḳların öldürmede miydiñ yine cānā
El ḳanlı ḳılıc<ı> ḳanlı ġazādan mı gelirsin

amān ḳurbānıñ olam ḥayrānıñ olam yār yār yār gelirsin

352.

Çenber Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Beñzedirlerse nʾola hilāle ʿālem ḳaşına
Girmiş o māh-ı münīrim henüz on dört yaşına

Tīşe-i ġamzeleriñ ʿarż eder ʿuşşāḳa müdām
Leb-i Şīrīnine Ferhād olanıñ vāy başına

353.

Muḫammes Beste[252]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

---

251 TRT REPno: 1105, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2936.html

252 Kılıç: s.1246-1247, 265a

Ḳaşların ebrū kemān ey çeşm-i fettānım meded
Ruḫların ʿaḳlım alıpdır lebleriñden bir meded

Çāre yoḳ bir gece mihmānım olursun dilberā
Cānıma kār eyledi āh baña bir dermān meded

yār yār fettānım meded

354.

Ḥafīf Beste [Güfte Fāżıl]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Çöz dügmeleriñ sīne ḳo hemvāre görünsün
Pek örtme gümüş gerdeni bir pāre görünsün

Çāk eyle girībānıñı dök ḳanıñı **Fāżıl**
Baġrındaki zaḫmıñ hemān ol yāre görünsün

amān āh belī belī ter yel le le lī āh cānım yā lā yele lelle lī vāy yār hemvāre görünsün

355.

Ḍarb-feth Beste [Güfte Fāżıl]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ẓālim begim bu ḥakkımı dād eylemez misin
Hīç etdigin sitemleri yād eylemez misin

Lāyıḳ mı böyle ḳalması ḳurbānıñ olduġum
Bayrām geldi **Fāżıl**ı şād eylemez misin

Āh dere dī dī didre dillere dir dir ten dere dīd (...) dere dillere dir dir ten tenen nī tene dir tenen tene tā dir nī amān gel gel gel gel amān belī yārim mīrim ā zībā-yı men

70b [69b]

356.

Devr-i Revān Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Güzeller içre mümtāz-ı cihānsın ser-bülendimsin
Müsellem ṭarz [u] ṭavr-ı dilber-i ʿālem-i pesendimsin
Göñül ḥālin bilir şūḫ-ı ẓarīf [ü] şeh-levendimsin
Benim sen nūr-ı çeşmim yār cānımsın efendimsin

Lebiñ öpsem doyunca gözlerim sürsem o ruḫsāra
Ṣafā verse şemīm-i zülf-i müşkīni dil-āzāra
Miyānıñ çeksem āġūşa sözüm bu ola hemvāre
Benim sen nūr-ı çeşmim yār cānımsın efendimsin

357.

Devr-i Revān Şarḳı [Güfte Ḥātif][253]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Dökme zülf-i ʿanber-efşānıñ gül-i ruḫsārına
Biñ dil-i ʿuşşāḳ beste olmasun her tārına
Şāhbāzım ḳıl teraḥḥum ʿāşıḳ-ı ġam-ḫᵛārına
Eyle şāyān sīnemi gel ḫançer-i āzārına

"*nāzenīnim gel efendim māʾilim her bārına*"

İşte ḳurbān olduġum etdim teni cān [u] fedā
ʿİd-i vaṣlıñdan kerem-kārım[254] beni etme cüdā
Eylegil āġışte ḫūn-ı hicr ile bī-vefā
Laʿl reng-i câme giydir **Ḥātif** ġam-ḫᵛārına

nāzenīnim gel efendim māʾilim her bārına

358.

Sābıḳ Şeyḫü'l-islām Esʿad Efendi Semāʿī

Ten ten dir tenen dir tā nā tennī dir ney ***mükerrer***
Cānım cānım belī yārim ***mükerrer***
Etse gerdāniyeden āġāz ***mükerrer***
Ṣalınır boynuna bāzū-yı niyāz

359.

253 Danışan: s.342, Mus.24/1,4

254 kārım: -M

Yürük Semāʿī[255]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Muntaẓam ḳameti bī-miṣl [ü] bedel
Güzel ammā ki ne āfet ne güzel

Beli diḳḳat yeridir ḫalḳ-ı cihān
Nʾola baḳsa o miyāna bel bel

cānım ʿömrüm mīrim amān amān amān

Gel efendim serv-i nāzım gel ā cānım kendine nālān edersin bu revişler bu edālar amān ʿāşık-ı giryān edersin edersin muntaẓam ḳameti bī-miṣl [ü] bedel

360.

Semāʿī[256]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir bülbül olur mı dil-i nālānıma beñzer
Bir ġonca mı bulunur ol gül-i ḫandānıma beñzer

Cān vermek o mürr-i laʿl-i revān baḫşına ʿāşıḳ
Bir dilber-i raʿnā ḳanı cānānıma beñzer

Āh āh āh āh gel cānım beñzer

71a [70a]

361.

Devr-i Revān Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ben şu bāġda bir gül gördüm
Yanına bir sünbül ister
Ben göñlüme suʾāl etdim
Böyle bir nev-reste ister

O gül ḳanġı bāġın ise
O bāġa ʿāşıġı varsa

255 Ersönmez: s.84; TRT REPno: 7748, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2997.html
256 Kılıç: s.1395, 307b

Eger şeftālī ṣunarsa
Göñül biraz ḫamı ister

Kim sevmez öyle āfeti
Edāsında ḫoş ḥāleti
Lāle miṣli ḳıyāfeti
Çeşmim durup baḳmaḳ ister

Daḫi pek tāze-fidāndır
Ḳaşları ʿayn-ı kemāndır
Maʿlūm ki günden ʿayāndır
Böyle yāri herkes ister

Bülbül başladı feryāda
Güzelim bizde deryāda
Gidelim neşāṭ-ābāda
Göñül bi māhtāb ister

362.

Şarḳı

11'li Hece Ölçüsü

Ḫaylī oldu dilber göze görünmez
Ne ḥāl oldu vāḳıf olup bilinmez
Dilber ḥüsnüñ seyrānına ḥasretim
Kūy-ı yār-i efzūn ġāyet varılmaz

ʿAşḳı bende yanar tende bir āteş ki aṣlā sönmez

Dost edinsem yār bād-ı seḥeri
Getirsin ol sevdigimden ḫaberi
Zār-ı zebūn etdi yāriñ firāḳı
(...) yoḳdur mehpāreniñ eṣeri

"*ʿAşḳı bende yanar tende bir āteş ki aṣlā sönmez*"

Dilberlerle mübtelālıḳ ʿādetim
Ne belālı benim ṭabʿ-ı meşrebim
Āh u efġān hīç tükenmez derūnden
Şimdi yine bir dilbere ḥasretim

"*ʿAşḳı bende yanar tende bir āteş ki aṣlā sönmez*"

Ṣaçı Leylā seyre çıḳsa bāġlara
Mecnūn-ṣıfat düşer idim dāġlara
ʿAşḳıñla baġrım şimdi yanuḳdur
Gel naẓar ḳıl sīnemdeki dāġlara

"*ʿAşḳı bende yanar tende bir āteş ki aṣlā sönmez*"

Fermānım yoḳ semti yāre varmaġa
Şeftālīsin ḥāli bulup almaġa
Ṭaḳat gerek nāz-ı ʿaşḳı çekmege
Çāre de yoḳ göñlümü senden almaġa

71b [70b]

363.

Semāʿī [Güfte Fāżıl]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿĀrıżından bellidir öpdükleri her bār seniñ
Nāzenīnim zīrā pek nāzik vücūduñ var seniñ

Ṣırma perçemli gümüş gerdenli altun cāmeli
Fāżılıñ fikriñde ismiñ böyle yazmışlar seniñ

Āh nedir o revīş nedir o gülşen ʿaklım alır
Bu söyleyiş her bār seniñ vāy

364.

Semāʿī [Güfte Fāżıl]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Yaḳışan āşıḳa feryād ederek zār olmaḳ
Cām[e]-ḫ̮ʿāb içre o nāzik-tene bī-zār olmaḳ

Ġālibā bilmiyor inṣāfı o şuḫ̮uñ **Fāżıl**
Ne belā böyle sitemkāre giriftār olmaḳ

Āh ḳurbāniñ olam ḥayrāniñ olam bende-i fermāniñ olam yār yār gel efendim ā cānım

365.

Yürük Semāʿī [Güfte Fāżıl]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Dil-i ʿāşıḳ ne ʿaceb tīz yıḳılır tīz yapılır
İnanır şīvelere ḫandelere pek ḳapılır

Ṣaḳın ol bī-bedelim ġayre suʾāl eylemesin
Ḳadrini ancaḳ **Fāżıl**-ı āşüfte bilir

Āh serv-i nāzım gel amān gözü āhū ḳaşı kemāñ ḥayrān olan ḳurbān olam seniñ üftādeñ olam baña raḥm eyle efendim gel amān bu göñül tīz yıḳılır tīz yapılır

366.

Semāʿī [Güfte Fāżıl]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ḳan aḳdı begim ḫaste diliñ yārelerinden
Gizletme ṣaḳın merhemini bīçāreleriñden

Hep maḥrūmuz aç sīneñi meclisde uṭanma
Fāżılda seniñ ʿāşıḳ-ı āvāreleriñden

belī belī yār belī belī dost belī belī hey belī mīr-i men belī belī belī belī cān-ı men belī belī belī belī yār-ı men

72a [71a]

367.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Yeñi düşdüm bu sevdāya
Gözleri maḫmūr elāya
Çünki cefādır murādıñ
Ne ṣaldın beni ferdāya

Hercāyī maḫmūr bakışlım hep āhım geçdi hevāya

Sevdim bir şīrīn esmeri
Başında tāc u efseri
Doġurmuş böyle dilberi
Ne diyem ben o añaya

Kemeri altun ṣırması
ʿAḳlım aldı şu durması
Yādigār baña sevdāsı
Başladım ġayrı yanmaġa

Memdūḥ-ı ḥüsnü şāyāndır
Ḳaddi pek ince miyāndır
Daḫi pek tāze-cevāndır
Bürünsün dürlü (...)

ʿĀşıḳların varsa eger
Biñ ʿāşıġın olsa deger
Yalñız bir (...) yeter
Ṣalınsın ʿāşıḳ ferdāya

72b [71b]

Maḳām-ı Rāḥatü'l-ervāḥ

368.

Çenber Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Aldırıp kendüni ḥüsün seyr eden seyyāḥ olur
Ṣanma derdine düşenler bir daḫi iflāḥ olur

Öyle ḥālet var kelām-ı rūḥ-baḫşinde seniñ
Her bir āġāzeñ maḳām-ı rāḥatü'l-ervāḥ olur

ʿömrüm amān amān seyr eyle seyyāḥ olur

369.

Devr-i Revān Naḳş[257]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bu şeb uşşākdan ol meh yine rūyun nihān ṭutmuş
Ki kūyuñ ser-te-ser hengāme-i şāhıñ amān ṭutmuş

Cānım belī belī dir tene nī tā nā tā nā dere tel lel len cānım ***mükerrer yürük*** *dīm dīm dīr lellā dir tene nī tā nā tā nā tā nā yele le lel lī dost tere le lel lī hest ger edā konem nāle vü feryād konem mükerrer raḥm ne konem yār merā vāy vāy vāy tā be kocā dād konem ki kūyuñ*

Miyān
Yürüt peymāneyi cānlar bağışla sen de ey sāḳī
Ki muṭrib rāḥatü'l-ervāḥla devr-i revān ṭutmuş

370.

Devr-i Kebīr
müfteʿilün mefāʿilün müfteʿilün mefāʿilün

Sen bu cemāl-i ḥüsn ile mihr-i felek misin nesin
Nevʿ-i beşerde yoḳ eşiñ yoḫsa melek misin nesin

Şūr bıraḳdı ʿāleme şiʿr-i melīḥ-i dilkeşin
Şöyle naẓımla ʿizzet-i kān-ı nemek misin nesin

Āh kān-ı nemek misin nesin ʿömrüm amān
kān-ı nemek misin nesin

371.

Ḥaṭīb-zāde Beste Ḥafīf
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Fitneden gerçi anıñ ḥāli daḫi ḫāli degil
Līk cān-ı dil elān gözleridir ḫali degil

Devr-i Revān
Gerden-i gül nūrına sīne-i billūrına

[257] Kılıç: s.1639-1640, 370b

Söz mi var ey dil hele kākül-i pür-şūrına

Semāʿī

Serv-i revāndır mūy-miyāndır ḳaşı kemāndır
Belī belī yele lel lel lel lī āh lebiñ

ʿArża ḥācet mi ḳor kesret-i aġyār begim
Ḫāne-i vuṣlatı ol pādişehiñ ḥālī degil

372.

Ṭabʿī Ḍarbeyn Beste[258]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ṣalınıp nāz ile ol şūḫ-ı cihānım geliyor
Cāne cān ḳatmaġa ol rūḥ-ı revānım geliyor

İştiyāḳım şu ḳadar kim emelim[259] diye hemān
Göricek laʿl-i lebin aġzıma cānım geliyor

Amān amān āh yele le lel lī yā le lī yā le le lel lel lī
cānım yel lel lel lel lel lī şūḫ-ı cihānım geliyor

373.

Zencīr Beste[260]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Çekip kemānını tā ṭarf-ı ebrūvānıña dek
Geçirdi tīrini ʿuşşāḳa üstüḫˇānına dek

Bu şeb nigār gelip cāme-hˇābıma ʿizzet
Uyutmadı beni kāfir ṣabāḥ ezānıña dek

şeh-levendim dil-pesendim gel efendim belī
yel lel lā lī yār yār ebrūvānıña dek

73a [72a]

---

258 Kılıç: s.1638-1639, 370a

259 emelim: emegim M

260 Kılıç: s.1640, 370b

374.

Ḍarbeyn Beste [Güfte Nāşid][261]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Tābiş-i meyden gelip ol gözleri şehnāza şevḳ
Şevḳ-ı ruḫsār ile ehl-i bezme geldi tāze şevḳ

Nāşidā geh rāḥatülʾl-ervāhda etdi ḳarār
Muṭribe mey verdi gāhī naġme-i şehnāza şevḳ

Cānım ā cānım āh belī yārim belī mīrim ā cānım
Amān amān amān gözleri şehnāze şevḳ

375.

Beste Receb Remel [Güfte ʿĀşıḳ ʿÖmer][262]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gül gül[263] yüzüne ʿāşıḳ olan gülşeni nʾeyler
Āvāre olan ʿaşḳıñla meskeni nʾeyler

Bir kerre gören gül yüzüñü ġayre baḳar mı
Bir cān ki seniñ benden ola ol teni nʾeyler

Cānım yā lā yele lel lel le le lel lī tere lī yele le
lel lel le le lel lī gülşen nʾeyler

376.

Çenber Beste [Güfte Ḥıfẓī]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Göñlümü aldı yine bir şāh-ı ḫūbān-ı zamān
Lebleri yaʿḳūt-ı aḥmer ḳaşları tīr-i kemān

Ḥıfẓıye eyler cefālar ġayre laʿliñ emdirir
El-emān ol gözleri seḫḫār elinden el-emān

ʿÖmrüm cānım amān şāh-ı ḫūbān-ı zamān

---

261 Zülfe: s.442, R. 10/1,2

262 Acar: s.183, 45a

263 gül: -M

377.

Semāʿī Ṭabʿī

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Aldanma sen o sīb-i zeneḫdānıñ āline
Alma dehāna laʿlini girme vebāline

Sevde-i ḫāme düşme kim ola mīve-i viṣāl[264]
Ṣabr eyle ey göñül hele ersin kemāline

Yele lel le lel le lel le lel le lel lel lel lel le le lel lel
lel lel lel lī sīb-i zeneḫdānıñ āline

378.

Semāʿī Ḥāfız Post[265]

Ġam-ı hicriñle zebūnum nice dürlü ḥāletim var
Ne melāliñle melūlüm ne ṣafāya raġbetim var

Ne dedikse ey dil etdiñ beni mest-i ḳandīl etdiñ
Hele durma geç yolumdan saña özge niyyetim var

Ey dād ey yār dāy dost dāy ey ey nice dürlü ḥāletim var ey
ey dād ey dād ey dād ey yār dād ey dost dād ey

379.

Ḫaṭīb-zāde Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Yanmaġa āteş-i ʿaşḳıñla ezelden mumuz
Ġayre maʿlūm degil iseñ saña ḫod maʿlūmuz

Ṣoḥbetiñ ile ḳanı dem ki olurduḳ mesrūr
O ṣafādan nice demdir ki güzelim maḫzūnuz

yel le lī yel le lī yel le le lel lī ter yel le lā lī serv-i nāzım ter
yel le lā lī ʿişve-bāzım ter yel le lā lī yel le le lel lī

73b [72b]

---

264 Mısranın vezni hatalıdır.

265 Güftenin vezni bulunamamıştır.

380.

Semāʿi Yürük
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ol dilber-i nev-reste nihālim küçücükdür
Düzdīde-nigāh ile dil almaḳda (...)

Fehm eylemedi fenn-i vefā-yı daḫi ol meh
Hercāʾiliḳ ʿilminde sebaḳdāş-ı felekdir

Hey hey hey hey yār amān amān amān hey hey dost
Gel gel gel gel yār yār yār yār āh küçücükdür

74a [73a]

Bestenigār Faṣl

381.

Ḍarb-feth Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ġammāz-ı nigehe ola çeşm-i siyeh-i mest
Mest etmege ʿuşşāḳa yeter bir nigeh-i mest

Rezmī ḥaẕer et ol ṣaçı Leyl-i nigehiñden
Mecnūn eder insānı o çeşm-i siyeh-i mest

Yār cānım siyeh-i mest ter yel le lel le lel lel lī āh tere lī ye
lel lel lel lel lī yā lā yel lel lī yār hey dost hey siyeh-i mest

382.

Çenber Beste Naẓīm [Güfte Ḥāletī][266]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Her kaçan cām-ı mey alsam elime rindāne
Sīnemin çākı iner lāle-ṣıfat dāmāne

Miyān

[266] Acar: s.227, 85b; Kılıç: s.1624, 367a; Kaya: s.512, G.719/2,5

Nice ḥayretde ḳomaz ādemi şol gözler kim
Sürmesiz ola siyeh mi sezā ola mestāne

ʿömrüm ey cānım vāy elime rindāne

383.

Ḥāfıẓ Post Muḫammes Beste [Güfte Rifʿat][267]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Görse pür-tābe-i rūy-ı āteşīniñ āfitāb
Lāle rīz-i ḥaclet eylerdi ḥabībiñ āfitāb

Bu ġazel bir gülbün-i nāzik ruḫuñ vaṣfındadır
Rifʿatā etsem yeridir ger zemīniñ āfitāb

Tā dir tā dir tā dir tā dir tennā dillere diller ler dir ten nen nī tā nī ten tene nī tenen dir nā nā dir nī dere tellel lā nī vāy

384.

Şaḳīl Beste
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ne ḳadar nāzik-i ter daḫi olursa bedeniñ
Ḳuçar altında nezāketle seni pīreheniñ

Gül-i ṣad-berg hezār açdı hezār gülşende
Seniñ ey ġonce-i fem ya ne açılmaz deheniñ

yele le le lel lel lī yār bedeniñ

385.

Ḥafīf Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Şeh-süvārım nāzenīnim ʿālemiñ cān-pāresi
Ḳıblegāh-ı ʿāşıḳān ebrūlarıñ āvāresi

Nīm nigāh etse dü-nīm eyler derūn-ı ʿāşıḳı
Ġamze-i ser-i tīriniñ yoḳdur ʿilāca çāresi

[267] Acar: s.228, 85b; Kılıç: s.1624, 367a

Cānım yele lel lī ʿömrüm tere lel lī tere lī yele
le lel le le le lel lī āh āh āh belī şāh-ı men

386.

Çenber Beste Bornāz (?) Ḥasan[268]

Murġ-ı dildir çenber-i hicrān eyler
Āġāze-i şūriş-figen-i bestenigār eyler

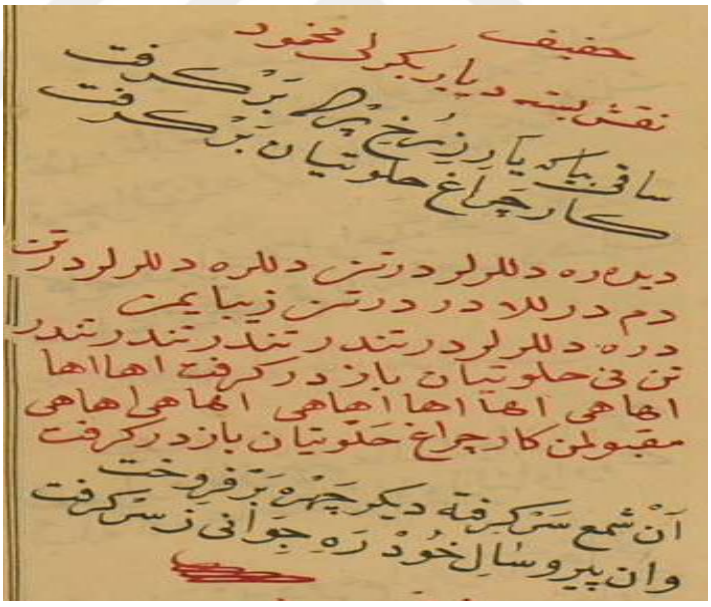
Ṭuṭmaḳla serā-perde-i ḫāṣda maḳām
İç (?) mehleridir şāh-ı gülüñ bülbül zār eder

Amān amān amān of çenber-i hicrān eyler

74b [73b]

387.

Ḥafîf Nakş Beste Diyārbekirli Maḫmūd (F)[269]

388.

Şarḳı Devr-i Revān

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ben gene bir dilber-i raʿnāya oldum mübtelā
Ḳad-i bālā bir nihāl-i yāre oldum mübtelā

---

268 Güftenin vezni bulunamamıştır.

269 Kılıç: s.1622, 366a

Ben nice bir laḥẓa ārām eyleye<yi>m dünyāda kim
ʿAşḳ derler bir cefākār yāre oldum mübtelā

Belī belī belī belī belī nāzenīnim yāre oldum mübtelā

389.

Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Sevdigim tāze cevānım dedigim işte budur
Gül-beden ġonce-dehānım dedigim işte budur

Vaṣf mümkün degil o dilberiñ ey dil seyr et
ʿÖmrümüñ ḥāṣılı cānım dedigim işte budur

vāy vāy vāy amān amān amān işte budur

390.

Ḥaṭīb-zāde Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ne bu bīgāne nigeh germī-i ṣoḥbet bu mudur
Söyle ḳurbānıñ olam ġāyet-i ülfet bu mudur

Yüz çevirdik ser-i kūyuñda bir āh etmekle
Hemān ey şūḫ-ı cefā-pīşe ḳıyāmet bu mudur

Cānım yele lel le lel le lī ʿömrüm tere lel le lel le lī
Cānım yele lel le lel le lī mīrim tere lel le lel le lī

75a [74a]

Faṣl-ı Der-Maḳām-ı Hüzzām

391.

Çenber Beste Müʾezzinbaşı İsmaʿīl Ağa[270]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

[270] Kılıç: s.1649, 373b

Dem-i vaṣlın düşürüp ʿayş-ı dem-ā-demcesine
Lebiñ emdim o perī çehreniñ ādemcesine

Kes̲ret-i ʿaşḳ olup mānīʿ-i güftār-ı niyāz
Söyledim ḥālimi īmā ile ebkemcesine

Amān amān amān ʿayş-ı demādemcesine

392.

Çenber Beste[271]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Her ḳaçan kim gülşeninden ol ḳad-i dil-cū ḳopar
Ḫanḳāh-ı ʿaşḳ içinde sū-be-sū yā hū ḳopar

Luṭf edip ey şāne ʿaşk-ı dil-āzāran içün
Ṭurresinden ol mehiñ bir mūy-ı ʿanber-bū ḳopar

ʿÖmrüm amān amān of ol ḳad-i dil-cū ḳopar

393.

Devr-i Kebīr Beste[272]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Biz bu reftārı daḫi bir dilrübāda görmedik
Belki biñ var ardına düşmüş fütāde görmedik

Cām-ı serde ḫaşre dek bāḳī sīne keyfiyyeti
Kim mey-i ʿaşḳa bedel pür-neşʾe bāde görmedik

Bir dilrübāda görmedik

394.

Muḫammes Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ol lāle-ruḫuñ ṭarḥ-ı gülistānı güzeldir
Bir ġonce-i zībā gül-i ḫandānı güzeldir

271 Acar: s.211, 68b
272 Kılıç: s.1648, 373b

Miyān
Endām-ı tamām zīver-i āġūşa murādāt
Sīmīn-teni nāzik-i pür-ʿuryānı güzeldir

Āh ʿişve-bāzım mū-miyānım bī-imānım amāñ amān
āh āh āh güzeldir

395.

Remel Beste Ebūbekir Aġa[273]
mefʿūlü mefāʿīlü mefʿūlü feʿūlün

Ol ġonce-femiñ cümle endāmı güzeldir
Neẓẓaresi dīde-i bādāmı güzeldir

Her cünbiş-i nādīre her eṭvār-ı müsellem
Reftārı güzel şīve-i ārāmı güzeldir

Āh belī yārim yele le lel le le lī āh belī mīrim tere le lel
le le lī yār yār yār āh güzeldir

396.

Ḥafīf Beste Ṭabʿī[274]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Raḥm eyler idiñ şefḳat edip ḥālimi bilseñ
Bir kerre baña nāz eden ol ẓālimi bilseñ

Almazdıñ ayaġ altına bu mertebe belkim
Yolunda benim bu dil-i pāmālimi bilseñ

cānım serv-i nāzım ʿişve-bāzım şefḳat edip ḥālimi bilseñ

397.

Ḥafīf Beste (...)[275]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Seniñçün etdigimiz āh u zārı biz biliriz
Firāḳ içinde geçen rūzgārı biz biliriz

---

273 Acar: s.210, 68b
274 Kılıç: s.1647, 373a
275 Acar: s.210, 68b

Bizimle yek şebe hem-dem-i iltifātıñ içün
Raḳībe eyledigin iʿtizārı biz biliriz

āh cānım yā lā yele le lel lel lel lī tere lī yelel le le le lel lī āh zār biz biliriz

398.

Çenber Beste [Güfte Nefʿī][276]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿĀşıḳa taʿn etmek olmaz mübtelādır nʾeylesin
Ādeme mihr ü muḥabbet bir belādır nʾeylesin

Zülfüne ḳalsa perīşān eylemezdi dilleri
Anı da taḥrīk eden bād-ı ṣabādır nʾeylesin

Cānım efendim amān mübtelādır nʾeylesin

75b [74b]

399.

Muḫammes Beste[277]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Herkese mihr-i vefā ʿuşşāḳa nāz etmek neden
Ġayre iḥsān ehl-i dilden iḥtirāz etmek neden

Fāş edersin ʿaşḳı ṣaḳlamazsın ġonceveş
Açılıp her ḫāre ey gül keşf-i rāz etmak neden

āh yele lel lel lel le lel le le lel lī tere lī yele lel le le le lel lī ʿuşşāḳa nāz etmek neden

400.

Muḫammes Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Olma ġāfil bādī-i mihr-i muḥabbetdir nigāh

---

276 Akkuş: G.104/1,4; Acar: s.210, 68b; Ersönmez: s.246

277 Kılıç: s.920, 193a

Mūcib-i ʿaşḳ-ı cigersūz-ı ḫarāretdir nigāh

Maʿrifet taḳrīr ile nā-ḳābil-i idāreñdir
Bāʿiṯ-i taḥṣīl-i gūn-ā-gūn-ı ṣanʿatdır nigāh

serv-i nāzım ʿişve-bāzım gel efendim gel amān yār yār belī şāh-ı men

401.

Çenber Beste İbrāhim Aġa Tatar [Güfte Ẓaʾīfī]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Yatar künc-i belāda ḫaste-çeşmim nātüvān sensiz
Ölme yegdir baña olmaḳdan ey rūḫ-ı revān sensiz

Seniñ hercāyī zülfüñden **Ẓaʿīfī** düşeli ayru
Geceler ḫalḳı uyutmaz eder āh u fiġān sensiz

āh belī belī cānım belī belī ʿömrüm amān amān amān ḫaste cismim nātüvān sensiz

402.

Zencīr Beste Üsküdārī
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Şikārgāh-ı muḥabbetde budur emr-i ʿaşīr
O şūḫu ṣayd edeyim der iken oldum esīr

Hezār gözyaşı dökdüm o çeşmi āhūyı
Kemend-i āh ile **Fennī** edince der-zencīr

cānım cānım ser-bülendim bī-menendim gel efendim amān amān budur emr-i ʿaşīr

403.

Devr-i Revān Şarḳı Naẓīm[278]
11'li Hece Ölçüsü

Varıp aġyār ile yersin içersin

[278] Kılıç: s.1650-1651, 374a

Olur olmazlarla ḳonar göçersin
Ne mi gördüñ ẓālim nemden ḳaçarsın

ʿAlī-şāhım yüzü māhım yeter aldıñ benim āhım

Ser-i kūyunda çün bu ḳalb-i maḥzūn
Olur aġyāra luṭfuñla ciger-ḫūn
Ricām oldur beni de eyle memnūn

"ʿAlī-şāhım yüzü māhım yeter aldıñ benim āhım"

Bāġ-ı ruḫun ġonceleri ṣolmasın
Beni senden ayıranlar gülmesin
Seni seven ʿāşıḳların olmasın

"ʿAlī-şāhım yüzü māhım yeter aldıñ benim āhım"

404.

Devr-i Revān Şarḳı

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Niyāz-ı meyl-i vaṣl-ı nā-becāmız yāre söylense
Teġāfül eylemez şāyed uma ruḫsāre söylense

O şūḫ-ı nāz-perver raḥm edip meyl-i vefā etmez
Gelir inṣāfa bel-kim derdimiz aġyāre söylense

405.

Semāʿī Kemānī Corcī[279]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bizde ḥasretle bu feryād ḳalır mı bilmem[280]
O sītem-cūda bu muʿtād ḳalır mı bilmem

Gerdeniñde bu ḳadar āh ile ey ġonce-dehen
Ārzū-yı dil-i nāşād ḳalır mı bilmem

279 Acar: s.212, 69b

280 TRT REPno: 2416, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7968.html

Amān cānım yā lā le lel le lel le le le le lī mīrim yele le le lā lī yār yār yār ʿömrüm ḳalır mı bilmem

76a [75a]

406.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

ʿĀşıḳlıġım eşʿār edip ol āfet-i cāna
Sūz-ı cigerimle
Bir şevḳ-ı cedīd eyledim iẓhār-ı cihāna
Kendi şererimle

Yansam daḫi āteşlere pervāne ʿadūdan
Ser-beste neşāṭım
Dil-bend olalı rişte-i cān mūy-ı miyāna
Sevdā-yı serimle

Bir vech ile inkār edemem ḥālet-i ʿaşḳı cānım yel lel lel lel le lel lel lel le lel lel lel lel lel le le lā lī āh sūz-ı cigerimle

407.

Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Göñlümüz şād olalı oldu meserret ḳat ḳat
Oldu meclis ṭarab u şevḳ ile ülfet ḳat ḳat

Minnet-i ʿarż-ı cemāliñle cihāñı şād et
Tā ki mesrūr ola ol ehl-i meveddet ḳat ḳat

āh şīrīn zebān ḳaşı kemān mūy-ı miyān gel gel gel amān oldu meserret ḳat ḳat

408.

Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ẓālim ʿāşūb-ı sitemkār degilsin de nesin
Āfet-i ṣabr u dil-āzār degilsin de nesin

Beni ey şūḫ-ı dilārām düşürme ġalaṭa
Sen bu ʿişveyle cefākār degilsin de nesin

söyle efendim amān bī-vefā degil misin yār ey
āh pür-cefā degil misin yār ey gel gel amān nesin vāy

409.

Semāʿī [Güfte Sulṭān Maḥmūd][281]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bıraḳmam ḳayd-ı zülfüñ lāyıḳ-ı zencīr olursam da
Gene geçmem begim ol ġamzeden dil-gīr olursam da

Saña hercāʾī derler bendeñe bir ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ
Medār-ı iftiḫārımdır eger teşhīr olursam da

410.

Semāʿī[282]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Nāz ile buyur meclise ey dilber-i fettān
Mecñun gibi ʿuşşāḳın ola vālih ü ḥayrān

Sen ṭūtī gibi câme-i sebz ile efendim
Ḳarşumda benim serv gibi eyle ḫırāmān

Ey çeşm-i ġazālım yüzü-gül ġonce-dehānım
Ḫūblarda menend saña bulunmadı a cānım

Ḫod-pesendim amān serv-i bülendim amān
laʿli ḳandim amān gel efendim

411.

Semāʿī Şeydā
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Dile revnaḳ getirir şimdi begim seyr-i çemen
Demidir ẕevḳ edelim açıl ey ġonce-dehen

---

281 Acar: s.211, 69a

282 Kılıç: s.1655, 375b

Gel gel üftāden olam yār gel gel bī̇çāreñ olam yār yār yār yār āfet-i devrān dost dost dost avārenim ey yār ter dillī̇ ter dillī̇ ter dillī̇ tenen tā tene dir nī̇ ***mükerrer*** *tā nā tā nā nā tene dir nī̇ gel gel ʿişve-bāzım gel gel gel gel çāre sāzım āh demidir ẕevḳ edelim gül açıl ey ġonce-dehen*

Miyān
Ne görürsün hele bir meclise gel eyle naẓar
Çağırır bezm-i ṣafāya seni elbetde seven

vāy

76b [75b]

412.

Semāʿī̇[283]
mefāʿī̇lün mefāʿī̇lün feʿūlün
mefāʿī̇lün feʿūlün

Naẓī̇riñ gelmemiş bir dilrübāsın
Amān dilrübāsın
Efendim nʾeyleyem pek pür-cefāsın
Amān pür-cefāsın

Mi̱sāl-i cünbüş-i reftār-ı ḳadiñ
Amān yār ḳadiñ
Görülmemiş cihānda ḫoş edāsın
Amān ḫoş edāsın

413.

Ṭabʿī̇ Naḳş Semāʿī̇[284]
mefʿūlü mefāʿī̇lü mefāʿī̇lü feʿūlün

Kim sevmez idi cāna yaḳın bir güzel olsa
Ammā ki güzel ġāyet ile bī̇-bedel olsa

283 Kılıç: s.1604, 357b

284 Acar: s.211, 69a

Üftādeñ olam yār seniñ ben bī̇çāreñ olam yār men seniñ dost belī belī belī belī muḥibbīnim yār belī belī belī belī nāzenīnim dost amān güzel ġāyet ile bī-bedel olsa

Sürmek ne idi pāyına cūlar gibi yüzler
Ol serv-i nihāli düşürüp bir muḥāl olsa

414.

Semāʿī Aḥmed Mīr
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿĀrıż-ı dilberde ṣanma ḫāl-i ʿanber-fāmdır
ʿAks-i ḍāġ-ı sīne-i üftāde[de] nākāmdır

Ḳılca ḳaldı dil deyü ʿuşşāḳ-ı zārıñ şekvesi
Mū-miyānıñ vaṣfını cānā saña īhāmdır

cānım ʿömrüm amān amān ʿaşḳım yaman vāy

77a [76a]

Faṣl-ı Maḳām-ı Müsteʿār

415.

(...) Beste [Güfte Münīr][285]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Gönül ey māh-rū ʿaşḳıñla ārām etmeden ḳaldı
O zülf-i kākülün endīşesiyle dil-şiken ḳaldı

Ne bāġ-ı dilkeş-i verdiñ ser-efrāzısın eyā kim
Derūnında **Münīr**iñ lez̲z̲et-i būs-ı dehen ḳaldı

ʿömrüm cānım efendim amān āh ḳaldı

416.

Ḫafīf Beste[286]

---

285 Acar: s.207, 66b; Ersönmez: s.203;
TRT REPno: 5209, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13544.html

286 Acar: s.207, 66b; Ersönmez: s.203

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Mānend-i ḥāle ḳol dolasam āfitābıma
Ol māh-ı ʿişve gelse benim cām-ı ḫ̬ābıma

Yıḳmak bezmde ol büt-i nāzı ḳolaydı
Seniñ sitem doḳunmasa cām-ı şarābıma

ā cānım yār yār yel le lel lel le le le le lel lī vāy dolasam āfitābıma

417.

Ḥafīf Beste[287]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

O ṭıfl-ı nāz bezm-i viṣāle yürürse de
Būse kenāra gelmez o[288] kāfir gelirse de

Eyler nigāh-ı nāz u teġāfül şu rütbe kim
Bilmezlenir niyāzım erībā (?) bilirse de

Yā lā yā lā yā le lel lel le le lel lī yār yār yār yār-i men

418.

Remel Beste Çorbacı

mefūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Olsun fedā yoluñda dil ü cān efendimiñ
ʿĀlem esīri olmaġa şāyān efendimiñ

Sen pādişeh ḳul oldu enīn ü zāra[289]
Emriñ nedir buyur baña fermān efendimiñ

Ḳurbānıñ olam ḫayrānıñ yār yār yār efendimiñ

419.

Zencīr Beste

287 Kılıç: s.1616, 363b

288 gelmez o: -M

289 Mısranın vezni hatalıdır.

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

O ṭıfl gör ne ḳıyāmet nigār olur giderek
Ḫırām-ı düşmen-i ṣabr u ḳarār olur giderek

Ḫayāl-i serv-i ḳadiñle ḳalır giderse bu eşk
Feżā-yı sīnede bir cūybār olur giderek

belī belī yel le le le lel lī tere lel lī yelel lel le le lel lī yār nigār olur giderek

420.

Beste Muḫammes
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gönlümü aldı bu gün bir şūḫ-ı reftār māʾili
Ol ruḫ-ı gül lebleri mül ḳad-i ʿarʿar māʾili

Ḳıyma luṭf eyle amān ʿuşşāḳına cānā yazıḳ
Tīġ belde ḫançer elde cāna ḳıyar māʾili

amān amān nevā dād pür-ʿaṭādır yoluña
cānım fedādır amān amān amān amān āh māʾili

421.

Ḫafīf Beste[290]

Hicr-i dildār ile dīdelerim pür-ābdır şimdi
Cevr-i firāvān ile ḥālim ḫarābdır şimdi

Sūziş-i ḥasret-i ʿaşḳla egerçi o māhıñ
Ḥaḳīḳatde ten-i nizārım kebābdır şimdi

cānım yā lā yele le lel le le lel le le lel le le le lel lel yār yār amān belī yār-i men

77b [76b]

422.

290 Güftenin vezni bulunamamıştır.

Şarḳı
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Şīvekār ol āfetiñ destārı raʿnā ṣarıldı
Tel çıḳarmış şehlevendāne muṭallā ṣarılı

Hep pesend etdi gören ḥüsn-i edāsın o mehiñ
ʿAḳlım aldı ḥāṣılı ol ḳad-i bālā ṣarılı

Ey serv-i ḫırām ḥāṣılı merāmsın ʿāşıḳa
Ol rām ***aḳsaḳ semāʿī*** *amān amān āh amān ṣarılı*

423.

Semāʿī[291]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

O nev-resīde nihālim ne serv-i ḳāmet olur
Benim ḫayāl-i dil ü meşrebimce āfet olur

Rüsūm-ı nāzı tamām ezberlemiş **ʿĀrif**
O fitne-cūyu görürsün ḳatı ḳıyāmet olur

Belī belī yele lel lī yel le le lel lī amān ne serv-i ḳāmet olur

424.

Semāʿī[292]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Güşāde oldu göñül bezme yār gelmeñle
Açıldı ġonce-i gülşen bahār gelmeñle

Güşāyiş-i dil içün ey nisār āh eyleme
Der-i ümmīd açılır rūzgār gelmeñle

gel ā cānım gel ʿömrüm gel ā mīrim yār yār
amān bezme yār gelmeñle

425.

---

291 Acar: s.207,66b; Aksüt: s.906; Kılıç: s.1620, 365b;
TRT REPno: 8518, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13571.html

292 Kılıç: s.427, 69a

Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Nice bir vermeye al vuṣlat-ı cānān nice bir
Nice bir yane firāḳ āteşine cān nice bir

Nice bir ḳan döke derd ile firāḳıñda göñül
Nice bir yaş döke bu dīde-i giryān nice bir

vāy vāy gel gel cānım rūḥ-ı revānım gel şīrīn zebān gel gel amān amān amān amān amān of firāḳ-ı cānān nice bir

426.

Naḳş Semāʿī[293]

mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Saña dil māh-ı tābānım yaḳışdı
Göñüldür bu ā sulṭānım yaḳışdı

O yāre men ʿāşıḳ-ı zārım men ey perī lā vü zārım men of nʾeyleyeyim (...) bī-vefā güzel (...) nʾeyleyeyim pür-cefā güzel feryād elinden ṣad dād elinden āh elinden göñüldür bu ā sulṭānım yaḳışdı

Bu nāz bu edālar ile efendim
Sözüñ saġı saña cānım yaḳışdı

427.

[Başlıksız]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey melek-peyker-i mihr ü meh-i tābende saña
Oldu yerde beşer gökde melek bende saña

Gün gibi saña sezādır leb-i pür-ḫande saña
Cūşiş-i germ olur şebnem zībende saña

Māh-ı Kenʿān olur ḥüsnle şerminde saña
Nice teşbīh olur mihrdir raḫşende saña

[293] Acar: s.208, 66b

Şehlevendim ezelī oldu bu cān bende saña
Sāye-āsā ser-i kūyunda dil efgende saña

428.

Naḳş Semāʿī [Güfte Nedīm (?)][294]

Ṣanma sensiz şevḳ-ı mey
Bezme teşrīf eyle ey sāḳi
Üftādeniñ ārāmıdır
Buyur eyyāmıdır
Raḥm eyle buyur bezmimize ey leb-i meygūn
Çü rengle (?) bu mevsimde
Bizi eyleme maḥzūn
Mestāne düşüp ʿāşıḳıñ āġūşına
Ey çeşm-i siyeh ṣubḥa degin durma ḳadeḥ ṣun
Bezme teşrīfe luṭf et
Ġulġul-i mīnā-ruḫuñ şevḳ ile ṭutsun ʿālemi
ʿAyş ü ʿişret vaḳtidir ẕevḳ-i ṣafā hengāmıdır

ʿĀdet işde ʿāşıġa bu cevr [ü] cefālar
Sen etme cefākeşligi dildāre ne ḳānūn
İnṣāf et efendim hele bir kerre de fikr et
Lāyıḳ mı **Nedīm** aġlaya aġyār ola memnūn
ʿAyş u ʿişret vaḳtidir

78a [77a]

Faṣl-ı Māye[295]

429.

Çenber Beste[296]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bulmadıḳ her giz dilin yār-i perī-zādıñ bilir
Ṣorsañ ammā biz de meftūnuz diyen adın bilir

294 Güftenin vezni bulunamamıştır.

295 Makam fihristinde bu fasıl "Segâh-Mâye" olarak geçmektedir.

296 Kılıç: s.1251, 266a

Kākülü ḳaydında olma her ser-āmed dilberiñ
Ḳumri-i dil āşiyān-ı murġ-ı āzādıñ bilir

ʿömrüm cānım amān yār perī zādıñ bilir

430.

Remel Beste[297]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Mihr-i ruḫuñda dāne-i ḫūr<i> naḳd-i dīdedir
Yā ḳaṭredir ki ʿayn-ı ḳamerden çekīdedir

Ebrūlar ile ḳıṭʿadır ol ḫaṭt-ı püşt-i leb
Ammā dü-laʿli sürḫ ile beytü'l-ḳaṣīdedir

yā lā yā lā yā le lel le lel le lel lel lī naḳd-i dīdedir

431.

Semāʿī[298]

mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Yine bend oldu dil bir nev-cevāna
Nazīri gelmemiş devr-i zamāna
Fiġān eyler isem şāyestedir kim
Uruldum öyle bir ḳaşı kemāna

Dem-ā-dem etdigi cāna cefādır
Cefāsı hep dil-i zāra ṣafādır
Ne eylerse baña ol meh sezādır
Ḳul oldum öyle bir şāh-ı cihāna

432.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir āh ile üftādeligim yāre duyurdum[299]
Rāz-ı dil açdım hele bir pāre duyurdum

---

297 Ersönmez: s.189;
TRT REPno: 7726: https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12319.html

298 Kılıç: s.959, 200b; Ersönmez: s.191

299 Ersönmez: s.188

tā ki bu teġāfül nedir ey ḳaşı kemānım tā ki bu tecāhül nedir ey rūḥ-ı revānım cānım yele lel lel lel lel lel lī ʿömrüm tere lel lel lel lel lī zār dil açdım hele bir pāre duyurdum

Sīnem şereri şuʿlelenip tāb-ı ruḫ ile
Sūz-ı dil[i] hemvāre o dildāre duyurdum

78b [77b] [Boş]

79a [78a]

Faṣl-ı ʿIrāḳ

433.

Zencīr Beste[300]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

O mehveşiñ yine yād-ı ruḫıyla āh etdim
O āh ile felek āyīnesin siyāh etdim

Ümīd-i ṭūl u dirāze viṣāl-i dilberle
Dirīġ ömr-i azīzim hemān tebāh etdim

amān of yele lī yā le le le lel lī ʿömrüm
yā lā yenter yel lel lel lel yād-ı ruḫıyla āh etdim

434.

Zencīr Beste Naẓīm
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

A serv-i nāz ḳaçan çıḳsa bāġa nāz ederek
Ayaġına dökülür cūylar niyāz ederek

Ṣadā-yı bülbül eder şevḳimi benim efzūn
Mey içmegi severim güş-ı sāz ederek

nāzenīnim ʿişve bāzım āh gel efendim gel amān
çıḳsa bāġa nāz ederek

300 Acar: s.234, 89b; Kılıç: s.1478, 325b

435.

Bāzārbaşı Naẓīm Remel Beste
mefūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dildāre göñül derd-i derūn-ı defteriñ açdı
Destār-ı ġamıñ giryelerin birbiriñ açdı

Sende naẓarı ṭıfl-ı diliñ ẓāhir ü bāṭın
Gūyā ki seni gördü hemān gözleriñ açdı

āh yele le lel lel lel le lel lel lel le le lel lel le le le lel le lī

436.

Çenber Beste ʿIṭrī[301]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Daġıdıp ʿaḳlımıñ varıñ benim ey māh nʾeylersin
Daḫi nev-restelikde sen biñ āh alıp nʾeylersin

Ṭuṭuşdurmaḳ mıdır başdan başa ʿālemi ḳaṣdıñ
Çerāġ-ı ḥüsnüne şemʿ yaḳıp her gāh nʾeylersin

amān ey yel le lel lī yel le le lel le le lel lī yel le le lel lel le lel lel lel lel lel lel lī amān ey vāy benim nʾeylersin

437.

Devr-i Kebīr Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Niyyeti ḳayd eylemekmiş bu dil-i gīsūlarıñ
Ruḫlarında dāne dāne ḫāl-i ʿanber-būlarıñ

Bir nigehle ʿaḳlımı yaġmaya verdi el-emān
Ebruvān-ı çeşm-i āhū ġamze-i cādūlarıñ

438.

Muḫammes Beste[302]

---

301 Kılıç: s.1481, 326a

302 Acar: s.236, 90b; Kılıç: s.1463, 324a

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Murġ-ı cānı edeyim āteş-i ʿaşḳıñla püryān
Bezm-i ʿaşḳıñda anıñla mezelensin yārān

Harem-i meygede-i Kaʿbe-i maḳṣūd bulup
ʿAzm eden ʿāşıḳ-ı şūrīdeye cānım ḳurbān

āh ʿömrüm yele lel le le le le lel lel le le lel le le le le lel lel le le lel le le le le lel le le le le lel lī

439.

Zencīr Beste [Güfte Ṣābit][303]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Efendi<m> faṣl-ı bahār oldu lālezāre buyur
Nigāh-ı luṭf ile nergisleri neẕẕāre buyur

Saña ricāyı[304] der-āġuşa ʿarż-ı ḥāl etdim
Maḥal-i merḥametiz gel şu der-kenāra buyur

Tā dir ten dir ten dir ten dir tene ten dir dir
tā nā dir nī yār lālezāra buyur

440.

Ḥafīf Beste

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlün fāʿ

Manẓūrın olam bir nigeh-i ḥasretden
Refʿ et ḳuluñu ḥāl-i reh-i şefḳatden

Aġyār-ı lebiñ emdi miyānıñ ḳuçdu
Ey kān-ı kerem geçmeyiz ol himmetden

āh yel le lī dost yel le lī tere lī
yelel lel lel lel lī yār nigeh ḥasretden

79b [78b]

---

303 Acar: s.234, 90a; Kılıç: s.1513, 333a

304 ricāyı: ricā M

441.

Çenber Beste

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Dil-i maḫzūnum ey ḫūnī benim şād olmadan ḳaldı
ʿAceb ġayretdedir bīçāre kim yār olmadan ḳaldı

Hemān tek dürmesin seng-i cefādan dest-i bī-dādıñ
Benim vīrāne göñlüm yoḫsa ābād olmadan ḳaldı

yār benim şād olmadan ḳaldı

442.

Çenber Beste[305]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Mest olup etmiş girībānıñ güşāde tā-be-nāf
Vaḳtidir ol māh ile olmaḳ dilerseñ sīne-ṣāf

Revnaḳ-ı serv-i ḳıyāmet ḳāmet-i bālāsıdır
Ḳāfdan neşr eyledi āṣār-ı ḥüsnüñ tā-be-Ḳāf

ʿömrüm cānım amān yār tā-be-nāf

443.

Ḥafīf Beste

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Baḳıp cemāliñe ʿāşıḳ nice ḳarārı ḳılır
Seni bu ḥüsn ile kim görse iḫtiyār ḳılır

Nʾola ḫadeng-i nigehiñ ile çāk çāk olsa
Dil-i fikārıma gelince iftirāḳı ḳılır

yele lel lel lel lī yele le le le le lel lī tere lel le le lī yele lel le lel le lel le lī yār nice āh ḳarārı ḳılır

444.

[305] Acar: s.237, 91a

Ḥafîf Beste [Güfte Rāġıb][306]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿîlü fāʿilün

Ey çeşm-i girye ḫayr eşeriñ yoḳ mudur seniñ
Āteş içindeyim ḫaberiñ yoḳ mudur seniñ

Dāmān-ı vaṣl ile büʾl-hevesān oldu dest-res
Rāġıb elinde bir hüneriñ yoḳ mudur seniñ

yā lel lî yel lel lel lî yā lā yel lel lel lel lel vāy
eşeriñ yoḳ mudur seniñ

445.

Ḥafîf Beste ʿIṭrî[307]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

ʿĀlemi açdı ṣafā verdi yine revnaḳ-ı gül
Bāġda ġonceler açıldı açılmadı göñül

Baña geldikce olur māye-i endūh u elem
İlleri pādişeh-i ʿālem eder kāse-i mül

yele lel lî yār yār yele lel lî dost dost yele
lel yār yār belî yār-i men

446.

Nîm-devr Beste [Güfte Rüşdî][308]
mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün

Ne meyl-i naḫl-i gül eyler ne seyr-i gülsitān ister
Göñül bir nev-nihāl ü serv-i ḳad şūḫ-ı cihān ister

ʿUlüvv-i şān-ı ʿaşḳı **Rüşdi**yā bundan ḳıyās et kim
Muḥibb-i şāhbāz-ı dil gibi bir āşiyān ister

447.

---

306 Yorulmaz, Hüseyin. (1989). *Koca Ragıb Paşa Divanı.* YLT (Dan.: Prof. Dr. Kemal Yavuz), İÜ SBE, İstanbul, s.128, G.105/1,7.

307 Acar: s.235, 90a; Kılıç: s.1462, 324a

308 Acar: s.236, 90b; Kılıç: s.1464, 324a

Zencīr Beste[309]

Çekince sīneye ol āfet niyāz olur[310]
Vücūdum ol demde ʿaşḳıñla güdāz olur

Ḫırām eder beni olduḳca ol sitemkār
Dü-çeşmi fitne-nümā vü nigāhıñ niyāz olur

cānım yār yār yele lel lel lel lel lī ʿömrüm yār yār
yele lel lel lī hey hey hey niyāz olur

448.

Ṭabʿī Muḫammes Beste
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Daḫi ṣunmaz mısın ol cām-ı leb-i yāḳūtu
Nice bir teşne edersin bu dil-i mebhūtu
Tāb-ı ruḫsāra ṣalındırma fitil-i zülfüñ
Aldırırsın ṣaḳın ol ḫāl-i siyeh bārūtu

80a [79a]

449.

Ḫafīf Beste
mefʿūlü fāilātü mefāʿīlü fāʿilün

Sen böyle naḳd-i ʿaḳlımı hergāh alır mısın
Dilde ḳarār ḳalmadı bir āh alır mısın

Mestāne geç gele saña meclisde ʿĀrifā
Bir būse verse nāz ile ol māh alır mısın

āh yele lī dost yele lī yelel le lel le lel lel lī
ʿaḳlımı hergāh alır mısın

450.

Devr-i Revān Şarḳı[311]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

309 Güftenin vezni bulunamamıştır.

310 Ekici, Hatice. (2006). Sahhâf Rüşdī ve Divanı'nın Tenkitli Metni. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim Gülhan), Balıkesir Ü. SBE, Balıkesir, s.107, G.23/1,7.

311 Acar: s.237, 91b; Kılıç: s.1517, 333b

Gönül ādāb-ı bezm-i ʿişreti faġfūrdan görmüş
Mey-i nābıñ ṣafāsın sāġar-ı billūrdan görmüş

Ḳızarmış kākül olmuş ruḫları gül gibi açılmış
Meger bir pāre āfet bāde-i engūrden görmüş

cānım hey ʿömrüm vāy ʿişreti faġfūrdan görmüş

451.

Devr-i Revān Şarḳı[312]
mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Eger cān görmek isterse bedensiz
Gör ol rūḥ-ı revānı pīrehensiz

Çemende nā-sezālarla o şūḫuñ
Ḥarām olsun ḫırām-ı nāz bensiz

amān gör ol

452.

Devr-i Revān Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Benim gönlüm sende ḳaldı
Gönül senden ayrılır mı
Ayrılır mı ayrılır mı
Ḫaste-gönlüm vaz gelir mi

Ezel olsa ezel olsa
Dud yapraġı ḳızıl olsa
Dünyā dolu güzel olsa
Gönül senden

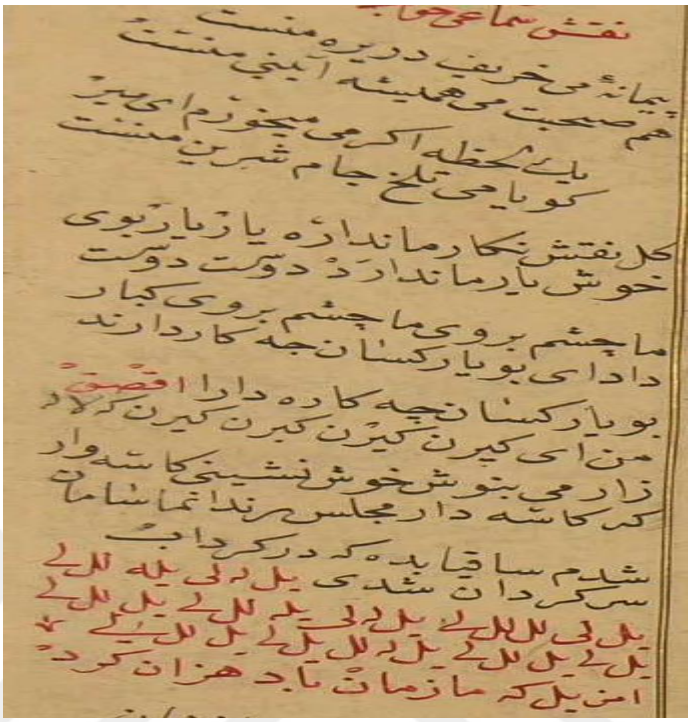
Bulamadım derde çāre
Ciger oldu pāre pāre
Meyl yoḳdur degme yāre
Gönül senden ayrılır mı
Ayrılır mı ayrılır mı

312 Kılıç: s.1484, 327a

Ḫaste-gönlüm senden ayrılır mı

453.

Naḳş Semāʿī Ḫˇāce (F)[313]

454.

Semāʿī [Güfte Bāḳī][314]

mefʿūlü mefāʿilün feʿūlün

Ruḫsārına ḫaṭ-ı ʿanber-efşān
ʿAbd-i Ḥabeşī bir adı reyḥān

Ol ḫāl-i siyeh be-laʿl-i lebler
Yāḳut biri birisi mercān

Cānım yel lel le lā vā yel lel lā lī ʿömrüm
tere lā vā yel lel lel lā lī yaʿḳūt biri

80b [79b]

455.

Naḳş Semāʿī

313 Kılıç: s.1497, 330a

314 Kılıç: s.1533, 339b; Küçük: s.239, G.375/1,2

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

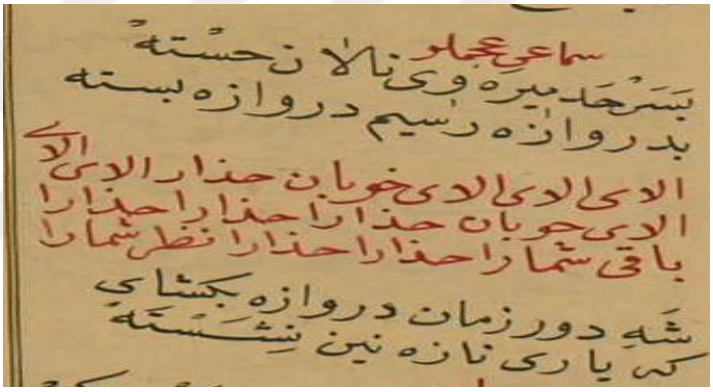
Çeşm-i merdüm kişi ḫūnḫāre degildir de nedir
Mest-i ḫūn-ı dil-i bīçāre degildir de nedir

cānım yel le le lel le le lel le le lel le le lel le le lel le le lel
le le lel lī mīrim yel le lā lī amān tere lī
yele lī yel le lā lā lī belī yār belī dost amān
Mest-i ḫūn-ı dil bīçāre degildir de nedir

Dāne-i ḫālini ʿarż eylemeden yāre maḳṣūduñ
Ṣayd-ı murġ-ı dil-i āvāre degildir de nedir

456.

Semāʿī ʿAcemler (F)[315]

457.

Semāʿī[316]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Felekde ṣübha-i cām-ı ṣafāya el mi deger
Ḥesāb-ı nakd-i ġam-ı dilrübāya el mi deger

Miyān

Ümīd-i māye-i ʿayş etme cām-ı mihr görüp
Hīç ol piyāle-i āteş-nümāya el mi deger

güllere bülbül oldu kes-i ʿāşık-ı zāre nāle bes seyr-i gülsitāne
heves eylemege el mi deger dim derellā dir nā ʿişve bāzım

315 Kılıç: s.1499, 330b

316 Kılıç: s.1634-1635, 369b

dim derellā dir nā çāre sāzım dim derellā dir nā ʿişve-bāzım
çāre-sāzım mest-i nāzım gül serv-i ḫırāmānım

458.

Semāʿī[317]

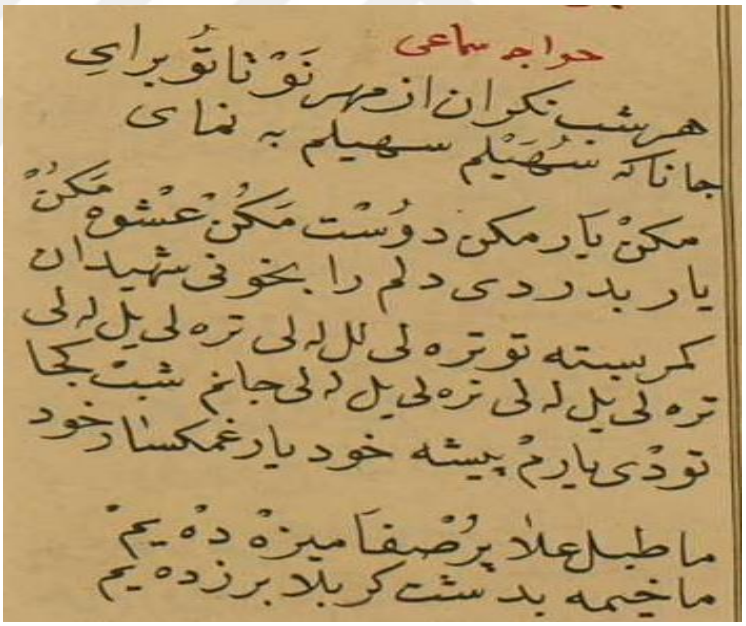
Ey ruḫları gül serv-i ḫırāmānım
Çoḳdan ġam-ı zülfüñ ile perīşānım

Ṭūṭī gibi āyīne-i ruḫsārına māʾil
Bülbül gibi gül-rūyuna nālānım

efendim hey hey hey hey amāñ ey şūḫ
cihān-ı āfet-i cān āh efendim

459.

Ḫˇāce Semāʿī (F)

460.

Semāʿī[318]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlün fāʿ

Olursa bana sen gibi cānān olsun
Erbāb-ı naẓar hüsnüñe ḳurbān olsun

317 Güftenin vezni bulunamamıştır.

318 Kılıç: s.1479-1480, 326a

Bir kerre ne var ʿāşıḳ-ı miskīne naẓar ḳıl[319]
Sen ʿāşıḳa ʿāşıḳ saña ḫayrān olsun

efendim amān yār olsun olsun

81a [80a]

461.

Naḳş Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Çekseñde ḫumārı mey-i laʿliñle firāḳı
Alma bizi luṭf eyle ayaġ altına sāḳī

cānım yele lel lel lel lel lel lelle le le le lel lī tere lellī
ʿömrüm tere lel lel lel lel lel lel le le lel lī terel lī yel lel lī
yelel le lel le lel le lel le le le le lel lī yel lel lī yele lā lā lā hey
yār ḳurbānıñ olam hey yār ḫayrānıñ olam hey dost
ḫayrānıñ olam hey yār ḳurbānıñ olam hey dost yār yār yār
alma bizi luṭf eyle ayaġ altına sāḳī

Revnaḳ bulıcaḳ demde tamām bezm-i der-āġūş
Ol rūḥ-ı revānım dedi ṣoḥbet yine bāḳī

462.

Semāʿī[320]
mütefāʿilün feʿūlün mütefāʿilün feʿūlün

O nühüfte-ġamzelerden bunu kim ricā ederdi
Bu nigāh-ı āşināyı neden iḳtiżā ederdi

Gece gördüm encümendin ben o naḫl-i nārvende
Ki raḳīb ile çemende çelebim ṣafā ederdi

463.

Semāʿī ʿIṭrī[321]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

---

319 Mısranın vezni hatalıdır.

320 Acar: s.189, 50b; Ersönmez: s.50; Kılıç: s.1522, 335a

321 Kılıç: s.1501, 331a

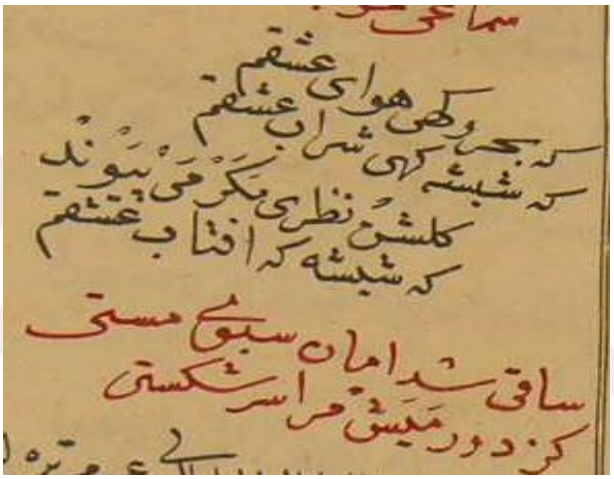
Nev-rūz erişdi bāġa şarāb istemez misin
Sāḳī bu cām-ı mest ü ḫarāb istemez misin

Ṣad-pāre eyle sīnemi ḫūn eyle bağrımı
Bezm-i şarāba ḳanlı kebāb istemez misin

Āh şarāb istemez misin cānım cānım cānım cānım istemez misin āh ḳurbānıñ olam ḥayrānıñ olam men bende-i fermānıñ olam vāy

464.

Semāʿī Naḳş Ḫˇāce (F-T)

cānım yele lel le lel le lel le le le lel līʿömrüm tere lel le le lel le le lel lī ***mükerrer*** *sāḳī şod amān sebūy*

ʿĀşıḳ ġam-ı dilrübāsız olmaz
Pīrān-ı hevā ʿaṣāsız olmaz

Gīsūya dedimse müşk-i çīnī
ʿAfv eyle ki ḳavl ḫaṭāsız olmaz

465.

Semāʿī ʿIṭrī [Güfte Vāṣıf][322]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bir elif çekdi yine sīneme cānān bu gece

322 Acar: s.238, 91b; Ersönmez: s.49;
Bu güfte, *Enderunlu Vâsıf Dîvânı*'nda bulunmamaktadır.

Pek ṣarıldı baña bir serv-i ḫırāmān bu gece

Ayıñ on dördü gibi dün gece meclisde idi
Ḳande aḫşamilesin meh-i tābān bu gece

amān ey amān ey amān ey amān amān
sīneme cānān bu gece

81b [80b] [Boş]

82a [81a]

Faṣl-ı Şehnāz

466.

Ḍarbeyn Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Olsam nʾola ser-germ-i sāġar-ı vuṣlat
Şevḳ ile serāser
Olmaz mı o dil kim ola şāyān-ı muḥabbet
Ḫūrşīde berāber

Bildikse ḫarīdār-ı viṣāl olduġum āḫir
Ey ʿişvede māhir
Gel būs edeyim pāyıñı ey kān-ı mürüvvet
Reşk eylesin iller

cānım yel le lel le lel le lī mīrim tere le lel le lī
tere lī yelel lel lel lel le lī sāġar-ı vuṣlat

467.

Çenber Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bezm-i meyde sāḳiyā devr eylesin mül gül gibi
Bülbül etsin ṣad-hezārān naġmesin gel gül gibi

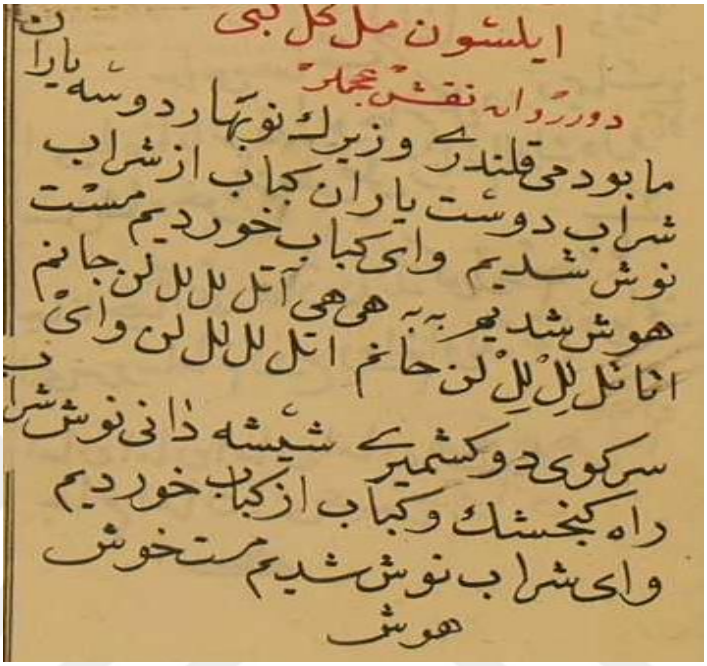
Ber-ṭaraf ḳıl ruḫlarından ṭurre-i müşgīniñi

Gülsitānda olmaya raġbetde sünbül gül gibi

dād ey dād ey dād ey dād ey eylesin mül gül gibi

468.

Devr-i Revān Naḳş ʿAcemler (F)[323]

469.

Nīm-devr Beste[324]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Yed-i beyżāñı seyrān eyleyenler nūrdur derler
Baḳanlar sīneñe āyīne-i billūrdur derler

Görenler sīne-i mecrūḥum üzre sīne-i yāri
Ṣarılmış yāreye ṣan merhem-i kāfūrdur derler

amān amān eyleyenler nūrdur derler

470.

Ḥafīf Beste[325]

---

323 Kılıç: s.1358, 298b

324 Acar: s.231, 87b; Kılıç: s.1368, 299b

325 Acar: s.231, 87b

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ṣanma kim leylī-i zülfüñ elemi bād-ı hevā
Beni mecnūn gibi başdan çıḳardı bu sevdā

Dār-ı luṭfuñda dil-i zārımı der-zencīr et
Gezmesin rāh-ı müẕilletde meded bī-ser ü pā

āh ey rūḥ-revānım gel zülfü sünbül dili bülbül
yār amān yār saña cān fedā

471.

Şarḳı Naẓīm[326]
mefʿūlü fāʿilātün

Dīdem yüzüñe nāẓır
Nāẓır yüzüñe dīdem
Ḳıblem olalı Kaʿbe
Kaʿbe olalı ḳıblem

Cennet gibidir rūyuñ
Rūyuñ gibidir Cennet
Ādem doyamaz saña
Saña doyamaz ādem

Ġamzeñ cigerim deldi
Deldi cigerim ġamzeñ
Bilmem nicʾolur ḥālim
Ḥālim nicʾolur bilmem

Ey gül ḳo naẓīm olsun
Olsun ḳo naẓīm gül ey
Her dem yoluña ḳurbān
Ḳurbān yoluña her dem

82b [81b]

472.

Şarḳı Semāʿī

326 Kılıç: s.1374, 301a

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Var mı ḫaberiñ söyle meded ey dil-i şeydā
Kimdir o levendāne güzel tāze kimiñdir

Ṣaḳlarsın anı bārī ne var eyleseñ inhā
Ardınca gezen duḫter-i ṭannāze kimiñdir

Bir serv hevāsıyla bugün gülşene gitdim
Bir gül hevesiyle yine ʿazm-i çemen etdim

Mest etdi beni bāġda bir āvāze işitdim
Bülbül mi öter yoḫsa bu āġāze kimiñdir

473.

Semāʿī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bulunmaz bir daḫi mānend-i ṭavr-ı bī-bahāsında
O āfet mest-i ḳīldir ḥāṣılı kendi edāsında

Çeker miydi bu rütbe cevrini ol şūḫ-ı bīdādıñ
Kerem melḥūẓ-ı ʿāşıḳ olmuş idi intihāsında

āh cānım yelel lelle lelle lel le le lel lel le le lā lī āh gel nihālim verd-i ālim miṣālim yürük ten ten dir tenen dir tenī tā ā dir tenī tā nā dir tenen ten ten ten ten ten ten tā nā dir nī ā ʿāşıḳ-ı zārī tu em sīne fikārī tū em hey yār hey dost hey hey yār cūşiş-i eşkim be bīn girye medārī tū em hey hey yār dost
hey yār ṭavr-ı bī-bahāsında

474.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir sīm-beden-i dilber-i mümtāze ḳapıldım
Murġ-ı dili ṣayd etdi o şehbāze ḳapıldım

ʿUşşāḳ-ı nezāketle eder būselik ammā
Dil-beste olup naġme-i şehnāze ḳapıldım

Amān cānım yel le lel le le lel lel le le lī tere lī yelel lī yelel lī yelel le lel le le le lel lī vāy amān el-amān mümtāze ḳapıldım

475.

Semāʿī[327]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Yāriñ biliriz bezmimize raġbeti vardır
Ammā ki zamānıñ gözedir sāʿati vardır

Bīmār ise de her ne ḳadar çeşm-i siyehiñ
ʿUşşāk-ı perīşān edecek ḳudreti vardır

ʿömrüm raġbeti vardır

476.

Semāʿī Muṣāḥib Ṣāliḥ Aġa[328]

Ey māh-ı tābānım fedā bu cānım gel derdimiñ dermānı
Sen şāh-ı ḫūbānım ṭūṭī-zebānım aldıñ dil ü nālānı

Cānā ḫayāliñle hilāle döndüm gördüm meh-i tābānı
Ey serv-i sāmānım rūḥ-ı revānım oldu ḳul ḳurbānı

amān amān amān amān hey hey hey hey amān
cānım amān ey ʿömrüm vāy

83a [82a]

477.

Semāʿī [329]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Dem-i viṣāl o şūḫa ʿitāb nʾeylersin
Nüḳūd-ı eşk-i nis̱ār et ḥisāb nʾeylersin

---

327 Kılıç: s.804, 160b

328 Güftenin vezni bulunamamıştır.

329 Ersönmez: s.316

Felekde bir gün ise görmek ey göñül ḳaṣdıñ
O māh-pāreyi gör āfitāb nʾeylersin

āh āh cānım ter dillī ter dillī ter dillī tenen tenen nā dir nī

83b [82b] [Boş]

84a [83a]

Faṣl-ı Segāh

478.

Çenber Beste [Güfte Rāġıb][330]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Çeşm-i meygūnuñ ki bezm-i meyde cānān döndürür
Sāḳī-i gül-çehre gūyā cām-ı raḫşān döndürür

Berg-i ruḫsārı ʿaraḳ-rīz-i gül-āb-ı şerm olur
Ol gü- endāmı ki āġūşunda yārān döndürür

ʿömrüm cānım amān āh yel le lel lī tere lī yel lel
le lel le lel le lel le lel le lel le lel lel lel lī yār amān
amān amān amān of cānān döndürür

479.

Muḫammes Beste [Güfte Faṣīḥ][331]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bezm-i meydir[332] muṭribā bir naġme-i dil-cū ḳopar
Şevḳ baḫş ol meclise gir [bir] ṣadā-yı hū ḳopar

Zülfüñ oḫşa laʿliñ öp bāġ-ı cemālinden **Faṣīḥ**
Gāh sünbül-çīn-i şevḳ[333] kāh ol[334] tāze şeftālū ḳopar

---

330 Ersönmez: s.277

331 Çıpan, Mustafa. (1991). *Fasih Ahmed Dede hayatı, edebi kişiliği, eserleri ve divanının tenkidli metni (2 cilt).* DKT (Dan.: Doç. Dr. Gönül Ayan), Selçuk Ü. SBE, Konya, s.98-99, G.125/ 1,5.

332 bezm-i meydir: bezminde M

333 şevḳ: -M

334 ol: -M

āh cānım yā lā yel le le lel lī tere le lel lī yele lel le lī
vāy dād ey dād ey dād ey dād ey dād ey belī yār-i men

480.

Çenber Beste[335]

Bakışın deler cigerler bu ne ġamzeli bakışdır bu
Revişin alır göñüller bu ne şīveli revişdir

Çekilip gider cevānlar ayaġına ol perīniñ
Pāyına çekmiş cihānı bu ne cezbeli çekişdir bu

481.

Zencīr Beste[336]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Tebessüm eylese meclisde dilrübā gül olur
Tekellüm eylese ḥurūf u fāyı bülbül olur

Açılsa ʿuḳdeleri kākül-i perīşānıñ
Meşām-ı ḫāṭır-ı ʿuşşāḳ zār-ı sünbül olur

amān belī belī yel le lel lī cānım yel le lel lel lel lel lī
yār dilrübā gül olur

482.

Ḥāfıẓ Post Ḥafīf Beste[337]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Añmaz oldu beni mihr ile muḥabbet bu mudur
Yılda bir kez görebilmem seni ülfet bu mudur

Bir benim gibi esīre nʾola raḥm etmeyesin
Ey şehin-şāh-ı kerem şarṭ-ı mürüvvet bu mudur

ten nā dir nā ā dīm yelel le le lel lī vāy yār
muḥabbet bu mudur

---

335 Kılıç: s.301, 38b

336 Kılıç: s.1552, 346a

337 Kılıç: s.1555, 346b

483.

Ḥafīf Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün

Çekdigim cevr ü cefālar hep seniñçün sevdigim
Pāymāl oldum yolunda bilmediñ āh çekdigim

Gūşına girmez mi eyā bu ʿazīziñ zārı hīç
Varsa nā hemvāre kārım gel baġışla etdigim

āh belī belī ter yel le lel lī vāy yele le lel lel lel lel lel
le le lel lī hep seninçün sevdigim

84b [83b]

484.

Muḫammes Beste[338]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Hefte geçmez kūyuna mihmān eden sensin beni
Bil ki her şeb ṣubḥa dek nālān eden sensin beni

Dest-i tedbīriñle çāk olsun mı dāmān-ı firāḳ
Āfitāb-ı ḥüsnüñe ḥayrān eden sensin beni

ā cānım āh yel lel lel lī tere lī yel lel lī yele lī
yel le le lel lel le lī vāy cānım mihmān eden

485.

Muḫammes Beste[339]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Eyleye yār sezāvār-ı viṣāl aġyārı
Giryeden ġayrı nʾola ʿāşıḳını[nıñ] kārı

Beni maḥrūm-ı mey-i bezm-i viṣāl eylediñ āh
Seniñ ey baḫt-ı siyeh ḳanıñı içsem bāri

āh ʿömrüm yā lā yel lel lel lel lī tere lel lel lel

---

338 Kılıç: s.1555, 346b

339 Kılıç: s.1549, 346a

lel lel lī dost yār yār cānım belī şāh-ı men

486.

[Güfte Şeydā][340]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Helāk etdi beni hicr-i ġamıñla sīne-çākım ben
Hücūm-ı tīr-i ġamzeñden hele bī-ḫavf u pākım ben

Devā-yı derd-i ʿuşşāḳı ṭabīb añlar dil-i **Şeydā**
Meded ömrüm ʿilāc eyle firāk ile helākım ben

amān ey āh yār ġamıñla sīne-çākım ben

487.

Çenber Beste[341]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ruḫlarıñ cānā hemān gülzāra şeklin gösterir
Ḫalḳa ḫalḳa ol zülüfler māra şeklin gösterir

Sīnem üzre ḥasret-i ḳaddiñle olan şerḫalar
Her biri bir serv-i ḳad dildāre şeklin gösterir

amān amān dād ey gülzāre şeklin gösterir

488.

Ḍarbeyn Beste[342]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Meyl edenler çeşmine ol dilberiñ bīmār olur
Ṣanma ey dil bu cihān içre aña tīmār olur

Ṭıfl iken ḥüsnün görüp ḫavf eyleyip demişdim āh[343]
Ġamzesi cellād olur bu bir ʿaceb dildār olur

489.

---

340 Kılıç: s.1608, 359a

341 Acar: s.157, 25a

342 Kılıç: s.1562, 347b

343 āh: -M

Muḫammes Beste[344]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Tīġine ḫançerine ġamze-i mestānesine
ʿĀşıḳ oldum o şehiñ ṭarz-ı levendānesine

Neşʾe yoḳdur bu ṭoḳuz kāseden erbāb-ı dile
ʿAşḳ ola meygede-i bāde vü peymānesine

yār mestānesine

490.

Ḫafīf Beste[345]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Bezm-i çemende zevḳe sebep mey mi cū mudur
Ḫūnīn teräneler ile şebbū mu gül müdür

Ḥayretle etdigim bilemem ḫūn-ı giryeden
Miḥrāb-ı ebruvānına ḳarşu vużū mudur

amān yā le lel lel lel lel lel lī āh sebep mey mi cū mudur

85a [84a]

491.

Zencīr Beste[346]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Böyle ruḫṣat-dih iken ġamze-i fettānesine
ʿĀşıġıñ var mı tesellī dil-i divānesine

Heves-i vuṣlat-ı dildār ile yanar ṭuṭuşur
Bezm-i ʿaşḳıñ naẓar et şemʿine pervānesine

ʿömrüm cānım efendim yā le lel le le le le lel lī yār pervānesine

492.

344 Kılıç: s.1029, 219a
345 Kılıç: s.1178, 251a
346 Ersönmez: s.276

Devr-i Revān Şarḳı
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey seḥer yeli benimçün yāre aġlar diyesin
Hep seniñçün geceler baġrını dağlar diyesin

Yüz sür evvel ayaġına benden et Sāʿid selām
Aġlamaḳdan gözleri seyl oldu çaġlar diyesin

belī belī belī belī yār yār āh āh diyesin

493.

Devr-i Revān Şarḳı[347]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

İste maḳṣūduñ o gül-femden zebānıñ duymasın
Laʿl-i nābıñ nūş ḳıl ammā dehānıñ duymasın

Öldürürsen kendin öldür bendeñi ey ḳaşı yā
Ḫançer-i bürrānıñı çek ur miyānıñ duymasın

494.

Devr-i Revān Şarḳı [Güfte Nāʾilī][348]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Yamandır hicrüñle ḥālim[349]
Baña yār olmadıñ gitdiñ
Nedir cürmüm be hey ẓālim
Baña yār olmadıñ gitdiñ

Ṭuṭup dāmānıñı ferdā
Nigāhından edem şekvā
Diyem maḫşerde vāveylā
Baña yār olmadıñ gitdiñ

495.

Ṭosun-zāde Şarḳı[350]

---

347 Acar: s.158, 25b; Kılıç: s.1556, 346b

348 Kılıç: 71a, 360a

349 İpekten, Hâluk. (1990). *Nailî Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları, s.335, Ş.34

350 Kılıç: s.1619, 365a

fāʿilātün fāʿilün

Ey şeh-i mülk-i ʿaṭā
Muntaẓır-ı luṭfuñum
ʿAhdine eyle vefā
Muntaẓır-ı luṭfuñum

Ey şeh-i ḥüsn ü bahā
Saña ben mübtelā
Olalı dil-dāde tā
[“*Muntaẓır-ı luṭfuñum”*]

Dilde hezārān kemān
Var idi evvel zamān
Şimdi ki fikrim hemān
[“*Muntaẓır-ı luṭfuñum”*]

ʿĀşıḳ-ı ġam-ḫˇārıñım
Ḫaylī dil-fikārıñım
Eski emekdārıñım
Muntaẓır-ı luṭfuñum

496.

Şarḳı Çār-ḍarb
8'li Hece Ölçüsü

Şu cihānda bir yār sevdim *efendim*
Vuṣlatıdır benim derdim
Olan göñlüm saña verdim

Ayrılamam ṣabr edemem vaz gelemem ā güzel
senden senden ā cānım senden

Āyā (?) kākül sünbül efendim
Gül açılsın rūyunda gül
Sevdi ne çāre bu göñül

Niçün ey şūḫ-ı fettānım
Çarḫa çıḳardın efġānım
Benim ʿömrüm benim cānım efendim

85b [84b]

497.

Naḳş Semāʿī Devr-i Revān

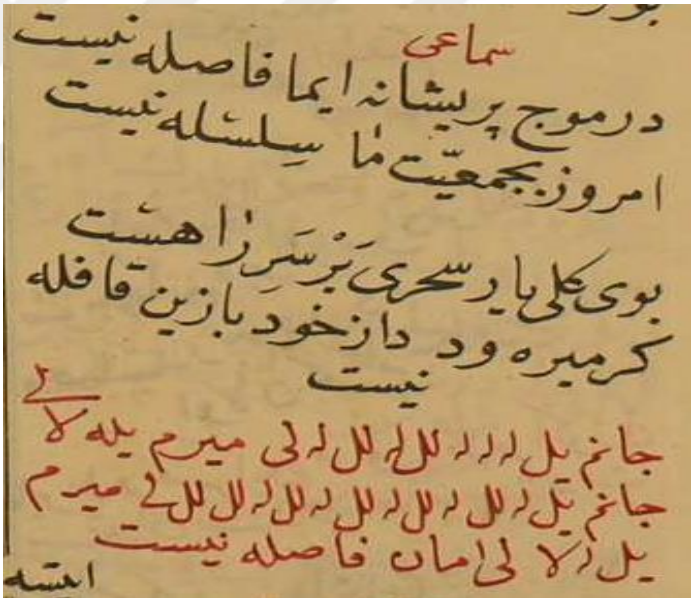
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Çeşm ü ebrūlar dile tīr-i kemānın gösterir
Bir naẓardan remz ile ṣaḥib-kemālin gösterir

cānım tendedir göñlüm sendedir hem saña bendedir
ey gül-i nihālim yoḳdur inkārım ṣormazsın aḥvālim
gel cānım gel gel gel ḳuzum gel gel gel ṣarılalım gel

498.

Semāʿī (F)

499.

[Başlıksız]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Sūz-ı çeşmiñ ḳaçan ʿuşşāḳa nāz etmek murād etse
Göñül ḫāmūş olur yāre niyāz etmek murād etse

Yapar dil-ḫaste-i hicrānıñı elbetde dāmānı
Dem-i vuṣlata yār-i ser-firāz etmek murād etse

cānım yele lel le le lel lel le le lel lī tere lī yele le lel lel lī āh āh murād etse yār ey

500.

Semāʿī [351]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ṣahbā-yı laʿli neşʾe-i cāndır ol āfetin
Ḫāl-i ʿiẕārı rūḥ-ı revāndır ol āfetin

Ḥüsnüñ ẓuhūr-ı fitne-i āḫir zamānına
Müşkīn-demīde ḫaṭṭı nişāndır ol āfetin

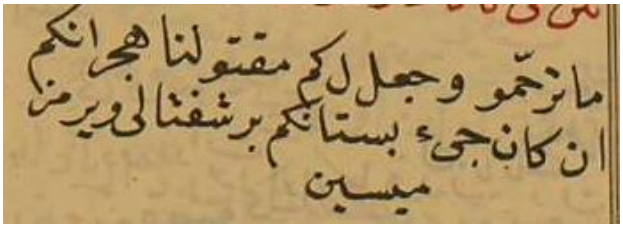
hey hey yār amān amān hey yār amān amān hey dost amān ey hey hey ḥālim yaman gel

501.

Semāʿī (T-A)[352]

Ḥabīb-i ṭalʿat firḳati hergiz vefā ḳılmaz mısın
Sāde-enīs ġurbetiñ ziyārete gelmez misin

tenen nī tā nā dir dir ten tenen nī tā nā dir dir ten tenen nī tānā dir dir ten ziyārete gelmez misin

502.

Bekir Aġa Semāʿī

müfteʿilün mefāʿilün müfteʿilün mefāʿilün

Ġonce-i laʿl-i dilber-i maʿnī-i tāze söylerim
Zār-ı nihān-ı ʿaşḳımı nükte ṭırāza söylerim

Māh-ı cemāl-i bedr olup buldu kemāl-i ʿişvede

---

351 Kılıç: s.1603, 357b

352 Kılıç: s.1585, 354a

Ol perī mübtelālarla başladı nāza söylerim[353]

cānım ʿömrüm mīrim yelel lel lī maʿnī tāze söylerim vāy

86a [85a]

503.

Semāʿī[354]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Aġyāra öpüldün mü lebiñ dillediler mi
Nādāna ḳuçuldun mu beliñ ellediler mi

Ey ġonce-dehen söyle niçün söylemez olduñ
Düşmen ḫaberiñ yoḫsa saña söylediler mi

amān ey vāy āh amān amān ey vāy amān amān
ey vāy amān amān ey vāy

504.

Semāʿī [355]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Raḳḳāṣ-ı ṣafā ḳāmet-i mevzūn ile oynar
Bir serv-i ḳıyāmetdir o efsūn ile oynar

Naḫl-i gül taṣvīre döner şīşe elinde
Sāḳī-i pür-efsūn mey-i gülgūn ile oynar

āh yel le lel lel le le lel lī vāy gül-gūn ile

505.

Semāʿī [Güfte Fāʾiż][356]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Doyunca ṣarılsam saña pīrāheniñ olsam[357]

---

353 Mısranın vezni hatalıdır.

354 Kılıç: s.1600, 357a

355 Kılıç: s.1603, 357b

356 Acar: s.159, 26a; Kılıç: s.1614, 362a

357 Demir, Tarık. (2006). *Edirneli Fâiz Divanı İnceleme-Metin-Dizin.* YLT (Dan.: Filiz Kılıç), Gazi Ü. SBE, Ankara, s.183, G.67

Yanınca süzülsem yürüsem dāmeniñ olsam

ʿArż eyler idim pāyıña nakd-i dil ü cānı
Ol meh dese **Fā'iz** ne ver[ir]diñ seniñ olsam

ā cānım cānım yā le lel le lel le lel le lel lī vāy yār seniñ olsam

506.

Semāʿī [Güfte Mengli Girāy Ḫān][358]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Üftāde-i dām-ı ġam-ı zencīr-i belāyız
Bir zülf-i siyehkāra ḳul olmaġa sezāyız

Bir pula ṣatarsa bizi aġyār ʿaceb mi
Ol āfet-i gül-çehre-i nev-bād-ı hevāyız

yenter lā tīr lā tīr yele lel lel lī yel le lā lī cānım
yele lel lī yel lī yel lī yel le lā lī

507.

Semāʿī [359]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Mā'il oldu yine dil bir gül-i nev-restecige
Raḥm ederse yeridir bülbül-i dem-bestecige

Tīr-i müjgāna ki nāz eyleyerek sīne dile
Ne nezāketle baḳar ʿāşıḳ-ı dil-ḫastecige

yār yār dost dost yār belī yār yelel lel
le lel le lel lī hey cānım āh tere le lel le lel lī
hey cānım amān belī dost belī yār bir gül-i nev-restecige

508.

Semāʿī [Güfte Nihālī][360]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

---

358 Kılıç: s.1600, 357a

359 Kılıç: s.1601, 357a

360 Acar: s.159, 26a; Ersönmez: s.279;

Etdi o güzel ʿahde vefā müjdeler olsun[361]
Ey ʿāşıḳ-ı şūrīde saña müjdeler olsun

Vaʿd eyledi bir gece nihānī gelecekdi
Ben ḳuluña ol māh-liḳa müjdeler olsun

yenter yel lī yel lī yel le āh müjdeler olsun

86b [85b]

509.

Semāʿī[362]

Açılıp güşād oldu ol ġonce-i gül
Görünce fiġān eylesin nice bülbül

Ḥamd ola gördüm bugün nigār-ı dilsitānımı
Anıñçün ḳopuyor göñülden ġulġul

amān amān āh nāzenīnim ʿişve-bāzım
gel efendim āh belī yārim

510.

Semāʿī[363]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Beni beyhūde sezāvār-ı ʿitāb eylersin
Eşk-i dāġ-ı derūn mey-i nāb eylersin[364]

Nāz ile sāye-i zülfüñ ruḫuna etme niḳāb
Yoḳdur aḳrānıñ efendim ne ḥicāb eylersin

tene dir ten dere dellā ten ten ten ten nen
āh tene dir nī dere dellā dere ten

87a [86a]

TRT REPno: 3965, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19073.html

362 Güftenin vezni bulunamamıştır.

363 Kılıç: s.1602, 357a

364 Mısranın vezni hatalıdır.

Faṣl-ı Ḥüseynī ʿAşīrān

511.

Zencīr Beste[365]

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

ʿAzīmetiñ nereden böyle bī-niḳāb seniñ
Kim māh-tāb-ı ruḫun yaḳmış āfitāb seniñ

Gehī miyānını ḳuçdur gehī lebiñ emdir
Vebāli var ise benim cānım ṣevābı seniñ

sīm-tensin gül-bendsin ġonce-femsin
yār amān böyle bī-niḳāb seniñ

512.

Ḫafīf Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Nev-bahār oldu yine ʿazm-i gülistān görünür
Gül içün bülbüle feryād ile efġān görünür

Būy-ı sünbülden eder kesb-i ṣafā-yı ḫāṭır
Lāle-reng sūz-ı derūnunda çerāġān görünür

serv-i bülendim melek-mendim seni cānā pek begendim
yār amān amān belī şāh-ı men

513.

Semāʿī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

O müşgīn ṭurreler kim ol büt-i dil-cūda gördüm ben
Ne sünbülde ne berg-i ġonce-i ḫoş-būda gördüm ben

Giydigi cāmelerle sū-be-sū cilve-fürūş-ı nāz
Bir içim ṣuya dönmüş ol meh[i] Gökṣuda gördüm ben

ḥayrānıñım nālānıñım ser gerdānıñım āh gördüm ben

---

365 Kılıç: s.558, 98a

514.

Yürük Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dilber olıcaḳ ʿāşıḳına eyleye çāre[366]
Etmez baña bir kerre vefā bu ne sitāre

Ey dilber-i şīrīn-dehen etme baña ṣad-nāz
Kār etdi dile tīr-i ġamıñ buña ne çāre

gel gel şūḫ-ı levendim gel gel serv-i bülendim gel āh seni begendim ʿömrüm mīrim amān amān amān āh āh belī yārim

515.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Güzeller şāhını gördüm *amān*
ʿĀşıḳlarıñ ḥesāb eyler
Ḳarşusında dīvān ṭurdum
Biñ nāz ile cevāb eyler

Ḳaşı siyeh yüzü māhım
ʿĀşıġınım alma āhım
Būsen istemege şāhım
Göñül senden ḥicāb eyler

Ḫūb-āvāzelim şīrīn-sözlüm
Leẕẕeti şīveli nāzlım
Baḳdıḳca ol āhū gözlüm
Cigercigim kebāb eyler

87b [86b] [Boş]

88a [87a]

Maḳām-ı Ḥicāz Faṣlı

366 Ersönmez: s.143

516.

Çenber Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Düşmesin miskīn göñüller zülf-i ʿanber-būlara
Başına teller ṭakıñsun düş olan gīsūlara

Ġājeye ḥā (?) Ḥātemī ey meşşāṭa semmūr siyeh
Sürmeler çekme ḫaṭā eylersin ol ebrūlara

ʿömrüm cānım amān āh yele lel lī tere lī yel lel le le le le
le le lel lī le le le lel lī belī yārim belī mīrim āh
zülf-i ʿanber-būlara ʿömrüm āh

517.

Çenber Beste[367]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Egerçi ḫırmen-i ʿuşşāḳa nāz-ı āteşdir
Metāʿ-ı nāzda ammā niyāz āteşdir

Bürehne cismle kūy-ı nigāra ʿazm etme
Ṣaḳın ṣaḳın ki hevā-yı ḥicāz-ı āteşdir

amān ey hey hey āh yele le lī yel lel lel lel lel lā lī
ʿömrüm amān amān ḥicāz-ı āteşdir

518.

Çenber Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ṣorma ehl-i ġamıñ ārām-ı (...)
Bil hemān o ṣanemiñ ḳad-i ḫırāmānıñdan

Üstüḫˇān-ı teniñ ey şekker olur feyżiñden
Kim ki būs eyler o şūḫuñ leb-i ḫandānından

amān amān amān hey yār dil ü cānından

---

367 Kılıç: s.1313, 287a

519.

Çenber Beste Rifʿat

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Āhım ile mihr olup pür-tāb döndürdü yüzün
Gūşiş-i eşkim görüp girdāb döndürdü yüzün

Şeb gibi giysem ḳara donum hilāle ġam degil
Benden ol ḫūrşīd-i ʿālem-tāb döndürdü yüzün

ʿömrüm amān amān

520.

Çenber Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Sen unutduñsa beni pāymāl-ı nāz etdikleriñ
Ben unutmam cānımı vaḳf-ı niyāz etdikleriñ

Sizde zaḫm-ı seng-i firḳatden ederdi iḥtirāz
Geldi dāniş başına hep iḥtirāz etdikleriñ

cānım cānım amān āh serv-i nāzım ʿişve-bāzım
gel efendim gel āh pāymāl-ı nāz etdikleriñ

521.

Ḥafīf Beste Güfte Fiṭnat Ḥānım[368]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Olmada diller rübūde ġamze-i cādūsuna
Deşt-i ḥüsnüñ ṣayd olurlar şīrler ahūsuna

Çille-i saḫtın çeker her dem kemān ebrūlarıñ
Āferīn erbāb-ı ʿaşḳın ḳuvvet-i bāzūsuna

amān amān āh belī belī āh yel le lel le le le lel lī
cānım yā lā yele lel le lī vāy amān amān amān cādūsına

88b [87b]

[368] Acar: s.190, 52b; Ersönmez: s.106; Çeçen: s.365, G.55/1,4.

522.

Ḥafîf Beste

mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlün fāʿ

İḳbālimi sāye-i hümādan bilmem[369]
İdbārımı cānib-i sīmādan bilmem

Rabṭ-ı dil edip müsebbibüʾl-esbāba
Ben cezbe-i kāh-ı kehrübādan bilmem

āh cānım yā lā yele le lel lel lī tere lī yelel
lel le le lel lel lī sāye-i hümādan bilmem

523.

Berfeşān Beste[370]

mefʿūlü mefāʿîlü mefāʿîlü feʿūlün

Tāb-ı ruḫ[ı] ṣanma dil-i sūzānıma düşdü
Ol āteş-i pür-şīve benim cānıma düşdü

Bülbül gibi seyr-i ruḫuna fırṣat ararken
Meclisde o gül-ġoncesi tā yānıma düşdü

efendim tā dir ten tel lel len tel lellā nā dir dir ten
tene nī tene nī tā dir ten dir dir ten tel lel len
tene nī tā dir ten dir dir ten yār sūzānıma düşdü

524.

Frenkçīn Beste[371]

mefāʿîlün feʿilātün mefāʿîlün feʿilün (faʿlün)

Fürūʿ-ı meyden o rengīn-ʿiẕārı seyr eyle
Ṭarāvet-i gül her-dem bahārı seyr eyle

Ḫat-ı ʿiẕārına düşmüş o ṭurre-i müşgīn
Benefşe-zārda zülf-i nigārı seyr eyle

---

369 Ersönmez: s.99

370 Kılıç: s.1318, 288a; Ersönmez: s.110

371 Kılıç: s.1309, 287a

amān yele lel lel lel le lel le le lel lel lel lel lel
lel lel lī ʿiẕārı seyr eyle

525.

Muḫammes Beste[372]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Olsa biñ yıl vaṭan ey dil [der-i] meyḫāne saña
Bir nigāh eylemez ol gözleri mestāne saña

Mest edip öpdü lebiñ āl ile meclisde yine
Buyurun eyledi cānā hele peymāne saña

amān āh āh yā le lel lel lel lel lī āh cānım yā le le
lel le le lel lī yār meyḫāne saña

526.

Muḫammes Beste [Güfte Bāḳī][373]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Düşse zülfüñden ʿaraḳ ruḫsār-ı cānān üstüne
Gūyiyā şebnem düşer gül-berg-i ḫandān üstüne

Zīr-i zülfüñden görenler ḫaṭṭıñı ebr-i bahār
Sāye ṣalmış ṣandılar ṣaḥn-ı gülistān üstüne

vāy ṣaḥn-ı gülsitān üstüne

527.

Zencīr Beste

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Dağıtma gül yüzüne zülf-i ḫam-ı necmlerini
Eseriñe bülbül-i şeydā-yı pür-naġmelerini

Ḳapuñda bu dil-i āvāre bir ġarībiñdir
Dirīġ etme efendim düşün keremlerini

---

372 Kılıç: s.1309, 287a

373 Küçük: G.438/1,5

yele lel lel lel le lel lī ʿömrüm yā lā yele le le lel lel lī
zülf-i ḫam-ı necmlerini

89a [88a]

528.

Ḥafīf Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Şem-i giryān lāle sūzān ġonce ḫūn-ālūdedir
Var mı bir dil kim ḳażā-yı dehr-i āsūdedir

Çıḳmaz oldu naḳş-ı ümmīdim murād üzre benim
Ḫātem-i baḫt-ı siyāhım var ise fersūdedir

nen dir tā nā dir nī ġonce ḫūn-ālūdedir

529.

Ḥafīf Beste [Güfte Nābī][374]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Yāre varsın peyk-i nālem āh u zārım söylesin
Āb-ı çeşmim dīde-i bī-īḫtiyārım söylesin

Çāk çāk-ı sīne versin mevce-i ġamdan ḫaber
Zaḫm-ı ḫūn-pāş-ı derūnum inkisārım söylesin

yār yele lel le le lel le le lel le le lel lī āh zārım söylesin

530.

Muḫammes Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

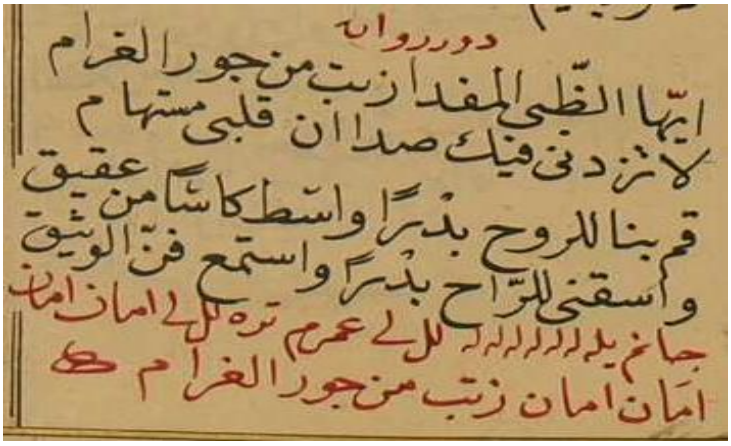
Zülfüñe dil vermeyen ḫāṭır perīşān olmadı
Pāyıña yüz sürmeyen ḥāke ki yeksān olmadı

Ṭoġmadı ḫurşīd-i ʿālem tāb-ı devlet ʿāşıḳa
Dilrübā kim ʿalem-i vuṣlatda ʿuryān olmadı

531.

374 Bilkan: s.818, G.596/1,2;
TRT REPno: 11187, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9373.html

Devr-i Revān (A)

cānım yele le le le le le le lel lī ʿömrüm tere lel lī amān amān amān amān (...)

532.

Devr-i Revān Şarḳı

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

O müşgīn-ḫāller kim gerden-i billūra düşmüşdür
Hemān çeşm-i ümīdim gūyiyā bir nūra düşmüşdür

Dağılmış gördüm iki zülfünü mehtāb-ı rūyunda
Meger var ise sipihr-i semā bir ḫūrşīde düşmüşdür

amān serv-i nāzım ʿişve-bāzım amān dil-nevāzım billūra düşmüşdür

533.

Remel Beste[375]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir laḥẓa seni ḳuluna ṣādıḳ göremem hīç
Vażʿıñ ṣanemā semte muvāfıḳ göremem hīç

Ḥaḳḳā ki o sīmāya düşen ṣıdḳ [u] vefādır
Ben saña vefāsızlığı lāyıḳ göremem hīç

yā lel lī lel lī yā le le lel lī tere lel lī yele lel lī

375 Kılıç: s.1311, 287a

āh yelel lel lel lel lel lī yār göremem hīç

534.

[Güfte Fāżıl]
mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Bugün çemende o şūḫ-ı cihānı gördüm tek
Uṣūl ile çekilip ben daḫi oṭurdum tek

Meger [ki] bendesi çoḳmış o şāh-ı ḫūbānıñ
Seni o dāʾirede **Fāżıl**ā ṣanırdım tek

cānım yele le le lel le le lel le le lel lel lī tere lel le le lel lī vāy yār cihānı gördüm tek

89b [88b]

535.

Türk-Ḍarb Beste [Cāvīd]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Taḳrīr edemem ben saña keyfiyyet-i ḥālim
Añlar benim ʿaşḳ-ı ehl-i muhābbetde kemālim

Başmaz mı ḳadem gülşen-i ümmīdime **Cāvīd**
Eyā ki o reftārı güzel tāze nihālim

gel gel serv-i nāzım gel gel ʿişve-bāzım gel yār gel efendim gel

536.

Şarḳı Semāʿī
8'li Hece Ölçüsü

Bir gül-i ter nev-cevāne
ʿAşḳ ile oldum dīvāne
Erdi şeb gözü mestāne

gül<ü>-pesendim amān uyu sen sīnemde uyuṭunca dilberim uyur

Sen bī-mi<u>s</u>l bir güzelsin
Kim baḳarsa cezb edersin
Ya nice nāz edersin

"*gül<ü>-pesendim amān uyu sen sīnemde uyuṭunca dilberim uyur"*

Baḳ şu şīve-i edāya
Göreli düşdüm sevdāya
Ṣabr edemem bu cefāya

"*gül<ü>-pesendim amān uyu sen sīnemde uyuṭunca dilberim uyur"*

Küçükdür nāz-perverdir
Hele görsen ne dilberdir
Muntaẓırım ḫaylī demlerdir

"*gül<ü>-pesendim amān uyu sen sīnemde uyuṭunca dilberim uyur"*

Beñzer fidāna ḳāmeti
Ne güzel ṭarzı ḥāleti
Cefā mı dilber ʿādeti

537.

Şarḳı Ṣofyān [Güfte Fāżıl][376]

müstefʿilün müstefʿilün

Seyr eyle ol meh-pāreyi
Almış ele çā[r]pāreyi
Yaḳdı dil-i āvāreyi

Serv-i revān luṭf et amān gel efendim ḥālim yaman ḳaşın kemān ḳadiñ hümā

Ḫoş ḳāmet-i bālāsı var
Bir zülf-i bī-hem-tāsı var

[376] Bu güfte, *Enderunlu Fazıl Divanı*'nda yoktur.

Ben gibi bir şeydāsı var

“Serv-i revān luṭf et amān gel efendim ḥālim yaman ḳaşın kemān ḳadiñ hümā”

Bir raḳṣa āġāz eylesin
Dünyāyı demsāz eylesin
Luṭf eylesin nāz eylesin

“Serv-i revān luṭf et amān gel efendim ḥālim yaman ḳaşın kemān ḳadiñ hümā”

Diller anıñ mestānesi
ʿĀlem daḫi dīvānesi
Fāżıl anıñ āyānesi

538.

Devr-i Revān[377]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ne serve meyl eder ṭabʿım ne ʿarʿar seyr eder cānım
Ḫayāl-i ḳadd-i yārimdir benim serv-i ḫırāmānım

Cihānı iñledir bülbül gibi feryād u fiġānım
Ḳapuñda bir gedāyım luṭf [u] iḥsān eyle ṣulṭānım

Revā mı dergehiñden dil ola pāmāl ey meh-rū
Muḳarrerdir firākıñla düşem ṣahrāya ben yā Hū

Benim tāc-ı serimdir dilberā ol zülf-i ʿanber-bū
Esīr-i bend-i ʿaşḳıñ olalı zār oldu çün kārım

Ḫalāṣ olmaz ḫam-ı zencīr-i sevdādan dil-i zārım
Teraḫḫum ḳıl bu **Nermī** kemtere ey māh-ruḫsārım

90a [89a]

539.

377 Kılıç: s.1319, 289a

Şarḳı [Güfte Fā'iż][378]
mefā'īlün mefā'īlün

Sezādır saña sulṭānım
Efendim giy yeşil hāre
Benim ṭūṭī gibi cānım
Efendim giy yeşil hāre

Ne dilbersiñ ne āfetsin
'Aceb kaddi ḳıyāmetsin
Güzelsin serv-i ḳāmetsin
"Efendim giy yeşil hāre"

Edersin 'āşıḳı pür-ġam
Kerem ḳıl ey şeh-i 'ālem
Saña ḥūrī desin ādem
"Efendim giy yeşil hāre"

Lebiñdir sāġar-ı ṣahbā
Ruḫuñdur lāle-i ḥamrā
Ḳıyāmet ḳāmetiñ Ṭūbā
"Efendim giy yeşil hāre"

Çıḳınca seyr-i gülzāre
Naẓar ḳıl **Fā'iz**-i zāre
Ṣalın ṣaḥn-ı çemenzāre
"Efendim giy yeşil hāre"

540.

Semā'ī [379]
müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün

Bülbül terennümde bahār erdi diye çün dem-be-dem
Sen de ḥamūş olma göñül bir gül sevip ol pür-naġam

Bāġıñ demi güllerledir güllere sünbüllerledir
Hem ṣaçı sünbüllerledir anda ṣafā-yı ehl-i dem

---

[378] Kılıç: s.1325, 290a

[379] Kılıç: s.543-544, 94a

(...)[380]
Ẕevḳ u ṣafānıñ vaḳtidir ol şāhım etmez mi kerem

Mānend-i āb-ı cūybār gülşendeyi geşt ü güẕār
Ḫoşdur ṣafā-yı lālezār seyrān edip ḳıl defᶜ-i ġam

Bir şūḫ ile ḳıl ᶜişreti defᶜ et melāl ü miḥneti
Fevt etme ey dil fırṣatı girmez ele bir böyle dem

Mey meclisinde gülşeniñ bir sāḳī-i nāzik-teniñ
Olsa ne ᶜālemdir seniñ būs-ı leb-i rūyuñu em

541.

Şarḳı Semāᶜī [Güfte Fāżıl]
8'li Hece Ölçüsü

Gördüm o şūḫ-ı mehveşi
Yandım rūḫ-ı zībāsına
Ammā bıraḳdı āteşi
Kāfur göñül ṣaḥrāsına

ᶜUşşāḳa düşmānsın begim
Ġayrīlere cānsın begim
Ḥaḳḳā Süleymānsın begim
Baḳ ḫatem-i elmāsına

Erdi yine vaḳt-i sürūr
Cānlar saña ḳurbān olur
ᶜĪd geldi ey māhım buyur
Gülşenlerin aᶜlāsına

Sāḥirindir bu ᶜişveler
Ẓālim nedir bu şīveler
Aġyāredir hep cilveler
Ẓulmu hemān şeydāsına

Seyr et ne nāzik sīnedir
ᶜĀşıḳlara gencīnedir

[380] Bu mısra eksiktir.

Yāḫud gümüş āyīnedir
Ol rūy-ı bī-hemtāsına

Dünyāyı eyler nātüvān
Söylen o şūḫa el-amān
Hīç vermesin ruḫṣat hemān
Ol dīde-i şehlāsına

Serv-i sehīdir ḳāmeti
Etdim bugün bir cürʾeti
Açdım bu çeşm-i ḥasreti
Baḳdım ḳad-i bālāsına

Fāżıl anıñ bir bendesi
ʿĀşıḳ-ı şīvendesi
Dildādesi efgendesi
Ṣalmış dil-i ġavgāsına

90b [89b]

542.

Şarḳı Kemānī Tatar İbrahīm Aġa [Güfte Rātib] [381]
fāʿılātün fāʿılātün fāʿılün

Mest-i ṣahbā-yı leb-i meygūnuñum
Dāġdār-ı ġamze-i pür-ḫūnuñum
Sendedir dīvāne göñlüm sendedir
Ey ṣaçı leylā seniñ mecnūnuñum

āh bī-menendim zülf-i kemendim sīne-bendim
serv-i bülendim amān ḳurbānıñım ḥayrānıñım yār ey gel

Zülfüne baġlandım ey penbe tenim
Ḳayd-ı āhım o yüzdendir benim
Geşt-i ṣaḥrā-yı cefādır meskenim

Ey ḳaşı yā nʾeylerim cān u teni
Tīrveş yabana atdın sen beni

[381] Kılıç, Yasin (1996). *Râtib Ahmed Paşa, Edebî Kişiliği, Divanı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi.* YLT (Dan.: Doç. Dr. Ahmet Kırkkılıç), Atatürk Ü. SBE, Erzurum, s.360, Mrb. 4/1-4.

Benden artıḳ bir sever var mı seni

Fāriġ olmaz bu hevā zāre düşen
Gülmedi gül ʿandelīb āh etmeden
Rātibādan ṣor hevā-yı ʿaşḳı sen

543.

Şarḳı Kemānī Tatar İbrahīm Aġa[382]

Beri gel ey nesīm-i seḥer ne ḫaber var ol efendimden
Cānım gel ʿömrüm gel gel amān

Var mı vefādan eser ʿaceb cevr-i bī-menendimden

Ol efendim geçse de benden geçmezim ben
efendimden āh hele ben dedim ezelden
severim severim cān-ı göñülden

544.

Şarḳı [Güfte Bāḳī] [383]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ḳızarır bādeden ol nergis-i mestāne biraz
Mey-i nāb içse gözü mā'il olur ḳana biraz

gel efendim gidelim seyr ile seyrāne biraz yiyelim hem
içelim hem gülelim oynayalım amān etme bize nāz

Çekemez kimse ayaġım deyü laf urma ṣaḳın
Sāḳiyā elleşelim gel berü meydāne biraz

"*gel efendim gidelim seyr ile seyrāne biraz yiyelim hem*
içelim hem gülelim oynayalım amān etme bize nāz"

Behremend eyler idi būs-ı lebinden cānı
Dönmese dursa eger ʿahdine peymāne biraz

"gel efendim gidelim seyr ile seyrāne biraz yiyelim hem

382 Güftenin vezni bulunamamıştır.

383 Küçük: s.166;G.205/1,2

içelim hem gülelim oynayalım amān etme bize nāz”

Cāna kār eylemesin dārū-yı ḳattāl ġamı
Mey-i gülgūn içelim bāri ḥakīmāne biraz

545.

Şarḳı Devr-i Revān
mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Esīriñ oldum ey zülf-i kemendim[384]
Seniñ üftādenim serv-i bülendim
Amān pā-māl-ı cevr etme efendim

ʿişve-bāzım āh elinden el-amān mükerrer

Ruḫun gül-ġonce-i bāġ-ı bahārdır
Ḳadiñ bālā ḫırāmıñ dilrübādır
Cihānıñ meyli şimdi hep sañadır

Güzelsin bī-bedelsin dil-sitānsın
Bulunmaz mis̱li yoḳ şūḫ-ı cihānsın
Velākin āfet-i devr-i zamānsın

91a [90a]

546.

Şarḳı Devr-i Revān
8’li Hece Ölçüsü

ʿĀşıḳ der ki cevān tāze
Naẓar eyle ḳaşa göze
Bir şeftāli verse bize
N’olur gözleri mestāne

Gökde bulut pāre pāre
Cigerimde var bir yāre
Bulmadım derdime çāre
Aġlar gözleri mestānım

384 TRT REPno: 3920; https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5729.html

Ay doġar bulud içinde
Kākül gerden ben içinde
Dün gece gördüm düşümde
Ḫayır gözleri mestānım

Ay doġar günler dolanır
Kākül gerdānı dolanır
Serviler gibi ṣalınır
Ṣalın gözleri mestāne

547.

Şarḳı Semāʿī
11'li Hece Ölçüsü

Ṣabr edemem seniñ iftirāḳına
Ol siyeh-zülfüne ṣabā doḳuna
Sīnem siper etdim ġamzeñ oḳuna

yürü hey zülf-i siyeh gerdānı beñli mübtelāsı
çoḳ güzel dudaġı balım

Güzel cefāya mübtelā degil mi
Güzel seniñ gözün elā degil mi
Ol beyāż gerdāna ṣılā degil mi

"*yürü hey zülf-i siyeh gerdānı beñli mübtelāsı*
çoḳ güzel dudaġı balım"

Etdigin aşlara pişmān olasın
Ṣararıp da güller gibi ṣolasın
Baña etdikleriñ elden bulasın

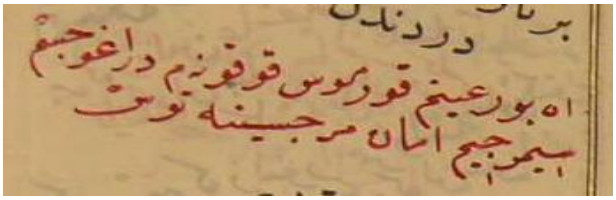
"yürü hey zülf-i siyeh gerdānı beñli mübtelāsı
çoḳ güzel dudaġı balım"

Şeydā bülbül meyil verir güllere
Döndürdüñüz yaşım aḳan sellere
Nev-reste yār sevdim düşdüm dillere

548.

Şarḳı Tatar İbrahīm Aġa
8'li Hece Ölçüsü

Ben yaşa vardım gül oldum
Bir nāzenīne ḳul oldum
Derdinden ṣarardım ṣoldum

Giyinir gider eş ḳolar (?)
Biñ nāz ile ṣaġa ṣola
Cümlesidir ḳalıbura (?)

Eyżan[385]

Gerdānında beñi vardır
Gümüş gibi teni vardır
Yaş içinde nāmı vardır

Eyżan

Yaşa vardım ṭaġlar aşdım
Çoḳ bulanıḳ ṣular içdim
(....) ayrı düşdüm

549.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Baġçeñizde bülbül müdür şaḳıyan
Kimdir ḳuzum seni benden ṣaḳınan
Kolu ḳopsun bu siyāhı doḳuyan

Kime ḳuzum kime sen bu siyahī etme
bize böyle dürlü edāyı hercāyī

385 Bu güftedeki "eyżan" kelimeleri, okunmayan Farsça terennüm kısmına karşılık gelmektedir.

Varmayayım yoluñuza kesilsin
Söyleşmeyim mesāvīler başılsın
Hep raḳībler ḳoz dalına aşılsın

Gökyüzünde şems [ü] māhı seversin
Yeryüzünde ḳıblegāhı seversin
Sen yeşiller giy Ḫüdāyı seversin

91b [90b]

550.

Şarḳı Ṭanbūrī
8'li Hece Ölçüsü

Yaz gelince daġ güllenir
Yine bāġlar sünbüllenir
Elem çekme deli göñül
Yār bāġçesi bülbüllenir

Bir güzelin ʿāşıḳıyım gözleriniñ mefṭūnuyum yār amān
cānım cānım gelse māhım gelse bil ki göñlüm eyler

Kimi sevsem güzellenir
Esmer olsa ḫalḳ begenir
Bu ḳaş bu göz sende iken
Gören seni pek begenir

İşāretle söyleşirler
Hīç demezler seyr ederler
Ḥicāz bir nāġme eyitdim
Ḳırdırmadım ṭanbūra teller

551.

Ṭıflī Şarḳı
7'li Hece Ölçüsü

Bir melek-sīmā perī
Aldı ʿaḳlım serserī
Nāz ile reftār eder
Sīme beñzer her biri

amān amān amān amān yele lel le lel yele
le le lel lel lī tere lel le le lel le le le le lel lel lī

Ver içeyim bir bāde
Meclis saña āmāde
Merḥametsiz sen gibi
Görmedim hīç dünyāda

Ne ṭaṭlıdır dilleri
Raḳṣ idiyor elleri
Bir gören meftūn olur
Gerdānında beñleri

Ṭıfldır nev-restedir
Ḫāṭırım şikestedir
Rūz u şeb vaṣlın umar
Gel ṭabībim ḫastedir

552.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Al giyer yeşil bürünür
Benim cigerim delinir
Ayda bir kerre görünür

Yā ben nice dostlar dayanamam dayanamam
ḳo yanayım yār amān yā ben nice dayanamam

Lāḥūrī şālı belinde
Bütün ḫalḳın dilinde
Sevdigim bādler elinde

"*Yā ben nice dostlar dayanamam dayanamam*
ḳo yanayım yār amān yā ben nice dayanamam"

Küçük yeşiller giyersin *yüze gülersin*
Süglünler gibi gezersin
Be ẓālim yüze gülersin

"*Yā ben nice dostlar dayanamam dayanamam*
ḳo yanayım yār amān yā ben nice dayanamam"

Yārimiñ giydigi ḥāre
Sen uġratdın beni zāre
Bütün sīnem pāre pāre

"*Yā ben nice dostlar dayanamam dayanamam*
ḳo yanayım yār amān yā ben nice dayanamam"

Beyaż fesi var başında
Misk-ʿanber ḳoḳar ḳaşında
Sevdigim on beş yaşında

92a [91a]

553.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Görmedim görmedim böyle bir āfet
Baḳmaġa baḳmaġa gelmedi ṭāḳat
Şīve-i şīve-i reftār ederek
Ṣalınır ṣalınır ol servi ḳāmet

Yañaġında açılmış gül
Zülfü gūyā ḳatmer sünbül
Kemer-āsā o ḳaşlarıñ
Dökülmüş üstine kākül
"*Ṣalınır ṣalınır ol servi ḳāmet"*

ʿAḳlım aldı bu gözlerin
Gerdānındaki beñlerin
Cigerimi ḫarāb etdi
Bu seniñ şu sözlerin
"*Ṣalınır ṣalınır ol servi ḳāmet"*

Yetiser eyleme cefā
Yoḳ mudur sende hīç vefā

Bu güzellik gelir geçer
Gümān ile eyle ṣafā

554.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Nev-reste bir ġonce-i gül
Meftūnuyum seyr edeli
Muntaẓamdur dilberleri
Nāzenīn çünki dilberi

Sensin cihānıñ bir gülü kimler ḳoḳlar ʿaceb seni
Zeberceddir behā olmaz göñül ārzū eder durmaz

Sīm-gerdān üzre ol perī
Dökmüş siyāh kākülleri
Zühre ʿaşḳa bir nev-cevān
Vaṣlına ʿālem müşterī

"*Sensin cihānıñ bir gülü kimler ḳoḳlar ʿaceb seni*
Zeberceddir behā olmaz göñül ārzū eder durmaz"

Alır destine çāl-pāre
Çıḳar raḳṣa o meh-pāre
Gören ḥayrān olur cāna
Bulunmazdır dene çāre

Sensin cihānıñ bir gülü kimler ḳoḳlar ʿaceb seni
Zeberceddir behā olmaz göñül ārzū eder durmaz

Baḳıñ ḥüsnüñ zībāsına
Reftār ile edāsına
Üftāde oldum gümāni
O güzelin sevdāsına

92b [91b]

555.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Bir çemende ḳaldı gözüm
Çāre seni bulsam ḳuzum
Penbe bāzūñ pek begendim
Sañadır ʿālemde sözüm
Merḥamet ḳıl gel efendim
Cihānda bulunmaz eşin

Ṣoḥbetine hīç söz olmaz
Gördükçe ḳarārım ḳalmaz
Pekçe yaḳdıñ beni ẓālim
Fırṣat bulup ele girmez
"Merḥamet ḳıl gel efendim
Cihānda bulunmaz eşin"

Ḳarşumdan tīz gidersin sen
Doġru söyle ne dersin sen
Sözümde ḫilāfım yoḳdur
Beni mecnūn edersin sen
"*Merḥamet ḳıl gel efendim*
Cihānda bulunmaz eşin"

Gideyim ḫaberin olsun
Ḫayāliñ yādigār olsun

556.

Şarḳı Mūsiḳārī

8'li Hece Ölçüsü

Ey mihr-i raḫşān-ı zamān
Görmüş degil mis̱liñ hemān
Bu āna dek çeşm-i cihān
Yandım amān ey mihribān
Raḥm eyle gel ey cān u cān

Bu ḥüsn ile meydān seniñ
Bu ān ile devrān seniñ
Mecmūʿ-ı cism-i cān seniñ
"*Yandım amān ey mihribān*

Raḥm eyle gel ey cān u cān”

Şīve eyle reftārı ḳız
Her ṭarz u her eṭvārı ḳız
Bülbül gibi güftārı ḳız
“*Yandım amān ey mihribān*
Raḥm eyle gel ey cān u cān”

Raḳs ile çıḳ ey ḥūrīveş
Bulunmadı saña bir eş
Maḥbūblar etsin keş-me-keş
“*Yandım amān ey mihribān*
Raḥm eyle gel ey cān u cān”

93a [92a]

557.

Semāʿī Ṭabʿī [Güfte Şeydā]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ser-dāġ-ı göñül tāze açılmış gülümüzdür
Dūd-ı siyeh-i āh-ı derūn sünbülümüzdür

ne nen nī nenen nī tenen nī tenen nā āh tene dir nī
tāze açılmış

Bilmez misin ol nāz u istiġnāya sebeb ne
Ehl-i dile bu vādī-i ferdāya sebeb ne

Yetmez mi hilāl-i felegin saña bu ʿibret
Ey [dil] demesin çarḫa temennāya sebeb ne

Dermiş şu ḳadar ol dil-i nālānda efendim
Gülzār-ı muḥabbetde bizim bülbülümüz müdür

Bir ḫande ile göñlümüz ābād ederse cānım
Şāyestedir ol ġonce-dehen şād ederse

Bāġ-ı hüner-i mūsiḳīde bu dil-i **Şeydā**
Envāʿ-ı naġme ile nʾola feryād ederse

558.

[Başlıksız]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

O gül-ruḫ nev-şüküftem gibi bir gül var mıdır yoḳdur
Dil-i zār-ı ülfetimveş aña bülbül var mıdır yoḳdur

Siyeh-mest-i ḫarāb etme[de]dir ʿākılların efzūn
Bu keyf-i laʿl-i pür-neşʾem gibi mül var mıdır yoḳdur

söyle şāhım vār mıdır yoḳdur

559.

Naḳş Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ṭolanam şemʿine pervāne gibi men seniñ
Ölürüm yoluna dīvāne gibi men seniñ

cānım cānım yelel lī āh mīrim mīrim tere lī āh
yā lā yā lā yel lel lel le le lī vāy

Çemenī ḫāre giyip ṣalınma sevdigim
Dilber oġlan alınma bir būse ver
Kirās dudaġından bir būse ver
begim yañaġından amān amān ki
bu göñlüm şād edem seniñle amān
amān yār yār amān amān dost
dost kiraz dudaġından pārelerde
zülfüñ gibi perīşān oldu göñlüm benim

Nʾideyim zülf-i dilārāya dolaşdı göñül
Hicriñ ile çāk olurum şāne gibi benseniñ

560.

Naḳş Semāʿī [Güfte Dāniş][386]

[386] Kılıç: s.338, 47b; TRT REPno:7965, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20695.html

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ne dem ki sīnesi ol gül-ruḫun güşāde olur
Göñülde şevḳ-i muḥabbet daḫi ziyāde olur

hey hey hey daḫi ziyāde olur cānım yele lel lī yel le lī yel lī yele lā ʿömrüm tere lel lī yel lī yel lī yele lā lī sīne çākınım yār yār yār derdnākınım dost dost göñülde

O māh-rūyā dedim mihre gösterip **Dāniş**
Murādım üzre güzel işte bu edāda olur

93b [92b]

561.

Semāʿī[387]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Erbāb ile sūz-ı güdāze alışıḳdır
Al şemʿ ḳula tekyede[388] bir eski ışıḳdır

Düşünde perīşān göreli zülf-i siyāhı
Hep gördügü düş ʿāşıḳ-ı zārıñ ḳarışıḳdır

belī belī yār-i men dost belī belī mīr-i men dir tene nī ten nī ten nī ten dost tene nī ten nī tenen nī tenen nā nī tā nī nen nen nī tā nā nen nī ten nī ten vāy

562.

Naḳş Semāʿī[389]
11'li Hece Ölçüsü

Görmeyeli şuḫ-ı şīvekārımı *ʿömrüm*
Ġamla geçirdim bu rūzgārımı *ʿömrüm*

Āh āh beni ḳoyup şimdi cenān gidipdir
Ḫūnī güzelim baġrımı ḳan edipdir

387 Acar: s.198, 57b; Ersönmez: s.94; Kılıç: s.1333-1334, 292a

388 tekyede: tekye M

389 Kılıç: s.1330, 291b

terelī yel lī yel le lī yele lī yel lī yel le lī dād ey dād ey yār ey özüm kebāb edipdir eşk-i sirişkimi bu revişler kebāb edipdir

Eyle beni lütfuña şāyeste gel *ʿömrüm*
Alma benim āhım ile zārımı *ʿömrüm*

563.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Men ʿāşıḳım ol yāre ne derlerse desinler
Men ʿāşıḳ-ı dīdāre ne derlerse desinler

Bir laḥẓa temāsını dünyāya degişmem
Ḥayrānım o ruḫsāre ne derlerse desinler

āh gel gel serv-i nāzım ʿişve-bāzım dil-nevāzım
āh āh amān ne derlerse desinler

564.

Semāʿī[390]
mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḳul oldum bir sitemkāra
Cihān bāġında gül-femdir
Mecālim yoḳdur inkāra
Firāḳı baña mātemdir

āh cānım yele lel le lel le lel le le le le lel le le lā lī
ʿömrüm cihān bāgīnda gül-femdir

Miyān
Göñül sevdi o şehbāzı
Tükenmez şīve-i nāzı
Güzelleriñ ser-efrāzı
Gören vaṣlına ersem der

565.

[390] Acar: s.198, 57b; TRT REPno: 7291, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4719.html

Semāʿī
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Çekip zor ile aldıñ şaḫneveş dil saña ʿāşıḳdır
Muḥaṣṣal ṭabʿıma her ṭavrıñ ilḥaḳ-ı muvāfıḳdır

Dilā ṣabr eyle tā (...) eylerse vuṣlatın ḫaşre
Ki ol şāh-ı ḥasen kiẕb eylemez ḳavlinde ṣādıḳdır

ʿömrüm amān tende cānımsın bir nev-cevānım
amān amān amān el-amān ḥālim pek yaman gel

566.

Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bizi luṭf ile o meh şād edecekdir biliriz
Gül taʿrīfine ne ḥācet ne çiçekdir biliriz

Ṣaḳın aldanma göñül o güzelin cünbişine
Bu edālār bu tebessüm bize dekdir biliriz

vāy gel gel nev-cevānım gel gel ā merāmım amān biliriz

94a [93a]

567.

Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ben de bilmem nedir ol sīne-i bī-hemtāsı
Sīmdir yā semendir yoḫsa gümüş ṣaḥrāsı[391]

Çözsene dügmeleriñ açsana bend-i kemeriñ
Çıḳsa meydāna n'olur ḥüsn ü beden ṭamġası

ḳurbānıñ olam ḫayrānıñ olam gel āh gel gel ḥālim yaman
oldu gel ciger kebāb oldu gel gel feryād elinden

[391] Bu mısranın vezni hatalıdır.

568.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

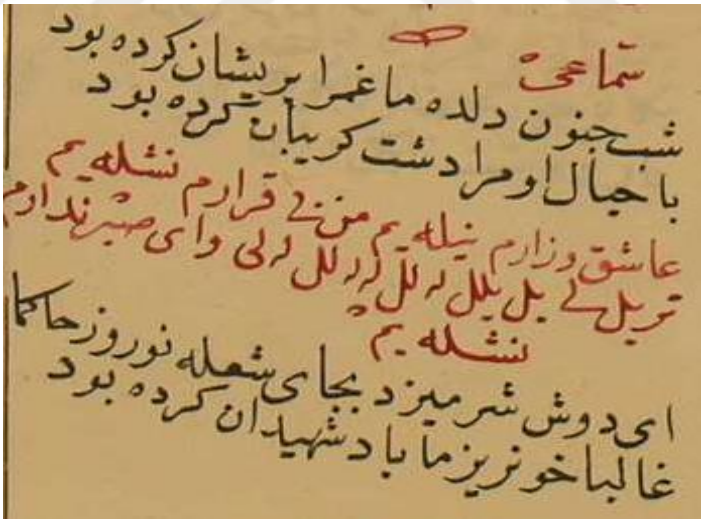
Seyr et o hezār ʿişve-nümā şūh edāyı
Mevlāyı seversen
Giymiş geliyor nāz ile biñdallı sevāyı
ʿIydiyye müzeyyen

Ṣanma görünen iki bölük ṭurradır ey dil
Mehtāb ruḫuñda
Derc etdi meh-i zīb düşe biri hümāyı
Her vech ile aḥsen

amān amān hey āh ḳurbānıñ olam gel gel amān
ḥayrānıñ olam gel her vech ile aḥsen

569.

Semāʿī (F)[392]

570.

Nakş Semāʿī [Güfte Fıṭnat][393]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Güller ḳızarır şerm ile ol ġonce gülünce

---

392 Kılıç: s.1275, 273b

393 Çeçen: s.361, G.51/1,2,3,5; Acar: s.229, 86a;
TRT REPno: 5662, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4326.html

Sünbül ḫam olur reşk ile ḳākül bükülünce

ʿAnḳa daḫi olursa düşer pençe-i ʿaşḳa
Ṣayd-ı dile şehbāz-ı nigāhın süzülünce

gel gel ince-miyān gel ġonce-dehān gel her ne ḳadar sevmez
iseñ ben seni cāndan sevem cānım cānım ʿömrüm gel cānım
sulṭānım gel āh ʿāṣıḳınım ṣādıḳınım bendelige lāyıḳınım

Ol ġonce-i nā-şüküfte olur gül gibi ḫandān
Şebnem gibi eşk-i dil-i şeydā dökülünce

Cān vermek ise ḳaṣdıñ eger ʿaşḳ ile **Fıṭnat**
Cān-ı der-i dildārdan ayrılma ölünce

571.

Semāʿī
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ṣalınır nāz ederek ʿişve-pesendim geliyor
Ġamze-pür-kīn ü ġażab cānım efendim geliyor

Kec-küleh ṭīg-i be-kef mest-i şarāb-ı naḫvet
Ḳaṣd ʿuṣṣāḳa amān şāh-ı levendim geliyor

amān āh amān amān amān gülüm yār hey āh
amān amān leb-i mülüm ʿişve-pesendim geliyor amān

94b [93b]

572.

Semāʿī[394]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Cihānı hüsnüñe meftūn eden şūḫ-ı cihānsın sen
Muḥaṣṣal ehl-i ʿaşḳa fitne-i āḫir-i zamānsın sen

Eger Rüstem de olsa ḳurṭuluş yoḳ tīr-i ġamzeñden
Çekilmez derd-i aşkıñ böyle bir ḳaşı kemānsın sen

394 Kılıç: s.1317, 288a; TRT REPno: 2836, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/3779.html

ʿömrüm ey yelel le lel le le lel le le lel le le lel le le le lel lī tere le le lel le lī yele le le lel lī yā lā yele lel le lī amān yele lā lī hey cānım şūḫ-ı cihānsın sen

573.

[Başlıksız][395]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ṭāḳat mı gelir sevdigim ol ʿişve vü nāza
Ruḫṣat mı verir ġamzeleriñ ʿarż-ı niyāza

Dāmen be-miyān Kaʿbe-i vaṣlın hevesiyle
Düşdü yine cānā yolumuz semt-i Ḥicāza

yār cānım dost mīrim yā le lel le le le lel le lel le le le lel le le le lel le le lel le le lel le le lel lī vāy ṭaḳat mı gelir sevdigim ol ʿişve vü nāze

574.

Şarḳı

11'li Hece Ölçüsü

Ġurbet elde ġam yükünü bağlarım bağlarım[396]
Cigercigim āteşlere dāġlarım dāġlarım
Ā bir dānem seniñ içün ağlarım ağlarım

Seniñ içün ṭaşa ṭutar el beni el beni
Eger yaḫşī eger yaman ṣar meni ṣar meni

İki deryā arasında kimim var
Yüregimde dürlü dürlü ġamım var
Ā bir dānem senden ġayrı kimim var

"*Seniñ içün ṭaşa ṭutar el beni el beni*
Eger yaḫşī eger yaman ṣar meni ṣar meni"

Yaz olunca atlar çıḳar çayıra

---

395 Ersönmez: s.111; TRT REPno: 10563, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5415.html

396 TRT REPno: 5546, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4305.html

İkimiziñ ḳaydın Mevlām ḳayıra
Meger beni senden ölüm ayıra

"*Seniñ içün ṭaşa ṭutar el beni el beni*
Eger yaḫşī eger yaman ṣar meni ṣar meni"

Yaz olunca çayır çimen otlanır
Ḳoç yigitler ṣılasına atlanır
Deli göñül sevdigine ḳatlanır

"*Seniñ içün ṭaşa ṭutar el beni el beni*
Eger yaḫşī eger yaman ṣar meni ṣar meni"

95a [94a]

575.

Şarḳı[397]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Beni hicr<e>-āşinā eden benim baḫt-ı siyāhımdır
Sizi hep bī-vefā eden benim kendi günāhımdır

Sen etdiñ hem-dem aġyārı ḳılam nāle vü zārı
Buña ḳāʾil midir bāri ki ʿādil pādişāhımdır

Raḳībe eylediñ şekvā sever deyü beni tenhā
Benim çok sevdigim ārzūlar cāngāhımdır

Siyāh-ı zülfüñ kemend etmiş dil-i ʿuşşāḳı bend etmiş
Niçesin derd-mend etmiş benim teʾsīr-i āhımdır

576.

Naḳş Semāʿī Dāmād-zāde[398]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Be güzel saña menend yār bulmadım ***mükerrer***
Aġladırsın beni her dem gülmedim ***mükerrer***

397 Kılıç: s.1323, 290a
398 Kılıç: s.1324, 290a

Seni sevdimse günahkār olmadım ***mükerrer***
Baña bu cevr ü cefālar tā-be-key ***mükerrer***

amān yār amān dost amān yār sen gibi ẓālim görmedim
cürmüm nedir ben bilmedim ġayrılara dil vermedim amān
baña bu cevr ü cefālar tā-be-key vāy āh tā-be-key
yār dost tā-be-key vāy ***mükerrer***

577.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Göñül verdim ben o yāre
Oldum ā şimden āvāre
Bulunmaz derdime çāre

Beni yārim şād etmez mi
ʿĀşıḳını yād etmez mi
Güzel ḥālim yaman oldu

Bir Mışırlı dilberine
Māʾil oldum beñlerine
Şeker ezmiş leblerine

"Beni yārim şād etmez mi
ʿĀşıḳını yād etmez mi
Güzel ḥālim yaman oldu"

İşidip āh ile zārım
Baña gücenmiş ol yārim
Fedādır yoluna vārım

"Beni yārim şād etmez mi
ʿĀşıḳını yād etmez mi
Güzel ḥālim yaman oldu"

Mūsiḳārım gibi dāʾim
Girye vü zār oldu kārım
Ḳanı benim nāzlı yārim

95b [94b] [Boş]

96a [95a]

Ḥiṣār-Būselik

578.

Ḍarb-feṭḥ

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Nemi eşkim döküp ʿazm-i çemen-zār-ı niṣār etdik
Ki seyr-i merġ-zār-ı nev-bahār-ı kūy-ı yār etdik

Hevā-yı ʿaşḳ-ı zülf ile döner ʿuşşāḳ-ı ser-gerdān
Ḥiṣār-ı būselikden ḍarb-feṭḥ ile ḳarār etdik

āh cānım niṣār etdik yār yār yelel lel lel lī tere lī ye lel lel
lel lī yā lā yelel lī hey yār hey dost belī şāh-ı men

579.

Remel Beste[399]

Ol māh-liḳā etdi aġyār ile ülfet
Ey bād-ı seḥer ḫaber ḳanı sende mürüvvet

Etdiñ hele aġyār-ı şerīf üzere taḳdīm
Yanıña ḳalırsa saña başḳa ʿināyet

amān cānım yā lā yā le le lel lī tere lī ye lel
lel le le lel le le lī yār yār belī şāh-ı men

580.

Semāʿī[400]

Neẓẓāre ḳılar ṣanma giz ol māh ḳafesden
Mānend-i (...) görünür kākül fesden

Şemmī ruḫuñu bād-ı hevā verdi ḫazāne

399 Güftenin vezni bulunamamıştır.

400 Güftenin vezni bulunamamıştır.

Biz de biliriz geçmeyiz ey göñül bu hevesden

gel gel gel yār māh ḳafesden

581.

Semāʿī [Güfte Yaḥyā][401]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Şebnem gibi dil ġonce-i ḫandānıña düşdü
Yūsuf gibi ṣan çāh-ı zeneḫdānıña düşdü

Her ḳande kim ʿazm eyleyedin ey serv-i revānım
Sāyen gibi üftāde göñül yanıña düşdü

ḳuzum ey belī belī yel lī yel le le lī yel le le lā lī vāy

582.

Şarḳı Miṣḳālī Dūrbīnī-zāde

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Oldu sīnem ʿaşḳ ile böyle yaman ṣad-pāreli
Hevā-yı şāli (...) sünbülī māʾi ḥāreli
Ḥançer-i cevr-i ġamıñla sīneler hep yāreli

Hevā-yı şāli (...) sünbülī māʾi ḥāreli
āh amān ḳaşı kemān ʿaşḳıñla
ḥālim yaman amān gel amān ā cānım gel

Baḳ ne ḫoşdur o mehiñ destārınıñ ṣarışına
Baḳ levendāne kesimli dalyesan ṣarḳışına
Kim ḳapılmaz o mehiñ maḥmūr melīl baḳışına

"*Hevā-yı şāli (...) sünbülī māʾi ḥāreli*
āh amān ḳaşı kemān ʿaşḳıñla
ḥālim yaman amān gel amān ā cānım gel"

Esb-i nāzına süvār olmuş o cān-pāresi
Ben gibi ḥayrān ḳalmışdır nice biñ avāresi
İsmini ẕikr edemem işte böyle ḫāresi

401 Kavruk: s.453, G.425/1,3; Kılıç: s.365, 55b

"*Hevā-yı şāli (...) sünbülī māʾi ḥāreli*
āh amān ḳaşı kemān ʿaşḳıñla
ḥālim yaman amān gel amān ā cānım gel"

Raḫşınıñ cevlānı ile derlemişdir ol güzel
Silmek içün destmāli var elinde bī-bedel
Hep pesendīde ḳabası ḳad-i mevzūn ince-bel

"*Hevā-yı şāli (...) sünbülī māʾi ḥāreli*
āh amān ḳaşı kemān ʿaşḳıñla
ḥālim yaman amān gel amān ā cānım gel"

96b [95b]

583.

Şarḳı [Güfte Şākir]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ḳıldı teşrīf-i ḳudūmüñ el-amān
Leb-i deryā yine reşk-i cenān
Ṭāliʿiñ gül gibi olsun ḫandān

gel fendim pek begendim sen hemān eyle ṣafā
şāh-ı cihān

Muṭribān eyleye āġāza ḥişār
Būselikde ede sāzende ḳarār
Bu maḳāmda edelim geşt ü güẕār

"gel efendim pek begendim sen hemān eyle ṣafā
şāh-ı cihān"

Gidelim gülşeni seyr eyleyelim
Ṣaḥn-ı gülzār-ı ser-ā-pā görelim
Sāye-i maʿdeletiñde gezelim

"gel efendim pek begendim sen hemān eyle ṣafā
şāh-ı cihān"

Şākiriñ var bu hevāda şarḳı
Okuyor bir iki raʿnā şarḳı
Ṭutdu āġāzesi şarḳı ġarbı

584.

Şarḳı Çār-ḍarb Şeh-levendim
mefāʿīlün mefāʿīlün

Bir āfet gibi cānāndan
Göñül ḫoşlandı vāz gelmez
Begendim ḥāṣılı cāndan
Göñül ḫoşlandı vāz gelmez

O dayı dayı reftārıñ
Ḳızarmış gül ruḫsārıñ
Ne yapsın ʿāşıḳ-ı zārıñ
[*Göñül ḫoşlandı vāz gelmez*]

Öter vaḳt ile bülbülveş
Olur ʿuşşāḳına ser-keş
Bulunmaz aña hīç bir eş
[*Göñül ḫoşlandı vāz gelmez*]

Edince şehsüvārım nāz
Olur ʿāşıḳlara hem-rāz
Güzeller içre bir mümtāz
[*Göñül ḫoşlandı vāz gelmez*]

Yine bir sırrı bīçāre
Göñül verdi o dildāre
Mecāli yoḳdur inkāre
[*Göñül ḫoşlandı vāz gelmez*]

97a [96a]

Der Faṣl-ı Ḥiṣār

585.

Çenber Beste Çiroz[402]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ġubār-ı ḫāk-ı pāy-ı çeşmime kuḥl-ı cevāhirdir
Bu keyfiyyet efendim dīde-i ʿuşşāḳa ẓāhirdir

Der-āġūş eyleyeydim hāleveş ol māhı ben bir kez
Ḥasūdān ḳo desinler saḫt-rū[403] olmaḳda māhirdir

belī belī yele lel lel lī ʿömrüm yā lā yele lel le le le lel lī
lel lī yār kuḥl-ı cevāhirdir

586.

ʿIṭrī Devr-i Kebīr Beste [Güfte Bāḳī][404]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Cām laʿliñdir seniñ āyīne rūy-ı enveriñ
Adı var cām-ı Cem [ü] āyine-i İskenderiñ

Nūş eden cām-ı lebiñ ölmekden aṣlā ġam yemez
Kim ḫumārı olmaz ey sāḳī ṣarāb-ı Kevs̱eriñ

sāḳī ṣarāb-ı Kevs̱eriñ

587.

Çenber Beste Şeydā
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

O māh-ı ʿālem-ārā ile bir yerde ḳarār etsek
Felek meşrebce dönse biz daḫi ṣayd-ı şikār etsek

Nʾola ol ġonce-i der-çenber etsek biz de bir yerde
ʿAceb mi yār ile **Şeydā** gene ẕevḳ-ı ḥiṣār etsek

āh cānım yār dost yele lel lel lel lel le lel lel
lel lel le le lel lel lī yār yār bir yerde ḳarār etsek

---

402 Ersönmez: s.125; TRT REPno: 5542, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6477.html

403 saḫt-rū: baḫt-rū M

404 Küçük: s.190, G.258/1,3; Ersönmez: s.124; Kılıç: s.1291, 280b;
TRT REPno: 2710, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6468.html

588.

Remel Beste Şeydā

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ey murġ-ı seḥer ʿaşḳı[mı] cānāne duyurma
Nālişleri[mi] ol gül-i ḫandāne duyurma

Hem-bezm-i viṣāl olduġunu yār ile **Şeydā**
Ketm eyle meded zümre-i nādāne duyurma

tā dir nen nen nī tennī tennī tenen dere dellā
dir dir nen amān yā lel lī yār yel le lel lel lī hey cānım

589.

Semāʿī[405]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Dil-i pür-ıżṭırābım mevce-i seylābdır sensiz
Dü-çeşmim ḫūn-feşānım ḫalḳā-i girdābdır sensiz

Metāʿ-ı zindegī yār oldu düş-i cāna hicriñle
Dil-i şūrīde ḥālim şöyle kim bītābdır sensiz

cānım yele lel le le lel le le lā ye lel le le lā lī
āh ḳuzum ey amān belī şāh-ı men

590.

Devr-i Revān Şarḳı

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Sitemiñ cevr ü cefā vü elemiñ
Cāna kār etdi ā ḫercāyi ġamıñ

Ne var öpsem biricik ġonce-femiñ
Bende görsem seniñ ey şūḫ keremiñ

97b [96b]

591.

405 Ersönmez: s.124; TRT REPno: 3427, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6471.html

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Nev-reste sehī serv-i ḳadim pek kü[çü]cükdür
Maḫmūr nigāhı nice ḳanlar dökecekdir

Kimisi şaḳāyıḳ gibidir lāle-i Nuʿmān
Ol ġonce-resā ben bilirim āh ne çiçekdir

cānım yele lel lel lel le lel lī tere lī yele lī yelel
le le le le lel lī yār yār yār tā dere dellī ten
nī ten nī ten nā tene dir nī dī tā dir nī belī yārim

592.

Şarḳı
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Sitemiñ cevr ü cefā vü elemiñ
Cāna kār etdi ā ḫercāyi ġamıñ
Ne var öpsem biricik ġonce-femiñ
Yine görsem seniñ ey şūḫ keremiñ

Ne yaman ṭıfl çocuḳ cūysın amān
ʿĀşıḳ oynadıcı bir āfet-i cān
Bütün aġyāre olur luṭfuñ ʿayān
"Yine görsem seniñ ey şūḫ keremiñ"

Ā benim ḥāṣıl-ı ʿömrüm güzelim
Sevdigim körpe ḳuzum bī-bedelim
Yañaġıñ gerdeniñ oḫşasa elim
"Yine görsem seniñ ey şūḫ keremiñ"

Gidelim kāh Hiṣār semtine dek
Olsun ārām-gehimiz gāh Bebek
Ṣarılıp saña edeyim ġama dek
"Yine görsem seniñ ey şūḫ keremiñ"

593.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Nār-ı ʿaşḳın yanar tende
Seni sevdim ne dersen de
Gül cemāliñ göster baña
Yoḳ taḥammül aṣlā bende

Gel rūy-ı gül zülf-i sünbül gözler elā lebleri mül gibi amān yār amān saña oldu bu dil bende

Şīveler ile reftārı
Yaḳdı beni ʿaşḳıñ nārı
Bu edālar nedir böyle
Göñül almaḳ ẓāhir kārı

"Gel rūy-ı gül zülf-i sünbül gözler elā lebleri mül gibi amān yār amān saña oldu bu dil bende"

Ḳaşı semmūr gözler elā
Kirpiklerin tīr-i belā
Yanıyorum ḥasretiñle
Ḥāl-i ʿaşkı bende ḥālā

"Gel rūy-ı gül zülf-i sünbül gözler elā lebleri mül gibi amān yār amān saña oldu bu dil bende"

O güzele versem selām
N'eyleyeyim etmez kelām
Gel varalım bāġçesine
Gül vaḳtidir şimdi tamām

"Gel rūy-ı gül zülf-i sünbül gözler elā lebleri mül gibi amān yār amān saña oldu bu dil bende"

Dilber oynar reftār eder
Bülbül gibi güftār eder
Fesiñ açmış zülfüñ ṣaçmış
Rūy-ı gülün iẓhār eder

98a [97a]

594.

Şarḳı

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey perī bu dil saña efgendedir
Rūz u şeb āh eyleyip giryendedir
Cevrine eyler taḥammül bendedir

İster aġlat ister güldür terk eylemem cānım seni
amān amān ḳaşı kemān hicriñ ile ḥālim yaman
gel amān gel amān efendim gel

Serv-i nāzım geldi eyyām-ı bahār
Gel seniñle edelim ʿazm-i Ḥiṣār
İster ey dilber göñül būse kenār

"*İster aġlat ister güldür terk eylemem cānım seni*
amān amān ḳaşı kemān hicriñ ile ḥālim yaman
gel amān gel amān efendim gel"

Meyl eder her kim ederse bir nigāh
Ruḫlarınıñ alına bī-iştibāh
Eyledim varım yolunda hep penāh

"*İster aġlat ister güldür terk eylemem cānım seni*
amān amān ḳaşı kemān hicriñ ile ḥālim yaman
gel amān gel amān efendim gel"

Mübtelāyım derd-i ʿaşḳa nʾeyleyim
Bī-vefāsın kime ḥālim söyleyim
Nice bir ʿaşḳıñla feryād edeyim

595.

Şarḳı Dürbīnī-zāde [Güfte Şākir]

mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Viṣāliñ iştiyāḳı dilde her bār
Ḳarār etmiş ne yapsın ārzū-vār

Dediler var o şūḫa söyle yalvar
Gelir inṣāfa belki ol sitemkār

İşitdim vaʿdeler ḳılmış viṣāle
Efendim luṭf ile ersin kemāle
Müdāmā etse de tīġiñ aḥvāle
Gehī elṭāfı çoḳdur etme inkār
"Gelir inṣāfa belki ol sitemkār"

Nigāhıñ cāna teʾsīr etdi cānım
Benim ey ḳāmeti dil-cū nihālim
Kesildi ʿaşḳ ile tāb-ı tüvānım
Beni şād et amān ey çeşm-i bīmār
"*Gelir inṣāfa belki ol sitemkār"*

Şehā luṭf eyle ḳılma gel tecāhül
ʿAceb var mı ḳuluñda bir tekāsül
Amān **Şākir** o māh-ı pür-teġāfül
Eder mi ʿāşıġına nāz ile güftār
["*Gelir inṣāfa belki ol sitemkār"*]

98b [97b]

Faṣl-ı Kürdī

596.

Çenber Beste Şeyḫü'l-islām Esʿad Efendi
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḫun-feşān-ruḫsārın üzre dök siyeh-kākülleriñ
Çeşme-i ḫurşīdede sīr-āb olur sünbülleriñ

ʿĀşıḳa derd-i derūnuñ söyledir bī-iḫtiyār
Ey ṣürāḫī meclis-i ʿişretdeki ḳulḳulleriñ

ʿömrüm cānım amān āh yel le lel le le lel lel le lel lel le le lel lel lel le le lel lī vāy dök siyeh kākülleriñ

597.

Zencīr Beste[406]

Açdı bahār yine gelip ver lāleyi
Sāḳīye söyle bāġa getirsin piyāleyi

Elbetde ruḫunda ʿaşḳ dilim bī-ḳarār eder
Ḫurşīd ḳor mı ḫāliñe hīç gülde jāleyi

amān cānım yā lā yā le lel lel lī ʿömrüm yā lā yele lel lel le le le lel lel lī yārī yār yār amān amān belī yār-i men

598.

Devr-i Kebīr Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿĀşıḳa luṭf etmegi ol serv-i ḳāmet bilmedi
Gitdi ḥayfā neydigin ṭarz-ı muḥabbet bilmedi

Şöyle mest olmuş şarāb-ı nāzdan ol bī-vefā
Yolda gördü bendesin bir iki sāʿat bilmedi

599.

Muḫammes Beste [Güfte Selīm][407]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Etdim ruḫuñ ḫayāl-i ḫaṭ-ı[408] müşk-bār ile
Sevdāya uġradım yine keyf-i ġubār ile

Bīdār olurdu dīde-i baḫt-ı **Selīm** eger
Bir kerre câme-ḫˇāba gireydim o yār ile

600.

Ḳadrī Evfer Beste[409]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Yolda gördüm yāri ser-mest ü çemān olmuş gelir
Tāb-ı meyle hānümān-sūz-ı cihān olmuş gelir

---

406 Güftenin vezni bulunamamıştır.
407 Kılıç: s.1245, 265a
408 ḫaṭ-ı: -M
409 Kılıç: s.1246, 265a

Ṣalınıp nāz ile ol ser-mest-i ṣahbā-yı cemāl
Āteşīn-bād ile naḫl-i erġuvān olmuş gelir

601.

Muḫammes Beste[410]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḳāmetiñ serv-i sehīdir ʿārıżıñ berg-i Ḫoten
Gözlerindir nergis-i şehlā ṣaçın müşk-i Ḫoten

Lebleriñ yaʿḳūt-ı aḥmer dişleriñ dürr-i ʿAden
Ḥüsn ile bir tāze gülsün gerçi <ki> nāzik-beden

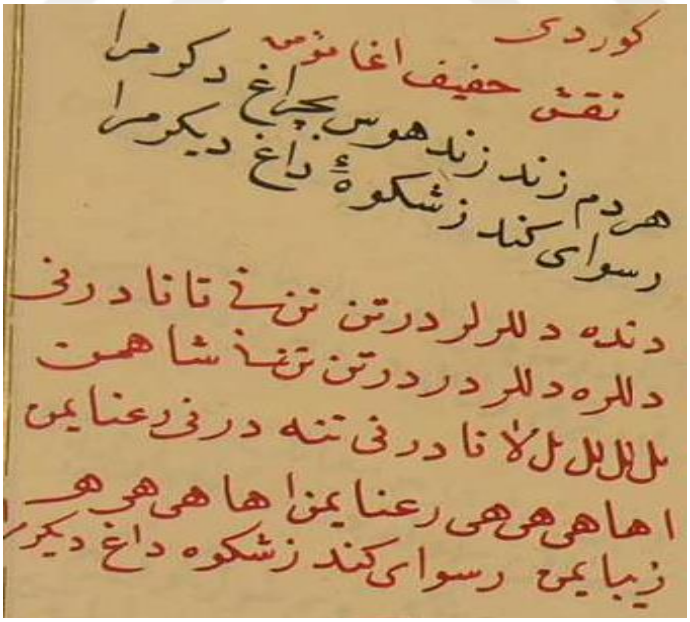
yā lel lī yā yā lel lī yel lel le le lī ʿārıżıñ berg-i Ḫoten

99a [98a]

Kürdī

602.

Naḳş Ḥafīf Aġa Mü'min (F)[411]

603.

---

410 Kılıç: s.1250, 265b;
TRT REPno: 6967, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/10076.html

411 Kılıç: s.1241-1242, 264a

Zencīr Beste[412]
mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Ḫayāl-i rūyu yeter dilrübā görünmese de
Saʿādetine ne māniʿ hümā görünmese de

Ḳarār eder mi dil-i nā-şekīb-i uşşāḳın
Ne deñlü būsuna yāriñ rıżā görünmese de

serv-i nāzım ʿişve-bāzım gel efendim yele lel
lel lel le le lī vāy dilrübā görünmese de

604.

Remel Beste[413]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Mestāne ḫırām nīm-nigeh-i mest yerinde
Ḫançer ne gezer bilmem o şūḫuñ kemerinde

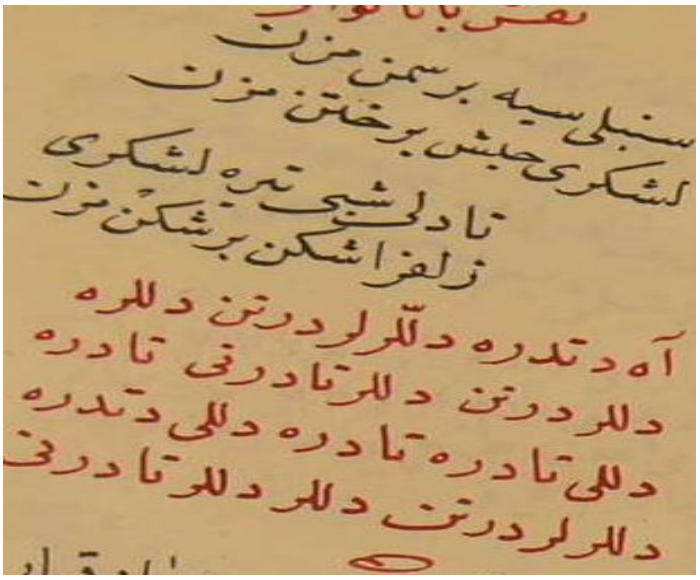
Üftādeleriñ zümre-i nisbeti bisyār
Taʿdād edemem ben hele ṣubḥuñ eserinde

ʿömrüm yā lā yele lel lel lel lī tere lī yelel le
lel le lel le lel le le lel lī yār eserinde

605.

Naḳş Baba Nevāyi (F)

412 Kılıç: s.1244, 265a
413 Kılıç: s.1244, 265a

606.

Muḫammes Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Meded ol ġamze-i ḫūn-ḫār u lebiñ cāna ḳıyar
O cefā-cū nice bir çeşm-i bed-endīşe uyar

Āh feryādımı beyhūde mi ẓan eyler hep
Mācerāyı hele ben şimdi demem ṣoñra duyar

yele lel le le le lel lī tere lī yele le lel lī yele lī
yelel le lel le le lel lel le lī vāy yār yār cāna ḳıyar

607.

Ḫafīf Beste[414]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Esīr-i zülfüñe ḳasdıñ[415] cefā imiş bildik
Ḥaḳīḳat ey büt-i[416] raʿnā ḫaṭā imiş bildik

Esāre-i müjeñ ey çeşm-i[417] fitne gördük biz
Raḳībe vaʿde-i vaṣlıñ edā imiş bildik

---

414 Kılıç: s.1245, 265a;
TRT REPno: 3917, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/10037.html

415 ḳaṣdıñ: ḳaṣd M

416 büt: göñül M

417 çeşm-i: -M

yā le lel lī yel le le lel lī āh yele lel lel lel lel lel lī
yār cefā imiş bildik

99b [98b] [Boş]

100a [?][418]

608.

Şarḳı Devr-i Revān [Güfte Nābī][419]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ġonce gördüm seni ey gül sen o şāh olmayasın
Gösterirlerdi hilāl iken sen o māh olmayasın

Āh edersin ser-i rāhında o māhıñ ammā
Ḳorḳarım ol güle derd-i ser-i rāh olmayasın

Evvelin pend budur pīr-i muġānıñ rinde
Ki ṣaḳın sehv ile dildāde-i cāh olmayasın

Beddu'ā eylemem ammā göreyim şol günü kim
Teşne-i nāz olasın ġarḳ-ı nigāh olmayasın

609.

Semāʿī Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Baḳılmaz mihr-i ruḫsārına cānā āb-ı tābıñ var
Seniñle söyleşilmez mā-ḥaṣal ʿālī-cenābıñ var

Güle gec der-miyān-dāmen ḳızarmış pür-ʿaraḳ rūyuñ
Kimiñ ġam-ḫānesin teşrīfine ḳaṣd-ı şitābıñ var

Ḫaridār-ı metāʿ-ı vaṣlıñ olduḳ naḳd-i cān ile
Ne raġbet eylediñ şāhım ne bir sāḳī cevābıñ var

ʿAdū pāmāl-ı cünbiş himmetiñ ḥikmet nedir ey dil

---

418 Bu varağın 99a olması gerekir ancak müellif bu varağı numaralandırmadan atlayıp bir sonraki varağa bu numarayı vermiştir.

419 Bilkan: s.821, G.600/1,2,4,6

Meger ol pādişāh-ı mülk-i ḥüsne intisābıñ var

610.

Devr-i Revān[420]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Olursun ġayre hemdem baña dersin āh u zār etme
Ḫilāf-ı resm ü āyīn-i vefādır böyle kār etme

Dil-i bed-ḫˇāha ḳorsun dest-i pāküñle fitīl-i dāġ
Bugüne vażʿ-ı ḳānūn-ı cefāyı iḫtiyār etme

611.

Semāʿī [Güfte Feyżī]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Saña ey ġonce-dehen bir gül-i ḫoş-bū mu desem
Zülfüñe müşk-i Ḫoten çeşmiñe āhū mu desem

Midḥat-i laʿl-i lebiñle dile düşdü **Feyżī**
Aña bülbül mü desem yoḫsa suḫan-gū mu desem

yār ey āh serv-i nāzım gel gel gel gel amān āh ʿişve-bāzım gel gel gel gel amān ẓālim ey aġlatma beni gel ḳuzum ey ḥālim pek yaman gel gel feryād elinden

612.

Semāʿī[421]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Geceler ṣubḥa degin çeşmime girmez uyḫu
Ḫābımı baġladı var ise o çeşm-i cādū

Meclis-i meyde gece giryeler etdi dilber
Verdi gülzār-ı cemāliñdeki nergislere ṣu

hey hey hey cānım hey hey hey ʿömrüm hey hey mīrim amān ey yār yele lā lī yel le yel lī

---

420 Kılıç: s.1243, 265a

421 Kılıç: s.1120, 236b

613.

[Başlıksız][422]

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿīlün

Fezā-yı meclis-i pür-mey dönen piyāle midir
Gül-i şüküfte-i bāġ-ı ṭarab mı lāle midir

Ḥamīde ḫalḳa-i destār-ı cebhe-i pākiñ
Perī ḳamer midir eyā perīsi hāle midir

amān amān amān amān ey amān belī yārim

100b [?][423] [Boş]

101a [99a]

614.

Semāʿī Ṭabʿī

mefʿūlü mefāʿīlü feʿūlün

Söyle nice bir ey ruḫ-ı gülgūn
Lāleveş edersin yüregim ḫūn

Tīr-i sitemiñ bağrımı deldi ṣormazsın ʿaceb ne bu añladı ʿālem seni sevdigimi bildi feryād elinden ***mükerrer*** *ḥālim yaman ey ey ḳaşı kemān* ***mükerrer*** *amān amān amān cānım āh elinden vāh dilinden* ***mükerrer*** *gül-pīrehenim ḳoḳmadıḳ ol ġonce gülünden*

ʿĀlem o siyeh beñlere ḥayrān
Bir ben miyim ol ḥüsn ile meftūn

615.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ṣāf eyle kederden dil-i vīrāneyi boş ḳo
Ol māh-liḳā tā gele kāşāneyi boş ḳo

---

422 Kılıç: s.1269, 271a

Şāyed dönerek ol külehiñ kec gele bezme
Etdikse ḳudūmüñle semāʿ ḫāneyi boş ḳo

dem dere dellā dir nā dir nā dir nā dir nā dir nā
vāy āh āh ḫāneyi boş ḳo

616.

Semāʿī [Güfte Münīf][424]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Nice bir eşk-i firāḳıñla pür olsun gözümüz
Nice bir ḫāk-i temennāda sürünsün yüzümüz

Kākülüñ aç ruḫ-ı pür-tābıñı göster cānā
Bilelim biz de cihānda gecemiz gündüzümüz

617.

Serçe Aḥmed Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlün fāʿ

Sāyen gibi ben ḫāk ile yeksān oldum
Maʿnīde hemān ṣūret-i bīcān oldum

dir tenī ten tennī ten nennī nen tennī nen tennī ten ten
nen ten yār yār yār yār ben seniñ
üftādeñim kim gel gel gel bilmem nicedir
ā ʿömrüm ā cānım vāy yār yār yār
Maʿnīde hemān ṣūret-i bīcān oldum

Miyān

Naḳş olduġu dem dilde cemāl-i ʿaksi
Āyīne gibi rūyuna ḥayrān oldum

618.

Semāʿī [425]

---

424 Kılıç: s.322, 43a; s.1262, 269a;
TRT REPno: 15989, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17789.html;
8291, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19669.html;
8290, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20871.html

425 TRT REPno: 4420, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1043.html

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Feryād-ı dilden zārıma dem-sāz mı ḳaldı
Yā keşf edecek zārımı hem-zār mı ḳaldı

Etdi nigehiñ ʿālemi esrārıma vāḳıf
Sīnemde nihān eyleyecek rāz mı ḳaldı

101b [99b] [Boş]

102a [100a]

Der-Faṣl-ı ʿUşşāḳ

619.

Ḍarbeyn Beste Şeydā
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün
mefʿūlü feʿūlün

Ḥāl-i ruḥunda murġ-ı hümānıñ ġıdāsıdır
Hīç şübhemiz olmaz
Ḫaṭ sāye kākül aña devlet (...)
Bu sırra erilmez

Maṭlab serāce-i suḫanıñ şeh-nişīndir
Ḳabil mi baḳılmaḳ
ʿĀlem baḳılsa maḳtaʿ-ı taḥtüʾs-semāsıdır
Mümkün mü çıḳılmaḳ

nen dir nen tene nen dir ten tā nā tene tā dir ten yār yār yār yār ġıdāsıdır efendim hīç şüphemiz olmaz

620.

Çenber Beste [Güfte Bāḳī] [426]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Zülfüñü görsem ʿiẕārıñ üzre ey ḥūr-i cemīl
Ṣanırım zencīr-i zülfüñ bağlamışdır selsebīl

Muntaẓır olsa nʾola nergis ġubār-ı kūyuna

[426] Acar: s.78, 50a; Küçük: s.201, G.285/1,6;
TRT REPno: 11729, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22751.html

Tūtiyāya **Bāḳi**yā muḥtāc olur çeşm-i ʿalīl

ʿömrüm amān amān muḥtāc olur çeşm-i ʿalīl

621.

Beste Muḫammes [Güfte Rāsiḫ]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Sen ey rūḥ-ı muṣavver suretā cismimde cānımsın
Ḳaçan reftāre gelse nāz ile rūḥ-ı revānımsın

Siperdir tīr-i müjgān-ı cefāña sīne-i **Rāsiḫ**
Ki bir kez ey kemān-ebrū deseñ ḫātır-nişānımsın

622.

Zencīr Beste Ḥāfıẓ Post[427]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Bahār geldi daḫi seyr-i gülşen eylemedik
Yanınca bir gül-i efrūz şīven eylemedik

Yeter yeter sitemin baḫtımızdan etmedeyiz
Bu āh-ı şekveyi ey şūḫ senden eylemedik

yenter ter ter yel le le le lā lī yā lā yel lel lī
seyr-i gülşen eylemedik

623.

Devr-i Kebīr Beste[428]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Var mı bir gül ʿandelīb-i nāle muʿtād istemez
Pādişah olmazsa da kūyunda feryād istemez

Ḳayd-ı zülfüñden ḫalāṣ olmaḳ ne mümkündür dile
Bende-i dīrīne ey mehpāre āzād istemez

amān nāle vü efġān istemez

---

427 Kılıç: s.475, 78a; TRT REPno: 1009, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21608.html

428 Kılıç: s.480, 78b

624.

Zencīr Beste

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ne dem ki ḥüsnüne ol mehveşiñ naẓar ederiz[429]
Felekde kevkeb-i iḳbāl-i cilveger ederiz

Güli viṣāl-i hele zīb-i ser edip cānā
Seniñle biz daḫi şimden gerü neler ederiz

yele lel lel lī yel le le lel lī tere lel lī yel lel lel lel lī
mehveşin āh naẓar ederiz

625.

Berfeşān Beste[430]

mefʿūlü mefāʿīlün mefʿūlü mefāʿīlün

Ḳon açılayım bilsin her rāzımı cānānım
Ḳon çāk edeyim insin dāmāne girībānım

Ey bād-ı ṣabā bizden ol yāre peyām eyle
Sünbül ṣaçına söyle aḥvāl-i perīşānım

102b [100b]

626.

Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Şemmedir maṭlabımız zülf-i semen-būyundan[431]
Geçmeyiz ser veririz ḥāṣılı ber-mūyundan

Ḳāniᶜ olmazdı göñül ise der-āġūşa seni
Būse-çīn olmayıcaḳ şevḳ her su yekden[432]

---

429 TRT REPno: 7964, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22315.html

430 Ersönmez: s.72; Kılıç: s.494, 80a;
TRT REPno: 7253, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2595.html

431 Soysal: s.84, 32a.

432 Mısranın vezni hatalıdır.

belī belī ter yele lel lī āh belī yārim yel le le lel lī yār yār belī şāh-ı men

627.

Ḥafîf Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ney nevā eyler kemān iñler döger def sīnesin[433]
Diñle ṭanbūruñ enīniñ mūsikārıñ giryesin

Ṣabra ṭāḳat mı ḳalır ʿāşıḳda inṣāf edelim
ʿArż eder dilberde gāhī sīnesi āyīnesin

āh cānım yā lā yel le lel le lel le lel le le le lel lī yār yār döger sīnesin

628.

Muḫammes Beste[434]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

O çārşūdaki naḳd-i niyāze baḳmazlar
Metāʿ-ı kāle-fürūşān-ı nāze baḳmazlar

Siyeh ḳalem yaraşır şāh-nāme-i ḥüsne
Ḫaṭ-āver olmasa meclisde tāze baḳmazlar

yele lel lī yele le lel lī yā le lel le le lel le le lel le le lel lī yār niyāze baḳmazlar

629.

Ḥafîf Beste[435]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir rāyiḥa duydum ḫam-ı zülf-i siyehiñde
Sünbüllerini ṣaḳlama ṭaraf-ı külehiñde

Cām-ı lebiñi her zamān aġyāre ṣunarsın

---

433 TRT REPno: 8264, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22348.html

434 Kılıç: s. 479, 78b

435 Kılıç: s.299, 38a

Bir pula degme miyiz biz de nigehiñde[436]

cānım yā lā yel le lel lel le le lel lī vāy
ḫam-ı zülf-i siyehiñde

630.

Çenber Beste[437]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Cām-ı laʿliñ ṣun pey-ā-pey ḫāṭır-ı mestāne yap
Bir ḳadeḥle sāḳiyā gel biñ yıḳıḳ vīrāne yap

Eylesin vaṣlın ḫarābāt eyleyen maʿmūr-ı şevḳ
Gel kenār-ı sīne-i ʿuşşāḳa ʿişret-ḫāne yap

amān amān amān ōf ḫāṭır-ı mestāne yap

631.

Nīm-devr Beste[438]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Baḳılmaz ʿārıż-ı pür-tābına ol māh-ı tābānıñ
Fürūʿ-ı māniʿ-i neẕẕāredir ḫūrşīd-i raḫşānıñ

Uṣandım ḥākimā rū-mālinden her sāde rūyāne
Ḫaṭ-āver olmadıḳca duymadıḳ zevḳini ḫūbānıñ

632.

Devr-i Revān Beste[439]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Fitne ṭarz-ı ġamze ki meftūn-ı ḥayrān sen nesin
ʿİşve ṭarz-ı naḳşına ṣad-çāk ḳurbān sen nesin

ʿAks-i rūyuñdur naẓarın var ise āyīnede
Sen nesin bildiñ mi ey mümtāz-ı devrān sen ne sin

---

436 Mısranın vezni hatalıdır.

437 Acar: s.182, 45a; TRT REPno: 2708, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21792.html

438 Ersönmez: s.333; TRT REPno: 1106, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21622.html

439 Kılıç: s.485, 79a

ā cānım lel le lel lel lī ey dost yelel le lel lel lī

633.

Ḥafīf

Bezm-i ümmīde gelse o meh bir dem eylesek
Dāġ-ı derūn-ı neşve-i cām-ı Cem eylesek

Ḳo cism-i miyān nāzını tā ṣubḥa dek münīr
Ki rūyun oḫşayıp gehī fem dü fem eylesek

yel lel lī yelel le lī yelle le le le le lel lī yār yār ey belī şāh-ı men

103a [101a]

634.

Ḥafīf Beste Ṭanbūrī [Güfte ʿĀṣım]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Feyż-i ʿaşḳıñla cihānda kesb-i şān etsem gerek
Bir zamān dillerde nāmım dāstān etsem gerek

Naḳd-i cān vaṣl-ı dildāre vere mi **ʿĀṣım**ā
Fenn-i ʿaşḳın ebcediñden imtiḫān etsem gerek

O yāriñ men ʿāşıḳıyım gel gel efendim
kesb-i şān etsem gerek

635.

Berfeşān Beste Kürkci

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Kāküldeki bu müşk ḫaṭā vü ḫotende yoḳ
Bu nāz u ʿişve serv ü gül ü yāsemende yoḳ

Verdi zebān ṣādıḳ isen meydeniñ budur
Endām u ḥüsn-i ḳāmetīñ naḫl-i çemende yoḳ

cānım ā cānım yār yele le lā yā lā dost yele lel lel
le le lel le le lel le le lel lel le lī ḫatā vü ḫotende yoḳ

636.

Şarḳı Semāʿī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ṣaḳın tāb-ı nigehden rūyuna zülfüñ niḳāb etme
Murād üzre baḳılmaz saña beyhūde ḥicāb etme

Ḳo diller kūşe-i dāmānıña yüz sürsün
Güẕergāhıñdan ḳurbān olduġum böyle şitāb etme

amān ey yār niḳāb etme

637.

Şarḳı Devr-i Revān[440]

mefāʿīlün mefāʿīlün

Beni terk etdi sulṭānım
Kimiñle yār olur şimdi
Dehānı sükker-efşānım
Kimiñle yār olur şimdi

Derūna ṣaldı bir āteş
Ḳo yaḳsın beni ol mehveş
ʿAceb ḳad çekdi o serkeş
"*Kimiñle yār olur şimdi*"

Raḳībe eyledi raġbet
Bu oldu māniʿ-i vuṣlat
Hemān ṣaġ olsun ol āfet
"*Kimiñle yār olur şimdi*"

Bulaydım bir gece tenhā
Benim olur idi dünyā
Benim çoḳ sevdigim eyā
["*Kimiñle yār olur şimdi*"]

638.

Semāʿī [441]

---

440 Aksüt: s.29

441 Acar: s.184, 45b; Ersönmez: s.342;

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḫaylī dem zencīr-i ʿaşḳın zülfünüñ mecnūnuyum
Bir ṣaçı leylā güneş ruḫsārınıñ[442] meftūnuyum

Çekdigim hep derd-i dildendir benim ʿārif-cemīl
Söylemem bilsin bileñ bir āfetiñ maḫzūnuyum

ḳurbānıñ olam ḥayrānıñ olam ser-gerdānım
amān bī-çārenim ey yār

103b [101b]

639.

Naḳş Semāʿī [Güfte Nūrī][443]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün[444]

Pādişāh-ı ʿişvesin iḳlīm-i ḥüsn ü ān seniñ
Her ne geh emr eyler iseñ bendeñe fermān seniñ

Ey gözleri āhū baḳışın ʿayn-ı leṭāfet
Vey cünbiş-i reftārı nezāketden ʿibāret
Bilmem o şeker leble kelām ede bu leẕẕet
Etdim seni ben ey perī Mevlāya emānet

Her ne geh emr eyler iseñ bendeñe fermān seniñ

Miyān
Ẕerreden çoḳ dilberā ḥasret-keşān-ı vuṣlatıñ
Āfitāb-ı ʿālem-ārāsın bugün devrān seniñ

Būsende olan ḥüsn-i tenāsüble bu endām
Bu gerden bu perçem bu zülf-i siyeh fām
Etdim dil-i dīvānemi bī-leṭāfet ārām
Luṭf eyle buyur ḫāne-i ʿuşşāḳa bu aḫşam

TRT REPno: 6167, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22141.html

442 ruḫsārınıñ: rınıñ M

443 Acar: s.183, 45b; Ersönmez: s.347;
TRT REPno: 8702, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22393.html

444 Formun özelliği gereği iki farklı vezin kullanılabilir.

Āfitāb-ı ʿālem-ārāsın bugün devrān seniñ

640.

Semāʿī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Hezārān şīve ile ṣabrım ol mehpāre almışdır
Beni bīmār-ı hicrān eyleyip ferdāya ṣalmışdır

Göñül ol meh (...) muḥabbet ictinābından
Zamān-ı ruḫṣat gül būsu rūy-ı ʿīde ḳalmışdır

hey hey hey hey gel amān amān sulṭānım
dād ey dād ey dād ey dād ey yār amān amān belī

641.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bildim ki seni ḥüsn ile yektāsın efendim
Üftādeñe sen bir gül-i raʿnāsın efendim

Rūyuna naẓar olabilir mi meh-i tābān
Her vech ile sen şūḫ-ı dilārāsın efendim

ʿömrüm cānım yel le le lī āh tere lī yelel le lī amān
ḥüsn ile yektāsın efendim

642.

Semāʿī[445]

mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Cemāliñ gülşeninde bu saʿādet
Hezār ʿuşşāḳa olsa bu saʿādet

Vefā vü rūy-ı dil nükte-şināslıḳ
Gerekdir her güzelde bu saʿādet

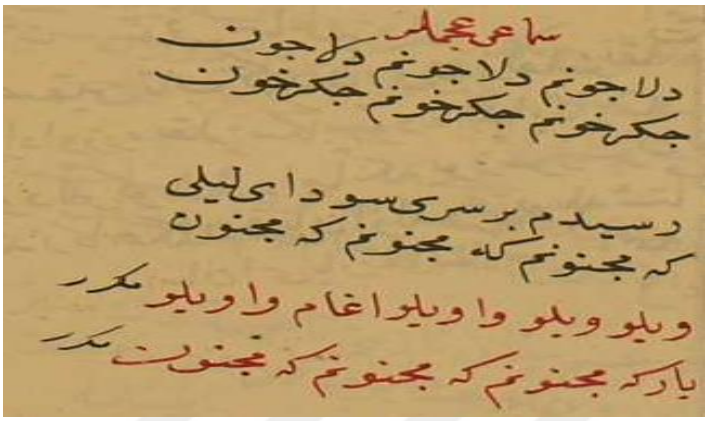
cānım yele lel le le yel le le le lel ʿömrüm tere lel le le lel

[445] Kılıç: s.530, 88a; TRT REPno: 2799, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21808.html

le le lel lī mīrim yele lel le le lel le le le lel lī amān

643.

Semāʿī ʿAcemler (F)[446]

104a [102a]

644.

Semāʿī [447]

Men ʿāşıḳım ol nev-cevān beni ḫarāb eder misin
Gece gündüz ḥasretiñle yaḳıp inṣāf eder misin

Raḳīb ile ṣafā eder bizi temāşā eyleyip
Ḥasretiñle cigercigim yaḳıp kebāb eder misin

vāy ter yel lī lel lī yele lā cānım yelel lā lā beni ḫarāb eder misin

645.

Semāʿī [Güfte Enderūnī][448]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gāhī ki eder ṭurresi dāmānıñı çīde
Biñ dil ṣarılır her ḫam-ı ḳullāb-ı ümīde

cānım cānım yār yār yār yār yār amān yelel le lī

---

446 Kılıç: s.631, 113a

447 Güftenin vezni bulunamamıştır.

448 Acar: s.184, 46a; Ersönmez: s.339;
TRT REPno: 4503, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21968.html

dost dost dost dost ā bī-vefā yār ā
pür-cefā hey hey hey hey tenen nī tā nā dir ten
tenen nī tā nā dir ten ten ten ten ten ten amān

Söyletdi dili ġamzesi rāzım işidildi
Oldu iki mestāne sebeb güft şenīde

646.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Cānā bu ḳadar cevr-i firāvān saña düşmez
Etmek beni āzurde-i hicrān saña düşmez

Ben nāle-künān olmuş idim kūşe-i ġamda
Olmaḳ hele aġyār ile ḫandān saña düşmez

Ḳurbānıñ olam yār yār ḫayrānıñ olam
dost yār dost yār saña düşmez

647.

Semāʿī[449]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ol sīm-beden câme degişmekden uṣanmaz
Gün mü geçer ʿāşıḳları biñ renge boyanmaz

gel gel gel gel gel serv-i nāzım gel gel gel gel gel ʿişve-bāzım
yel lel lī ye le lā belī şāhım yele lā lī yel lel lī yele le lā belī
māhım yele le lā lī bāġ-ı dil gülü sīne bülbülü būy-ı kākülü
mest etdi beni yār yār yār yār şūḫ-ı şīve-kār dost dost dost
dost ʿāşıḳ-ı bīmār gün mü geçer ʿāşıḳları

Gögsün geçirip geçme yanımdan ḥaẕer eyle
Nev-restedir ol tāze-cevān āha dayanmaz

648.

Semāʿī

[449] Ersönmez: s.345; TRT REPno: 8501, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22366.html

mefʿūlü mefāʿīlü feʿūlün

Ey ġonce-i gülzār-ı leṭāfet *yele lā lī*
Vey serv-i ser-efrāz-ı ḳıyāmet *yele lā lī*

Ḳurbānıñ olam eyle tekellüm *yele lā lī*
Ey ṭūṭī-i mirʾāt-ı melāḥat *yele lā lī*

cānım yele lā ʿömrüm tere lā mīrim yele lā lī

649.

Semāʿī Ṭanbūrī
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bāġ-ı ʿālemde <o> gül-i ruḫsāra şebnem olmadıḳ
Bir nefes hīç ṣoḥbetiñle cānā maḥrem olmadıḳ

Terk-i ḫˇāb-ı ʿāfiyet etdim cihānda āh seni
Nʾeyley[ey]im luṭf-ı cān-baḫş ile ḫürrem olmadıḳ

cānım gel amān ey ḳaşı kemān mecnūnunum
ḫaylī zamān efendim şebnem olmadıḳ

104b [102b]

650.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

ʿĀlem ne çeker ol boyu şimşādıñ elinden
Taṣvīri ne mümkün güle Bihzādıñ elinden

Naḳşın göreli ḥüsn ile derlerdi ḥalīmā
Çıḳmış mütefennin bu bir üstādıñ elinden

Cānıma kār etdi sitem ey cefākār Merḥamet etsen nʾolur ey sitemkār Saña ḥayrān olayım öleyim ben saña Saña ḳurbān olayım ben āh āh āh āh nāze nāzenīn (...) yāriñ elinden

105a [103a]

Faṣl-ı Beyātī

105b [103b] [Boş]

106a [104a]

Beyātī

651.

Beste Çenber[450]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Āşikār eyle şikārı semt-i vuṣlat-sāza çıḳ
Al ele bāz-ı niyāzı ṣayd-ı kebk-i nāza çıḳ

Bir hümā-yı ḥüsn ile çift oldu dil tek durmadı
Sen de bülbülveş çıḳar naḳş-ı gül-i pervāze çıḳ

Āh dād ey dost dād ey yār āh semt-i vuṣlat-sāze çıḳ

652.

Çenber Beste[451]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Dil-i āvāreniñ ḫāli diger-gūn oldu gitdikçe
O vaḥşīniñ tekāpāsunda mecnūn oldu gitdikçe

Ḳarār etmez muḥaṣṣal varmayınca kūyuna bir dem
Dil ol hercāʾī-yi bī-mihre meftūn oldu gitdikçe

āh cānım yā lā yel le lī yele le le lī yele le le lī yā lā yā lā yele lel lel lī yār dīger-gūn oldu gitdikçe

653.

Çenber Beste[452]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Rūşen olmaz şām-ı baḫtım mihr-i vuṣlat nʾeylesin

---

450 Acar: s.176, 41b
451 Kılıç: s.569, 99a
452 Kılıç: s.556, 97b

Ṭāliʿim ṭāliʿ degil ol māh-ı ṭalʿat nʾeylesin

Gülsitān-ı behcetiñ dīvāne eyler ādemi
Bülbüli gül içredir bāġ-ı leṭāfet nʾeylesin

654.

Çenber Beste
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bugün meclisde bir āfet-i nigāh ʿişveger gördüm
Esīr-i nergis-i maḫmūr oldum derd-i ser gördüm

Olur muydum ḫarāb-ı cām-ı çeşmān-ı siyeh mesti
Ol iki şeb-şeh-i efsūn içinde ben neler gördüm

655.

Çenber Beste
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bizi muʿtād eden şevḳe o şūḫuñ iltifātıdır
Ḳılan şūrīde vü şeydā leb-i ḳand-i nebātıdır

Miṣāl-i ʿişve ḥüsn-i ḫaṭṭ ile işlenmiş üstünde
Ṣarılmış mū-miyāne beste bir çenber beyātīdir

656.

Çenber Beste[453]
mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Muḥabbetiñ dilimi dāġdār eder bir gün
Bu nev-bahār beni lālezār eder bir gün

Felek vücūdumu ḫāk eyler ise ġam çekmem
Beni o dāmene lāyıḳ ġubār eder bir gün

ʿömrüm dāġdār eder bir gün

657.

[Güfte Naẓīm][454]

---

453 TRT REPno: 7743, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1123.html

454 Çakır: s.910, G.461/1,2; Acar: s.157, 25a; Kılıç: s.568, 99a;

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nāle etmezdim mey-i aşḳıñla pür-cūş olmasam
Keşf-i esrār eylemezdim mest-i medhūş olmasam

Zülfüne dil-beste oldum seyr edip ruḫsārıñı
Ceẕbe-i dīdārı görmezdim saña dūş olmasam

ʿömrüm amān mest-i medhūş olmasam

106b [104b]

658.

Ḥafīf Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Āşüfte dile ʿārıż-ı cānāna açılmış
Şol gül gibi kim bülbül-i nālāna açılmış

Maḥcūb idi ammā o büt-i perde nişīnim
Nūş eyleyicek bir iki peymāne açılmış

gel ā cānım gel ā ʿömrüm şīvekārım bī-menendim
āh āh āh belī şāh-ı men

659.

Ḥafīf Beste [Güfte Nāşid][455]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gelmedin ḫaylī zamāndır ḫaste-i hicrāna gel
Ey ṭabīb-i derd-i ʿaşḳım külbe-i aḫzāna gel
Nāşid-i dil-ḫasteniñ bir kere şor keyfiyyetiñ
Maḳdemiñle cān bağışla ʿāşıḳ-ı bī-cāna gel

Saña ḳurbān men men saña ḫayrān men amān
yār yār hicrāne gel

660.

TRT REPno: 7855, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1128.html

455 Zülfe: s.242, Rub.8/1,2

ʿAzīz Efendi Ḥekīmbaşı Esbaḳ Ḥafīf Beste[456] [Güfte Nedīm][457]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ey ġamze söyle zaḫm-ı dilimden zebānım ol
Der[458]-çāk-i sīne-nüsḫa-i şerḥ-i beyānım ol

Ey ḫūn-dīde ben diyemem yāre derdimi[459]
Sen rūy-ı ẕerdim üzre gelip tercümānım ol

Eyleme giryān olayım ḫandān ey şeh-i ḫūbān amān amān

661.

Ḥafīf Beste
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

O ṭavrı o edālar vardır ol māh-ı dilārāda
Degildir eksik ʿālemde muḥaṣṣal aña dildāde

Dem-ā-dem olsa rem-kerde dur ise vaʿde-i vaṣla
Merāmım añla derdim ol meh-i ṭavr-ı muʿammāda

yā le lel lī yel le le lel lī tere lī yel le le le lel le le lel l
vāy cānım ā cānım belī şāh-ı men

662.

Ḥafīf Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿAḳlımı yaġma eden ol āfet-i devrāndır
Döndüren kendine göñlüm ol meh-i tābāndır

Nīm-nigāh ile eder ʿuṣṣāḳ-ı meftūn u ḫarāb
Ḥāṣılı ol dilber-i pür-şīve pek fettāndır

cānım ā cānım cenānım hey āh yele le lel lel le le lel le lī
āfet-i devrāndır

---

456 Kılıç: s.570, 99a; TRT REPno: 4082, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1035.html

457 *Nedim Divanı*'nda yoktur.

458 der: -M

459 derdimi: derdim M

663.

Ḥafīf Beste

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Baḳ o nihāl-i ḥüsnüñe ān söylerim saña
Ṭāḳat-güẕār-ı naḫl-i devrān söylerim saña

Bulma metāʿ-ı hüsnüne ol āfetiñ ḳuṣūr
Çıḳmazsa alma kāle-i cān söylerim saña

ā cānım yār yār yel le le le le le lel lī yār söylerim saña

107a [105a]

664.

Zencīr Beste

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

[O] bezmde cām-ı mey-i ḫoş-güvār lāzımdır
Ne şübhe ʿāşıḳa bir gam-küsār lāzımdır

O naḫl-i nāzımı meyl-i feżā-yı ümmīde
İʿānet-i kerem-i rūzgār lāzımdır

yele lel lel lel le le le le lel lī cānım yel le lel le lel le lī rūzgār lāzımdır

665.

Zencīr Beste[460]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Göñülde dāġ-ı ġam-ı ʿaşḳını[461] nihān buldum
Ben ol ḫarābede[462] bir künc-i şāyegān buldum

Görünce cām-ı meyi tende ḳaynadı ḳanım
Henüz kendime meşrebce yār-ı cān buldum

ʿömrüm yā lā yelel lel lel le le lel lī mīrim tere lel le le lel le lī vāy ʿaşḳı yār nihān buldum

---

460 TRT REPno: 5186, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1068.html

461 ʿaşḳnı: ʿaşḳı M

462 ḫarābede: ḫarābe M

666.

Remel Beste[463]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Meyl-i derūnum ol meh-i evc-i ṣafāyadır
Şevḳım ẓuhūrı cilve-i mihr-i vefāyadır

Dāniş yolunda cevrini ʿadd[464] eylerim vefā
Āzürde olduġum reviş-i nā-be-cāyadır

āh yel le lel lel le le lel le le lel lī tere lel le lel le lel lī yār yār belī yār-i men

667.

Remel Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dil ẕevḳ-i ġam-ı ʿaşḳı tamām eylemek ister
Cām-ı mey-i gül-fām müdām eylemek ister

Dil böyle giriftār-ı cefā olduġı dāʾim
Ol şūḫ-ı sitem-pīşe merām eylemek ister

āh cānım yā lā yele lel le lel le lel le lel le le le lel lel lī āh āh āh āh eylemek ister

668.

Devr-i Kebīr Beste [Güfte Baḳī][465]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Lāleler bezm-i çemende cām-ı ʿişret gösterir
Devletinde ḫüsrev-i gül ʿayşa ruḫṣat gösterir

Bī-sütūn-ı ġamda **Bāḳī** seng-i miḥnet kesmede
Şöyle üstād oldu kim Ferhāda ṣanʿat gösterir

dād ey dād yenter lā yel lel yele lel lel lī cānım

---

463 Kılıç: s.571, 99b

464 ʿadd: ġıdā M

465 Acar: s.62, 25b; Kılıç: s.556, 97b; Küçük: s.95, G.51/1,6

yel lel lī dād ey dād cām-ı ʿişret gösterir

669.

Devr-i Kebīr Beste[466]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Dilrübālar sen gibi hep böyle müstesnā mıdır
Yā meger ebrūlarıñ alā-yı istisnā mıdır

Böyle nāzik-perveriş-yāb eylemiş ey meh seni
Māderiñ bād-ı ṣabā dāyeñ gül-i raʿnā mıdır

gel efendim dil-dādenem gel ey ʿömrüm āvāreñem
böyle müstesnā mıdır

670.

Ḍarbeyn Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ġonceye şol neşʾe kim çāk-ı girībān etdirir
Bülbül-i şūrīdeye feryād u efġān etdirir

Dil havādār olmada esdikce bād-ı nev-bahār
Bu havālarda meh-i ʿazm-i gülistān etdirir

āh tā dir ten dir āh yele lel lel lel lī tere lī yelel
lel le le lel lī amān yār girībān etdirir

671.

Nīm-devr Beste [Güfte Naẓīm][467]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Degil cām-ı mey açıldı gül-i bāġ-ı ṭarab şimdi
Nʾola gelseñ açılsaḳ biz daḫi ey ġonce leb şimdi

Seni hercāyī bir āfet ḳopar derlerdi ṭıfl iken
Benim āşūb-ı devrānım o sözler çıkdı hep şimdi

---

466 Kılıç: s.573, 100a

467 Çakır: s.1050-1051, G.692/1,5; Acar: s.177, 41b; Ersönmez: s.36;
TRT REPno: 3189, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1016.html

107b [105b]

672.

Beste Naḳş Nīm-sa̲ḳīl[468]

Ḫaṭṭ-ı ruḫ-ı yāredir diḳḳat-i imʿānımız
Ḥayret-i neẕẕāreden ḳılca ḳalır cānımız

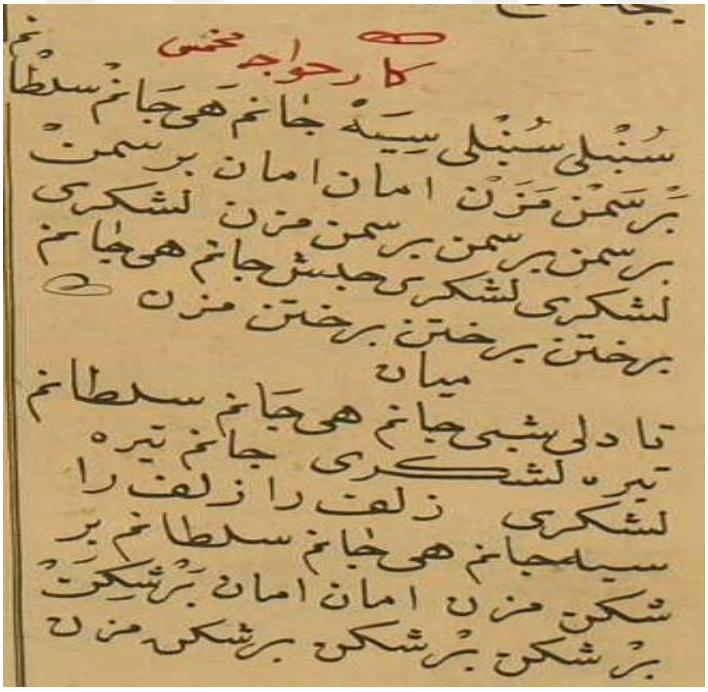
tā nā dir nen tā nā dir nen nā dere dillī ten
diddere dere dir ten tene nen nen dir dir tā nī ten

Ḥüsnü güzel ṭavrı güzel endāmı güzel
Serv-i nāzım ʿişve-bāzım yār yār-i men
ḥayret-i neẕẕāreden

Miyān
ʿArż-ı merām etmede ḫāhiş-i dil var iken
Nice dirīġ eyleye luṭfuñu sulṭānımız

673.

Kār Ḫˇāce Muḫammes (F)

108a [106a]

468 Mısranın vezni bulunamamıştır.

Semāʿiyyāt

674.

Semāʿī [469]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Çıḳmaz derūn-ı dilden efendim muḥabbetiñ
Ḳurbānıñ olduġum bize yoḳ mu mürüvvetiñ

yār dil-sitānım cānım dost mihribānım cānım

Sen ḳanġı bāġıñ gülüsün ne gülşeniñ bülbülüsün ey serv-i semen būy-ı resīdem vāy āfet-i dil-cū-yı güzīdem ʿişveler nedir nedir ol şīveler nedir teġāfülāne nāz ile ki bu görüşmeler nedir gören o gül-i cemālini taṣavvur eder ḥālini ḫayāl-i laʿliñ eyleyen seniñ çeker vebālini ḳurbānıñ olduġum yoḳ mı mürüvvetiñ amān

Miyān

Ey dil nedir bu mertebe ḫˇāhişleriñ seniñ
Cāy-ı merāmıñ üzere iḳāmet mi niyyetiñ[470]

675.

Semāʿī [Güfte Bāhir]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Sāḳiyā ʿaks-i ruḫuñla kāse-i mül güllenir
Neşʾe-i cām-ı lebiñle bāġda gül müllenir

Peyk-i ṭabʿım sāḥa-i mażmūn ʿazm etse şehā
Bāhirā esb-i ḫayālim şevḳ ile düldüllenir

amān amān cānım ey serv-i nāzım ḳaşı hilālim ḳalmaz āh seni gördükde benim tende mecālim ***mükerrer ağır*** ey rūḥ-ı revān gel gel luṭf eyle amān gel gündüz gelemezsin güzelim gece nihān gel ***mükerrer***

---

469 Ersönmez: s.35; TRT REPno: 3005, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1011.html

470 niyyetiñ: (...) M

676.

Semāʿī Ṭanbūrī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

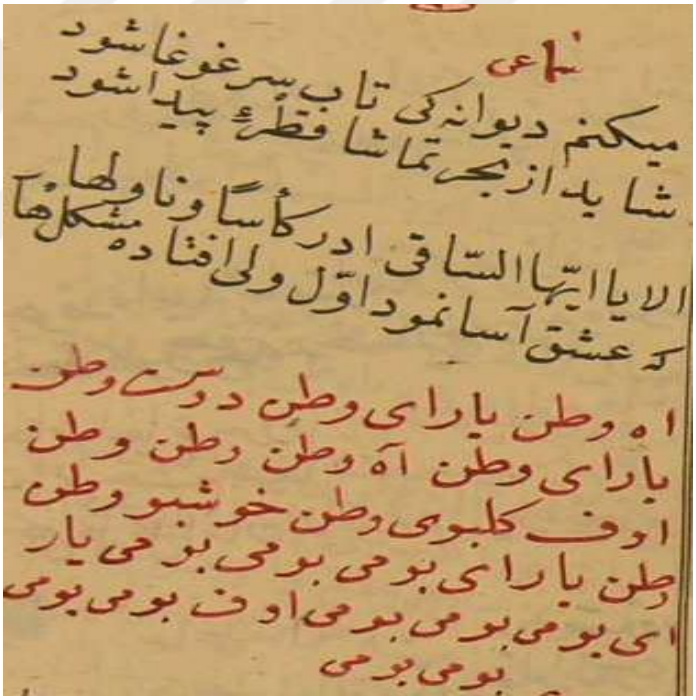
Āş̲ār-ı ġażab var yine çeşm-i siyehiñde
Bu vāde-i naḫ̲vet nedir eyā nigehiñde

Olmazdı esīr-i ḫam-ı ṭurren dil-i (...)
Ṣad-şūr u fiten olmasa zīr-i külehiñde

āmāñ amān ey baña raḥm eyle gel kerem eyle
amān amān siyehiñde

677.

Semāʿī (F)

678.

Semāʿī [471]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Her dem ki nāz ile o melek-rū kelām eder
Ḳand-i leb ile cānıma şīrīn meşām eder

Āġūş edince ḳāmet-i dil-cūyunı göñül

[471] TRT REPno: 6256, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1096.html

Ṣabr edemez şarāb ile taḥṣīl-i kām eder

cānım el-amān ʿömrüm el-amān amān
amān āh amān yār kelām eder

108b [106b]

679.

Semāʿī [472]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Baḫt olsa müsāʿid leb-i ḫandānını öpsem
Sürsem yüzümü yüzüñe gerdānıñı öpsem

Biñ dürlü niyāz ile seni rām edip ey şūḫ
Geh sīneñi geh ʿārıż [u] ruḫsārıñı öpsem

āh amān cānım ʿişve-bāzım gel efendim gel
ā ʿömrüm gel gel āh āh leb-i ḫandānıñı öpsem

680.

Semāʿī [473]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Baḳmasam[474]rūy-ı ʿaraḳ-nākına dil tīrelenir
Baḳsam ol şemʿ-i ruḫa dīdelerim ḫīrelenir

Çoḳ da ümmīd-i ş̲ebāt etme göñül zülfünden
Ḫaṭ gelir ṣafḥa-i ruḫsārına yer pīrelenir

cānım ā cānım serv-i nāzım ʿişve-bāzım ḳaşı kemānım
çeşm-i siyāhım sevdigim gel gel gel gel amān
nākine dil tīrelenir

681.

Semāʿī[475]

---

472 Kılıç: s.639, 114b

473 Kılıç: s.634, 114a

474 baḳmasam: baḳsam M

475 Acar: s.178, 42a; Ersönmez: s.36;
TRT REPno: 3416, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1023.html

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Dil-i ʿāşıḳlarıñ bend etmede bir pehlevānsın sen
Süvār-ı esb-i nāz olmuş begim ḳaşı kemānsın sen

Nice zār [u] zebūn olmuş seniñ ʿāşıḳlarıñ cānā
Bilir misin ne āfet dilber-i şūḫ-ı cihānsın sen

amān amān ʿişve-bāzım çāre-sāzım nev-cevānsın sen

682.

Semāʿī
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Öldürdü ġamzeñ beni ḳurbānıñ olduġum[476]
Ey men hilāl-i ḫançer-i bürrānıñ olduġum

Güş eylediñ mi ey gül-i bāġ-ı behā ʿaceb
Men gülşen[in]de bülbül-i nālānıñ olduġum

cānım yele lel le le le lel lī ʿömrüm tere lel le le lī hey yār yār yār ḳurbānıñ olduġum

683.

[Başlıksız][477]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Māʾil olmaz gönlümüz ol bī-vefādan ġayrıya
Ol daḫi cevr eylemez ben mübtelādan ġayrıya

Bir kerem-kānı güzeldir ne derse desin
Destimiz ermez bizim bir merḥabādan ġayrıya

yel lel lī yele lā ol bī-vefādan ġayrı

684.

Semāʿī
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

476 Mısranın vezni hatalıdır.
477 Kılıç: s.637, 114b

Nüktedānsın nev-cevānsın ḫūbsun merġūbsun
Her ne deñlü cevr edersin eyle kim maḥbūbsun

Gösterirsin meskenet ʿuşşāḳa bilmezler ki sen
ʿĀlemiñ fettān bir şūḫ-ı cihān-āşūbsun

gel amān ḳalbim şikest ḫaṭır pür-melāl gel etme nāz ẓālim el-amān ḥālim pek yaman gel gel gel amān gel

109a [107a]

685.

Semāʿī [478]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ḥayrān iken leṭāfet-i ḥüsn-i edāsına
Oldum rübūde laʿl-i leb-i cān-fezāsına

Āh ol miyān kıyāmet[i] gördüm de dostum
Bilmem ne geldi ḫāṭıra tevbe ḫaṭāsına

vāy tā dir dir dir tennī tennī tel lel len amān amān amān edāsına

686.

Semāʿī [479]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Meclisimiz kūşe-i meyḫānedir
Muḥabbetimiz yār ile rindānedir

yār yār yār tene nī tenen tene nī tenen nā tene dir nī ḳurbān ḳurbān ḳurbān-ı tū men ḥayrān ḥayrān ḥayrān-ı tū men of ***mükerrer*** *üftāde menem bīçāre menem ṣad-pāre dilem vāy*

Bağlanalı silsile-i zülfüne
Dām-ı dile beste-i divānedir

---

478 Kılıç: s.646, 115b

479 Acar: s.179, 42b; TRT REPno: 7623, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1120.html

687.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Bir muġbeçeniñ şīve-i reftārına düşdüm
Bend oldu göñül zülf-i siyehkārına düşdüm

Bir būse temennāsın edip ġonce-feminden
Mestāne idim ġamze-i ḫūn-ḫᵛārına düşdüm

Bir cevānıñ bir gül fidānıñ bir dilrübānıñ
bir ḫoş edānıñ reftārına düşdüm

688.

Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bilmedim ḳadr-i viṣāl-i yāri
Nᵓola bülbül gibi ḳılsam zārı

yele le lī yel le lī yel lel le le lī yel le lī yel lel le lī yelel le l yel le lā lī dād elinden āh yel le lī yele le lā lī dād elinden āh āh āh feryād elinden dost dost dost ṣad dād elinden dād ey dād ey dād ey çeşm-i mestinden yār ey yār ey çeşm-i āhūdan

Dermedim gülşen-i ḥüsnüñ gülünü
Nᵓola bülbül gibi ḳılsam zārı

689.

Semāʿī

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Miṣāl-i jāle gül-i şevḳe feyż-i ter veririz
Dehān-ı ḫᵛāhişe ṭūṭī gibi şeker veririz

belī mihribānım nāzenīnim belī nev-cevānım muḥibbīnim aġlatma beni iñletme beni yār yār seven olsun mı seni hey cānım vāy ʿömrüm vāy dehān-ı ḫᵛāhişe ṭūṭī gibi şeker veririz

Bizim de naḳlimiz ol fülfülü şebbūdandır
Ṣafā-yı cām-ı Cemi biz size ḫaber veririz

109b [107b]

690.

Semāʿī

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ruḫuñ ki şerm ile eyler niḳāb-ı āb-zede
Bir āfitābdır eyler seḥāb-ı āb-zede

tā dir tā dir ten diller dir tenen dir dir ten tā dir nī ʿişve-pesendim āh efendim serv-i bülendim yār ey yār ey āfitābdır eyler seḥāb-ı āb-zede

ʿAraḳ-feşāne-i laʿl-i lebiñ eder sāḳi
Ḫaṭ-ı piyāle vü mevc-i şarāb-ı āb-zede

691.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Cānā ruḫ-ı āliñde neẓāre güle döndü
Dil cām-ı lebiñ şevḳ ile bülbüle döndü

Ser-geştedir ol sāḳī-i devrāne ṣarıldı
Sāġar gibi dest ile miyānı bile döndü

cānım hey gülüm hey mīrim hey yelel le lel le lel le lel le le le le lā lī āh ne güzel ʿişvesi var āh ne güzel cilvesi var belī belī yār-i men yār güle döndü

692.

Semāʿī [480]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Baḳılmaz ol perī-ẕātıñ sitem-menişligine
Ki ṭıfl iken baḳar erbāb dil gülşenligine

480 Kılıç: s.648, 115b

Sözüm yoḳ ol büt-i hīndil-āşūbun
Sarīr hey hey nāz mı ciġer dişliġine

yār yār yār yār yandı cigerim kebāb oldu göñül görmeyeli
ḫaylī zamān oldu göñül seniñ şīve-i reftārına ḳurbān men
ola men gel efendim

693.

Semāʿī [481]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gel bezm-i meye luṭf u kerem ḳıl sözüm üzre
Ey sāḳī-i gül-çehre ayaḳ baṣ yüzüm üzre

Terk eyle seri dīde-i cānı demiş ol şūḫ
Red eyleyemem emrini başım gözüm üzre

āh cānım yele lel le le lel lel le le le lellī vāy yār
yār sözüm üzre

694.

Semāʿī
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Şarāb-ı laʿl-i nābinden şehā bir cürʿalık versen
Ġıdā-yı ruḫ-ı ʿuşşāḳa lebiñden būselik versen

Ṣolarsa gülşen-i ḥüsnüñ çekersin bī-nevā ḥasret
Efendim gül-ʿiẕārından gehī [bir] şemmelik versen

Ṣarılsam o miyāne lebleriñ emsem sen
ʿaşḳın yandıġım ne rütbedir bil

110a [108a]

Faṣl-ı ʿArażbār

695.

[481] Başara vd.: s.170-171, 51b; Kılıç: s.648, 115b

Zencīr Beste[482]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Göñül ki sīnede sensiz ġarīb imiş cānā
Vaṭanda ʿāşıḳa gūy-ı ḥabīb imiş cānā

Ġamıñla ġurbete ṣalmış idi rūzgār beni
Yine cemāliñi görmek naṣīb imiş cānā

yele lel lel lel lel le lī tere lel lel le le lī yār
ġarīb imiş cānā

696.

Remel Beste [Güfte Rāʾif]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Serḫoş olurum laʿl-i leb-i yār añılsa
Keyfim gelir ol sāġar-ı ser-şār añılsa

Hep ḫastelerin derd derd olmuş o ṭabībe[483]
Derdine ölür **Rāʾif**-i bimār añılsa[484]

āh cānım yā lā yel lel lel lel lī tere lī yel lel lel lel lel le le le
lel lī yār yār añlasa

697.

Remel Beste [Güfte Sāmī] [485]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Şemşīrini ṭaḳınca ne ḫoşdur o bel ince
Şimşīri niṭaḳınca nitāḳ ince bel ince

Naẓmı hele **Sāmī**nin olur raġbete şāyān
Olmazsa da ey ḫāme naẓīmıñ ġazelince

tā dere dillī dillī ten dillere dillere dir ten dir ten tā dir dir
ten āh āh o bel ince

---

482 Kılıç: s.817, 163a

483 Mısranın vezni hatalıdır.

484 Mısranın vezni hatalıdır.

485 Kılıç: s.818, 163a; Kutlar Oğuz: s.360-361, G.111/1, 6

698.

Çenber Beste [Güfte Naẓīm] [486]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Müşk-i çīn yazdım yañıldım zülfüne ḳıldım ḫaṭā
Ey ġazālı nāzenīn yazmaz yañılmaz bir Ḫüdā

Rūzgār ile olur pā-māl-i ḥüsnüñ ʿāḳıbet
Dīde-i ḫūrşīde kuḥl-i çeşm-i māha[487] tūtiyā

ʿömrüm cānım amān zülfüne ḳıldım ḫaṭā

110b [108b]

699.

Semāʿī Devr-i Revān [Güfte Raḥmī][488]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bir āteş-pāre çıḳdı ṭıfl-ı dil benden ırāġ olsun
Serā-yı şehr-i yāri ʿaşka verdim bir çerāġ olsun

Hemān dūr etmesin bir kez derūnda tīr-i müjgānıñ
Beni mecrūḥ-ı cevr eylerse de ʿālemde ṣāġ olsun

serv-i nāzım ʿişve-bāzım dil-nüvāzım
be-rūy-ı tīr-i müjgānıñ

700.

Semāʿī

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Düşdü göñlüm bir ḳad-i bālāya gözler görmedeñ
Oldum üftāde ben ol ṭūbāya gözler görmedeñ

ʿAḳl u fikrim iḫtiyārım ḳalmadı elde benim
Gelmemiş mislī anıñ dünyāya gözler görmedeñ

---

[486] Çakır: s.616, G.4/1,2; Kılıç: s.809, 162a

[487] māha: he M

[488] Kılıç: s.821, 164a

belī belī beli yārim ʿişve-bāzım dil-nevāzım āh
āh yāya gözler görmedeñ

701.

Şarḳı Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Gülzāra ṣalın mevsimidir geşt-i güẕārıñ
Ver ḥükmünü ey serv-i revān köhne-bahārıñ
Dök zülfünü semmūr giysin ḳo ʿiẕārıñ
Ver ḥükmünü ey serv-i revān köhne-bahārıñ

Ṣal ḫaṭṭ-ı siyehkārı o ruḫsār-ı āle
Semmūrunu ḳaplaṭ būsene ḳırmızı şāle
Al dest<in>e eger lāle bulunmazsa piyāle
Ver ḥükmünü serv-i revān kühne-bahārıñ

702.

Semāʿī Devr-i Revān
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Mübārek ola sulṭānım yine ʿīd-i saʿīd oldu
Raḳīb-i nā-sezālar dergehinden hep baʿīd oldu

Hemīşe ḳādir olmaz ruḫṣat-ı neẕẕāre-i yāre
Ḫulūṣ-ı ḳalbimiz gūyā aña sedd-i sedīd oldu

dād ey dād ey dād saʿīd oldu

703.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Öldürdü beni ol (...) ḳoyunca
Çekdiklerimi ṣorma o şehbāza ṣoyunca

ey āfitāb-ı nāzım senden budur niyāzım raḥm eyle çāre-sāzım yel le lī yel le lī yel le lel le lel le lel le lel le lel le lī ***mükerrer*** *ʿömrüm yā lā yel le lel le lī çekdiklerimi ṣorma o şehbāza*

Miyān
Dögsün raḳībā sīnesini hem çü nigāra
Aldım bu gece būse-i cān-baḫş doyunca

704.

Semāʿī [Güfte Rāʾif]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

ʿAḳlım alıp bu bendeñi mecnūn eder misin
Ḥāl-i dil-i ġamıñla diger-gūn eder misin

āh tā dir ten dir ten dir ten dir ten didderellā dir nī dir dir ten nī ten nī ten nī ten nī ten nī nen nī nen nī nen nī nen nī hey hey yār hey dost yār ḳurbānıñ olam yāre āh paşam ey amān amān mecnūn eder misin

Geldi ḳapuña luṭfuñ umar **Rāʾif** ey perī
Redd eyleyip faḳīriñi maḥzūn eder misin

111a [109a]

705.

Semāʿī
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

O şūḫa ʿarż-ı niyāz etmege şitāb ederim
Helāk ederse de ger nāzıñ irtikāb ederim

Gören bu sürḫa-i rūyum ṣanır meydendir
Ben ise cürmümü fikr eyleyip ḥicāb ederim

tā dere dillī ten tā dir nī diller dir tenen
tā dir nī vāy cānım ā cānım iki gözüm şitāb ederim

706.

Semāʿī [Güfte Ḥıfẓī]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ẓülfüne pā-bend olan üftādeniñ vāy ḥāline
Māʾil olan bülbül-āsā öyle gülüñ dalına

Mū-miyāna diḳḳat ile eyleyen bir kez naẓar
Hīç bakar mı ḫurde-bīniñ **Ḥıfẓī** ḳīl ü ḳāline

gül-fidānım mū-miyānım ġonce-dehānım ḳaşı kemānım
amān amān raḥm eyle baḳ ḥālime

707.

Semāʿī Portaḳal Çavuş
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Nice āh etmeyem ol nāzenīnimden yasaġ oldum
Ki sönmez ḫaşre dek bir āteş-i ʿaşḳa çerāġ oldum

Beni ol ḳaşı yā bir laḥẓa dūr etmez iken gözden
Atıldım ḳabrveş şimdi ıraġ oldum ıraġ oldum

nāzenīnim yār ʿişve-bāz yār yār ʿömrüm ıraġ oldum

111b [109b] [Boş]

112a [120a][489]

[Faṣl-ı Hüseynī][490]

708.

Çenber Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Teng-i (...) câme-i ser-tārıñ açsın sīnesin
ʿĀşıḳ-ı ḥayrān göstersin gümüş āyīnesin

Raḥm eder bir gün görüp (...) Sermedā
Ol şeh-i ḫūbān unutmaz bende-i dīrīnesin

cānım amān ser-tārın açsın sīnesin

---

489 Mecmuanun [110a-119b] varakları kopmuştur.

490 Bu faslın aslında [119a] varağında başlaması gerekmektedir ancak o varak kopmuş olduğundan başlığı bu varağa yazdık.

709.

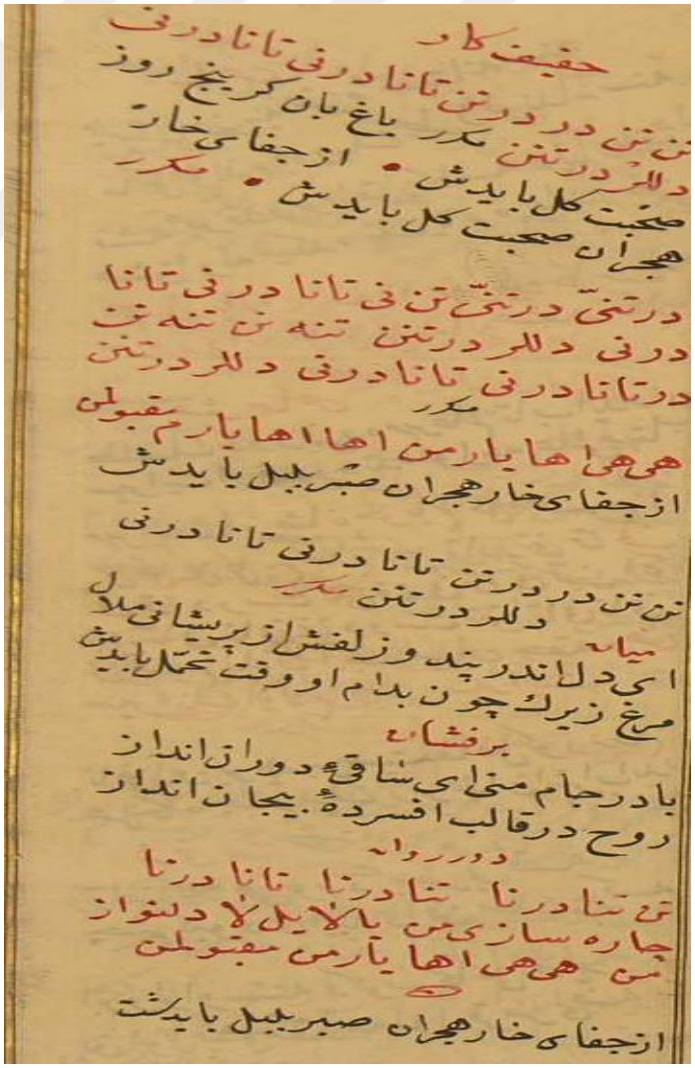
Berfeşān

Eyleyip çīde ṭaraf-ı dāmānı
Yürü ey serv-i ḫırām yürü
Pāymāl etdi beni dil ü cānı
Yürü ey serv

Eyleyip ġayrılarla ʿazm-i çemen
Şimdi kesdiñ muḥabbeti bizden
Bī-vefālıḳlar eylediñ yine sen
Y*ürü ey serv*

710.

Ḫafīf Kār (F)

112b [120b]

711.

Semāʿī[491]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Tīġine ḫançerine ġamze-i mestānesine
ʿĀşıḳ oldum o mehiñ ṭarz-ı levendānesine

Neşʾe yoḳdur bu ṭoḳuz kāseden erbāb-ı dile
ʿAşḳ ola meygedeniñ bāde-i peymānesine

gülüm yār yār ey meh nā-mihribān ḳāmet-i
serv-i revān gel gel gel amān ʿaşḳınla ḥālim yaman

712.

Naḳş Semāʿī[492] **[Güfte Nāfiz]**[493]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ṭalʿatıñ devr-i ḳamerde mihr-i ʿālem-tāb eder
Seyr et on dördünde ol meh ʿālemi meh-tāb eder

mihr-i raḫşānım şāh-ı ḫūbānım gel ā ʿömrüm gel gel gel gel benim cānım gel tā dir tenī ten nī nī ten dost nenī nen nī nen nī ten āh tenī tā nī tā nī nen dost nenī tā nī tā nī nen sīm-beden ince-miyān ḥoḳḳa-dehen ḥayrānıñ olam ben seyr et

Nāfizā ben böyle bir mest-i teġāfül görmedim
Her nigāh-ı çeşm biñ remz-i nihān işrāb eder

713.

Şarḳı [Güfte Nedīm][494]

Zülf ü külāhı verdi ḫalel[495] Maġrib<i> [ü] Fasa
Çeşm-i kebūdu etdi aḳın mülk-i Çerkese

---

491 Kılıç: s.1029, 219a

492 Ersönmez: s.141; TRT REPno: 10570, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7430.html

493 Lâzikî-zâde Feyzullâh Dîvânı'nda bulunmamaktadır.

494 Macit: G.129/1,5

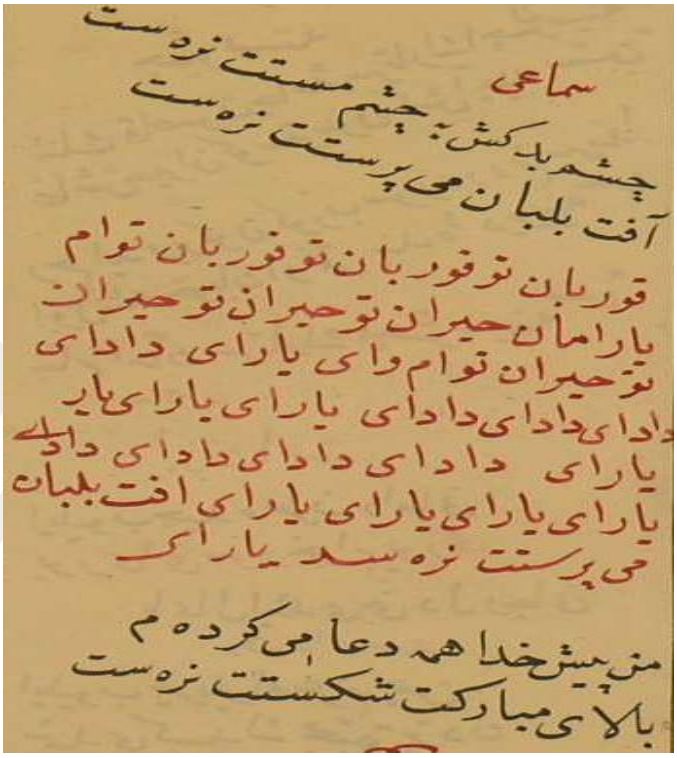
495 ḫalel: -M

Ebrūlar üstüne döküp kākülü Nedīm
Baḳ ol yeşil muḳaddime ol ḳırmızı fese

Her güzel olmaz ḥüsnle mümtāz gel amān
amān sensin efendim gül sensin ey ʿömrüm gel

714.

Semāʿī (F)

715.

Naḳş Semāʿī[496]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Sūzişim etme füzūn ḥüsnüne zīnet verme
Āteşim beni yaḳar sen de ḥarāret verme

Bī-dād elinden ẓālim hey feryād elinden paşam hey feryād elinden nʾeylerim āh devrān beni esmere ḳul eyledi nʾeylerim

Zühdiñi alana ṣat istemeziz āyīnesiz
Niʿmetin ḳadrini bilmezlere niʿmet verme

[496] Kılıç: s.1140-1141, 242a; Macit: G.80/1,2

113a [121a]

716.

Naḳş Semāʿī [Güfte Nedīm]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Tīr-i ebrū-yı siyehkārına ḳurbān olayım
Ben seniñ ḫançer-i bürrānıña ḳurbān olayım

dir nenī dir nenī dir nenī dir ten dir ten tene nen dir tene dir tene nen dir āh nā dir nen telel len tel lel len nā dir nen tā dir nen telel len tā dir nen hey hey hey hey ahā ahā hey hey cānım hey ʿömrüm ā ter ā ter (...) ben seniñ ḫançer-i bürrānıña

Biricik söyle amān nāz ile öldürme beni
Ben seniñ şīve-i reftārına ḳurbān olayım

717.

Semāʿī [497]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Bilir murādımı dilber lisāna gelmese de
Nigāhım etmede īmā zebāne gelmese de

Göñül ḫayāl-i hevā-yı viṣāl-i ṣayd eyler
O şāhbāz-ı ḥüsn āşiyāne gelmese de

cānım cānım mihmānım āh o çeşm-i mestin
süzerek nāz ederek gel gel amān amān gelmese de

718.

Semāʿī [498]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ṭūl-i emelde ḳaldı göñül zülf-i yār ile
Ḫamyāze-i ümīde düşüp āh u zār ile

497 Kılıç: s.1126-1127, 237a

498 Kılıç: s.1127, 237a

Germ olmuş idi revnaḳ-ı bezm-i ümīdimiz
Dāmān-ı ṣabrı yaḳdı o meh pür-şirār ile

Baña nāz ile nāzenīn dilber ol perī-peyker
amān amān cānım cāna kār eyler çeşm-i
āhūlar āh zülf-i yār ile

719.

Semāʿī
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Hezār şevḳ-i sürūr ile o yāre yalvarmalıyım[499]
O serv ḳāmet ü nāzik-miyān ṣarılmalıyım

Ne deñlü ol güzelim ḫˇāb-ı nāze meyl etse
Yüzün gözün öperek luṭf ile uyarmalıyım

Serv-i nāzım ʿişve-bāzım gel efendim gel amān amān
uyarmalıyım

720.

Semāʿī
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḫat-āver olsa da yāriñ yine ḥüsn-i müsellemdir
Ṣafāsı kühne-bahārıñ daḫi başḳa bir ʿālemdir

Çekip ferdā ġamıñ düşme ṣaḳın ālām-ı dünyāya
Ayaġın al ele ṣāḳī dem-i ʿayş-ı dem-ā-demdir

cānım belī belī yel lel lel lī belī belī dost
yel le lel lī lī yele le le lel lel lel lel le lī hey yār
hey dost hey yār müsellemdir

721.

Semāʿī[500]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Göñüller uġrusu bir yār-i bī-amānım var

[499] Mısranın vezni hatalıdır.

[500] TRT REPno:5243, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7022.html

Güzeller içre güzel şūḫ-ı dilsitānım var

Miyān
Cefāya ṣabr edemem cevriñe taḥammül güç
Teraḥḥum eyle ā ẓālim benim de cānım var

var var var gülüm var yār ey nāzıña ḳurbān olayım gel
amān şīveñe ḥayrān olayım gel amān ter dillī ter dillī ten
ter dillī ter dillī ten amān amān gülüm yār yār ey

113b [121b]

722.

Naḳş Semāʿī [501]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Çün naḫl-i semen dāmen-i yāre el uzatsam
Ol ser[v]-i ḳadin gerdenine āh ḳol atsam

āh sīne-çākınım yār yār yār yār-i men vāy derd-nākinim yār
yār yār yār-i men vāy üftādenim ey yār bī-çārenim ey dost
bī-çārenim ey yār üftādenim ey yār öz yaşın içün bendeñe
raḥm eyle amān gel gel gel gel amān ol serv-i ḳadiñ

Şīrīnī[502]-i būs-ı leb-i laʿl ile o şūḫuñ
Sīb-i ẕeḳanı ġabġabını birbirine ḳatsam

723.

Semāʿī [503]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dök dīde[de]n eşk-i teri sermāyesiz olmaz
İḳbāl-i şehī şevḳ-i dile pāyesiz olmaz

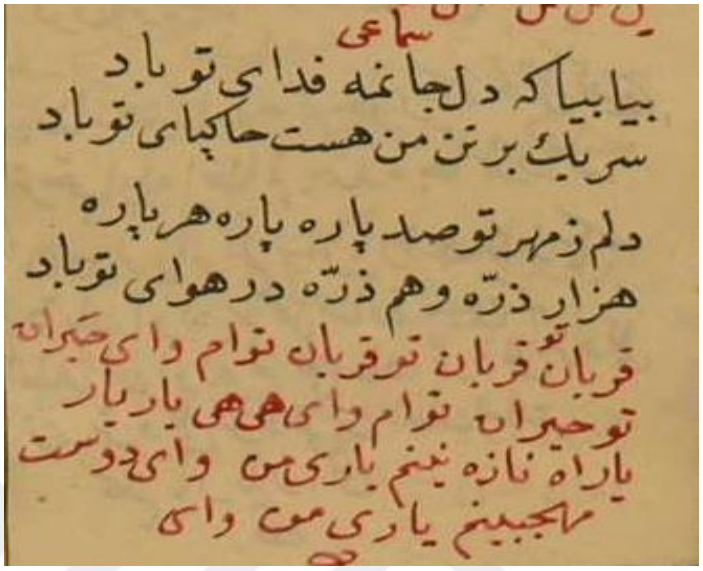
Eksik degil elbetde bir aġyār peşince
Servim nereye gitse benim sāyesiz olmaz

501 Kılıç: s.1115, 235b
502 şīrīnī: şīrīne M
503 Ersönmez: s.134; TRT REPno: 3532, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6894.html

cānım yele lel lel lel lel le le lel lī tere lī yele lī yel lel lel le le lel lī dök dīdeden eşk

724.

Semāʿī (F)

725.

Naḳş Semāʿī[504]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ey şeh-i kişver-i nāz u naḫvet
Vey meh-i enver-i bezm-i behçet
ʿĀşıḳ-ı zārına luṭf eyle meded
Eyle şāyeste-i bezm-i vuṣlat

tā dir tenī nen nā tene dir nī dem derellā dir nā tene dir nī tā dir ten nā tene dir nī tenā dir nī tā dir nī cānım yele lel lī terel lī yelel lī ʿömrüm tere lel lī yele lī yelel lī eyle şāyeste-i bezm-i vuṣlat

Gel seniñle mey-i gül-gūn içelim
Jeng-i mirʾāt-ı derūnu açalım
Ey nihāl-i çemen-i ḥüsn ü behā
Biz de sāyeñde seniñ ḫoş geçelim

---

504 Kılıç: s.1114-1115, 235b;
TRT REPno: 4271, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6955.html

726.

Naḳş Semāʿī [Güfte Ṭāhir]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün[505]

Ey dil-i (...) ol perīveş bu ḥüsn ile
Bu idi dil-(...) desinler zamānla

Ey nefḥa-i gīsūları ʿanber gül-i ter gül *vey*
Lez̲zeti vü güftār-ı şeker necm-i seḥer gül
Ḥayretde ḳodı şīve-i nāzıñ beni cānā
Ey cümle edāsı feraḥ-āver diḍeleri gül
Bu idi

Kāfir bu şeb firāşıma geldi uyutmadı
Ṭāhir ṣarıldı ṣubḥa dek ol cevānla

114a [122a]

Faṣl-ı Būselik

727.

Muḫammes Beste
fāʿīlātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gelse dendānıñ ne dem ol laʿl-i ḫandān üstüne
Dür olup bir ḥoḳḳa-i cān-baḫş-ı mercān üstüne

Ey büt-i raḳḳāṣ yansun şemʿ z̲ere pervāneler
Būs edip altun yapışdırdıḳca mercān üstüne

āh cānım yā lā yā le le le le le le lel lī tere lel lel lel lel lī
vāy vāy yār laʿl-i ḫandān üstüne

728.

Ḥafīf Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gül gül olmuş būseler ile yine gül-ruḫlarıñ

505 Formun özelliği gereği iki farklı vezin kullanılabilir.

Nev-nihālim söyle kim düşerdi şeftālūlarıñ

Ḳılca taḳṣīrāt etmezdim miyānını ḳuçmada
Olmasa mānic arada āh bu gīsūlarıñ

yel lel lī yelel lel lel le le lel lel lel lel lī ***mükerrer***

729.

Çenber Beste [Güfte Naẓīm][506]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Bir ḫaber gelmedi ārām-ı dil ü cānımdan
Cānımıñ cānı olan sevgili cānānımdan

Beni ferdāya ṣalıp şimdi kimiñle ṣalınır
Ḫaberin var mı ola serv-i ḫırāmānımdan

ʿömrüm yār yār ārām-ı dil ü cānımdan

730.

Zencīr Beste [Güfte Yaḥyā Naẓīm][507]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿīlün

Göñül o ṭurre-i müşgīn-kemende düşmüşdür
Ġarīb-i dāme ʿaceb ḳayd-ı bende düşmüşdür

ʿAceb mi ber-zede[508]-dāmān-ı nāz olup yürüse
Ḳabā-yı ʿişve o serv-i bülende düşmüşdür

cānım yele lel le le le lel lel lel lel lī tere lel lel lel le le lel lī
vāy yār kemende düşmüşdür

731.

Muḫammes Beste[509]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

---

506 Kılıç: s.1164, 248a;
TRT REPno: 2047, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22781.html

507 Çakır: s.737,G.194/1,3; Kılıç: s.1164, 247a; Ersönmez: s.56

508 ber-zede: berze M

509 Kılıç: s.1155, 247a

Oldu bu göñül dolaşalı zülfüñe şeydā
Ārām ede mi diliñ ola anda bu sevdā

Ermezse elim dāmen-i vaṣlına o şūḫuñ
Īṣār ederim cānımı ben bī-ser ü bī-pā

Yele lel lel lel lel lā hālī dost tere lel lel lel lel lā hālī hey hey ā murād-ı men

732.

Ḥafīf Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ol mehi seyr et hilāl-i ebrūsu semmūrdur
Nūrdur pīşānesi ol gerden-i kāfūrdur

Gel temāşā ḳıl emīnā ṣāf-endāmıñ tamām
Sīm-i sīnedir yaḫud āyīne-i billūrdur

āh cānım yā lā yele lel lel lel lel lī tere lī yelel le lel le le le lel lī ebrūsı semmūrdur

114b [122b]

733.

Semāʿī
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bu nāz u şīveden her giz ferāġat yoḳ mu sulṭānım
Cefā vü cevrine yoḫsa nihāyet yoḳ mu sulṭānım

Beni cevriñle gel öldürme sen ḫavf ile bālādan
Bugün dünyā ise yāriñ ḳıyāmet yoḳ mu sulṭānım

āh belī belī belī yel lel lel lī amān amān amān belī yārim

734.

Semāʿī[510]

510 Kılıç: s.1171, 250a

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Henüz ey gonce-dehen reng-i ruḫuñ tāze midir
Ġarażıñ ḥüsn ile āfāḳa pervāze midir

dost bir iki üç dost beş heft reng şeş beş āh öldürme beni şāhım dīdārıña müştāḳım vāy

Ne bu cemʿiyyet-i ʿuşşāḳ ne ġavġādır bu
Yine ol maʿreke ol dilber-i ṭannāze midir

735.

Naḳş Semāʿī [Güfte Nāfiz][511]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Söz ġamzeye geçdi müje-i yāre ḳarışmam
Minnet nigeh-i nāvek-i ġaddāra ḳarışmam

belī belī belī belī nāzenīnim belī belī belī belī muḥibbīnim gel gel gel gel ḥālim yaman gel gel şīrīn zebān gel Minnet-i nigeh-i nāvek-i ġaddāra ḳarışmam

Miyān
Pür-mekr ü füsūn ġamzeleri **Nāfiz** o yāre
Ben ḫāʾine vü fitne-i bī-dāde ḳarışmam

736.

Semāʿī[512]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Meded öldürdü[513] beni derd-i ġam-ı cānāne
Ḳāʾil olmaz dil-i dīvāne ise dermāne

Ḳaldım ayaḳda ser-i zülf-i perīşāne gibi
Dil veren böyle mi olur dil-i ʿālī-şāne

ʿişve-bāz-ı men çāre-sāz-ı men gel gel sīnem dolu ḳandır amān ḥālim yaman müjen oḳlarına sīnem nişāndır

---

511 Demir: s.422-423, G.503/1,6

512 Kılıç: s.1179, 251a

513 öldürdü: öldür M

737.

[Semāʿī][514]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ey dil heves-i zülf-i dilārā mı edersin
Ol āfet-i ḫūn-rīze müdārā mı edersin

Āġūş-güşāde eylemeden vaṣlına her bār
Kāfir beni sen şekl-i celīpā mı edersin

738.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Aç sīne-i nesrīñi (...) kereminden
Gülçīn olalım ʿaşḳ ile bāġ-ı İreminden

Sen mehveşe çoḳ ʿarż-ı niyāz eyledik ammā
Bir ḥarf ẓuhūr etmedi lā vü neʿamından

cānım belī belī yār belī belī dost severim men seni yār severim men seni dost cāndan ʿömrüm mīrim nāzlım yār yār yār kereminden

115a [123a]

739.

Semāʿī[515]

Niçün ol şāh-ı cihānım göricek bilmez beni
Aġladır ki ben gülem o ẓālim güldürmez beni

Pek cefākārdır pek sitemkārdır gamzesi
Ḫūn-ḫārdır cānım cānım ā cānım men sevmişim

Yaḫşī yaman hicriñle ḥālim pek yaman dād ey dād ey dād yār ey yār ey yār ey ʿaşḳın ile bu gözlerim derdiñle didelerim ḫūn ile doldu ʿömrüm benim

514 Kılıç: s.1175, 250b

515 Kılıç: s.1171, 250a

Bakışın yaḳar yürek eylemesin kimse dilek
Efendim ol nesl-i melek bağışlar öldürmez beni

740.

Semāʿī[516]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Geh şīşeye[517] geh cām-ı żiyā-güstere ṣunma
Ṣunıcaḳ eliñ göz göre āteşlere ṣunma

Maḳṣūduñ eger bir gül ise al būy bizden
Ammā kef-i sāḳīde olan sāġara ṣunma

yele lā lā yel lā lā lā yel lel lā lā lā meded ey güstere ṣunma

741.

Semāʿī[518]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Her dīdede bir ṣūret ile cilve-nümāsın
Biñ renge girer buḳalemūn-naḳş-ı cefāsın

Ġamzeñ gibi hem nükte-i rāz-ı dile maḥrem
Neẕẕāre-i ʿāşıḳ gibi hem-rāz[519]-güşāsın

belī belī yār belī belī dost cilve-nümāsın

115b [123b] [Boş]

116a [124a]

Būselik ʿAşīrān

742.

Kār-ı Çelebiler Baḥr-ı Ṭavīl Muḫammes[520]

---

516 Kılıç: s.1172, 250b
517 şīşeye: şīşe M
518 Kılıç: s.1173, 250b
519 rāz: dār M
520 Kılıç: s.1217-1220, 259a

feʿilātün

Yine bir şūḫ-ı cefā-pīşe şeh-i merḥamet-endīşe güneş gibi doġup cānıma gencine-ṣıfat verdi şeref kūşe-i vīräneme dil şehrini luṭf ile kerem ḳaṣrını bünyād yıḳık göñlümü iḥsān ile ābād ḳadem-i rence ḳılıp bezme tenhā vü beni etdi viṣāl ile ḥased-kerde-i dünyā dedi ḥāliñ nedir ey āşık-ı bīmār benim derd-i firāḳımla olan zār yeter çeşmiñi ḫūn-bār yeter kendi öziñi derde giriftār edesin aġlayasın müjde ki etdim seni iḥyā vü şifāḫāne-i laʿlimdeki şerbetden içer ṣahbā

Düyek
yāriñ zehī luṭf-ı ıssı kerem-kānı vefā gülşeniniñ gonce-i ḫandānı

Çifte Düyek
ṣafā meclisiniñ şemʿ-i şebistā[nı]

Semāʿī
ki ben ḫāki müşerref ḳıla dāmānı mürüvvetle yaşım daḫi sile serv-i ser-efrāzı

Firenkçīn
tenezzüller ede gül gibi alınmaya her ṭaʿne

Berfeşān
taḥammül ede işte civān işte süḫandān

Semāʿī
ben anıñ bendesiyim luṭf ile şermindesiyim cānım anıñ cüy-ı sirişkim gibi emvāl-i firāvānım anıñ çāker fermān-beri ʿāşıklarınıñ kemteri bir baġrı yanıḳ sīnesi ḳana boyanıḳ miḥneti çoḥ rāḥatı yoḳ ʿāşıḳ-ı dīvānesi fezānesi mestānesiyim bende anıñ ey dil-i şeydā

Ḥafīf
nedir ol baḫş-i Ḫüdāya nedir ol ḥüsn ü bahāyā nedir ol luṭf u ʿaṭā ol daḫi dursun

o revişler o gülüşler o gülüşler o baḳışlar dil-i uşşāka ẓarāfetle baḳışlar amān

Muḫammes
göricek ʿarż ede yaṣaḳlaya kim kāʾiline ol ʿişveye bir laḥẓa ḳara zülfü ḳomaz dilde ḳarār-ı uyḫu yüzün göremez oldum

Semāʿī

116b [124b]

göreniñ ʿaḳlı gider ġamzesi cān mülkini ġāret eder dillere āteş bıraḳıp ḳalbi yaḳar ḫāne-i nāmūsu yıḳar hem ruḫ-ı ālı niçe biñ ʿāḳılı dīvāne niçe zāhid mestāne ḳılıp gözleri pür-fitne vü ġavġā

Semāʿī
gözümüñ yaşı miṣālinde eder mā-melekin her kişiniñ göz göre yaġmā

Muhammes
bā-ḫuṣūṣ ol ḫaṭ-ı leb ol şeh-i ġabġab ki leṭāfetde biri āb-ı ḥayāt-ı ẓulumāt oldu biri şol cān-baḫşıña toġar anda şeb ü rūz be-her sāʿat fīrūz-ı cihānsūz

Ṣofyān
cihāntāb-ı meh ü bedr ve firūzende ki her gāh iki raḫşende vü pür-nūr güneş olmuş anıñ anıñ şevḳine vü zevkine sūzān

Semāʿī
ṣakın ey dīde daḫi kimseye kibr ile görünme ṣakın ey sīne daḫi seniñ nedāmetle dögünme ṣaḳın ey şekk daḫi olma revān ṣaḳın ey āh daḫi eyle ʿālemleri sūzān ki günün doġdu saʿīd oldu sitāreñ yine ġamḫāneñe nāgāh şeref verdi o mehpāre zehī ṭāliʿ-i ġarrā

Devr-i Revān

yüzü ey derd-i elem girme göñül mülküne zinhār beni ḳatma siyeh baḫtlılarıñ silkine kim dur murād üzre dönüp ger daḫi ṭāliʿ-i güm-geşte

Çenber
zülāl-i leb-i yār ile yanup şemʿ-i merāmım uyanup renc-i raʿnā zulmet-i ḥüznüm gibi gitdi

Düyek
aña şādım ki felek baḫtıma rām ü bekā ol mihr-i cefā-pīşe dilārām viṣāl ile günüm
ʿīde dönüp

Semāʿī
ṣohbet-i endām-ı cemāl ile şeb u rūz dil ü cānıma vāṣıl niçe biñ cām-ı ḫayāl ile şeker-ḫʷāb-ı sabūhında daḫi zevḳ u ṣafā leẕẕeti mevcūd tamām aç gözüñ ey kevkeb-i bīnā

117a [125a]

Düyek
hele ey çarḫ-ı felek sende gehī ʿadl ile inṣāf ile diren fużalā zümresi bezminde bu inṣāf ile söylen ki süḫandān olına cevri revā kahrın sezā görüne yüzün dest-i ihānetle sitem toprağına sürme

Devr-i Revān
bu luṭf ki yā irgör dök o luṭfı ṣaḳınıp ġayrıya irgörme
meʾmūl olan oldur

Semāʿī
şükür ey dil ki benim mülk-i ahālī benim nāmla ālī ki felek rütbe-i ʿirfānımı taʿzīm ü mülk-i kevkebe-i şānı tekrīm ederek güne ḳadem başdım bir şaṣt ile meydān-ı hünerde nice biñ kez oḳumı atdım ve ṣad-pāre yayım yaṣdım tā ḳavs-i ḳuzaḥ ṭāḳına aṣdım yine bī-pervā

Kār-ı Çelebiler tamām şod

743.

Çenber Beste[521]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

O şehiñ ġamze-i ḫūn-pāşına[522] ḳurbān olayım
Ḫaṭ-ı sebzine ḳalem ḳaşına ḳurbān olayım

Bī-tekellüf ḳoynuma girdi çü raḥm etdi baña
Ḳuzumuñ ben daḫi ḳoç başına ḳurbān olayım

amān amān amān başına ḳurbān olayım

744.

Çenber Beste

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Güftār-ı nāz u şīve-i cānāne rāġıbız
Cān-pāresi ol āfet-i devrāne rāġıbız

ʿUşşāḳ-büselikle muḫayyer ederse yār
Luṭf eyle muṭribā ki ʿaşīrāne rāġıbız

amān yele lel lel lel le lel lī tere lī yelel lel lel lel lī yār yār rāġıbız hey vāy

745.

Bornāz Zencīr Beste [Güfte Vehbī][523]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿlün feʿilün

Egerçi her büt-i ḫoş-lehçe dil-pesendimdir
Velī muḥabbete ṣāliḥ benim efendimdir

O dil-güşāya sezā germ olup dese[524] **Vehbī**
Benim ġazāle-i hurşīd der-kemendimdir

Ā ter yel lel le le lel lel lel lel le lel le le le le lel le lī vāy yār dil-pesendimdir

---

521 Acar: s.219, 78b

522 pāşına: fāşına M

523 Kılıç: s.1184, 253b

524 dese: -M

117b [125b]

746.

Muḫammes Beste[525]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḥasret-i ḫamyāze-rīz etmiş hilāl ḳaşına
Ol meh-i nā-mihribānım girmiş ondört yaşına

Kendiden geçmiş gelir kandīl olup ol mest-i nāz
Müjdeler kūh-i ḫarābātın yine o başına

yele lel lel lel lel lī tere lel lel lel lel lī ā ter yel le
lel le le lel le le lel lī yār hilāl ḳaşına

747.

Çenber Beste[526]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Laʿliñ emdir ḥikmetiñ ṣorma dil-i şeydā bilir
Çekdigim derd ü cefā-yı ʿaşḳı bir Mevlā bilir

Ġamzeñ inkār eylese daʿvāma şāhiddir müjeñ
Ol kemān-ebrū bize etdiklerin dünyā bilir

nāzenīnim dil-pesendim amān amān amān yār dil-i şeydā bilir

748.

Ḫafīf Beste[527]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

ʿArż-ı niyāzımız saña gerçi cemīledir
Maḳṣūd ḫāk-ı pāye hemān bir vesīledir

Sāz-āşinā-yı bezm-i ṭarabdır hüner-veri

---

525 Kılıç: s.1186, 253b;
TRT REPno: 8501, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22366.html

526 Acar: s.220, 78b; TRT REPno: 7364, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1953.html

527 TRT REPno: 554, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12721.html

Bu mūsiḳī terāne-künān bir ḳabīledir

nā nā nā nā telel lā nā dere tel lel le nī nā dir

749.

Ḥafīf Beste [Güfte Nedīm][528]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūl

Raḳḳās bu ḥālet seniñ oynuñda[529] mıdır
ʿĀşıḳlarınıñ[530] günāhı boynuñda mıdır

Dönmem şeb-i vaṣlına şeb-i rūze gibi
Ey sīm-beden ṣabāh[531] koynuñda mıdır

750.

Ḥafīf Beste[532]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Niyāz edip gele ey dil o yāre yalvaralım
Bu cevr[i] terk ede şāyed nigāra yalvaralım

Ayaġ tozunu[533] ʿuşşāḳa kuḥl-i dīde içün
Getire bir gün ola rūzgāre yalvaralım

751.

Ḥafīf Beste [Güfte Şākir]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Çeşm-i pür-şūru fitendir[534] bakışından belli
Rūy-ı tennūru miḥendir ya ḳaşından belli

Devr-i Revān

---

528 Macit: Rub.3;
TRT REPno: 8818, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21487.html;
TRT REPno: 8819, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11185.html

529 oynuñda: oyunuñda M

530 ʿaşıḳlarınıñ: ʿāşıḳlarıñ M

531 ṣabāḥ: ṣabā M

532 Kılıç: s.1191, 254b

533 tozunu: toz M

534 Mecmuada “fitnedir” şeklinde yazılmıştır.

Pek güzel āşūb-ı cān dād elinden el-amān gözleri pür-fitnedir kendisi şūḫ-ı cihān ***Semāʿī*** *ʿAḳlımı çāk eyleyen āşūb-ı cānım* ***düyek*** *sevdigim pek bī-bedel cānım eglencesi ol çeşm-i mestim rūḥ-ı cismim pek güzel*

Şākir olmuş yine ol şāh-ı dilārādan dūr
Dīdeniñ eşki nedendir aḳışından belli

118a [126a]

752.

Şarḳı Semāʿī Ḳadrī
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gülşen-i kūyunda yāriñ bülbül-i şūrīdeyiz
Zār-ı muʿtād eyleyen biz ʿāşıḳ-ı ġām-dīdeyiz

Ten sarāyında şū deñlü rūzun açdı ġamzesi
Sūziyā görmekde dildārı ser-ā-pā dīdeyiz

753.

Semāʿī [Güfte Āgāh][535]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Memnūnu idim raġbetim olsaydı benim de
Āġyār-ı ḳadr ʿizzetim olsaydı benim de

Ḳordum felegin sīnesine hāle gibi dāġ
Bir şūḫ ḳamer-i ṭalʿatım olsaydı benim de

cānım yele le lel le lel le lel le le le le lel le lel le lī vāy olsaydı benim de

754.

Semāʿī [Güfte Naḥīfī][536]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

---

535 Akpınar, Şerife. (2012). *Âgâh (Semerkandî-i Âmidî) Dîvân.* e-kitap. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., s.256,G.310/1,2.

536 Aypay: s.119, G.117/1,2; Kılıç: s.1230-1231, 262a; Ersönmez: s.84;
TRT REPno: 9651, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2863.html

Sensiz cihānda ʿāşıḳa ʿişret revā mıdır
Sensiz ṣafā-yı ehl-i muḥabbet ṣafā mıdır

Ölsün mü nʾeylesin olan āşüfte ḥüsnüñe
Ḳurbānıñ olduġum seni sevmek ḫaṭā mıdır

tā dir tā dir tā nā dir dir ten dillere dir ten nen nī tenī tā
dir nī vāy ẓālim diddere diddere dillī ten nā dir tā nā dir nī

755.

Semāʿī[537]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Göñül ol şūḫ-ı meh-ruḫsārı gördüm *dīdeler rūşen*
Peyām ister iken dīdārı gördüm *dīdeler rūşen*

Tekellüm naġmeye maḫṣūs idi ruḫsārı ruʾyāya
ʿAyān ol devlet-i bīdārı gördüm *dīdeler rūşen*

cānım yele lel le lel le le lel le lel le lel le lel le lel lī
vāy göñül ol şūḫ-ı meh-ruḫsārı gördüm

756.

Semāʿī[538]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Ey büʾl-heves-i ʿaşḳıñ ile saña ne oldu
Bīgāneligiñ var
Kim bāl ü perin şemʿ-i dil-efrūz[539] ile yandı
Pervāneligiñ var

Yoḳ yoḳ yine sen çerḫ-i sitemkārı unutduñ
Ey ʿāşıḳ-ı pür-sūz
Üftādeligin hep eseri sende bulundu
Divāneligin var

---

537 Kılıç: s.1232, 262a

538 Acar: s.220, 78b

539 efrūz: füzūn M

757.

Semāʿī[540]

Deme güzeller içre resm-i nāzı bilmezler
Üftādelerde ṭarīḳ-i niyāzı bilmezler

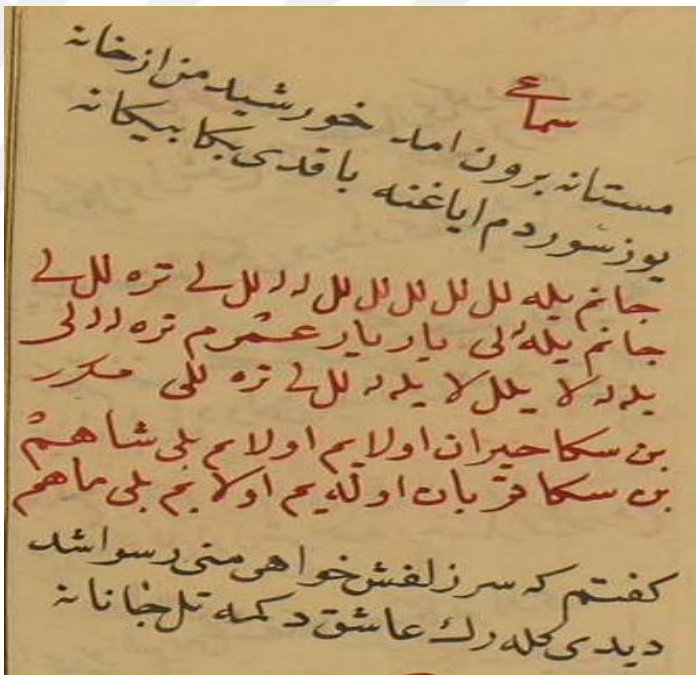
Derūn-i sīne iken o cilvegāh-ı ḫūblarıñ
Gene göñüldeki sūz-ı güdāzı bilmezler

yele le lel le lel le lel lī tere lel lī tere tere lī
yele lī yele lī dost yele le lel lī

118b [126b]

758.

Semāʿī (F)[541]

759.

Semāʿī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Göñüller meşrebince bir büt-i devr-i zamānsın sen
ʿAḳıllar pāymāl edici bir şūḫ-ı cihānsın sen

---

[540] Kılıç: s.1236, 262b;
Güftenin vezni bulunamamıştır.

[541] Kılıç: s.1229, 261b

ʿAşīrān ṣanma yāriñ būselikdir gül gibi rūyu
Güzellik taḫtına ʿömrüm Süleymān-ı zamānsın sen

gel efendim mū-miyānım ġonce-dehānım amān amān ey yār cenān ey dost güzelim vāy sende bu reftār yaḳdı beni nār edemem inkār āfet-i devrān zamānsın sen sen efendim

760.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Cānım diyerek ol perīyi sīneye çekdim
Ol güher-i nādīdeyi gencīneye çekdim

Sīmīn-berini gösterip ol rūḥ-ı revānım
Ṭūṭī gibi ṭıfl-ı dil-i āyīneye çekdim

Ḳurbānıñ olam ḥayrānıñ olam men seniñ bende-i fermānıñ olam amān amān amān amān āh efendim ā cānım āh āh āh nāzenīnim

761.

[Güfte Rifʿat][542]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Açıl ey ġonce-dehānım saña gül gül dediler
Ṣad-hezār nālelerim çün bülbül dediler

gel gel gel gel gel ʿişve-bāzım gel gel gel gel gel çāre-sāzım sīne-çākım seniñ derd-nākınım seniñ merḥamet eyle gel baña şāh-ı cihānım diñleme nādān sözünü tāze zebānım

Nice mümkün idi **Rifʿat** edeyim sırrımı fāş
Mey-i nāb ile ṣurāḫī baña ḳulḳul dediler

119a [127a]

Faṣl-ı Büzürg

542 TRT REPno: 44, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1945.html

762.

Zencīr Beste

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Gönül endīşe-i gīsū-yı dilārādan geç
Şeb-i deycūr-nişīn olma o sevdādan geç

Etmeden ā baḥre-i ʿaşḳ dimāġıñ muḫtel
O cefā-pīşeden o zülf-i semen-sādan geç

yenter lā ter yele lel lel le le lel lī cānım yā lā yelel
le lel le le le le le lel lī vāy dilārandan geç

763.

Berfeşān Beste[543]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Ḫūbān seniñle leyl ü nehār istinās eder
Ḫūrşidden ḳamer belī iḳtibās eder

Ṣaḥn-ı ruḫunda ḫāl-i siyāhıñ gören begim
Āteş içinde pāre-ʿanber ḳıyās eder

vāy yā lā le lel lel le lel lel le lel le lel le lel lī vāy
ʿanber ḳıyās eder

764.

Ḥafīf Beste [Güfte Vehbī][544]

mefʿūlü mefāʿīlün mefʿūlü mefāʿīlün

ʿAşḳıñla hevālandı bī-lāneligim gel gör
Yanmaḳda firāḳınla pervāneligim gel gör

Peymāne be-kef sāḳī bu bezme ayaġıñ baṣ
Cām-ı mey-i ʿaşḳıñla mestāneligim gel gör

---

543 Ersönmez: s.60; TRT REPno: 6486, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1968.html

544 Ersönmez: s.59;
Yenikale, Ahmet. (2017). *Sünbülzâde Vehbî Dîvânı*, e-kitap. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. G.75/1,4.

āh bī-menendim dil-pesendim āh nev-cevānım sīne-bendim
amān amān āh āh gel gel gör

765.

Semāʿī [Güfte Ḥāmid][545]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḥüsnüñe ser-tā-ser ʿālem gerçi ʿāşıḳdır begim
Cümle senden diline mümtāz u fāyıḳdır begim

Tāb-ı maḥşer yād olunsaḳ ʿaşḳ ile biz de nʾola
Ḳıṣṣamız çün ḳıṣṣa-i ʿAẕrā vü Vāmıḳdır begim

yele lel lel lī lel lel le le lel lel lī ʿāşıḳdır begim

766.

Semāʿī [546]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Tevbeler etdim ise cürm ü ḫaṭā bir iki üç
Yeter ey şūḫ yeter cevr ü cefā bir iki üç

Firḳat-i cevr ü sitem cānıma geçdi sāḳī
Cām ṣun baña be-ḳavl-i ḥükemā bir iki üç

ter yel lī yel le lel lī yelel lī yel le lel lī yelel lī yelel le lel lī
cürm ü ḫaṭā bir iki üç

119b [127b]

Der-Faṣl-ı Muḫayyer

767.

Çenber Beste[547]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

---

545 Ersönmez: s.59; TRT REPno: 6532, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1969.html

546 TRT REPno: 10710, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1972.html

547 Kılıç: s.1411, 310b; Ersönmez: s.198;
TRT REPno: 10920, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12650.html

Vaḳt-i ṣubḥ oldu pür olsun kūşe-i meyḫāneler
Āfitāb-āsā ṭulūᶜ etsin yine peymāneler

Sākiyā hem-çün nihāl-i gül ḫırāma başlasın
Bülbül-i şūrīde etsin naᶜre-i mestāneler

yār yār kūşe-i meyḫāneler

768.

Ḍarbeyn Beste
mefᶜūlü mefāᶜīlü mefāᶜīlü feᶜūlün
mefᶜūlü feᶜūlün

ᶜAḳlım alalı nāz ile ol şūḫ-ı cefā-cū
Ol āfet-i dil-cū
Şemşīr zen-i fitne olur cānıma ebrū
Mānend-i Hülāgū

Teᵓsīr-i muḥabbetle edip sīnemi bī-pāk
Ṣabrım gibi ṣad-çāk
Etdim ġam-ı ᶜaşḳ ile dil ü cānıma yā hū
Baḳ ḥālime yā hū

āh yelel lel lel lel lel le le lel lī tere lī yele le le le le lel le
vāy şūḫ-ı cefā-cū serv-i nāzım ol āfet-i dil-cū

769.

Nīm-ṣaḳīl Beste[548]
feᶜilātün (fāᶜilātün) feᶜilātün feᶜilün (faᶜlün)

Nice bir kūşede ḫamūş olayım
Beri gel sāḳī bāde-nūş olayım

Ḫayli demdir zebūn-ı hicrānız[549]
Lebiñi ṣun ki bize ḫoş olayım

770.

[548] Kılıç: s.1402, 309b
[549] hicrānız: hicrān M

Zencīr Beste Naẓīm Güfte Sırrī [550]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün

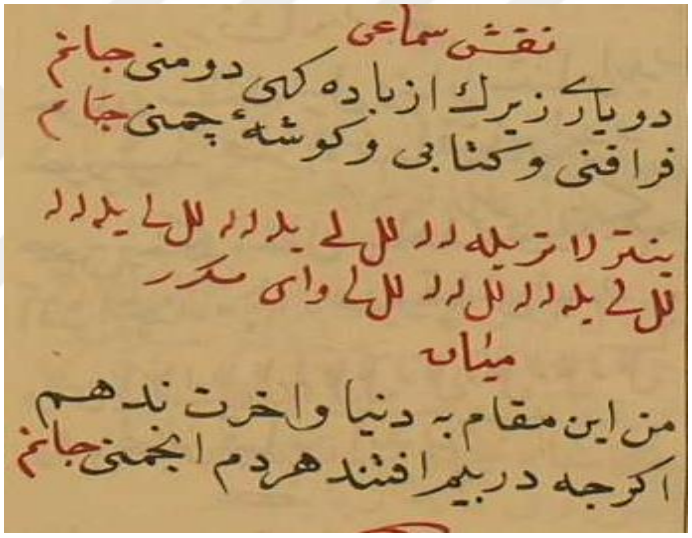
Göñül düşüp ḫam-ı gīsū-yı yāre ḳalmışdır
Netīce ḥāṭırım ol yādigāre ḳalmışdır

ʿAcebdir ol büte cān vermek isterim **Sırrī**
Benim işim hele Perverdigāre ḳalmışdır

belī yārim ʿişve-bāzım serv-i nāzım belī belī belī belī gīsū-yı yāre ḳalmışdır

771.

Naḳş Semāʿī (F)

772.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sāḳī mey ü ney gerçi ṣāfā-yı ezelīdir
Revnaḳ verecek bezme terellā tere līdir

Tınḳırdamaz ʿuşşāk pes ü perdeden ammā
Ol mūy-miyān ṭanbūreniñ orta telidir

---

[550] Kılıç: s.1405, 309b;
TRT REPno: 5208, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12486.html

hey hey hey yār yār ezelīdir tā nā tā nā dir ten tā nā nā dir ten nen nen nen belī yārim amān sāḳī mey ü ney gerçi ṣāfā-yı ezelīdir

120a [128a]

773.

[Başlıksız][551]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Yār baṣṣa ḳadem dīde-i giryānıma minnet
Ol dīde nedir bil ki benim[552] cānıma minnet

Bī-çārenim ḳıyma ḳıyma kesme baġrım uyma kimi der ki öldür öldür kimi der ki ḳıyma ḳıyma cenān ey feryād elinden ẓālim bī-dād elinden ṣanma seniñ derdiñden dil ü cān ḫarāb olupdur cigerim kebāb olupdur dīdeler pür-āb olupdur

Ben varsam anıñ kūyuna yüz biñ şerefim[553] var
O gelse benim külbe-i aḥzānıma minnet

120b [128b] [Boş]

121a [129a]

Muḫayyer Kürdī

774.

Çenber Beste

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Öp ruḫuñ ḫaṭ-ı siyeh olsa da mānīʿ degil[554]
Ẕevḳ-ı rūz olmazsa aḫşam olsa da mānīʿ degil

Bezme nāz-ı nūrveş olsun da bezme şuʿle-pāş
Muġbeçeyā ehl-i İslām olsa da mānīʿ degil

551 Kılıç: s.1423, 313a

552 benim: -M

553 şerefim: şerhim M

554 Mısranın vezni hatalıdır.

ʿömrüm amān amān of olsa mānīʿ degil

775.

Zencīr Beste

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ferāmuş etmesin dil gūşiş ü ibrām kereminden
Yüzi yumşaḳdır ol meh būse mümkün rūy-ı nerminden

Güẕeşte şebdeki dād (...) aḥvālini aġyār
Edince güle īhām aldı verdi şerminden[555]

cānım yā lā yā le le le lel lī tere lel lel lel lel le le le le lel lī yār ibrām-ı kereminden

776.

Semāʿī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Gül-i ruḫsār-ı aliñ ṣolmasın dāʾim güşād olsun
Der-i luṭfuñ oldu güşād günüñ ʿömrüñ ziyād olsun[556]

Efendim sen hemān taḫt-ı cevān baḫtında ẕevḳ ile
Der-i devlet-nümā biñden nice ḳul ber-murād olsun

yār güşād olsun

777.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Āzāde-i ḥāl oldu o pür-tāb-ı ʿiẕārı
Āteşde sipend biz ola bilsin mi ḳarārı

Ol tāze ḫaṭıñ sīnesini yāde getirdi
Tersāne-serā baġçesiniñ ṣubḥ u bahārı

555 Mısranın vezni hatalıdır.

556 Mısranın vezni hatalıdır.

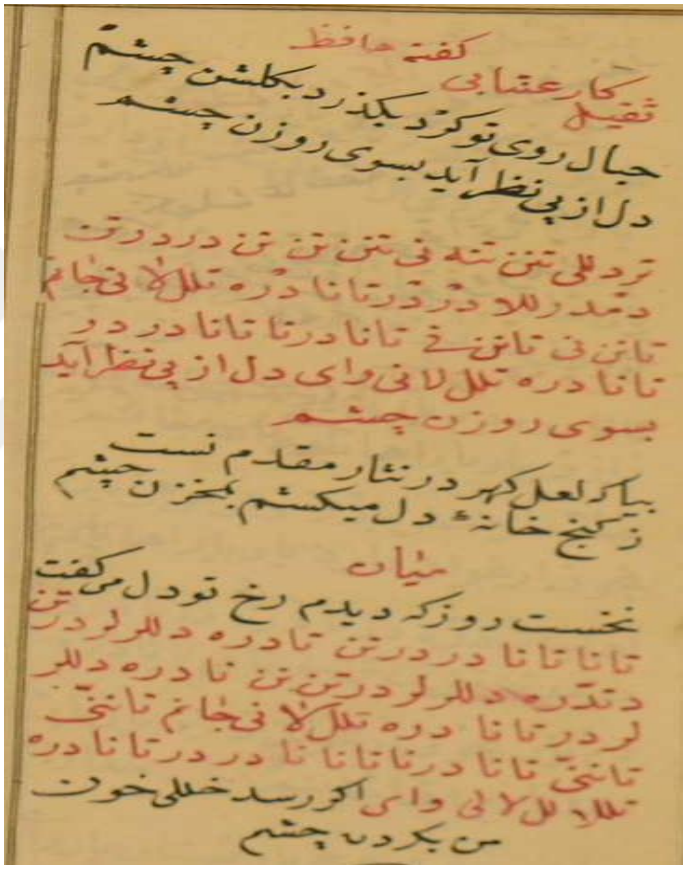
tā nā dir ten nā nā dir ten tā nā dir ten nā nā dir ten hey hey hey hey belī yārim gel gel ḳurbānıñ olam gel gel gel ḫayrānıñ olam gel āteşde

122a [130a]

Muḫayyer Būselik

778.

Şaḳīl Kār-ı ʿAntābī Güfte Ḥāfıẓ (F)[557]

779.

Ḍarbeyn Beste

mefʿūlü mefāʿīlün mefāʿīlün faʿ

Mestāne nigeh ki gāh gāh eylersin
Her ġamzede biñ dürlü nigāh eylersin

Bu ġamze-i dilrübā ki vardır sende
Çoḳ şāhı gedā gedāyı şāh eylersin

[557] Kılıç: s.1429, 314a

tere lel lel lel lel tere lel lel lel lel tere lel lel lel lel
tere lel lel lel lel lā lā lā yār nigāh eylersin

780.

[Başlıksız]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bir ṭarafdan baḫt durmaz dāʾimā yüz döndürür
Bir ṭarafdan rāst gelsem dilrübā yüz döndürür

Devr-i girdāb-ı cefādır çenber-i gerdūn-ı dūn
Bunda ey dil āşinādan āşinā yüz döndürür

āh cānım yā lā yā le le lel lī dāʾimā yüz döndürür

781.

Zencīr Beste
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Gönül siper-i ser-i zülf-i yārdır şimdi
Henüz dāme ṭutulmuş şikārdır şimdi

Gelir ḫayāl deyü yollara dü-dīdelerim
Dem-ā-dem eşk ile gevher-niṣārdır şimdi

cānım yā lā yā le le le lel lī ʿömrüm yā lā yel lel lel le lī zülf-i yārdır şimdi

122b [130b]

782.

Semāʿī[558]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ḫayāl-i ʿārıżıñ çıḳmaz dü-çeşm-i ḫūn-feşānımdan
Lebiñ yādı muḥaṣṣal bir nefes gitmez zebānımdan

O bīkes ʿāşıḳım kim ġamzeñ öldürse beni hergiz

[558] Kılıç: s.1436-1437, 316b

Ṣorar izler bulunmaz ey perī nām-ı nişānımdan

yā lel le le lel lī āh tere lī yele lī lel lel lel lī āh dü-çeşm-i ḫūn-feşānımdan

783.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ol şāh-ı kerem bendeler[e] ḳıldı ʿaṭālar
Şād oldu yine devlet-i ḥüsnüñde gedālar

Zāhid nice dil-beste-i zevḳ olmaya ʿuşşāḳ
Bā-ṣavt-ı ḥüsn diñle ḥüseynīde nevālar

cānım yele lel lel le lel le lel le lel lel lel lī tere lī yele lī yele lā yel lā yel lā le lī amān

784.

Semāʿī

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Ḫayāl-i ʿāşıḳa būs-ı kenāra gelmez imiş
Metāʿ-ı ẕevḳ-ı ṣafā bu diyāra gelmez imiş

gel ā serv-i bülendim gel ā laʿl-i ḳandim dīdem giryānest (...) fiġānest ciger püryānest āh beyā beyā ḳurbān-ı tū em vāy

Geçirme ʿārif iseñ ġamla vaḳtini çün kim
Kişi bu ʿāleme ʿömrüm dü-bār gelmez imiş

785.

Ḫaṭīb-zāde Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Çeşmiñle seniñ böyle siyeh meyl-i füsūndur
Her bir nigehiñ ʿāşıḳa bir cām-ı cünūndur

Bīçāre dil-i ʿarż-ı tecellāyı ḳo ey dil
İsrāf-ı rū eyleme ki dūr u füzūndur

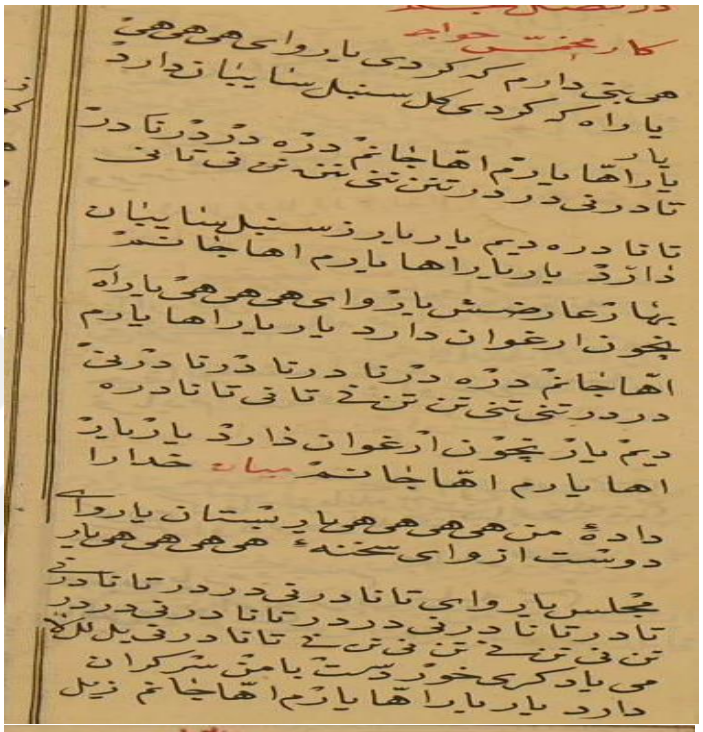
cānım ʿömrüm mīrim yele lā lī tere lellā lī yār yār

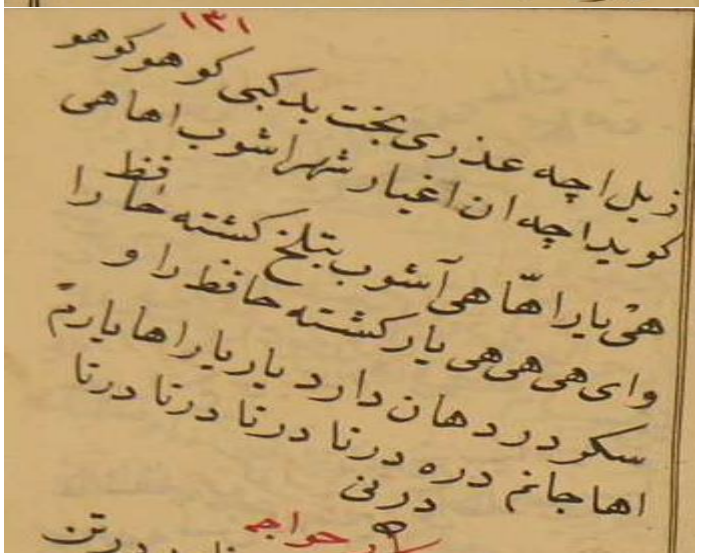
123a [131a]

Der-Faṣl-ı ʿAcem

786.

Kār Muḥammes Ḫˇāce [Güfte Ḥāfıẓ Şīrāzi] (F)[559]

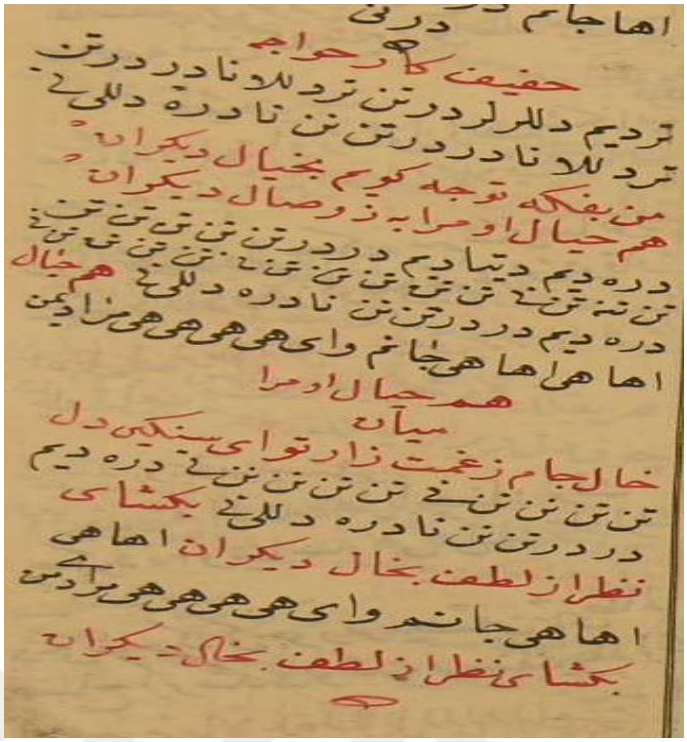

787.

[559] Kılıç: s.683, 129a

Ḥafîf Kār Ḫˇāce [Güfte-i Cāmī] (F)[560]

123b [131b]

788.

Aḳṣaḳ Fāḫte Beste[561]

Bir şeh ki tāc-dārān olmaḳda ḫāk-ı rāhı
Ben gibi bir gedāya müşkil anıñ nigāhı

cānım yele le le lel lī ʿömrüm tere le le lel lī mīrim yele le le lel lī ā tere le lel lel lī ḳurbānıñım ḥayrānıñım men bende-i fermānıñım

ʿĀşıḳların gözüne çerḫ-i siyeh edersin
Gāhīce sen giyersin bu aṭlas-ı siyāhı

789.

Ḥafîf Beste [Güfte Nedīm][562]

---

560 Kılıç: s.685, 129b

561 Ersönmez: s.17; Kılıç: s.688, 132a;
TRT REPno: 2269, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/8.html

562 Macit: G.16/1,2; Kılıç: s.701, 134a; Ersönmez: s.18

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ṣabā ki dest ura ol zülf müşk-i nāb ḳoḳar
Açarsa ʿuḳde-i pīrāheniñ gül-āb ḳoḳar

Ne berg-i güldür o leb çignesem şeker ṣanırım
Ne ġoncedir o dehen ḳoḳlasam şarāb ḳoḳar

āh belī belī ter yelel le lel lī tere lī yele le le le le lel le le lī yār

790.

Zencīr Beste[563]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Alıp yine eline muṭribā çeġāneleriñ
Cigerde oynasa hey heyleriñ terāneleriñ

Daḫi şu dügmegi çözmez misin be hey ẓālim
Ṣabāḥ erişdi tükenmez seniñ bahāneleriñ

āh ʿömrüm yā lā yele le lel lel le le le le le lī mīrim yā lā yel le lel lel le le le le le le le lī yār muṭribā āh çeġāneleriñ

791.

Ḥafīf Beste

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Bir şūḫa ʿāşıḳım baña biñ mekr ü āl eder
Bir serve māʾilim ki ḫam-ı ḳadri āl eder

Būs-ı lebiñ diler göñül ammā o seng-dil
Virmez şifāyı ṣadre ne mum ne bal eder[564]

yār yele lel le le lel le le lel le le lel lī belī yārim belī ā cānım belī şāh-ı men

792.

563 Kılıç: s.689, 132a

564 Mısranın vezni hatalıdır.

Ḥafîf Beste[565]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿîlü fāʿilün

Neẕẕāre ḳıl göñül o büt-i māh-ı ṭalʿata
Baḳ baḳ beni bu ḥāle ḳoyan bî-mürüvvete

Ḥayfā bu gülşen içre mānend-i fāḫte
Feryādım etmedi eşer o serv-i ḳāmete

yār yār nāzenînim o büt-i māh-ı ṭalʿate

793.

Ḥafîf Beste
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Gözüm ki ḳana boyandı şarābı nʾeyleyeyim
Ciger ki odlara yandı kebābı nʾeyleyeyim

Ne yāre yāradı çeşmim ne baña bilmem hîç
İlāhi ben bu avuc-ı türābı nʾeyleyeyim

124a [132a]

794.

Çenber Beste [Güfte Ṭāhir][566]
mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün mefāʿîlün

O şūḫ-ı mülk-i nāz ʿuşşākını dil-ḫaste eyler hep
Zücāc-ı dilleriñ senge cefā-şikeste eyler hep

Tebessüm-rîz olup olsa güşā-yı ġonce-i laʿli
Nice muʿciz-dem **Ṭāhir** gibi dem-beste eyler hep

795.

Çenber Beste [Güfte Ṭāhir][567]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ārzū etsem ʿaceb mi zülf-i yāre şāneveş

---

565 TRT REPno: 21228, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/27.html
8278, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/26.html

566 Kılıç: s.693, 133a

567 Kılıç: s.689, 132a

Yandı dil tāb-ı cemāl-i hüsnüñe pervāneveş

Nāz āġāz ile gāhī eyle niyāz etdikce sen
Öldü gitdi āşināsından o meh bī̱gāneveş

796.

Çorbacı-zāde Semāʿī
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Görüp ʿaks-i leb-i dildār mirʾāt-ı süveydāda
Nihān bir laʿl-i ter buldum derūn-ı seng-i ḫ̱ārāda

belī yārim ā cānım mihribānım amān amān āh
nihān bir laʿl-i ter buldum derūn-ı seng-i ḫ̱ārāda

İşitdim şebnemi cezb etdügin ḫ̱urşīd reşkinden
Ḳapıldım ben daḫ̱i bir āfitāb-ı ḥüsne dünyāda

797.

Devr-i Revān Şarḳı Semāʿī [Güfte Rāşid][568]
fāʿilāṭün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Çekmem el biñ cevr ederse ol şeh-i bī-dāddan
Kām alır ṣabr eyleyen[569] baḫ̱t-ı sitem-muʿtāddan
Raḥm edince ḳalmam āh u nāle vü feryāddan
Ben rusūm-ı ʿaşkı ögrendim dil-i nāşāddan

Cevrin artırdı ben etdikce temennā vuṣlatıñ
Ġālibā bende ṣanır ancaḳ ʿalāḳa ḥāletin
Ben mi īcād eyledim sevmek sevilmek ʿādetiñ
Ḳaldı āyin-i muḥabbet Ḫ̱üsrev ü Ferhāddan

Rāşidā dil nūş-ı meyde doġrusu mecbūr olur
Tevbeyi bozmadım ammā nʾeylesin maḫ̱mūr olur
Her yıḳıldıḳca ḫ̱arābāta düşen maʿmūr olur
Çoḳ dil-i vīrān yapıldı bu ḫ̱arāb-ābāddan

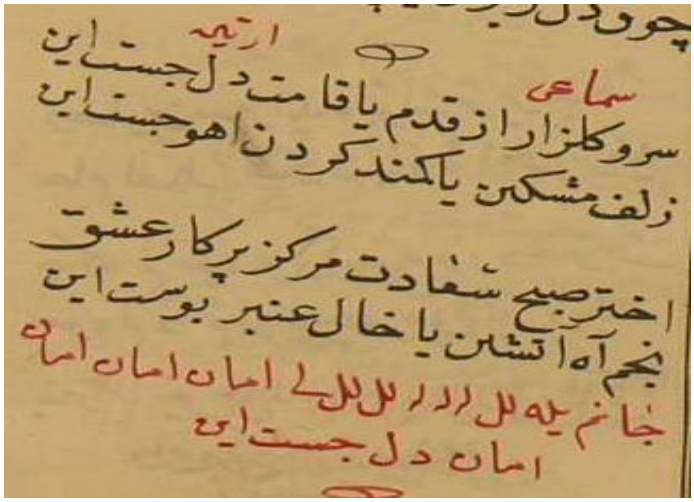
798.

---

568 Kılıç: s.708-709, 135b

569 eyleyen: eden M

Semāʿī (...) (F)

124b [132b]

799.

Semāʿī[570]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Meclisde gece ḳāmet-i cānāne ṣarılsam
Mestāne düşürsem de o fettāne ṣarılsam

Pür-tāb-ı ruḫ-ı aşkım ey şūḫ desem ben
Hem çün kemer ol serv-i ḫırāmāne ṣarılsam

yār yār yāre ṣarılsam ten ten dir ten nen dir ten dir tenen tenī tenī dir tenī ten dir ten nen dir tenen tenī tenī tenī tenī ey yār yār yār yār yāre ṣarılsam

800.

Semāʿī [571]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Mestāne ḫırām eylese ol serv-i ḫırāmān
Çāk kūşe-i dāmāne varır çāk-ı girībān

Sen ʿazm-i gülistān edicek reh-güẕeriñde
Sāyen gibi üftāde göñül ḫāk ile yeksān

---

570 Kılıç: s.750, 145b

571 Kılıç: s.750, 145a

ter yel lī yel lī yele lā cānım yele lā lī serv-i ḫırāmān

801.

Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Ruḫların seyr edelim berg-i gül[572]-i ter yerine
Cām-ı laʿliñ çekelim bāde-i aḥmer yerine

Çekelim sīne-i bī-kīneye zer-duḫterini
Sevelim dāʾim o gül-çehreyi dilber yerine

yenter lā tīr yelel le lel le lel le lel le lel le lel lel lī vāy berg-i gül-i ter yerine

802.

Semāʿī[573]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Hep nāle-i ṣad-nüktem o ṭannāza degil mi
Dil gülşen-i hüsnüñde nev-āġāze degil mi

Dürrī-i ruḫuñda beni bī-sūz ṣanırsın
Baḳ ister iseñ dāġ-ı dile tāze degil mi

lel lel lī yelel lel lel lī yel lel lī yel lel lī yel lel lī
āh tāze degil mi

803.

Semāʿī[574]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ey ġonce-dehen āh-ı seḥerden ḥaẕer eyle
Āyīne-i mihr-i ruḫuñı bī-keder eyle

Ey bülbül-i ḫoş-lehçe gözet naġme-serāya

---

572 gül: -M

573 Kılıç: s.743-744, 145a

574 Kılıç: s.465, 75a; Ersönmez: s.205;
TRT REPno: 4096, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13625.html

Bir kūşede ṣad-ʿişve-nümā cilveler eyle

dem derellā dir nā dir dir nen tene nī tā dir nī ten nen nen yelel lī yele lā lī hey hey hey āh ten ten nī tā dir nī

125a [133a]

Faṣl-ı ʿAcem ʿAşīrān

804.

Remel Beste[575]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Fikr-i ḫaṭ ile ʿazm-i çemendir murādımız
Gel añmadan o<l> gonce-dehendir murādımız

Gūş et nevā-yı bülbül[ü] dil-beste olmadan
Naʿtī hemān ṣavt-i ḥasendir murādımız

tā dillī tene nī tenī tenen dir tenī tene nī tenī tenen āh āh ten nen murādımız

805.

Ḫafīf Beste [Güfte Naḥīfi][576]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ḳande varsa ʿāşıḳ-ı bīçāre cānānıñ arar
Derd ile bīmār olan elbette dermānın arar

Ṣanma raḥminden ṣunar destiñ dil-i mecrūhuma
Ol kemān-ebrū cigerde tīr-i müjgānıñ arar

āh belī belī belī belī dost belī yel lel lā lī çāre cānānıñ arar

806.

Beste Muḫammes

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Geldi peyām-ı vaṣlı o şūḫuñ muḥāl ilen

---

575 Kılıç: s.755, 147a; s.1280, 275b

576 Aypay: s.123, G.121/1, 2; Acar: s.182, 45a; Kılıç: s.758, 147a; s.855, 173a; s.1121, 236b

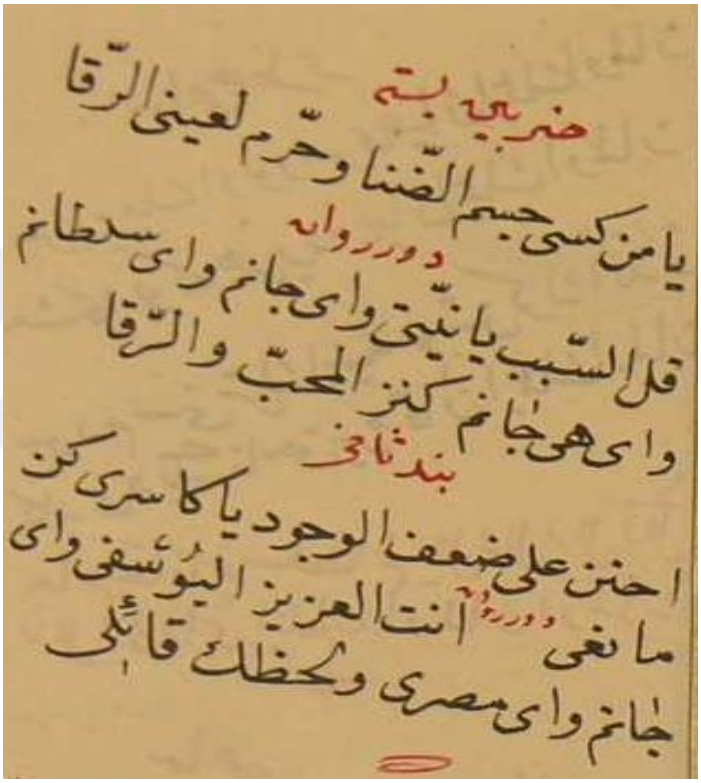
Ṭāḳat güẕār firḳat maḥż melāl iken

Gördüm felekde ġurre-i ʿīd-i cemāliñi
Rūz-ı firāḳ-ı yār ile ḳaddim hilāl iken

ye lel le lī terel le lel lī ye lel le lel lī terel le lel lī ye lel le le le lī yā lā yā lā ye le lel lel lī yār yār o şūḫuñ muḥāl iken

807.

Ḍarbeyn Beste (A)

808.

[Güfte Münīb][577]

Cān [u] ten nitekim ola tende
seniñ üftādenim efendicigim amāñ ʿömrüm ā sulṭānım vāy vāy vāy efendicigim vāy

Bende bil baʿde-zīn beni bende
seniñ

[577] Güftenin vezni bulunamamıştır.

Naḳarat
Derd-i ʿaşḳıñla ḫurşīd-i ġamda
Şekvā etmem eger ölürsem de
Bil ki faḫr eylerim ki ʿālemde

seniñ üftādenim efendicigim amān

Ḳaldım ayaḳda pāymāl-i zebūn
Bī-kes ḫaste-ḥālim baġrım ḫūn
Etme eller gibi beni maḫzūn
seniñ

Ḳalmasın dil-i **Münīb**veş mehcūr
Yine şefḳatden eyleme dūr
İltifātıñla kıl beni mesrūr
seniñ

125b [133b]

809.

Semāʿī ʿIṭrī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ser vermek olur sırrı ʿayān eylemek olmaz
Müşkil bu ki her yerde beyān eylemek olmaz

Sevdim seni terk eyleyemem sen gerek oldur
Güldü dedi nā-ḥaḳ yere ḳan eylemek olmaz

cānım cānānım sultānım yelel le lel le lel le lel lī le lel le lel le lī vāy eylemek olmaz olmaz

810.

Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ey ʿaḳlım alan dilber-i mümtāz-ı cihānım
Üftādeñe şefḳat demidir rūh-ı revānım

Ḥaḳḳā ki güzel ġamzeleriñ var seniñ ammā

Bir nīm-nigāhıña dayanmaz dil ü cānım

yār ey cānım yelel lī ʿörüm tere lel le le le le lel lī mīrim yel le lā lī yār maḳbūl-i men

811.

Semāʿī [Güfte ʿİşmetī] [578]

mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Bileydi dil gibi dilber ġamı cihān nicedir
Bileydi cāşne-i şīve-i bütān nicedir

Şikāyetiñ ṣaḳın ey nāle duymasın dildār
Zamān ola diye şāyed o dilsitān nicedir

yā lel le lī yā le lel le lel lī tere le lel le lel le lel le lel āh āh yā le lel le lel le lel lī tere le lel le lel lī yele le lel lel lel lel lel le le lī yā lā yelel lī tere lel lī

812.

Semāʿī

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün) mefʿūlü feʿūlün

Neşʾe vü nāz ile ol ġonce-i ḫandān geliyor
ʿAraḳ ʿaraḳ olmuş
Naḳd-i ʿömrüm güzelim āfet-i devrān geliyor
Ruḫsāresi ṣolmuş

ʿAceb etmiş kimiñ āġūşını maʿmūr bu şeb
Dīdeleri pür-ḫˇāb

Ki ḫarāb kendisi destār-ı perīşān geliyor
Maʿlūm ki nʾolmuş

cānım yele lel lelle tere lel lel lī yele lel le le lī şīve ederek cilve ederek ʿişve ederek cānān geliyor ey cānım teni ten nā tene dir nā tene dir nī āh yār amān ʿaraḳ olmuş

---

578 İpekten: s.53, G.26/1,4; Aksüt: s.13; Ersönmez: s.19; Kılıç: s.780, 153b; TRT REPno: 1648, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/94.html

126a [134a] [Boş]

126b [134b][579]

813.

Güfte Cām-ı Cem Şarḳı ʿArażbār[580]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Cām-ı Cem nūş eyle ey **Cem** bu firengistāndır
Her ḳuluñ başıña yazılan gelir devrāndır

Kaʿbetuʾllāha varıp bir kez ṭavāf eyledigim
Biñ Ḳaramān biñ ʿArab biñ mülket-i Osmāndır

Şükr kıl Allāha kim geldiñ Firengistāna ṣaġ
Saġlıġında her kişi heft-iḳlīme ṣultāndır

Geldigin şehr-i Fıranca baġçesiniñ her biri
Sūre-i ḥūr u naʿīm ü ravża-i Rıḍvāndır

Nār aġaçları vü limon ḳaysu şeftālūları
Gülleri zībā çiçekler hem ṭuruncistāndır

ʿAyş ḳıl şehrinde bu şehzāde-i Efrencīniñ
Kim be-ġāyet nāzenīn-i Ḫüsrevā devrāndır

Ruḫları rengīn leb-i meygūn ʿanber beñleri
Laʿliniñ her ḳaṭresi biñ çeşme-i ḥayvāndır

Jengi leşker çekmiş ol ʿazm eyler İslām üstüne
Zülfünüñ her bir ḳılı ṣultān-ı Hindistāndır

Serv-ḳad ü sīmīn-tendir maḥbūb-ı efrengī-göz
Ay ile gün ḥüsnünüñ ʿaşḳında ser-gerdāndır

Saña bu ḥüsn ile bu şehzāde ṣāġar ṣunduġu

---

579 "Cām-ı Cem" adı verilen bu güftenin bulunduğu yer, makamlar fihristinde [135a] olarak yazılmıştır.

580 Çınar, Cem. (2007). Geleneğe Direnen Bir Şair ve Şiiri: Cem Sultan'ın Frengistan Kasidesi. *Turkish Studies*, 2 (4), 274-282.

Taḥt-ı Çīn mülk-i Yemen Īrān ile Ṭūrāndır

Minnet ol Allāha dāʾim[ā] ṭapañdır Ḫüsrevā
Ḥūbları bān oġlu bānlar hüsnüñe ḥayrāndır

Çalınır çeng ü def [ü] ḳānuñ figān-ı erġanūn
Ney[581] gırīvinden Firençe ser-te-ser efġāndır

Ḫūblar kāfir dilince naġmeler āġāz eder
Ol ḳara ṣaçlar güneş yüzlerde[582] müşk-efşāndır

Āteş odlarda müretteb sükkerī gül şerbeti
Ḥoḳḳa-i yāḳūt lebin terkīb-i firengāndır

Ḳıpḳızıl müşk ile pişmiş tāze balıḳ etleri
Maḥmūre-i mey-ḫor olana loḳma biñ cāndır

Yedi yıllıḳ ḳaynamış ṣāfī-i cām laʿli şarāb
Sāḳī-i sīm-sāḳ<ı> elinden her ṭaraf devrāndır

Ḳırḳ sekiz bān oġlu bān ḳarşımda ẕerrīn-cām ṭutar
On sekiz sāḳī bu meclisde cevān oġlāndır

Cümlesi ẕerrīn-kemer altun dibāce giydigi
Başları altun (...) elleri ʿuryāndır

127a [135a]

Ellerinde yeşm-i aḫḍar laʿl-i aḥmerden kadeḥ
Her kim içse ol ḳadeḥden mest-i cāvidāndır

Bunlarıñla ol şehenşāh-zāde ey şāh-ı Rūm
Bir gece zevḳ eylemek Miʿrāc-ı ʿArabistāndır

Kişiye dünyāda bir ẕevḳ ḳalır bir gökcek ad[583]
Salṭanat bāḳī ḳalır derler ise bu yalandır

---

581 ney: mey M

582 yüzlerde: yüzler M

583 Mısranın vezni hatalıdır.

Fırṣatı fevt eyleme ʿayş ile sür ẕevḳ u ṣafā
Yoḫsa bu dünyā-yı dūnuñ āḫiri vīrāndır

Ḥükm edenler bu cihān mülkünde şarḳ u ġarba dek
Ger Süleymān <e>ger Sikender ṣonucu virāndır

Pādişāhlıḳ bundan özge olmaz ey şāh-ı Cihān
Ḥātırıñ ḫoş eyle **Cem** iç meclis-i cānāndır

Ḫüsrevā şehzāde-kān-ı yādgāh-ı şāh-ı Rūm
Kimdir ol sultān Meḥmed oġlu **Cem Sulṭān**dır

127b [139b]

Der-Faṣl-ı Maḳām-ı Evc[584]

814.

Müsteẕād Ḍarbeyn Beste
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün
mefʿūlü feʿūlün

Çeşm-i siyehiñ mest mi yā ġamze mi bilsem
Etdi beni sersem
Laʿl-i lebiñ ġonca mı ya noḳta mı bilsem[585]
Eyā niçe ṣorsam

Hicr [ü] elemi yār seni eylerse de bīmār
Eyler yine tīmār
Būs-ı lebim emdirir deyü ammā deme isim[586] (?)
Ey dil oṭur öpsem

yā le le le lel lī yel le le le lel lī tere li yelel lel lel lel lel lel lī ġamze mi bilsem etdi beni sersem

815.

584 Makam fihristine göre bu faslın [140a]'dan başladığı söylenmiştir.
585 Mısranın vezni hatalıdır.
586 Mısranın vezni hatalıdır.

Muḫammes Beste [Güfte Vehbī][587]
mefʿūlü fāʿilātü mefāʿilü fāʿilün

Şeydā-ter eyledi beni ḫuy-kerde gerdeniñ
İki yaḳayı görmeye bir yerde gerdeniñ

Olsun günāh boynuña bir daḫi söylemem
Çöz dügmeñi olsun āzürde gerdeniñ[588]

yā le lel le le lel le le lel le le lel le le lel le le le le le le tel lī olsun āzürde gerdeniñ

816.

Nīm-devr Beste[589]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Teġāfül dīde-i cevrim o şūḫ-ı nāz<u>-perverden
Muhaldir eşk-i ḫūn-ālūd aḳıtsam dīde-i terden

Edelden ol cefā-cū vaʿde-i kemmūn teşrīfin
Çü ḫalka dīde-i ḫūn-bārımız ayrılmadı derden

817.

Ḥafīf Beste Ṭabʿī[590]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Gelirse meclise ol āfet-i cihānı görüñ
Ne ḥüsn-i Yūsufa mālikdir ol cevānı görüñ

Çekerse nāvek-i müjgānıñ ʿāşıḳa bir kez
Ne toẓlar ḳoparır ol ḳaşı kemānı görüñ

āh yel le lel le le le lel le le le le lel lel lel lī ḳaşı kemānı görüñ

818.

Remel Beste Dil-ḥayāt[591]

---

587 Kılıç: s.1686, 381b;
TRT REPno: 10430, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2555.html

588 Mısranın vezni hatalıdır.

589 Çırak: s.123, 139b; Kılıç: s.1683, 381a

590 Kılıç: s.1689, 381b; TRT REPno: 4782, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2442.html

591 Ersönmez: s.67; Kılıç: s.1686-1687, 381b;

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Çoḳ mu fiġānım ol gül-i zībā ḫırām içün
Elbetde saʿy eder kişi ʿālemde kām içün

Maḳṣūd cevr ise baña besdir tecāhülüñ
Ey şūḫ verme kendiñe zaḥmet cefām içün

efendim āh yele lel lel le le lel lel lī tere lī yelel le le lel lī āh belī şāh-ı men

819.

Remel Beste

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Kūyuñ ki seniñ pādişehim ḳıble-i cāndır
Rū-māl teveccühde göñül nice zamāndır

Sır-ı deheniñ[592] cevher-i cān gibi derūnda
Yoḳ çıḳdığı aġyāra nihān ḥaḳḳa ʿayāndır

āh cānım yā lā yel lel lel lel lī tere lī yelel lel lel lel lī ḳıble-i cāndır

820.

Muḫammes Beste[593]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nergis-i maḫmūruñ açmış şīve-i mestāneden
Bilmem ol āfet ne görmüş bu dil-i dīvāneden

ʿİşve-bāzım şekve-i ḥasret-keşānım diñlemez
Bī-ḫaberdir mest olanlar lezzet-i efsāneden

dere dellā dellā dir dir ten tene nen dir dir
tene ten dir ten nen dir ten dir ten dellā dir dir

821.

TRT REPno: 3066, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2394.html

592 sır-ı deheniñ: serv dehen M

593 Çırak: s.122, 139b; Duran: s.85, 119a; Erden: s.249, 264a; Kılıç: s.1668, 379a

Muḫammes Beste[594]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ṣorma gel ḥālim benim kim yārdan ayrılmışım
Bir leb-i gül ġonce-fem dildārdan ayrılmışım

Nice nālān olmayım bülbül gibi zārī ḳılıp
Çeşm-i āhū bir şeker-güftārdan ayrılmışım

ʿömrüm amān kim yārdan ayrılmışım vāy

128a [140a]

822.

Zencīr Beste[595]
mefāʿilün feʿilātün mefāʿilün feʿilün (faʿlün)

Ẓiyā-yı mihr edip neşve-i şarāb saña
Ṭutar elinde ḳadeḥ māh [u] āfitāb saña

Ṭoḳuz dolansa nʾola çarḫı zühre nā (?)[596]
Girince bezmiñe edince intisāb saña

tā dir ten dir tenen tenen dir tenen nenen dir tā dir ten yār şarāb saña

823.

Cemālī Düyek Beste
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

ʿĀşıḳım ʿāşıḳ saña et āfet-i cān bilmiş ol
Tabıñı ʿaşkıñ edem sīnemde nihān bilmiş ol

Bilmediñ gitdiñ ḫulūṣ-ı çāker-i dīrīniñi
Çoḳ arar bulmazsın ey āfet-i devrān bilmiş ol

824.

---

594 Kılıç: s.1673, 379b

595 TRT REPno: 11711, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2583.html

596 Mısranın vezni hatalıdır.

Semāʿī [Güfte Nedīm][597]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Cihān ḥayrān-ı dīdārıñ esīr-i ṭalʿatıñ āfāḳ
Viṣāliñ Kaʿbe ruḫsārıñ gören [vü] görmeyen müştāḳ

Ṣalın nāz ile gülzāra leṭāfet ver çemenzāra
Görüp rūyunu hemvāra ṣafā-kesb eylesin ʿuşşāḳ

Amān baña ʿitāb etme mehi setr-i sehāb etme
Yüzüñ göster ḥicāb etme görünsün çehre-i berrāḳ

Nedīm-i zār u giryāna neden bu vażʿ-ı bīgāne
Efendim yoḫsa iḥsāna ḳuluñda yoḳ mu istiḥḳāḳ

825.

Devr-i Revān Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Yaḳıldı ḥāṭırım göñlüm ḫarāb oldu göñül[598] bilmez
Gene cevr etmek ister tāze-der-ḥāṭır göñül bilmez

Zebāndır dostlar nev-reste-dilber sevmesin kimse
Gerek cān vermek ḳabūl etmez gerek yolunda ol bilmez

amān ẓālim amān cān amān kāfir amān bilmez

826.

Devr-i Revān[599]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Esīr-i zülfüñüm kākül-perīşān bir efendimsin
Dil-i dīvāneme zencīr eden ṣāḥib-kemendimsin

Ḳolun ṣar boynuma ey gül-beden āġyāra dāġ olsun
Ḥamāʾilveş benim sen ḥırz-ı cānım sīne-bendimsin

827.

---

597 *Nedim Divanı*'nda bu gazel bulunmamaktadır.

598 Mecmuada, gönül yerine "o gül" şeklindedir.

599 Çırak: s.127, 142b; Kılıç: s.1699, 383b

Şarḳı Devr-i Revān [Güfte Fā’iḳ]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Meyl edip bir naḫl-i nāza olmuşum efgendesi
Ben gibi mecnūn-ṣıfat var ṣad-hezār giryendesi
Cān u dilden meh-cemāliñ ben de oldum bendesi
Ruḫlarıñ aḥmer dişiñ dürdāne sen bir dānesin

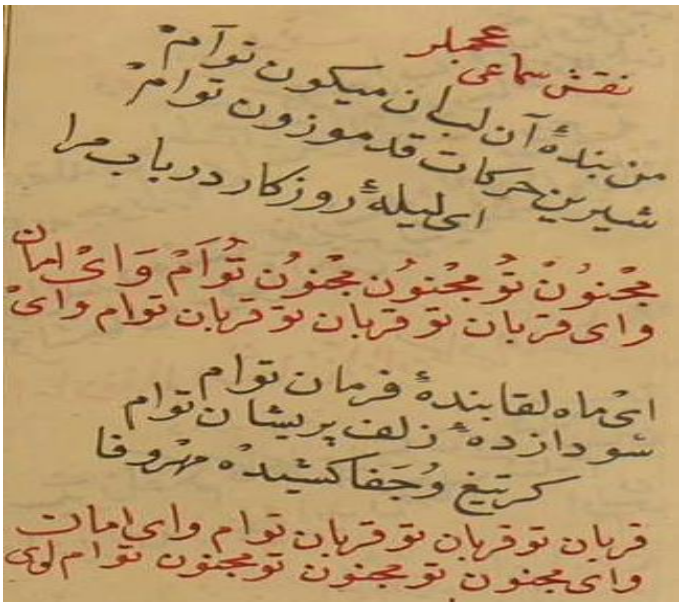
Vuṣlatınıñ ḥasret içün çekdigim derd ü belā
Çehre-i pākıñ münevver ol siyeh-çeşmiñ ālā
Yoḳdur aḳrānıñ efendim ḫūblara etdim ṣalā
“Ruḫlarıñ aḥmer dişiñ dürdāne sen bir dānesin”

Ummazım aṣlā bulam bu derd-i ʿaşkıñdan necāt
Gerdeni ṣāfında vardır lezzeti ḳand-i nebāt
Nīm-nigehle mürde-cānım yeñiden buldu ḥayāt
“Ruḫlarıñ aḥmer dişiñ dürdāne sen bir dānesin”

Fā’iḳ-i bī-çāredir ʿaşk-ı mecāzıñ hüneri
Yoluna etdim fedā cānā seniñ cān u seri
İki yüzden ṣoñra dört ismiñ ḥesābı ey peri
Ruḫlarıñ aḥmer dişiñ dürdāne sen bir dānesin

128b [140b]

828.
Naḳş Semāʿī ʿAcemler (F)

829.

Semāʿī [600]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Ṣabr eyleyemem ol güle cānım demedikçe
Ārām-ı dilim gonce-dehānım demedikçe

Cānım gibi sīnemde yer etse de o māh
Maḥfūẓ olamam rūḥ-ı revānım demedikçe

amān amān hey yār amān amān hey dost amān amān hey yār ***yürük*** *tenen nī tenen nī tenen nī tenen nī tenen* ***mükerrer*** *ten ten cānım* ***ağır*** *demedikçe demedikçe vāy*

830.

Semāʿī [601]

Bize sūz-ı dilden ol meh yanaraḳ saña şikāyet etdi
Benim āteş-i derūnum aña da sirāyet etdi

Edeli niyāz-ı būse beter eyledi cefāyı
Demedi o bī-mürüvvet baña ʿarż-ı ḥācet etdi

ten ten dir tenen dir dir ten nī tā nā dir nī tene ne nen dir ten dir tā nā tene dir nī āh cānımı sūzān ʿaḳlımı nālān beni ḥayrān etdi cānım āh şikāyet etdi

831.

Semāʿī

mefāʿīlün feʿilātün mefāʿīlün feʿilün (faʿlün)

Niçün remīdedir ol şūḫ cāna yaḳlaşmaz
O şāhbāz naẓar-ı āşiyāna yaḳlaşmaz

Ne daʿvetimize rāġıb ne meyl var bilmem
Hezār-nāz ile eyler bahāne yaḳlaşmaz

---

600 Kılıç: s.1714, 388a

601 Kılıç: s.1718, 388b

yel lel lī yel le lī yelel lī yel le lī āh o sīm<ü>-ten gül-beden
ṣarılsam ben nen tene ten ten ṣabr u sāmānım aldı
ṣultānım vāy

832.

[Başlıksız][602]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Mest etdi beni dāʾire-i sāġar mı nedir bu
Deldi cigerim naġme-i ḫançer mi nedir bu

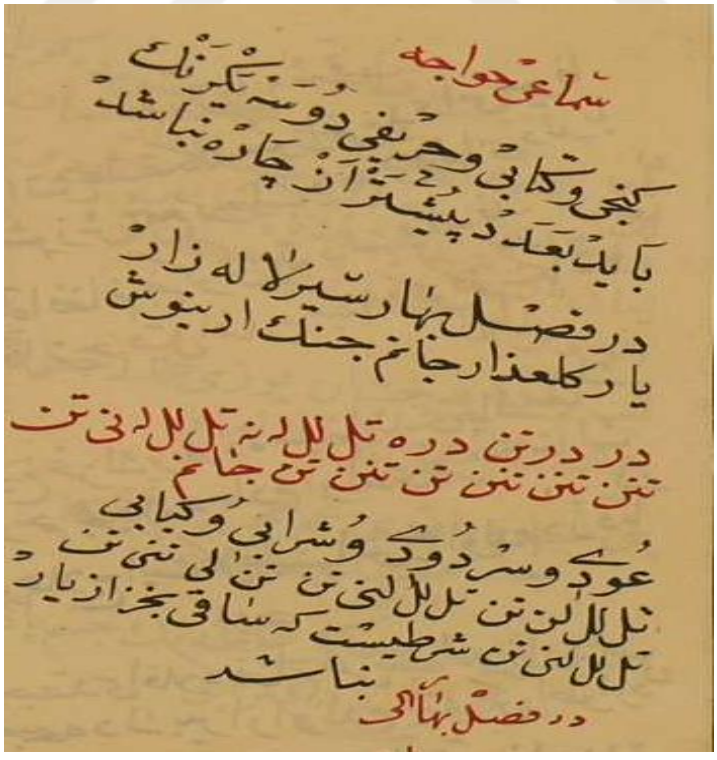
Destindeki taḳvīm mi mecmūʿa mı yoḫsa
ʿUşşāḳ ḥesāb etmege defter mi nedir bu

amān amān amān ey şīrīn-zebānım amān
amān amān ey rūḥ-ı revānım yār yār yār sāġar mı nedir bu

129a [141a]

833.

Semāʿī Ḫˇāce (F)[603]

[602] Kılıç: s.1719, 388b; TRT REPno: 7629, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2500.html

[603] Kılıç: s.1704, 386a

834.

Semāʿī [604]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Her ser-i zülfe deger el tene ten nā dir dir
Bu ise elde degil müşk-i Ḫoten nā dir dir

Ḥāṣılı mis̲li bulunmaz dürr-i yektādır[605]
Sīm-beden ġonce-dehen gül gibi ten nā dir dir

vāy dir dir dir tenen diller dir tenen ten tene ten
nā dir dir vāy vāy dost tene ten nā dir dir vāy

835.

Semāʿī [606]

mefʿūlü fāʿilātü mefāʿīlü fāʿilün

Emdirmege bize lebiñ ġam çeker misin
Ey gonce-fem ne var eriyecek şeker misin

Oldum selāmına seni gördük de muntaẓır
Ḳurbānıñ olduġum bizi görmez geçer misin

ʿömrüm amān amān cānım el-amān ey ḳaşı kemān
ey mihribān emdirmege bize lebiñ ġam çeker misin

836.

Semāʿī Ṭabʿī [607]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Būs eyler iken dāmenini pāyına düşdüm
Tīrin gözedirken o ḳaşıñ yayına düşdüm

Ey şāh-levendim şūḫ-pesendim luṭf eyle meded bendeñe sulṭānım efendim gel gel gel ey yüzü māhım gel ey çeşm-i siyāhım ben ḥālimi yandım saña āh eylemediñ sen üftādeñe

---

604 Kılıç: s.1716, 388a

605 Mısranın vezni hatalıdır.

606 Kılıç: s.1718, 388b

607 Kılıç: s.1705, 386b

bir kerre nigāh eylemediñ sen āh āh āh bilmem nedir ey dost yanında günāhım yanıñda günāhım

İkşīr-i bahādır dediler baña ġubārıñ
Dergāh-ı muʿallā-yı şeref-cāyına düşdüm

837.

Semāʿī [608]

Kūşe-i çeşm-i yārede ġamzeñe der-kemīn olur
Rüstem-i ʿaşḳ olursa da ṣanma göñül emīn olur

Dest-i niyāz ile yapış dāmen-i yāre sen hemen
Ḥüsn ḳabūle ey göñül bir gün olur ḳabūl olur

āh yā lā yele lel lī yel le lī yelel lī yelel le lel le le le lī tīr lā ter lā yelel le lī dost yel lel lī vāy yelel lel lel lel lī yelel lī dost yel lel lī vāy yelel lel lel lel lī yelel lī dost yelel lel lel dost yelel lel lel yelel le lī vāy āh āh ahā yār-i men belī mīr-i men

838.

Semāʿī

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Sāḳī ḳo biraz kām alalım bezm-i cihāndan
Ayaġımızı kesme bizim pīr-i muġāndan

Cūş eyleyelim bāde-i maḥbūb ile āḫir
Tā bezm-i cihān vere nişān bāġ-ı cināndan

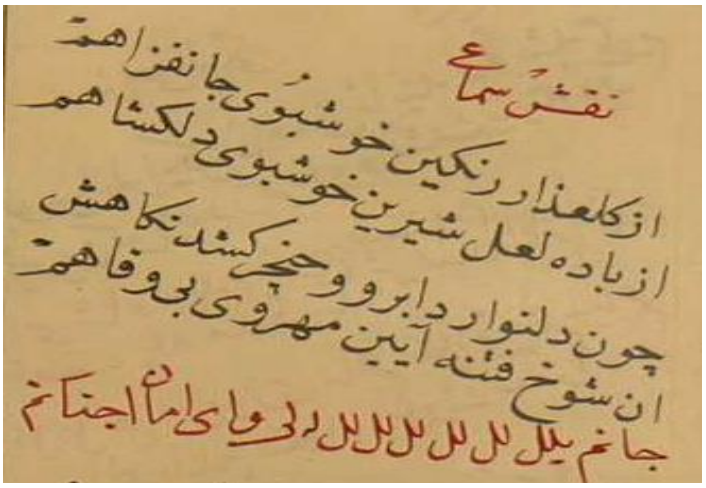
yā lel le lel lel lel lel le lel lī āh bezm-i cihāndan

129b [141b]

839.

Naḳş Semāʿī (F-T)

608 Kılıç: s.1717, 388a; Güftenin vezni bulunamamıştır.

نقش سماع
از کلعذار رنگین خوشبوی جانفزاهمه
از باده لعل شیرین خوشبوی دلکشاهمه
چون دلنواز دابرو و خنجر کشند نکاهش
ان شوخ فتنه آیین مهروی بوفاهمه
جانم للل لل لل ل

Āteş-i ʿaşḳıñla sūzānım meded ey bī-vefā
Sūziş-i şemʿ-i ruḫuñ yaḳdı dilim ey dilrübā
Āh [u] efġānım benim gūş etmediñ ḳıldı fedā

Gel teraḥḥum ḳıl efendim mübtelā göñlüm saña saña saña amān

Tīġ-i ġamzeñ bir naẓarda sīnem etdi çāk çāk
Zaḫm-ı hicriñle demādem oldu baġrım tāb-nāk
Bir ʿilāc et gel ṭabībā şimdi oldum derd-nāk

"Gel teraḥḥum ḳıl efendim mübtelā göñlüm saña saña saña amān"

Çıḳdı eflāka fiġānım her şeb āh u zārdan
Ṣubḥa dek bī-zār oldum etdigin eṭvārdan
Ḳalmadı tāb [u] tuvānım cevrle āh u zārdan

"Gel teraḥḥum ḳıl efendim mübtelā göñlüm saña saña saña amān"

Uyma aġyāre beni vaṣlıñla eyle şādmān
Nūş-ı mey et ẕevḳ-yāb ol ʿaşḳıñ ile her zamān
Būs-ı laʿl-i nābına şāyān eyle el-amān

842.

Şarḳı Devr-i Revān

11'li Hece Ölçüsü

Henüz oldum bir telegin (?) meftūnı
Telegime (?) melek desem yaraşır
be-rūy be-rūy yaraşır
Ṣırma teller ile örmüş ṣaçını
Buna ʿıṭr-ı şāhlar sürsem yaraşır

"be-rūy be-rūy yaraşır"

Ayaġına giy yüksek nālini
Gider ḥalvete ṣalını ṣalını
Kimse görmüş degil tenini

“be-rūy be-rūy yaraşır”

Bir baḳışla ʿaḳılcığım alıcı
Cümle ʿālem saña olsun (...)
İki memeleri Saḳız turuncu

130a [142a]

843.

Şarḳı Ṣofyān
8’li Hece Ölçüsü

Gördüm bir ġonce-i ṣahbā
Meclis-i ʿişvede gūyā
Düşdü ʿaşḳa dil-i şeydā *amān amān*

Baḳ benim ḥālime cānā (...) ey gül-i zībā

Lebi bir laʿl-i bedeḫşān
Yüzü güldür ḫaṭ reyḥān
Boyu bir serv-i ḫırāmān *amān amān*

Baḳ benim ḥālime cānā (...) ey gül-i zībā

Beni āteşlere yaḳdı
Ġam-ı hicrāna bıraḳdı
Cāh-ı ġafletlere ṣaldı

Baḳ benim ḥālime cānā (...) ey gül-i zībā

Müşerref ḳıl dil ü ḫākı
Ġalaṭanıñ cism-ı pākı
O güzeldir (...)

844.

Şarḳı Devr-i Revān
8’li Hece Ölçüsü

Cānım seni gülüm seni

Ne yapsam nʾeylesem seni
İki elim yüzüme ṭutsam
Lālāndan istesem seni

Gel gidelim bizim bāġa
Gel işleyelim bu dāġa
Ḳol ḳola gerdān dudaġa
Bir de ben öpsem olmaz mı

Cānım düşmüşsün ellere
Dāstān oldum dillere
Alsam gitsem bāġ ellere
Ḳulum desem olmaz mı

Egil [gül] dal incesi gibi
Ṣalın gül dal incesi gibi
Güvercin yavrusu gibi
Ḳoynumda beslesem seni

845.

Devr-i Revān Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Yazıldı naġme-i ḥālim
Bildiñ mi cümle aḥvālim
Baña raḥm eylemez ẓālim
Baña yārdan ḫaber var mı

Başımda dürlü efkārım
Güzel sevmek benim kārım
O güzeldir cümle varım
"Baña yārdan ḫaber var mı"

Yanıp yaḳıldığım bilmez
Aḳan çeşmim yaşın silmez
O güzel inṣāfa gelmez
"Baña yārdan ḫaber var mı"

Bī̇çāre ḳaldım bī̇çāre
Mecālim yoḳdur inkāre

Eser ṣabā o gülzāre
“Bañа yārdan ḫaber var mı”

130b [142b] [Boş]

131a [143a] [Boş]

131b [143b] [Boş]

132a [144a]

Der-faṣl-ı Kūçek Hevāları[609]

846.

-I-

İbtidā Kūçek gelmezden evvel bu Gerdāniyye Şarḳı Kūçekci aġāze eder
11’li Hece Ölçüsü

Baġdād ellerinden aşıp gelirim *yār ey gelirim*
Ben de sevdigimi arar bulurum *ẓālim gel gel*
Āh efendim size Kūçekim ṣorarım *ḫā’in gel gel*

āh cānım cenān geliyor mu şu semtden ẓālim şu semtden

Der ***Kūçekçi*** sevinirim bu ʿaşḳa *amān bu ʿaşḳa*
Düşdüm dostlar bir yavrunuñ derdine
Ḳurbanlar keseyim ṣardığım gece

“āh cānım cenān geliyor mu şu semtden ẓālim şu semtden”

Der ***Kūçekçi*** acımaz mısın kendine
Düşdüm dostlar bir yavrunuñ derdine
Esirgemez misin derdmendine

[609] 136b [148b]’ye kadar devam eden bu fasıl, *Köçekçe* olabileceğini düşündüğümüz bir eserdir. Eser; Kûçek, Kûçekçi ve Pişekâr adlı üç kişinin diyalogları arasında yer alan toplam 16 adet Şarkı ve Türkü’den oluşur. Bu eser, olaya dayalı bir hikaye olması ve karakterler açısından “ortaoyunu”na da benzemektedir.

“āh cānım cenān geliyor mu şu semtden ẓālim şu semtden”

Der ***Kūçekçi*** doġru insem yoluma
Keşke Kūçek gelse benim uġruma
Bilmiş ol ki cān veririm uġruna

“āh cānım cenān geliyor mu şu semtden ẓālim şu semtden”

Bu Türkīye başlar Kūçek gelmez

-II-
Maḳām-ı Ṣabā Uṣūleş Çār-ḍarb
8’li Hece Ölçüsü

Ḫūb cemālini gördügüm
Ḳara gözlerini sevdigim
Ġonce güllerini derdigim

Gelindi çeşm-i siyāhım eglenme gözleri mestānım

Giyer ayaġına şalvarı
Oldum yalvarı yalvarı
Yalancı dünyānıñ dilberi

“*Gelindi çeşm-i siyāhım eglenme gözleri mestānım”*

Düşen deli göñül düşen
Deli olur ʿaşḳa düşen
Ḥarbi ḥarbi giyin ḳuşan

“*Gelindi çeşm-i siyāhım eglenme gözleri mestānım”*

Ḳarşıki dağıñ etegi
Kūçekci ḳurmuş oṭağın
Sīnem dilberler yataġı

"*Gelindi çeşm-i siyāhım eglenme gözleri mestānım"*

Ā ***Kūçekçi*** vezīr misin
Üstümüz nāẓır mısın
Çal çal paranı ḥāṭır mısın

132b [144b]

Der-Maḳām-ı Kūçek

-III-
Yine bu Şarḳı daḫi söyler
11'li Hece Ölçüsü

Ḳarşıdan gelme Kūçekim görürler
Görürler de seni elimden alırlar
Cān ʿazīzdir bil ki baña ḳıyarlar

Üç gündür beş gündür ara[rı]m seni bir dānem bulamam seni eger gelmez iseñ meydāna ḳorḳarım buçaġla urur öldürü[rü]m Kūçekim üç gündür beş gündür ararım seni bulamam

Yaġmur yaġar billūr olur izleri
Aġlamışa beñziyor gözleri
Öldürüyor şīve ile nāzları

"Üç gündür beş gündür ara[rı]m seni bir dānem bulamam seni eger gelmez iseñ meydāna ḳorḳarım buçaġla urur öldürü[rü]m Kūçekim üç gündür beş gündür ararım seni bulamam"

Hep siyāhlar giyer Kūçekim egnine
Kim almış Kūçekim seni ḳoynuna
Ben ölürsem günāhcıġım boynuna

"Üç gündür beş gündür ara[rı]m seni bir dānem bulamam seni eger gelmez iseñ meydāna ḳorḳarım buçaġla urur

öldürü[rü]m Kūçekim üç gündür beş gündür ararım seni bulamam"

Şimdi bu Şarḳıya başladıġı gibi Kūçek gelir

-IV-
Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Şöyle durun Kūçecigim seçilsin
ʿĀlemiñ üstüne raḥmet ṣaçılsın
Dāġlar yol ver küçük baña ṣarılsın

Geri dur hey gözlerini sevdigim ışra ışra çifte beñin (?) ṣaydıġım

-V-
Velehu
8'li Hece Ölçüsü

Geldi arslanım yürüdü
Yüregimde yaġım eridi
Dilim dimāġım kurudu

yürü hey gözlerini sevdigim

Baġçende biten gülüñdür
Şaḳıyan bülbül diliñdir
Kūçekçi seniñ ḳuluñdur

"yürü hey gözlerini sevdigim"

Evleriniñ öñü ḳaldırım
Ṣıyırtdım düşdüm baldırım
Gelin yoldaşlar ḳaldırın

"yürü hey gözlerini sevdigim"

Ḳoyun ʿaşḳıma yanayım
Bir deryā yoḳ mu dalayım

Ḳoluma naller (?) açayım

“yürü hey gözlerini sevdigim”

Gül yanaġıñ ḳoḳayım
Tenḥāda bile ḳopayım
Egil ṣaġından öpeyim

“yürü hey gözlerini sevdigim”

Kūçekimi alanlar ögmesin
İki cihānda gülmesin
Aç sīneñ ārzūm ḳalmasın

Gitdi dostlar Kūçek ḥālim nice olur

Ḳaranlıḳ oldu gözümüz
Kūçekim alanlar ögünmez
ʿĀşıḳ kendini bilmez

133a [145a]

-VI-
Velehu
8’li Hece Ölçüsü

İşte ben indim engīne
ʿĀḳıllar ermez fendine
Bir Kūçekçi bul kendine

“*Gelindi çeşm-i siyāhım eglenme gözleri mestānım”*

Der yemeni mi çekeyim
Siyāh poşu mu atayım
Kendime bir eş bulayım

“*Gelindi çeşm-i siyāhım eglenme gözleri mestānım”*

Baña ġarīb ʿāşıḳ derler
Ḫançeri sīnemi deler

Seni oradan ḳovarlar

Şöyle durun Kūçe[ci]gim seçilsin
ʿĀlemiñ üstüne raḥmet ṣaçılsın
Dāġlar yol ver eşim baña ṣarılsın

Dāġlar yol ver eşim baña ṣarılsın böyle ḳalırsa ṣonu güç olur

Kūçekin ḳoluma saydır

Elime aldım ṣaṭırı
Yoḳ mu *Kūçekin* ḥaṭırı
Darılır ben seni ḳorum
Şükür ḳodum hele ben seni dünyā gözüyle
Yüzüme baḳ yavru Kūçek nāz ile

Baḳ diñle sevdigim cānım Kūçekimi ḳodum peşīmān oldum şu yüz ā ġamzeñ teknesinden on cemāliñ köpügümüz çıḳdı ḳazıdı ʿaceb gözümüzüñ baş ile mey arasaḳ yoḫsa ayaġımızıñ yüz ile mey arasaḳ

Pīşekār cevāb verir

On beş gece aġlasan fāʾidesi yoḳdur

Kūçekçi der ki
Baḳalım bir ḳaç muʿammā söyleriz ol daḫi ḥāṭırımızdan çıḳmaz sözümüzü añlar idi yine añlar ise gelir

Ḫūb cemāli gibi

-VII-
Gecelerde girer oldu düşüme
Görenler gelmişsir ġarīb başıma
Ḳādir Mevlām yārdımcı ol işime

“Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur”

Gerçi gitdi Kūçek ḳaldım yayan
Şimdi Kūçek oldu yollara revān
Bu ḥasretle ḳoya nālem bir zamān

“Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur”

Demedin mi aġam ḳaldı şu yerde
Nice dayanayım dostlar bu derde
ʿAceb aġlar mı ola o yerde

“Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur”

133b [145b]

-VIII-
Velehu
Kūçekimi alanlar ögmesin
İki cihānda gülmesin
Aç sīneñi ʿārızım ḳalmasın

“Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur”

Ḳaranlıḳ oldu gözümüz
Küçügüm alanlar ögünmez
ʿĀşıḳ kendini bilmez

“Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur”

İşte ben indim engine
ʿĀḳıllar ermez fendine
Bir Kūçekçi bul kendine

“Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur”

Der yemin mi çekeyim
Siyāh poşu mu atayım
Kendime bir eş bulayım

"Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur"

Baña ġarīb ʿāşıḳ derler
Ḫançeri sīnemi deler
Seni oradan ḳovarlar

"Gitdi Kūçek gitdi ḥālim nice olur böyle ḳalır ise ṣoñu güç olur"

Şöyle durun Kūçekim seçilsin
ʿĀlemiñ üstüne raḥmet ṣaçılsın
Dāġlar yol ver eşim baña ṣarılsın

Böyle ḳalırsa ṣonu güç olur

Beyt
Kūçekçi bunu söyler Pīşekāre

Diñle sevdigim cāñım murādım Kūçeki ayaġıma getirmek göñlü var ise o da baña yalvarsın

Kūçek küsdükde bunu söyler

-IX-
Kūçek Hevāsı

Ā Kūçekim beni ara
Ḫançerde dayāndı cāna
Ya ne desem gerek ben saña

Baña mı küsdüñ baña mı ʿālemde varım baña mı

Dört yanıma baḳarım
Ṣular gibi aḳarım
Kūçekçi seni yaḳarım

Baña mı küsdüñ baña mı ʿālemde varım baña mı

Aġamda çıkd[ı] oyuna
Şāllar aṣıldı boynuma
On küçük daḫi uġruna

“Baña mı küsdüñ baña mı ʿālemde varım baña mı”

Ā Kūçekim barışalım
Nerelerde ḳavuşalım
Uzatmayalım barışalım

“Baña mı küsdüñ baña mı ʿālemde varım baña mı”

İnce dülbendiñ bükümü
Elden alacaḳ ʿaklımı
Dolaşdım Şām ʿiklimi

“Baña mı küsdüñ baña mı ʿālemde varım baña mı”

Bundan ṣoñra Kūçek söyler Pīşekāra

134a [142a]

bu sözleri

Diñle sevdigim cānım aġamı baña niçün küsdürdüñüz mal ister ise bende çoḳ verebildigim ḳadar veririm

Pīşekār söyler ki baḳalım vereceginiz nedir

Kūçek söyler

Ḳırḳ taḫta semmūr ḳırḳ taḫta ḳırḳ odanıñ incidārı ḳırḳ ḳız oġlan ḳız ḳırḳ döşek yapılıdır aġam segirdebildigi ḳadar sektelesin o daḫi olmaz ise altına bir küheylān at ṣırṭına bir semmūr kürk beline bir elmās ḫançer ḳoynuna bir mücevher sāʿat yan cebine ẕer maḥbūb ḳoyun cebine sefāḥat bende daḫi yolunda fedā dört serrāc güle biri kemān

çalar biri ṭanbūr çalar biri ṣanṭūr çalar biri de ḳānūn çalar ben de aġama pek güzel ya (...) ḳanūn çalarım aġama selām derim bu verdiklerimi alıp da benimle barışdı ne aʿlā yoḳ eger barışmaz ise aġamıñ belindeki elmās ḳabżalı ḫançeri çekerim kendime ḳıyarım

Şimdi Pīşekār Kūçekçiye söyler

Baḳ diñle Kūçekçi Kūçek gelmiş gözlerinden ḳan iniyor ve size bu ḳadar pīşkeşi var deyip tekrār ḳırḳ taḫta semmūr kürk deyip başlayıp ṣaymalı bu pīşekleri alıp da bize cefā etmeyecegine kefīl olur musun

belī oluruz der Pīşekār bize de ne var baḳalım sizde bir ḳanarya

Beyt
Bu evler bizim yerimiz ṣarılacaḳ demimiz
Derviş Kūçekçi ḳuluñuz

Naḳarāt
Gel efendim gel gidelim eglenme gel gidelim

134b [142b]

Yeldirme
Bunu Kū[çek] söyler

-X-

Sürüne sürüne geldim yañına
Ā sevdigim bir gececik al beni
Ṣarılalım bir gececik yaṭalım

Begimiz iseñ ertesi güm ḳo beni
aç ḳapuyı zuḳaklara at beni

Şimdi gelir ḳomaġa beni dolanı
Yavrum seniñ elindeki yemeni
Ben bir köleyim sen bir çelebi

"*Begimiz iseñ ertesi güm ḳo beni*
aç ḳapuyı zuḳaklara at beni"

Beyt
Bunu Küçekçi söyler

-XI-
Yavrumuñ alnında güller bitmiş
Güzel olanlarıñ inṣāfı bitmiş
Seni güzel beni ednā yaratmış
Şimdi saña muḥtāc etdi Ḥaḳ beni

"*Begimiz iseñ ertesi güm ḳo beni*
aç ḳapuyı zuḳaklara at beni"

Efendim güzellikde betersin
Betersin derdime dertler ḳatarsın
Darılıp çār-pāreleriñ atarsın

Çār-pāreleriñ atarsın [de]digi gibi Küçek çār-pāreleriñ atar ve kaçar

Şimdi Pīşekār gelir

Küçekçi Pīşekāra söyler bunları
Dīnle sevdigim cānım ne ne sen de kefīl olaydın naṣıl çār-pārelerini atdı ise ṭakırdısı beynime çıḳdı ḳırḳ yıllık ʿaḳlımı pāre pāre etdi bir bir eline ver de eñsesine bir sille ur

Küçekçi söyler
Bir kelām gelmez diline ṣarılsam ince beline bir çār-pār ki al eline baña mı küsdüñ baña mı göñlüm palazı baña mı

-XII-

Barış küçügüm geç oldu
Sözleriñ baña güç oldu
Al çal-pāreñi üç oldu

Eyżan[610]

Sīnesin yārim sīnesin
Çözüldü gögsün dügmesin
(...) sīne aynasın

Eyżan

135a [147a]

-XII-
Yörük Havası
8'li Hece Ölçüsü

Cānım seniñ baḳışların
Bir yaġmacı Tatar oldu
Eskiden derdim çoḳdur
Bugün daḫi beter oldu

Eyżan[611]

Abdal sapmaz yolundan
Bir kelām gelmez dilinden
Bülbül ayrılmış gülünden
Ġarīb ġarīb öter oldu

Eyżan

Dāġ bülbül güllügü
Ötüyor daġlar kekligi
Ādem oġlanıñ begigi
Hīç bilmez erkānı yolu

Eyżan

ḳarār olmaz
Dost dostunu arar olmaz
Çıḳarmaġa ḳarār olmaz

610 Bu güftede, "Eyżan" kelimesine karşılık gelen terennümler sürh yazıyla belirtilmemiştir.
611 Bu güftede, "Eyżan" kelimesine karşılık gelen terennümler sürh yazıyla belirtilmemiştir.

Vazgelemem yeter oldu

Dügāh ḳarār eder

Şimdi Kūçekçi söyler Pişekāre
Diñle sevdigim cānım yine bir ʿāşıġa merḥametli uşaḳ imiş ḥālime baḳdı merḥamet etdi elimden çārpāreleri aldı ammā kendüsi bir ġafletdedir

Şimdi Kū[çekçi] Pīşekāre der ki
Cānım bilmez mi aġam benim üç gün ü gece uyḫusuz olduġumu aġamıñ sīnesini medḥ etdiler beni aġam sīnesinde uyutsun

Şimdi Kūçekçi söyler Beyātī
Vāy zavāllı vāy bāġ ile bostān dillere destān seni uyḫusuz ḳomuşlar gel sīneme yaṣlan bu sīnemde saña demez gel ḳoluma yaṣlan bu ḳolum hicrān yāresi gel bu ḳoluma yaṣlan zīrā bu ḳolum sitem yāresi gel dizime yaṣlan bu dizim ḳurşun yāresidir gel arḳam yaṣlan arḳam yārelidir gel beni yaṣlan bizim bāġda her seḥerde bülbüller şaḳır seni diñle bizim bāġda her seḥerde ḳarġalar öter

Şimdi Kūçek yine ḳaçar

Kūçekçi Pīşekāre der ki
Ḳarġa dedigim gibi darıldı

Oġlan Pīşekāre söyler
Sevdigim aġam bilmez mi beni küçükden bülbül ṣadāsına alışdırdı ṣoñra ḳarġası

135b [147b]

ḳulaġıma girdigi gibi darıldım

Pīşekār söyler
Ya sevdigim insān baʿż kerre yeri gelir ḳarġa sesi diñler baʿż kerre bülbül ṣadāsı diñler

-XIII-
Gerdāniye
8'li Hece Ölçüsü

Bir işdir geldi başıma
Raḥm eyle çeşmim yaşına
Düşerim Kūçek peşine

Ḳaldır poşunuñ tellerini
Ṣayayım oġlan beñlerini

Be bu ebrū yaman ebrū
Erisin düşmānıñ baġrı
Gel gidelim Şama doġru

"*Ḳaldır poşunuñ tellerini*
Ṣayayım oġlan beñlerini"

Dün gece gördüm düşümde
Hīç ʿaḳlım yoḳdur başımda
Kūçegim on dört yaşında

"*Ḳaldır poşunuñ tellerini*
Ṣayayım oġlan beñlerini"

Karşudan beni gözedir
Yavrum zülfünü düzeldir
Kūçekim sözler sizedir

"*Ḳaldır poşunuñ tellerini*
Ṣayayım oġlan beñlerini"

Yo[r]ġanıñ ucuna baṣdım
Ḳoynuna girmekdir ḳaṣdım
Ā benim bī-vefā dostum

Arıyım baldan ayrıldım
Bülbülüm gülden ayrıldım
Yeñice yārdan ayrıldım

Bir daḫi ʿaşḳa düşmeyim
Ḍoġrı yolumdan şaşmayım
Derdim çoḳdur düşmeyim

Ḳaldır poşunuñ tellerini
ṣayayım oġlan beñlerini

Kūçek Beytleri

-XIV-
Maḳām-ı Segāh Māye
Amān amān ā yoldaşlar bir melek geçdi
yoldaşlarım ḳardaşlarım başıma üşdü
gel gidelim gel ā cānım yol bize düşdü

Her ne oldu ise baña oldu yār saña ne oldu ṣarardı gül beñzim ṣoldu ayvaya döndü

Çıḳayım gideyim Kūçek bir yār bulayım
Önüñde uġruna ḳurbān olayım
Ġayrısını sever isem yārsız ḳalayım

He ne oldu ise baña oldu

136a [148a]

(...)

Aġlamakdan dīdelerim ḳan ile doldu
Ṣarardı gül beñzim ṣoldu meyvāya döndü
Yeñi yārānların Kūçek mübārek oldu

Her ne oldu ise baña oldu yār saña nʾoldu ṣarardı gül beñzim ṣoldu ayvaya döndü

Kūçekçiniñ Sözleri

Diñle sevdigim cānım Kūçegike bir elmāslı çengel yapdırdım dernegimize vü efendilerimize seyr ü temāşā etdiririz

Kūçekçi o güne ḳanıp gider iken bunu söyler

-XVI-
Kūçekçi Türkīsi Segāh
8'li Hece Ölçüsü
Çü gördüm ṭaḳdım boynuma
Doġruldum indim yoluma
Cemʿiyyet mübārek ola

"Gel gidelim āhū gözlüm bunda iller var
seni severler beni dögerler"

Sözlerim kendim yaparım
Bozuġuñ ucuna ṭaḳarım
Ben de eşimi ṣararım

"Gel gidelim āhū gözlüm bunda iller var
seni severler beni dögerler"

Ḳılıcım aldım elime
Pinyelim ṣoḳdum belime
Kūçekim ḳatdım öñüme

"Gel gidelim āhū gözlüm bunda iller var
seni severler beni dögerler"

Aḳan ṣular aḳ olmaz
Dīdāra doyulmaḳ olmaz
Dön yüzüñü gidelim
Yolcuya eglenmek olmaz

tamām faṣl

136b [148b]

Fihrist-i Şarḳıyāt 148	Şarḳıyāt-ı ʿArażbār u Ṣıfāhān 148 152
Şarḳıyyāṭ-ı Māhūr 163	Şarḳıyyāṭ-ı ʿUşşāḳ 168
Şarḳıyyāṭ-ı Nevā vü Ṣabā 173 174	Şarḳıyyāṭ-ı Dügāh u Ḥüseynī 180
Şarḳıyyāṭ-ı Hüzzām 184	Şarḳıyyāṭ-ı Büselik ʿAşīrān 189
Şarḳıyyāṭ-ı Büselik 190	Şarḳıyyāṭ-ı Gerdāniye Büselik 192
Şarḳıyyāṭ-ı Küçek 193	Şarḳıyyāṭ-ı Beyātī 194
Beste Nigār 202	Şarḳıyyāṭ-ı ʿIrāḳ u Baba Ṭāhir 203 204
Şarḳıyyāṭ-ı Müsteʿār 207	Sūznāk 209
Şarḳıyyāṭ-ı Muḫayyer 210	Şarḳıyyāṭ-ı ʿAcem 211
Kürdī 212	Şarḳıyyāṭ-ı ʿAcem ʿAşīrān 213
Şarḳıyyāṭ-ı ʿAcem Büselik 214	

137a [149a]

[Şarḳıyāt-ı Arażbār]

847.

Şarḳı [Güfte Fāżıl]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Seyre çıḳmış ey güzel rūy-ı zemīn-i meh-pāre
Āsmāndan raḳṣa geldi sebʿa-i seyyāresi

Ḫançer elde tīġ belde şeh-levendim el-amān
Dil ise ḳaṣdıñ eger tā (...) her yāresi

Ġonce-femli gül-yañaḳlı ey güzeller sürūru

Her gören rūyuñ gider elden dil-i āvāresi

Zülfi ejder ḥāli kāfir ġamzesi tīġ-i ecel
Cān verir her günde bir kez ʿāşıḳ-ı bīçāresi

Meclis-i kāşāne-i cānānıñ ey erbāb-ı ʿaşḳ
Çeşm-i eşk-ālūde ḥasret gerek fevvāresi

Şimdicik ḳanımla ol kāfir boyadı cāmesi
Şanma ey **Fāżıl** ki aşlından (...) ḫāresi

848.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Benim sevdicegim ʿAlīdir ʿAlī
ʿAlīyi sevenler olmaz mı deli
Yoşmalar elinden aldım seni

Ben bir elā gözlü yārdan ayrıldım amān

Evleriniñ öñü bayırdır bayır
Dilberiñ gezdigi çayırdır çayır
Bu sevdānıñ şoñu ḫayırdır ḫayır

Ben bir elā gözlü yārdan ayrıldım amān

Yazma güzel yazma ismimi yazma
ʿĀşıḳların çoḳdur şaḳınıp gezme
Gelip ḳarşımıza gözlerin süzme

Ben bir elā gözlü yārdan ayrıldım amān

(...) ʿArap atlı olur
Dilberiñ dudaġı baldan ṭatlı olur
Bizlerde bulunmazsa al (...) olur

137b [149b]

849.

Ḳasab Havāsı
8'li Hece Ölçüsü

Oyna çıḳınca ol āftāb
Seyr edenler olur bī̇tāb
Yeter etdiñ baġrım kebāb

amān amān ḳaşı kemān cevr eyleme ḥālim yaman

Bir güzele uymaz ol yār
Bir görünce ḳanım ḳaynar
ʿĀşıḳların vardır hezār

"*amān amān ḳaşı kemān cevr eyleme ḥālim yaman"*

Ḥoḳḳa-dehān beyāż-gerdān
Kim görürse olur ḥayrān
ʿAḳlım aldı o mū-miyān

"*amān amān ḳaşı kemān cevr eyleme ḥālim yaman"*

Öyle güzel ḥūr mi̱sāl
Girmez ele o ḫūb-cemāl
Revnaḳ gelir güler meydān

"amān amān ḳaşı kemān cevr eyleme ḥālim yaman"

850.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ben seni sevdim ezelden
Seni baña verdi Yezdān
Niçün böyle bī̇gānesin
Yüz çevirme ḳuzum bizden

amān amān ḳaşı kemān ḥālim yaman gördükçe ḳalırım ḥayrān cefā etme baña elān

Cānımdadır seniñ yerin

Şīveñe bend oldum seniñ
Ġayrıya etmem iltifāt
Merāmımca benim olsan[612]

Ne bīgānelik var sende
Ne bī-vefālıḳ var sende
Olunca bu göñlüm sende
Meger cān olmaya tende

Eṭvārında var ḥāletiñ
Baḳmaġa yoḳdur ṭāḳatiñ
Kerem senden olur ancaḳ
Āşıḳıyım ol āfetiñ

138a [150a]

851.

Şarḳı Miṣḳālī[613]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Vaʿd etmiş idin ey gül-i ter vaḳt-i şitāda
Yaz gelse de olsaḳ yalıda ẕevḳ u ṣafāda
Geldi o zamānlar ki cihān feyż<ü>-nümāda
Mehtāb edelim ey meh-i enver bu hevāda

Pek ṣafvet ile doġdu bu şeb māh-ı münevver
Ay ay nice ṣabr etsin fütāde[614] bu demler
Luṭf eyle buyur ʿöẕre bulunmaz hele hīç yer
Mehtāb edelim ey meh-i enver bu hevāda

Deryāya çıḳalım gece ayıñ on üçünde
Mestāne yat āġūşuma zevraḳça çıḳanda
Ẕevḳıñ verelim dādını Boġaziçinde
"*Mehtāb edelim ey meh-i enver bu hevāda*"

Eylerse ruṭūbet gül-i ruḫsārıñı pür-nem
Şāl ṣar başına defʿ ola nār-baḫş-ı şebnem

612 "benim olsan" mecmuada "olsan benim" olarak yazılmıştır.

613 TRT REPno: 10902, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20011.html

614 "fütāde" kelimesi, meccmuada "üftāde" olarak yazılmıştır.

Şarḳıyla sevāḥil gezerek eyleyelim dem
"*Mehtāb edelim ey meh-i enver bu hevāda"*

Bir muġbeçeniñ daʿvetidir gel olalım pāk
Ḫānende vü muṭrible Ṭarabyada ṭarabnāk
ʿĀrif gülerek oynayaraḳ bī-elem bak
["*Mehtāb edelim ey meh-i enver bu hevāda"*]

852.

Şarḳı Miṣḳālī [Güfte Fennī]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Baḳmadın bir kerre ḥāl-i zāra āh
Dād elinden ḳanlı ẓālim el-amān
Tīġ-i cevriñ sīnemi etdi tebāh

Tā bu rütbe nʾeyledim nʾetdim saña
Gülerek bir kerre baḳmazsın baña
Gördügüm senden bütün cevr ü cefā

"*Dād elinden ḳanlı ẓālim el-amān"*

Ey sitem-pīşe ḫarāb etdiñ beni
Nār-ı ʿaşḳ içre kebāb etdiñ beni
Lāyıḳ sūz ʿitāb etdiñ beni

"*Dād elinden ḳanlı ẓālim el-amān"*

Ḳıl teraḥḥum **Fennī**-i bī-çāreye
Çün esīrsin sen gibi mehpāreye
Çoḳ sitem etdiñ dil-i āvāreye

138b [150b]

853.

Şarḳı [Güfte Ẕihnī][615]

Her gören üftāde olmuş bilmez cānānesin
Dolanır şemʿine yāriñ ġarīb pervānesi

615 Güftenin vezni bulunamamıştır.

Kim görürse meh-cemāliñ olur üftāde saña

Ḥūrīsin sen ya meleksin bilmezim cānā nesin cevri çoḳ inṣāfı yoḳ bir gözleri mestānesin cānım

Vuṣlatıñıñ ḥasret içün çekdigim derd [ü] elem
Etmedi aṣlā taḥammül zārıma benim ḳalem
Tīr-i müjgānıñla cānā sīnemi her dem delem

Bu cihānıñ ḫūblarına eyledim ben de ṣalā
Yoḳdur aṣlā cevānım sen gibi çeşm-i ela
Ben saña ʿāşıḳ olalı çekdigim derd ü belā

İẕin verse söylesem ben o güzelin ismini
Gerçi ḥaddim olsa idi eyler idim resmini
Ẕihniyā gel sen çoġaltma bu cihānda ḫasmını

139a [151a]

854.

Şarḳı Mūsiḳārī
8'li Hece Ölçüsü

Ḥüsnü mehtāb bir nev-cevān
Meftūnudur cümle cihān
Bir nigehle ʿaḳlım aldı
<Āh> Ḥayālimden gitmez elān
Ciger kebāb ḥālim ḫarāb merḥamet ḳıl ḳuzum mehtāb

Bir bāde ver gel sen bize
Şeftālūnu eyle meze
Ṭavşanlarda ne bu ḥālet
Kim ḳapılmaz dostum size

ʿĀşıḳlarıñ ḳadriñ bilmez
Ne ḥāldedir nigāh etmez
Daʿvet etsem meclisime
Ḳorḳarım ki bil ki gelmez

Ṣırma gibi zülfüñ teli
Billūrveş gerden [ü] beli

Gel a nestī (?) reftār ile
Güzel oyna belī belī

139b [151b][616] [Boş]

140a [153a]

[Şarḳıyāt-ı Ṣıfahān][617]

855.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

ʿAcem ḳızı ne baḳar[sın] ḳuleden
Öldür beni ḳurtulayım cezādan
Ḳısmetimiz verir bizi yaradan

Ḳulun olam seni baña ṣatana
bizden selām olsun ʿAcem eline

ʿOsmānlılar ülkemize dizildi
Altun ṭaş içinde ḳınam ezildi
Ḳısmetimiz arż-ı Rūma yazıldı

"*Ḳulun olam seni baña ṣatana*
bizden selām olsun ʿAcem eline"

Üç ḳız idik ḫān bāġında ṭutdular
Yalıñ ayaḳ at öñüne ḳatdılar
Esīr diye mezād mezād ṣatdılar

856.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Güzeller içre nāmıñ var
Söyle ḳuzum ne ġamıñ var

---

616 [152a], [152b] varakları kopmuştur.

617 Şarkı fihristine göre Isfahân makamındaki şarkılar [152a]'da başlar ancak bu varaklar kopuk olduğu için başlığı [153a]'ya koyduk.

Bir ben degil saña ḥayrān
Nice yüz biñ ḳurbānıñ var

Sīnem ʿuryān cigerim püryān çeşmim giryān saña ḳurbān cānım efendim

Mintānıñ giy biñ nāz ile
Raḳs eyle gel ḫoş sāz ile
Seniñ içün ḫāṭır olmuş
Ṭanbūr kemān def nāy ile

"S*īnem ʿuryān cigerim püryān çeşmim giryān saña ḳurbān cānım efendim"*

Raḳs-ı ʿAcemde māhirsin
Ḫūrşīd miṡāli ẓāhirsin
Her oyunu tekmīl etdiñ
Hem-rāḳıs içre tāhirsin

"S*īnem ʿuryān cigerim püryān çeşmim giryān saña ḳurbān cānım efendim"*

Yaraşmaz saña dībālar
Beyāz fes üzre zībālar
Naḳş ġāyet uṣūl (...)
Bergüẕār bu çālpāreler

140b [153b]

857.

Şarḳı

11'li Hece Ölçüsü

Ufacıḳ memeler beni ḳandırır
Zamānsız yerimden beni ḳaldırır
Seniñ baḳışlarıñ beni öldürür

Düşdü göñül saña āh ben ne yapayım
Dīvāne göñlümü göñlümü senden alayım

Yārimiñ yüzünde ol āhū gözler
Yüregim ṭuṭuşur cigerim sızlar
Anamız babamız ḳardaşlar yolları gözler[618]

"*Düşdü göñül saña āh ben ne yapayım*
Dīvāne göñlümü göñlümü senden alayım"

Hümā kuşu gibi yüksek uçarsın
Ḳanadın yayarsın gögsün açarsın
Evvel benim idin şimdi ḳaçarsın

858.

Şarḳı [Güfte Ṭanbūrī]

11'li Hece Ölçüsü

Ā ḳız nedir bu güzellik hep sende
ʿAşḳın ile mest olmuşum gülşende
Şırma ṣaçlım ṣabāveti seyr eyle
Beyāż fese baş baġlıyor gül penbe

Dünyā dolu güzel olsa benim olsa gine göñlüm var sende

Her ne giyse yaraşıyor begendim
Söylemez mi böyle melek-menendim
Hem ḫānımsın hem cānımsın efendim
Ol mehpāre yār olacaḳ inandım

"Dünyā dolu güzel olsa benim olsa gine göñlüm var sende"

Küçücükden müsāʿde var sevmege
Müşkil olur ṣoñra yüzün görmege
Gel seniñle ʿahd ü amān edelim
Belki benim murādım var sevmege

"Dünyā dolu güzel olsa benim olsa gine göñlüm var sende"

Gerçi oldum saña ʿāşıḳ-ı efgende
Gözden bıraḳma beni yaḳma ḳız sen de

[618] Mısranın vezni hatalıdır.

*Ṭānbūrī*niñ efkārı var sulṭānım
Feryād eder bülbül sende gülşende

141a [154a]

859.

Şarḳı[619]
11'li Hece Ölçüsü

Māh yüzüne baḳmaḳ ile doyulmaz
Şu cihānda bir naẓīriñ bulunmaz
Güzelligin günden ʿayān şāyiʿ oldu
ʿAşḳın ile sarḫoş olan ayılmaz

Ḳalbim maḫzūn cānım sensiz göñül şen olmaz

Yine oldum bir güzele üftāde
Efendimi görebilsem ṣafāda
Māhtābda geşt ü güẕār eder iken
Efendimiñ ʿaksin gördüm deryāda

Yüz bulmaġa eyleseydim müsāʿde
Ẕerre ḳadar ġam çekmezdim dünyāda
Didār-ı yār ḫayāliyle mest oldum
Nāy [u] ḳudūm ile ʿaşḳım semāda

Fermānım yoḳ kūh-ı yāre varmaġa
ben de ḫāliṣ ḳulu muyum ṣor

860.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Bahçenizde bülbül müdür şaḳıyan
Kimdir ḳuzum seni benden ṣaḳınan
Ḳolu ḳopsun şu siyāhı dokuyan

Giyme kuzum giyme sen bu siyāhı etme bize dürlü dürlü edāyı hercāyī

619 TRT REPno: 7452, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9337.html

Küçücükden ṣaġ ḳolumda besledim
Uyandıḳça al yanaġıñ düşledim
Bölük bölük düşmānlarıñ ṭaşladım

“Giyme kuzum giyme sen bu siyāhı etme bize dürlü dürlü edāyı hercāyī”

Gökyüzünde şems [ü] māhı seversin
Yeryüzünde ḳıblegāhı seversin
Sen yeşiller giy Ḫüdāyı seversen

“Giyme kuzum giyme sen bu siyāhı etme bize dürlü dürlü edāyı hercāyī”

Varmayayım yollarımız kesilsin
Söyleşmeyim müsāviler başılsın
Hep raḳībler ḳoz dalına aşılsın

141b [154b]

861.

Şarḳı Beste Mūsiḳārī

8’li Hece Ölçüsü

Raḳḳāṣlarda olmuş peydā
Bir muġbeçe ḫoş dilrübā
Ḥayli demdir ben görmedim *āh amān*
Böyle güzel nāzik edā

Güzel raḳkāṣ ġāyet mümtāz gel amān
her mezāka eyleme nāz

Beyāż gerdān sīmden aḳdır
Elmas gibi pek parlaḳdır
Gel sāḳī ol bu meclise *āh*
Bir piyāle bize çaḳdır

“Güzel raḳkāṣ ġāyet mümtāz gel amān
her mezāka eyleme nāz”

Bir meclisde tenhā bulsam
Yanaġından būse alsam
Nāʾil olup viṣāliñe
Bu ġamı ferdāya ṣalsam

“Güzel raḳkāṣ ġāyet mümtāz gel amān
her mezāka eyleme nāz”

Siyāh perçemli bir cevān
ʿĀşıḳların eder ḥayrān
Gel meydāna reftār ile
Her mezāka sende meydān

862.

Şarḳı Beste Mūsiḳārī [Güfte Ḥāfıẓ]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Şemʿ-i ruḫsārında cānā bu göñül pervānedir
Āteş-i ʿaşḳıñla yanmaḳdan aña pervānedir

Ḥıfẓ eder fānūs-ı tende dil çerāġ-ı ʿaşḳını
Ḫayli demdir meylim ol maḥbūb-ı mū-miyānadır

Vuṣlatınıñ ḥasret içün çekdigim derd [ü] elem
Āşināsın bilmez oldu var ise bīgānedir

Ey ṣabā gül-yüzlü yāre müjde et aldım ḫaber
Ol melāḥat-kişverinde miṣli yoḳ bir dānedir

Kāh viṣāliñ kāh firākıñ çekdigim eyā nedir
Yār temāşā-yı cemāliñ etmege bahānedir

Ḳaṣr-ı dil maʿmūr olur elbet viṣāl-i yār ile
Teşne-i cevriñle şimdi bir yıḳıḳ vīrānedir

Sevdigim bir ṣaçı sünbül gözleri şahānedir
Ruḫları gül lebleri mül dişleri dürdānedir

Düşdü göñül çün ḫayāl-i ʿārızı sevdāsına

Şimdi meyli **Ḥāfıẓ**ın bir āfet-i devrānadır

142a [155a]

863.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Niçün ā sevdigim niçün
Seni sevdim odur ṣuçum
Semmūr gibi siyeh ṣaçın
Çözen benden beter olsun

Beter olsun beter olsun
Çoḳ aġlatdın yeter olsun

Güzel geçersen elime
Seni çekerim yemine *yaʿni ṣol ṭarafıma*
Benim şimdiki ḥālime
Gülen benden beter olsun

"Beter olsun beter olsun
Çoḳ aġlatdın yeter olsun"

Ḳaradır ḳaşlarıñ ḳara
Sīnem etdiñ yāre yāre
Beni eşimden āvāre
Eden benden beter olsun

"Beter olsun beter olsun
Çoḳ aġlatdın yeter olsun"

Başındadır (...) fesi
Aldı beni ḫūb nefesi
Ben de oldum dīvānesi
Olan benden beter olsun

"Beter olsun beter olsun
Çoḳ aġlatdın yeter olsun"

Ḳaşlarınıñ eymeleri (?)
Göñül almaz degmeleri (?)
Aḳ sīneniñ dügmeleri
Çözen benden beter olsun

864.

Şarḳı
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Reng-i rūyuñdan eder güller ḥicāb
Revnaḳından şerm eder hem āfitāb
Nīm-nigāh ile eder mest ü ḫarāb
Ruḫları gül-fāma düşdü göñlümüz

Dil esīr-i ḳāmet-i bālāsıdır
Dilrübālar içre müstesnāsıdır
Bāġ-ı ḥüsnüñ ġonce-i zībāsıdır
"Ruḫları gül-fāma düşdü göñlümüz"

Bī-bedeldir ol melek-rū meh-cebīn
Ḳadr-i ḥüsn ile münevverdir zemīn
Āteş ile dil eder āh u enīn
Bir melek-sīmāya düşdü göñlümüz

"Ruḫları gül-fāma düşdü göñlümüz"

Bī-vefālıḳdan ne bulduñ ey perī
Āteş-i ʿaşḳıñla ḥālim serserī
Merḥamet ḳıl ey güzeller serveri
Şūḫ-ı müstesnāya düşdü göñlümüz

142b [155b]

865.

Şarḳı ʿAcemler
8'li Hece Ölçüsü

Hey aġalar çeşm-i cellād
Ne yaman aġlatdı beni
Ben sīnemi puṭa dikdim

Ḥadeng ile urdu beni

beni beni āh şeydā beni

Ben yārime ne söyledim
ʿAşḳın deryāsın boyladım
Çehār atdım şeş oynadım
Felek āḫir yutdu beni

Ḳol atdım yāriñ beliñe
Dolaşdım zülfi teline
Düşdüm bir dellāl eline
Hem aldı hem ṣatdı beni

Baġçeleriñ zārı idim
Meyveleriñ nārı idim
Zülfünüñ bīmārı idim
ʿAşḳıñ eli etdi beni

866.

Ḳoşma Ṣofyān
11'li Hece Ölçüsü

Nazlı güzel baña teklīf eyledi
Varsam öldürürler varmasam öldüm
Göñül ister māh cemāliñ görmege
Görsem öldürürler görmesem öldüm

Ne ṣarp yerde şu yavrunuñ ḳalʿesi
Biñ altun deger her bir būsesi
Ṣaraydım şu dilberiñ sīnesi
Ṣarılsam öldürürler ṣarılmadan öldüm

Yine bahār oldu bezendi ṭaġlar
Ötüşür bülbüller şen oldu bāġlar
Bir güzelin ʿāşıḳıyım aġalar
Sevsem öldürürler sevmesem öldüm

867.

Şarḳı

11'li Hece Ölçüsü

Gökde uçan bölük bölük ṭurnalar
Bizden selām olsun ʿAcem eline
Ḳul olayım seni baña ṣatana

Bizden selām olsun ʿAcem eline
ʿAcem eli hem babamıñ diyārı

ʿAcem ḳızı ne bakarsın ḳuleden
Getir beni ḳurtulayım cezādan
Ḳısmetimiz verir bizi yaradan

ʿOs̱mānlılar ülkemize dizildi
Altun ṭaş içinde ḳınam ezildi
Ḳısmetimiz arż-ı Rūma yazıldı

Üç ḳız idik ḫān bāġında ṭutdular
Yalıñ ayaḳ at öñüne ḳatdılar
Esīr diye mezād mezād ṣatdılar

143a [158a] [Boş]

143b [158b] [Boş]

144a [159a] [Boş]

144b [159b] [Boş]

145a [160a] [Boş]

145b [161b]

Şarḳıyāt-ı Şet-ʿArabān[620]

868.

[Şarḳı]

[620] Bu makam adı ve bulunduğu yer, 136b [148b]'deki makam fihristinde geçmemektedir. Fihriste göre bu varağın "Isfahân" makamında olması gerekir.

8'li Hece Ölçüsü

Bir dilbere māʾil gönül
Ḳaşları yay lebleri mül
Yanmaġa bu nār-ı ʿaşḳa
Ḳāʾil oldu pervāne gönül[621]

nāz eyleme gel yanıma gel ā cānım baḳ ḥālime
ʿīd-i şerīf eyyāmıdır ḳurbān olayım yoluna

Durmaz gönül mülāḳīdir
Yaḳın miḥnet iḥrāḳıdır
Naẓar etdim baġçesine
Şeftālīsi dürāḳīdir

"nāz eyleme gel yanıma gel ā cānım baḳ ḥālime
ʿīd-i şerīf eyyāmıdır ḳurbān olayım yoluna"

Ḳaddi mevzūn ince boydur
Hem cemāli ġāyet ḫūbdur
Taʿaccüb etdim dediler <ki>
Bu güzellik aña ṣoydır

Eyżan

Baḳdım ne ḫūb o gül-i rūy
Ya melekdir yāḫud ḥūrī
Tā eflākda māh burcundan
Ṭulūʿ etdi şems-i nūrı

146a [162a] [Boş]

146b [162b] [Boş]

147a [163a]

Şarḳıyāt-ı Māhūr

[621] Mısranın vezni hatalıdır.

869.

Semāʿī [622]

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Cihānı laʿl-gūn eden sirişk-i erġuvānımdır
Gözüm yaşın füzūn eden o serkeş nev-cevānımdır

amān amān belī yārim

Ḳaşıñ ḳaṣdı ziyān etmek revā mı kevnde kan etmek
Yolunda terk-i cān etmek ḥayāt-ı cāvidānımdır

Firāḳın artırır āhım yazıḳdır ey yüzü māhım
Raḳīb-i nā-sezā şāhım ḳażā-yı nāgehānımdır

ʿAdūyu dost ʿadd etme esīr-i ʿaşḳı berd etme
Der-i luṭfuñu sedd etme benim dār-ı emānımdır

Düşelden ʿaşḳ-ı sevdāya serim uġradı ġavġāya
Teraḥḥüm eden ednāya benim şāh-ı cihānımdır

Görenler hep o cānānı budur der Yūsuf-ı ṯānī
Muḥaṣṣal yoḳdur aḳrānı benim ol ḥırz-ı cānımdır

147b [163b]

870.

Şarḳı Ṭanbūrī [623]

8'li Hece Ölçüsü

Nazar etdi baʿż yārān
O muġbeçe aldı meydān
Ne ʿayārdır maʿlūm oldu
Ṭamġalandı gümüş[624] gerdān

Geçilir mi şīvekārdan
Ele girse gümüş gerdān

622 TRT REPno: 2835, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11795.html
623 TRT REPno: 7913, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12069.html
624 gümüş: -M

Kimyā imiş naẓarıñız
Uyuşdu mu bāzārıñız
Gümüş gerdān alınırsa
Bil ki olmaz żarārıñız

"*Geçilir mi şīvekārdan*
Ele girse gümüş gerdān"

Sīm-gerdāna mālik olduḳ
Biz ṣafāyı añda bulduḳ
Güzelleriñ şöhret içün
Ustamızdan iẕīn aldıḳ

"*Geçilir mi şīvekārdan*
Ele girse gümüş gerdān"

Muḫliṣ oldu gümüş-gerdān
ʿĀşıḳlarıñ oldu ḥayrān
Hep güzeller ḳul ḳul olmuş
Var **Ṭanbūrī** eyle seyrān

871.

Şarḳı [Güfte Ḥāfıẓ]
8'li Hece Ölçüsü

Māh yüzüne sürsem yüzüm
Āh geçer mi bilmem sözüm
Alma ʿāşıḳ inkisārıñ
Ḥaẕer eyle iki gözüm

Küçük yani sevdim seni
Derūnumda vardır yeri

Müşkil işdir güzel sevmek
Āġyār ile yāri görmek
Şimdi yārdan cüdā düşdüm
Mümkün degil ele girmek

"Küçük yani sevdim seni

Derūnumda vardır yeri”

Başdan aşdı cefāları
Yaḳdı beni edāları
Ḳalır ṣanma güzelligin
Bu cünbişle cefāları

“Küçük yani sevdim seni
Derūnumda vardır yeri”

Cevr [ü] cefāyı terk eyle
Teşrīf edip kerem eyle
Ḥāfıẓ saña oldu bende
Gel kerem ḳıl mürvet eyle

148a [164a]

872.

Şarḳı
11’li Hece Ölçüsü

Çıḳabilsem sarāyınıñ köşküñe *yār köşküñe*
Cān boyanır ʿanber ile miskīne *miskīne*
Seni beni yaradanıñ ʿaşḳına *ʿaşḳına*
Sāḳī bülbül var uyandır yārimi
Ben ḳıyamam sen uyandır eşimi

Ṣabāḥ oldu ṭan yerleri aṭıyor
Destūr olmuş cümle ḳuşlar ötüyor
İki ḥasret ṣarılmışlar yaṭıyor
“*Sāḳī bülbül var uyandır yārimi*
Ben ḳıyamam sen uyandır eşimi”

Çıḳabilsem şu tepeniñ başına
Güneş urmuş ḫançeriniñ ṭaşına
Henüz girmiş on üç on dört yaşına
“*Sāḳī bülbül var uyandır yārimi*
Ben ḳıyamam sen uyandır eşimi”

Ṣabāḥ oldu yine eẕān sesi var

Bülbülleriñ güle ḳarşı yaşı var
Efendimiñ benden ġayrı nesi var
“*Sāḳī bülbül var uyandır yārimi*
Ben ḳıyamam sen uyandır eşimi”

Bağçeleriñ güllerini derseler
Derseler de dülbend üzre serseler
Bir gececik yāri baña verseler
[“*Sāḳī bülbül var uyandır yārimi*
Ben ḳıyamam sen uyandır eşimi”]

873.

Şarḳı Ṭanbūrī [Güfte Fāzıl Enderūnī][625]

11'li Hece Ölçüsü

Edāsı cilvesi ḫoş dil-pesendim
Seni gördükde ben ġāyet begendim
Saña bir ḍoġru sözüm var efendim

Naẓīriñ yoḳ cihānda şehlevendim bir ṣaçı leylāya düş oldum zülf-i kemendim

Güzelsin sevdigim ġāyet güzelsin
Daḫi ʿāşıḳlara ṭūl-i emelsin
Güzeller içre yaʿnī bī-bedelsin

“Naẓīriñ yoḳ cihānda şehlevendim bir ṣaçı leylāya düş oldum zülf-i kemendim”

Efendim şimdicik meydān seniñdir
Hemān sen nāza başla cān seniñdir
Nigeh eylersen devrān seniñdir

“Naẓīriñ yoḳ cihānda şehlevendim bir ṣaçı leylāya düş oldum zülf-i kemendim”

Bütün ʿālem saña üftāde oldu
Varıp seyrine amāde oldu

[625] TRT REPno: 3743, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11848.html

Daḫi **Fāżıl** saña dildāde oldu

148b [164b]

874.

Şarḳı Tanbūrī[626]

11'li Hece Ölçüsü

Gül mevsimi seyr edelim bahārı
Bülbül sesi diñleyelim seḥeri
Merām bāġıñ belledik biz āmāde
Hemān gelsin ṣafā ṣabā reftārı

Sensiz olmaz yeter gel ʿömrüm varı

O gül-çehre teşrīf ede bu ānda
Ḥāżır ola nāy ṭanbūr [u] ḫ̌ānende
Şīve-i hicre ḳalırdı cünbüşi
ʿĀşıḳlarıñ güler oynar sāyende

"Sensiz olmaz yeter gel ʿömrüm varı"

ʿĀşıḳlarıñ ḳuṣūruna baḳmayıp
Unudup <da> bizi gözden bıraḳmayıp
Cihān içre bizde maḥbūb seyrine
ʿĀşıḳlarıñ ḥāṭırını yıḳmayıp

"Sensiz olmaz yeter gel ʿömrüm varı"

O giderdi serden dilden efkārı
Tek sen gelsen yanımıza her bāri
Fedā gibi gösteriş var ʿuşşāḳa
Nāme gelmez fedā olsun **Ṭanbūrī**

875.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Bir şūḫ-ı nev-edādır
Ḳaddi mevzūn dilrübādır

626 TRT REPno: 5679, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11955.html

Bī-bedeldir ol dilrübā
Her eṭvārı cān fedādır

Gelsene ey şāh-ı ḫūbān
Görmeyeli ḫayli zamān
Hicriñ eyle sīnem sūzān
Kārı hep cevr ü cefādır

Eyżan[627]

Meclise gel cānā bu dem
Olur göñlüm şād [u] ḫürrem
N'olur etseñ luṭf [u] kerem
Yoluna cānım fedādır

Eyżan

Nāzikāne ḫoş reftārı
Sükker gibi o güftārı
Oldu çün bu dil-fikārı
Hemān kārı hep cefādır

149a [165a]

876.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ā İzmirli pek yoṣmasın
Yañaġına gül ṭaḳmazsın
Baña verdi bir deste gül
Ṣaḳlarım ki el ḳoḳmasın

O güzel çalsın oynasın

Ṭaḳılırsam küsme ṣaḳın
Gel İzmirli baña yaḳın
Bu ḳadarcıḳ el uzatdım

627 "Eyżan" kelimelerine karşılık gelen terennüm bu güftede sürh olarak belirtilmemiştir.

Şimden ṣoñra teller ṭaḳın

Zülflerin gel erişim
Revīşini begenmişim
Bilirsin ki ḳuzucaġım
Dilber sevmek benim işim

"*O güzel çalsın oynasın"*

Saña lāzım gümüş ḫalḳa
Çek aḥbābı getir ḥalḳa
Her meclisde çal gül oyna
Ele verme beni ṣaḳla

"*O güzel çalsın oynasın"*

Her ṣabāḥ gel duyulmazsın
Tenhā bulup ṣarılmazsın
Çoḳ yalvardım Ey İzmirli
Bilmem niçün yār olmazsın

877.

Şarḳı Beste Mūsiḳārī [Güfte ʿAdlī][628]

8'li Hece Ölçüsü

Aldı ʿaklım bir ġonce-leb
Şīve-engīz şūḫ-meşreb
Gördü bir māh-ı tābān
Ṭavşan mı āhū mu ʿaceb

amān amān ol büt-i devrān ṭavşan mı āhū mu ʿaceb ġālibā (...) yavrusu

Bir serv-ḳaddi dilrübā
ʿUşşāḳa ammā bī-vefā
Amān şu şūḫ-ı dilārā
Ṭavşan mı āhū mu ʿaceb

628 Ersönmez: s.178; TRT REPno: 327, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11645.html

“amān amān ol büt-i devrān ṭavşan mı āhū mu ʿaceb ġālibā (...) yavrusu”

Baḳınca o çeşm-i ġazāle
Ḳopar meclisinde nāle
Gezdirir elde piyāle
Ṭavşan mı āhū mu āceb

“amān amān ol büt-i devrān ṭavşan mı āhū mu ʿaceb ġālibā (...) yavrusu”

Amān şu kākül-i ḫoş-bū
Eder ʿāşıḳları yāhū
Peri mi yoḫsa nedir bu
Ṭavşan mı āhū mu ʿaceb

149b [165b]

878.

Şarḳı Beste Miṣḳālī

8'li Hece Ölçüsü

Sende nedir bu leṭāfet
Bu güzellik bu ṭarāvet
Şırma şaçlı hilāl ḳaşlı
Bir nev-cevān güzel āfet

Semtimi bilse yanıma gelse bir būse verse amān ġonce-feminden

Güzel oyna edā ile
Yaḳdı dili sevdā ile
Fesin açmış perçem şaçmış
Şarḳı oḳur şadā ile

“*Semtimi bilse yanıma gelse bir būse verse amān ġonce-feminden”*

Gümüş gibi beyāż gerdān
Gören ʿāşıḳ olur ḥayrān

Niyāzım bu ḳuzum āfet
Bir būse ver baña andan

"*Semtimi bilse yanıma gelse bir būse verse amān ġonce-feminden"*

Meclise gel edem ṣafā
ʿĀşıġa ṣun cām-ı ṣahbā
Gitsin dilden ġam-ı ʿaşḳıñ
Miṣḳāl ile eyle nidā

879.

Şarḳı Beste Mūsiḳārī
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bu gece ey çeşm-i bādāmım buyur<ur> ḥelvāmıza
Ḳurṣ-ı māhı indi ṣansınlar gören meʾvāmıza

Şīr [ü] sükker gibi sen de gel ḳarış aramıza
Gel begim sükker-dehānım ṣoḥbet-i ḥelvāmıza

Kākül-i müşkīn-i sünbül çoḳ gül-i raʿnāda var
Ġonce-femler ellerinde sāġar-ı mīnāda var

Yalañız ḥelvā degildir bāde-i ḥamrā da var
Gel kerem ḳıl eyle teşrīf meclis-i ṣahbāmıza

Sūz ile şemʿ-i fürūzān aġlayıp āh eyliyor
Lavṭaya demsāz olup herdem kemençe egliyor

Bülbüle besdir būsemde ḳanarya söylüyor[629]
Ḳış deme gel bu şebistān-ı bahār-āsāmıza

İʿtiẕār etme ḫumār olmaz bu rengīn-bādede
Ertesi bī-tāblıġı defʿ edelim germ-ābede

Gelsin eyyām-ı bahār ʿazm edelim mehtābede
Hele şimdi gel begim gel bizim ġam-fersāmıza

[629] Mısranın vezni hatalıdır.

150a [166a]

880.

Şarḳı [Güfte Ḳudsī]

8'li Hece Ölçüsü

Mā'il oldum bir cevāna
Ḳaşları beñzer kemāna
Sīm-gerdān ince miyāna
ʿĀşıḳlar durur selāma

Ḳaşı kemān raḳṣı yaman ḥālim yaman ey nev-cevān
Gel gel gel gel amān ah Penāyuṭ

Penāyut ismi şöhreti
Mecnūn etmek ẓerāfeti
Vaṣf edemem endāmını
Görmedim böyle āfeti

"Ḳaşı kemān raḳṣı yaman ḥālim yaman ey nev-cevān
Gel gel gel gel amān ah Penāyuṭ"

Sezādır medḥe cenānım
Göricek gitdi emānım
Biñ cān ile ʿāşıḳ oldum
Gitdi elden iḫtiyārım

"Ḳaşı kemān raḳṣı yaman ḥālim yaman ey nev-cevān
Gel gel gel gel amān ah Penāyuṭ"

Ḳudsiyā medḥe sezādır
Kārı hep cevr ü cefādır
Her ne ḳadar cū eylerse
ʿĀşıḳa dürlü ṣafādır

150b [166b] [Boş]

151a [167a] [Boş]

151b [167b] [Boş]

152a [168a]

Şarḳıyāt-ı ʿUşşāḳ

881.

Şarḳı [Güfte Şākir]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Dil saña efgendedir şāhım benim
Çerḥa çıḳtı nāle vü āhım benim *āh benim yār benim*
Sendedir ey şūḥ dil-ḥˇāhım benim
Miḥrim ile vaṣlına māhım benim

Yār cānım el-amān

Nāzenīnim sevdigim mehpāresin
Söyle luṭf ile bu ʿaşḳıñ çāresin
ʿĀşıḳın ṣor ḥāṭır-ı āvāresin

“Yār cānım el-amān”

Kimden gördün efendim bu nāz hep[630]
Kimdir üstādın bilsem ʿaceb[631]
Raḥm edip cevr etmeye cānā sebep

“Yār cānım el-amān”

Etme cānım **Şākir**e ḫışm u ʿitāb
Sūziş-i ʿaşḳın ile ḥālim ḫarāb
Dīde pür-ḥūn hem daḥi baġrım kebāb

882.

Şarḳı Devr-i Revān
8’li Hece Ölçüsü

---

630 Mısranın vezni hatalıdır.

631 Mısranın vezni hatalıdır.

Ne meşrebsin be hey cānım
Hīç ṣormazsın benim ḥālim
Baña raḥm eyle sulṭānım

Dād ey dād ey dād ey ey dād ey amān
Geçer günler yār yār amān ḳalır bu demler

Ḳaşlarıñ yaydır kirpigiñ oḳdur
Ben de bildim ʿāşıġıñ çoḳdur
ʿĀşıġına raḥmıñ yoḳdur

"Dād ey dād ey dād ey ey dād ey amān
Geçer günler yār yār amān ḳalır bu demler"

Bahār-ı ḥüsnüne aldanma
Aldanıp da yār ṣaḳın inanma
Gider ḥüsnüñ gelir ṣanma

152b [168b]

883.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Çıḳma ḳapudan görürler *amān amān*
Ṣarı giyme *ḳanaryam* seni bilirler
Seni elimden alırlar *amān amān*

Yāsemīne efendim güller dolaşır
Gül dolaşır engel ulaşır
İnce bele ḳanarya şallar yaraşır

Deryālarda olur dalġa
Zülüfleriñ *ḳanaryam* ḫalḳa ḫalḳa
Beni fāş eyleme ḫalḳa amān amān

"Yāsemīne efendim güller dolaşır
Gül dolaşır engel ulaşır
İnce bele ḳanarya şallar yaraşır"

Cezāyirden gelir inci
Biz severiz güzel genci
Memeler Ṣaḳız ṭuruncu

“Yāsemīne efendim güller dolaşır
Gül dolaşır engel ulaşır
İnce bele ḳanarya şallar yaraşır”

Bağçelerde olur ḳoruḳ
Fermenesi *ḳanaryam* altun oluḳ
Saña ʿāşıḳ beñzi ṣoluḳ

884.

Şarḳı
11’li Hece Ölçüsü

Aṭanıñ ṣuları çağlayıp aḳar
Aṭılan ṭopları yürekler yaḳar
Anamız babamız yollara baḳar

Ne yaman aṭa da ḫuruş (?) ovada ḳaldı
Aşımız çoḳ şükür nemçeden ḳraldan aldıḳ üçümüz

Aṭanıñ alt yanı timūr ḳapıdır
Altı mermer üstü kārgir yapıdır
Bizim üstümüze atılan ḳral ṭopudur[632]

“Ne yaman aṭa da ḫuruş (?) ovada ḳaldı
Aşımız çoḳ şükür nemçeden ḳraldan aldıḳ üçümüz”

Aṭanıñ öñünde ṣıra sükūtlar
Dizin dizin olmuş yaṭır şehīdler
Ḳanı bizim ile giden yigidler

“Ne yaman aṭa da ḫuruş (?) ovada ḳaldı
Aşımız çoḳ şükür nemçeden ḳraldan aldıḳ üçümüz”

Edhemī dillerde söylenir nāmıñ

[632] Mısranın vezni hatalıdır.

Durağı cennet olsun Yegen Pāşānıñ[633]
Gi[t]di küffār dikti Vire bayrağın

153a [169a]

885.

Ağır Devr-i Revan Şarḳı [Güfte Naḥīfī][634]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ṣaḳın tāb u nigehden rūyuna zülfüñ niḳāb etme
Murād üzere baḳılmaz saña beyhūde ḥicāb etme

Ḳo diller gūşe-i dāmānıña yüz sürsün
Güzergāhında ḳurbān olduġum böyle şitāb etme

Dil-i nālānı yaḳma āteş-i sūzān-ı hicrāna
Yazıḳdır bülbül-i şeydāyı cevriñle kebāb etme

Naḥīfīden girīzān olma ey şūḫ-ı meh-peyker
Seni cāndan sever bir mübtelādır ictināb etme

Aman ey yār ḥicāb etme

886.

Şarḳı Semāʿī
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dāmānıña yüz sürmege dil-teşne gedāyım
Bir pādişeh-i ḥüsne ḳul olmaġa sezāyım

Zencīr-i ser-i zülfüñe dil-beste olaldan
Dīvāne gibi silsile-cünbān hevāyım

Yoḳ mı dil-i bīçārene hīç luṭfuñ efendim
Ḳurbānıñ olam bende ṭalebkār-ı vefāyım

Raḥmı kime üftāde geçer şimdi demişsin
Ey şūḫ-ı sitemkār [u] cefā işte sañayım

633 Mısranın vezni hatalıdır.
634 Aypay: s.447, G.444/1,2,3,9

887.

Şarḳı [Güfte Sulṭān Aḥmed][635]

8'li Hece Ölçüsü

Beni terk etdi sulṭānım
Kimiñle yār olur şimdi
Dehānı sükker-efşānım
Kimiñle yār olur şimdi

Raḳībe eyledi raġbet
O oldu māniʿ-i vuṣlat
Hemān ṣāġ olsun ol āfet
Kimiñle yār olur şimdi

Derūna ṣaldı bir āteş
Ḳo yaḳsın beni ol mehveş
ʿAceb ḳad çekmiş o serkeş
"Kimiñle yār olur şimdi"

Bulaydım bir gece tenhā
Benim olur idi dünyā
ʿAceb sevdicegim eyā
"Kimiñle yār olur şimdi"

888.

Şarḳı

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Allar giymiş bugün ol yār-i cefā-cū el-amān
Rūḫları al cāmesi al cümle al içre nihān

Gerdeni kāfūr gibi ḳaşlar daḫi olmuş kemān
Çeşmi cādū ḥāl-i ʿanber ġamze ġammāz-ı cihān

153b [169b]

889.

Şarḳı Ṣofyān

[635] Aynı güfte 103a/637'de verilmiştir.

8'li Hece Ölçüsü

Göñül nedir bilir misin
Benim ʿaḳlım alır mısın
Güzel böyle ḳalır mısın
Yād eyleme bu demleri

Bu demleri bu demleri gel unutma eski demleri

Güzel ḳaşın kemānıdır
Yaḫşı degil yamānıdır
Ḳul olduġum zamānıdır
Ferāmuş et elemleri

Güzel olan ḥalīm olur
Ṭabīʿat da kerīm olur
ʿĀşıḳına nerīm olur
Unutma gel ḳasemleri

Cevr-i sitem mi ṣanʿatıñ
Aġyār ile ünsiyyetiñ
Bendeñe yoḳ mı minnetiñ
Gel unutma keremleri

154a [180a] [Boş]

154b [180b] [Boş]

155a [181a] [Boş]

155b [181b] [Boş]

156a [182a] [Boş]

156b [182b]

Şarḳıyāt-ı Nevā[636]

[636] 136b [148b]'deki fihriste göre bu makamdaki şarkıların [173a]'dan başlaması gerekirdi.

890.

Ṭanbūrī[637]

8'li Hece Ölçüsü

Ṣafā geldiñ efendim sen
Dāġ-ı sīnem oldu rūşen
Felekden bir ay gün dogdu
Nūr ile yār doldu gülşen

Gel sāz olsun bülbülleriñ serverisin güzelleriñ yaḳma beni begenmezsin dilde cānım efendimsin

Ḥüsnüñ gibi bāġ-ı İrem
Bulunmaz ki göñül verem
Şeref burcu açılırsa
Māhtābda beliñi görem

"Gel sāz olsun bülbülleriñ serverisin güzelleriñ yaḳma beni begenmezsin dilde cānım efendimsin"

Ḳo güzellik dursun sende
Ḥūrī ġılman saña bende
Sāyeñizde biz yanalım
Āteş-i firḳat her şeb ben de[638]

"Gel sāz olsun bülbülleriñ serverisin güzelleriñ yaḳma beni begenmezsin dilde cānım efendimsin"

ʿĀşıḳ mısın **Ṭanbūrī** sen
Gel kendine ḥaddin bil sen
O nūr gibi gül-cemāli
Niçe olur ḥāli gör<ür> sen

891.

Şarḳı Ṭanbūrī[639]

8'li Hece Ölçüsü

---

637 TRT REPno: 9046, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13663.html

638 Mısranın vezni hatalıdır.

639 TRT REPno: 7751, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13655.html

Muntaẓırım teşrīfīñe
Reftār ile gelişine
Bir ben miyim ʿāşıḳ olan
Bülbül ʿāşıḳ gülüşüne

Yār amān āfet-i devrān yaḳma ḥasret āteşine

Feryād eder yandı bülbül
Naẓarında bir tāze gül
Seni seven ʿāşıḳların
Sen efendim ḳadrini bil

"Yār amān āfet-i devrān yaḳma ḥasret āteşine"

Gizli sevmek müşkīl yāri
Şiddeti çoḳ āşḳıñ nārı
Pervāneden beter yandım
Bil işitdim āh u zārı

"Yār amān āfet-i devrān yaḳma ḥasret āteşine"

Dilberleriñ her işine
Ẓerāfetle revīşine
Ḳapılırsın sen **Ṭanbūrī**
Yalvar yaḳar düş peşine

892.

Nevā Şarḳı Şeydā
fāʿilātün faʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bir oñulmaz derde düştüm var mı eyā çāresi
Ḥoş edālı bir gümüş gerdenliye düşdü göñül
Tāzelendi tā cigerde ḥançeriniñ yāresi
"Ḥoş edālı bir gümüş gerdenliye düşdü göñül"

Bu gül-i ter[640] özge şeydir sevdigi semte düşer
Şemʿ-i ʿaşḳından begim pervāneler elbet pişer
Sevdiginden ġayrısına ṣanma kim meyli düşer

640 "gül-i ter" terkibi, metinde "gül bir" şeklinde yazılmıştır.

“Ḥoş edālı bir gümüş gerdenliye düşdü göñül”

Kendi kendime tefekkür eyledim tenhāca dün
Dedim ey şūrīde dil aḥvālini bir kez düşün
Çekeli āh ile zārı oldu beş yüz yirmi[641] gün
[“*Ḥoş edālı bir gümüş gerdenliye düşdü göñül”*]

157a [173a]

893.

Şarḳı [Güfte Hātif][642]
fāʿilātün faʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Bāġ-ı ümmīd-i ḫayāliñ bir gül-i raʿnāsıdır
Ḥāṣılı ḫūn-āb-ı çeşmim ġonçe-i zībāsıdır
Nev-nihāl-i gül-būyı nāzik ḳad-i bālāsıdır
Cāme-i ʿişve boyunca bil ki istiġnāsıdır

amān amān berg-i istiġnāsıdır

Nev-cevānım nāz<u>-perver dil-pesendimsin benim
Ṭıflsın maḥbūb-ı müstesnā levendimsin benim
İşte ben Manṣūrunum zülfī kemendimsin benim
Renc-dārı mihneti üftādeniñ meʾvāsıdır

“amān amān berg-i istiġnāsıdır”

Mūcid-i nāz u istiġnāsın bilindi ḳıymeti
ʿIṭrī şāhīlerle ebrūlar bulunca zīneti
Gel keremkārım baña çekdirse derd ü firḳati
Çekdigim āh u enīn bir dilberiñ sevdāsıdır

“amān amān berg-i istiġnāsıdır”

Hātif-i bī-çāre vü üftāde vü nālānına
Rişte-i āzād eyle gel girme efendim ḳanına[643]

641 “yirmi” kelimesi, metinde “yigirmi” şeklinde yazılmıştır.
642 Danışan: s.330/Ş.7.
643 Mısranın vezni hatalıdır.

Bī-mürüvvetlik seniñ düşmez efendim şānına
Ḳoy desinler vaṣf-ı ḥüsnüñ bülbül-i gūyāsıdır

157b [173b]

894.

Şarḳı Şeydā
fāʿilātün faʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Gece gündüz āh u zār ettigimiñ aṣlı budur
Gönlümü żabṭ etti şimdi bir güzel Fındıḳlılı

yār hey hey hey

Bülbül-āsā nāleler ḳıldıġımıñ faṣlı budur
Söylenir dilberler içre bī-bedel Fındıḳlılı

Cān u dilden ey güzeller şāhı sevdim ben seni
Ol siyeh-kāküller içre beste ḳıl cānā beni

Yeter aġlatdıñ efendim ʿāşıḳ-ı üftādeñi
Baña bu dürlü cefāyı etme gel Fındıḳlılı

ʿĀşıḳ-ı **Şeydā** bugün ol dilber-i mümtāz ile
Hemdem olmaḳlıḳ içün eyler nevā aġāz ile

Her ḳaçan seyrāna çıḳsa ṣalınırsıñ nāz ile
Bağlanır başına bir ḥoş dest-māl Fındıḳlılı

amān Fındıḳlılı faṣl edelim Fındıḳlılı

895.

Şarḳı Beste-i Kātib
8'li Hece Ölçüsü

Fındıḳlıñın bir cevānı
Eyledi ḥayrān cihānı
Aldı gönlüm ḥüsn ü ānı
Ḫoş-edā ince-miyānı

Billūr gibi o gül-beden pek yumuşaḳ bilmem neden amān amān güzel amān cānım amān ḳuzum amān elā gözlerine meftūn olur ʿāşıḳlar görmeden

Ḥüsnünü gördüm yayıldım
Mest idim ol dem ayıldım
Ṭolmabaġçede mehtābı
Seyr edince pek bayıldım

"Billūr gibi o gül-beden pek yumuşaḳ bilmem neden amān amān güzel amān cānım amān ḳuzum amān elā gözlerine meftūn olur ʿāşıḳlar görmeden"

Her görenler bī-hūş oldu
ʿAşḳı ile serḫoş oldu
Şu dilberiñ bu ṣafāsı
ʿĀşıġa her dem ḫoş oldu

"Billūr gibi o gül-beden pek yumuşaḳ bilmem neden amān amān güzel amān cānım amān ḳuzum amān elā gözlerine meftūn olur ʿāşıḳlar görmeden"

Görmedim hīç böyle güzel
Bu ḥüsne hīç olmaz bedel
ʿĪd-i Şerīf eyyāmında
Dilberi seyr eyle gel

158a [174a]

Şarḳıyyāt-ı Ṣabā

896.

Şarḳı Ṭanbūrī

11'li Hece Ölçüsü

Yañaġında gül-i ṣad-berg açılır
Dīdem yaşı şebnem gibi ṣaçılır
Gizli ʿaşkım yüze çıḳdı ne ḥāldir
Ḥüsnüñ gören elbet ḳapılır

Āh güzelsin efendim var mı benim gibi yanar yaḳılır

Lāyıḳ mıdır ben ḳulunu aġlatmañ
ʿAşḳ oduna baġrımızı daglatma
Ḳaldır niḳābıñ refʿ eyle ḥicābıñ

"*Āh güzelsin efendim var mı benim gibi yanar yaḳılır*

Ṭaḳınacaḳ gülü çoḳdan ararız
Ele girse baş üstüne ṭaḳarız
O gül ṣolmaz gözyaşıyla ṣulanır

"*Āh güzelsin efendim var mı benim gibi yanar yaḳılır"*

Nūr-ı dīdem nice senden geçilir
Sīm-gerdāna misk-i ʿanber ṣaçılır
Ṭanbūrīniñ derdi çokdur söyletme
Sencileyin yoḳ cihānda seçilir

897.

Şarḳı Ṭanbūrī
11'li Hece Ölçüsü

Bād-ı ṣabā melīl melīl gelirsin[644]
ʿĀşıḳ mısın benim gibi ne dersin
Bir ḫarābāt mest-i müdām pür-ʿaşḳız
Derd-i ʿaşḳa çāre olmaz bilirsin

Āh efendim nūr-ı dīdem tende cānımsın

ʿAşḳıñ yeli uyandırır seḥeri
Bil kim açar bāġ-ı İrem bahārı
Ṣaf ṣaf olmuş kūh-ı yārda bülbüller
Gelsin deyü uyandırır o yāri

"Āh efendim nūr-ı dīdem tende cānımsın"

Bülbülleriñ tuḥaf tuḥaf diline

644 TRT REPno: 948, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18358.html

Ders eyledim vāḳıf oldum ḥāline
ʿİlm-i ʿaşḳın ṭālibiyim efendim
Yüz süreriz bir de cānān eline

“Āh efendim nūr-ı dīdem tende cānımsın”

Aġlayım göñül fırṣat bulursa
Meserretle şād u ḫürrem olursa
Ṭanbūrīniñ maḳāmıdır yār eli
Bir deste gül yār elinden alırsa

158b [174b]

898.

Şarḳı
8’li Hece Ölçüsü

O cevrden[645] ey melek-sīmā
Nicʾoldu çekdigim emler (?)
Ġamıñ çekmekdeyim ḥālā
Vaṣlıñ görmede kimler

Lisāna almadın gitdiñ
Beni ey bī-vefā bir kez
Ḥarām olsun saña bensiz
Ṣafālar sürdügün demler

Nedendir ey şeh-i nāzım
Baña göstermediñ rūyuñ
Degil mi Kaʿbe ʿuşşāḳa
Seniñ ey pür-cefā kūyuñ

Ṣıvardı sünbülistānı
Ḥālī mi dīdeden kūyun
Ḥarām olsun saña bensiz
Ṣafālar sürdügün demler

645 “O cevrden” mecmuada ucundan olarak yazılmıştır.

899.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Eşim var yoldaşım var
Benim bir ġarīb başım var
Beş yaşında ḳardaşım var
Seni andan ṣaḳınırım

Esen yelden doġan eden
Seni günden ṣaḳınırım

Gel efendim böyle baḳma
Ben ḳulun ḥāṭırıñ yıḳma
Yañaġına güller ṭaḳma
Seni andan ṣaḳınırım

"*Esen yelden doġan eden*
Seni günden ṣaḳınırım"

Ne gezersin merde merde
Sen uġratdın beni derde
Çıḳma nice cān bedenden

"*Esen yelden doġan eden*
Seni günden ṣaḳınırım"

Der ki ʿāşıḳ ben de gördüm
Tāzelendi eski derdim
Sen bir ḳuzu ben ḳurdum

"*Esen yelden doġan eden*
Seni günden ṣaḳınırım"

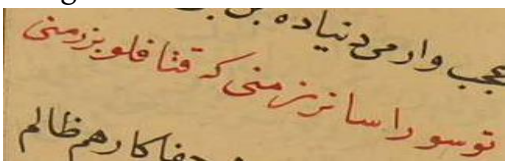
159a [175a]

900.

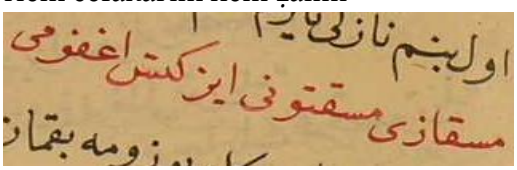
Şarḳı (T-F)

7'li Hece Ölçüsü

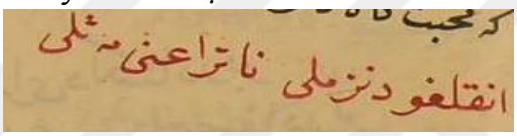
ʿAceb var mı dünyāda
Ben gibi felek-zede

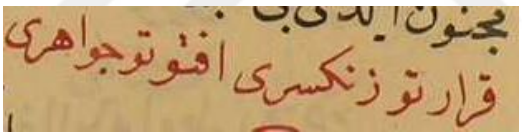
Ol benim nāzlı yārim
Hem cefākārım hem ẓālim

Geh muḥabbet gāh nāz
Gāh yüzüme baḳmaz

Mecnūn eyledi beni
Bilmedim meşrebini

901.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Mevzūndur serv-kāmetiñ
Hüsnünde vardır ḥāletiñ
Yaḳdı ol çeşm-i āfetiñ
Güzellikde bī-bedelsin
Ḥüsnü müsteṣnā güzelsin

Ḥalāvetle gel meydāna
Ben ḳuluñ yaḳma hicrāna
Velevle verdik cihāna
"Güzellikde bī-bedelsin
Ḥüsnü müsteṣnā güzelsin"

Gerdānıñ sīmden beyāżdır
Cihānda miṣliñ pek azdır
Murādım hemān niyāzdır
“Güzellikde bī-bedelsin
Ḥüsnü müsteṣnā güzelsin”

Ḳaşların çekilmiş yaydır
Cemāliñ bedr olmuş aydır
Ṣabā şerde ḫoşcadır
[“*Güzellikde bī-bedelsin*
Ḥüsnü müsteṣnā güzelsin”]

902.

Şarḳı
8‘li Hece Ölçüsü

Ne ḥāle giriftār oldum
ʿAşḳıñla ṣarardım soldum
ʿĀḳıbet ben seni buldum

Efendim tez gelesin baña sulṭānım yār olayım saña

Çoḳ yalvardım ricām geçmez
Aġlamakdan dīdem seçmez
ʿAşḳım çoḳdur esmām geçmez

Göñlümü aldıñ āl ile
Aldatdın beni dil ile
Aṣ beni zülfüñ teline

Eglenemem ḳalbim maḫzūn
Eyledin beni sen mecnūn
Gözüm yaşı kendim bīçūn

903.

Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün

Ne ḥūb ḫalk eylemiş Bārī

Güzeldir cümle etvārı
Sevince sevmege bāri

Göñül bir nev-cevān ister efendim bu dil bir tāze cān ister

Leṭāfet var o dilberde
Ne gülde var ne dilberde
Cemāliñ nāz-perverde

159b [175b]

904.

Şarḳı Zemzemeli
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Cānımıñ cān-pāresi bir nev-edādır sevdigim
Āfitāb-ı ālem-ārā pür-cefādır sevdigim
Ḥüsn-i mümtāz-ı müsellem bī-vefādır sevdigim
Sevdigim şīrīn-zebānım dilrübādır sevdigim

Penbeden nāzik-i vücūdunda yoḳ ḳīl ü ḳāl
Mū-miyānı vaṣfını bilmek anıñ emr-i muḥāl
Ḳılca ḳaldı ḥāl-i zār-ı ʿāşıḳ-ı āşüfte-ḥāl

905.

Şarḳı Zemzemeli [Güfte Şākir]
mefāʿīlün mefāʿīlün

Buyur evreng-i sultāna
Hemān şāhım ṣafā eyle
Oṭur ḳaṣr-ı Süleymāna
“Hemān şāhım ṣafā eyle”

Dizilsinler ḥużūrunda
Nedīmler ẓıll-i nūrdur
Bu cāyıñ her ḳuṣūrunda
“Hemān şāhım ṣafā eyle”

Serā-yı dil-güşādır bu
ʿAceb cā-yı ṣafādır bu
Güzel ʿālem-nümādır bu

“Hemān şāhım ṣafā eyle”

Ṣafā eyle oṭur her dem
Ola düşmenleriñ pür-ġam
ʿAṭālar eyle çün ḥātem
“Hemān şāhım ṣafā eyle”

Seniñ ẕevḳın içün şāʿir
Oḳur bir zemzeme nādir
Yapar çoḳ güfteler **Şākir**
Hemān şāhım ṣafā eyle

160a [176a]

906.

Şarḳı
8’li Hece Ölçüsü

Yazdırayım firāḳ-nāme
Göndereyim nāzlı yāre
Hem oḳusun hem diñlesin

Ḳuzum gel benim ol ben seniñ efendinim

Ā benim ḥūrī-menendim
Ben saña çoḳdan özendim
Dostuna düşmān kazandım

“Ḳuzum gel benim ol ben seniñ efendinim”

Aḫşam oldu gün aydı mı
Ḳayalar gölgelendi mi
Benim yārim eglendi mi

“Ḳuzum gel benim ol ben seniñ efendinim”

Aḳdenizin ṭaş[ı] mısın
Aḳan çeşmim yaşı mısın
Hep güzeller başı mısın

"*Ḳuzum gel benim ol ben seniñ efendinim*"

Ne ḫoşcadır seniñ ḳaşıñ
Melek midir seniñ aṣlıñ
Güzellerde yoḳdur miṣliñ

907.

Şarḳı [Güfte Ṭanbūrī] [646]
8'li Hece Ölçüsü

Bir esmere göñül verdim
Firākıyla artdı derdim
Benim olur deyü sevdim

yañaġı gül dil-i bülbül ʿāşıḳın bil
şūḫ-levendim aġlatma gel zülf-i kemendim

Aşinālıġı kesme benden
Ḫaṭā ediyor cānım senden
Taḥammül gitdi elden

"yañaġı gül dil-i bülbül ʿāşıḳın bil
şūḫ-levendim aġlatma gel zülf-i kemendim"

Ġalatada güzel çoḳdur
Senden ġayrı yārim yoḳdur
Al yañaġın baña öpdür

"yañaġı gül dil-i bülbül ʿāşıḳın bil
şūḫ-levendim aġlatma gel zülf-i kemendim"

Bir kerre yüzüme baḳdı
Beni āteşlere yaḳdı
ʿAḳlım fikrim elden gitdi

160b [176b]

908.

[646] TRT REPno: 1899, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18399.html

Şarḳı Ṭanbūrī
8'li Hece Ölçüsü

Esip gelen seher yeli
Var dostumdan al haberi
Gör İzmiriñ hevāsını
Bāġçesi çoḳ dilberi

Āh yāre varsam derdimi yansam ṣarabilsem belini
ḳuzucaġım ancaḳ ṣarsam seni

Āh Melemen ḳarşuñuzda
Çoḳ dilber var çarşūnuzda
Bir yoṣması ʿaḳlım aldı
Āteş yanar başımızda

"Āh yāre varsam derdimi yansam ṣarabilsem belini
ḳuzucaġım ancaḳ ṣarsam seni"

Yār olursa baña dilber
Zülfüñ teli bir güẕār ver
Dudaġından būse alsam
Ebrūların ḫançer çeker

"Āh yāre varsam derdimi yansam ṣarabilsem belini
ḳuzucaġım ancaḳ ṣarsam seni"

Nice sevdim ben dilberi
Gezer oldum ben serseri
Ṭanbūrīyi bend eyledi
İzmirliniñ aşḳ-zencīri

909.

Ṭanbūrī
11'li Hece Ölçüsü

Nāme geldi ʿāşıġına ṣabādan
Mest oluruz oḳunduḳca ṣafādan
Būselikde ḳarār olmaz sevdigim
Beste oldum zülf-i yāre ṣabādan

Gerdānı beyāż mi<u>s</u>li bulunmaz eylerim niyāz
geçemem yārdan

Rāst gelirse baña şehnāz eylesin
Būselikde ʿaşīrānım diñlensin
Gūş edip ben ḥāl-i ʿaşḳı diñlerim
Sāzkārımdır şimdi göñül nʾeylesin

“Gerdānı beyāż mi<u>s</u>li bulunmaz eylerim niyāz
geçemem yārdan”

Kemān-ebrū gel niyāz ḳıl
Unutmaz mı hele mecnūn dīvāne
Mübtelāsı olsa daḫi şāy (?) olmaz
Ben zebūnum her maḳāmda cānāne

“Gerdānı beyāż mi<u>s</u>li bulunmaz eylerim niyāz
geçemem yārdan”

Ḥālī ḳalmam leyl ü nehār duʿādan
Ḳurtaraydım kendüm riyādan
Merd-i kāmil olam dersen Ṭanbūrī
Ricā eyle ʿināyet-i yārinden

161a [177a]

910.

Şarḳı [Güfte Ṭanbūrī]
8’li Hece Ölçüsü

Ḳurbān olam o dilbere
ʿĀşıġına göñül vere
Tenhā yerde bulunduḳca
Bād-ı ṣabā gibi gele
O melek ḳoynuma gire

Mālik oldum birisine
Engeli çoḳ çāresine
Ḥālī bulsam yalvarırdım

Bād-ı ṣabā gibi gele
O cānım ḳoynuma gire

Ne müşkildir ḥasret nārı
Yüzüñ göster ʿömrüm varı
Ẕikr ü fikrim ancaḳ sensin
"*Bād-ı ṣabā gibi gele*
O cānım ḳoynuma gire"

Bir āteşdir düşdü dile
Ṭabībim yoḳ derdim bile
Ṭanbūrīye gül bahārdır
Bād-ı ṣabā gibi gele
O cānım ḳoynuma gire

911.

Şarḳı [Güfte ʿĀrif]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Sevdigim bir şūḫ-ı raʿnā dilsitān
Vuṣlatı cāna ḳatar biñ tāze cān
Altun olurdu benim işim hemān
Ḳoynuma girse idi baʿiyye (?) hemān

Ḥüsnü parlaḳ tam-zer maḥbūb-veş
Ruḫları ṭuġralı pāk-altunda eş
Gerdenine sīm-i ḫāliş ġıbṭa-keş
"Ḳoynuma girse idi baʿiyye (?) hemān"

Fındıḳ altunī memeler ince-bel
Yoḳ anuñ noḳṣān ʿayārında güzel
Raḳṣ-ı ḫoş reftārı mevzūn bī-bedel
"Ḳoynuma girse idi baʿiyye (?) hemān"

Var iken semmūr-ṭabla perçemi
Nʾeylesin ʿāşıḳ baḥūr-ı Meryemi
Bāġ-ı ḥüsnüñ ġoncesi nāzik femi
"Ḳoynuma girse idi baʿiyye (?) hemān"

Yanlı yancıḳlı levendāne-edā

Şīvesi cānlar deger bir dilrübā
Pek güzel ḥāṭır-şināsdır **ʿĀrif**ā

161b [177b]

912.

Devr-i Revān Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Gider iseñ eş olayım
Yanına yoldaş olayım
Şāl cübbene peş olayım
İlk aḫşamdan kömür gözlüm
Amān ne tez uyursun

Gider iseñ ıraḳlara
Beni ṣaldıñ firāḳlara
Düşmān gelsin bucaḳlara
"İlk aḫşamdan kömür gözlüm
Amān ne tez uyursun"

Gider iseñ ben aġlarım
Enīme ḳara baġlarım
Sensiz dünyāyı nʾeylerim
"İlk aḫşamdan kömür gözlüm
Amān ne tez uyursun"

Gider iseñ uġur olsun
Çayır çimen yerin olsun
Öksüz ʿāşık ḳuluñ olsun
"İlk aḫşamdan kömür gözlüm
Amān ne tez uyursun"

913.

Şarkı
8'li Hece Ölçüsü

Gel benim serv-i bülendim
Boyu boyu[ma] menendim
Gel benim kendi efendim

Yār ṣafā geldiñ ṣafā geldiñ

Ḳaşları beñzer hilāle
Lebleri āb-ı zülāle
Ḳılmadı ḥācet suʾāle
“Yār ṣafā geldiñ ṣafā geldiñ”

Cānesi luṭf-ı paşada
Cümle ʿālem temşāda
ʿĀşıġıñ baḫtı güşāde
“Yār ṣafā geldiñ ṣafā geldiñ”

Ḳaşları ġāyet ḳaradır
Gözleri maḫmūr elādır
Bu sevdā başa belādır
“Yār ṣafā geldiñ ṣafā geldiñ”

914.

[Şarḳı]
8’li Hece Ölçüsü

Ḳayada yalçın olaydım
Gölde balıkçıñ olaydım
Yüzünde ṣaçıñ olaydım

lālezār-ı men yār men yār-i men

Gidelim Çīn [ü] Maçīne
Cān ḳurbān siyeh ṣaçına
Ṣındırdım ḳalbim şīşesin

“lālezār-ı men yār men yār-i men”

Ḥuydur aġalar ḫuydur
Hemīşe bayrāmdır ṭoydur
Nesīmim derim ṣoydur

162a [178a]

915.

Şarḳı Naḳş
mefāʿīlün mefāʿīlün

Sen ey şāh-ı hümā-sāye
Saʿādetle ṣafā geldiñ
Şeref ver taḫt-ı ʿalīye
"Saʿādetle ṣafā geldiñ"

Miṣāl-i Neyyir-i aʿẓam
Olup şuʿle-ver ʿālem
Cihānı eylediñ ḫürrem
Saʿādetle ṣafā geldiñ

Ḳuluñ **Naḳşī** ṣenā-ḫᵛāndır
Ḥimāyet eyle şāyāndır
Ümīd-i luṭf-ı iḥsāndır
[*Saʿādetle ṣafā geldiñ*]

916.

Şarkı
8'li Hece Ölçüsü

Bugün bir māhtāb gördüm
Lebi āb-ı zülāl ancaḳ
ʿArż-ı ḥāl etmeye vardım
Āşinālıḳ muḥāl ancaḳ

Eyżan[647]

Ya melek-sīmāya beñzer
Yeñi doġmuş aya beñzer
Baḳışın leylā[ya] beñzer
Siyāh ḳaşlar hilāl ancaḳ

Eyżan

ʿĀşıḳlar ölümden ḳaçmaz
Ser verir sırrını açmaz
Göñül sevdiginden geçmez

647 Bu güftede, "Eyżan" kelimeleri ile kastedilen terennüm sürh olarak belirtilmemiştir.

Muḥabbet başḳa ḥāl ancaḳ

Eyżan

ʿĀşıḳın aġladan gülmez
Aḳan çeşmim yaşın silmez
Yılda bir selāmı gelmez
Yārdan selām muḥāl ancaḳ

917.

Şarkı
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey benim tenim içinde gizli cānım pāresi
Gece gündüz āh ederim nedir bunuñ çāresi
Bir zamānda ṣabr ederim ḳo kesilsin arası

Ya öñünde ya ṣolundasın benimsin ben seniñ amān amān amān tā tenim türāb olunca efendimsin sen benim

Tā geceler ṣubḥ olunca uyku girmez gözüme
Geçer bu güzellik çaġı sen gelirsin sözüme
Ben saña cānım dedikçe baḳmaz oldun yüzüme

"Ya öñünde ya ṣolundasın benimsin ben seniñ amān amān amān tā tenim türāb olunca efendimsin sen benim"

Ol ḳadar ārzū ederdim sevdigim elde degil
Ḥikmet ol bülbüldedir kim yalñız gülde degil
Nʾeylesin bīçāre-ʿāşıḳ iḫtiyār elde degil

"Ya öñünde ya ṣolundasın benimsin ben seniñ amān amān amān tā tenim türāb olunca efendimsin sen benim"

Sen beni terk eylediñse ben seni yād etmezim
Senden alıp göñülcügüm ġayrısına vermezim
Dünyāda ʿömrüm olunca seni elden ḳomazım

"Ya öñünde ya ṣolundasın benimsin ben seniñ amān amān amān tā tenim türāb olunca efendimsin sen benim"

162b [178b]

918.

Şarkı[648]

8'li Hece Ölçüsü

Şahāne gözler şahāne
Ḥüsnüne yoḳdur bahāne
Süleymān olsam cihāna

Gönlüm eglenmez gönlüm eglenmez
aldanmaz küsdü yār gelmez

Ḳarşıki ṭaġıñ ḳarı var
Benim āhımla zārım var
Her gün aġlasam yeri var

"Gönlüm eglenmez gönlüm eglenmez
aldanmaz küsdü yār gelmez"

Seni doġuranıñ dumanı
Şemʿine yansın pervāne
Yār içün mesken meyḫāne

"Gönlüm eglenmez gönlüm eglenmez
aldanmaz küsdü yār gelmez"

Karşıḳi ṭaġıñ dumanı
Gögsünde yoḳ mu īmānı
Sīnem güzeller mekānı

919.

Şarkı[649]

8'li Hece Ölçüsü

Yaġmur yaġar yer yaş olur
Uçan ḳuşlar serḫoş olur
Yār ḳoḳusu pek ḫoş olur

---

[648] TRT REPno: 10350, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2553.html

[649] TRT REPno: 3023, https://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4220.html

Gel efendim ṣarılalım
Ṣarmaşalım barışalım

Yaġmur yaġar bu yer gibi
Ṣarılalım ʿanber gibi
Şunda bir yārim var gibi
“Gel efendim ṣarılalım
Ṣarmaşalım barışalım”

Yaġmur yaġar gül açılır
Misk ile ʿanber ṣaçılır
Nāzlı yār benden ḳaçınır
“Gel efendim ṣarılalım
Ṣarmaşalım barışalım”

Yaġmur yaġar otlar biter
Gülşende bülbüller öter
Yeter nāz eylediñ yeter
[*Gel efendim ṣarılalım*
Ṣarmaşalım barışalım]

920.

Şarḳı
13’lü Hece Ölçüsü

Bir āteşe dūş olmuşum derūnum yanar
Bir münāsib yārānım yoḳ ḥālimden aġnar
Buna çerḫ-i felek derler dāʾimā döner

gel efendim āhū-gözlüm şīrīn-sözlüm
gel amān amān bir dem sürelim

Bulamazsın benim gibi bir uslu ʿāşıḳ
Ḫizmetde ḳuṣūrum yoḳ ḳul [ol]mada ṣādıḳ
Gel efendim baña ḳıyma yazıḳdır yazıḳ

“gel efendim āhū-gözlüm şīrīn-sözlüm
gel amān amān bir dem sürelim”

Ne var idi efendim benden ḳaçacaḳ

Evvelā benim olup da ṣoñra ḳaçacaḳ
Ben ḳuluñu ʿaşḳa düşürüp nāza yaḳacak

"gel efendim āhū-gözlüm şīrīn-sözlüm
gel amān amān bir dem sürelim"

163a [179a]

921.

Şarḳı
13'lü Hece Ölçüsü

Senin ʿaşḳıñla ā cānım düştüm dillere
Yine çeşmim yaşı āh āh döndü seyllere
Alayım gideyim seni bizim illere *illere*

Yine ben göñlümü verdim āh āh amān ẓarīf-dilbere

Ġonce-gülden selām geldi ġarīb bülbüle
Bütün ʿāşıḳlara cānım düşdü ġulġule
Ḳurbān olam seniñ gibi ḥālden bilene

"Yine ben göñlümü verdim āh āh amān ẓarīf-dilbere"

Sürmeler çekmişsin cānım elā gözlere
Nice ḳul olmayam cānım āh amān şīrīn sözlere
ʿĀşıḳ oldum māh yüzünde çifte beñlere

"Yine ben göñlümü verdim āh āh amān ẓarīf-dilbere"

Gece gündüz āh ederim ṣarsam sīneme
Ey efendim yüzüm sürsem beyāż-gerdene
Nice dürdü ḥāletim var bilsen bir kerre *bir kerre*

922.

Şarḳı Corcī
8'li Hece Ölçüsü

Baña bir nev-ḫaber var mı
Ṣabā ol meh-cebīnimden

ʿAceb tāze eser var mı
O zülf-i ʿanberīnimden

Geçmez oldum o şāhımdan gül yüzlü māhtābımdan hele ben dīdem peşinden severim severim derūn-ı dilden

Bu bāġıñ ʿandelībānı
Rüsūm-ı fenn-i efġānı
Bu bezm-i gülde erkānı
Görür āh [u] enīnimden

"Geçmez oldum o şāhımdan gül yüzlü māhtābımdan hele ben dīdem peşinden severim severim derūn-ı dilden"

Naẓar ḳılsam gülistāna
Döner gül şemʿ-i sūzāna
Olur mu ġānī pervāne
Figān-ı āteşīnimden

"Geçmez oldum o şāhımdan gül yüzlü māhtābımdan hele ben dīdem peşinden severim severim derūn-ı dilden"

Ciger yandı kebāb oldu
Gözüm yaşı şarāb oldu
Yine ḥālim ḥarāb oldu
Firāk-ı nāzenīnimden

"Geçmez oldum o şāhımdan gül yüzlü māhtābımdan hele ben dīdem peşinden severim severim derūn-ı dilden"

163b [179b] [Boş]

164a [180a]

Dügāh

923.

Şarḳı [Güfte Ḥāfız][650]

[650] TRT REPno: 3437, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2150.html

8'li Hece Ölçüsü

Dil mest olur ḫūşyār iken
Ġaflet gelir bīdār iken
Bu ʿişve sende var iken

Ey serv-ḳad ġonce-fem sāyeñ gibi üftādenim

ʿĀşıḳda ṭāḳat mı ḳalır
Ṣabra liyāḳat mı ḳalır
Bu tende raḥmet mi ḳalır

"*Ey serv-ḳad ġonce-fem sāyeñ gibi üftādenim"*

Sensiz cihānı nʾeylerim
Tende bu cānı nʾeylerim
Ẕātı zamānı nʾeylerim

"*Ey serv-ḳad ġonce-fem sāyeñ gibi üftādenim"*

Ebrūların olmuş kemān
Tīġ-i müjgānıñ pek yaman
Teʾsīri diller destān

"*Ey serv-ḳad ġonce-fem sāyeñ gibi üftādenim"*

Ḥāfıẓ ḳuluñ bīçāredir
ʿĀrifdedir āvāredir
Hem sīnesi pür yāredir

924.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Gel tīzce ay doġmadan
Baḥr-i sevdāya dalmadan
Daḫi ben ḫˇābe varmadan
Gel ḳuzum ṣarayım seni

Ġāyet begendim o dilberi

Çekilmez oldu bu sevdāya
Bu bende yādigār ammā
Ele girmez böyle tenhā
Gel cenān öpeyim seni

"*Ġāyet begendim o dilberi"*

Cānım seni pek özlerim
Şīveni ġāyet severim
Rūyunu görmek isterim
Dön yüzün göreyim seni

"*Ġāyet begendim o dilberi"*

Var mıdır böyle güzel göz
Ḳaşlarına yoḳdur hīç söz
Sīneñdeki bendeni çöz
Göreyim billūr tenini

164b [180b]

925.

Şarḳı

7'li Hece Ölçüsü

Vardım bakdım uyanmış
Gül yaṣdıġa dayanmış
Bendesine nāz edip
Al sözüne inanmış

Gel gel serv-i nāzım gel gel 'işve-bāz

Ḳāḳum kürkün yaḳası
Belinde intihāsı
Hep güzellerden güzel
Cihānda yoḳ edāsı

"Gel gel serv-i nāzım gel gel 'işve-bāz"

Ṣırma ḳulan belinde
Destmāli elinde
Misk-i ʿanber ḳoḳusu
Var zülfünüñ telinde

926.

Şarkı Ḥüseynī
5'li Hece Ölçüsü

Yalvardım evvel
Efendim tez gel
Gelmeden engel
Efendim tez gel

Nev-res-nihālim
Sensin ḥayālim
Yoḳdur mecālim
"Efendim tez gel"

Ey rūḥ-ı revān
Eylerim fiġān
Bekletme amān
"Efendim tez gel"

Ġayrısın bulma
Ḥīleler ḳurma
İñenip (?) ḳalma
Efendim tez gel

927.

Şarkı Hüseynī ʿAşīrān
8'li Hece Ölçüsü

Rehā yoḳ bu derd-i ġamdan[651]
Vefā gelmez sen dilberden
Maṭlūbum bu ancaḳ senden
Ya aġyārdan geç ya benden

Aġyār ile gizli ülfet

651 TRT REPno: 8836, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7599.html

Ben diñlemem ḫilāf-ı ṣoḥbet
Ya ne olsun böyle nisbet
“ *Ya aġyārdan geç ya benden”*

Beyhūdedir hep feryādıñ
Dāʾim cefādır muʿtādıñ
Ḥaṭa-yāb ise murādıñ
“ *Ya aġyārdan geç ya benden”*

Üftāde-i (...)
Böyle aġna böyle sen
Doġrusu hīç çekemem ben
“ *Ya aġyārdan geç ya benden”*

Hep ḥīleni ṭuyup sezdim
Bu cefādan ben de bezdim
İşte sözüm bende kesdim
Ya aġyārdan geç yā benden

165a [181a]

Şarkıyyāt-ı Hüseynī

928.

Şarḳı Bornāz [Güfte Vehbī][652]
8'li Hece Ölçüsü

Mirʾāta ḳıl bir kez naẓar
Gör kendini cānā nesin
Yüz Yūsufu ḥayrān eden
Bir miṯli yoḳ bir dānesin

Etdiñ mehi Kenʿānesin
Üftāde-i cāh-ı ẕevḳın
Kimdir naẓīrin vardın
Sen ḥüsünle bir dānesin

İnṣāf ḳıl hey bī-vefā

652 Kılıç: s.1092, 231a

Cürmüm nedir nʾetdim saña
Aġyāra olduñ āşinā
Benden niçün bīgānesin

Ey āfet-i leylī-nejād
Ferhād ḳışı etme yād
ʿUşşāk-ı zārıñ eyle şād
Anma eliñ dīvānesin

Vehbīyi pür-zār eylediñ
Dünyāyı bī-zār eylediñ
Çoḳ sūziş iẓhār eylediñ
Benden niçün bīgānesin

929.

Şarkı[653]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Saña benden efendim tuḥfe-i cānım selām olsun
Ḳabūl eyle ne var bu yādigarım iş tamām olsun

Hemīşe maḳṣadım senden nigāh-ı iltifātıñdır
Hemān bir kūşe-i çeşmiñle göñlüm şād-kām olsun

Benim senden murādım budur ancaḳ ey şeh-i bī-dād
Şehīd-i tīġ-i ġamzeñ olduġum ʿālemde nām olsun

Seni tenhā bulaydım cāme-ḫˇāb-ı gülsitānıñda
Alaydım duymadan şeftālūleriñ isterse ḫām olsun

930.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Karşıki ṭaġda bir ḳuzu meler
Ḳuzuñun firāḳı āh baġrımı deler
Eşinden ayrılan böyle mi meler

Gel ḳuzum aġlama meleme vazgel eşinden

653 Kılıç: s.1097, 231b; TRT REPno: 9131, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7312.html

Ḳuzunuñ ṣāḥibi bir deliḳanlı
Ṣaġ yanı ṣol yanı segirme beñli
İbrişim ḳuşaḳlı yār ince belli

“Gel ḳuzum aġlama meleme vazgel eşinden”

Ḳuleniñ ḳapusu demir degil mi
İçinde oturan āmir degil mi
Āmiri ṣarması ʿömür degil mi

165b [181b]

931.

Şarḳı Ḳırīmī İbrahim Çavuş [Ḳırīmī Şeyḫī]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Bahār erdi göñül bir dilber-i ʿālī-cenāb ister
Ẓiyā-güster ṣafā-āver cemāl-i māhtāb ister

Tekellüfsüz kenār-ı meclise ol meh edip teşrīf
Der-āġūş etmeye minnet çekilmez bī-ḥicāb ister

Süzüp çeşmiñ işāret eyleye müjgān [u] ebrūlar
Mücerrebdir güzelde gösterişle āb [u] tāb ister

Cigerde işledi tā tīr-i müjgānıñ ne ḥikmetdir
ʿAceb mestānedir ol şūḫ-ı mümtāzım kebāb ister

Kerem bābında el baġlı ġarībiñdir seniñ **Şeyḫī**
Merāmın ḥāṣıl eyle vaḳtidir şāfī cevāb ister

932.

Şarḳı Kemanī Ḳırīmī İbrahim Çavuş
8’li Hece Ölçüsü

İster ister cānım ister
Benim göñlüm seni ister
Aḳ gerdānıñ baña göster

Şen olur göñlüm benim yār göñlüm benim

Kendi nāzlı şīrīn sözlü
Elā gözlü cānım ister
Aḳ gögsüñü baña göster

“Şen olur göñlüm benim yār göñlüm benim”

Yañaġı gül yüzüme gül
Ṣaçı sünbül cānım ister
Aç memeñi baña göster

“Şen olur göñlüm benim yār göñlüm benim”

Kendi ġonce beli ince
Gel bu gece cānım ister
Aḳ göbegi baña göster

“Şen olur göñlüm benim yār göñlüm benim”

Güllerin var beñlerin var
Nelerin var cānım ister
Gel bu gece baña göster

“Şen olur göñlüm benim yār göñlüm benim”

Yañaġından dudaġından
Gerdānıñdan cānım ister
Emdirmegi baña göster

933.

Şarḳı
8’li Hece Ölçüsü

İzmirliniñ endāmına
El uzatsam gerdānına
Altun ister yañaġına

Ḳuzum İzmirli gel saña ben ḥayrān olayım ḥüsnüne ḥayrān olayım ṭuġralı altun vereyim al yañaġına

Mintān ṣıḳar memelerin
Çözebilsem dügmelerin
Ṣaḳınırsın o beñleriñ

Ḳuzum İzmirli gel

166a [182a]

934.

Şarkı
8'li Hece Ölçüsü

A paşam sensiz olamam *cānım*
Olursam da hīç gülemem
Arayıp semtin bulamam

Yāsemene güller dolaşır ā cānım ince bele şāl yaraşır

Ben bu deryāyı geçemem
Ḳanadım yoḳdur uçamam
İlk sevdāmsın vazgeçemem

Yāsemene güller dolaşır ā cānım ince bele şāl yaraşır

Ḳavun kesdim dilim dilim
Baġçende açılmış gülüm
Gececi Şākir bülbülüm

Yāsemene güller dolaşır ā cānım ince bele şāl yaraşır

Evleriniñ öñü igde
İgdeniñ dalları yerde
Nice uġradım derde

935.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Dostum bana gönderdi gül

Beni sever ṣaçı sünbül
Benim gibi saña ʿāşıḳ
Bulamazsın dili bülbül

Ne güzel ṭavşan oġlanı Ġalaṭanıñ şūḫ-cevānı
amān amān gördüm göñlüm alanı

Seni görmek ister cānım
Ḳurutduñ cevr ile ḳanım
Buçaġıñla baña ḳıyma
Benim tāze ḫūb cevānım

Ne güzel ṭavşan oġlanı Ġalaṭanıñ şūḫ-cevānı
amān amān gördüm göñlüm alanı

Saña raġbet edeli ben
Ġalata nām aldın sen
Benim göñlüm alalı
Bir kerre ḥālimi bilsen

Ne güzel ṭavşan oġlanı Ġalaṭanıñ şūḫ-cevānı
amān amān gördüm göñlüm alanı

Duyuldu ʿāleme ḥālim
Küsme baña nāzlı yārim
Gözüm yaşı seyle döndü
Seniñçün āh u zārım

Ne güzel ṭavşan oġlanı Ġalaṭanıñ şūḫ-cevānı
amān amān gördüm göñlüm alanı

Ber-güzārdır verdiñ bir gül
Saña ʿāşıḳ o ġam (?) bil
Bu güzellik saña ḳalmaz
Ḥāṭırım ṣor yüzüme gül

166b [182b]

936.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Bir zülüflü ʿaḳlım aldı mecnūnum
Pek yamandır şimdi ḥālim meftūnum

Cānā mecnūnum yazıḳdır

Gel teraḥḥum eyle cānā şu ḥālde
Çün bilirsin benim ḥālim maḥzūnum

Cānā mecnūnum yazıḳdır

Şol raḳībler pās<u>bāndır aġyārdır
İltifātıñla dilşādım memnūnum

Cānā mecnūnum yazıḳdır

Gel kerem ḳıl vaṣlıña ben lāyıḳım
Reddedersin beni cānā maḥzūnum

Cānā mecnūnum yazıḳdır

Ṭıflдır hem küçücükdür maʿṣūmdur
Manṭıḳu't-ṭayr lisāna mecbūrum

937.

Şarḳı Gülʿizārlı
8'li Hece Ölçüsü

Genc-i firkātde sūzanım
Bi-mecāl ü bi-dermān[ım]
Ḳalmadı şekīb ü sāmānım
Luṭf eyle gel ā sulṭānım

Mā'il ol gül-ruḫsāra
Biñ cān ile o dildāra
Amān bu dil-i efkāra
"Luṭf eyle gel ā sulṭānım"

ʿĀşıḳ<u>-ı zārıñ olduġum
Bende-i fermānıñ olduġum
Rāhına ḳurbānıñ olduġum
“Luṭf eyle gel ā sulṭānım”

Düşürdüñ ʿaşk [u] sevdāya
Cevriñ cānā bī-nihāye
Gel kerem ḳıl bu gedāya
[“*Luṭf eyle gel ā sulṭānım”*]

938.

Şarkı
mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Dü-çeşmiñ üzre ebrūlar kemāndır
Müjeñ oḳlarına sīnem nişāndır
Seniñ üftādenim ḫaylī zamāndır
İşim leyl ü nehār āh u fiġāndır

Eyżan[654]

Ṣalın biñ nāz ile ey ḥūrī-reftār
Seniñle edelim ʿazm-i çemenzār
ʿİnāyet ḳıl bize luṭf eyle her bār
Teraḥḥum vaḳtidir şimdi zamāndır

Eyżan

Ruḫuñ gül leblerin laʿl-i zer-efşān
Cemāliñ pertevi şems-i dıraḫşān
Ā cānım zülfünü ḳılma perīşān
Dağıtma ʿaḳlımı ḥālim yamāndır

167a [183a]

939.

Şarkı

654 Bu güftedeki “eyżan” kelimelerine kaşılık gelen terennüm sürh olarak belirtilmediği için bilinmemektedir.

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Sevdi dil bir şūḫ-ı raʿnā-yı laṭīf
Dilrübād[ır] cānımıñ cānı laṭīf
Ḥüsn<ü> ü ānı şöhret<i> ü şānı laṭīf

Bir kūçek maḥbūbu her yanı laṭīf gel benim yavrum

Naḫl-i güldür ḳadd-i müstesnādır
Ṣaçları sünbül ruḫu zībā kūçek
Ḥāṣılı cān-pāresi raʿnā kūçek

"Bir kūçek maḥbūbu her yanı laṭīf gel benim yavrum"

Dest-i sīmīninde ṣavt zilleri
Eyledi dem-sāz nāle dilleri
Ḳıldı ḥayrān eyü ney mānīleri

"Bir kūçek maḥbūbu her yanı laṭīf gel benim yavrum"

Cümle endāmı vücūdu dāʾimā
Ditriyor pālūde-veş ser-tā-be-pā
Dem-be-dem eyler tebessüm

"Bir kūçek maḥbūbu her yanı laṭīf gel benim yavrum"

Gözler eden seyr eden ol dilberi
Hüsnü cevri ya melekdir ya peri
Böyledir vaṣfıñ çöker çöker şāʿirleri

167b [183b]

940.

Şarḳı[655]

11'li Hece Ölçüsü

Bir güzeliñ sevdāsı var başımda
Gündüz hayālimde gece düşümde
Ben ağlarım ayrı düşdüm eşimden

655 TRT REPno: 2044, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/3066.html

Anıñçün dolanırım bu dağı efendim

Amān felek amān seniñ elinden
Söyledikce sükker aḳar dilinden
Ayırdılar beni ġonce-gülümden

"*Anıñçün dolanırım bu dağı efendim"*

Bāġbān oldum gül ekdim gül bitirdim
Ferhād oldum dağ deldim ṣu getirdim
Mecnūn oldum ben Leylāmı yitirdim

"Anıñçün dolanırım bu dağı efendim"

Keklik gibi kayalarda ötersin
Siyāh zülfüñ māh yüzüne dökersin
Şāhin görmüş benden ḳaçarsın

Anıñçün dolanmazım dağı şu dağı
Ṣusadıḳca ver aġzıma dudağı dudağı

941.

Şarḳı Ḫorāsān [Güfte Saʿdī][656]

mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Dil rūyuna bakmakdan usansın mı efendim
Neẕẕāre-i ruḫsārına ḳansın mı efendim
Derlerse seni mihr-i vefā semtini bilmez
ʿĀşıḳ bu söze hīç inansın mı efendim

Bu ḳāmet-i mevzūnla bir serv-i revānsın
Bu ʿārıż-ı gülgūn ile āşūb-ı cihānsın
Mānend-i perī dīdeden ammā ki nihānsın
Ādem yoḳdur cevre dayansın mı efendim

Bu ḥüsn ile sensin şeh-i iḳlīm-i melāḥat
Emr eyle murādın ne ise cānıma minnet

656 Kılıç: s.957, 199a

Gitdikce füzūn olmada evvelki muḥabbet
Saʿdī seni sevmekden usanmaz efendim

168a [184]

Şarḳıyyāt-ı Hüzzām

942.

Yürük Şarḳı Miṣḳālī
8'li Hece Ölçüsü

Şöhret buldu bir nev-cevān
Beyāż vücūdu penbe hemān
Ġalatada şimdi yoḳdur
Āhū gibi güzel ṭavşan

Elā du (?) elā du ḳaçma benden güzel āhū

Semmūr gibi zülfü teli
Āġūşa münāsib beli
Raḥm eyleyip ʿāşıḳına
Başındadır dāʾim eli

"Elā du (?) elā du ḳaçma benden güzel āhū"

Vaḥşī degil mūnis güzel
Pek vaʿdine baġlama bel
Amān baña yādigārdır
Perçeminden ḳopar bir tel

"Elā du (?) elā du ḳaçma benden güzel āhū"

Gel meclīse luṭf et baña
Cān u dilden oldum saña
Üftādeyim gözlerine
Pür çeşminse başa belā

943.

Şarkı Aġır
8'li Hece Ölçüsü

Pervāneyim cevlān etdim
Merām sende ḳarār etdim
Āhū gibi baḳışına
Tende cānım fedā etdim

Gel ā cānım nāzlı yārim cihānı nʾeyleyim sensiz

Çāresine olduḳ müştāḳ
Kār edenmiş göñül almaḳ
Meyli bize ḫilāf imiş
Merām hemān nāre yaḳmaḳ

"Gel ā cānım nāzlı yārim cihānı nʾeyleyim sensiz"

ʿAşḳıñla dil yanar tende
Cān u dilden oldum bende
Ne mümkündür fāriʿ olmaḳ
Var iken bu ḥālet sende

"Gel ā cānım nāzlı yārim cihānı nʾeyleyim sensiz"

Ġoncelendi gene bahār
Her işimiz oldu eẕhār
Ṣaḥrādaki bülbül gibi
Zār ederim leyl ü nehār

168b [184b]

944.

Şarḳı Devr-i Revān [Güfte Şākir]
mefāʿīlün mefāʿīlün

Göñül ʿaşḳıñla zār oldu
Esīr-i lālezār oldu
Hemīşe nāle kār oldu
Cihān çeşmime dār oldu

Yeter ẓālim cefā etdiñ
Ġamıñla ibtilā etdiñ
Raḳibi āşinā etdiñ

“Cihān çeşmime dār oldu”

Nedir cürmüm benim cānım
İşitmez olduñ efġānım
Baña raḥm eyle sulṭānım
“Cihān çeşmime dār oldu”

Efendim **Şākir**[i] yād et
Kerem ḳıl vaṣlına şād et
Amān luṭf ile āzād et

945.

Şarkı [Ṭanbūrī]
8’li Hece Ölçüsü

Böyle güzel sevilmez mi
Ġonce-güldür derilmez mi
Māʿil oldum reftārına
Böyle cevān öpülmez mi

Sözüm yoḳ ḥüsnüne bend oldum zülfüne
Merḥamet ḳıl baña vāy

Çārpāresin almış ele
Raḳṣa gelir güle güle
Dilber edañ pek güzeldir
Meclis olur pür-velvele

“Sözüm yoḳ ḥüsnüne bend oldum zülfüne
Merḥamet ḳıl baña vāy”

Baḳ şu ḥüsne edāya
Degişmem seni dünyāya
*Ṭanbūrī*ye naẓīredir
Bende düşdüm bu sevdāya

“Sözüm yoḳ ḥüsnüne bend oldum zülfüne
Merḥamet ḳıl baña vāy”

Dilber oynar usūl ile

Bir dem olsa anıñ ile
Hep görenler pesend eder
Bu yādigār şarḳı ile

169a [185a]

946.

Şarkı

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Yine bir ṣahrāya ṣayd-ı ṭıfl için oldum revān
Ṭaş yaṭır ṭavşān güzeli rāst gelip ṭutdum hemān
Bir Rum dilberi ammā āfitāb-ı nev-cevān[657]

yār ʿömrüm ey şīrīn-endūn baġrımı ḫūn etme cānım āh amān yār ʿömrüm ey serv-i bülendim etme dili maḫzūn

Cevre yanıña oturmuş bu seniñ ʿāşıḳlarıñ
Oynasın deyü muntaẓır şu saña şābānlarıñ[658]
Bir gülüsün hem daḫi tācısın ṭavşanlarıñ[659]

"yār ʿömrüm ey şīrīn-endūn baġrımı ḫūn etme cānım āh amān yār ʿömrüm ey serv-i bülendim etme dili maḫzūn"

Sencileyin görmedim bir zülf-i sünbül ḫoş-edā
Şīrīn-endūn deyü şöhret bulmuşsun ey şuḫ-ı cefā
Pey bıraḳmış ṭıfl iken ʿāşıḳların evvel saña

"yār ʿömrüm ey şīrīn-endūn baġrımı ḫūn etme cānım āh amān yār ʿömrüm ey serv-i bülendim etme dili maḫzūn"

Ol siyeh ḳaşlarına bir kez nʾola etsem naẓar
Nice biñ altun yapışdırsam o gül-rūya deger
ʿĀşıḳ-ı şeydā o çeşmi nergisi elbet sever

"yār ʿömrüm ey şīrīn-endūn baġrımı ḫūn etme cānım āh amān yār ʿömrüm ey serv-i bülendim etme dili maḫzūn"

---

657 Mısranın vezni hatalıdır.

658 Mısranın vezni hatalıdır.

659 Mısranın vezni hatalıdır.

947.

Şarkı
8'li Hece Ölçüsü

Bir cilveli hoş dilberdir
Pek cefākār ġonce-terdir
Reftārına māʿil oldum
Edāları hep digerdir

Ḥālimden bilse yanıma meclisime
revnaḳ verse gel ḳuzum gel āh ne keremdir

Var mı böyle güzel edā
Bülbül gibi bir ḫūb ṣadā
Sesi güzel ḥüsnü güzel
Böyle dilber olmaz fedā

"Ḥālimden bilse yanıma meclisime
revnaḳ verse gel ḳuzum gel āh ne keremdir"

Tende ʿaşḳı dāʾim yanar
Cezbelidir ḳanı ḳaynar
Zülfüñ ṭarar fesin eger
Şīve ile güzel oynar

"Ḥālimden bilse yanıma meclisime
revnaḳ verse gel ḳuzum gel āh ne keremdir"

Bu zevḳlere doyulur mu
Bir söz desem darılır mı
Bir revnaḳlı cünbüş etsek
ʿAceb ele ṭuyulur mu

169b [185b]

948.

Şarḳı
mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Ṣafā-yı ḫātırım hīç sensiz olmaz
Benim nev-reste sulṭānım efendim
Çerāġ olmayıcaḳ dil şevḳı bulmaz
Benim nev-reste sulṭānım efendim

Ġam-ı ʿaşḳıñla pür-ḫūn oldu sīnem
Müşerref ile gel vaṣlıñla bir dem
Raḳībi etme bu esrāra maḥrem
"*Benim nev-reste sulṭānım efendim"*

Kerem ḳıl meclise verme kesāfet
Der-āġūş-ı miyāna ḳıl icāzet
İşitdim sen şehi ṣāḥib-mürüvvet
"*Benim nev-reste sulṭānım efendim"*

Niyāzım var saña ey gül-i zībā
Seniñle evcmend olsa bu şeydā
Ḳalalım dem-be-dem bir yerde tenhā
["*Benim nev-reste sulṭānım efendim"*]

949.

Şarḳı
fāʿilātün fāʿilātün

Gel benim tāze-cevānım
Nev-edā ḳaşı kemānım
Cilvekārım ḫoş-ḫırāmım
Nᵓeyleyem kesdin emānım

Gel gel ḳuzum gel ā cānım

Ḫaylī demdir görmeyi
Viṣaline ermeyeli
Yandım firāḳ āteşine
Māh-cemāliñ görmeyeli

"Gel gel ḳuzum gel ā cānım"

Revā mıdır yerim
Yoluna fedā serim

İʿtimād ile efendim
Ben ḳulun ġāyet severim

“Gel gel ḳuzum gel ā cānım”

Yoḳdur sözlerimde ḫilāf
Ṣaḳlayıp etmem ḫilāf
Bağlandım zülfüñ teline
Kerem et cürmüm muʿāf

950.

Şarkı
8’li Hece Ölçüsü

Bir görüşde geldi neşʿe
Ḳur meclisi derdim düşme
Neşʾe gelir sāḳī olsa
Ẕevḳıne baḳ fikre düşme

Beş ver on ver yalvar yār ile her dem gelir neşʾe

Eyü tāzeye riyā etmem
Uyup ardı ṣıra gitmem
Būse verse beñli Anṭon
Ḥāṭırını fedā etmem

“Beş ver on ver yalvar yār ile her dem gelir neşʾe”

Bir pīçiñle iẓhār etsem
Bir pīçiñle yaz olur mu
Benim neşʾem az olur u
Dost ḥālimden bilir mi

“Beş ver on ver yalvar yār ile her dem gelir neşʾe”

170a [182a]

951.

Devr-i Revān Şarḳı [Güfte Fāżıl]
mefāʿīlün mefāʿīlün

Derūnum dāġ dāġ olsun
Bu ʿaşḳ içre çerāġ olsun
Raḳībim hem ırağ olsun
Göñül dāġ üstü bāġ olsun

Nigār-ı dil-pesend misin
Cevānī bī-menend misin
Hemān gel sen efendimsin
Göñül hep ırağ olsun

Seni öpmüş raḳīb-i şūm
Yañağından bütün maʿlūm
Amān dil ḳalmasın maḫzūn
Al olmazsa bāġ olsun

Göñül ol dilbere māʾil
Olurken luṭfuna nāʾil
Revā mı şimdicek **Fāżıl**
Ger ol benden yaşağ olsun

952.

Şarḳı
5'li Hece Ölçüsü

ʿAşkıñla her bār
Ederim ben zār
Tā ṣubḥ olunca
Ddīdemiz bī-zār

Raḥmet et efendim servī-bülendim
kendi efendim amān ʿaşḳıñla yandım

Ey çeşm-i āfet
Eyle ʿināyet
Ḳalmadı tende
Hiç ḫˇāb u rāhat

"Raḥmet et efendim servī-bülendim
kendi efendim amān ʿaşḳıñla yandım"

Rū-be-rū olsam
Ḥālini bilsem
Şiddet-i ʿaşḳı
İmtiḥān etsem

“Raḥmet et efendim servī-bülendim
kendi efendim amān ʿaşḳıñla yandım”

ʿĀşıḳ-ı nālān
Ḥüsnüñe ḥayrāñ
Şübhesiz cāna
ʿĀşıḳım elān

953.

Şarkı
7’li Hece Ölçüsü

Bir cemāli māhtāb
Ḳıldı cigerim kebāb
Gün-be-gün efzūn olur
Murġ-ı dil eyler şitāb

Ḳadi bālā ne güzel cigerim oldu kebāb
amān amān amān amān yele le lel yele lel yele le le lel lī

Naẓar eyle bu dile
Ḥātırımı al ele
Pāyına düşdüm bu gün
Erdir beni viṣāle

“Ḳadi bālā ne güzel cigerim oldu kebāb
amān amān amān amān yele le lel yele lel yele le le lel lī”

170b [187b]

954.

Şarḳı [Güfte Ṭanbūrī][660]

660 TRT REPno: 7, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7637.html

11'li Hece Ölçüsü

Ā cānım gel açma sırr-ı pinhānı
Bu vefānıñ elbet olur zamānı
Unudurlar ṣanma ʿahd-i peymānı

Etme feryādı efendim eyleme zārı
Ṣabr olur mu āh efendim yandı bu dil ʿörüm varı

Vefāsızdan vefā maʿmūl edersin
Ḥaḳīḳatsiz deyü ẕem mi edersin
Ahā hercāyī ne şikāyet edersin

"Etme feryādı efendim eyleme zārı
Ṣabr olur mu āh efendim yandı bu dil ʿömrüm varı"

Bī-vefādan etme maʿmūl vefāyı
ʿĀşıġına her dem işi cevr cefā
Bu sebeble ḫaste-dil bulmaz şifā

"Etme feryādı efendim eyleme zārı
Ṣabr olur mu āh efendim yandı bu dil ʿömrüm varı"

Bī-vefāya göñül vermek ḫaṭādır
Her ne deñlü ẕemmedersen sezādır
Ā **Tanbūrī** bu bir ʿaks-i edādır

Etme feryādı efendim eyleme zārı
Ṣabr olur mu āh efendim yandı bu dil ʿömrüm varı

955.

Şarḳı Ṭanbūrī

8'li Hece Ölçüsü

Kim görürse ol āfeti
Gider elden <hep> irādeti
Göz ṭayanmaz çoḳ baḳamam
Gelir baña ʿaşḳ ḥāleti

Cevr eyleme inṣāfa gel herkesin saña varır ġıybeti

Al yañaġı siyeh perçem
Döküldükçe derin silsem
Ḳocadıḳca ʿaşḳım artar
Āh birisin ben de sevsem

“Cevr eyleme inṣāfa gel herkesin saña varır ġıybeti”

Giydigi hep ṣom ṣırmalı
Ṣarmış beline donluḳ şalı
Şarḳı söyler oyun oynar
ʿĀşıḳların yamān ḥāli

“Cevr eyleme inṣāfa gel herkesin saña varır ġıybeti”

Ṣordum ismiñ dedi Yorgī
Murādım ne anı bildi
Çoḳ yalvardım ol āfete
Āh o kāfir beni yordu

“Cevr eyleme inṣāfa gel herkesin saña varır ġıybeti”

Güzellerin her ḥāleti
Āh olmasa bu ʿādeti
Ṭanbūrīye bilmem neden
Niçün bu ḳadar hīç raġbeti

171a [188a]

956.

Şarkı
8’li Hece Ölçüsü

Ḳol ḳol olmuş hep güzeller
Beñli güzeli <hep> medḥ ederler
Var mı böyle ẓarīf oġlan
Parmaġıyla gösterirler

Kim ṣorarsa beñli benim üftādeler

āh amān ḥasret çekerler

Bir ʿāşıḳ ki bāde içe
Meze verse o muġbeçe
Ḥayrān olur ol meclise
Ne mümkündür andan geçe

"Kim ṣorarsa beñli benim üftādeler
āh amān ḥasret çekerler"

Müşterisin üleşdirir
Piyālemi dolaşdırır
Şeftālisin elmamıza
Dişlerini ḳamaşdırır

"Kim ṣorarsa beñli benim üftādeler
āh amān ḥasret çekerler"

Ẕevḳe gider üftādeler
Gelse beñli āh ederler
Güzel sevmek eski ʿādet
Baña niçün daḫl eder[ler]

957.

Şarḳı Mūsiḳārī [Güfte İlhāmī]

8'li Hece Ölçüsü

Göñül verdim bir cevāna[661]
Derūndan oldum dīvāne
Gel efendim girme ḳana
Ben seni vermem cihāna

Ḳaçma bizden göñül sende
Geçmez bu cānım tende
Olmuşum saña efgende
"Ben seni vermem cihāna"

Aramızda cüdālıḳ var

[661] TRT REPno: 5265, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/8298.html

Ḳuzum serde gedālıḳ var
Ezelden āşinālıḳ var
“Ben seni vermem cihāna”

Ṣırma ṣaçlı pür-cevāndır
Görmeyeli çoḳ zamāndır
ʿĀşıḳın ḥāli yamāndır
[“*Ben seni vermem cihāna”*]

171b [188b]

958.

Şarkı [Güfte Ḥāfıẓ]
mefāʿīlün mefāʿīlün

Bu dem zencīr-ı gīsūdan
Dil-i mecnūna bāġ olsun
O ḫūnī-ġamzeden şūḫum
Bu sīnem dāġ dāġ olsun
Ḳuzum ʿālemde ṣaġ olsun

Beni mecnūn eden sensin
Dilim meftūn eden sensin
Ciger pür-ḫūn eden sensin
O tīr-i ġamze ṣaġ olsun
“Ḳuzum ʿālemde ṣaġ olsun”

Beni ḳıl nā’il-i vuṣlat
Olayım vāsıl-ı rifʿat
Beni cevrinden bir ʿizzet
Baña daġ üstü bāġ olsun
“Ḳuzum ʿālemde ṣaġ olsun”

Bu **Ḥāfıẓ** luṭfa lāyıḳdır
Yanar ʿaşḳ ile ʿāşıḳdır
Nigāh eyle çerāġ olsun

172a [189a]

Şarḳıyyāt-ı Büselik-ʿAşīrān

959.

Şarḳı

mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Tegāfül eyleme aḥvālimi bil
Amān pādişeh-i kişver-i nāz
Gel efendim geçme benden
Amān amān eylerim niyāz

Dil-i bīçāreye raḥm eyle şāhım
Çıḳar eflāka her şeb sensiz āhım
Bilmem nedir dost yanında günāhım

“Tegāfül eyleme aḥvālimi bil
Amān pādişeh-i kişver-i nāz
Gel efendim geçme benden
Amān amān eylerim niyāz”

Yeter cevr eylediñ ben mübtelāya
Taḥammül ḳılmadı dilde cefāya
Şikāyet eylerim senden bālāya

“Tegāfül eyleme aḥvālimi bil
Amān pādişeh-i kişver-i nāz
Gel efendim geçme benden
Amān amān eylerim niyāz”

Ne deñlü olsa bī-tāb u ṭāḳat
Gene etmez göñül senden ferāġat
Bu cevre yoḳ mu sulṭānım nihāyet

960.

Şarḳı

mefāʿīlün mefāʿīlün

Ṣafālar vaḳtidir ey şāhım
Efendimsin ṣafā eyle
Benim ey gül-yüzlü yārim
[*Efendimsin ṣafā eyle*]

Dizilsin ḳarşına sāzlar
Oḳunsun ḫūb-mümtāzlar
Ḥüseynī evc ü şehnāzlar
“Efendimsin ṣafā eyle”

Dizip ḳarşuna serhengler
Eder birbirine rengler
Ṣafālar dürlü āhengler
“Efendimsin ṣafā eyle”

Gögüs vermiş neşāt-ābād
Eser dā’im mübārek bād
Ḳo olsun düşmeniñ nāşād
[*Efendimsin ṣafā eyle*]

172b [189b]

961.

Şarkı [Güfte Fā’iḳ]
mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

Kime bülbül kime ‘āşıḳsın ey gül gülşeniñ kimdir
Benim sensin efendim söyle sulṭānım senin kimdir
Nedir feryādıñ yā şūḫ-ı gül-pirāheniñ kimdir
[*Benim sensin efendim söyle sulṭānım senin kimdir*]

Niçün ṭūṭī-ṣıfat nuṭḳ eylemezsin ‘ömrümüñ varı
Dehānıñ yoḳ mı işāret efendim ḳand-i güftārı
Bildim ġam yemezdim kime meftūn olduġuñ bāri
“Benim sensin efendim söyle sulṭānım senin kimdir”

Beni derd-i firāḳıñla yaḳıp etdiñ dili mecnūn
Delip sīnem eder her giz müjeñ bu baġrımı pür-ḫūn
‘Aceb bilmez misiñ cānā saña ben olduġum meftūn
“Benim sensin efendim söyle sulṭānım senin kimdir”

Bu **Fā’iḳ** bendeñe sen ṣıdḳla eyle nüvāzişler
Benimle eyler efġān her seḥer yüz biñ nevākeşler
Devā ḳıl derdime cānā cigerde tāze zaḥm işler

[“*Benim sensin efendim söyle sulṭānım senin kimdir*”]

962.

Şarkı
8’li Hece Ölçüsü

Bak şu küçükden hevese
Bülbül ḳomuşlar ḳafese
Başındaki fino-fese

Bāġlar yemeni yemeni telli yemeni gel
ḳuzum böyle ṣalınma ṣararlar seni

Yüzügün elmās ṭaşına
Ḳurbān olayım ḳaşına
Başındaki tār-pūşuna

“Bāġlar yemeni yemeni telli yemeni gel
ḳuzum böyle ṣalınma ṣararlar seni”

Evleriniñ öñü dere
Gelir gögsün gere gere
Başındaki fese göre

“Bāġlar yemeni yemeni telli yemeni gel
ḳuzum böyle ṣalınma ṣararlar seni”

Evleriniñ öñü ḳafes
Ḳafesden alırlar nefes
Altı ḳırḳma üstü dal fes

173a [191a]

963.

Şarḳı
8’li Hece Ölçüsü

Müşkil imiş firāk-ı yār
Yaḳdı baġrım āteş-i nār
Ḥayālimde gece gündüz

Fikrim sensin benim her bār

Āh āfet-i devrān ḥālim pek yaman
āteş-i ʿaşḳıñla yandım ey ḳaşı kemān

Ḥasret oldum gül yüzüne
Ḥayrānım ben ḥüsnüne
Ḳapılmamaḳ mümkün degil
Semmūr gibi ol zülfüne

"Āh āfet-i devrān ḥālim pek yaman
āteş-i ʿaşḳıñla yandım ey ḳaşı kemān"

Etme sitem ey ġonce-fem
Vaḳṭ-i fırṣat şimdi bu dem
Görmeyeli ʿömrüm seni
Ḥasretiñle yanar sīnem

"*Āh āfet-i devrān ḥālim pek yaman*
āteş-i ʿaşḳıñla yandım ey ḳaşı kemān"

Hīç bilmezim kendi kendim
O reftāra ben de bendim
İnṣāf eyle güzel gene
Etmekde zār şeh-levendim

964.

Şarḳı [Şākir]
fāʿilātün fāʿilātün

Sevdigim serv-i İremdir
Çekdigim cevr-i sitemdir
Ṣanır her luṭfu keremdir
ʿĀşıḳa bir dürlü yemdir

Pek güzeldir ġonce-femdir

Şerbet-i laʿliñle ḳandır
Reng-i ruḫsāra boyandır

Şīrīn esmer nev-cevāndır
Nev-resīde bir fidāndır

Mey içince ol gül-i ter
Şuʿle-i ruḫsārı artar
Yandı hep meclisdekiler
Görmedim hīç böyle dilber

Luṭf ederdi gelse bir şeb
Ṯānīsi yoḳ ʿālī-meşreb
Ḳız gibidir cünbüşi hep
Biñde bir yoḳ böyle bir leb

"Pek güzeldir ġonce-femdir"

Vaʿdine etmez vefāyı
Dāʾimā eyler cefāyı
Meşrebiñ **Şākir** hevāyı
Seyr et ol nāzik-edāyı

173b [191b]

965.

Şarḳı [Güfte Nāşid][662]

feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Gene eyyām-ı bahār erdi ḫırāmān olalım
Aḳalım ṣu gibi her gülşene cūyān olalım
Gül gibi şevḳın ile çāk-ı giribān olalım
ʿĀzim[663]-i seyr-i çemenzāra gülistān olalım

Vermede bād-ı ṣabā şevḳ-ı kuḍūmüñle peyām
Servīler tār ile teşrīfiñe çün beste ḳıyām
Giy yeşil cāmeleriñ şīve ile eyle ḫırām
"ʿĀzim-i seyr-i çemenzāra gülistān olalım"

Nār-ı ʿaşḳı ile yanıp sīnesi oldu çerāġ
Ḥasret-i rūyuñ ile lāle açıp bir nice dāġ

662 Zülfe: s.177-178, Mus.8/I-IV

663 ʿāzim: ʿazm M

Yüz sürüp pāyına biñ cān ile meclisde çerāġ
"ʿĀzim-i seyr-i çemenzāra gülistān olalım"

ʿUḳde-i kākül-i müşgīnine ruḫsārına ṣaç
Sen ṣalın nāz ile cūlar öpe pāyıñ māç māç
Nāşidiñ ḥālini ṣor ey gül-i nāzende[664]-mizāç
[*ʿĀzim-i seyr-i çemenzāra gülistān olalım*]

966.

Şarkı [Güfte ʿĀşıḳ Ḥıfẓī][665]
8'li Hece Ölçüsü

Dök zülfüñü meydāna gel
Sür atıñı ferzāna gel
Al dāyeñi meydāna gel

Bülbül seniñ gülşen seniñ yār yār gel amān ʿāşıḳınım ḫayli zamān dil muntaẓır teşrīfiñe

Verdiñ cevāb-ı ʿunvān ile
Yaḳdın sīnem sūzān ile
Müştāḳ saña biñ cān ile

"Bülbül seniñ gülşen seniñ yār yār gel amān ʿāşıḳınım ḫayli zamān dil muntaẓır teşrīfiñe"

Kesdiñ mi dār-ı ülfeti
Ḳırdın mı cām-ı ṣoḥbeti
Çekdirme Bārī firḳati

"Bülbül seniñ gülşen seniñ yār yār gel amān ʿāşıḳınım ḫayli zamān dil muntaẓır teşrīfiñe"

174a [192a]

Şarḳıyyāt-ı Gerdāniye-Būselik

967.

---

664 nāzende: tende nāzik M

665 Ersönmez: s.127: TRT REPno: 3544, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6522.html

[Şarkı Güfte Nedīm][666]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Sevdigim cān içre cānım cünbüş-i mehtāba gel
Ey hilāl-ebrū cevānım cünbüş-i mehtāba gel
Gel mīrim gel ā ʿömrüm cünbüş-i mehtāba gel
Nāz ile şūḫ-ı cihānım cünbüş-i mehtāba gel
Gel benim serv-i revānım cünbüş-i mehtāba gel

Bezme gel bu gececik aġyārı luṭf et ḳıl fedā
Muntaẓır-ı ʿāşıḳlarıñ hep ey meh nāzik-edā
Ṣaḥn-ı deryāda seniñle edelim bir dem ṣafā
"Gel mīrim gel ā ʿömrüm cünbüş-i mehtāba gel"

Nāy ṭanbūr kemān etsin tā ṣubḥa dem
Sū-be-sū ḫˇānendeler āġāz ede ḳalmaz elem
Oḳuya bu şarḳıyı mehtābīde bir ġonce-fem
"Gel mīrim gel ā ʿömrüm cünbüş-i mehtāba gel"

Ben ***Nedīm*** bendene lāyıḳ degildir baḳma geç
Cürmümü ey meh-liḳā luṭfuñla gel baḫş eyle geç
ʿĀşıḳ-ı üftādeniñ āhıñ alırsın etme geç
"Gel mīrim gel ā ʿömrüm cünbüş-i mehtāba gel"

968.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Yoṣma raḳḳās nāzik-edā
Reftārına cānlar fedā
Çarpdı beni mest eyledi
Çārpāreden gelen ṣadā

Rūm dilberi ince beli sükker gibi ṭaṭlı dili gel ā dilber
bir būse ver ẕevḳ edelim gel velvele

Cihānda ḥüsn-i velvele
Zülfü teli girmez ele
Raḳṣını ġāyet begendim

[666] *Nedim Divanı*'nda yoktur.

Mā'il oldum ince bele

"Rūm dilberi ince beli sükker gibi ṭaṭlı dili gel ā dilber bir būse ver ẕevḳ edelim gel velvele"

Fermeneniñ giy alını
Dayı kesim ṣar şālını
Çeşmiñ süzüp eyle naẓar
ʿĀşıḳların gör ḥālini

"Rūm dilberi ince beli sükker gibi ṭaṭlı dili gel ā dilber bir būse ver ẕevḳ edelim gel velvele"

Meclise gel ey meh bu şeb
ʿĀşıġına ver ẕevḳ-i ṭarab
Nāz ederek eyle icrā
Rūm ʿAcem raḳsını hep

174b [192b]

969.

Aġır Şarḳı Beste Mūsiḳārī [Güfte ʿİzzet][667]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Başka ʿālem var bu mevsimde şitā eyyāmıdır
Meclis-i ṣoḥbetde aheng-i nevā eyyāmıdır
Geceler ḫūbān ile ẕevḳ ü ṣafā eyyāmıdır
Ḥāsılı kışdır begim terk-i riyā eyyāmıdır

Dem urup ʿuşşāḳdan meclisde şimdi ṣad-hezār
Naġme-i pür-sūz ile dildāre göster naḳş kār
Çoḳ da taṭvil etme gerdāniyye de eyle ḳarār
Būselik faṣlını tamām et kim ṣabā eyyāmıdır

Ẕevk-ı ṣoḥbet ḳışdadır gerçi bahārıñ nāmı var
Ṣubḥ var ise anıñ ammā bunuñ aḫşamı var
Her işiñ bir vaḳti her bir ʿālemiñ hengāmı var
Şimdi dilberlerle evde inzivā eyyāmıdır

667 Kutlar Oğuz, F. (2019). *Dîvân-ı İzzet ve Nigâr-Nâme (Tezkire-i Nigâriyye).* e-kitap. Ankara: Kültür Bakanlığı Yay., s.136-137, Mus.4/I-II-III-V-VI.

Sīneñe yaḳdım ser-ā-ser nūra ʿaraḳ olmuş yine
Ḳāmetiñ ser-tā-ḳadem billūra ġarḳ olmuş yine
Gerdān-ı pākın siyeh semmūra ʿaraḳ olmuş yine
Sevdigim alın yürü ḥüsn ü bahā eyyāmıdır

Faṣl-ı deydir böyle mevsimlerde gezme serserī
Ṣayd-ı ḫūbān etmege yabāna gitme gel beri
Avlayım dersin yaṭaḳda **ʿİzzet**ā vaḫşileri
Dergeh-i pīr-i muġāna ilticā eyyāmıdır

970.

Yürük Şarkı Beste Mūsiḳārī

8'li Hece Ölçüsü

Naẓar etdim bir dilbere
Sevdā ile esdi sere
Bu bir başḳa nevādadır
Beyaż fesde ṣarı çevre

Nev-cevānım gel ā cānım buyur bize nāzlı yārim
seni sevenler ṣarsınlar nāz ile ḳuzu yārim

Gel ṣun bize cām-ı ṣahbā
Dilden ġamıñ olsun hebā
Cevr eyleme yana ḳo
Nār-ı ʿaşḳın bende ḥālā

"Nev-cevānım gel ā cānım buyur bize nāzlı yārim
seni sevenler ṣarsınlar nāz ile ḳuzu yārim"

Ḥüsnüñ güzel cilvelidir
Endāmıñ pek şīvelidir
ʿĀşıġına bir şeftālī
Ḳuzum elbet vermelidir

"Nev-cevānım gel ā cānım buyur bize nāzlı yārim
seni sevenler ṣarsınlar nāz ile ḳuzu yārim"

Aldı göñlüm biñ āl ile

Çoḳ cān yaḳar bu ḥāl ile
ʿĀşıḳlarıñ āmādedir
Güzel oyna miṣḳāl ile

175a [193a] [Boş]

175b [193b]

Şarḳıyyāt-ı Kūçek

971.

Şarkı
mefāʿīlün mefāʿīlün

Gelip bu ṭarḥ-ı vālāya
Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle
Bu kāḫ-ı zīnet-efzāda
[*Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle*]

Öter bülbül nevālarla
Ṣafā-yı ḫoş-edālarla
Bu gülşende ṣafālar[la]
"Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle"

Mücessem-naḳş pek ʿaks eder gāhī
Semānıñ mihr ile māhı
Gezer çoḳ āteşīn māhī
"*Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle"*

Miṣāl-i kevkeb-i raḫşān
Olur ḳandilleri tābān
Çerāġān eylesin her ān
"*Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle"*

Bunuñ hercāyīne zīnet
Benefşe verdi ḫoş-ḥālet
Sen eyle dāʾimā rāḥat
"*Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle"*

Olunca musiḳī faṣlı
Gider dilden ġamıñ aṣlı

Dil ister dilrübā vaṣlı
"*Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle*"

Ṣafālar ḳıl bahār oldu
Çemenler lālezār oldu
Cihāna şevḳe kār oldu
["*Şehā ẕevḳ eyle şevḳ eyle*"]

972.

Şarḳı Mūsiḳārī Güfte vü Beste

5'li Hece Ölçüsü

Bir dilrübādır
Pek hoş-edādır
Luṭf sezādır
Ol nevādadır

Ḳaşı kemān ḥālim yamān gel güzel
amān gel amān amān hey

Bir nev-cevānsın
Körpe fidānsın
Rūḥ-ı revānsın
Āşūb-ı cānsın

"Ḳaşı kemān ḥālim yamān gel güzel
amān gel amān amān hey"

Görünce cānım
Ḳaynadı ḳanım
Gel nev-cevānım
Mūy-miyānım

"Ḳaşı kemān ḥālim yamān gel güzel
amān gel amān amān hey"

Ḳaşı kemāndır
Gözler elādır
Başḳa edādır
Varsa ṣalādır

“Ḳaşı kemān ḥālim yamān gel güzel
amān gel amān amān hey”

Ebrūlar güzel
Çeşmini süzer
Nāz edip gezer
Bağrımı ezer

“Ḳaşı kemān ḥālim yamān gel güzel
amān gel amān amān hey”

Diñle miṣḳāli
Söyler bu ḥāli
Rūyuñda ali
Üzredir ḫāli

176a [194a]

Şarḳıyyāt-ı Beyātī

973.

Şarkı Mūsikārī

8’li Hece Ölçüsü

Deşt-i saḥrāda devrān
Etmedeyim bende elān
ʿAceb var mı bir ṭaş yaṭar
Bunda mıdır ṭavşan ceylān

İnce-miyān ḳadi fidān
Ḳaçma benden ḳuzum ceylān

Aldı göñlüm biñ nāz ile
Ne ḫoş oynar reftār ile
Firāḳıñla ḳalbim maḥzūn
Mesrūr eyle bir cām ile

“İnce-miyān ḳadi fidān
Ḳaçma benden ḳuzum ceylān”

Düşdüm ṭaġa Ferhād oldum
Ṣayd ararken ben ṭutuldum
Tā ezelden ṭāliʿimdir
Dilberlere meftūn oldum

"İnce-miyān ḳadi fidān
Ḳaçma benden ḳuzum ceylān"

Ḳaçar mı āġūşa alsam
Miyāna dolanıp ṣarsam
Oynayaraḳ āheng ile
Uṣūlle būsesin alsam

974.

Beyātī Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Gördüm bir āfet-devrānı
Bend etmiş ḥüsnü cihānı
Ne güzeldir ne dilberdir
Hele görsen o dildārı

ʿĀşıġıñ ḥāli yamāndır görünmez ḫaylī zamāndır
ederim āh [u] fiġānı

Açılmış gül-i ruḫsārıñ
Göñlüm aldı ḫoş-reftārıñ
Gel ā mīrim merḥamet ḳıl
Yanıyor ʿāşıḳ-ı zārıñ

"ʿĀşıġıñ ḥāli yamāndır görünmez ḫaylī zamāndır
ederim āh [u] fiġānı"

Güzeldir şūḫ-ı levendim
Ṭıfl-ı nāzım bī-menendim
Ḳā'il oldum bir būseye
Nāzenīnim dil-pesendim

"ʿĀşıġıñ ḥāli yamāndır görünmez ḫaylī zamāndır

ederim āh [u] fiġānı"

Etme cefā bī-günāhım
Ḳıl teraḥḥum baña şāhım
Māh yüzünü siyāh eder
Müʾesserdir zīrā āhım

176b [190b]

975.

Semā'i
5'li Hece Ölçüsü

Ḥüsnünü gördüm
Sevdim begendim
Artmada derdim
amān raḥm et efendim

Sen bī-raḥmsın *amān*
Pür-zaḥm-ı dilsin
ʿĀlemde birsin
amān raḥm et efendim

Lebleriñ müldür
Ruḫlarıñ müldür
Fāʾilim eldir *amān*

Ġam ise efzūn
ʿAşḳ ise Ceyḥūn
Bu dilim maḥzūn *amān*

976.

Şarḳı[668]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

ʿAceb ol şūḫ-ı mümtāzım viṣāle ḳāʾil olmaz mı
Süvārī-geşte-nāzım kenāra māʾil olmaz mı

Geçer mi mübtelāsından ḳadīm-i āşināsından

668 Kılıç: s.609, 108a

Dönüp ʿahd-i vefāsından söz ile ʿāmil olmaz mı

Beni bülbül gibi gūyā sen etdiñ ey gül-i raʿnā
Murādım meyvesi eyā bu bāġda ḥāṣıl olmaz mı

Saña bir ʿarż-ı ḥāl etsem şehā luṭfuñ ḥayāl etsem
Temennā-yı viṣāl etsem murādım nāʾil olmaz mı

977.

Şarḳı[669]
mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Gel açıl ey <gül açıl> gül-i raʿnā cemālin gülsitān olsun
Hezārān bülbül-i şeydā dilinde dāstān olsun

Degilken ben saña lāyıḳ beni bil kendine ṣādıḳ
Eger var ise bir ʿāşık benimle imtiḥān olsun

Müsellem tīġine cānım esīrim saña sulṭānım
Eger gamzeñ daḫi ḳanım içerse nūş-ı cān olsun

978.

Şarkı [Güfte Rıżāyī]
8'li Hece Ölçüsü

Gel ā nāzlım güle güle
Ṣarılalım ince bele
Düşmeyelim dilden dile
Yandım güzel kākülüne
Ḳoḳlasam zülfüñ telinden

Elim ermez gücüm yetmez
ʿĀşıġa cefā kār etmez
Bu fırṣatlar ele girmez
"Ḳoḳlasam zülfüñ telinden"

Burma burma kākülleriñ
Çoḳdur baġrı yanıḳlarıñ
Yanar ʿāşıḳ-ı ṣādıḳlarıñ

669 Kılıç: s.739, 142a

“Ḳoḳlasam zülfüñ telinden”

Gül ezerler gül-ʿiẕārlar
Gül şīşeye dizerler
Çevremiz olmuş güzeller
“Ḳoḳlasam zülfüñ telinden”

Kimden gördün bu edāyı
Çekemez oldum ezāyı
Yaraşmış penbe **Rıżāyī**
[“*Ḳoḳlasam zülfüñ telinden”*]

177a [192a]

979.

Şarḳı
11’li Hece Ölçüsü

Be hey elā gözlü gül yüzlü yārim
Bulunmaz cihānda eldeki vārım
Yoluna fedādır hemān bu cānım
Görüşüp aġyārla unutma beni

Verme ṣaḳınıp ellere kendini
Bādlere çözdürme sīne bendini
Çıkıp gider iseñ unutma beni
“*Görüşüp aġyārla unutma beni”*

Açmış aḳ gögsünü deryāya ḳarşu
Bülbül efġān eder güllere ḳarşu
Gel beni aġlatma ellere ḳarşu
[*Görüşüp aġyār ile unutma beni*]

980.

Şarḳı
8’li Hece Ölçüsü

Ġāyet uzaḳdır varamam
Ḥāliñ ḥāṭırıñ ṣoramam
Pek severim vaz gelemem

āh āh yār amān ḳurbān olsun benim cānım

Pek beyāżdır sözüm yoḳdur
Ben ṣāfiyim yüzüm aḳdır
Hīç sende merḥamet yoḳdur

“āh āh yār amān ḳurbān olsun benim cānım”

Ṣarılıp yār ile yatsam
Sīneni sīneme ḳatsam
O kirās dudaġıñ emsem

“āh āh yār amān ḳurbān olsun benim cānım”

Mā’il oldum yār ḳaşına
Amān düşdüm āteşine
Gece girdi āh düşüme

981.

Şarḳı
mefā‘īlün mefā‘īlün

Saña derim behey cānım
Aḳıtdıñ çeşm-i giryānım
Ṣaḳın incinme sulṭānım
Baḳan göze yaṣaġ olmaz

Aṣ beni zülfüñ teline
Beni bend eyle kendine
İnanma yāriñ ‘ahdine
Güzel sözünde ṣaġ olmaz

Güzele ḥüsn ü ān derler
Yār yoluna nihān derler
Bizlere dervişān derler
Bize Baġdād ıraġ olmaz

Ben ‘āşıḳım yāri gördüm

Tāzelendi artdı derdim
Yārimi yādlerle gördüm
Zīrā daġ üstü bāġ olmaz

982.

Devr-i Revān Şarḳı [Güfte Esʿād][670]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nār-ı hicrān ile ey şuḫ-ı cihān
Derd-nākım ben helākım sīne-çākım amān
Girye olsa nʾola kārım her zamān

Vuṣlatıñdır ārzūkār olduġum
Firḳatiñdir fikr edip zār olduġum
Nʾola ʿālem bilse ġam-ḫˇār olduġum

"Derd-nākım ben helākım sīne-çākım amān"

Derd-i ʿaşḳıñla senin ey gülʿiẕār
Tīr-i ġamzeñ sīnem etse şerḥe-dār
Ḥāṭırım mirʾātıma gelmez ġubār

"Derd-nākım ben helākım sīne-çākım amān"

Ey gül-i zībende-i bāġ-ı bahā
Murġ-ı nāliş-kārıñım raḥm et baña
Ben de **Esʿad**-veş olup māʿil saña

177b [196b]

983.

Şarkı
11'li Hece Ölçüsü

Bir güzele göñül verdim alamam
Ḫançer alıp dertli sīnem delemem
Bunuñ ṣonu neye varır bilemem

Ḥayāliñ ḳarşıma geldi bilesin ḫānım

670 Kılıç: s.1617, 364a

Baña etdiklerin sende bulasın cānım

Benim uzun boylu serv-i ḫırāmım
Yüregim düşdü odlar[a] yanarım
Eşim sensin senden yaña dönerim

“Ḥayāliñ ḳarşıma geldi bilesin ḫānım
Baña etdiklerin sende bulasın cānım”

Benim uzun boylu serv-i semendim
Seni gördükde ben cānā begendim
Siyeh zülfüñ benim boynum kemendim

“Ḥayāliñ ḳarşıma geldi bilesin ḫānım
Baña etdiklerin sende bulasın cānım”

Bir giderim bir arḳama baḳarım
Gözlerimden ḥasret yaşın dökerim
Bunca demdir intiẓārıñ çekerim

984.

Şarkı Devr-i Revān

11’li Hece Ölçüsü

Hīç bahār açılır mı zamansız
Baḳarım yāriñ yoluna gümānsız
Yürü hey ʿahdine durmaz vefāsız

“Yeñil derler ʿaşḳım yeñilmez
beklerim yolları o ẓālim gelmez”

Bülbül oldum gül aradım ḳonmaġa
ʿArż-ı ḥālim vardır yāre ṣunmaġa
Ḳabil olsa şu gençlikde sevmege

“Yeñil derler ʿaşḳım yeñilmez
beklerim yolları o ẓālim gelmez”

Hīç bir bülbül iki dala ḳonar mı
Bülbülüñ ḳonduġu dallar ṣolar mı

Kişi sevdigine böyle ḳıyar mı

“Yeñil derler ʿaşḳım yeñilmez
beklerim yolları o ẓālim gelmez”

Yāriñ semti yaḳın olsa yanıma
Sitem sözler kār eyledi cānıma
Sevmez idiñ niçün girdiñ ḳanıma

178a [198a]

985.

Şarḳı
11’li Hece Ölçüsü

Uzun servīlerden uzundur boyuñ
İnce fidānlardan incedir beliñ
Nice ṣarılayım ṭaṭlıdır diliñ

İki yoṣma beni Ḥiṣārdan aldılar
Beyḳozun bostāncıları zorla ṣardılar

Yine bir sevdāya uġradı başım
Ḳurulu tezgāhıñda ḳıldı bir işim
Sevdā [bir] gül imiş bu da bir ḫışım

“İki yoṣma beni Ḥiṣārdan aldılar
Beyḳozun bostāncıları zorla ṣardılar”

986.

Şarkı
mefāʿīlün mefāʿīlün

Güzeller içre cānımsın
Efendim nev-cevānımsın
Müsellem ḥüsnüñ ʿālemde
Nigāh-ı dilsitānımsın

Gel ḳuzum gel amān efendim ḥālim pek yaman

ʿİẕārıñdır gül-i raʿnā
Dil aña bülbül-i şeydā
O ḳaşlarıñ kemānıdır
Beni mecnūn eder ḥālā

“Gel ḳuzum gel amān efendim ḥālim pek yaman”

Dökülmüş veche kāküller
Süzülmüş çeşm-i āhūlar
Beni mest eyleyen ḥālā
O sünbül-bū-yı gīsūlar

987.

Şarḳı Ṭanbūrī

11’li Hece Ölçüsü

Āh güzeller şehenşāhı efendim
Gül-cemāliñ ṣolmasın efendim
Sen gül açıl feraḥ bulsun bülbüller
Ḥasretiñle yandı cānım efendim

Āh vāh cenānım şāh-ı ḫūbānım gūş et
fiġānım ḥasretiñle yandı cānım efendim

Ne mümkündür gül-cemāliñ göreyim
Gökyüzünde māha nice ereyim
Kerem eyle ben ḳuluna emr eyle
Dāmenine bir kerre yüz süreyim

“Āh vāh cenānım şāh-ı ḫūbānım gūş et
fiġānım ḥasretiñle yandı cānım efendim”

Efendime lāyıḳ ḳullar degiliz
Biz mecnūnuz ʿaşḳ içinde zelīliz
Pervānedir bu hünerde üstādım
Dost içün biz yanar tutar melīliz

“Āh vāh cenānım şāh-ı ḫūbānım gūş et
fiġānım ḥasretiñle yandı cānım efendim”

Benim cānım saña fedā efendim
Cürmümüzü ʿafv eyle gel efendim
Her ne ḳadar ednā iseñ cihānda
Ṭanbūrīni bıraḳma elden efendim

178b [196b]

988.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ey lebi mül saçı sünbül
Ḫāl-i fülfül ruḫları gül
Başladı feryāda bülbül *amān*

Uyan cānım ʿömrüm ṣabāḥlar oldu amān güneşler doġdu

Ṣabāḥdır ey ḳaşı kemān
Ḫˇāb-ı nāzdan luṭf [et] uyan
Vaṣlıñla eyle şādumān

"Uyan cānım ʿömrüm ṣabāḥlar oldu amān güneşler doġdu"

Sen uyḳuda ʿāşıḳ-ı zār
Tā ṣubḥa dek etmez ḳarār
Aç gözlerin ey gül-ʿiẕār

"Uyan cānım ʿömrüm ṣabāḥlar oldu amān güneşler doġdu"

Düşde gördük mü ʿāşıḳı
ʿĀşıḳı yār-ı ṣādıḳı
Olduḳ mu vaṣlıñ lāyıḳı

"*Uyan cānım ʿömrüm ṣabāḥlar oldu amān güneşler doġdu"*

989.

Şarḳı [671]

[671] TRT REPno: 2839, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21021.html

mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Bugün şādım ki yār aġlar benimçün
Çemende murġ-ı zār aġlar benimçün

Ṭabībe söyledim derd-i derūnum
Ṭabībim zār u zār aġlar benimçün

Beni āşüfte ḳıldı bir gül-endām
Gülistānda hezār aġlar benimçün

Benimçün ya niçün ḳan aġlamazlar
O şūḫ-ı şīvekār aġlar benimçün

Şafaḳ ḫūn eyledi baġrım yanıḳdır
Dem-ā-dem rūzgār aġlar benimçün

Güler yüz görmedim aṣlā cihānda
Felek leyl ü nehār aġlar benimçün

179a [198a]

990.

Güfte Sulṭān Aḫmed Ḫān

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün

Ḫayāl-i rūy-ı dilber çeşm-i ġamda nihānımdır
O dil-cūnuñ şitābı ṣu gibi gözden revānımdır

Güfte Dāmād İbrāhim Paşa[672]

Görünmez gözüme naḫl-i gülistānıñ temāşāsı
Görüneñ gözüme şimdi bahār-āsā cevānımdır

Yeter ʿarż eyleme bād-ı ṣabā būy-ı gül-i nesrīn
Baña dü-zülf-i ḫoş-bū ʿanber-efşānımdır

Süveydā gibi çıḳmaḳ ne mümkün ṣafḥa-i dilde
O būy-ı zülfün īrādı dimāġ-ı çeşm-i cānımdır

672 Damad İbrahim Paşa tarafından, Sultan Ahmet Han'ın şiirine nazire olarak yazılmıştır.

Mücevher micmerin ʿudını istişmāma ḥācet yoḳ
Benim ol ḫāl-i müşgīn-i ḥayāl ḥāṭır-nişānımdır

Nazīre söylemek mümkün degildir bu maṭlaʿ-ı ḫūba
Süḫan-pervāz olan ol āṣāf-ı devr-i zamāndır

991.

Şarḳı Ṭanbūrī
8'li Hece Ölçüsü

Çün ʿaşḳ ile yandı beden
Āh sönmüyor bilmem neden
Bir ḳuṣūrsuz ādem olmaz
ʿAşḳ mekr eder hep sevilden

Āh Leylām gel duymasın el gözlerimden
aḳıtma sel sensin beni Mecnūn eden

Gözlerim ḳan ile doldu
Sevdā müşkil beñzim ṣoldu
Düşümde gördüm ben Leylāyı
Yine āteş-i dert ḳavl oldu

"Āh Leylām gel duymasın el gözlerimden
aḳıtma sel sensin beni mecnūn eden"

Gevher elbet var ʿālemde
ʿĀşıḳ olmaḳ güç ʿālemde
Leylā bañа ḳul olurdu
Gelse görse bu ḥālimde

"Āh Leylām gel duymasın el gözlerimden
aḳıtma sel sensin beni Mecnūn eden"

Yandı cānım ʿaşḳ elinden
Geçemem zülfüñ telinden
Şemʿe yaḳdım perde ḳurdum
Ḥicāb etdim **Ṭanbūrī**den

179b [198b]

992.

Şarḳı Ṭanbūrī

8'li Hece Ölçüsü

Ezelīdir bu ʿaşḳ bende[673]
Gül gibidir tāze tende
Bir sevdāya dūş oldum
Göñül beste ʿaşḳı bende

Bir efendim var derūnum yanar
ḥasret elemi gül gibidir tāze tende

Dāʾim söyler durmaz dilim
Murādım çoḳ ermez elim
Dü-çeşmimden seyl aḳıtdım
Tek ṣolmasın ġoncegülüm

"Bir efendim var derūnum yanar
ḥasret elemi gül gibidir tāze tende"

ʿAşḳa düşen bilir ḥāli
Hīç eylemez ḳīl ü ḳāli
Maḥbūbudur ẕikr ü fikri
Gözü görmez dünyā mali

"Bir efendim var derūnum yanar
ḥasret elemi gül gibidir tāze tende"

Rāh-ı ʿaşḳa gidenlerde
Nihāyet yoḳ düşer derde
Ṭanbūrīniñ nāmesidir
Feryād eder dostum nerde

993.

Şarḳı

8'li Hece Ölçüsü

Teşrīfiñi gözler dīdem

[673] TRT REPno: 4371, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/864.html

Cevr ü cefā vaḳti degil
Nāz eyleme gel et vefā
Tā ki tenhādır bu yerler
Tāze-nihāl şeftālīden
Biraz bende edem egil

İşāret-i nīm-nigāhla
Daʿvet etdim edip ḫaber
Çoḳ nāz ʿuşşāk uṣandırır
ʿAksi edā etme dilber
Ḥālī ḳūhī yerlerdir bu
Aġyārdan yoḳ hīç bir eser

"Nāz eyleme gel et vefā
Tā ki tenhādır bu yerler"

Avcıyım şikāra çıḳdım
Budur ṣaydgāhım benim
Āhū ṭavşan ararım
Böyledir muʿtādım benim
Kūhsārda gezdigimçün
Mecnūn oldu adım benim

"Nāz eyleme gel et vefā
Tā ki tenhādır bu yerler"

Görmedim ʿömrüm olalı
Böyle şikār doġrusu
Ṭazıya ṭut dedim ḳaçdı
Beyāż ṭavşan yavrusu
ʿĀşıġı da mest eyledi
Cām-ı ʿaşḳın dolusu

"Nāz eyleme gel et vefā
Tā ki tenhādır bu yerler"

Gözlerim yollara baḳar
Gelmiyor cānım bugün
Āsmāna erişmişdir

Āh u efġānım bugün
ʿĀşıġına cevr eyledi
Gene ol yārim bugün

180a [199a]

994.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Bāġ bahçeler güller ile donandı
Gördü bülbül ġafletinden uyandı
Aġlıyorum firāḳıñla rūz [u] şeb
Şuḳūfeler göz yaşımla ṣulandı

Ne ḥāl oldu bende şaşdım Mecnūnu da artıḳ aşdım
seni sevdim pek begendim ḳanım saña pek ḳaynadı

Āh u zārım bāri yāre duyursam
İnṣāf kerem āh ḳalbine ḳoyursam
Şād olurdum bu şevḳ ile ʿālemde
Sevdigimi ben kendime uydursam

Gördüm ki yār bāġçesinde bir güldür
Zülfleri ʿayn ḳatmer sünbüldür
Her rūz [u] şeb yüz ṭut dergāha
Sevdigini ṣayd eylemek müşkildir

Ḥayl-i ʿaşḳı ḥikemince bilinmez
Ḥüsnüñ gülüñ ġonceleri derilmez
ʿĀşıḳıñ yüzüne yārsız gelinmez
Firāḳından gözü yaşı silinmez

995.

Şarḳı
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Böyle ḫūn-rīz-i āfet görmüş degil çeşm-i cihān

Ġamzeler mirrīh-i çarḫ-ı ʿişveden verdi nişān
Cevher-i tīġ-i nigāhı ʿāşıḳa vermez amān
Āh o ḳalyoncu kesim dayı revişli nev-cevān

Ḫūnī dīdem reşk eder başında gülgūn şalına
ʿAksi düşmüş ġonce-i ṣad-berg rūy alına
Zāġ-ı ḥasretden ṣu vermiş ġamze-i pinyāline
"Āh o ḳalyoncu kesim dayı revişli nevcevān"

Reng-i ṣaḥbā oldı laʿl-i nābınıñ şermendesi
Cünbüş-i bezm-i leṭāfetden ḳadīmī bendesi
Teşne-i güftār ile mīnā daḫi nālendesi
"Āh o ḳalyoncu kesim dayı revişli nev-cevān"

Çifte beñler zīb-i fer vermiş o simīn-gerdene
Gül gibi ruḫsārın açmışken o gülgūn fermene
Perçem-i pür çīnine Hātif esīr oldum yine
["*Āh o ḳalyoncu kesim dayı revişli nev-cevān*"]

180b [199b]

996.

Şarḳı Ṭanbūrī[674]

8'li Hece Ölçüsü

Çıḳalım ṣayd-ı şikāra
Çatarız belki ol yāre
Geçmez göñül güzelden
Ṭaḳınır zülf-i nigāra

Ḥüsnüñ gören seni ister aç fesini perçem
göster gel ḳuzum gel amān amān

Ḥüsnü[nü] ġāyet begendim
Ṣarmaġa belin uzandım
Āteşin beni yaḳıyor
Gel benim zülf-i kemendim

674 TRT REPno: 2990, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1010.html

"Ḥüsnüñ gören seni ister aç fesini perçem
göster gel ḳuzum gel amān amān"

Niçeler olmuş dīvāne
Ṭarabyālı bir cevāna
Çoḳ ʿāşıḳlar yaḳacaḳdır
O güzel çıḳsa meydāna

"Ḥüsnüñ gören seni ister aç fesini perçem
göster gel ḳuzum gel amān amān"

Ṭarabyālı şöhret bulur
Kimi görse ʿāşıḳ olur
Şeftālīsi biraz ḫāmdır
Ṣabredersen o da olur

997.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Gel ā dilber olalım şād
Beni ẓan eyleme sen yād
Geceler eylerim feryād

Āh ṣabāḥ yıldızı doġmaz mı söylemez mi yār olmaz mı

Güzeldir ahū gözleri
Şīrindir baña sözleri
Öldürdü beni nāzları

"Āh ṣabāḥ yıldızı doġmaz mı söylemez mi yār olmaz mı"

Seḥer yıldızı çün doġdu
Görün Kervān-ḳırān nʾoldu
Niceler Müşterī oldu

"Āh ṣabāḥ yıldızı doġmaz mı söylemez mi yār olmaz mı"

Nedir çāre olacaḳla

Sözüm fāş eyleme ṣaḳla
Müneccim ṭāliʿim yoḳla

998.

Şarḳı[675]

Gel aġlatma bendeñi luṭf eyle şāhım
Āh ciger delik delik baġrım yanıḳdır āmān
Ḳıyma baña ḳıyma amān amān ḥünkārım

"Āh ciger delik delik baġrım yanıḳdır āmān"

Ẕerre ḳadar noḳṭa yoḳdur mecālim
Zebūn etdi beni şöyle o ẓālim
Sözüm aġnanmaz ise biliñ aḥvālim

"Āh ciger delik delik baġrım yanıḳdır āmān"

Yavrucaġım ḳuzucaġım mürde-dermānım
Gözüm nūru cānım rūḥ-ı revānım
Benim sen ḥālimi gel gör sulṭānım

181a [200a]

999.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ṣalınıp nāz ile gelir
Göreniñ ʿaḳlını alır
Yalvar nice göñlü olur

Bir beyāz fesli dilbere göñül aldırdım āh ḳaşı ḳara gözü ḳara avrādı bu sīneme yāre āh baña bir çāre

ʿĀşıḳı eyler dīvāne
Ḥüsnüñe olmaz bahāne
Bu revīşi levendāne

675 Güftenin vezni bulunamamıştır.

Engeli var bilesince (?)
Emeyim lebin doyunca
Boyu uzun beli ince

Başına ṣarınır şālı
Yañaġına urmuş alı
Ḳuzum deger dünyā mālı

1000.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ḳoy bā[ġ]bān beklesiñ bāġı
Girmesin ḥoyrāt ayaġı
Sīneñ üstü cennet bāġı

Yāre yol vermesin dağlar yandı cānım

Yārī̄ her dem görenler
Ol göz ile görenler
Dert ḳuşanañ erenler

"Yāre yol vermesin dağlar yandı cānım"

181a [200a]

1001.

Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

Ey benim gül yüzlü yārim
Severim yoḳdur inkārım
Benim şūḥ-ı cefākārım

Eger geçtin ise benden ne mümkin ben geçmem senden

Virāndır ḳalb-i maḫzūnum
Aḳıtdın çeşm-i pür-ḫūnum
Benim gül ḳad-i mevzūnum

“Eger geçtin ise benden ne mümkin ben geçmem senden”

Degilsem vaṣlına lāyıḳ
Velākin ḳulunum ṣādıḳ
Efendim ʿāṣıḳā maʿṣuḳ

“Eger geçtin ise benden ne mümkin ben geçmem senden”

Uyup mekrine aġyārıñ
Unutdun ben dil ü zārıñ
Ḳanı ʿahd ile iḳrārıñ

“Eger geçtin ise benden ne mümkin ben geçmem senden”

Çıḳarım altun köşküne
Boyanayım ben miskīne
Dağlar ol güzel ʿaşḳına

181b [200b]

1002.

Şarkı Ṭanbūri
11’li Hece Ölçüsü

Ḫaylī demdir dīvāneyim ol yāre
Umarım ki teşrīf eder gülzāra
Dağlar rūşen bülbül gülşen açılmış
Ẕevḳe gitsiñ diyor maʿṣuḳ aġyāra

Āh dem bu demdir fedā olmaz mehpāre

Gel çocuḳluḳ eyleme gel gidelim
Beg bāġçesinde mehtāb edelim
Elde iken fevt eyleme fırṣātı
Küçükṣuda cām-ı gülgūn içelim

“Āh dem bu demdir fedā olmaz mehpāre”

Māhtābıñ on dördünde cevānım
Ey beder olmuş nūra dönmüş a cānım

Leb-i deryā çemen-zār-ı mehtāba
Doyulur mu āh efendim sulṭānım

“Āh dem bu demdir fedā olmaz mehpāre”

Dostum zülfüñ beñzer siyeh-semmūra
Gerdenini teşbih etdim billūra
Ṭanbūrīniñ güzellerle serverī
Hep güzellik tekmīl anda tenvire

181b [201b]

1003.

Şarḳı Ṭanbūrī[676]
8’li Hece Ölçüsü

Meclise gel göñlüm eyle
Murādımız ancaḳ cilve
Yañaġında olan beñe
Ne istersin doġru söyle

Aldanırsam uġur olsun rūy-ı beñler benim olsun
güzel benden yüz çevirme

Ben bāzārı çoḳ uzatdım
Beni baña vereñe ṣatmam
Ben bir ḫāle mübtelāyım
Beñsiz yañaḳ olsa baḳmam

“Aldanırsam uġur olsun rūy-ı beñler benim olsun
güzel benden yüz çevirme”

Laṭīfeye herkes māʾil
Cilve olsa herkes ḳāʾil
Güler yüzlü tāzeye ben
ʿAḳlıcaġım olur zāʾil

“Aldanırsam uġur olsun rūy-ı beñler benim olsun

[676] TRT REPno: 7519, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1118.html

güzel benden yüz çevirme”

Ben severim seni cilve
Beni gözet ele verme
Ṭanbūrīniñ sevdigiñi
Sen dīvāne ṣaḳın deme

182a [201a]

1004.

Şarḳı Ḳassāmzāde
8’li Hece Ölçüsü

Özümü ʿaşḳa ṣalmışım
Baḥr-i cefāya ṭalmışım
Çāresiz āha ḳalmışım
Gerçi ziyān ziyān ziyān

Sīnede yāre bağlarım
Ḳalbime daġ daġlarım
Kendime kendim aġlarım
Ḳatı fiġān fiġān fiġān

Şīveli nāzlı āfetim
Cevrīne yoḳ liyāḳatim
Ḳalmadı ṣabra ṭāḳatim
Yeter amān amān amān

ʿAşḳına uġrayalı ben
Eyleyemem göñlümü şen
ʿĀşıḳı yaḫşi ṣanma sen
Ḥāli yaman yaman yaman

Gözleri göñlü deler
Baḳışı sīnemi deler
Daḫi baña eder neler
Ḳaşı kemān kemān kemān

Gözleri ḫūb sīm-ter
Ḥālime bir naẓar yeter

Ne söylesem birer birer
Saña ʿayān ʿayān ʿayān

Eylerim āh sūz-ı şeb
Bir nice eyleyim ṭarab
Ṣabrı sükūtum aldı hep
İnce miyān miyān miyān

Yaḳdı dilim muḥabbetiñ
Bendesiyim ol āfetiñ
Daḫi çekem mi ḥasretiñ
Geldi zamān zamān zamān

1005.

Güfte Neşʿet Efendi[677]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey cefā-cū cevre māʾil dilrübā küsdüm saña
Ey felek-meşreb hezārān āşinā küsdüm saña
Gördügün her yād ile ṭarḥ-ı tekellüf eyleyen
Ehl-i dil ḳadrini bilmez bi-vefā küsdüm sañā

Var kimiñle ister isen ülfet et şimden gerü
Yetişir yolda ġayrı dökdüġümüz āb-ı rū
ʿAzrāʾil olsa firāḳın sañā etmem ser-fürū
Ḥaşre ḳaldı baʿd-ez-īn bu mācerā küsdüm saña

Öyle maḫzūnum ki olsa leyle-i ḳadr-i saʿīd
Gelse bu üstāda eyyām-ı mübārek rūz-ı ʿīd
Sīne-sāf olmaḳ barışmaḳ ben seniñle pek baʿīd
Ḥāṣılı cānım isen etdiñ fedā küsdüm saña

Öyle yaḳdın ḥāṭırım taʿmīridir emr-i muḥāl
Öyle tekdīr eyledin kim iʿtiẕāra yoḳ mecāl
Beynimiz ıṣlāḥına dünyāda vermem iḫtimāl
İster olsun maḥşer-i rūz-ı cezā küsdüm saña

Eylediñ mi düşmene ḳarşu bizi āḫir fedā

[677] Oğraş, Rıza. (1991). *Hoca Neş'et Divanı (İnceleme ve Tenkidli Metin).* YLT (Dan.: Prof. Dr. Kemal YAVUZ), İÜ SBE, İstanbul, s.179, Muh.22/I-V

Ḥāṭırın ḥoş ṭut ki verdik ḳażāya biz rıżā
Demediñ mi geçmezim bir daḫi senden **Neş'etā**
Mā-ḥaṣal cümle kelāmım ben saña küsdüm saña

182b [202b]

1006.

Şarḳı
11'li Hece Ölçüsü

Seni seven murādına erdi mi
Yañaġından güllerini derdi mi
Derdim çoḳdur ṣorsa benim derdimi

ʿAceb ṭārçın gülü ṭuṭġun verdi mi raḳḳaṣ güzel kendisi güzel amān amān gel artdırma derdimi

Cünbüşü görünce ḳaynar ḳanımız
Uyma cānım uyma eller sözüne
Baḳar baḳar āh ederim yüzüne

"'Aceb ṭārçın gülü ṭuṭġun verdi mi raḳḳaṣ güzel kendisi güzel amān amān gel artdırma derdimi"

ʿAḳlım ḥayrān olur gördüġüm yerde
Dil baġlandı ḳaldı siyeh perçemde
Duyulmadıḳ nemiz ḳaldı ʿālemde

183a [203a] [Boş]

183b [203b]

Şarḳıyāt-ı ʿIrāḳ

1007.

Şarḳı Ṭanbūrī
11'li Hece Ölçüsü

Bildireydim āh u zārım dildāra
Taḥammül yoḳ intiẓār u efkāra

Gel teraḥḥüm eyle benim sulṭānım
Döñdürelim göñül şehriñ gülzāra

Yār amān amān sen etdiñ beni ʿaşḳın ile dīvāne

Bülbül gibi fiġānım hep āh u zār
Sevdigimiñ baña ʿaşḳı bergüẕār
Leyl ü nehār naẓarımdan dūr olmaz
Gül cemāliñ şuʿlesindendir bāzār

"Yār amān amān sen etdiñ beni ʿaşḳın ile dīvāne"

Maḥbūbunu gördü yandı pervāne
Vāṣıl oldu vuṣlat ile cānāne
Ben görmeden naḳd-ı cānı bedel etdim
Ḳoy desinler bize yārān dīvāne

"Yār amān amān sen etdiñ beni ʿaşḳın ile dīvāne"

Ṣaldıḳ göñül küştesini deryāya
Ġam yükünü rūzgāra sermāye
Mecnūn gibi vālih-ṣıfat ḥayrānım
ʿAşḳıñ vere **Ṭanbūrī**yi Leylāya

184a [204a]

Şarḳıyāt-ı Bābā Ṭāhir

1008.
Şarḳı Mūsiḳārī Āġaz[678]

Cihānıñ māhıdır ʿaḳlım alan
Beni ʿaşḳ ile ferdāya ṣalan
Kārım rūz [u] şeb benim āh [u] fiġān

"Meftūnum ben ol cevāne çoḳ merḥamet eyle ḥālim pek yamān"

678 Güftenin vezni bulunmamıştır.

Görülmemiş seniñ misliñ ʿālemde
Nice mecnūn olmayayım ben de
Sañā ʿāşıḳım bu devrānda

“Meftūnum ben ol cevāne çoḳ merḥamet eyle ḥālim pek yamān”

Kemān ebrūsına ḳaldım ḥayrān
Saña maḫṣūṣ bu dilberlik ey ḥūbān
Rūyunda nūr gibi bir ḫāli nişān

“Meftūnum ben ol cevāne çoḳ merḥamet eyle ḥālim pek yamān”

Parlar güneş gibi māh-cemālin
Yaḳdı beni nev-cevānım leb-i zülālin
Ṣorsan nʾolur ʿāşıḳın ḥālin

1009.

Şarḳı Mūsiḳārı Yürük

8’li Hece Ölçüsü

Cüdā düşdüm yārimden[679]
Gitmez ḥayālin gözümden
Rāḥatımız yoḳ raḳībden

Ṭarzı ḫoş cānānım efendim mūy-miyānım

Gelse dünyā bir yaña [680]
Başım ḳurbān yoluna[681]
ʿĀşıḳım nice dem sañā

“Ṭarzı ḫoş cānānım efendim mūy-miyānım”

Naṣīb olsa görsem seni
Aġlatıyor ʿaşḳıñ beni
Ḳurutdun cān ile teni

[679] Bu mısrada 7’li hece ölçüsü kullanılmıştır.
[680] Bu mısrada 7’li hece ölçüsü kullanılmıştır.
[681] Bu mısrada 7’li hece ölçüsü kullanılmıştır.

“Ṭarzı ḫoş cānānım efendim müy-miyānım”

İsmin ẕikr etmem bu ānda
Fikrin çekerim dilimde
Bu şemsī sañā bir bende

184b [204b]

Māhūr[682] Rāst

1010.
Şarḳı Mūsiḳārī [Güfte Fāżıl]
feʿilātün (fāʿilātün) feʿilātün feʿilün (faʿlün)

Nevbahār erdi ṣafā mevsimidir
Böyle demlerde nice ḫˇāb edelim
amān amān āh edelim
Binelim ḳāyıġa ṣoḥbet demidir
Tā seḥer sāz ile mehtāb edelim

Şevḳ ile āb u hevāya uyalım
Vaḳtidir zevḳ u ṣafāya doyalım
Ne Ḥiṣār ne Ṭarabya ḳoyalım
“Tā seḥer sāz ile mehtāb edelim”

Geceden nūş edelim ṣahbāyı
Atalım cām-ı ġam-ı dünyāyı
Verelim velveleye deryāyı
“Tā seḥer sāz ile mehtāb edelim”

Ola ḳāyıḳda bir iki sāzende
Bir iki naġmesi ḫoş ḫˇānende
Bir de ol şūḥla **Fāżıl** bende
“Tā seḥer sāz ile mehtāb edelim”

185a [205a]

[682] “Māhūr” kelimesi mecmuada “māhur” şeklinde yazılmıştır.

Şarkıyyāt-ı Şehnāz

1011.

Şarḳı Ṭanbūrī[683]

Āh geleydi nūr-ı ʿaynım şimdi
Pāyına yüzler süreydim şimdi
Gelmez ise yār ḳan aġlarım şimdi

Bir kerre gördüm cemāliñ şaşırdım
ne yaman āteşlere düşürdü

Aşkıñ ile dil yanmaġa ḳāʾildir
Zīrā ki zülf-i yāre māʿildir
Bāb-ı viṣāliñde ḳuluñ sāʿildir

Düşdü göñül mūy-ı miyānına
Nār-ı firḳat kār eyledi cāna
Dil ü cān fedā nazlı cānāna

Vücūdum nār-ı ḥasretiñle yandı
İşitdim āh u efġānı uyandı
Ṭanbūrīyi yār hercāyī ṣandı

186a [206a]

Şarkıyyāt-ı Evc

1012.

[Şarḳı]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Āteş-i ʿaşḳıñla sūzānım meded ey bī-vefā
Sūziş-i şemʿ-i ruḫuñ yaḳdı dilim ey dilrübā
Āh [u] efġānım benim güş etmedin ḳaldın[684]

Gel teraḥḥum ḳıl efendim mübtelā göñlüm
saña saña saña amān

683 Güftenin vezni bulunamamıştır.

684 Mısranın vezni hatalıdır.

Tīġ-i ġamzeñ bir naẓarda etdi sīnem çāk çāk
Zaḥm-ı hicriñle dem-ā-dem oldu baġrım tāb-nāk
Bir ʿilāc et gel ṭabībā şimdi oldum derd-nāk

Çıḳdı eflāke fiġānım hep şeb āh u zārdan
Ṣubḥa dek bī-zār oldum etdigin eṭvārdan
Ḳalmadı tāb u tüvānım cevr ile zārdan

Uyma aġyāre beni vaṣlıñla eyle şādumān
Nūş-ı mey et ẕevḳ-yāb ol ʿāşıġına her zamān
Būs-ı laʿl-i nābına şāyān eyle el-amān

186b [206b] [Boş]

187a [207a]

Şarkıyyāt-ı Müsteʿār

1013.

Şarḳı Ṭanbūrī

8'li Hece Ölçüsü

Ḥüznümüz var eylerim āh
Görünmezsin ey yüzü māh
ʿĀşıġına cevr ü cefā
Niçün etdiñ böyle günāh

Eyleme āh tek dūr kendine bir yār bul öp elini ṣar belini
al göñlünü yalvar belki seniñ olur eyleme sen āh

Bizi fedā etdi gitdi
Gücü ancak bize yetdi
Hemān dostum tek ṣaġ olsun
ʿĀşıḳlara cefā etdi

"Eyleme āh tek dūr kendine bir yār bul öp elini ṣar belini
al göñlünü yalvar belki seniñ olur eyleme sen āh"

ʿĀşıḳların ḳalbi pākdır

Gerçek söyler sözü aḳdır
Ḫūb-cemāli var mı sevmez
Anı yapan dostum Ḥaḳdır

Gönlümüzü etdi seyyāḥ
Bi-vefā imiş ʿalem eyvāh
Dost ararsan sen **Ṭanbūrī**
Ḳalbine baḳ her seḥer gāh

1014.

Şarḳı Ṭanbūrī
8'li Hece Ölçüsü

Begenirseñ al yanına[685]
Naẓar eyle gerdānına
Boş bulunma gözet kendiñ
Ṭoḳunma gül yañaġına

Al ebrūlar yañaġında söyle çek ḫūb çaġında yār yār amān dil uzatma gerdānına

Evvel gelir o yalvarır
Ṣoñra meydān anda kalır
Onlar uyanıḳ behlüvāndır
Peş ḳabżadan seni alır

"Al ebrūlar yañaġında söyle çek ḫūb çaġında yār yār amān dil uzatma gerdānına"

Ṣafā etsin ehl-i ʿirfān
Unutmasın beni yārān
Ḫuṣūṣa ki meclisinde
Bulunursa gümüş gerdān

Dilberleriñ ʿunvānına
Doyulur mu seyrānına
Ṭanbūrīnin bu ṣoḥbeti
Bergüẕārdır yarānına

685 TRT REPno: 1253, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13518.html

187b [207b] [Boş]

188a [208a]

1015.

Şarḳı Devr-i Revān [Güfte Şākir]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Seyr et ol şīrīn edānıñ ḥālini
Gerdeninde ol muʿanber ḫālini
Bak o ruḫsārında reng-i alını
Sevdigim degmez mi dünyā mālını

Süd ḳuzusu nāzenīnim pek beyāż
Ninesinden eylemiş taʿlīm-i nāz
Her nigāhı ʿişvesi bir nāz <u> niyāz
“Sevdigim degmez mi dünyā mālını”

Zīr-i fesde kākülüñ etmiş nihān
Ḳoḳlasam bir kerre şuḫu el-amān
Nāzenīnim ḥaṣılı işbu cān
“Sevdigim degmez mi dünyā mālını”

Eyledi ʿaşḳ ruḫ-ı rüsvā beni[686]
Şākir öldürdü bu sevdā beni
Eyledi mest bir gül-i raʿna beni
[“*Sevdigim degmez mi dünyā mālını”*]

188b [208b] [Boş]

189a [209a]

Şarḳıyyāt-ı Sūznāk

1016.

Şarḳı Şeydā[687]

---

686 Mısranın vezni hatalıdır.

687 Güftenin vezni bulunamamıştır.

Çünki sevmez idin ʿömrüm ne göñlüm aldıñ
ʿĀşıḳ-ı biçāreyi ferdāya ṣaldıñ
Bunca demdir sulṭānım nerede ḳaldıñ

Gel a cānım ömrüm efendim al beni sīneñ üstüne
ne zaman ṣarsam seni

Beni mest eyledi ʿaşḳıñ şūḫ-ı devrānım
İntiẓārın çekmege ḳalmadı dermānım
Sende inṣāf-ı mürüvvet yoḳ mu sulṭānım

Biz biliriz güzelleriñ fendini cānā
ʿĀşıġına cevr etmekde işleri tenhā
Güzelleriñ mekrine gel aldanma **Şeydā**

1017.

Güfte vü Şarḳı Mūsiḳārī

8'li Hece Ölçüsü

Bugün ol āfet-i cihān
Benim göñlüm aldı hemān
Nice cānlar yaḳacaḳdır
Beni mecnūn eder elān

Āh elinden vāh elinden ṣarılsam ince belinden ḳoḳlasam
zülfüñ telinden amān amān cām amān
ḳuzum vāy seniñ elinden

Beyāż fesdir fino-fesi
Mor mintānı fermenesi
Beni meftūn eden ḥālā
Tebessümle gülmemesi

Çekmiş elinde ġaddāre
Seniñ içün pāre pāre
Olursa hep ʿāşıḳların
Bulurlar derdine çāre

Seni yoşmalar elinden
Alsam da ṣarsam belinden

Açılmış gül zībālar
Būs eylesem gerdeniñden

189b [209b] [Boş]

190a [210a]

Şarḳıyyāt-ı Muḫayyer

1018.

Muḫayyer Sünbüle Şarḳı [Güfte Şeyḫ Ġālib][688]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey nihāl-i ʿişve bir nevres-fidānımsın benim
Gördügüm günden beri ḥāṭır-nişānımsın benim
Ben ne ḥācet kim diyem rūḥ-ı revānımsın benim
Gizlesem de āşikār etsem de cānımsın benim

Derd-i ʿaşkıñ ben seniñ beyhūde iẓhār eylemem
Lāf edip āh u enīni kendime kār eylemem
Ḥāṣılı ʿālem bilir bu sırrı inkār eylemem
"Gizlesem de āşikār etsem de cānımsın benim"

Ey gül-i bāġ-ı cefā maʿlūmuñ olsun seniñ
Ḫār-ı cevriñle ṣaḳın terk eyleme pirāheniñ
Ölme var ayrılma yoḳ böyle ṭutdum dāmeniñ
"Gizlesem de āşikār etsem de cānımsın benim"

Kāh inkār eyleyip kāhī dönüp iḳrārdan
ʿAksini seyr eyledim inse de dīvārdan[689]
Gerçi bu ṣūretle pinhān eylerim aġyārdan
"Gizlesem de āşikār etsem de cānımsın benim"

Beste ḳıldım sāzım efkārı o zülf-i sünbüle
Oldu ġālib perde-i ehem muḫayyer sünbüle
Her çe bād ābād yıḳıldım hevā-yı kāküle
"Gizlesem de āşikār etsem de cānımsın benim"

---

688 Ersönmez: s.200; Okçu, Naci. (Tarihsiz). *Şeyh Gâlib Dîvânı.* e-kitap, Ş.1

689 Mısranın vezni hatalıdır.

1019.

Şarkı Ṭanbūrī

8'li Hece Ölçüsü

Ḥālā gönlüm bir güzelde[690]
Ṣayd-ı müşkül gizli yerde
Mübtelāyım yüz çevirmem
Baş tācıdır ʿaşḳ-ı serde

Yār yār amān sensin güzel şu ʿālemde

Sevdigim gül şeref bulsun
Daḫi güzel beter olsun
Rādetimle (?) gönlüm aldın
Bergüẕārım anda ṭursun

Dirīġ etmem olan varım
Ṣenā etmek dilde kārım
Yār ṣafāda bulunduḳça
Gider ḳalmaz her efkārım

Oḳunduḳça beste dilde
Ṭanbūrunu pek ṭut elde
Ses çıḳarma gizli ʿaşḳın
Muḫayyerdir zīrā perde

190b [210b] [Boş]

191a [211a]

Şarḳıyyāt-ı ʿAcem

1020.

Şarḳı Ṭanbūrī

8'li Hece Ölçüsü

Bir ʿāşıḳın olsa yāri[691]
Gizlemez āh u zārı

690 TRT REPno: 5938, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12505.html
691 TRT REPno: 1778, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5.html

Pervāne-veş oda yanar
Benim gibi var hezārı

Amān amān amān cānım amān amān amān ʿömrüm saña ben gönlümü verdim āh amān geçme benden ömrüm varı

Görmedim bir güzel sevmez
Maḥbūbunu her kimse yermez
Meddāhım efendimiñ
Ġayrı elden bir iş gelmez

"Amān amān amān cānım amān amān amān ʿömrüm saña ben gönlümü verdim āh amān geçme benden ömrüm varı"

Şaçı leylā şırma zülfüñ
Bir güzellik seniñ ḥüsnüñ
Ḥaḳ naẓardan maṣūn etsin
Sen efendim eyle ẕevḳiñ

"Amān amān amān cānım amān amān amān ʿömrüm saña ben gönlümü verdim āh amān geçme benden ömrüm varı"

Gül gül olmuş ruḫ-ı alı
Sevmek sezā nūr-cemāli
Ṭanbūrīniñ ʿaḳl u fikri
Hep ʿaşk ile durmaz ḥāli

1021.

Şarḳı Ṭanbūrī
8'li Hece Ölçüsü

Geçme güzel dilberinden
Sensin anı meşhūr eden
Maḥbūbların çerāġına
Pervānedir hücūm eden

Yanıyorum cānım ḳuzum gel gel dilber
uṣandın mı benden yār yār geçmezim senden

Ḥasretiñle yanalım biz

Daʾireñizle ẕevḳ eden siz
Uṣūl ile dostum gözet
Yār sevmeye destūrluyuz

“Yanıyorum cānım ḳuzum gel gel dilber
uṣandın mı benden yār yār geçmezim senden”

Begenmezsen dogrı söyle
Nedir bu cefālar böyle
Dertli oldum aġlamadan
Ṭabīb iseñ ʿilāc eyle

“Yanıyorum cānım ḳuzum gel gel dilber
uṣandın mı benden yār yār geçmezim senden”

Yüz vermezsin yañagıñla
Oda yandım çerāġıñla
Ṭanbūrīyi öldürürsün
Ḳorḳarım ki buçaġıñla

191b [211b] [Boş]

192a [212a]

Şarḳıyyāt-ı Kürdī

1022.

Şarḳı Mūsiḳārī
8’li Hece Ölçüsü

Bir nazenīn şīvekāre
Düşdü göñül nedir çāre
Ḳad fidān-ı nevrestedir
Beñzer zülfü nev-bahāra

Gel efendim dil-pesendim şīvelerin pek begendim

Ḫoş-reftārı sevilmez mi
Gül ruḫları derilmez mi
Bu güzel leṭāfetli

Yāre göñül verilmez mi

"*Gel efendim dil-pesendim şivelerin pek begendim"*

Göñül verdim ben de saña
Gel raḥm eyle bir kez baña
Yanıyorum ḥasretiñle
Bir nīm-nigāh et baḳ baña

"*Gel efendim dil-pesendim şivelerin pek begendim"*

Yoḳ mu sende hīç merḥamet
Gel kerem ḳıl beni affet
ʿAḳlım aldı şīveleriñ
Nedir sende bu leṭāfet

192b [212b] [Boş]

193a [213a]

Şarḳıyyāt-ı ʿAcem-ʿAşīrān

1023.

Şarḳı Semāʿī [Güfte Ḥāfıẓ]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Cünbüş edelim sevdicegim vaḳt-i zamāndır
Raḥm eyle meded ben ḳulunuñ ḥāli yamandır
Derlerdi seni ʿāşıġına āfet-i cāndır
Ẓannım güzelim söyleyenin cümle yalandır

Teşrīf edecek ʿizzet-i iḳrāmla şāhım
Cānım yoluna ola fedā gül yüzü māhım
Aġlatma begim hasret ile alma günāhım
Ey māh-ı münevver bu sözüm saña beyāndır

Söz yoḳ bu seniñ kāmet-i mevzūnuna cānā
Ṭāḳat mi ḳalır sırr-ı lebiñ sormaġa cāna
Biñ remz ile bir nükte imiş hal-i ferah-zā
Āvāre eden bendeni bu ḥüsn ile āndır

Tīġ-i nigehiñ etdi eṣer tā dil cāna
Sinem siper etdim hele sen ḳaşı kemāna
Tel ḳırdı gibi zülfüñ ucundan hele şāne
Ḥāfıẓ *ḳulunuñ kārı hümā āh u fiġāndır*

193b [213b] [Boş]

194a [214a]

Şarḳıyyāt-ı ʿAcem-Būselik

1024.

[Şarḳı]
8'li Hece Ölçüsü

Gel ey şūḫ-ı siyeh-çerde[692]
Hevā-yı kakülüñ serde
Görünsün ʿaks-i endāmın
Baña mirʾat-ı sāġarda

Güzelsin şūḫ fettānsın fidānsın bāġ-ı ʿālemde
amān amān amān āh fidānsın

Görenler oldu dil-beste
Baḳılmaz ġamzesi meste
Güzeldir ḳāmeti mevzūn
Fidān ismine şāyeste

"Güzelsin şūḫ fettānsın fidānsın bāġ-ı ʿālemde
amān amān amān āh fidānsın"

ʿAceb raḳḳās-ı bezm-ārā
Nedendir böyle istiġnā
Bir elde bir deste gül ṭut
Bir elde kāse-i ṣaḥbā

"Güzelsin şūḫ fettānsın fidānsın bāġ-ı ʿālemde

692 TRT REPno: 4737, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/431.html

amān amān amān āh fidānsın”

Eger olsa gözü āhū
Benimle bile hem zānū
Saña teʾs̲īr eder elbet
ʿAcemle būselikdir bu

1025.

Şarḳı Çār-ḍarb
8’li Hece Ölçüsü

Nāz ile geldi meydāna
Velvele ṣaldı devrāna
Göñül murġu ḳondu şimdi
Gül yanında bir fidāna

Āh yanıyorun amān amān ʿaşk ile ben dīvāneyim mestāneyim āh āh dīdesi maḫmūr fidāna

Göñül verdim eṭvārına
Ḥüsn ü edā reftārına
Gülşen içre bülbül ʿāşıḳ
Sükker gibi güftārına

Raḳṣ ederek meclise gel
Üftādene verme kesel
Dīde-bāndır bülbül-i ṣabā
Ṭoḳunmasın zülfüne el

Būy çekip āvāre gezme
Gel yanıma oṭur bezme
Diñle ne idi mıżrābından
ʿAcemle būselik naġme

194b [214b]

1026.

Şarḳı Güfte vü Beste Mūsiḳārī
8’li Hece Ölçüsü

Seyr et ey şūḫ-ı fettānı
Altun ṣarısı mintānı
Gül gibi güldürdü ʿömrüm
Gülşende verd-i ḫandānı

Servi boylum gül fidānım gel benim ġonce-dehānım

Dökmüş ruḫsāra kākülü
Unutdum saçlı sünbülü
Bu hevālar serde iken
Ver içelim cām-ı mülü

Çeşmi [āhū] ḳaşı kemān
Tir-i müjen vermez emān
Raḳṣ-ı reftārı müsellem
Ḫoş-dilber-i şūḫ-ı cihān

Miṣḳālīdir āvāresi
Raḥm eyle cānım pāresi
Bu ḥüsn ü ān sende iken
Var mıdır ṣabrıñ çāresi

1027.

Şarkı [Güfte Fennī]

8'li Hece Ölçüsü

Düşdü göñül bir cevāna
Gelmemiş misli cihāna
Ḥāṣılı olmaz bahāne

Naẓar ḳıl zer-nişāna perçem-i ʿanber-feşāna

Dağı ṭavşandır ol dilber
ʿĀşıġa ṣayd olmaz ürker
Gerdeni kāfura beñzer

"*Naẓar ḳıl zer-nişāna perçem-i ʿanber-feşāna*"

Gözleri ġāyet elādır
Ger beñi tīr-i belādır

Var ise mis̲li ṣılādır

"*Naẓar ḳıl zer-nişāna perçem-i ʿanber-feşāna"*

Mū-miyānım pek güzeldir
Alsam āġūşa muḥaldir
Ḥüsnü anıñ bī-bedeldir

"Naẓar ḳıl zer-nişāna perçem-i ʿanber-feşāna"

Fenniyā dil mübtelādır
Neyleyim pek bi-vefādır
Bir büt-i nāz ile edādır

195a [215a] [Boş]

195b [215b] [Boş]

196a [216a] [Boş]

196b [216b]

1028.

Şarḳı Şevḳ-āver
8'li Hece Ölçüsü

Ey perī gülzār-ı vefā
Niçün etdiñ bize cefā
Unutuldu ḫayāl oldu
Etdigimiz ẕevḳ ü ṣafā

Gel gidelim ẕevḳ edelim etme baña cevr ü cefā

Elā gözüñ mestānedir
ʿĀşıḳ saña bīgānedir
Bilmez misin cānım benim
Bu teġāfül cānānedir

"*Gel gidelim ẕevḳ edelim etme baña cevr ü cefā"*

Süzme çeşmiñ ḥālime baḳ
Luṭf et derūnum nāre yaḳ
Bahār geldi ṭurma böyle
Cūlar gibi gülşene aḳ

"*Gel gidelim ẕevḳ edelim etme baña cevr ü cefā"*

Aldı ʿaḳlım maḫmūr gözüñ
Yaḳdı beni şīrīn sözüñ
Nāz eyleme baḳ ʿāşıḳa
Benden yaña çevir yüzüñ

"*Gel gidelim ẕevḳ edelim etme baña cevr ü cefā"*

Bu reftār ile bu edā
Mecnūn etdi beni cāna
Ṣarılsam ince miyāna
Bir gececik daḫi tenhā

1029.

Şarḳı der-Maḳām-ı Şevḳ-i Dil

8'li Hece Ölçüsü

Bu ḥasret ḳalmasın bende
Amān ey bī-vefā tīz gel
Taḥammül ḳalmadı dilde

Amān ey bī-vefā tez gel ḥālim yaman çeşmim giryān

Göñül ṭurmaz hemān añlar
Ġam-ı hicr güle kan aġlar
Sensiz bu cihānı nʾeyler

Viṣāliñle seniñ her dem
ʿAdūlar duymadan bir dem
Beni luṭfuñla et ḫürrem

Edersin luṭfı aġyāra
Ḳıyarsın ʿāşıḳ-ı zāra

Teraḥḥum ḳıl bu nāçāra

197a[693] [Boş]

197b

1030.

Şarḳı [İlhāmī][694]

8'li Hece Ölçüsü

Diñle sözüm ey dilrübā[695]
Gidelim meclise tenhā
Edeyim sāyeñde ṣafā

Etme cefā baña şāhım nev-restesin alma āhım

Efendim nev-fidānımsın
Benim tāze cevānımsın
Ḥāṣılı bende cānımsın

"*Etme cefā baña şāhım nev-restesin alma āhım*"

Nedir bu şīve-i edā
Sen aldıñ ʿaḳlımı ḥayfā
Merḥamet ḳıl baña cānā

"*Etme cefā baña şāhım nev-restesin alma āhım*"

Baña cevr [ü] eẕā etdiñ
Rahm etmeyip cefā etdiñ
Beni maḥzūn edip gitdiñ

"*Etme cefā baña şāhım nev-restesin alma āhım*"

1031.

---

693 Bu varaktan itibaren müellif, mecmuaya numara vermemiştir. Yalnızca sonradan kurşun kalemle eklenen numaralar vardır.

694 Aksüt: s.17

695 TRT REPno: 3480, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/148.html

Şarḳı [Enderūnī Vāṣıf][696]
mefʿūlü mefāʿīlü mefāʿīlü feʿūlün

Hengām-ı ṣafādır bu şeb ey māh-ı cihān-tāb[697]
Ḳıl ḳaṣr-ı hümāyunu ḳudūmüñle şeref-yāb
Devr ede ḳamer şevḳ ile ṣūret-i düllāb
Sāyeñde seniñ eyleyemem cünbüş-i mehtāb

Çerḫiñ nūru ḳandīl-i nücūm ile donansın
Cām-ı felek-i bezmimize aġzı ṣulansın[698]
Sāz [u] sözümüzle gece bülbüller uyansın
"*Sāyeñde seniñ eyleyemem cünbüş-i mehtāb*"

Leb-rīz-i neşāṭ oldu yine ḥavż-ı muṣaffā
ʿAks etmede mirʾāt-ı mücellā gibi ṣaḥrā
Bu şevḳ ile her sūda edip ẕevḳimiz icrā
"*Sāyeñde seniñ eyleyemem cünbüş-i mehtāb*"

Teşrīfiñiñ ümīdle güşāyiş bulup ezhār
(...) düşdü pāyına ṣaḥrā vü çemenzār
Luṭf eyle buyur gülşene ey şāh-ı keremkār
"*Sāyeñde seniñ eyleyemem cünbüş-i mehtāb*"

Vāṣıf demidir ġayrı gidip aldın arada
Bülbüllere demsāz olalım gel bu hevāda
Gül gibi gülüp açılalım bezm-i ṣafāda
"*Sāyeñde seniñ eyleyemem cünbüş-i mehtāb*"

198a

1032.

Şarḳı ʿArażbār
8'li Hece Ölçüsü

Benim serv-i ḫırāmānım
Ġam-ı ʿaşḳıñla nālānım
Felekler iñledir āhım

---

696 TRT REPno: 6215, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21076.html
697 Gürel: s.392, Mus.24/1-5
698 Mısranın vezni hatalıdır.

Erişmez saña efġānım

Seni kimden suʾāl etsem
Kimiñle ḥasb-i ḥāl etsem
Viṣāliñ der-ḥayāl etsem
Ḳapanmaz çeşm-i giryānım

Eyżan[699]

Saña kimdir olan hemdem
Celīs-i meclis-i bī-ġam
Ben oldum ḥüzn ile pür-ġam
Bu ḥayret ile ḥayrānım

Eyżan

Ḫaber ver gel mizācından
Bu derdiñ bir ʿilācından
ʿAdūnuñ imtizācından
Ḥaẕer ḳıl şāh-ı ḫūbānım

Eyżan

Ne yaña ʿazm edip gitdiñ
Dil-i mehcūru incitdiñ
Güzel hercāyīliḳ etdiñ
Ġamıñla pek perīşānım

1033.

Şarḳı Iṣfahānek

8'li Hece Ölçüsü

Sevdigim etdi mürüvvet
Eyledik tenhāda ṣoḥbet
Hīç ḥāṭırdan dūr olur mu
Bu nüvāziş bu ʿināyet

Vāy amān hey meclis oldu pür-leṭāfet ʿāşıḳa būse ʿādet

[699] Bu güftedeki "eyżan" kelimelerine kaşılık gelen terennüm sürh olarak belirtilmediği için bilinmemektedir.

Keremlerle ola mesrūr
Derūnumda şevḳ-i sürūr
Dost elinden bāde-i ʿaşḳ
Vīrān dili ḳıldı maʿmūr

“*Vāy amān hey meclis oldu pür-leṭāfet ʿāşıḳa būse ʿādet”*

Ben ḥālimi söyleyemem
Sensiz göñlüm egleyemem
ʿİnāyetiñ serden aşdı
Aṣlā inkār eyleyemem

“Vāy amān hey meclis oldu pür-leṭāfet ʿāşıḳa būse ʿādet”

ʿĀşıḳını yād eyledi
Meclis-i ābād eyledi
Güzel şerīf başın içün
Göñlümüzü şād eyledi

198b

1034.

Şarḳı Gerdāniyye
8’li Hece Ölçüsü

Sensin beni eden meftūn
Ḳıldı ʿaşkıñ dili mecnūn
Gel kerem ḳıl eyle memnūn

Böyle sevdā hiç görmedim sen gibi güzel sevmedim

Gelince meclise cānā
Elinde kase-i ṣahbā
Nice dil vermeyem aña

“Böyle sevdā hiç görmedim sen gibi güzel sevmedim”

Ẕevḳ-i ʿālem nedir bildim
Kemāl-i iḳbāle erdim

Ruḫsārınıñ gülün derdim

"Böyle sevdā hiç görmedim sen gibi güzel sevmedim"

Beni gāhīce şād eyle
Ḥāṭıra geldikçe yād eyle
Vaṣlıñla ber-murād eyle

1035.

Şarḳı Şevk-āver [Güfte Ḥıfẓī]
mefāʿīlün mefāʿīlün feʿūlün

Kerem ḳıl ey şeh-i ʿālī-pesendim
Beni luṭfuñla şād eyle efendim
Esīr-i künc-i ḥasret derd-mendim
Beni luṭfuñla şād eyle efendim

Nedir bu cezā-yı ḥüsn ü leṭāfet
Güzellik ẕāt-ı pākinden ʿibāret
Nev-ārā-yı şāh-ı īḳlīm-melāḥat
"*Beni luṭfuñla şād eyle efendim*"

Teraḥḥum demleridir ḳoyma nālān
Dil-i mehcūru edip zār [u] giryān
Nigāh-ı iltifātıñ etdi ḥayrān
"*Beni luṭfuñla şād eyle efendim*"

Der-i hüsnüñde bir kemter-gedāyım
Ümīd-i cilve-baḫşā-yı vefāyım
Kulun **Ḥıfẓī**-i bī-zār-ı nevāyım
"*Beni luṭfuñla şād eyle efendim*"

199a

1036.

Şarḳı ʿArabān [Güfte Vāṣıf][700]
8'li Hece Ölçüsü

[700] TRT REPno: 8439, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4960.html

Olalı ben saña bende
Diliñ ārāmı yok tende
Amān ey māh-ı tābende
ʿAceb sen ḳandesin ḳande

Ne cāyı eyledik mesken
Ne yerlerdir saña gülşen
Raḳībiñ kūyumu meʾmen
“ʿAceb sen ḳandesin ḳande”

Revā mı ey gözü maḫmūr
Visālinden olam mehcūr
Ne tez ʿāşıkdan oldun dūr
“ʿAceb sen ḳandesin ḳande”

Nihān etdim seni gözden
Gülistān çeşmime külḫān
Firākınla hastayım ben
“ʿAceb sen ḳandesin ḳande”

Kebuter-veş uçup cāna
Ser-i ḳūyuñ dolaşsam tā
Desem bu resme vāveylā
“ʿAceb sen ḳandesin ḳande”

1037.

Şarḳı Hüzzām [Güfte Ḥāfıẓ]
mefāʿīlün mefāʿīlün

Bütün ʿālem sana bende
Nice kul olmayam bende
Bu gönlüm sendedir sende
Ben oldum sana bir bende

Benim ey şāh-ı devrānım
Fedā olsun sana cānım
Efendim nāzlı sultānım
“Ben oldum sana bir bende”

Ne mümkün vazgeçem benden

Ki sevdim cān ile tenden
Budur şāfi cevāb benden
“Ben oldum sana bir bende”

Ḳulun **Ḥāfıẓ**-ı nālānı
Esīr ki gāhi sen anı
Efendim cānımıñ cānı
“Ben oldum sana bir bende”

1038.

Şarḳı İsfahānek [Güfte Vāṣıf][701]
fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Nev-bahār eyyāmı geldi ey gül-i bāġ-ı merām
Ḥāṭırım içün eyle gülşenden yaña ʿaṭf-ı licām
Hep temāşāya nihālān oldu ṣaf-beste ḳıyām
Seyre çıḳ gülzāra servīler gibi eyle ḫırām

Seyre çıḳ gülzāra servīler gibi eyle ḫırām

Sünbül-i zülfüñ hevāsıyla hevālar sünbülī
Ruḫlarıñ yādıyla gülşen giydi reng-i gülgülī[702]
Reh-güẕār-ı ḥasrete yaḳdırma çeşm-i bülbülü
“Seyre çıḳ gülzāra servīler gibi eyle ḫırām”

ʿĀlem āb ile gök ṣudan olup zevraḳ-süvār
Ḳıl ḳalender baġçesin tā ṣubḥa dek ḫˇāb-var[703]
Sen ṣafāda māhtāb etdikçe hū çeksin hezār
“Seyre çıḳ gülzāra servīler gibi eyle ḫırām”

Gīsū anıñ zīver dūş ile şebbūlar gibi
ʿĀşıḳa rām ol remīde olma āhūlar gibi
Pāyına aḳsın dil-i **Vāṣıf** daḫi cūlar gibi
“Seyre çıḳ gülzāra servīler gibi eyle ḫırām”

1039.

Hüzzām Şarḳı

---

701 Gürel: s.430-431, G.78/1-4.

702 gülgülī: gülü M

703 Mısranın vezni hatalıdır.

8'li Hece Ölçüsü

Hakikāt var imiş sende
Ki luṭfuñ etdi şermende
Ḳudūmüñ eyledi iḥyā
Der iken ḳandesin ḳande

Müsāʿid baḫt u iḳbālim
Muṭābık kevkeb-i fālım
Göründü rūy-ı āmālim
Bugün mirʾat-ı alemde

Bugün terk-i cefā etdiñ
Gelip ʿahde vefā etdiñ
Derūnum pür-ṣafā etdiñ
Yatırken kūşe-i ġamda

Efendim hüsnündār olsun
Dili şād etdi saġ olsun
Bana daġ üstü baġ olsun
Seniñ sāyeñde bu demde

200a

1040.

Şarḳı Cihān-ārā [Güfte Vāṣıf][704]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Sen ne gülşeniñ eyā zībā-yı gülzār-ı vaḳār
Mevsim-i gül rūy-ı rengīniñle eyler iftiḫār
Sūziş-i ʿaşḳıñ ile yanmış hep devr-i lālezār
Nev-bahārı nʾeyleyim gülzār-ı ḥüsnüñ nev-bahār

Çeşm-i mestiñ nergis-i āhū-yı deşt-i Iṣfahān
Reng-i ruḫsārıñ gül-i ṣad-berg-i bāġ-ı imtiḥān
Gerden-i berrāk ṣāfın yāsemenzār-ı cinān
"Nev-bahārı nʾeyleyim gülzār-ı ḥüsnüñ nev-bahār"

Ṭurre-i şīrīni nāzik bağlamış şebbūları

704 Gürel: s.399, Mus.33/1-5

Gīsū anıñ sū-be-sū zencīre çekmiş cūları
Hep seniñçündür hezārıñ naʿre-i yā hūları
“Nev-bahārı n’eyleyim gülzār-ı ḥüsnüñ nev-bahār”

Tā dopuḳdan gerden-i billūra dek cūy-ı miṣāl
Ṣanki bir nūr-ı mücessemsin ḥayāl-ender-ḥayāl
Başḳa ʿālem var seniñ seyrinde ey nev-res-nihāl
“Nev-bahārı n’eyleyim gülzār-ı ḥüsnüñ nev-bahār”

Vāṣıf-ı ḥasret-keşiñ etdikce ṣaḥrālarda āh
Sünbülistān-ı muḥabbet oldu bir bir şāh-rāh
Sensiz ʿālem gülşen olsa eylemem ʿaṭf-ı nigāh
“Nev-bahārı n’eyleyim gülzār-ı ḥüsnüñ nev-bahār”

1041.

Būselik Şarḳı
8’li Hece Ölçüsü

Sevdigim bir nev-fidāndır
ʿĀşıḳıyım çoḳ zamāndır
Beni mest ü ḥayrān edip
Göñlüm alan şu cevāndır

Şivelidir cilvelidir reftarı hoş dilrübādır

Ḥālim bilip acımazsın
Görmedikçe aramazsın
Benim gibi saña ʿāşıḳ
Bil ḳıymetim bulamazsın

Bu mevkīden ben geçemem
Yār elinden mey içemem
Mest eyledi cām-ı ʿaşḳın
Ġayrı dilber hīç seçemem

Bir tenhāda girse ele
Ṣarılırdım ince bele
Dost ṣaġ olsun vefā etdi
Dünyā benim oldu hele

200b [Boş]

201a

1042.

Şarḳı Sūz-ı dil

8'li Hece Ölçüsü

Yāre ḥālim ʿarż ederdim
Hep söylerdim bir bir derdim
Tenhā bulup yāri görsem
Yüzün öpüp ben söylerdim

Gel ā şāhım rūy-ı māhım fedā olsun saña cānım

Dost yoluna seri verdim
Ṣayd eylemek benim derdim
Rāst gelirsem tenhā yerde
Ṣarılmaḳdır yāre derdim

"Gel ā şāhım rūy-ı māhım fedā olsun saña cānım"

Bir naẓīriñ yoḳ dünyāda
Ḳul olayım aña bende
Sensin beni mecnūn eden
ʿAşḳın nārı yanar tende

"Gel ā şāhım rūy-ı māhım fedā olsun saña cānım"

Açılma ġayra esrārı
Unutma ʿahd u iḳrārı
ʿĀşıḳın dāʾim niyāzı
Aña güldürme aġyārı

1043.

Şarḳı Sūz-ı dil

8'li Hece Ölçüsü

Seni ben cān ile sevdim
Efendim gönlümü verdim

Bilirsin cümle aḥvālim
Ne ḥācet söylemek derdim

Gel ā cānım nev-cihānım amān yār amān

Seni tenhāda ben bulsam
Çekip āġūşuma alsam
Miyān-ı nāzikin ṣarsam
Bak ol zamān neler derdim

Visālin bāġına girsem
Gül-i ruḫsāra yüz sürsem
Ṭurunc ġabġabıñ emsem
Der idim ki gülüñdür dem

Lepisḳa perçemin teli
Mecnūn eder laʿli beni
Esince bu sevdā yeli
Ġalaṭaya postu serdim

201b [Boş]

202a

1044.

Vech-i ʿArazbār Şarḳı
8'li Hece Ölçüsü

ʿAşḳıñla şimdi giriftār
Oldu göñlüm çār u tāçlar
El amān etdi beni zār
Beñli bir tabende-ruḫsār

Bir güzel dilber-i şīrīndir esmer
āh āh olsa baña bir nigār

Gerden-i billūru bir ḥāl
ʿĀrızı gülden ruḫu al
Būsesin mümkün ise al

“Bir güzel dilber-i şīrīndir esmer
āh āh olsa baña bir nigār”

Ḫalleri rūyunda zīnet
Her birisi müşk-i cennet
Miṣli yoḳ bir būy-ı nükhet

“Bir güzel dilber-i şīrīndir esmer
āh āh olsa baña bir nigār”

Mālik-i dilcū-yı ṣadādır
Bülbüle ḥayret-fezādır
Bī-bahā-yı dilrübādır

202b[705]

1045.

Şarḳı Ḥāfıż[706]

8’li Hece Ölçüsü

Aldı ʿaḳlım bir cilvekār
Göñlüm seni etdi şikār
Serv-kadi nāzik reftār

Pek cezbeli bir şīvekār
Vaṣf olunmaz böyle bir yār

Ebrūların tīr-i kemān
Ḳaçma benden ey nev-cevān
Söyleyişin derde dermān

Sende olan nüvāzişler
Yaḳdı sīnem o gülüşler
Nīm-nigāhıñ cāna işler

Saña ʿāşıḳ bu bendedir
Raḥm eyle gel efgendedir

---

[705] Bu varağın yazı stili farklılaşmıştır. Rik’a ve daha kalın olarak yazıldığı için okumakta güçlük çekilmiştir.

[706] TRT REPno: 326, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2740.html

Göñlüm gözüm hep sendedir

1046.

Şarḳı[707]

8'li Hece Ölçüsü

Beni görme cevre lāyıḳ
Saña ben ʿāşıḳım ʿāşıḳ
Hicriñle āh sīnem yanıḳ
Saña ben ʿāşıḳım ʿāşıḳ

Āh eyleyip şeb tā seḥer
Dil vuṣlatıñ ümīd eyler
Cān u dilden ey verd (?) yeter
naḳarāt

203a

1047.

Şarḳı Sehnāz Büselik[708]

5'li Hece Ölçüsü

Yolun bulamam
Göñül alamam
Ḳarşu ṭuramam
Göñül alamam

Ey çāre-sāzım
Fāş etdin rāzım
Vaz geçme lāzım
Göñlüm alamam

Yandırıp nāre
Düşürdün zāra
Var mıdır çāre
Gönlüm alamam

---

707 TRT REPno: 1413, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2757.html

708 TRT REPno: 11552, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20973.html

Kesdiñse ülfet
Eylemem minnet
Çekdigim ġayret
Göñlüm alamam

Çoḳdur melālim
Kim bilir ḥālim
Ẓālimdir ẓālim
Göñlüm alamam

1048.
Şarḳı Ḥişār-Būselik
5'li Hece Ölçüsü

Yandım deminden
Aġyār elinden
Ḫalkıñ dilinden
Aġyār elinden

Ṣubḥa dek zārım
Āh etmek kārım
Ẓālimdir ẓālim
Aġyār elinden

Ol yād ile ülfet
Cānıma minnet
Geçerse fırṣat
Aġyār elinden

Ya ben ne edeyim
Feryād edeyim
Ḳaçıp gideyim
Aġyār elinden

Fikr edip ṭaldım
Çāresīz kaldım
Billāhi yandım
Aġyār elinden

203b

1049.

Şarḳı Beyātī [709]

8'li Hece Ölçüsü

Gördügümle ey gül-beden
İrādetim gitdi elden
Göñül umar imdād senden
Dilber saña ʿāşıḳım ben
Bu ḳuluna raḥm eyle sen

Her hünerde nāz edersin
Etmem inkār pek güzelsin
Vaṣfa sen pek şāyestesin
Dilber saña ʿāşıḳım ben
Bu ḳuluna raḥm eyle sen

Ġayrısı yok derūnumda
Her ān sensin ḥālimde
Ḳabūl etmem ḫilāf bende
Dilber saña ʿāşıḳım ben
Bu ḳuluna raḥm eyle sen

Mahfi geldikçe yanıma
Şād olurum ben dāʾimā
Ḫilāfdım ben cānanıma
Dilber saña ʿāşıḳım ben
Bu ḳuluna raḥm eyle sen

Eṭvārına oldum māʾil
Vaṣlına eyle nāʾil
Her ne derseñ ḳulun ḳāʾil
Dilber saña ʿāşıḳım ben
Bu ḳuluna raḥm eyle sen

1050.

Şarḳı Şet-ʿArabān

7'li Hece Ölçüsü

[709] TRT REPno: 5289, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1072.html

Ey oġlan emir misin
Bu yerlerde bir misin
Geceler on dört sāʿat
Beklerim gelir misin

Ḥay (?) dendi ḥay dendi
Ṭurma şurdan git dendi
Yāre giden olursa
Benden selām et dendi

Baḳçalarda işleme
İşlemeyi dişleme
Dayanamam a cānım
Aġlamaya başlama

Eyżan[710]

Bu dert beni meledir
Yārime tuz eledir
Gündüzüm bir ḫoş geçer
Gecem velveledir

Eyżan

Aydının ötesinde
Mum yanar odasında
Benim bir efendim vardır
Sīnemiñ ortasında

Eyżan

Bāġlarda biter üzüm
Ṣarardı ṣoldu yüzüm
Yārimden ayrılalı
Şimdi ben pek öksüzüm

Eyżan

[710] Diğer güftelerde sürh yazıyla belirtilen terennümler, bu güftede gösterilmediği için "eyżan" kelimelerine kaşılık gelen terennüm bilinmemektedir.

Ġayrı çıḳdıḳ biz yola
Gel verelim ḳol ḳola
Gözler yolda ḳaldı
Baḳmadan her gün yola

204a

Işfahān

1051.
[Şarḳı Güfte Nūrī] [711]
8'li Hece Ölçüsü

Göz süzerek bezme geldiñ
Göynüme bir neş'e verdiñ
Söyle baña neyse derdiñ
Ḳaçma benden gel ā nāzlım
Şimdi göynüm sende nāzlım

Al eline bādeyi çaḳ
Oyna dersek zilleri ṭaḳ
Ben ʿāşıḳım sen baña baḳ
Ḳaçma benden ā nāzlım
Şimdi göynüm sende nāzlım

Ġalaṭanıñ var ṣafāsı
Güzelleriñ yoḳ vefāsı
Nūrīniñ budur recāsı
Ḳaçma benden ā nāzlım
Şimdi göynüm sende nāzlım

Ḳaş oynadıp göz süzersin
Gerden ḳırıp raḳṣ edersin
Etmem inkār pek güzelsin
Ḳaçma benden gel ā nāzlım
Şimdi göynüm sende nāzlım

711 TRT REPno: 5492, https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9318.html

1052.

Şarḳı

11'li Hece Ölçüsü

Şimdi sevdim ben seni ey dilrübām
Sende bī-vefā imiş (...)
Her ne dersen olurum emriñe rām

Naḳarāt

Sende bī-vefā imiş (...)

(...)
Bāri raḥmet ḳuluna bende amān
Saña verdim ey benim (...) cān
Naḳarāt

Cānıma kār etdi ġamzeñ ey perī
ʿAşḳınıñ göñlümde (...) meskeni
Ḥaḳḳıdır ey dilrübālar serveri
Naḳarāt

204b-214b [Boş]

215a[712]

Taḥayyül-ābına zer gibi çökdüm
Zer-efşān yerine göz nūru dökdüm

Ketebe **Ḥāfıẓ Muṣṭafā el-maʿrūf Dūrbīnī-zāde** Kātib-i evvel ʿan-Vaḳf-ı Ḥarameyn ḥālen (...)[713] 1216

[712] 204a'da sonuncu güfte yer alır. 204a'dan 215a'ya kadar boştur ancak 215a'da ketebe kaydı bulunur.

[713] Ketebe kaydındaki yıldan önce yazılan gün ve ay okunamamıştır.

SONUÇ

XIX. yüzyıl Türk edebiyatı, Klasik Türk edebiyatının her döneminde olduğu gibi kültür ve medeniyetimiz için kıymetli eserlerin yazıldığı ve bunların günümüze aktarımıyla dönemine ışık tutacağı bir yüzyıldır. Bu yüzyılda yaşamış Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ, II. Mahmud'un musahiplerinden ve *mıskal* adı verilen üflemeli bir çalgı çalan bestekardır. Hayatı hakkında detaylı bilgi bulunmayan Dûrbînî-zâde'nin günümüze ulaşmış 1801/02 yılında yazılan bir Güfte Mecmuası bulanmaktadır. Güfte mecmuasından yola çıkılarak Harameyn Evkaf Muhasebesi'nde başkatip olarak görev yaptığı bilgisine ulaşılmaktadır. Ayrıca mecmuada müellifin kendisine ait besteler de vardır.

Çalışmamızda ele aldığımız Dûrbînî-zâde'nin güfte mecmuası, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesi, Şevket Rado yazmalarında 78 arşiv numarasında kayıtlıdır. Mecmua, 205 varak olup 1052 güfteden oluşur. Güftelerin 41'i Farsça, 3'ü Farsça-Türkçe, 1'i Türkçe-Arapça, 1'i Arapça-Farsça-Türkçe ve 906 tanesi ise Türkçe'dir.

Mecmuada; 842 güftenin hangi formda yazıldığı belirtilmiş, güfteler 12 farklı formda bestelenmiştir. Bu güftelerin yalnızca bir tanesi *söz musiki* eserlerinden *peşrev* formunda*, diğerleri ise söz musikisinin din dışı (lâ-dinî) musiki* formlarından oluşmaktadır. Mecmuada en çok *beste* (370); daha sonra *şarkı* (298) ve *semai* (86) formunda bestelenmiş eserler yer almaktadır. Diğer eserlerde de *kâr* (10), *nakş* (5), *nakş beste* (2), *semai* (86), *ağır semai* (2), *yürük semai* (14), *nakş semai* (46), *köçekçe* (1) formları kullanılmıştır.

Mecmuada, 928 güftenin makamı tespit edilmiş, 72 farklı makamın kullanıldığı görülmüştür. Güftelerde en çok kullanılan makamlar: *Hicâz (62), Isfahân (55), Beyâtî (45), Uşşâk (41), Râst (36), Mâhur (36), Irâk (34), Segâh (34), Evc (33), Rehâvî (29), Arazbâr (29), Hüzzâm (28), Nevâ (23)*'dır.

Mecmuada 952 güftenin vezni/kalıbı tespit edilmiştir. Bunlardan 763 tanesi aruz, 189 tanesi ise hece vezniyle yazılmıştır. Hece ölçüsüyle yazılan güftelerde 5,7, 8,11 ve 14'lü hece ölçüleri kullanılmıştır.

Mecmuada toplam 423 güftenin usulü belirtilmiş, toplamda 28 farklı usul kullanıldığı görülmüştür. Mecmuada en çok *çenber* (75), daha sonra *hafîf* (73), üçüncü olarak da *devr-i revân* (55) usullü güfteler vardır.

Mecmuadaki usulü ve vezni bilinen 423 güfte üzerinde yaptığımız incelemeler neticesinde usul-vezin ilişkisine dair bazı sonuçlara ulaşılmıştır. *Remel* usulde Hezec bahri; *Hafif, Devr-i Revân*, *Çenber ve Muhammes* usullerinde Remel bahri; *Zencir* usulde ise Müctes bahri en çok kullanılan bahirlerdir.

Mecmuada güftekâr bilgileri neredeyse hiç verilmemiştir. Güftelerde yer alan mahlaslardan hareketle ve musikiye dair hazırlanan diğer çalışmaların incelenmesi sonucu 154 eserin güftekarı (şairleri) tespit edilmiştir. Mecmuada toplam 55 farklı şaire ait şiir yer almaktadır. Şiirler ağırlıklı olarak 18. yüzyıl şairlerinden seçilmiştir.

Mecmuadaki çoğu eserlerin bestekar bilgileri yazılmamıştır. Bestekarı belli olan güftelere bakıldığında; Hâce (Abdülkadir Merâgî XV.yy), Acemler (XVII.yy), Hafız Post (ö.1694), Itrî (ö.1712) gibi besteciler, mecmuadaki en eski isimlerdir. Diğer bestekarlar ise 18.yy. da yaşamışlardır. Mecmuada yer alan güftelerin başlıklarındaki bestekar bilgilerine bakıldığında verilen bestekar adlarının her zaman açık bir şekilde kaydedilmediği bazen sadece unvanlarının veya mesleklerinin yazıldığı görülmektedir. Bu durum eserlerin bestecilerinin tespitini zorlaştırmaktadır. Güftelerin bestekarlarıyla ilgili müzik alanındaki araştırmacılar tarafından daha kapsamlı bir araştırma yapılmalıdır. Mecmuada güfteleri kendisine ait olan bestekarlar da vardır. Mecmua geneline bakıldığında en çok Şâkir'e ait eser yer almaktadır.

İnceleme neticesinde mecmuadaki 1052 güfteden 253 tanesinin TRT Nota Arşivlerinin yer aldığı "https://www.notaarsivleri.com/" sitesinde kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca sitede bulunan 253 güfteden 86 tanesinin ise ses kaydı mevcuttur.

19.yy.ın başında yazılan bu mecmua, sosyal yaşama dair zengin malzemeye sahiptir. Güftelerin detaylı bir muhteva tahlilinin yapılması; dönem özellikleri ve sosyo-kültürel yaşamının açığa çıkarılması ayrıca şiirlerdeki söz dağarcığının, üslup ve zevk anlayışındaki değişimin gösterilebilmesi açısından oldukça önemlidir.

Bestelenmiş şiirlerin derlendiği bu mecmuadaki eserler; çeşitli etkinliklerde, fasıllarda ve eğlence meclislerinde çalındığı için güftelerin muhtevasında da genel

olarak eğlence unsurları ön plandadır. Güftelerde içtimai hayata dair öğeler sıkça yer almıştır. Musiki eşliğinde rakkasların oynadığı; yenilip içilen eğlence meclisleri; bezm, saki, mey, mutrib gibi ögeler güftelerde kullanılmıştır. Musikiye ait unsurların, müzik aletleri, makam ve usullerin birçok kullanımı da görülmektedir. Mahallileşme cereyanının etkisi açıkça hissedilmektedir. Özellikle *şarkı* formuyla yazılmış musammatlar Divan ve Halk edebiyatının birbirine yakınlaştığının ve mahallî söylemlerin etkili olduğunun kanıtıdır. Bu şarkılarda günlük konuşma dili kullanılmış, çok sayıda atasözü ve deyimden yararlanmıştır. Şarkılar son derece sade ve anlaşılır bir Türkçe'yledir. Çoğunlukla hece vezni tercih edilmiştir. Şairler esmer ve ela gözlü sevgililere, farklı milletlerden güzellere ilgi duyar; sevgililer ete kemiğe bürünmüş, gerçek sevgililerdir. Sevgililerden şikâyet etmeye başlanmış hatta aşkına karşılık bulamadığı, cefakâr sevgili artık istenmez olmuştur. Levendane tarzda yazılmış leventlerin giyim-kuşam, yürüyüş, hal ve davranışlarına ilgi duyulan güftelerin çokluğu da ilgi çekicidir.

Söz musikisinin din dışı (lâ-dinî) musiki formlarından oluşan bir "*Fasıl Mecmuası*" olan bu mecmuadaki güfteler makamlar esas alınarak sıralanmıştır Mecmuada zaman zaman aruz kusurları veya yazım hataları mevcuttur. 19. yüzyıla ait mecmuanın dil özelliklerine baktığımızda konuşma ve yazı dilindeki ayrımın mecmuanın imlasına yansıdığı ve eklerin kullanımında ikiliklerin olduğu görülmektedir. Bu özelliğiyle mecmuanın dil özelliklerinin dilbilimciler tarafından da incelenmesi gereklidir.

Sonuç olarak yapılan bu çalışma ile çevriyazılı metni verilen Dûrbînî-zâde Hâfız Mustafâ Güfte Mecmuası'nın genelde bilim ve özelde Klasik Türk edebiyatı ve Klasik Türk Musikisi dünyasına tanıtılması amaçlanmıştır.

KAYNAKÇA

ACAR, Burcu. (2020). *Konya Büyükşehir Belediyesi Koyunoğlu Müzesi ve Kütüphanesi'ndeki 13215 Numaralı Güfte Mecmuası ve 14717 Numaralı Şiir Mecmuasının "Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi"ne (MESTAP) Göre tasnifi*. YLT (Dan.: Doç. Dr. İncinur ATİK GÜRBÜZ), Necmettin Erbakan Ü., Konya.

AKSOYAK, İ. Hakkı. (2018). Beyanî'nin Bahr-ı Tavil'i. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*. 2(3), 230-242.

AKSÜT, Sadun. (1992). *Güfteler Hazinesi I-II*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

AKKUŞ, Metin. (2018). *Nefi Divanı*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-206118/nefi-divani.html

AKKUŞ, Metin. (2020). Klasik Türk Edebiyatı-Müzik İlişkileri Açısından Bir Şiir Örneğinin Anlamlandırılması, *Klâsik Türk Edebiyatının Ses ve Anlam Dünyası Sempozyumu: Prof. Dr. Halûk İpekten Anısına (10-11 Ekim 2019)*, Düzce: Düzce Ü. Yay., s. 134-157.

AKPINAR, Şerife. (2012). *Âgâh (Semerkandî-i Âmidî) Dîvân*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-195642/agah-divani.html

ARARAT, Şefika. (2010). *Enderunlu Mehmed Hamid Beg Divanı inceleme-metin*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. H. İbrahim YAKAR), Gaziantep Ü. SBE, Gaziantep.

ARPATLI, M. Said. (2002). *Bağdatlı Es'ad, Hayatı, Sanatı ve Divanının Tenkitli Metni.* YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mustafa ASLAN). Gaziosmanpaşa Ü. SBE, Tokat.

AYPAY, A. İrfan. (1992). *Nahifî Süleyman Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni)*. DT (Dan.: Prof. Dr. Hüseyin AYAN), Selçuk Ü. SBE, Konya.

BALCI, Ramazan. (2010). *Saray Günlüğüm: Enderunlu Hafız İlyas Ağa'nın Hatıraları*. İstanbul: Yitik Hazine Yay.

BAŞARA, Erol vd. (2010). XVIII. Yüzyıla Ait Bir Güfte Mecmuası İncelemesi. *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1(38), 137-172.

BAŞER, F. Adile. (2017). Minyatürlü Bir Güfte Mecmuası, *Ölümünün 50. Yılında Uluslararası M. Fuat Köprülü Türkoloji ve Beşeri Bilimler Sempozyumu (21-22 Kasım 2016)*, İstanbul: İÜ Yay., s.125-164.

BEHAR, Cem. (2017). *Şeyhülislam'ın Müziği 18. Yüzyılda Osmanlı-Türk Musikisi ve Şeyhülislam Esad Efendi'nin Atrab'ül Asar'ı*. İstanbul: Yapı Kredi Yay.

BEHAR, Cem. (2019). *Aşk Olmayınca Meşk Olmaz*. İstanbul: Yapı Kredi Yay.

BİLKAN, A. Fuat. (1993). *Nabi'nin Türkçe Divanı (Karşılaştırmalı Metin) (2 cilt)*. DT (Dan.: Prof. Dr. İsmail ÜNVER), Gazi Ü. SBE, Ankara.

BİRGÖREN, Hamdi. (2004). *Daniş Divanı*. YLT (Dan.: Doç. Dr. Filiz KILIÇ), Gazi Ü. SBE, Ankara.

ÇAKIR, M. Sefa. (2018). *Yahyâ Nazîm Divanı (İnceleme-Tenkitli Metin)*. DT (Prof. Dr. Mehmet ARSLAN), Cumhuriyet Ü. SBE, Sivas.

ÇEÇEN, Halil. (1996). *Fıtnat Hanımın Hayatı, Sanatı ve Divanı (inceleme-metin)*. DT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Hasan KAVRUK), İnönü Ü. SBE, Malatya.

ÇIPAN, Mustafa. (1991). *Fasih Ahmed Dede Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni (2 cilt)*. DT (Dan.: Doç. Dr. Gönül AYAN), Selçuk Ü. SBE, Konya.

ÇIRAK, E. Hilal. (2018). *18. yy.'da Yazıldığı Tahmin Edilen Bir Yazmadaki Güfteler*. YLT (Dan.: Yard. Doç. Dr. Mehmet Nuri UYGUN), Marmara Ü. SBE, İstanbul.

DANIŞAN, Tuğba. (2009). *Hâtif Ali Efendi Hayatı, Edebi Kişiliği, Divânının Tenkitli Metni (1b-132a) ve Nesre Çevrisi*. YLT (Dan.: Prof. Dr. Tahir ÜZGÖR), Marmara Ü. SBE, İstanbul.

DEMİR, Hiclâl. (2017). *Lâzikîzâde Feyzullah Nâfiz ve Dîvânı (İnceleme-Metin)*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-191378/lazikizade-feyzullah-nafiz--divan.html

DEVELİ, Hayati. (1998). 18. Yüzyıl Türkiye Türkçesi Üzerine. *Doğu Akdeniz Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Dergisi*, 27-36.

DEVELLİOĞLU, Ferit. (2011). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi.

DİKMEN, M. Doğan. (1994). *Hânende Mecmuası'nın İlk Yedi Makamının Eserlerinin Güftelerinin Osmanlıca'dan Çevirisi ve İncelenmesi*, YLT (Dan.: Dr. Eser Ciner ÇOLAKOĞLU), İTÜ SBE, İstanbul.

DURAN, Tolga (2005). *Millet Kütüphanesi, Ali Emiri, Manzum Nr. 759/1'e Kayıtlı Güfte Mecmuasının İncelenmesi*, YLT (Dan.: Yard. Doç. Dr. Recep USLU), İTÜ SBE, İstanbul.

EKİCİ, Hatice. (2006). *Sahhâf Rüşdī ve Divanı'nın Tenkitli Metni*. YLT (Dan.: Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim GÜLHAN), Balıkesir Ü. SBE, Balıkesir.

ERDEMİR, Avni. (1999). *Anadolu Sahası Musikişinas Divan Şairleri*. Ankara: Türk Sanatı ve Eğitim Vakfı (TÜSAV) Yay.

ERSÖNMEZ, Mesut. (2013). *Güftelerin Dili.* İstanbul: B Yayın.

ERKUL, Rasih. (2018). *Klâsik Türk Şiirinde Şarkı*. İstanbul: Kriter Yay.

GÜREL, Rahşan. (Tarihsiz). *Enderunlu Vâsıf Divanı*. İstanbul: Kitabevi Yay.

İNAL, İbnülemin Mahmut Kemal. (2019). *Hoş Sâdâ: Son Asır Türk Musikişinasları*, (Hazırlayan: Avni AKTUÇ). İstanbul: Ketebe Yay.

İPEKTEN, Haluk. (1974). *İsmetî Dîvânı-Edisyon Kritik*. Ankara: Atatürk Ü. Edebiyat Fakültesi Yay.

KARADENİZ, M. Ekrem. (2013). *Türk Mûsikîsinin Nazariye ve Esasları*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yay.

KAYA, B. Ali. (2017). *Azmizâde Hâletî Dîvânı*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-196456/azmizade-haleti-divani.html

KILIÇ, Atabey. (2012). Mecmua Tasnifine Dair. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. İstanbul: Turkuaz Yay.

KILIÇ, Erdal. (2013). *Mecmûa-yı Letâif Fî Sandukati'l-Meʿârif (Metin ve Değerlendirme)*. DT (Dan.: Prof. Dr. Mahmut AK), İÜ SBE, İstanbul.

KILIÇ, Yasin. (1996). *Râtib Ahmed Paşa, Edebî Kişiliği, Divanı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi.* YLT (Dan.: Doç. Dr. Ahmet KIRKKILIÇ), Atatürk Ü. SBE, Erzurum.

KUT, Günay. (1986). "Mecmu'a". *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler,Terimler)*, c.6, 170-172, İstanbul: Dergâh Yay.

KÜÇÜK, Sabahattin. (Tarihsiz). *Bâkî Dîvânı*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-78361/baki-divani.html

KUTLAR OĞUZ, F. Sabiha. (2017). *Arpaeminî-zâde Mustafa Sâmî Efendi Divânı*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-196126/arpaemini-zade-mustafa-sami-divani.html

KUTLAR OĞUZ, F. Sabiha. (2019). *Dîvân-ı İzzet ve Nigâr-Nâme (Tezkire-i Nigâriyye).* e-kitap. Ankara: Kültür Bakanlığı Yay. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-254685/divan-i-izzet-ve-nigar-name.html

LEVEND, A. Sırrı. (2014). *Türk Edebiyatı Tarihi*. İstanbul: Dergâh Yay.

OKÇU, Naci. (Tarihsiz). *Şeyh Gâlib Dîvânı*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-78404/seyh-galib-divani.html

ÖLMEZ, Ahmet. (1995). *Behceti Hüseyin Efendi, Divan: Hayatı, eserleri ve Divanı'nın Tenkitli Metni*. DT (Dan.: Prof. Dr. Cihan OKUYUCU). Erciyes Ü. SBE, Kayseri.

ÖZCAN, Nuri. (1988). "Abdullah Ağa, Şehlevendim". *DİA*, c.1, s.80. İstanbul: TDVY. https://islamansiklopedisi.org.tr/abdullah-aga-sehlevendim

ÖZCAN, Nuri ve ÇETİNKAYA, Yalçın. (2006). "Mûsiki". *DİA*, c.31, 261-263. https://islamansiklopedisi.org.tr/musiki#1

ÖZKAN, İ. Hakkı. (1996). "Güfte". *DİA*, c.14, 217-218, İstanbul: TDVY. https://islamansiklopedisi.org.tr/gufte

ÖZKAN, İ. Hakkı. (2020). *Türk Mûsikîsi Nazariyatı ve Usulleri*. İstanbul: Ötüken Yay.

ÖZTUNA, Yılmaz. (Tarihsiz). *Türk Bestecileri Ansiklopedisi.* İstanbul: Hayat Yay.

ÖZTUNA, Yılmaz. (1990). *Türk Musikisi Ansiklopedisi.* (Cilt 1-2). Ankara: Kültür Bakanlığı Yay.

ÖZTUNA, Yılmaz. (2000). *Türk Mûsikîsi Kavram ve Terimleri Ansiklopedisi*. Ankara: AKM Yay.

SOYSAL, Fikri ve ASLAN, M. Uğurlu. (2014). 1774 Tarihli Hâfız Abdülbâkî'ye Ait Güfte Mecmuasının İncelenmesi, *Rast Müzikoloji Dergisi*, 2 (1), 68-88.

TANRIKORUR, Cinuçen. (2019*). Osmanlı Dönemi Türk Mûsikîsi*. İstanbul: Dergâh Yay.

TARLAN, A. Nihat (2001). *Fuzûlî Divanı Şerhi*, Ankara: Akçağ Yayınları.

TEKİN, Abdülkadir. (2015). *Türk Mûsikîsinde Nağmeler ve Makamlar: Kemânî Hızır Ağa'nın Tefhimü'l Makamât fî Tevlîdi'n Nagamât İsimli Edvâr'ı Örneğinde 18. Yüzyıl Mûsikîsi*. İstanbul: Büyüyenay Yay.

UZUN, M. İsmet. (2003). "Mecmua". *DİA*, c.28, 265-268, Ankara: TDVY.

ÜNVER, İsmail. (2008). Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler. *Türkoloji Dergisi*, 3(6).

YENİKALE, Ahmet. (2017). *Sünbülzâde Vehbî Dîvânı*. e-kitap. https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-196833/sunbulzade-vehbi-divani.html

YORULMAZ, Hüseyin. (1989). *Koca Ragıb Paşa Divanı*. YLT (Dan.: Prof. Dr. Kemal YAVUZ), İÜ SBE, İstanbul.

ZÜLFE, Ömer. (1998). *Naşid Divan (1749-1791).* YLT (Dan.: Prof. Dr. Tahir ÜZGÖR), Marmara Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

İnternet Kaynakları

https://islamansiklopedisi.org.tr/

www.lugatim.com

https://www.notaarsivleri.com/

https://sozluk.gov.tr/

http://www.tebdiz.com/

http://teis.yesevi.edu.tr/anasayfa

EKLER

EK 1: Varak Numarasına Göre Güfteler Tablosu

Sıra	Varak	Vezin/ Güfte Başı	Usûl	Form	Bestekâr	Makâm	Güftekâr
1.	3a [1a]	Ser-hâne (...) dir güher dir güher 'ayn güher (F)		Peşrev	Ahmed Beg	-	
	3b [1b]	Boş					
2.	4a [2a]	Tâ nâ tâ nâ derâke tel lel lâ de re tel lel (F)	Hafîf	Kâr[714]	Hâce Abdülkâdir	Râst	
3.	4a [2a]	Meşev ez-mihr-bânî hem-nefes ey sîmten-i bâ-kes (F)	Muhammes	Kâr	Hâce	Râst	Câmî
4.	4b [2b]	.---/.---/.---/.--- Sirişk-i çeşm-i ter bir kulzüm-i hûn-âbdır sensiz	Darb-ı feth	Beste		Râst	
5.	4b [2b]	-.--/-.--/-.--/-.- Jâle-veş bir gonce-i ra'nâya düşdü gönlümüz	Hafîf	Beste		Râst	Cevrî
	5a [3a]	Boş					
6.	5b [3b]	Sünbülî Sünbülî Sünbülî (F)	Devr-i Revân	Kâr	Hâce	Râst	
	6a [4a]	Boş					
7.	6b [4b]	-.--/-.--/-.--/-.- Gülşen-i aşkım nevâ-keş-andelîbimdir gönül	Zencîr	Beste	Receb Çelebi	Râst	Nef'î
8.	6b [4b]	--./.--./.--./.--- Sînemde olan yâreleri yâre demezler	Sakîl	Beste	Itrî	Râst	
9.	6b [4b]	-.--/-.--/-.--/-.- Yâd-ı ruhsârınla dil seyr-i gülistân istemez	Devr-i Revân	Beste	Nazîrîzâde	Râst	
10.	6b [4b]	--./.--./.--./.-- Dilden keder gider mi mey-i hoşgüvârsız	Sakîl	Beste		Râst	
11.	6b [4b]	--./.---/--./.--- Ben mest ü harâbım dil mestâne degil mi ya	Berfeşân	Beste	Itrî	Râst	
12.	6b [4b]	-.--/-.--/-.--/-.- Pâre pâre eylemişken sîne mi tîg-i elem	Devr-i Revân	Beste		Râst	
13.	6b [4b]	.-.-/..--/.-.-/..- Seninle fahr ederim senden özge yârim yok	Düyek	Beste		Râst	
	7a-7b	Boş					

[714] Bazı kârlara isimler verilmiştir. Bu kârın adı "*Kār-ı Şevḳnāme*"dir.

	[5a]-[5b]						
14.	8a [6a]	-.--/-.--/-.--/-.- Reng-i mevc-i âb-ı zümrüdden boyandı câmesi	Çenber	Beste	Zaharyâ	Râst	Nâfiz
15.	8a [6a]	-.--/-.--/-.--/-.- Mübtelâyım gerçi sana bî-vefâsın n'eyleyem	Düyek	Beste		Râst	
16.	8b [6b]	-.--/-.--/-.--/-.- Durmaz işler tâ cigerden hançerinin yâresi	Devr-i Revân			Râst	
	9a-10b [7a]-[7b]	Boş					
17.	11a [9a]	*8'li Hece Ölçüsü* Râst ile dâ'im sâz edelim		Şarkı	Halîm Aga	Râst	
18.	11a [9a]	*8'li Hece Ölçüsü* Pırlanta bir elmâs gördüm		Şarkı	Tanbûrî	Râst	
19.	11a [9a]	-.--/-.-- Mâ'ilim bir nâzlı yâre		Şarkı		Râst	
20.	11a [9a]	*11'li Hece Ölçüsü* Bir içim su olmuş senin dudagın		Şarkı	Miskâlî Çavuş	Râst	
21.	11b [9b]	*8'li Hece Ölçüsü* Âfet gibi yakma nâra		Şarkı	Tanbûrî	Râst	
22.	12a [10a]	*8'li Hece Ölçüsü* Sevdigimin aslı yaşlı		Şarkı	İbrâhîm Aga	Râst	
23.	12b [10b]	Murg-ı dil çeşm-i şehbâzım nev-şikâr oldu		Şarkı	Kemânî Tatar İbrâhîm Çavuş	Râst	
	13a-14b [11a]-[11b]	Boş					
24.	15a [13a]	Ey mâh-ı men der-mekteb men der-serîr-i reh muntazır (F-T)		Nakş Semâ'î	Hâfız Post	Râst	
25.	15a [13a]	--./.--./.--./.-- Tekmîl-i cünûn etmege hâmûn ele girse		Semâ'î	Hâfız	Râst	
26.	15a [13a]	--./.--./.--./.-- Peykân-ı müjendir telef-i cânıma bâ'is		Semâ'î	Hâfız	Râst	
27.	15a [13a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne bülbülüz ne giriftâr-ı reng [ü] bû oluruz		Semâ'î	Itrî	Râst	

28.	15a [13a]	..--/..--/..--/..- Nev-bahâr oldu yine geşt ü güzârı severim		Semâ'î	Hâfız	Râst	
29.	15a [13a]	-.--/-.--/-.--/-.- Etmezim ikrâr-ı 'aşkı saklarım cânım gibi		Semâ'î	Itrî	Râst	
30.	15a [13a]	..--/..--/..--/..- Çeşm-i mestim nedir ol gamze-i fettân nedir		Semâ'î	Hâfız	Râst	
31.	15a [13a]	..--/..--/..--/..- Yüregim yâreleri nâvek-i muhabbet kat kat		Semâ'î	Receb	Râst	
32.	15b [13b]	--./.-./.-- Çekmiş yüzüne nikâb-ı 'işve		Semâ'î	Taşcı Receb	Râst	Vecdî
33.	15b [13b]	.---/.---/.---/.--- Gel ey hurşîd-tal'at bezmgâh dâg olsun		Semâ'î		Râst	
34.	15b [13b]	--./.--./.--./.-- Bir yüzden idi yâr ile üslûb-ı muhabbet		Nakş Semâ'î		Râst	
35.	16a [14a]	Âhû beyâ mîr-i zem âhû beyâ (A-F-T)		Nakş Semâ'î		Râst	
36.	16a [14a]	--./.--./.--./.-- Kûyunda figânımla 'aceb gulgule yok mı		Semâ'î	Miskâlî Dûrbînî	Râst	
37.	16a [14a]	--./.--./.--./.-- Tutsam sarılıp ol güzeli bî-haber öpsem		Semâ'î	Tabî Efendi	Râst	Rıf'at
38.	17b [15b]	--./.--./.--./.-- Zann etme benim gibi sana bende bulursun	Remel	Beste	Bekir Çavuş	Rehâvî	Nev'î
39.	17b [15b]	--./.--./.--./.-- Gönlümdeki 'aşkın gibi bir hem-demimiz var	Remel	Beste	Receb Çelebi	Rehâvî	
40.	17b [15b]	--./.--./.--./.-- Ne kûyuna bir fırsat olup varıbilirsin	Remel	Beste	Receb Çelebi	Rehâvî	
41.	17b [15b]	--./.---/.--./.- Görsem o tabîb-i câna derdim diyemem	Remel	Beste	Itrî	Rehâvî	
42.	17b [15b]	-.--/-.--/-.--/-.- Gül-ruhun kand-i lebin gördükce ey şûh-ı cihân	Muhammes	Beste	Itrî	Rehâvî	
43.	17b [15b]	.---/.---/.---/.--- Kaçan kim nâz ile reftâr ederler serv-i kâmetler	Evfer	Beste		Rehâvî	Bâkî
44.	18a [18a]	--./.--./.--./.--	Fer'	Beste	Kapudanzâde	Rehâvî	

		Arz etmedigim yâre meger yâre mi kaldı					
45.	18a [18a]	.---/.---/.---/.--- Atar elmas-ı peykânı müjde her dem nihân ebrû	Çenber	Beste	Itrî	Rehâvî	
46.	18a [18a]	.---/.---/.---/.--- Ruhunda bâdeden yârin ki âb u tâb olur peydâ	Çenber	Beste		Rehâvî	Nâbî
47.	18a [18a]	--./.--./.--./.-- Rûyun gibi bir gülşen-i ra'nâ bulunur mu	Fâhte	Beste	Itrî	Rehâvî	
48.	18a [18a]	-.--/-.--/-.--/-.- Akl u fikrim ey perî peyker hemîşe sendedir	Hâvî		İmâm	Rehâvî	
49.	18a [18a]	--./.--./.--./.-- Aşkın dil-i âşüftemi sevdâya düşürdü	Remel	Beste	Hâfız	Rehâvî	
50.	18a [18a]	-.--/-.--/-.--/-.- Dil verenler sanma kim cânânı teshîr eyledi	Devr-i Revân	Beste	Hâfız	Rehâvî	
51.	18b [18b]	Hat-ı nûrı berrâk cânâna hoş yaraşmış	Devr-i Kebîr	Beste	Dil-hayât	Rehâvî	
52.	18b [18b]	--./.--./.--./.-- Sâyen gibi ben hâk ile yeksân oldum	Sakîl	Beste		Rehâvî	
53.	18b [18b]	..--/..--/..--/..- Ne kadar dûr ise de ol meh-i behçet-zâdem	Muhammes	Beste		Rehâvî	
54.	18b [18b]	..--/..--/..--/..- Berg-i gülden ruh ol lâle-i 'izârın terdir	Çenber	Beste		Rehâvî	Zâhid
55.	19a [19a]	--./.--./.--./.-- Seyr eyle o billûr beden tâze firengi	Hafîf	Beste	Tabî	Rehâvî	
56.	19a [19a]	Âmed nesîm-i subh-dem tersem ki âzâriş-koned (F)	Düyek	Nakş	Acemler	Rehâvî	
57.	19a [19a]	..--/..--/..--/..- Nev-hırâmım sana meyl eyledi cân bir dil iki	Hafîf	Beste	Dilhayât	Rehâvî	
58.	19b [19b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bir rehâvî dilber için gönlümüz âgâz eder	Devr-i Revân	Beste	Kemânî Tatar İbrâhim Aga	Rehâvî	
	20a-20b [20a]-[20b]	Boş					
59.	21a [21a]	*11'li Hece Ölçüsü* Bir İngiliz dilberi sâde nâmlıca		Şarkı	Tıflî	Rehâvî	Tıflî
60.	21b [21b]	Aşkın serde düşdüm derde hep dillerde destânım		Şarkı	Kemânî Hâfız	Rehâvî	

	22a-22b [22a]-[22b]	Boş					
61.	23a [23a]	.---/.---/.---/.--- Karanfil-zülf nergis-çeşm gül-ruh yâsemendir ten		Semâ'î	Bekir Aga	Rehâvî	Râkım
62.	23a [23a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne bülbülüz ne giriftâr-ı reng [ü] bû oluruz		Semâ'î	Itrî	Rehâvî	
63.	23b [23b]	..-.-/.--/..-.-/.-- Dile mâye-i safâdır hat-ı rûy-ı yâr derler		Semâ'î	Hâfız Post	Rehâvî	Sırrî
64.	23b [23b]	--./.--./.--./.-- Olmuş tutalım meyve-i ümmîd-i resîde		Semâ'î	İbrâhîm Aga	Rehâvî	
65.	24a [24a]	--./.--./.--./.-- Ben vaslına etdikce temennâyı efendim		Semâ'î		Rehâvî	
66.	24a [24a]	-.--/-.--/-.--/-.- Gelse o şûh meclise nâz [u] tegâfül eylese		Semâ'î	Hâfız	Rehâvî	Behcetî
	24b [24b]	Boş					
67.	25a [25a]	.-.-/..--/.-.-/..- Hemîşe dilde sühan elde sâzkârımdır	Zencîr	Beste	Tabî	Sâzkâr	
68.	25a [25a]	..--/..--/..--/..- Düşdü eşkimden öperken lebine cüz'îce âb	Darbeyn	Beste	Tabî	Sâzkâr	
69.	25a [25a]	--./.--./.--./.-- Bir dil olıcak şeh-i hüsnün dîvânesi	Remel	Beste	İlyâ	Sâzkâr	İlyâ
70.	25a [25a]	--./.--./.--./.-- Şubh-ı ezel ki rûz-ı siyehdir nasîbimiz		Beste	İlyâ	Sâzkâr	
71.	25b [25b]	-.--/-.--/-.--/-.- Aşk-ı cân-sûz ile nigâhımdır benim		Şarkı	Kemânî	Sâzkâr	Hâmîd
72.	25b [25b]	-.--/-.--/-.--/-.- Düşdü gönül çâre nedir bî-vefânın 'aşkına		Şarkı		Sâzkâr	
73.	25b [25b]	*11'li Hece Ölçüsü* Bir içim su olmuş senin dudagın	Şofyân	Şarkı	Dûrbînî	Sâzkâr	
74.	26a [27a]	-.--/-.--/-.--/-.- Pâ-yı yâre düşmege agyârdan nevbet mi var	Çenber	Beste		Pencgâh	Nâbî
75.	26a [27a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne dem mülâhaza-i rûy-ı yâr eder çeşmim	Muhammes	Beste		Pencgâh	

76.	26a [27a]	--./.--./.--./.-- Hem sohbet-i dil-dâr ile mesrûr idik evvel	Muhammes	Beste		Pencgâh	
77.	26a [27a]	*11'li Hece Ölçüsü* Şalma nâzlım beni gurbet eline	Devr-i Revân			Pencgâh	
78.	26b [27b]	Bitû nefesî hōş nezed hōş ne neşînem (F)		Nakş Semâ'î		Pencgâh	Hâfız-ı Şîrâzî
79.	26b [27b]	Be-devr-i lâle kadeh gîr ü bî-riyâ mîbâş (F)		Nakş Semâ'î		Pencgâh	
80.	27a [28a]	Ah cânım belî yâr belî dōst belî mîr-i men hey (F)				Nikrîz	
81.	27a [28a]	--./.--./.--./.-- Arak eyledi hûn-âb-ı sirişkim beni cânâ	Remel	Beste		Nikrîz	
82.	27a [28a]	--./.--./.--./.-- Erbâb-ı sûz eylese de hande bir zamân	Hafîf	Beste		Nikrîz	
83.	27a [28a]	--./.--./.--./.-- Gönlüm heves-i zülf-i perîşâna düşürdüm	Muhammes	Beste	Cevher Aga	Nikrîz	
84.	27a [28a]	.---/.---/.---/.--- Melûl olmak neden ey dil şarâb-ı erguvân yok mu	Muhammes	Beste		Nikrîz	
85.	27b [28b]	-..-/.-.-/--.-/.-.- Meclis-i meyde sâkiyâ bana ne gül ne lâle ver		Nakş Semâ'î		Nikrîz	
86.	27b [28b]	.---/.---/.---/.--- Merâmım sanma bilmez bilir ol mâhım neden sonra		Semâ'î		Nikrîz	
87.	27b [28b]	--./.--./.--./.-- Ayş eyleyelim bu gece cânâne bizimdir				Nikrîz	
88.	27b [28b]	Tâ key zi tû âteşem zi-cân ber-hîzed belî belî dost (F)		Nakş Semâ'î		Nikrîz	
89.	27b [28b]	İm şeb ki beyâdeş mey-i gül-fâm keşîdem (F)		Nakş Semâ'î		Nikrîz	
90.	27b [28b]	--./.--./.--./.-- Nûş eyledigim 'aşk ile hûn-ı ciger olsun		Semâ'î		Nikrîz	
91.	28a [29a]	*8'li Hece Ölçüsü* Güzeller bir alay kursa el baglasa dîvân dursa		Şarkı	Tanbûrî	Nikrîz	Tanbûrî
92.	28a [29a]	*8'li Hece Ölçüsü* 'Âşık oldum bir esmere		Şarkı		Nikrîz	

93.	28a [29a]	Beşet hân-ı mân heme fikûne bestân (F)		Semâ'î		Nikrîz	
	28b [29b]	Boş					
94.	29a [30a]	-.--/-.--/-.--/-.- Bâg-ı hüsnün goncesinden 'andelîb-i nâtuvân	Çenber	Beste		Nihâvend	
95.	29a [30a]	..--/..--/..--/..- Bâgda mey içilip nâleler eyler neyler	Muhammes	Beste	Itrî	Nihâvend	
96.	29a [30a]	Rûzigâr bûd yâr yâr-i men (F)		Nakş Semâ'î		Nihâvend	
97.	29a [30a]	*8'li Hece Ölçüsü* Nâr-ı hasret bende her dem		Şarkı		Nihâvend	
98.	29b [30b]	*8'li Hece Ölçüsü* Gene bir cilveli yâre		Şarkı		Nihâvend	
99.	29b [30b]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir rakkâs-ı nev-edâya		Şarkı		Sünbüle	
100.	29b [30b]	-.--/-.--/-.--/-.- Zülf dâ'im 'uşşâka 'aklı perîşân etdirir		Semâ'î		Nihâvend	
101.	29b [30b]	--./.--./.--./.-- Sûz-ı dil ile hârı yakıp gül bize kaldı		Semâ'î		Nihâvend	
102.	30a [31a]	..--/..--/..--/..- Rind-i 'aşkım bana bir rind-i cihân olsa güzel	Evfer	Beste	Kadrî	Nişâbûr	
103.	30a [31a]	..--/..--/..--/..- Aglasam ben yaraşır kim bana bülbül dediler	Hafîf	Beste		Nişâbûr	Bagdâdlı Rûḥî
104.	30a [31a]	N'eyleyeyim nicedeyim olamam bir ân	Devr-i Revân	Şarkı			
105.	30a [31a]	-.--/-.--/-.--/-.- Seyr-i mehtâba çıkıp giymiş beyâz ol serv-i nâz		Şarkı		Nişâbûr	
106.	30b [31b]	--./.--./.--./.-- Dil fikr-i lebin cânda nihân eylemek ister		Semâ'î		Nişâbûr	
107.	30b [31b]	--./.--./.--./.-- Sâkî bir iki câm ile gel def'-i gam eyle		Semâ'î	Hâfız Post	Nişâbûr	
108.	31a [32a]	--./.--./.--./.-- Dad almak için çarhtan âh itmege degmez	Remel	Beste		Isfahân	
109.	31a [32a]	--./.--./.--./.-- Çeşm-i siyehin sevmede yârin hazer etdin	Remel	Beste		Isfahân	

110.	31a [32a]	--./.--./.--./.-- Feryâd ederim zülf-i siyehkârın elinden	Remel Fer Darbeyn	Beste		Isfahân	
111.	31a [32a]	.---/.---/.---/.--- Gubâr-ı makdemin çeşm-i dile kuhl-ı sıfâhândır	Devr	Beste		Isfahân	
112.	31a [32a]	-.--/-.--/-.--/-.- Leyle-i zülfün dil-i mecnûn olur dîvânesi	Çenber	Beste	Zaharyâ	Isfahân	Nâfiz
113.	31a [32a]	-.--/-.--/-.--/-.- Gamzeler kim reh-zen-i peyke nigehdir her biri	Çenber	Beste		Isfahân	
114.	31a [32a]	-.--/-.--/-.--/-.- Sîne dögsün def edip tanbûrı faslın tamâm	Çenber	Beste		Isfahân	
115.	31a [32a]	-.--/-.--/-.--/-.- N'oldun inlersin felek hercâyi cânânın mı var	Çenber	Beste		Isfahân	
116.	31b [32b]	.-.-/..--/.-.-/..- Gel ey nesîm-i sabâ zülf-i yârdan ne haber	Zencîr	Beste		Isfahân	Nâbî
117.	31b [32b]	-.--/-.--/-.--/-.- Âşiyân-ı murg-ı dil zülf-i perîşânındadır	Hafîf	Beste		Isfahân	Fuzûlî
118.	31b [32b]	-.--/-.--/-.--/-.- Rûşen olsun dîdeler gördük bugün mehpâreyi	Hafîf	Beste		Isfahân	
119.	31b [32b]	--./.--./.--./.-- Men 'âşık-ı mahzûn-ı perîşânı unutma	Hafîf	Beste		Isfahân	
120.	31b [32b]	-.--/-.--/-.--/-.- Kande varsa 'âşık-ı bî-çâre cânânın arar	Çenber	Beste	Corcî	Isfahân	Nahîfî
121.	31b [32b]	..--/..--/..--/..- Şöhret-i hüsnüne erbâb-ı suhandır bâ'is	Darbeyn	Beste		Isfahân	
122.	31b [32b]	--./.--./.--./.-- Dest-i sabâ o zülf-i girihgîri çözmesin	Devr-i Revân	Beste		Isfahân	
123.	31b [32b]	--./.--./.--./.-- Dâmânını agyâre verip dillerin alma	Hafîf	Beste		Isfahân	
124.	32a [33a]	*8'li Hece Ölçüsü* Sevdim bir tâze dilberi	Şofyân	Şarkı		Isfahân	
125.	32a [33a]	.---/.---/.---/.--- Gönül âvâre-i mihr-i ruh-ı tâbânın olmuşdur	Devr-i Revân	Şarkı		Isfahân	

126.	32a [33a]	.---/.---/.---/.--- Nazar pejmürdedir ol nahl-i nâzın pîç ü tabından		Semâ'î		Isfahân	
127.	32a [33a]	*8'li Hece Ölçüsü* Ne buldun ey perî böyle		Şarkı		Isfahân	
128.	32a [33a]	.---/.---/.-- Sana ey meh güc ile gönül mü verdik		Şarkı		Isfahân	
129.	32b [33b]	.---/.---/.-- Dil-i bî-çâreye revnak verecek		Şarkı		Isfahân	
130.	32b [33b]	--./.--./.--./.-- Seyr et o hezâr 'işve-nümâ şûh edâyı		Semâ'î	Bekir Aga	Isfahân	
131.	32b [33b]	-.--/-.--/-.--/-.- Tîr-i hasret âşıgın kâr eyledi tâ cânına		Semâ'î		Isfahân	
132.	33a [34a]	..--/..--/..--/..- Nâfe-i müşk-i hoten turre ki olmaz hem-bû		Nakş Semâ'î		Isfahân	
133.	33a [34a]	..--/..--/..--/..- Gün yüzü verse ziyâ kulbe-i ahzânımıza				Isfahân	
134.	33a [34a]	.---/.---/.---/.--- Karâr etmez gönül murgu bu bâgın degme şâhında		Nakş Semâ'î		Isfahân	Bâkî
135.	33a [34a]	--./.--./.--./.-- Ser-tâ be-kadem 'işvepesendimsin efendim		Semâ'î		Isfahân	
136.	33a [34a]	.---/.---/.---/.--- Nazar pejmürdedir ol nahl-i nâzın pîç ü tabından		Semâ'î		Isfahân	
137.	33b [34b]	--./.--./.--./.-- Âh eyle gönül yârinin agyârı bulundu		Semâ'î	Zaharyâ	Isfahân	
138.	33b [34b]	-.--/-.--/-.--/-.- Serve benzettim efendim cünbüş-i reftârını		Semâ'î		Isfahân	
139.	33b [34b]	O güzel gözlerine hayrânın olam yâr		Nakş Semâ'î		Isfahân	
140.	33b [34b]	..--/..--/..--/..- Ey nesîm-i seheri cânda yerin var senin var		Nakş Semâ'î		Isfahân	
141.	34a [35a]	--./.--./.--./.-- Bu mevc-i perîşânına hîç fâsıla yok mı		Semâ'î		Isfahân	

142.	34a [35a]	..--/..--/..--/..- Bende bilmem nedir ol sîne-i bî-hem-tâsı		Nakş Semâ'î		Isfahân	
	34b-35b [?]	Boş					
143.	36a [35a]	--./.--./.--./.-- Râhat bulamam ney gibi zâr eylemeyince		Semâ'î		Isfahân	
144.	36a [35a]	--./.--./.--./.-- Kalmadı hîç 'aşkınla sabra tâkatim		Semâ'î		Isfahân	
145.	36a [35a]	Tâ ki buna tâkat mı var ey âfet-i cân		Semâ'î		Isfahân	
146.	36a [35a]	--./.--./.--./.-- Reng-i gül-i hoş-bû ruh-ı cânânda bulundı		Semâ'î		Isfahân	
147.	36a [35a]	-.--/-.--/-.--/-.- Tâze-nâz eyler o şûhun nâzenîn-i 'işvesi		Semâ'î		Isfahân	
148.	36b [35b]	-.--/-.--/-.--/-.- Tâbını sînemde câh etmek cefâ vü kîneye	Darbeyn	Beste	Dilhayât	Mâhûr	
149.	36b [35b]	--./.--./.--./.-- Bir âfet-i meh-peyker ile nüktelerim var	Darbeyn	Beste		Mâhûr	Ahdî
150.	36b [35b]	.-.-/..--/.-.-/..- Dahi humâr-ı şebân ile der-firâş yatar	Zencîr	Beste		Mâhûr	
151.	36b [35b]	-.--/-.--/-.--/-.- Haddeden geçmiş nezâket yâl ü bâl olmuş sana	Çenber	Beste		Mâhûr	Nedîm
152.	36b [35b]	--./.--./.--./.-- Açıldı hevâ seyr-i çemenzâr gerekdir	Darbeyn	Beste		Mâhûr	
153.	36b [35b]	.---/.---/.---/.--- Humâr-ı gussadan ey rind-i meykeş derd-i ser çekme	Çenber	Beste		Mâhûr	
154.	37a [36a]	--./.--./.--./.-- Dil derd-i 'aşk-ı yâr ile cefâdadır	Hâvî	Beste		Mâhûr	Bâkî
155.	37a [36a]	-.--/-.--/-.--/-.- Eyleyen bezm-i ümîd-i vuslatın rencûr olur	Devr-i Kebîr	Beste		Mâhûr	
156.	37a [36a]	-.--/-.--/-.--/-.- Dil mi var kim anda yokdur dâg-ı sûzânun senin	Çenber	Beste		Mâhûr	Şeyhülislâm Âsım
157.	37a [36a]	--./.--./.--./.-- Bezm-i çemende şîveler eyler yürür müsün	Hafîf	Beste		Mâhûr	

158.	37b [36b]	.---/.---/.---/.-- Dahi gelmez misin insâfa ey rûh-ı revânım		Şarkı	Şeydâ	Mâhûr	Şeydâ
159.	38a [37a]	..--/..--/..- Severim tâze cevânı severim	Şofyân	Şarkı		Mâhûr	
160.	38a [37a]	-.--/-.--/-.--/-.- Kuhl-i ‘işve hâk-ı pây-ı çeşm-i fettânın senin		Semâ’î		Mâhûr	
161.	38a [37a]	--./.--./.--./.-- Yakdı o lâle rûh beni hüsnün çerâgına		Semâ’î		Mâhûr	
162.	38a [37a]	--./.--./.--./.-- Şarsam miyânın ey gül-i ter yâsemen gibi		Semâ’î		Mâhûr	Süleymân Dâniş
163.	38b [37b]	..--/..--/..--/..- Bize dogru yürü ey serv-i revânım gidelim	Şarkı Devr-i Revân	Semâ’î		Mâhûr	Şâkir
164.	38b [37b]	..--/..--/..--/..- Sâkiyâ meclise gel cismime gelsin cânım	Semâ’î	Şarkı		Mâhûr	Nedîm
165.	39a [38a]	--./.--./.--./.-- Bir kerre o gül-çehreyi âgûşa alaydım		Semâ’î		Mâhûr	
166.	39a [38a]	.-.-/..--/.-.-/..- Zihî safâ ki yanımda o fitne-cû biledir (?)		Semâ’î		Mâhûr	
167.	39a [38a]	..--/..--/..--/..- Söylen ol âfete dünyâyı harâb eylemesin		Semâ’î		Mâhûr	
168.	39a [38a]	..--/..--/..--/..- Beni çün gözüne ol serv-i revân bende bile		Semâ’î		Mâhûr	
169.	39a [38a]	.-.-/..--/.-.-/..- Leb-i gaddârını öpdür amân amân beri gel		Semâ’î		Mâhûr	
170.	39a [38a]	--./.--./.--./.-- Ben gibi sana ‘âşık-ı âzâde bulunmaz		Semâ’î		Mâhûr	
171.	39b [38b]	--./.--./.--./.-- Agyâre işitdim güzelimden kerem oldu		Semâ’î		Mâhûr	Şeydâ
	40a [39a]	Boş					
172.	40b [39b]	--./.--./.--./.-- Bir ben gibi ol âfete üftâde mi vardır	Remel	Beste	Başçavuş	Isfahânek	Şâkir
173.	40b [39b]	-.--/-.--/-.--/-.- Serde dâg-ı iştiyâkı tâzeler bir tâze mâh	Darbeyn	Beste	Başçavuş	Isfahânek	Şâkir

174.	41a [40a]	-.--/-.--/-.--/-.- Âhuvân üftâde olmuş dîde-i mahmûrına		Semâ'î	Şehlevendim Çavuş	Isfahânek	Hâtif
175.	41a [40a]	Cânâ sevdimse seni fikr-i visâl eylemedim ben		Semâ'î		Isfahânek	
176.	41a [40a]	-.--/-.--/-.--/-.- Geldi eyyâm-ı bahâr ey gül-i bâg-ı merâm				Isfahânek	Vâsıf
	41b [40b]	Boş					
177.	42a [41a]	-.--/-.--/-.--/-.- Gönlümü vîrân edip a'dâyı dil-şâd eyleme	Çenber	Beste		Nevâ	İsmetî
178.	42a [41a]	.---/.---/.---/.--- Seni tebrîd benden olsa ayâr ittifâk üzre	Darb-feth	Beste		Nevâ	Nâbî
179.	42a [41a]	.-.-/..--/.-.-/..- Piyâleler ki o ruhsâr-ı âle ter getirir	Zencîr	Beste		Nevâ	Ahmed Muhtar Efendi
180.	42a [41a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne dem ki kasd-ı dile tîg-i hûn-feşân çekilir	Zencîr	Beste		Nevâ	
181.	42a [41a]	--./.--./.--./.-- Dil verdim o perîye nihân gördügüm gibi	Sakîl	Beste		Nevâ	
182.	42a [41a]	.---/.---/.---/.--- Gönül bir âfet-i şûh-ı cihâna mübtelâ oldu	Nim-devr	Beste		Nevâ	
183.	42a [41a]	--./.--./.--./.-- Dil-dâr olunca sencileyin dilrübâ gerek		Beste		Nevâ	
184.	42b [41b]	--.-/--.-/--.-/--.- Fasl-ı bahâr erdi güle bülbül mülâkîdir gene		Beste	Hâfız Post	Nevâ	Şeyhülislâm Yahyâ
185.	42b [41b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bir onulmaz derde düşdüm var [mı] eyâ çâresi	Şarkı Devr-i Revân	Semâ'î		Nevâ	
186.	42b [41b]	--./.--./.--./.-- Ol kec-külâh dayı (?) levendin (…)		Semâ'î		Nevâ	
187.	42b [41b]	--./.--./.--./.-- Hûn-ı dilimi gonce-i câm eyledi bülbül		Semâ'î		Nevâ	
188.	43a [42a]	.-.-/..--/.-.-/..- Nereye gitse gönül hep hayâl-i yâriledir		Semâ'î		Nevâ	
189.	43a [42a]	--./.--./.--./.-- Bezm-i meyin safâları hep hâtırımdadır		Semâ'î		Nevâ	

190.	43a [42a]	--./.--./.--./.-- Cân bûse-i la'linle safâ buldu ne buldu		Semâ'î		Nevâ	
191.	43a [42a]	--./.--./.--./.-- Sînem o nihâl-i gül ile gülşenim oldu		Semâ'î		Nevâ	
192.	43a [42a]	..--/..--/..--/..- Bir zamân neydi hem agûş-ı hayâl oldugumuz				Nevâ	Nâbî
193.	43a [42a]	Yele le lî yele lâ ra'nâ-yı men yellel le lî yele lâ cânım cânım (F)		Semâ'î	Acemler	Nevâ	
194.	44b [43b]	--./.--./.--./.-- Mest etdi beni müşk odu bir kâkül-i hoş-bû	Darbeyn	Beste		Nühüft	
195.	44b [43b]	.-.-/..--/.-.-/..- O şûh olursa bana mihribân murâdımca	Zencîr	Beste		Nühüft	
196.	44b [43b]	-.--/-.--/-.--/-.- Mevsim-i gül fasl-ı bülbül nev-bahâr eyyâmıdır	Devr-i Kebîr	Beste		Nühüft	
197.	44b [43b]	--./.--./.--./.-- Bir kerre kemer gibi sarılsam o miyâna	Fâhte	Beste		Nühüft	
198.	44b [43b]	--./.--./.--./.-- Her gül ki güle hasret ola bülbüle mahsûs	Remel	Beste		Nühüft	
199.	44b [43b]	.---/.---/.---/.--- Giyinmiş çeşm-i bülbülden o serv-i gonce-fem câme	Nim-devr	Beste		Nühüft	
200.	45a [44a]	-.--/-.--/-.--/-.- Çeşm-i nem-nâkım o nahl-i nâze her dem sular	Hafîf	Beste		Nühüft	
201.	45a [44a]	--./.--./.--./.-- Bizden o şûha 'arz-ı hulûs it cihân cihân	Hafîf	Beste		Nühüft	
202.	45b [44b]	..--/..--/..--/..- Seyr edip 'aks-i ruhun câm-ı safâ-memlûda		Semâ'î	Tabî	Nühüft	
203.	45b [44b]	.-.-/..--/.-.-/..- Gubâr-ı pâyine çeşm-i cihâniyân-ı müştâk		Semâ'î		Nühüft	
204.	45b [44b]	.---/.---/.---/.--- Sözü cânlar bagışlar câna bir cânânemiz vardır		Semâ'î		Nühüft	
205.	45b [44b]	--./.--./.--./.-- Kimlerle miyân-beste-i âgûş-ı merâmdır		Semâ'î		Nühüft	
206.	45b [44b]	--./.--./.--./.--		Semâ'î		Nühüft	

		Bir kerre seni ey mâh-likâ sîneye çeksem					
207.	45b [44b]	..--/..--/..--/..- O şehin cism-i semîninde kemer belli midir		Semâ'î		Nühüft	
208.	46a [45a]	.-.-/..--/.-.-/..- Şitâb-ı bâd-ı sabâ sû-be-sû çemen-be-çemen		Semâ'î		Nühüft	
209.	46a [45a]	--./.--./.--./.-- Gülşende ne dem gelse o gül-gonce dehânım		Semâ'î		Nühüft	
210.	46a [45a]	--./.--./.--./.-- Düşdükçe safâ eyleye[li]m sizde vü bizde		Semâ'î		Nühüft	
211.	46a [45a]	--./.--./.--./.-- Yetmez mi temâşâ-yı cemâl elde sunarsın		Semâ'î		Nühüft	
212.	46b [45b]	.---/.---/.---/.--- Şafâna bahş figân olmaz dil-i şûrîdemiz gülsüz	Remel	Beste		Nühüft	
213.	47a [46a]	-.--/-.--/-.--/-.- Mest iken sahbâ-yı ser-şâr-ı lebin nûş eyledim	Çenber	Beste		Evc-Bûselik	
214.	47a [46a]	--./.--./.--./.-- Rahm eyle bu gam-hârına ihsân senindir	Remel	Beste		Evc-Bûselik	Râsih
215.	47a [46a]	-.--/-.--/-.--/-.- Kad-i mevzûnun görenler dediler serv-i sehî	Devr-i Kebîr	Beste		Evc-Bûselik	
216.	47a [46a]	-.--/-.--/-.--/-.- Şu'le-tâb olmuş ruh-ı alı nefs olmuş bu dem	Hafîf	Beste		Evc-Bûselik	
217.	47b [46b]	..--/..--/..--/..- Oldum üftâde o şûhun reviş-i 'işvesine		Semâ'î	Şehlevendim Çavuş	Evc-Bûselik	
218.	47b [46b]	--./.--./.--./.-- Bir dilbere dil ver ki sana râm ola her dem		Semâ'î		Evc-Bûselik	Şâkir
	48a [47a]	Boş					
219.	48b [47b]	Tâ nâ tâ nâ dir dir ten dem derellâ dir dir ten	Hafîf	Kâr	Sadullâh Aga	Arazbâr-Bûselik	
220.	48b [47b]	-..-/-..-/-..-/-..- Nice bir ey şûh-ı cihân 'aşk ile nâlân olayım	Nim-sakîl	Beste		Arazbâr-Bûselik	Tâhir
221.	49a [48a]	--./.--./.--./.-- Düşdüm düşeli 'aşk oduna rûz-ı ezelden		Semâ'î		Arazbâr-Bûselik	Necmî

222.	49a [48a]	--./.--./.---/- Al gönlümü âyîne-i ma'nâdır bu		Yügrük Semâ'î		Arazbâr-Bûselik	
	49b [48b]	Boş					
223.	50a [49a]	-.--/-.--/-.--/-.- Câm-ı lutfunla dili mest ü harâb etdin bu şeb	Çenber	Beste		Nevâ-Kürdî	
224.	50a [49a]	-.--/-.--/-.--/-.- Dilrübâ tab'ımca böyle şûh-ı nev-reste gerek	Devr-i Kebîr	Beste		Nevâ-Kürdî	
225.	50a [49a]	--./.--./.--./.-- Ancak bilir o meh sitem-i kâfiriyyeyi	Remel	Beste		Nevâ-Kürdî	
226.	50a [49a]	-.--/-.--/-.--/-.- Tâb-ı 'aşkından o şûhun kim 'aceb vârestedir	Hafîf	Beste		Nevâ-Kürdî	
227.	50b [49b]	.---/.---/.---/.--- Zebân-ı 'aşkı (…) benzer 'işve-ger var mı	Çenber	Beste	Abdullâh Aga	Nevâ-Kürdî	
228.	50b [49b]	-.--/-.--/-.--/-.- Âfitâb-ı hüsnüne gözler bakıp nem-nâk olur	Hafîf	Beste	Sâdık Aga	Nevâ-Kürdî	
229.	50b [49b]	--./.--./.--./.-- Câm emelim bâde-i la'linle dolunca	Remel	Beste	Mehmed Aga	Nevâ-Kürdî	
230.	51a [50a]	-.--/-.--/-.--/-.- Nâme-i pür-zemzemeyle etdi âheng-i nevâ		Semâ'î		Nevâ-Kürdî	
231.	51a [50a]	--./.--./.--./.-- Mutrib-i belî ten ten deyü etdikce terâne		Nakş Semâ'î		Nevâ-Kürdî	
232.	51b [50b]	.---/.---/.---/.--- Benefşe-hatt-ı dildârun seyrinde kâkül-i 'anber	Çenber	Beste		Nevâ- Bûselik	
233.	51b [50b]	-.--/-.--/-.--/-.- Ne gam u cevre ne lutuf-gâh-ı gâha kâ'iliz				Nevâ- Bûselik	
234.	51b [50b]	Gönül o şûh-ı meh-i ruhsârı gördük	Devr-i Revân	Şarkı		Nevâ- Bûselik	
235.	52a [51a]	--./.--./.--./.-- Sînemde yat ey rûh-ı revân cânda tenim ol	Agır Semâ'î	Agır Semâ'î		Nevâ- Bûselik	
236.	52a [51a]	Açılır nâz ile ol gonce-rûha		Nakş Semâ'î		Nevâ- Bûselik	

237.	52b [51b]	-.--/-.--/-.--/-.- Seyr edelden âl-i ruhsârın senin ey gonce-fem	Hafîf	Beste	Abdullâh Aga	Gerdâniyye-Kürdî	Nedîm
238.	52b [51b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bezme geldi bu gece bir lahzacık cânânemiz	Muhammes	Beste		Gerdâniyye-Kürdî	
239.	52b [51b]	-.--/-.--/-.--/-.- Şahn-ı gülşen tâzelendi tâze sohbet vaktidir	Çenber	Beste		Gerdâniyye-Kürdî	
240.	52b [51b]	--./.--./.--./.-- Gül-gonce gibi dürme yüzün olma cefâ-cû	Remel	Beste		Gerdâniyye-Kürdî	
	53a [52a]						
241.	53b [52b]	-.--/-.--/-.--/-.- Hat-ı rûy-ı dil-rübâ lâlezârımdır benim	Çenber	Beste		Gerdâniyye-Kürdî	Şâkir
242.	53b [52b]	-.--/-.--/-.--/-.- Tâb-ı ruhsârı meh-i enver midir nedir	Hafîf	Beste		Gerdâniyye-Kürdî	Şâkir
243.	53b [52b]	.---/.--- Bu eyvân-ı sa'âdetde		Semâ'î		Gerdâniyye-Kürdî	Şâkir
244.	54a [53a]	--./.--./.--./.-- Bir âfetin 'aşkıyla gönül eyledi ülfet		Yürük Semâ'î		Gerdâniyye-Kürdî	
245.	54b [53b]	Dile var fikr-i visâlinle hezârân ârzû	Çenber	Beste		Gerdâniyye-Bûselik	
246.	54b [53b]	..--/..--/..--/..- Perçem-i mubeçe kim gerden-i kâfûr kaplar	Muhammes	Beste		Gerdâniyye-Bûselik	
247.	55a [54a]	Şöhret be mey-i gülgûn ez rûy-ı nigâr-ı gâme (F)		Semâ'î		Gerdâniyye-Bûselik	
248.	55a [54a]	Âyîne ist tab'-ı men pür-ruh-ı âfitâb-ı tû (F)		Nakş Semâ'î		Gerdâniyye-Bûselik	
249.	55b [54b]	--./.--./.--./.-- O gonce-dehen gül gibi geldikce dem-â-dem	Remel	Beste		Acem-Bûselik	Şâkir
250.	55b [54b]	--./.--./.--./.-- Lutf eyle buyur meclisin eyyâm-ı vefâdır	Hafîf	Beste		Acem-Bûselik	Şâkir
251.	55b [54b]	.---/.---/.---/.--- Dü-'âlem şâhı olsam hâtırım nâ-şâddır sensiz	Hafîf	Beste		Acem-Bûselik	Fâzıl
252.	56a [55a]	--./.--./.--./.-- Dâg-ı elem-i 'aşkımız âfâka nihândır		Nakş Semâ'î		Acem-Bûselik	Şâkir

253.	56a [55a]	Sâye zi dân serv-i sehî dûş nihân kenâr-ı mâ (F)				Acem-Bûselik	
254.	56b [55b]	--./.--./.--./.-- Ebrû-yı sîne vü semen ruhuna gaje mi çekmiş	Remel	Beste		Şabâ-Zemzeme	
255.	56b [55b]	.-.-/..--/.-.-/..- Nedir bu gonce-dehen sende ey gül-i ahmer	Zencîr	Beste		Şabâ-Zemzeme	Şâkir
256.	56b [55b]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne dem ki kasd-ı dil-ârâya ol şeh-i devrân	Fer’	Beste		Şabâ-Zemzeme	Şâkir
257.	56b [55b]	*8’li Hece Ölçüsü* Buyur (…) sultâna	Semâ’î	Şarkı		Şabâ-Zemzeme	Şâkir
258.	57a [56a]	--./.--./.--./.-- Gel şâh-ı cihânım gidelim gülşene biz de		Yürük Semâ’î		Şabâ-Zemzeme	Şâkir
259.	57a [56a]	.-.-/..--/.-.-/..- Yetiş ki ey dil-i şûrîde câna cân katalım		Nakş Semâ’î		Şabâ-Zemzeme	Şâkir
260.	57a [56a]	-.--/-.--/-.--/-.- Cânımın cân pâresi bir nevâdadır sevdigim		Şarkı		Şabâ-Zemzeme	Şâkir
261.	57b [56b]	-.--/-.--/-.--/-.- Yakma cânım nâle-i bî-ihtiyârımdan sakın	Çenber	Beste		Arazbâr	
262.	57b [56b]	..--/..--/..--/..- Ne bulur ehl-i cefâ bende vefâdan gayrı	Hafîf	Beste		Arazbâr	
263.	57b [56b]	-.--/-.--/-.--/-.- Kıldı zülfün pek perîşân hâlimi hâlin senin		Semâ’î		Arazbâr	
264.	57b [56b]	.---/.--- Perîşân oldu ahvâlim	Devr-i Revân	Şarkı		Arazbâr	
265.	57b [56b]	--./.--./.---/- Yandırdı beni şevk-i cemâlin ey mâh		Semâ’î		Arazbâr	
	58a [57a]	Boş					
266.	58b [57b]	-.--/-.--/-.--/-.- Turre-i şîrîn-dilber h˘âbgâhımdır benim	Hafîf	Beste		Şevk-ârâ	
267.	58b [57b]	--./.--./.--./.-- Eflâka çıkarsa yeridir her gece âhım		Semâ’î		Şevk-ârâ	
268.	58b [57b]	-.--/-.--/-.--/-.-	Devr-i Kebîr	Beste		Şevk-ârâ	

		Mest-i ‘aşkız mutrib-i sâkî ne nâz eyler bize					
269.	58b [57b]	--./.--./.--./.-- Bir hüsnü gibi halkı güzel yâre toyulmaz		Yürük Semâ’î		Şevk-ârâ	
270.	59a [58a]	--./.--./.--./.-- O şûh-ı gönül görmeyeli hayli zamândır	Remel	Beste		Nihavend-i Cedîd	
271.	59a [58a]	-.--/-.--/-.--/-.- Kendimi cânâ bilelden sır-ı la’lin bendedir		Beste		Nihavend-i Cedîd	
272.	59a [58a]	-.--/-.--/-.--/-.- İsterim bir şûh ile olmak cihânda sîne-sâf		Semâ’î		Nihavend-i Cedîd	
273.	59a [58a]	--./.--./.--./.-- Sâkî kerem et meclis-i mestâne ayak bas		Yügrük Semâ’î		Nihavend-i Cedîd	
274.	59b [58b]	-.--/-.--/-.--/-.- Sende ey meh zerre insâf olsa biz görmez miyiz	Hafîf	Beste		Hüzzâm-ı Cedîd	
275.	59b [58b]	-.--/-.--/-.--/-.- Aks-i ruhsârınla çeşmim bir gül-i terdir bana	Çenber	Beste		Hüzzâm-ı Cedîd	
276.	59b [58b]	-.--/-.--/-.--/-.- Nâzenînim kad-i bâlâ nev-nihâl olmuş gelir	Devr-i Revân	Şarkı	Narezen	Hüzzâm-ı Cedîd	Râsih
277.	60a [59a]	.---/.---/.--- Yaraşır sana cânâ giysen âl hâre		Şarkı		Hüzzâm-ı Cedîd	Şâkir
278.	60a [59a]	--./.--./.--./.-- Aklım alalı nâz ile ol şûh-ı cefâ-cû		Semâ’î		Hüzzâm-ı Cedîd	
279.	60a [59a]	--./.--./.--./.-- Şanman beni her şûh-ı cefâ-pîşeye bende		Semâ’î Yügrük		Hüzzâm-ı Cedîd	
280.	60b [59b]	..--/..--/..--/..- O bütün kaddini vasf etmiş idi râst güle	Çenber	Beste		Hicâzeyn	
281.	60b [59b]	--./.--./.--./.--	Remel	Beste		Hicâzeyn	

		Âhir dedigin etdi o meh gör hele derdi					
282.	60b [59b]	-.--/-.--/-.--/-.- Aşk elinden ‘âşıkı bir câm-ı sahbâ söyledir		Semâ’î		Hicâzeyn	Rahmî
283.	60b [59b]	-.--/-.--/-.--/-.- Nâzenînim sükker-i la’linle ihyâ kıl beni	Hafîf	Beste		Hicâzeyn	
284.	60b [59b]	--./.--./.--./.-- Nevbet bize düşdü yine peymâne dönerken		Nakş Semâ’î		Hicâzeyn	
285.	61a [60a]	--./.--./.--./.-- Dünyâyı dolandım ser-i kûyun hevesiyle	Remel	Beste		Hüzzâm-ı Atîk	
286.	61a [60a]	.---/.---/.---/.--- Ruh-ı alın gül-i ahmer dehânun gonce-i terdir	Çenber	Beste		Hüzzâm-ı Atîk	
287.	61a [60a]	-.--/-.--/-.--/-.- Her ne dem evc-i hayâle ol kamer tal’at gelir	Çenber	Beste		Hüzzâm-ı Atîk	Râsih
288.	61a [60a]	--./.--./.--./.-- Zülfün dökicek nâz ile ol mâh-ı cebîne	Hafîf	Beste		Hüzzâm-ı Atîk	
289.	61a [60a]	--./.--./.--./.-- Gül vakti deyü bülbül-i şevk açdı dehânı	Agır Semâ’î	Agır Semâ’î		Hüzzâm-ı Atîk	
290.	61a [60a]	--./.--./.--./.-- Seyr eyleyeli pertev-i hüsnün meh-i ‘âlem		Yürük Semâ’î		Hüzzâm-ı Atîk	
291.	61b [60b]	.-.-/..--/.-.-/..- Aceb tahammül eder bu cefâya üftâde	Devr-i Kebîr	Beste		Dilkeş	
292.	61b [60b]	.-.-/..--/.-.-/..- Bilir mi düşmeyen ‘aşka nedir derûn-ı hâli	Evsat	Beste		Dilkeş	
293.	61b [60b]	-.--/-.--/-.--/-.- Senden ayru düşmegi Mevlâ bana göstermesin		Semâ’î		Dilkeş	
294.	62a [61a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne dem ki sînesi ol gül ruhun güşâde olur	Zencîr	Beste		Şet-Arabân	Dâniş
295.	62a [61a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ey safâ-yı ‘ârızından çeşmime hurşîd-i âb	Hafîf	Beste		Şet-Arabân	Bâkî
296.	62a [61a]	.-.-/..--/.-.-/..- Nedir murâd-ı dil-i kûy-ı yari biz biliriz		Semâ’î		Şet-Arabân	
297.	62a [61a]	*8’li Hece Ölçüsü* Ol şevk-ı ‘aşk benden gitmez		Şarkı		Şet-Arabân	

298.	62b [61b]	Pîr olmada gerçi gönül ammâ cevân ister		Nakş Semâ'î		Şet-Arabân	
299.	63a [62a]	..--/..--/..--/..- Bezm-i 'âlemde meserret bana cânân iledir	Çenber	Beste		Zâvîl	
300.	63a [62a]	..--/..--/..--/..- Mutribâ zemzeme-i nây ile ol name-serâ	Hâvî	Beste		Zâvîl	
301.	63a [62a]	--./.--./.--./.-- Mihr-i münîr çehre-i dildâre benzemez	Hafîf	Beste		Zâvîl	
302.	63a [62a]	.---/.---/.---/.--- O gülden nâzik-endâmım dayanmaz nâle vü âha	Muhammes	Beste		Zâvîl	
303.	63a [62a]	.---/.---/.---/.--- Bulunmaz nev-cevânsın hem-dem-i ayârsın hayfâ		Semâ'î		Zâvîl	
304.	63a [62a]	--./.--./.--./.-- Olmuş nişân-ı tîr ü muhabbet cevân iken		Semâ'î		Zâvîl	
305.	63b [62b]	*8'li Hece Ölçüsü* Hoş şîveli bir dil-rübâ		Şarkı		Zâvîl	
306.	64a [63a]	..--/..--/..--/..- Mevc-i atlâs-ı felekden de hevâdan geçdim	Hafîf	Beste		Evc-ârâ	
307.	64a [63a]	.-.-/..--/.-.-/..- Gülünce hat-ı mu'teber o meh cemâlimize	Hâvî	Beste		Evc-ârâ	
308.	64a [63a]	-.--/-.--/-.--/-.- Kâmeti mevzûn kim bir mısra'-ı bercestedir	Hafîf	Beste		Evc-ârâ	
309.	64a [63a]	.---/.---/.---/.--- Egerçi gülşen-i hüsnü bahâr-ı nev-cevânîdir	Çenber	Beste		Evc-ârâ	
310.	64a [63a]	.---/.---/.---/.--- Kimin meftûnu oldun ey perî-rûyum nihân söyle				Evc-ârâ	
311.	64a [63a]	--./.--./.--./.-- Sakî çekemem vaz'-ı zarîfaneyi boş ko				Evc-ârâ	Münîf
312.	64b [63b]	.---/.---/.---/.--- Humâr-ı şu'le sahbâya nev-reng-i nezâket verir	Zencîr	Beste		Sûz-ı Dilârâ	
313.	64b [63b]	..--/..--/..--/..- Çîn-i gîsûsuna zincîr-i teselsül dediler				Sûz-ı Dilârâ	
314.	64b [63b]	.---/.---/.---/.---	Darbeyn	Beste		Sûz-ı Dilârâ	

		Kemân-ı ‘aşkını çekmek o şûhun hayli müşkilmiş					
315.	64b [63b]	--./.--./.--./.-- Gördüm o şehi kişverden mülkine tâlib	Remel	Beste		Sûz-ı Dilârâ	Şeydâ
316.	64b [63b]	.-.-/..--/.-.-/..- O gonce-fem hünerin ehl-i derde göstermiş	Zencîr	Beste		Sûz-ı Dilârâ	Şeydâ
317.	64b [63b]	.---/.---/.---/.--- Yine bir mû-miyân gördüm kimin cânânıdır kimdir	Devr-i Revân			Sûz-ı Dilârâ	Nâşid
318.	65a [64a]	..--/..--/..--/..- Â gönül cur’a mıyız ka’r-ı tebâh eyleyelim		Semâ’î		Sûz-ı Dilârâ	Sâbit
319.	65a [64a]	..--/..--/..--/..- Âb u tâb ile bu şeb-hâneme cânân geliyor		Semâ’î Yürük		Sûz-ı Dilârâ	Esad
320.	65a [64a]	--./.--./.--./.-- Gönlüm güşâde olmaga bir meh-likâ gerek		Nakş Semâ’î		Sûz-ı Dilârâ	Şeydâ
321.	65a [64a]	..--/..--/..--/..- Güzelim nâz ederek karşıma gelse seviler		Semâ’î		Sûz-ı Dilârâ	Şeydâ
322.	65b [64b]	Nāme-i dil-sûz ile yakdın beni mutrib-i kemân	Çenber	Beste		Sûz-ı Dil	
323.	65b [64b]	.---/.---/.---/.--- Hırâmân ol çemenlerde gel ey serv-i revânım gel	Darbeyn	Beste		Sûz-ı Dil	
324.	65b [64b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bâde-i gül-rengden rengîn olanı istemem			Üsküdârî Serheng	Sûz-ı Dil	Şâkir
325.	65b [64b]	.---/.---/.---/.--- Beni ey gonce-sıfat femi nâlân eden sensin		Semâ’î		Sûz-ı Dil	
326.	65b [64b]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne ol perî gibi bir dil-rübâ görülmüşdür				Sûz-ı Dil	
327.	66a [65a]	--./.--./.--./.-- Bir devlet için çerha temennâdan usandık	Remel	Beste		Şehnâz-Bûselik	
328.	66a [65a]	Mushaf demek hatâdır ser-i safha-i cemâle	Aksak Fâhte			Şehnâz-Bûselik	
329.	66a [65a]	Besest tîg-i tegâfül meni cefâ-cû-râ (F)		Semâ’î	Hâce	Şehnâz-Bûselik	
330.	66a [65a]	--./.--./.--./.-- Nâz ile hırâm eylese ditrer o semen-ten		Yürük Semâ’î	Tabî	Şehnâz-Bûselik	
	66b [65b]	Boş					

331.	67a [66a]	.---/.---/.---/.--- Cüdâyım gülşen-i kûyundan ol gül kande ben kande	Nim-devr	Beste		Sultân-ı ‘Irâk	
332.	67a [66a]	--./.--./.--./.-- Aglatdı beni silmedi çeşmimdeki yaşı	Remel	Beste		Sultân-ı ‘Irâk	
333.	67a [66a]	.-.-/..--/.-.-/..- Bu hüsn-i behçet ile sana nâz lâzımdır	Çenber	Beste		Sultân-ı ‘Irâk	
334.	67a [66a]	--./.--./.--./.-- Gerdânına nakş-ı bûse-i gülgûn yapışdırır		Semâ’î	Zaharyâ	Sultân-ı ‘Irâk	Nâfiz
335.	67a [66a]	--./.--./.--./.-- Görse edemez dil seni ârâma tahammül				Sultân-ı ‘Irâk	
	67b [66b]	Boş					
336.	68a [67a]	..--/..--/..--/..- Bezm-i agyâra varır zevk-ı safâ niyyetine	Çenber	Beste		Sûznâk	Fâzıl
337.	68a [67a]	-.--/-.--/-.--/-.- Rûz-ı şeb âh eylemekden çâk çâk oldum yeter	Muhammes	Beste		Sûznâk	Fâzıl
338.	68a [67a]	-.--/-.--/-.--/-.- ‘Âşık-ı hayrân eden ol cevânın şîvesi				Sûznâk	Fâzıl
339.	68a [67a]	--./.--./.--./.-- Nevbet veremem kimseye hîç âh u figânım	Remel	Beste		Sûznâk	
340.	68a [67a]	..--/..--/..--/..- Kapılır her gören ol şûh-ı cihân-âşûbu		Semâ’î		Sûznâk	Fâzıl
341.	68a [67a]	--./.--./.--./.-- Ey dil heves-i vuslat-ı cânân sana düşmez		Yürük Semâ’î		Sûznâk	Fâzıl
342.	68b [67b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bî-vefâ bir dilber-i gaddâra oldum mübtelâ	Devr-i Revân	Şarkı		Sûznâk	Fâzıl
343.	68b [67b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bir cevânın âteşiyle oldu sînem sûznâk	Devr-i Revân	Şarkı		Sûznâk	
344.	68b [67b]	-.--/-.--/-.--/-.- Gönlünü her kim ararsa târ-ı zülfünde bulur		Semâ’î		Sûznâk	Fâzıl
345.	69a [68a]	ten ten nen nen nâ dir ten tene nî tâ (F)		Nakş Kâr		Nişâbûrek	
346.	69a [68a]	..--/..--/..--/..- Dil-i tâbende sokuldukca miyân-ı yâre	Hafîf	Beste		Nişâbûrek	Sâmî
347.	69a [68a]	.---/.---/.---/.---	Devr-i Revân	Şarkı		Nişâbûrek	Selîm

		Sirişkime sû-be-sû ‘aşkınla bir hicr-i ‘amîk oldu					
348.	69a [68a]	-.--/-.--/-.- Her ne dem bir bûse iltimâs		Semâ’î		Nişâbûrek	
349.	69a [68a]	--./.--./.--./.-- Âh etmez idik sabra dili râm edebilsek		Semâ’î		Nişâbûrek	
	69b [68b]	Boş					
350.	70a [69a]	..--/..--/..--/..- Yakılır mı ol şeh-i kişver-i hüsn-i âbâda	Çenber	Beste		Gerdâniyye	
351.	70a [69a]	--./.--./.--./.-- Ey şîr-i terim feyz-i hüdâdan mı gelirsin	Remel	Beste		Gerdâniyye	
352.	70a [69a]	..--/..--/..--/..- Benzedirlerse n’ola hilâle ‘âlem kaşına	Çenber	Beste		Gerdâniyye	
353.	70a [69a]	-.--/-.--/-.--/-.- Kaşların ebrû kemân ey çeşm-i fettânım meded	Muhammes	Beste		Gerdâniyye	
354.	70a [69a]	--./.--./.--./.-- Çöz dügmelerin sîne ko hemvâre görünsün	Hafîf	Beste		Gerdâniyye	Fâzıl
355.	70a [69a]	--./.--./.--./.-- Zâlim begim bu hakkımı dâd eylemez misin	Darb-feth	Beste		Gerdâniyye	Fâzıl
356.	70b [69b]	.---/.---/.---/.--- Güzeller içre mümtâz-ı cihânsın ser-bülendimsin	Devr-i Revân	Şarkı		Gerdâniyye	
357.	70b [69b]	-.--/-.--/-.--/-.- Dökme zülf-i ‘anber-efşânun gül-i ruhsârına	Devr-i Revân	Şarkı		Gerdâniyye	Hâtif
358.	70b [69b]	Ten ten dir tenen dir tâ nâ tennî dir ney		Semâ’î	Sâbık Şeyhülislâm Esad Efendi	Gerdâniyye	
359.	70b [69b]	..--/..--/..--/..- Muntazam kameti bî-misl-i bedel		Yürük Semâ’î		Gerdâniyye	
360.	70b [69b]	--./.--./.--./.-- Bir bülbül olur mu dil-i nâlânıma benzer		Semâ’î		Gerdâniyye	
361.	71a [70a]	*8’li Hece Ölçüsü* Ben şu bâgda bir gül gördüm	Devr-i Revân	Şarkı		Gerdâniyye	
362.	71a [70a]	*11’li Hece Ölçüsü* Haylî oldu dilber göze görünmez		Şarkı		Gerdâniyye	
363.	71b [70b]	-.--/-.--/-.--/-.-		Semâ’î		Gerdâniyye	Fâzıl

		‘Ârızından bellidir öpdükleri her bâr senin					
364.	71b [70b]	..--/..--/..--/..- Yakışan âşıka feryâd ederek zâr olmak		Semâ’î		Gerdâniyye	Fâzıl
365.	71b [70b]	..--/..--/..--/..- Dil-i ‘âşık ne ‘aceb tîz yıkılır tîz yapılır		Yürük Semâ’î		Gerdâniyye	Fâzıl
366.	71b [70b]	--./.--./.--./.-- Kan akdı begim haste dilin yârelerinden		Semâ’î		Gerdâniyye	Fâzıl
367.	72a [71a]	*8’li Hece Ölçüsü* Yeni düşdüm bu sevdâya		Şarkı		Gerdâniyye	
368.	72b [71b]	-.--/-.--/-.--/-.- Aldırıp kendini hüsün seyr eden seyyâh olur	Çenber	Beste		Râhatü’l-ervâh	
369.	72b [71b]	.---/.---/.---/.--- Bu şeb uşşâkdan ol meh yine rûyun nihân tutmuş	Devr-i Revân	Nakş		Râhatü’l-ervâh	
370.	72b [71b]	-..-/.-.-/--.-/.-.- Sen bu cemâl-i hüsn ile mihr-i felek misin nesin	Devr-i Kebîr			Râhatü’l-ervâh	
371.	72b [71b]	..--/..--/..--/..- Fitneden gerçi anın hâli dahi hâli degil	Hafîf	Beste	Hatibzâde	Râhatü’l-ervâh	
372.	72b [71b]	..--/..--/..--/..- Şalınıp nâz ile ol şûh-ı cihânum geliyor	Darbeyn	Beste	Tabî	Râhatü’l-ervâh	
373.	72b [71b]	.-.-/..--/.-.-/..- Çekip kemânını tâ tarf-ı ebrûvânına dek	Zencîr	Beste		Râhatü’l-ervâh	
374.	73a [71b]	-.--/-.--/-.--/-.- Tâbiş-i meyden gelip ol gözleri şehnâze şevk	Darbeyn	Beste		Râhatü’l-ervâh	Nâşid
375.	73a [72a]	--./.--./.--./.-- Gül gül yüzüne ‘âşık olan gülşeni n’eyler	Remel	Beste	Receb	Râhatü’l-ervâh	Âşık Ömer
376.	73a [72a]	-.--/-.--/-.--/-.- Gönlümü aldı yine bir şâh-ı hûbân-ı zamân	Çenber	Beste		Râhatü’l-ervâh	Hıfzî
377.	73a [72a]	--./.--./.--./.-- Aldanma sen o sîb-i zenehdânın âline		Semâ’î	Tabî	Râhatü’l-ervâh	
378.	73a [72a]	Gam-ı hicrinle zebûnum nice dürlü hâletim var		Semâ’î	Hâfız Post	Râhatü’l-ervâh	
379.	73a [72a]	..--/..--/..--/..- Yanmaga âteş-i ‘aşkınla ezelden mumuz		Semâ’î	Hatîbzâde	Râhatü’l-ervâh	

380.	73b [72b]	--./.--./.--./.-- Ol dilber-i nev-reste nihâlim küçücükdür		Yürük Semâ'î		Râhatü'l-ervâh	
381.	74a [73a]	--./.--./.--./.-- Gammâz-ı nigehe ola çeşm-i siyeh-i mest	Darb-feth	Beste		Bestenigâr	Rezmî
382.	74a [73a]	..--/..--/..--/..- Her kaçan câm-ı mey alsam elime rindâne	Çenber	Beste	Nazîm	Bestenigâr	Hâletî
383.	74a [73a]	-.--/-.--/-.--/-.- Görse pür-tâbe-i rûy-ı âteşînin âfîtâb	Muhammes	Beste	Hâfız Post	Bestenigâr	Rıfat
384.	74a [73a]	..--/..--/..--/..- Ne kadar nâzik-i ter dahi olursa bedenin	Sakîl	Beste		Bestenigâr	
385.	74a [73a]	-.--/-.--/-.--/-.- Şeh-süvârım nâzenînim 'âlemin cân-pâresi	Hafîf	Beste		Bestenigâr	
386.	74a [73a]	Murg-ı dildir çenber-i hicrân eyler	Çenber	Beste	Bornâz Hasan	Bestenigâr	
387.	74b [73b]	Sâkî beyâ ki yâr zi-ruh-ı perde ber-girift (F)	Hafîf	Nakş Beste	Diyarbekirli Mahmûd	Bestenigâr	
388.	74b [73b]	-.--/-.--/-.--/-.- Ben gene bir dilber-i ra'nâya oldum mübtelâ	Devr-i Revân	Şarkı		Bestenigâr	
389.	74b [73b]	..--/..--/..--/..- Sevdigim tâze cevânım dedigim işte budur		Semâ'î		Bestenigâr	
390.	74b [73b]	..--/..--/..--/..- Ne bu bîgâne nigeh germî-i sohbet bu mudur		Semâ'î	Hatîbzâde	Bestenigâr	
391.	75a [74a]	..--/..--/..--/..- Dem-i vaslın düşürüp 'ayş-ı dem-â-demcesine	Çenber	Beste	Müezzinbaşı İsmaîl Aga	Hüzzâm	
392.	75a [74a]	-.--/-.--/-.--/-.- Her kaçan kim gülşeninden ol kad-i dil-cû kopar	Çenber	Beste		Hüzzâm	
393.	75a [74a]	-.--/-.--/-.--/-.- Biz bu reftârı dahi bir dilrübâda görmedik	Devr-i Kebîr	Beste		Hüzzâm	Bâkî
394.	75a [74a]	--./.--./.--./.-- Ol lâle-ruhun tarh-ı gülistânı güzeldir	Muhammes	Beste		Hüzzâm	
395.	75a [74a]	--./.--./.--./.-- Ol gonce-femin cümle endâmı güzeldir	Remel	Beste	Ebûbekir Aga	Hüzzâm	
396.	75a [74a]	--./.--./.--./.--	Hafîf	Beste	Tabî	Hüzzâm	

		Rahm eyler idin şefkat edip hâlimi bilsen					
397.	75a [74a]	.-.-/..--/.-.-/..- Seninçün etdigimiz âh u zârı biz biliriz	Hafîf	Beste	?	Hüzzâm	
398.	75a [74a]	-.--/-.--/-.--/-.- ‘Âşıka ta’n etmek olmaz mübtelâdır n’eylesin	Çenber	Beste		Hüzzâm	Nefî
399.	75b [74b]	-.--/-.--/-.--/-.- Herkese mihr-i vefâ ‘uşşâka nâz etmek neden	Muhammes	Beste		Hüzzâm	
400.	75b [74b]	-.--/-.--/-.--/-.- Olma gâfil bâdî-i mihr-i muhabbetdir nigâh	Muhammes	Beste		Hüzzâm	
401.	75b [74b]	.---/.---/.---/.--- Yatır genc-i belâda haste çeşmim nâtuvân sensiz	Çenber	Beste	Tatar İbrâhîm Aga	Hüzzâm	Zaîfî
402.	75b [74b]	.-.-/..--/.-.-/..- Şikârgâh-ı muhabbetde budur emr-i ‘aşîr	Zencîr	Beste	Üsküdârî	Hüzzâm	
403.	75b [74b]	*11’li Hece Ölçüsü* Varıp agyâr ile yersin içersin	Devr-i Revân	Şarkı	Nazîm	Hüzzâm	
404.	75b [74b]	.---/.---/.---/.--- Niyâz-ı meyl-i vasl-ı nâ-becâmız yâre söylense	Devr-i Revân	Şarkı		Hüzzâm	
405.	75b [74b]	..--/..--/..--/..- Bizde hasretle bu feryâd kalır mı bilmem		Semâ’î	Kemânî Corcî	Hüzzâm	
406.	76a [75a]	--./.--./.--./.-- ‘Âşıklıgım eş’âr edip ol âfet-i câna		Semâ’î		Hüzzâm	
407.	76a [75a]	..--/..--/..--/..- Gönlümüz şâd olalı oldu meserret kat kat		Semâ’î		Hüzzâm	
408.	76a [75a]	..--/..--/..--/..- Zâlim ‘âşûb-ı sitemkâr degilsin de nesin		Semâ’î		Hüzzâm	
409.	76a [75a]	.---/.---/.---/.--- Bırakmam kayd-ı zülfün lâyık-ı zencîr olursam da		Semâ’î		Hüzzâm	Sultân Mahmûd
410.	76a [75a]	--./.--./.--./.-- Nâz ile buyur meclise ey dilber-i fettân		Semâ’î		Hüzzâm	
411.	76a [75a]	..--/..--/..--/..- Dile revnak getirir şimdi begim seyr-i çemen		Semâ’î		Hüzzâm	Şeydâ
412.	76b [75b]	.---/.---/.-- Nazîrin gelmemiş bir dil-rübâsın		Semâ’î		Hüzzâm	

413.	76b [75b]	--./.--./.--./.-- Kim sevmez idi câna yakın bir güzel olsa		Nakş Semâ'î	Tabî	Hüzzâm	
414.	76b [75b]	-.--/-.--/-.--/-.- 'Ârız-ı dilberde sanma hâl-'anber-fâmdır		Semâ'î	Ahmed Mîr	Hüzzâm	
415.	77a [75b]	.---/.---/.---/.--- Gönül ey mâh-rû 'aşkınla ârâm etmeden kaldı		Beste		Müste'âr	Münîr
416.	77a [75b]	--./.--./.--./.-- Mânend-i hâle kol dolasam âfitâbıma	Hafîf	Beste		Müste'âr	
417.	77a [75b]	--./.--./.--./.-- O tıfl-ı nâz bezm-i visâle yürürse de	Hafîf	Beste		Müste'âr	
418.	77a [75b]	--./.--./.--./.-- Olsun fedâ yolunda dil ü cân efendimin	Remel	Beste	Corcî	Müste'âr	
419.	77a [75b]	.-.-/..--/.-.-/..- O tıfl gör ne kıyâmet nigâr olur giderek	Zencîr	Beste		Müste'âr	
420.	77a [75b]	-.--/-.--/-.--/-.- Gönlümü aldı bu gün bir şûh-ı reftâr mâ'ili	Muhammes	Beste		Müste'âr	
421.	77a [75b]	Hicr-i dildâr ile dîdelerim pür-âbdır şimdi	Hafîf	Beste		Müste'âr	
422.	77b [76b]	-.--/-.--/-.--/-.- Şîvekâr ol âfetin destârı ra'nâ sarıldı		Şarkı		Müste'âr	
423.	77b [76b]	.-.-/..--/.-.-/..- O nev-resîde nihâlim ne serv-i kâmet olur		Semâ'î		Müste'âr	Ârif
424.	77b [76b]	.-.-/..--/.-.-/..- Güşâde oldu gönül bezme yâr gelmenle		Semâ'î		Müste'âr	
425.	77b [76b]	..--/..--/..--/..- Nice bir vermeye al vuslat-ı cânân nice bir		Semâ'î		Müste'âr	
426.	77b [76b]	.---/.---/.-- Sana dil-i mâhtâbânım yakışdı		Nakş Semâ'î		Müste'âr	
427.	77b [76b]	-.--/-.--/-.--/-.- Ey melek-peyker-i mihr ü meh-i tâbende sana				Müste'âr	
428.	77b [76b]	Şanma sensiz şevk-ı mey		Nakş Semâ'î		Müste'âr	
429.	78a [76b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bulmadık her giz dilin yâr-i perî-zâdın bilir	Çenber	Beste		Mâye	

430.	78a [77a]	--./.--./.--./.-- Mihr-i ruhunda dâne-i hûri nakd-i dîdedir	Remel	Beste		Mâye	
431.	78a [77a]	.---/.---/.-- Yine bend oldu dil bir nev-cevâna		Semâ'î		Mâye	
432.	78a [77a]	--./.--./.--./.-- Bir âh ile üftâdeligim yâre duyurdum		Semâ'î		Mâye	
	78b [77b]	Boş					
433.	79a [78a]	.-.-/..--/.-.-/..- O mehveşin yine yâd-ı ruhıyla âh etdim	Zencîr	Beste		'Irâk	
434.	79a [78a]	.-.-/..--/.-.-/..- A serv-i nâz kaçan çıksa bâga nâz ederek	Zencîr	Beste	Nazîm	'Irâk	
435.	79a [78a]	--./.--./.--./.--- Dildâre gönül derd-i derûn-ı defterin açdı	Remel	Beste	Bâzârbaşı Nazîm	'Irâk	
436.	79a [78a]	.---/.---/.---/.--- Dagıdıp 'aklımın varın benim ey mâh n'eylersin	Çenber	Beste	Itrî	'Irâk	
437.	79a [78a]	-.--/-.--/-.--/-.- Niyyeti kayd eylemekmiş bu dil-i gîsûların	Devr-i Kebîr	Beste		'Irâk	
438.	79a [78a]	..--/..--/..--/..- Murg-ı cânı edeyim âteş-i 'aşkınla püryân	Muhammes	Beste		'Irâk	
439.	79a [78a]	.-.-/..--/.-.-/..- Efendi fasl-ı bahâr oldu lâlezâre buyur	Zencîr	Beste		'Irâk	Sâbit
440.	79a [78a]	--./.--./.---/- Manzûrun olam bir nigeh hasretden	Hafîf	Beste		'Irâk	
441.	79b [78b]	.---/.---/.---/.--- Dil-i mahzûnum ey hûnî benim şâd olmadan kaldı	Çenber	Beste		'Irâk	
442.	79b [78b]	-.--/-.--/-.--/-.- Mest olup etmiş girîbânın güşâde tâ-be-nâf	Çenber	Beste		'Irâk	
443.	79b [78b]	.-.-/..--/.-.-/..- Bakıp cemâline 'âşık nice karârı kılır	Çenber	Beste		'Irâk	
444.	79b [78b]	--./.--./.--./.-- Ey çeşm-i girye hayr eserin yok mudur senin	Hafîf	Beste		'Irâk	Râgıb
445.	79b [78b]	..--/..--/..--/..- 'Âlemi açdı safâ verdi yine revnak-ı gül	Hafîf	Beste	Itrî	'Irâk	

446.	79b [78b]	.---/.---/.---/.--- Ne meyl-i nahl-i gül eyler ne seyr-i gülsitân ister	Nim-devr	Beste		‘Irâk	Rüşdî
447.	79b [78b]	Çekince sîneye ol âfet-i niyâz olur	Zencîr	Beste		‘Irâk	
448.	79b [78b]	..--/..--/..--/..- Dahi sunmaz mısın ol câm-ı leb-i yâkûtu	Muhammes	Beste	Tabî	‘Irâk	
449.	80a [79a]	--./-.-./.--./-.- Sen böyle nakd-i ‘aklımı hergâh alır mısın	Hafîf	Beste		‘Irâk	Ârif
450.	80a [79a]	.---/.---/.---/.--- Gönül âdâb-ı bezm-i ‘işreti fagfûrdan görmüş	Devr-i Revân	Şarkı		‘Irâk	
451.	80a [79a]	.---/.---/.-- Eger cân görmek isterse bedensiz	Devr-i Revân	Şarkı		‘Irâk	
452.	80a [79a]	*8’li Hece Ölçüsü* Benim gönlüm sende kaldı	Devr-i Revân	Şarkı		‘Irâk	
453.	80a [79a]	Peymâne-i mey harîf-i dîrîn nîst (F)		Nakş Semâ’î	Hâce	‘Irâk	
454.	80a [79a]	--./.-.-/.-- Ruhsârına hat-ı ‘anber-efşân		Semâ’î		‘Irâk	Bâkî
455.	80b [79b]	..--/..--/..--/..- Çeşm-i merdüm kişi hûnhâre degildir de nedir		Nakş Semâ’î		‘Irâk	
456.	80b [79b]	Be-ser-hadd mî revî nâlân-ı haste (F)		Semâ’î	Acemler	‘Irâk	
457.	80b [79b]	.-.-/..--/.-.-/..- Felekde sübha-i câm-ı safâya el mi deger		Semâ’î		‘Irâk	
458.	80b [79b]	Ey ruhları gül serv-i hırâmânım		Semâ’î		‘Irâk	
459.	80b [79b]	Her şeb ne girân ez mihr-i nev tâ tû berây (F)		Semâ’î	Hâce	‘Irâk	
460.	80b [79b]	--./.--./.---/- Olursa bana sen gibi cânân olsun		Semâ’î		‘Irâk	
461.	81a [80a]	--./.--./.--./.-- Çeksen de humârı mey-i la’linle firâkı		Nakş Semâ’î		‘Irâk	
462.	81a [80a]	..-.-/.--/..-.-/.-- O nühüfte-gamzelerden bunu kim ricâ ederdi		Semâ’î		‘Irâk	
463.	81a [80a]	--./.--./.--./.-- Nev-rûz erişdi bâga şarâb istemez misin		Semâ’î	Itrî	‘Irâk	

464.	81a [80a]	Geh bahr ü gehî hevâ-yı ‘aşkem (F)		Nakş Semâ’î	Hâce	‘Irâk	
465.	81a [80a]	..--/..--/..--/..- Bir elif çekdi yine sîneme cânân bu gece		Semâ’î	Itrî	‘Irâk	Vâsıf
	81b [80b]	Boş					
466.	82a [81a]	--./.--./.--./.-- Olsam n’ola ser-germ-i sâar-ı vuslat	Darbeyn	Beste		Şehnâz	
467.	82a [81a]	-.--/-.--/-.--/-.- Bezm-i meyde sâkiyâ devr eylesin mül gül gibi	Çenber	Beste		Şehnâz	
468.	82a [81a]	Mâ bûd mî kalenderî ve zîrek nev-bahâr dû siyeh-yârân (F)	Devr-i Revân	Nakş	Acemler	Şehnâz	
469.	82a [81a]	.---/.---/.---/.--- Yed-i beyzânı seyrân eyleyenler nûrdur derler	Nim-devr	Beste		Şehnâz	
470.	82a [81a]	..--/..--/..--/..- Şanma kim leylî-i zülfün elemi bâd-ı hevâ	Hafîf	Beste		Şehnâz	
471.	82a [81a]	Dîdem yüzüne nâzır		Şarkı	Nazîm	Şehnâz	Nazîm
472.	82b [81b]	--./.--./.--./.-- Var mı haberin söyle meded ey dil-i şeydâ	Semâ’î	Şarkı		Şehnâz	
473.	82b [81b]	.---/.---/.---/.--- Bulunmaz bir dahi mânend-i tavr-ı bî-bahâsında		Semâ’î		Şehnâz	
474.	82b [81b]	--./.--./.--./.-- Bir sîm-beden-i dilber-i mümtâze kapıldım		Semâ’î		Şehnâz	
475.	82b [81b]	--./.--./.--./.-- Yârin biliriz bezmimize ragbeti vardır		Semâ’î		Şehnâz	
476.	82b [81b]	Ey mâh-ı tâbânım fedâ bu cânım gel derdimin dermânı		Semâ’î	Musâhib Sâlih Aga	Şehnâz	
477.	83a [82a]	.-.-/..--/.-.-/..- Dem-i visâl o şûha ‘itâb n’eylersin		Semâ’î		Şehnâz	
	83b [82b]	Boş					
478.	84a [83a]	-.--/-.--/-.--/-.- Çeşm-i meygûnun ki bezm-i meyde cânân döndürür	Çenber	Beste		Segâh	Râgıb
479.	84a [83a]	-.--/-.--/-.--/-.- Bezmde mutribâ bir name-i dil-cû kopar	Muhammes	Beste		Segâh	Fasîh

480.	84a [83a]	Bakışın deler cigerler bu ne gamzeli bakışdır bu	Çenber	Beste		Segâh	
481.	84a [83a]	.-.-/..--/.-.-/..- Tebessüm eylese meclisde dil-rübâ gül olur	Zencîr	Beste		Segâh	
482.	84a [83a]	..--/..--/..--/..- Anmaz oldu beni mihr ile muhabbet bu mudur	Hafîf	Beste	Hâfız Post	Segâh	
483.	84a [83a]	-.--/-.--/-.--/-.- Çekdigim cevr ü cefâlar hep seninçün sevdigim	Hafîf	Beste		Segâh	
484.	84b [83b]	-.--/-.--/-.--/-.- Hefte geçmez kûyuna mihmân eden sensin beni	Muhammes	Beste		Segâh	
485.	84b [83b]	..--/..--/..--/..- Eyleye yâr sezâvâr-ı visâl-i ayârı	Muhammes	Beste		Segâh	
486.	84b [83b]	.---/.---/.---/.--- Helâk etdi beni hicr-i gamınla sîne-çâkım ben				Segâh	Şeydâ
487.	84b [83b]	-.--/-.--/-.--/-.- Ruhların cânâ hemân gülzâra şeklin gösterir	Çenber	Beste		Segâh	
488.	84b [83b]	-.--/-.--/-.--/-.- Meyl edenler çeşmine ol dilberin bîmâr olur	Darbeyn	Beste		Segâh	
489.	84b [83b]	..--/..--/..--/..- Tîgine hançerine gamze-i mestânesine	Muhammes	Beste		Segâh	
490.	84b [83b]	--./.--./.--./.-- Bezm-i çemende zevke sebep mey mi cû mudur	Hafîf	Beste		Segâh	
491.	85a [84a]	..--/..--/..--/..- Böyle ruhsat-dih iken gamze-i fettânesine	Zencîr	Beste		Segâh	
492.	85a [84a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ey seher yeli benimçün yâre aglar diyesin	Devr-i Revân	Şarkı		Segâh	
493.	85a [84a]	-.--/-.--/-.--/-.- İste maksûdun o gül-femden zebânın duymasın	Devr-i Revân	Şarkı		Segâh	
494.	85a [84a]	.---/.---/.---/.--- Yamandır hicr ile hâlim bana yâr olmadın gitdin	Devr-i Revân	Şarkı		Segâh	Nâbî
495.	85a [84a]	-.--/-.- Ey şeh-i mülk-i ‘atâ		Şarkı	Tosunzâde	Segâh	
496.	85a [84a]	*8’li Hece Ölçüsü* Şu cihânda bir yâr sevdim	Çâr-ḍarb	Şarkı		Segâh	

497.	85b [84b]	-.--/-.--/-.--/-.- Çeşm-i ebrûlar dile tîr-i kemânın gösterir	Devr-i Revân	Nakş Semâ'î		Segâh	
498.	85b [84b]	Der-mevc-i perîşâne îmân fâsıla nîst (F)		Semâ'î		Segâh	
499.	85b [84b]	.---/.---/.---/.--- Sûz-ı çeşmin kaçan 'uşşâka nâz etmek murâd etse	-	-		Segâh	
500.	85b [84b]	--./.--./.--./.-- Şahbâ-yı la'li neş'e-i cândır ol âfetin		Semâ'î		Segâh	
501.	85b [84b]	Habîb-i tal'at firkati hergiz vefâ kılmaz mısın (T-A)		Semâ'î		Segâh	
502.	85b [84b]	-..-/.-.-/--.-/.-.- Gonce-i la'l-i dilber-i ma'nî-i tâze söylerim		Semâ'î	Bekir Aga	Segâh	
503.	86a [85a]	--./.--./.--./.-- Agyâre öpüldün mi lebin dillediler mi		Semâ'î		Segâh	
504.	86a [85a]	--./.--./.--./.-- Rakkâs-ı safâ kâmet-i mevzûn ile oynar		Semâ'î		Segâh	
505.	86a [85a]	--./.--./.--./.-- Doyunca sarılsam sana pîrâhenin olsam		Semâ'î		Segâh	Fâ'iz
506.	86a [85a]	--./.--./.--./.-- Üftâde-i dâm-ı gam-ı zencîr-i belâyız		Semâ'î		Segâh	Mengli Girây Hân
507.	86a [85a]	..--/..--/..--/..- Mâ'il oldu yine dil bir gül-i nev-restecige		Semâ'î		Segâh	
508.	86a [85a]	--./.--./.--./.-- Etdi o güzel 'ahde vefâ müjdeler olsun		Semâ'î		Segâh	Nihâlî
509.	86b [85b]	Açılıp güşâd oldu ol gonce-i gül		Semâ'î		Segâh	
510.	86b [85b]	..--/..--/..--/..- Beni beyhûde sezâvâr-ı 'itâb eylersin		Semâ'î		Segâh	
511.	87a [86a]	.-.-/..--/.-.-/..- Azîmetin nereden böyle bî-nikâb senin	Zencîr	Beste		Hüseynî-Aşîrân	
512.	87a [86a]	..--/..--/..--/..- Nev-bahâr oldu yine 'azm-i gülistân görünür	Hafîf	Beste		Hüseynî-Aşîrân	
513.	87a [86a]	.---/.---/.---/.--- O müşgîn-turreler kim ol büt-i dil-cûda gördüm ben		Semâ'î		Hüseynî-Aşîrân	
514.	87a [86a]	--./.--./.--./.-- Dilber olıcak 'âşıkına eyleye çâre		Yürük Semâ'î		Hüseynî-Aşîrân	

515.	87a [86a]	*8'li Hece Ölçüsü* Güzeller şâhını gördüm		Şarkı		Hüseynî-Aşîrân	
	87b [86b]	Boş					
516.	88a [87a]	-.--/-.--/-.--/-.- Düşmesin miskîn-gönüller zülf-i 'anber-bûlara	Çenber	Beste		Hicâz	
517.	88a [87a]	.-.-/..--/.-.-/..- Egerçi hırmen-i 'uşşâka nâz-ı âteşdir	Çenber	Beste		Hicâz	
518.	88a [87a]	..--/..--/..--/..- Şorma ehl-i gamın ârâm-ı cânında	Çenber	Beste		Hicâz	
519.	88a [87a]	..--/..--/..--/..- Âhım ile mihr olup pürtâb döndürdü yüzün	Çenber	Beste	Rıf'at	Hicâz	
520.	88a [87a]	-.--/-.--/-.--/-.- Sen unutdunsa beni pâymâl-ı nâz etdiklerin	Çenber	Beste		Hicâz	
521.	88a [87a]	-.--/-.--/-.--/-.- Olmada diller rübûde gamze-i câdûsuna	Hafîf	Beste		Hicâz	Fıtnat Hânım
522.	88b [87b]	--./.--./.---/- İkbâlimi sâye-i hümâdan bilmem	Hafîf	Beste		Hicâz	
523.	88b [87b]	--./.--./.--./.-- Tâb-ı ruh[ı] sanma dil-i sûzânıma düşdü	Berfeşân	Beste		Hicâz	
524.	88b [87b]	.-.-/..--/.-.-/..- Fürû'-ı meyden o rengîn-'izârı seyr eyle	Frenkçîn	Beste		Hicâz	
525.	88b [87b]	..--/..--/..--/..- Olsa bin yıl vatan ey dil der-i meyhâne sana	Muhammes	Beste		Hicâz	
526.	88b [87b]	-.--/-.--/-.--/-.- Düşse zülfünden 'arak ruhsâr-ı cânân üstüne	Muhammes	Beste		Hicâz	Bâkî
527.	88b [87b]	.-.-/..--/.-.-/..- Dagıtma gül yüzüne zülf-i ham-ı necmlerini	Zencîr	Beste		Hicâz	
528.	89a [88a]	-.--/-.--/-.--/-.- Şem-i giryân lâle-sûzân gonce hûn-âlûdedir	Hafîf	Beste		Hicâz	
529.	89a [88a]	-.--/-.--/-.--/-.- Yâre varsın peyk-i nâlem âh u zârım söylesin	Hafîf	Beste		Hicâz	Nâbî
530.	89a [88a]	-.--/-.--/-.--/-.- Zülfüne dil vermeyen hâtır perîşân olmadı	Muhammes	Beste		Hicâz	

531.	89a [88a]	(…) (A)	Devr-i Revân			Hicâz	
532.	89a [88a]	O müşgîn hâller kim gerden-i billûra düşmüşdür	Devr-i Revân	Şarkı		Hicâz	
533.	89a [88a]	--./.--./.--./.-- Bir lahza seni kuluna sâdık göremem hîç	Remel	Beste		Hicâz	
534.	89a [88a]	.-.-/..--/.-.-/..- Bugün çemende o şûh-ı cihânı gördüm tek				Hicâz	Fâzıl
535.	89b [88b]	--./.--./.--./.-- Takrîr edemem ben sana keyfiyyet-i hâlim	Türk-Darb	Beste		Hicâz	Câvîd
536.	89b [88b]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir gül-i ter nev-cevâne	Semâ'î	Şarkı		Hicâz	
537.	89b [88b]	--.-/--.- Seyr eyle ol meh-pâreyi	Şofyân	Şarkı		Hicâz	Fâzıl
538.	89b [88b]	.---/.---/.---/.--- Ne serve meyl eder tab'ım ne 'ar'ar seyr eder cânım	Devr-i Revân			Hicâz	
539.	90a [89a]	.---/.--- Sezâdır sana sultânım		Şarkı		Hicâz	Fâ'iz
540.	90a [89a]	--.-/--.-/--.-/--.- Bülbül terennümde bahâr erdi diye çün dem-be-dem		Semâ'î		Hicâz	
541.	90a [89a]	*8'li Hece Ölçüsü* Gördüm o şûh-ı mehveşi	Semâ'î	Şarkı		Hicâz	Fâzıl
542.	90b [89b]	-.--/-.--/-.- Mest-i sahbâ-yı leb-i meygûnunum		Şarkı	Kemânî Tatar İbrâhîm Aga	Hicâz	Râtib
543.	90b [89b]	Beri gel ey nesîm-i seher ne haber var ol efendimden		Şarkı	Kemânî Tatar İbrâhîm Aga	Hicâz	
544.	90b [89b]	..--/..--/..--/..- Kızarır bâdeden ol nergis-i mestâne biraz		Şarkı		Hicâz	Bâkî
545.	90b [89b]	.---/.---/.-- Esîrin oldum ey zülf-i kemendim	Devr-i Revân	Şarkı		Hicâz	
546.	91a [90a]	*8'li Hece Ölçüsü* 'Âşık der ki cevân tâze	Devr-i Revân	Şarkı		Hicâz	
547.	91a [90a]	*11'li Hece Ölçüsü* Şabr edemem senin iftirâkına	Semâ'î	Şarkı		Hicâz	
548.	91a [90a]	*8'li Hece Ölçüsü*		Şarkı	Tatar İbrâhîm Aga	Hicâz	

		Ben yaşa vardım gül oldum					
549.	91a [90a]	*11'li Hece Ölçüsü* Bagçenizde bülbül müdür şakıyan		Şarkı		Hicâz	
550.	91b [90b]	*8'li Hece Ölçüsü* Yaz gelince dâg güllenir		Şarkı	Tanbûrî	Hicâz	
551.	91b [90b]	*7'li Hece Ölçüsü* Bir melek-sîmâ perî		Şarkı	Tıflî	Hicâz	
552.	91b [90b]	*8'li Hece Ölçüsü* Al giyer yeşil bürünür		Şarkı		Hicâz	
553.	92a [91a]	*8'li Hece Ölçüsü* Görmedim görmedim böyle bir âfet		Şarkı		Hicâz	
554.	92a [90b]	*8'li Hece Ölçüsü* Nev-reste bir gonce-i gül		Şarkı		Hicâz	
555.	92b [91b]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir çemende kaldı gözüm		Şarkı		Hicâz	
556.	92b [91b]	*8'li Hece Ölçüsü* Ey mihr-i rahşân-ı zamân		Şarkı	Mûsikârî	Hicâz	
557.	93a [92a]	--./.--./.--./.-- Ser-dâg-ı gönül tâze açılmış gülümüzdür		Semâ'î	Tabî	Hicâz	Şeydâ
558.	93a [92a]	.---/.---/.---/.--- O gül-ruh nev-şüküftem gibi bir gül var mıdır yokdur		Nakş Semâ'î		Hicâz	
559.	93a [92a]	..--/..--/..--/..- Dolanam şem'ine pervâne gibi men senin		Nakş Semâ'î		Hicâz	
560.	93a [92a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne dem ki sînesi ol gül-ruhun güşâde olur		Nakş Semâ'î		Hicâz	Dâniş
561.	93b [92b]	--./.--./.--./.--- Erbâb ile sûz-ı güdâze alışıkdır		Semâ'î		Hicâz	
562.	93b [92b]	*11'li Hece Ölçüsü* Görmeyeli şuh-ı şîvekârımı		Semâ'î		Hicâz	
563.	93b [92b]	--./.--./.--./.-- Men 'âşıkım ol yâre ne derlerse desinler		Semâ'î		Hicâz	
564.	93b [92b]	.---/.--- Kul oldum bir sitemkâre		Semâ'î		Hicâz	

565.	93b [92b]	.---/.---/.---/.--- Çekip zor ile aldın şıhne-veş dil sana ‘âşıkdır		Semâ’î		Hicâz	
566.	93b [92b]	..--/..--/..--/..- Bizi lutf ile o meh şâd edecekdir biliriz		Semâ’î		Hicâz	
567.	94a [93a]	..--/..--/..--/..- Ben de bilmem nedir ol sîne-i bî-hemtâsı		Semâ’î		Hicâz	
568.	94a [93a]	--./.--./.--./.-- Seyr et o hezâr-‘işve-nümâ şûh-edâyı		Semâ’î		Hicâz	
569.	94a [93a]	Şeb-i cünûn dilde mâ am-râ perîşân kerde bûd (F)		Semâ’î		Hicâz	
570.	94a [93a]	--./.--./.--./.-- Güller kızarır şerm ile ol gonce gülünce		Nakş Semâ’î		Hicâz	Fıtnat
571.	94a [93a]	..--/..--/..--/..- Şalınır nâz ederek ‘işve-pesendim geliyor		Semâ’î		Hicâz	
572.	94b [93b]	.---/.---/.---/.--- Cihânı hüsnüne meftûn eden şûh-ı cihânsın sen		Semâ’î		Hicâz	
573.	94b [93b]	--./.--./.--./.-- Tâkat mı gelir sevdigim ol ‘işve vü nâza				Hicâz	
574.	94b [93b]	*11’li Hece Ölçüsü* Gurbet elde gam yükünü baglarım baglarım		Şarkı		Hicâz	
575.	95a [94a]	.---/.---/.---/.--- Beni hicre âşinâ eden benim baht-ı siyâhımdır		Şarkı		Hicâz	
576.	95a [94a]	-.--/-.--/-.--/-.- Be güzel sana menend yâr bulmadım		Nakş Semâ’î	Dâmâdzâde	Hicâz	
577.	95a [94a]	*8’li Hece Ölçüsü* Gönül verdim ben o yâre		Şarkı		Hicâz	
	95b [94b]	Boş					
578.	96a [95a]	.---/.---/.---/.--- Nemi eşkim döküp ‘azm-i çemen-zâr-ı nisâr etdik	Darb-feth			Hisâr-Bûselik	
579.	96a [95a]	Ol mâh-likâ etdi ayâr ile ülfet	Remel	Beste		Hisâr-Bûselik	
580.	96a [95a]	Nezzâre kılar sanma giz ol mâh kafesden		Semâ’î		Hisâr-Bûselik	
581.	96a [95a]	--./.--./.--./.-- Şebnem gibi dil gonce-i handânına düşdü		Semâ’î		Hisâr-Bûselik	Yahyâ

582.	96a [95a]	-.--/-.--/-.--/-.- Oldu sînem ‘aşk ile böyle yaman sad-pâreli		Şarkı	Miskâlî Dûrbînîzâde	Hisâr-Bûselik	
583.	96b [95b]	..--/..--/..- Kıldı teşrîf-i kudûmün el-amân		Şarkı		Hisâr-Bûselik	Şâkir
584.	96b [95b]	.---/.--- Bir âfet gibi cânândan	Çâr-ḍarb	Şarkı	Şehlevendim	Hisâr-Bûselik	
585.	97a [96a]	.---/.---/.---/.--- Gubâr-ı hâk-ı pây-ı çeşmime kuhl-ı cevâhirdir	Çenber	Beste	Çiroz	Hisâr	Bâkî
586.	97a [96a]	-.--/-.--/-.--/-.- Câm-ı la’lindir senin âyine-i rûy-ı enverin	Devr-i Kebîr	Beste	Itrî	Hisâr	
587.	97a [96a]	.---/.---/.---/.--- O mâh-ı ‘âlem-ârâ ile bir yerde karâr etsek	Çenber	Beste		Hisâr	Şeydâ
588.	97a [96a]	--./.--./.--./.-- Ey murg-ı seher ‘aşkı cânâna duyurma	Remel	Beste		Hisâr	Şeydâ
589.	97a [96a]	.---/.---/.---/.--- Dil-i pür-ıztırâbım mevce-i seylâbdır sensiz		Semâ’î		Hisâr	
590.	97a [96a]	Sitemin cevr ü cefâ vü elemin	Devr-i Revân	Şarkı		Hisâr	
591.	97b [96b]	--./.--./.--./.-- Nev-reste sehî serv-i kadim pek kü[çü]cükdür		Semâ’î		Hisâr	
592.	97b [96b]	..--/..--/..--/..- Sitemin cevr ü cefâ vü elemin		Şarkı		Hisâr	
593.	97b [96b]	*8’li Hece Ölçüsü* Nâr-ı ‘aşkın yanar tende		Şarkı		Hisâr	
594.	98a [97a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ey perî bu dil sana efgendedir		Şarkı		Hisâr	
595.	98a [97a]	.---/.---/.-- Visâlin iştiyâkı dilde her bâr		Şarkı	Dûrbînîzâde	Hisâr	Şâkir
596.	98b [97b]	-.--/-.--/-.--/-.- Hun-feşân-ruhsârın üzre dök siyeh-kâküllerin	Çenber	Beste	Şeyhülislâm Esad Efendi	Kürdî	
597.	98b [97b]	Açdı bahâr yine gelip ver lâleyi	Zencîr	Beste		Kürdî	
598.	98b [97b]	-.--/-.--/-.--/-.- ‘Âşıka lutf itmegi ol serv-i kâmet bilmedi	Devr-i Kebîr	Beste		Kürdî	
599.	98b [97b]	--./.--./.--./.--	Muhammes	Beste		Kürdî	Selîm

		Etdim ruhun hayâl-i hat-ı müşk-bâr ile					
600.	98b [97b]	-.--/-.--/-.--/-.- Yolda gördüm yâri ser-mest ü çemân olmuş gelir	Evfer	Beste	Kadrî	Kürdî	
601.	98b [97b]	-.--/-.--/-.--/-.- Kâmetin serv-i sehîdir ‘ârızun berg-i Hoten	Muhammes	Beste		Kürdî	
602.	99a [98a]	Her dem zened-i heves be-çerâ-ı deger-i merâ (F)	Hafîf	Nakş	Aga Mümin	Kürdî	
603.	99a [98a]	.-.-/..--/.-.-/..- Hayâl-i rûyu yeter dil-rübâ görünmese de	Zencîr	Beste		Kürdî	
604.	99a [98a]	--./.--./.--./.-- Mestâne-hırâm nîm-nigeh-i mest yerinde	Remel	Beste		Kürdî	
605.	99a [98a]	Sünbülî siyeh ber semen mezen (F)		Nakş	Baba Nevâyi	Kürdî	
606.	99a [98a]	..--/..--/..--/..- Meded ol gamze-i hûn-hâr u lebin câne kıyar	Muhammes	Beste		Kürdî	
607.	99a [98a]	.-.-/..--/.-.-/..- Esîr-i zülfüne kasd[ın] cefâ imiş bildik	Hafîf	Beste		Kürdî	
	99b [98b]	Boş					
608.	100a	..--/..--/..--/..- Gonce gördüm seni ey gül sen o şâh olmayasın	Devr-i Revân	Şarkı		Kürdî	Nâbî
609.	100a	.---/.---/.---/.--- Bakılmaz mihr-i ruhsârına cânâ âb-ı tâbın var	Semâ’î	Şarkı		Kürdî	
610.	100a	.---/.---/.---/.--- Olursun gayre hem-dem bana dersin âh u zâr etme	Devr-i Revân			Kürdî	
611.	100a	..--/..--/..--/..- Sana ey gonce-dehen bir gül-i hoş-bû mu desem		Semâ’î		Kürdî	Feyzî
612.	100a	..--/..--/..--/..- Geceler subha degin çeşmime girmez uyhu		Semâ’î		Kürdî	
613.	100a	.-.-/..--/.--/..- Fezâ-yı meclis-i pür-mey dönen piyâle midir				Kürdî	
	100b	Boş					
614.	101a [99a]	--./.--./.-- Söyle nice bir ey ruh-ı gülgûn		Semâ’î	Tabî	Kürdî	
615.	101a [99a]	--./.--./.--./.-- Ṣâf eyle kederden dil-i vîrâneyi boş ko		Semâ’î		Kürdî	

616.	101a [99a]	..--/..--/..--/..- Nice bir eşk-i firâkınla pür olsun gözümüz		Semâ'î		Kürdî	Münîf
617.	101a [99a]	--./.--./.---/- Sâyen gibi ben hâk ile yeksân oldum		Semâ'î	Serçe Ahmed	Kürdî	
618.	101a [99a]	--./.--./.--./.-- Feryâd-ı dilden zârıma dem-sâz mı kaldı		Semâ'î		Kürdî	
	101b [99b]	Boş					
619.	102a [100a]	--./.--./.--./.-- Hâl-i ruhunda murg-ı hümânın gıdâsıdır	Darbeyn	Beste	Şeydâ	'Uşşâk	
620.	102a [100a]	-.--/-.--/-.--/-.- Zülfünü görsem 'izârın üzre ey hûr-i cemîl	Çenber	Beste		'Uşşâk	Bâkî
621.	102a [100a]	.---/.---/.---/.--- Sen ey rûh-ı musavver suretâ cismimde cânımsın	Muhammes	Beste		'Uşşâk	Râsih
622.	102a [100a]	.-.-/..--/.-.-/..- Bahâr geldi dahi seyr-i gülşen eylemedik	Zencîr	Beste	Hâfız Post	'Uşşâk	
623.	102a [100a]	-.--/-.--/-.--/-.- Var mı bir gül 'andelîb-i nâle mu'tâd istemez	Devr-i Kebîr	Beste		Uşşâk	
624.	102a [100a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ne dem ki hüsnüne ol mehveşin nazar ederiz	Zencîr	Beste		Uşşâk	
625.	102a [100a]	--./.---/--./.--- Kon açılayım bilsin her râzımı cânânım	Berfeşân	Beste		Uşşâk	
626.	102b [100b]	..--/..--/..--/..- Şemmedir matlabımız zülf-i semen bûyundan		Beste		Uşşâk	
627.	102b [100b]	-.--/-.--/-.--/-.- Ney nevâ eyler kemân iñler döger def sînesin	Hafîf	Beste		Uşşâk	
628.	102b [100b]	.-.-/..--/.-.-/..- O çârşûdaki nakd-i niyâze bakmazlar	Muhammes	Beste		Uşşâk	
629.	102b [100b]	--./.--./.--./.-- Bir râyiḥa duydum ham-ı zülf-i siyehiñde	Hafîf	Beste		Uşşâk	
630.	102b [100b]	-.--/-.--/-.--/-.- Câm-ı laʿliñ ṣun pey-â-pey hâtır-ı mestâne yap	Çenber	Beste		Uşşâk	
631.	102b [100b]	Bakılmaz ʿârız-ı pür-tâbına ol mâh-ı tâbânıñ	Nîm-devr	Beste		Uşşâk	
632.	102b [100b]	-.--/-.--/-.--/-.-	Devr-i Revân	Beste		Uşşâk	

		Fitne tarz-ı gamze ki meftûn-ı ḥayrân sen nesin					
633.	102b [100b]	Bezm-i ümmîde gelse o meh bir dem eylesek	Ḥafîf			Uşşâk	
634.	103a [101a]	-.--/-.--/-.--/-.- Feyz-i ʿaşkıñla cihânda kesb-i şân etsem gerek	Hafîf	Beste	Tanbûrî	Uşşâk	Âsım
635.	103a [101a]	Kâküldeki bu müşk hatâ vü hotende yok	Berfeşân	Beste	Kürkcü	Uşşâk	
636.	103a [101a]	.---/.---/.---/.--- Ṣakın tâb-ı nigehden rûyuna zülfüñ nikâb etme	Semâʿî	Şarkı		Uşşâk	
637.	103a [101a]	.---/.--- Beni terk etdi sultânım	Devr-i Revân	Şarkı		Uşşâk	
638.	103a [101a]	-.--/-.--/-.--/-.- Haylî dem zencîr-i ʿaşkın zülfünüñ mecnûnuyum		Semâ'î		Uşşâk	Ârif
639.	103b [101b]	-.--/-.--/-.--/-.- Pâdişâh-ı ʿişvesin iklîm-i ḥüsn ü ân seniñ		Nakş Semâʿî		Uşşâk	Nûrî
640.	103b [101b]	.---/.---/.---/.--- Hezârân şîve ile ṣabrım ol mehpâre almışdır		Semâ'î		Uşşâk	
641.	103b [101b]	--./.--./.--./.-- Bildim ki seni ḥüsn ile yektâsın efendim		Semâ'î		Uşşâk	
642.	103b [101b]	.---/.---/.-- Cemâliñ gülşeninde bu saʿâdet		Semâ'î		Uşşâk	
643.	103b [101b]	Dilâ cûnem dilâ cûnem dilâ cûn (F)		Semâ'î	Acemler	Uşşâk	
644.	104a [102a]	Men ʿâşıkım ol nev-cevân beni harâb eder misin		Semâ'î		Uşşâk	
645.	104a [102a]	--./.--./.--./.-- Gâhî ki eder turresi dâmânıñı çîde		Semâ'î		Uşşâk	Cevrî
646.	104a [102a]	--./.--./.--./.-- Cânâ bu kadar cevr-i firâvân saña düşmez		Semâ'î		Uşşâk	
647.	104a [102a]	--./.--./.--./.-- Ol sîm-beden câme degişmekden uşanmaz		Semâ'î		Uşşâk	
648.	104a [102a]	--./.--./.-- Ey gonce-i gülzâr-ı letâfet		Semâ'î		Uşşâk	
649.	104a [102a]	-.--/-.--/-.--/-.- Bâg-ı ʿâlemde gül-i ruhsâra şebnem olmadık		Semâ'î	Tanbûrî	Uşşâk	
650.	104b [102b]	--./.--./.--./.-- ʿÂlem ne çeker ol bûy-ı şimşâdıñ elinden		Semâ'î		Uşşâk	

	105a [103a]	Boş					
	105b [103b]	Boş					
651.	106a [104a]	-.--/-.--/-.--/-.- Âşikâr eyle şikârı semt-i vuṣlat-sâza çık	Çenber	Beste		Beyâtî	
652.	106a [104a]	.---/.---/.---/.--- Dil-i âvâreniñ hâli diger-gûn oldu gitdikçe	Çenber	Beste		Beyâtî	
653.	106a [104a]	-.--/-.--/-.--/-.- Rûşen olmaz şâm-ı bahtım mihr-i vuṣlat nʾeylesin	Çenber	Beste		Beyâtî	
654.	106a [104a]	-.--/-.--/-.--/-.- Bugün meclisde bir âfet-i nigâh ʿişveger gördüm	Çenber	Beste		Beyâtî	
655.	106a [104a]	.---/.---/.---/.--- Bizi muʿtâd eden şevke o şûhuñ iltifâtıdır	Çenber	Beste		Beyâtî	
656.	106a [104a]	.---/.---/.---/.--- Muḥabbetiñ dilimi dâgdâr eder bir gün	Çenber	Beste		Beyâtî	
657.	106a [104a]	-.--/-.--/-.--/-.- Nâle etmezdim mey-i aşkıñla pür-cûş olmasam				Beyâtî	Naẓîm
658.	106b [104b]	--./.--./.--./.-- Âşüfte dile ʿârız-ı cânâna açılmış	Ḫafîf	Beste		Beyâtî	
659.	106b [104b]	-.--/-.--/-.--/-.- Gelmedin haylî zamândır haste-i hicrâne gel	Ḫafîf	Beste		Beyâtî	Nâşid
660.	106b [104b]	--./.--./.--./.-- Ey gamze söyle zaḫm-ı dilimden zebânım ol	Ḫafîf	Beste		Beyâtî	Azîz Efendi Ḥekîmbaşı
661.	106b [104b]	.---/.---/.---/.--- O tavrı o edâlar vardır ol mâh-ı dilârâda	Ḫafîf	Beste		Beyâtî	
662.	106b [104b]	-.--/-.--/-.--/-.- ʿAklımı yagma eden ol âfet-i devrândır	Ḫafîf	Beste		Beyâtî	
663.	106b [104b]	--./.--./.--./.-- Bak o nihâl-i ḥüsnüñe ân söylerim saña	Ḫafîf	Beste		Beyâtî	
664.	107a [105a]	.-./..--/.-./..- Bezmde câm-ı mey-i hoş-güvâr lâzımdır	Zencîr	Beste		Beyâtî	
665.	107a [105a]	Göñülde dâg-ı gam-ı ʿaşkı nihân buldum	Zencîr	Beste		Beyâtî	
666.	107a [105a]	--./.--./.--./.-- Meyl-i derûnum ol meh-i evc-i ṣafâyadır	Remel	Beste		Beyâtî	

667.	107a [105a]	--./.--./.--./.-- Dil zevk-i gam-ı ʿaşkı tamâm eylemek ister	Remel	Beste		Beyâtî	
668.	107a [105a]	-.--/-.--/-.--/-.- Lâleler bezm-i çemende câm-ı ʿişret gösterir	Devr-i Kebîr	Beste		Beyâtî	Bâkî
669.	107a [105a]	-.--/-.--/-.--/-.- Dil-rübâlar sen gibi hep böyle müstesnâ mıdır	Devr-i Kebîr	Beste		Beyâtî	
670.	107a [105a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ġonceye şol neşʾe kim çâk-ı girîbân etdirir	Darbeyn	Beste		Beyâtî	
671.	107a [105a]	.---/.---/.---/.--- Degil câm-ı mey açıldı gül-i bâgı tarab şimdi	Nîm-devr	Beste		Beyâtî	Naẓîm
672.	107b [105b]	Hatt-ı ruh-ı yâredir dikkat-i imʿânımız	Nîm-sakîl	Beste Nakş		Beyâtî	
673.	107b [105b]	Sünbülî sünbülî siyeh cânem hey cânem sultânem	Muhammes	Kâr	Hâce	Beyâtî	
674.	108a [106a]	--./.--./.--./.-- Çıkmaz derûn-ı dilden efendim muḥabbetiñ		Semâʿî		Beyâtî	
675.	108a [106a]	-.--/-.--/-.--/-.- Sâkiyâ ʿaks-i ruhuñla kâse-i mül güllenir		Semâʿî		Beyâtî	
676.	108a [106a]	--./.--./.--./.-- Âsâr-ı gazab var yine çeşm-i siyehiñde		Semâʿî		Beyâtî	Tanbûrî
677.	108a [106a]	Mî konem dîvanegî tâb-ı ser gavgâ şod (F)		Semâʿî		Beyâtî	
678.	108a [106a]	--./.--./.--./.-- Her dem ki nâz ile o melek-rû kelâm eder		Semâʿî		Beyâtî	
679.	108b [106b]	--./.--./.--./.-- Baht olsa müsâʿid leb-i handânını öpsem		Semâʿî		Beyâtî	
680.	108b [106b]	..--/..--/..--/..- Bakmasam rûy-ı ʿarak-nâkına dil tîrelenir		Semâʿî		Beyâtî	
681.	108b[106b]	.---/.---/.---/.--- Dil-i ʿâşıklarıñ bend etmede bir pehlevânsın sen		Semâʿî		Beyâtî	
682.	108b [106b]	--./.--./.--./.-- Öldürdü gamzeñ beni kurbânıñ oldugum		Semâʿî		Beyâtî	
683.	108b [106b]	-.--/-.--/-.--/-.- Mâʾil olmaz gönlümüz ol bî-vefâdan gayrıya		Semâʿî		Beyâtî	
684.	108b [106b]	-.--/-.--/-.--/-.- Nüktedânsın nev-cevânsın hûbsun mergûbsun		Semâʿî		Beyâtî	

685.	109a [107a]	--./.--./.--./.-- Ḥayrân iken letâfet-i ḥüsn-i edâsına		Semâʿî		Beyâtî	
686.	109a [107a]	-.--/-.--/-.--/-.- Meclisimiz kûşe-i meyhânedir		Semâʿî		Beyâtî	
687.	109a [107a]	--./.--./.--./.-- Bir mugbeçeniñ şîve-i reftârına düşdüm		Semâʿî		Beyâtî	
688.	109a [107a]	..--/..--/..- Bilmedim kadr-i viṣâl-i yâri		Semâʿî		Beyâtî	
689.	109a [107a]	.-.-/..--/.-.-/..- Misâl-i jâle gül-i şevke feyz-i ter veririz		Semâʿî		Beyâtî	
690.	109b [107b]	.-.-/..--/.-.-/..- Ruhuñ ki şerm ile eyler nikâb-ı âb-zede		Semâʿî		Beyâtî	
691.	109b [107b]	--./.--./.--./.-- Cânâ ruh-ı âliñde neẕâre güle döndü		Semâʿî		Beyâtî	
692.	109b [107b]	.-.-/..--/.-.-/..- Bakılmaz ol perî-ẕâtıñ sitem-menişligine		Semâʿî		Beyâtî	
693.	109b [107b]	--./.--./.--./.-- Gel bezm-i meye lutf u kerem kıl sözüm üzre		Semâʿî		Beyâtî	
694.	109b [107b]	.---/.---/.---/.--- Şarâb-ı laʿl-i nâbinden şehâ bir cürʿalık versen		Semâʿî		Beyâtî	
695.	110a [108a]	.-.-/..--/.-.-/..- Göñül ki sînede sensiz garîb imiş cânâ	Zencîr	Beste		ʿArazbâr	
696.	110a [108a]	--./.--./.--./.-- Serhoş olurum laʿl-i leb-i yâr añılsa	Remel	Beste		ʿArazbâr	Râ’if
697.	110a [108a]	--./.--./.--./.-- Şemşîrini takınca ne hoşdur o bel ince	Remel	Beste		ʿArazbâr	Sâmî
698.	110a [108a]	-.--/-.--/-.--/-.- Müşk-i çîn yazdım yañıldım zülfüne kıldım hatâ	Çenber	Beste		ʿArazbâr	Nazîm
699.	110b [108b]	.---/.---/.---/.--- Bir âteş-pâre çıkdı tıfl-ı dil benden ırâg olsun	Devr-i Revân	Semâʿî		ʿArazbâr	Raḥmî
700.	110b [108b]	-.--/-.--/-.--/-.- Düşdü göñlüm bir kad-i bâlâya gözler görmedeñ		Semâʿî		ʿArazbâr	
701.	110b [108b]	--./.--./.--./.--	Semâʿî	Şarkı		ʿArazbâr	

		Gülzâra şalın mevsimidir geşt-i güẕârıñ					
702.	110b [108b]	.---/.---/.---/.--- Mübârek ola sultânım yine ʿîd-i saʿîd oldu	Devr-i Revân	Semâʿî		ʿArazbâr	
703.	110b [108b]	--./.--./.--./.-- Öldürdü beni ol (…) koyunca		Semâʿî		ʿArazbâr	
704.	110b [108b]	--./.--./.--./.-- ʿAklım alıp bu bendeñi mecnûn eder misin		Semâʿî		ʿArazbâr	Râʾif
705.	111a [109a]	.-.-/..--/.-.-/..- O şûha ʿarz-ı niyâz etmege şitâb ederim		Semâʿî		ʿArazbâr	
706.	111a [109a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ẕülfüne pâ-bend olan üftâdeniñ vây ḥâline		Semâʿî		ʿArazbâr	Ḥıfẓî
707.	111a [109a]	.---/.---/.---/.--- Nice âh etmeyem ol nâzenînimden yasag oldum		Semâʿî	Portakal Çavuş	ʿArazbâr	
	111b [109b]	Boş					
708.	112a [120a]	-.--/-.--/-.--/-.- Teng-i (…) câme-i ser-târıñ açsın sînesin	Çenber	Beste		Hüseynî	
709.	112a [120a]	Eyleyip çîde taraf-ı dâmânı	Berfeşân			Hüseynî	
710.	112a [120a]	Nen nen dir dir ten tâ nâ dir nî tâ nâ dir nî (F)	Hafîf	Kâr		Hüseynî	
711.	112b [120b]	..--/..--/..--/..- Tîgine hançerine gamze-i mestânesine		Semâʿî		Hüseynî	
712.	112b [120b]	-.--/-.--/-.--/-.- Talʿatıñ devr-i kamerde mihr-i ʿâlem-tâb eder		Nakş Semâʿî		Hüseynî	Nâfiẓ
713.	112b [120b]	Zülf ü külâhı verdi halel Magrib ü Fasa		Semâʿî		Hüseynî	Nedîm
714.	112b [120b]	Çeşm-i bed-keş çeşm-i mest nerest (F)		Semâʿî		Hüseynî	
715.	112b [120b]	..--/..--/..--/..- Sûzişim etme füzûn ḥüsnüne zînet verme		Nakş Semâʿî		Hüseynî	
716.	113a [121a]	..--/..--/..--/..- Tîr-i ebrû-yı siyehkârına kurbân olayım		Nakş Semâʿî		Hüseynî	Nedîm
717.	113a [121a]	.-.-/..--/.-.-/..- Bilir murâdımı dilber lisâna gelmese de		Semâʿî		Hüseynî	
718.	113a [121a]	--./.--./.--./.-- Tûl-i emelde kaldı göñül zülf-i yâr ile		Semâʿî		Hüseynî	
719.	113a [121a]	.-.-/..--/.-.-/..-		Semâʿî		Hüseynî	

		Hezâr şevk-i sürûr ile o yâre yalvarmalıyım					
720.	113a [121a]	.---/.---/.---/.--- Hat-âver olsa da yâriñ yine ḥüsn-i müsellemdir		Semâʿî		Hüseynî	
721.	113a [121a]	.-.-/..--/.-.-/..- Göñüller ugrusu bir yâr-i bî-amânım var		Semâʿî		Hüseynî	
722.	113b [121b]	--./.--./.--./.-- Çün nahl-i semen dâmen-i yâre el uzatsam		Nakş Semâʿî		Hüseynî	
723.	113b [121b]	--./.--./.--./.-- Dök dîde[de]n eşk-i teri sermâye-sezâ olmaz		Semâʿî		Hüseynî	
724.	113b [121b]	Beyâ beyâ ki dil-i cân fedâ-yı tû bâd (F)		Semâʿî		Hüseynî	
725.	113b [121b]	..--/..--/..- Ey şeh-i kişver-i nâz u nahvet		Nakş Semâʿî		Hüseynî	
726.	113b [121b]	--./.--./.--./.-- Ey dil-i (…) ol perîveş bu ḥüsnle		Nakş Semâʿî		Hüseynî	Tâhir
727.	114a [122a]	Gelse dendânıñ ne dem ol laʿl-i handân üstüne	Muhammes	Beste		Bûselik	
728.	114a [122a]	-.--/-.--/-.--/-.- Gül gül olmuş bûseler ile yine gül-ruhlarıñ	Hafîf	Beste		Bûselik	
729.	114a [122a]	..--/..--/..--/..- Bir haber gelmedi ârâm-ı dil ü cânımdan	Çenber	Beste		Bûselik	Nazîm
730.	114a [122a]	.-.-/..--/.-.-/..- Göñül o turre-i müşgîn-kemende düşmüşdür	Zencîr	Beste		Bûselik	Nazîm
731.	114a [122a]	--./.--./.--./.-- Oldu bu göñül dolaşalı zülfüñe şeydâ	Muhammes	Beste		Bûselik	
732.	114a [122a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ol mehi seyr et hilâl-i ebrûsu semmûrdur	Hafîf	Beste		Bûselik	
733.	114b [122b]	.---/.---/.---/.--- Bu nâz u şîveden her giz ferâgat yok mu sultânım		Semâʿî		Bûselik	
734.	114b [122b]	..--/..--/..--/..- Henüz ey gonce-dehen reng-i ruhuñ tâze midir		Semâʿî		Bûselik	
735.	114b [122b]	--./.--./.--./.-- Söz gamzeye geçdi müje-i yâre karışmam		Nakş Semâʿî		Bûselik	Nâfiz
736.	114b [122b]	..--/..--/..--/..- Meded öldürdü beni derd-i gam-ı cânâne		Semâʿî		Bûselik	

737.	114b [122b]	--./.--./.--./.-- Ey dil heves-i zülf-i dilârâ mı edersin		Semâʿî		Bûselik	
738.	114b [122b]	--./.--./.--./.-- Aç sîne-i nesrîñi (…) kereminden		Semâʿî		Bûselik	
739.	115a [123a]	Niçün ol şâh-ı cihânım göricek bilmez beni		Semâʿî		Bûselik	
740.	115a [123a]	--./.--./.--./.-- Geh şîşeye geh câm-ı ziyâ-güstere ṣunma		Semâʿî		Bûselik	
741.	115a [123a]	--./.--./.--./.-- Her dîdede bir ṣûret ile cilve-nümâsın		Semâʿî		Bûselik	
	115b [123b]	Boş					
742.	116a-117a [124a]-[125a]	Yine bir şûh-ı cefâ-pîşe[715]		Kâr[716]		Bûselik-Aşîrân	
743.	117a [125a]	..--/..--/..--/..- O şehiñ gamze-i hûn-pâşına kurbân olayım	Çenber	Beste		Bûselik-Aşîrân	
744.	117a [125a]	--./.--./.--./.-- Güftâr-ı nâz u şîve-i cânâne râgıbız	Çenber	Beste		Bûselik-Aşîrân	
745.	117a [125a]	.-.-/..--/.-.-/..- Egerçi her büt-i hoş-lehçe dil-pesendimdir	Zencîr	Beste	Bornâz	Bûselik-Aşîrân	Vehbî
746.	117b [125b]	-.--/-.--/-.--/-.- Ḥasret-i ḥamyâze zîr etmiş hilâl kaşına	Muhammes	Beste		Bûselik-Aşîrân	
747.	117b [125b]	-.--/-.--/-.--/-.- Laʿliñ emdir ḥikmetiñ ṣorma dil-i şeydâ bilir	Çenber	Beste		Bûselik-Aşîrân	
748.	117b [125b]	--./.--./.--./.-- ʿArz-ı niyâzımız saña gerçi cemîledir	Ḥafîf	Beste		Bûselik-Aşîrân	
749.	117b [125b]	--./.--./.--./.- Rakkâs bu ḥâlet seniñ oynuñda mıdır	Ḥafîf	Beste		Bûselik-Aşîrân	Nedîm
750.	117b [125b]	.-.-/..--/.-.-/..- Niyâz idip gele ey dil o yâre yalvaralım	Ḥafîf	Beste		Bûselik-Aşîrân	

[715] Bestelenmiş Bahr-i Tavîl örneği olan bu eser, 116a'dan başlayıp 117a'da bitmektedir.

[716] Bu kâra "*Kâr-ı Çelebiler*" adı verilmiştir.

751.	117b [125b]	..--/..--/..--/..- Çeşm-i pür-şûrı fitendir bakışından belli	Ḥafîf	Beste		Bûselik-Aşîrân	Şâkir
752.	118a [126a]	-.--/-.--/-.--/-.- Gülşen-i kûyunda yârin bülbül-i şûrîdeyiz	Semâî	Şarkı	Kadrî	Bûselik-Aşîrân	
753.	118a [126a]	--./.--./.--./.-- Memnûnu idim ragbetim olsaydı benim de		Semâʿî		Bûselik-Aşîrân	Âgâh
754.	118a [126a]	--./.--./.--./.-- Sensiz cihânda ʿâşıka ʿişret revâ mıdır		Semâʿî		Bûselik-Aşîrân	Yaḥyâ Efendi
755.	118a [126a]	.---/.---/.---/.--- Gönül ol şûh-ı meh-ruhsârı gördüm		Semâʿî		Bûselik-Aşîrân	
756.	118a [126a]	--./.--./.--./.-- Ey büʾl-heves-i ʿaşkın ile saña ne oldu		Semâʿî		Bûselik-Aşîrân	
757.	118a [126a]	Deme güzeller içre resm-i nâzı bilmezler		Semâʿî		Bûselik-Aşîrân	
758.	118b [126b]	Mestâne birûn âmed hûrşîd-i men ez-hâne (F)		Semâʿî		Bûselik-Aşîrân	
759.	118b [126b]	.---/.---/.---/.--- Gönüller meşrebince bir büt-i devr-i zamânsın sen				Bûselik-Aşîrân	
760.	118b [126b]	--./.--./.--./.-- Cânım diyerek ol perîyi sîneye çekdim				Bûselik-Aşîrân	
761.	118b [126b]	..--/..--/..--/..- Açıl ey gonce-dehânım saña gül gül dediler				Bûselik-Aşîrân	Rıf'at
762.	119a [127a]	..--/..--/..--/..- Gönül endîşe-i gîsû-yı dilârâdan geç	Zencîr	Beste		Büzürg	
763.	119a [127a]	--./.--./.--./.-- Hûbân seniñle leyl ü nehâr istinâs eder	Berfeşân	Beste		Büzürg	
764.	119a [127a]	ʿAşkıñla hevâlandı bî-lâneligim gel gör	Hafîf	Beste		Büzürg	Vehbî
765.	119a [127a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ḥüsnüñe ser-tâ-ser ʿâlem gerçi ʿâşıkdır begim	Hafîf	Beste		Büzürg	
766.	119a [127a]	..--/..--/..--/..- Tevbeler etdim ise cürm ü hatâ bir iki üç		Semâʿî		Büzürg	
767.	119b [127b]	-.--/-.--/-.--/-.- Vakt-i ṣubḥ oldu pür olsun kûşe-i meyhâneler		Semâʿî		Muhayyer	

768.	119b [127b]	--./.--./.--./.-- ʿAklım alalı nâz ile ol şûh-ı cefâ-cû	Ḍarbeyn	Beste		Muhayyer	
769.	119b [127b]	..--/..--/..- Nice bir kûşede hamûş olayım	Nîm-sakîl	Beste		Muhayyer	
770.	119b [127b]	.-.-/..--/.-.-/..- Gönül düşüp ham-ı gîsû-yı yâre kalmışdır	Zencîr	Beste		Muhayyer	Sırrî
771.	119b [127b]	Dü yârî zîrek ez bâde gehî dü menî (F)		Nakş Semâʿî		Muhayyer	
772.	119b [127b]	--./.--./.--./.-- Sâkî mey ü ney gerçi ṣâfâ-yı ezelîdir		Semâʿî		Muhayyer	
773.	120a [128a]	--./.--./.--./.-- Yâr başşa kadem dîde-i giryânıma minnet				Muhayyer-Kürdî	
	120b [128b]	Boş					
774.	121a [129a]	-.--/-.--/-.--/-.- Öp ruhuñ hat-ı siyeh olsa da mâniʿ degil	Çenber	Beste		Muhayyer-Kürdî	
775.	121a [129a]	.---/.---/.---/.--- Ferâmuş etmesin dil gûşiş ü ibrâm kereminden	Zencîr	Beste		Muhayyer-Kürdî	
776.	121a [129a]	.---/.---/.---/.--- Gül-i ruhsâr-ı âliñ ṣolmasın dâʾim güşâd olsun		Semâʿî		Muhayyer-Kürdî	
777.	121a [129a]	--./.--./.--./.-- Âzâde-i ḥâl oldu o pür-tâb-ı ʿiẕârı		Semâʿî		Muhayyer-Kürdî	
	121b [129b]	Boş					
778.	122a [130a]	Hayâl-i rûy-ı tû gerd be-güẕared be-gülşen-i çeşm (F)	Sakîl	Kâr	Antâbî	Muhayyer-Bûselik	Ḥâfıẓ
779.	122a [130a]	--./.---/.---/- Mestâne nigeh ki gâh gâh eylersin	Ḍarbeyn	Beste		Muhayyer-Bûselik	
780.	122a [130a]	-.--/-.--/-.--/-.- Bir tarafdan baht durmaz dâʾimâ yüz döndürür				Muhayyer-Bûselik	
781.	122a [130a]	.-.-/..--/.-.-/..- Gönül siper-i ser-i zülf-i yârdır şimdi	Zencîr	Beste		Muhayyer-Bûselik	
782.	122b [130b]	.-.-/..--/.-.-/..- Hayâl-i ʿârızıñ çıkmaz dü-çeşm-i hûn-feşânımdan		Semâʿî		Muhayyer-Bûselik	

783.	122b [130b]	--./.--./.--./.-- Ol şâh-ı kerem bendeler[e] kıldı ʿatâlar		Semâʿî		Muhayyer-Bûselik	
784.	122b [130b]	.-.-/..--/.-.-/..- Hayâl-i ʿâşıka bûs-ı kenâra gelmez imiş		Semâʿî		Muhayyer-Bûselik	
785.	122b [130b]	--./.--./.--./.-- Çeşmiñle seniñ böyle siyeh meyl-i füsûndur		Semâʿî	Hatibzâde	Muhayyer-Bûselik	
786.	123a [131a]	Hey bütî dârem ki gerdî yâr vây hey hey hey (F)	Muhammes	Kâr	Hâce	ʿAcem	Ḥâfız Şîrâzi
787.	123a [131a]	ter dim diller ler dir ten ter dellâ nâ dir dir ten (F)	Ḥafîf	Kâr	Hâce	ʿAcem	Câmî
788.	123b [131b]	Bir şeh ki tâcdârân olmakda hâk-ı râhı	Akṣak Fâhte	Beste		ʿAcem	
789.	123b [131b]	.-.-/..--/.-.-/..- Sabâ ki dest ura ol zülf müşk-i nâb kokar	Ḥafîf	Beste		ʿAcem	Nedîm
790.	123b [131b]	.-.-/..--/.-.-/..- Alıp yine eline mutribâ çegâneleriñ	Zencîr	Beste		ʿAcem	
791.	123b [131b]	--./.--./.--./.-- Bir şûha ʿâşıkım baña biñ mekr ü âl eder	Ḥafîf	Beste		ʿAcem	
792.	123b [131b]	--./.--./.--./.-- Nezẓâre kıl göñül o büt-i mâh-ı talʿata	Ḥafîf	Beste		ʿAcem	
793.	123b [131b]	--./.--./.--./.-- Gözüm ki kana boyandı şarâbı nʾeyleyeyim	Ḥafîf	Beste		ʿAcem	
794.	124a [132a]	.---/.---/.---/.--- O şûh-ı mülk-i nâz ʿuşşâkını dil-haste eyler hep	Çenber	Beste		ʿAcem	Tâhir
795.	124a [132a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ârzû etsem ʿaceb mi zülf-i yâre şâneveş	Çenber	Beste		ʿAcem	Tâhir
796.	124a [132a]	.---/.---/.---/.--- Görüp ʿaks-i leb-i dildâr mirʾât-ı süveydâda		Semâʿî	Çorbacızâde	ʿAcem	
797.	124a [132a]	-.--/-.--/-.--/-.- Çekmem el biñ cevr ederse ol şeh-i bî-dâddan	Şarkı Devr-i Revân	Semâʿî		ʿAcem	Râşid
798.	124a [132a]	Serv-i gülzâr ez kadem yâ kâmet dil çeşt în (F)		Semâʿî		ʿAcem	
799.	124b [132b]	--./.--./.--./.-- Meclisde gece kâmet-i cânâne şarılsam		Semâʿî		ʿAcem	
800.	124b [132b]	--./.--./.--./.-- Mestâne hırâm eylese ol serv-i hırâmân		Semâʿî		ʿAcem	
801.	124b [132b]	..--/..--/..--/..-		Semâʿî		ʿAcem	

		Ruhların seyr edelim berg-i gül -i ter yerine					
802.	124b [132b]	--./.--./.--./.-- Hep nâle-i ṣad-nüktem o tannâza degil mi		Semâʿî		ʿAcem	
803.	124b [132b]	--./.--./.--./.-- Ey gonce-dehen âh-ı seḥerden ḥaẕer eyle		Semâʿî		ʿAcem	
804.	125a [133a]	--./.--./.--./.-- Fikr-i hat ile ʿazm-i çemendir murâdımız	Remel	Beste		Acem-Aşîrân	
805.	125a [133a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ḳande varsa ʿâşık-ı bîçâre cânânıñ arar	Ḥafîf	Beste		Acem-Aşîrân	Naḥîfî
806.	125a [133a]	--./.--./.--./.-- Geldi peyâm-ı vaṣlı o şûhuñ muḥâl ilen	Muhammes	Beste		Acem-Aşîrân	
807.	125a [133a]	Yâ men kesî cismü'd-dünâ vü hürremü'l-'aynü'r-rakkâ (A)	Ḍarbeyn	Beste		Acem-Aşîrân	
808.	125a [133a]	Cân [u] ten nitekim ola tende	Ḍarbeyn	Beste		Acem-Aşîrân	Münîb
809.	125b [133a]	--./.--./.--./.-- Ser vermek olur sırrı ʿayân eylemek olmaz		Semâʿî	Itrî	Acem-Aşîrân	
810.	125b [133b]	--./.--./.--./.-- Ey ʿaklım alan dilber-i mümtâz-ı cihânım		Semâʿî		Acem-Aşîrân	
811.	125b [133b]	.-.-/..--/.-.-/..- Bileydi dil gibi dilber gamı cihân nicedir		Semâʿî		Acem-Aşîrân	İşmetî
812.	125b [133b]	..--/..--/..--/..- Neşʾe vü nâz ile ol gonce-i handân geliyor		Semâʿî		Acem-Aşîrân	
	126a [134a]	Boş					
813.	126b-127a [134b]-[135a]	-.--/-.--/-.--/-.- Câm-ı Cem nûş eyle ey Cem bu firengistândır		Şarkı		ʿArazbâr	Cem
814.	127b [139b]	--./.--./.--./.-- Çeşm-i siyehiñ mest mi yâ gamze mi bilsem	Ḍarbeyn	Beste		Evc	
815.	127b [139b]	Şeydâ-ter eyledi beni huy-kerde gerdeniñ	Muhammes	Beste		Evc	Vehbî
816.	127b [139b]	.---/.---/.---/.--- Tegâfül dîde-i cevrim o şûh-ı nâz-perverden	Nîm-devr	Beste		Evc	
817.	127b [139b]	.-.-/..--/.-.-/..- Gelirse meclise ol âfet-i cihânı görüñ	Ḥafîf	Beste		Evc	

818.	127b [139b]	--./-.--./.--./-.- Çok mu figânım ol gül-i zîbâ hırâm içün	Remel	Beste	Dilḥayât	Evc	
819.	127b [139b]	--./.--./.--./.-- Kûyuñ ki seniñ pâdişehim kıble-i cândır	Remel	Beste		Evc	
820.	127b [139b]	-.--/-.--/-.--/-.- Nergis-i mahmûruñ açmış şîve-i mestâneden	Muhammes	Beste		Evc	
821.	127b [139b]	-.--/-.--/-.--/-.- Şorma gel ḥâlim benim kim yârdan ayrılmışım	Muhammes	Beste		Evc	
822.	128a [140a]	.-.-/..--/.-.-/..- Ẓiyâ-yı mihr edip neşve-i şarâb saña	Zencîr	Beste		Evc	
823.	128a [140a]	-.--/-.--/-.--/-.- ʿÂşıkım ʿâşık saña et âfet-i cân bilmiş ol	Düyek	Beste	Cemâlî	Evc	
824.	128a [140a]	.---/.---/.---/.--- Cihân ḫayrân-ı dîdârıñ esîr-i talʿatıñ âfâk		Semâʿî		Evc	Nedîm
825.	128a [140a]	.---/.---/.---/.--- Yakıldı ḥâtırım göñlüm harâb oldu göñül bilmez	Devr-i Revân	Şarkı		Evc	
826.	128a [140a]	.---/.---/.---/.--- Esîr-i zülfüñüm kâkül-perîşân bir efendimsin	Devr-i Revân			Evc	
827.	128a [140a]	-.--/-.--/-.--/-.- Meyl edip bir nahl-i nâza olmuşum efgendesi	Devr-i Revân	Şarkı		Evc	Fâik
828.	128b [140b]	Men bende-i ân leb ân mî kon tû em (F)		Nakş Semâ'i	Acemler	Evc	
829.	128b [140b]	--./.--./.--./.-- Ṣabr eyleyemem ol güle cânım demedikçe		Semâʿî		Evc	
830.	128b [140b]	Bize sûz-ı dilden ol meh yanarak saña şikâyet etdi		Semâʿî		Evc	
831.	128b [140b]	.-.-/..--/.-.-/..- Niçin remîdedir ol şûh câna yaklaşmaz		Semâʿî		Evc	
832.	128b [140b]	--./.--./.--./.-- Mest etdi beni dâʾire-i sâgar mı nedir bu				Evc	
833.	128b [140b]	Gencî vü kitabî vü harîfî du se yek-reng (F)		Semâʿî	Hâce	Evc	
834.	128b [140b]	..--/..--/..--/..- Her ser-i zülfe deger el tene ten nâ dir dir		Semâʿî		Evc	
835.	128b [140b]	Emdirmege bize lebiñ gam çeker misin		Semâʿî		Evc	

836.	128b [140b]	--./.--./.--./.-- Bûs eyler iken dâmenini pâyına düşdüm		Semâʿî	Tabʿî	Evc	
837.	128b [140b]	Kûşe-i çeşm-i yârede gamzeñe der-kemîn olur		Semâʿî		Evc	
838.	128b [140b]	--./.--./.--./.-- Sâkî ko biraz kâm alalım bezm-i cihândan		Semâʿî		Evc	
	129a [141a]	Boş					
839.	129b [141b]	Ez-gül'izâr rengîn hoş-bû-yı cân-fezâ hem (F-T)		Nakş Semâʿî		Evc	
840.	129b [141b]	--./.--./.--./.-- Çâr-pâre olup rakş ile kıldıkda terâne		Semâʿî		Evc	
841.	129b [141b]	-.--/-.--/-.--/-.- Âteş-i ʿaşkıñla sûzânım meded ey bî-vefâ	Devr-i Revân	Şarkı		Evc	
842.	129b [141b]	*11'li Hece Ölçüsü* Henüz oldum bir telegin (?) meftûnı	Devr-i Revân	Şarkı		Evc	
843.	130a [142a]	*8'li Hece Ölçüsü* Gördüm bir gonce-i ṣahbâ	Ṣofyân	Şarkı		Evc	
844.	130a [142a]	*8'li Hece Ölçüsü* Cânım seni gülüm seni	Devr-i Revân	Şarkı		Evc	
845.	130a [142a]	*8'li Hece Ölçüsü* Yazıldı nagme-i ḥâlim	Devr-i Revân	Şarkı		Evc	
	130b [142b]	Boş					
	131a [143a]	Boş					
	131b [143b]	Boş					
846.	132a-136a [144a]-[148a]	Bu varaklar arasında "*Kûçek Hevâ*" başlığı altında "Köçekçe" formunda yazılmış olabileceği düşünülen bir eser bulunmaktadır. Bu eser, "ortaoyunu"na da benzer. Oyun; Kûçek, Kûçekçi ve Pişekâr adlı üç kişi arasında geçmektedir. Bu üç kişinin diyalogları arasına serpiştirilmiş farklı makamlarda söylenen toplam16 adet Şarkı ve Türkü vardır.					
	136b [148b]	*Şarkı Fihristi* yer alır.					
847.	137a [149a]	-.--/-.--/-.--/-.- Seyre çıkmış ey güzel rûy-ı zemîn-i meh-pâre		Şarkı		Arazbâr	Fâzıl
848.	137a [149a]	*11'li Hece Ölçüsü* Benim sevdicegim ʿAlîdir ʿAlî		Şarkı		Arazbâr	
849.	137b [149b]	*8'li Hece Ölçüsü*		Şarkı		Arazbâr	

		Oyna çıkınca ol âfitâb[717]					
850.	137b [149b]	*8'li Hece Ölçüsü* Ben seni sevdim ezelden		Şarkı		Arazbâr	
851.	138a [150a]	--./.--./.--./.-- Vaʿd etmiş idin ey gül-i ter vakt-i şitâda		Şarkı	Miskâlî	Arazbâr	Ârif
852.	138a [150a]	-.--/-.--/-.- Bakmadın bir kerre ḥâl-i zâra âh		Şarkı	Miskâlî	Arazbâr	Fennî
853.	138b [150b]	Her gören üftâde olmuş bilmez cânânesin		Şarkı		Arazbâr	Zihnî
854.	139a [151a]	Ḥüsnü mehtâb bir nev-cevân		Şarkı	Mûsikârî	Arazbâr	
	139b [151b]	Boş					
855.	140a [153a]	*11'li Hece Ölçüsü* ʿAcem kızı ne bakar[sın] kuleden		Şarkı		Sıfahân	
856.	140a [153a]	*8'li Hece Ölçüsü* Güzeller içre nâmıñ var		Şarkı		Sıfahân	
857.	140b [153b]	*11'li Hece Ölçüsü* Ufacık memeler beni kandırır		Şarkı		Sıfahân	
858.	140b [153b]	*11'li Hece Ölçüsü* Â kız nedir bu güzellik hep sende		Şarkı	Tanbûrî	Sıfahân	
859.	141a [154a]	*11'li Hece Ölçüsü* Mâh yüzüne bakmak ile doyulmaz		Şarkı		Sıfahân	
860.	141a [154a]	*11'li Hece Ölçüsü* Bahçenizde bülbül müdür şakıyan		Şarkı		Sıfahân	
861.	141b [154b]	*11'li Hece Ölçüsü* Rakkâşlarda olmuş peydâ		Şarkı	Mûsikârî	Sıfahân	
862.	141b [154b]	-.--/-.--/-.--/-.- Şemʿ-i ruhsârında cânâ bu göñül pervânedir		Şarkı	Mûsikârî	Sıfahân	Ḥâfıẓ
863.	142a [155a]	*8'li Hece Ölçüsü* Niçün â sevdigim niçün		Şarkı		Sıfahân	
864.	142a [155a]	-.--/-.--/-.- Reng-i rûyuñdan eder güller ḫicâb		Şarkı		Sıfahân	
865.	142b [155b]	*8'li Hece Ölçüsü*		Şarkı		Sıfahân	

[717] Bu esere, "*Kasap Havası*" adı verilmiştir.

		Hey agalar çeşm-i cellâd					
866.	142b [155b]	*11'li Hece Ölçüsü* Nazlı güzel baña teklîf eyledi	Sofyân	Ḳoşma		Sıfahân	
867.	142b [155b]	*11'li Hece Ölçüsü* Gökde uçan bölük bölük turnalar		Şarkı		Sıfahân	
	143a-145a [158a]-[160a]	Boş					
868.	145b [161b]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir dilbere mâʾil gönül		Şarkı		Şet-ʿArabân	
	146a [162a]	Boş					
	146b [162b]	Boş					
869.	147a [163a]	.---/.---/.---/.--- Cihânı laʿl-gûn eden sirişk-i erguvânımdır		Semâʿî		Mâhûr	
870.	147b [163b]	*8'li Hece Ölçüsü* Nazar etdi baʿz yârân		Şarkı	Tanbûrî	Mâhûr	
871.	147b [163b]	*8'li Hece Ölçüsü* Mâh yüzüne sürsem yüzüm		Şarkı		Mâhûr	Ḥâfıẓ
872.	148a [164a]	*11'li Hece Ölçüsü* Çıkabilsem sarâyınıñ köşküñe		Şarkı		Mâhûr	
873.	148a [164a]	*11'li Hece Ölçüsü* Edâsı cilvesi hoş dil-pesendim		Şarkı	Tanbûrî	Mâhûr	Fâzıl Enderûnî
874.	148b [164b]	*11'li Hece Ölçüsü* Gül mevsimi seyr edelim bahârı		Şarkı	Tanbûrî	Mâhûr	
875.	148b [164b]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir şûh-ı nev-edâdır		Şarkı		Mâhûr	
876.	149a [165a]	*8'li Hece Ölçüsü* Â İzmirli pek yoşmasın		Şarkı		Mâhûr	
877.	149a [165a]	*8'li Hece Ölçüsü* Aldı ʿaklım bir gonce-leb		Şarkı	Mûsikârî	Mâhûr	Adlî
878.	149b [165b]	-.--/-.--/-.--/-.- Sende nedir bu letâfet		Şarkı	Miskâlî	Mâhûr	
879.	149b [165b]	*8'li Hece Ölçüsü*		Şarkı	Mûsikârî	Mâhûr	

		Bu gece ey çeşm-i bâdâmım buyur ḥelvâmıza					
880.	150a [166a]	*8'li Hece Ölçüsü* Mâʾil oldum bir cevâna		Şarkı		Mâhûr	Kudsî
	150b [166b]	Boş					
	151a [167a]	Boş					
	151b [167b]	Boş					
881.	152a [168a]	-.--/-.--/-.- Dil saña efgendedir şâhım benim		Şarkı	Şâkir	Uşşâk	Şâkir
882.	152b [168b]	*8'li Hece Ölçüsü* Çıkma kapudan görürler amân amân		Şarkı		Uşşâk	
883.	152b [168b]	*8'li Hece Ölçüsü* Ne meşrebsin be hey cânım		Şarkı		Uşşâk	
884.	152b [168b]	*11'li Hece Ölçüsü* Atanıñ ṣuları çaglayıp akar		Şarkı		Uşşâk	
885.	153a [169a]	.---/.---/.---/.--- Ṣakın tâb u nigehden rûyuna zülfüñ nikâb etme	Devr-i Revân	Agır Şarkı		Uşşâk	Naḥîfî
886.	153a [169a]	--./.--./.--./.-- Dâmânıña yüz sürmege dil-teşne gedâyım	Semâʿî	Şarkı		Uşşâk	
887.	153a [169a]	*8'li Hece Ölçüsü* Beni terk etdi sultânım		Şarkı		Uşşâk	Sultân Ahmed
888.	153a [169a]	-.--/-.--/-.--/-.- Allar giymiş bugün ol yâr-i cefâ-cû el-amân		Şarkı		Uşşâk	
889.	153b [169b]	*8'li Hece Ölçüsü* Göñül nedir bilir misin	Sofyân	Şarkı		Uşşâk	
	154a [180a]	Boş					
	154b [180b]	Boş					
	155a [181a]	Boş					
	155b [181b]	Boş					
	156a [182a]	Boş					
890.	156b [182b]	*8'li Hece Ölçüsü* Ṣafâ geldiñ efendim sen		Şarkı	Tanbûrî	Nevâ	Tanbûrî
891.	156b [182b]	*8'li Hece Ölçüsü* Muntaẓırım teşrîfiñe		Şarkı	Tanbûrî	Nevâ	Tanbûrî

892.	156b [182b]	-.--/-.--/-.--/-.- Bir oñulmaz derde düştüm var mı eyâ çâresi		Şarkı	Şeydâ	Nevâ	
893.	157a [173a]	-.--/-.--/-.--/-.- Bâg-ı ümmîd-i hayâliñ bir gül-i raʿnâsıdır		Şarkı		Nevâ	Hâtif
894.	157b [173b]	-.--/-.--/-.--/-.- Gece gündüz âh u zâr ettigimiñ aṣlı budur		Şarkı	Şeydâ	Nevâ	Şeydâ
895.	157b [173b]	*8'li Hece Ölçüsü* Fındıklıñın bir cevânı		Şarkı	Kâtib	Nevâ	
896.	158a [174a]	*11'li Hece Ölçüsü* Yañagında gül-i ṣad-berg açılır		Şarkı	Tanbûrî	Sabâ	
897.	158a [174a]	*11'li Hece Ölçüsü* Bâd-ı ṣabâ melîl melîl gelirsin		Şarkı	Tanbûrî		
898.	158b [174b]	*8'li Hece Ölçüsü* O cevrden ey melek-sîmâ		Şarkı			
899.	158b [174b]	*8'li Hece Ölçüsü* Eşim var yoldaşım var		Şarkı			
900.	159a [175a]	ʿAceb var mı dünyâda ben gibi felek-zede (F-T)		Şarkı			
901.	159a [175a]	*8'li Hece Ölçüsü* Mevzûndur serv-kâmetiñ		Şarkı			
902.	159a [175a]	*8'li Hece Ölçüsü* Ne ḥâle giriftâr oldum		Şarkı			
903.	159a [175a]	.---/.--- Ne ḥûb halk eylemiş Bârî		Şarkı			
904.	159b [175b]	-.--/-.--/-.--/-.- Cânımıñ cân-pâresi bir nevâdadır sevdigim		Şarkı		Zemzeme	
905.	159b [175b]	.---/.--- Buyur evreng-i sultâna		Şarkı		Zemzeme	
906.	160a [176a]	*8'li Hece Ölçüsü* Yazdırayım fırâk-nâme		Şarkı			
907.	160a [176b]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir esmere gönül verdim		Şarkı			Tanbûrî
908.	160b [176b]	*8'li Hece Ölçüsü* Esip gelen seher yeli var dostumdan al haberi		Şarkı	Tanbûrî		

909.	160b [176b]	*11'li Hece Ölçüsü* Nâme geldi 'âşıkına sabâdan		Şarkı	Tanbûrî		
910.	161a [177a]	*8'li Hece Ölçüsü* Kurban olam o dilbere		Şarkı			Tanbûrî
911.	161a [177a]	Sevdiğim bir şûh-ı ra'nâ dilsitân		Şarkı			
912.	161b [177b]	*8'li Hece Ölçüsü* Gider isen eş olayım	Devr-i Revân	Şarkı			
913.	161b [177b]	*8'li Hece Ölçüsü* Gel benim serv ü bülendim		Şarkı			
914.	161b [177b]	*8'li Hece Ölçüsü* Kayada yalçın olaydım		Şarkı			
915.	162a [178a]	.---/.--- Sen ey şâh-ı hümâ-sâye		Şarkı			
916.	162a [178a]	*8'li Hece Ölçüsü* Bugün bir mâhtâb gördüm		Şarkı			
917.	162a [178a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ey benim tenim içinde gizli cânım pâresi		Şarkı			
918.	162b [178b]	*8'li Hece Ölçüsü* Şahâne gözler şahâne		Şarkı			
919.	162b [178b]	*8'li Hece Ölçüsü* Yagmur yagar yer yaş olur		Şarkı			
920.	162b [178b]	*13'lü Hece Ölçüsü* Bir âteşe düş olmuşum derûnum yanar		Şarkı			
921.	163a [179a]	*13'lü Hece Ölçüsü* Senin 'aşkınla a cânım düştüm dillere		Şarkı			
922.	163a [179a]	*8'li Hece Ölçüsü* Bana bir nev-haber var mı sabâ ol meh-cebînimden		Şarkı	Corcî		
	163b [179b]	Boş					
923.	164a [180a]	*8'li Hece Ölçüsü* Dil mest olur hûşyâr iken		Şarkı		Dügâh	
924.	164a [180a]	*8'li Hece Ölçüsü* Gel tezce ay dogmadan		Şarkı		Dügâh	
925.	164b [180b]	*7'li Hece Ölçüsü*		Şarkı			

		Vardım baktım uyanmış					
926.	164b [180b]	*5'li Hece Ölçüsü* Yalvardım evvel efendim tez gel		Şarkı		Hüseynî	
927.	164b [180b]	*8'li Hece Ölçüsü* Rehâ yok bu derd-i gamdan		Şarkı		Hüseynî-Aşîrân	
928.	165a [181a]	*8'li Hece Ölçüsü* Mir'âta kıl bir kez nazar		Şarkı	Bornâz	Hüseynî	
929.	165a [181a]	.---/.---/.---/.--- Sana benden efendim tuhfe-i cânım selâm olsun		Şarkı		Hüseynî	
930.	165a [181a]	*11'li Hece Ölçüsü* Karşıki dağda bir kuzu meler		Şarkı	İbrahim Çavuş	Hüseynî	
931.	165b [181b]	.---/.---/.---/.--- Bahâr erdi göñül bir dilber-i 'âlî-cenâb ister					
932.	165b [181b]	*8'li Hece Ölçüsü* İster ister cânım ister benim gönlüm seni ister		Şarkı	Kemânî Kırımî İbrahim Çavuş		
933.	165b [181b]	*8'li Hece Ölçüsü* İzmirli'nin endâmına		Şarkı			
934.	166a [182a]	*8'li Hece Ölçüsü* A pâşâm sensiz olamam cânım		Şarkı			
935.	166a [182a]	*8'li Hece Ölçüsü* Dostum bana gönderdi gül		Şarkı			
936.	166b [182b]	*11'li Hece Ölçüsü* Bir zülüflü 'aklım aldı mecnûnum		Şarkı			
937.	166b [182b]	*8'li Hece Ölçüsü* Genc-i firkât de sûzanım bi-mecâl ü bi-dermân		Şarkı		Gül'izar	
938.	166b [182b]	.---/.---/.-- Dü-çeşmin üzre ebrûlar kemândır		Şarkı			
939.	167a [183a]	-.--/-.--/-.- Sevdi dil bir şûh-ı sevdâ-yı latîf		Şarkı			
940.	167b [183b]	*11'li Hece Ölçüsü* Bir güzelin sevdâsı var başımda		Şarkı			
941.	167b [183b]	--./.--./.--./.-- Dil rûyuna bakmakdan usansın mı efendim		Şarkı			Saʿdî

942.	168a [184a]	*8'li Hece Ölçüsü* Şöhret buldu bir nev-cevân		Yürük Şarkı	Miskâlî	Hüzzâm	
943.	168a [184a]	*8'li Hece Ölçüsü* Pervâneyim cevlân etdim		Agır Şarkı		Hüzzâm	
944.	168b [184b]	.---/.--- Gönül 'aşkınla zâr oldu	Devr-i revân	Şarkı			Şâkir
945.	168b [184b]	*8'li Hece Ölçüsü* Böyle güzel sevilmez mi		Şarkı			Tanbûrî
946.	169a [185a]	-.--/-.--/-.--/-.- Yine bir sahrâya sayd-ı tıfl için oldum revân		Şarkı			
947.	169a [185a]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir cilveli hoş dilberdir		Şarkı			
948.	169b [185b]	.---/.---/.-- Safâ-yı hâtırım hîç sensiz olmaz		Şarkı			
949.	169b [185b]	-.--/-.-- Gel benim taze-cevânım		Şarkı			
950.	169b [185b]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir görüşde geldi neş'e		Şarkı	Tanbûrî		
951.	170a [186a]	.---/.--- Derûnum dâg dâg olsun	Devr-i Revân	Şarkı			Fâzıl
952.	170a [186a]	*5'li Hece Ölçüsü* Aşkınla her bâz		Şarkı			
953.	170a [186a]	*7'li Hece Ölçüsü* Bir cemâli mehtâb kıldı cigerim kebâp		Şarkı			
954.	170b [186b]	*11'li Hece Ölçüsü* A cânım gel açma sırr-ı pinhânı		Şarkı			Tanbûrî
955.	170b [186b]	*8'li Hece Ölçüsü* Kim görürse ol âfeti		Şarkı	Tanbûrî		Tanbûrî
956.	171a [188a]	*8'li Hece Ölçüsü* Kol kol olmuş hep güzeller		Şarkı			
957.	171a [188a]	*8'li Hece Ölçüsü* Gönül verdim bir cevâna		Şarkı	Mûsikârî		İlhâmî
958.	171b [188b]	.---/.---		Şarkı			Hâfız

		Bu dem zencîr-i gîsûdan					
959.	172a [189a]	.---/.---/.-- Tegâfül eyleme ahvâlimi bil		Şarkı		Bûselik-Aşirân	
960.	172a [189a]	.---/.--- Safâlar vaktidir şâhım		Şarkı		Bûselik-Aşirân	
961.	172b [189b]	.---/.---/.---/.--- Kime bülbül kime ‘âşıksın ey gül gülşenin kimdir		Şarkı			Fâ’ik
962.	172b [189b]	*8’li Hece Ölçüsü* Bak şu küçükden hevese		Şarkı			
963.	173a [191a]	*8’li Hece Ölçüsü* Müşkil imiş firâk-ı yâr		Şarkı			
964.	173a [191a]	-.--/-.-- Sevdigim serv-i İremdir		Şarkı			Şâkir
965.	173b [191b]	..--/..--/..--/..- Gene eyyâm bahar erdi hırâman olalım		Şarkı			Nâşid
966.	173b [191b]	*8’li Hece Ölçüsü* Dök zülfünü meydâna gel		Şarkı			Hıfzî
967.	174a [192a]	-.--/-.-- Sevdigim cân içre cânım		Şarkı		Gerdâniyye-Bûselik	
968.	174a [192a]	*8’li Hece Ölçüsü* Yosma rakkâs nâzik edâ				Gerdâniyye-Bûselik	
969.	174b [192b]	-.--/-.--/-.--/-.- Başka ‘âlem var bu mevsimde şitâ eyyâmıdır		Agır Şarkı	Mûsikârî		İzzet
970.	174b [192b]	-.--/-.--/-.--/-.- Nazar ettim bir dilbere		Yürük Şarkı	Mûsikârî		
	175a [193a]	Boş					
971.	175b [193b]	.---/.--- Gelip bu tarh-ı vâlâya		Şarkı		Kûçek	
972.	175b [193b]	*5’li Hece Ölçüsü* Bir dil-rübâdır pek hoş edâdır		Şarkı	Mûsikârî	Kûçek	Mûsikârî
973.	176a [194a]	*8’li Hece Ölçüsü* Deşt-i sahra da devrân		Şarkı	Mûsikârî	Beyâtî	

974.	176a [194a]	*8'li Hece Ölçüsü* Gördüm bir âfet devrânı		Şarkı		Beyâtî	
975.	176b [194b]	*5'li Hece Ölçüsü* Hüsnünü gördüm efendim sevdim begendim	Semâ'î	Şarkı			
976.	176b [194b]	.---/.---/.---/.--- Aceb ol şûh-ı mümtâzım		Şarkı			
977.	176b [194b]	.---/.---/.---/.--- Gel açıl ey gül-i ra'nâ cemâlin gülsitân olsun		Şarkı			
978.	176b [194b]	*8'li Hece Ölçüsü* Gel â nâzlım güle güle		Şarkı			
979.	177a [196a]	*11'li Hece Ölçüsü* Be hey elâ gözlü gül yüzlü yârim		Şarkı			
980.	177a [196a]	*8'li Hece Ölçüsü* Gâyet uzakdır varamam		Şarkı			
981.	177a [196a]	.---/.--- Sana derim be hey cânım		Şarkı			
982.	177a [196a]	-.--/-.--/-.--/-.- Nâr-ı hicrân ile ey şûh-ı cihân	Devr-i Revân	Şarkı			Esâd
983.	177b [196b]	*11'li Hece Ölçüsü* Bir güzele gönül verdim alamam		Şarkı			
984.	177b [196b]	*11'li Hece Ölçüsü* Hîç bahâr açılır mı zamansız	Devr-i Revân	Şarkı			
985.	178a [197a]	*11'li Hece Ölçüsü* Uzun servîlerden uzundur boyun		Şarkı			
986.	178a [197a]	Güzeller içre cânımsın		Şarkı			
987.	178a [197a]	*11'li Hece Ölçüsü* Âh güzeller şehenşâhı efendim		Şarkı	Tanbûrî		Tanbûrî
988.	178b [197b]	*8'li Hece Ölçüsü* Ey lebi mül saçı sünbül		Şarkı			
989.	178b [197b]	.---/.---/.-- Bugün şâdım ki yâr ağlar benimçün		Şarkı			
990.	179a [198a]	.---/.---/.---/.--- Hayâl-i rûy-ı dilber çeşm-i zam[ân]da nihânımdır		Şarkı	Tanbûrî		Ahmed Han

991.	179a [198a]	*8'li Hece Ölçüsü* Çün 'aşk ile yandı beden		Şarkı	Tanbûrî		Tanbûrî
992.	179b [198b]	*8'li Hece Ölçüsü* Ezelîdir bu 'aşk bende		Şarkı	Tanbûrî		Tanbûrî
993.	179b [198b]	*8'li Hece Ölçüsü* Teşrîfîni gözler dîdem cevr-i cefâ vakti degil		Şarkı			
994.	180a [199a]	*11'li Hece Ölçüsü* Bâg bahçeler güller ile donandı		Şarkı			
995.	180a [199a]	-.--/-.--/-.--/-.- Böyle hûn-rîz-i âfet görmüş degil çeşm-i cihân		Şarkı			
996.	180b [199b]	*8'li Hece Ölçüsü* Çıkalım sayd-ı şikâra		Şarkı	Tanbûrî		
997.	180b [199b]	*8'li Hece Ölçüsü* Gel dilber olalım şâd		Şarkı			
998.	180b [199b]	Gel aglatma bendeni lutf eyle şâhım		Şarkı			
999.	181a [200a]	*8'li Hece Ölçüsü* Salınıp nâz ile gelir		Şarkı			
1000.	181a [200a]	*8'li Hece Ölçüsü* Koy bâ[g]bân beklesin bâgı		Şarkı			
1001.	181a [200a]	*8'li Hece Ölçüsü* Ey benim gül yüzlü yârim		Şarkı			
1002.	181b [200b]	*11'li Hece Ölçüsü* Hayli demdir dîvâneyim ol yâre		Şarkı	Tanbûrî		Tanbûrî
1003.	181b [200b]	*8'li Hece Ölçüsü* Meclîse gel gönlüm eyle		Şarkı	Tanbûrî		Tanbûrî
1004.	181b [200b]	*8'li Hece Ölçüsü* Özümü 'aşka salmışım		Şarkı	Kassâmzâde		
1005.	182a [201a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ey cefâ-cû cevre mâ'il dil-rübâ küsdüm sana					Neşet Efendi
1006.	182b [201b]	*11'li Hece Ölçüsü* Seni seven murâdına erdi mi		Şarkı			
	183a [203a]	Boş					
1007.	183b [203b]	*11'li Hece Ölçüsü*		Şarkı	Tanbûrî	'Irâk	Tanbûrî

		Bildireydim âh u zârım dildâra					
1008.	184a [204a]	Cihânın mâhîdir ‘aklımı alan		Agır Şarkı	Mûsikârî	Baba Tâhir	
1009.	184a [204a]	*8’li Hece Ölçüsü* Cüdâ düştüm yârimden		Yürük Şarkı	Mûsikârî	Baba Tâhir	
1010.	184b [204b]	..--/..--/..- Nev-bahâr erdi safâ mevsimidir		Şarkı	Mûsikârî		Fâzıl
1011.	185a [205a]	Âh geldi nûr-ı ‘aynım şimdi		Şarkı	Tanbûrî	Şehnâz	Tanbûrî
	185b [205b]	Boş					
1012.	186a [206a]	-.--/-.--/-.--/-.- Âteş-i ‘aşkınla sûzânım meded ey bî-vefâ		Şarkı		Evc	
	186b [206b]	Boş					
1013.	187a [207a]	*8’li Hece Ölçüsü* Hüznümüz var eylerim âh		Şarkı	Tanbûrî	Müste’ar	
1014.	187a [207a]	*8’li Hece Ölçüsü* Begenirsen al yanına		Şarkı	Tanbûrî	Müste’ar	Tanbûrî
	187b [207b]	Boş					
1015.	188a [208a]	-.--/-.--/-.- Seyret ol şîrîn edânın hâlini	Devr-i Revân	Şarkı			Tanbûrî
	188b [208b]	Boş					
1016.	189a [209a]	Çünki sevmez idin ‘ömrüm ne gönlüm aldın		Şarkı	Şeydâ	Sûznâk	
1017.	189a [209a]	*8’li Hece Ölçüsü* Bugün ol âfet-i cihân		Şarkı	Mûsikârî	Sûznâk	Mûsikârî
	189b [209b]	Boş					
1018.	190a [210a]	-.--/-.--/-.--/-.- Ey nihâl-i ‘işve bir nevres-i fidânımsın benim		Şarkı		Muhayyer	Şeyh Gâlib
1019.	190a [210a]	*8’li Hece Ölçüsü* Hâlâ gönlüm bir güzelde		Şarkı	Tanbûrî	Muhayyer	Tanbûrî
	190b [210b]	Boş					
1020.	191a [211a]	*8’li Hece Ölçüsü* Bir ‘âşıkın olsa yâri		Şarkı	Tanbûrî	Acem	
1021.	191a [211a]	*8’li Hece Ölçüsü* Geçme güzel dilberinden		Şarkı	Tanbûrî	Acem	
	191b [211b]	Boş					

1022.	192a [212a]	*8'li Hece Ölçüsü* Bir nâzenîn şivekâra		Şarkı	Mûsikârî	Kürdî	
	192b [212b]	Boş					
1023.	193a [213a]	--./.--./.--./.-- Cünbiş edelim sevdicegim vakt-i zamândır	Semâ'i	Şarkı		Acem-Aşîrân	
	193b [213b]	Boş					
1024.	194a [214a]	*8'li Hece Ölçüsü* Gel ey şûh-ı siyeh-çerde		Şarkı		Acem-Bûselik	
	194b [214b]	Boş					
1025.	195a [215a]	*8'li Hece Ölçüsü* Nâz ile geldi meydâna	Çâr-darb	Şarkı			
	195b [215b]	Boş					
	196a	Boş					
1026.	196b	*8'li Hece Ölçüsü* Seyret ol şûh-ı fettânı		Şarkı	Mûsikârî		Mûsikârî
1027.	196b	*8'li Hece Ölçüsü* Düşdü gönül bir cevâna		Şarkı			Fennî
1028.	196b	*8'li Hece Ölçüsü* Ey serv-i gülzâr-ı vefâ niçin etdin bize cefâ		Şarkı			
1029.	196b	*8'li Hece Ölçüsü* Bu hasret kalmasın tende		Şarkı		Şevk-i Dil	
	197a	Boş					
1030.	197b	*8'li Hece Ölçüsü* Dinle sözüm ey dil-rübâ		Şarkı			İlhâmî
1031.	197b	--./.--./.--./.-- Hengâm-ı safâdır bu şeb ey mâh-ı cihân-tâb		Şarkı			Vâsıf
1032.	198a	*8'li Hece Ölçüsü* Benim serv-i hırâmânım		Şarkı		Arazbâr	
1033.	198a	*8'li Hece Ölçüsü* Sevdigim etti mürüvvet		Şarkı		Isfahânek	
1034.	198b	*8'li Hece Ölçüsü* Sensin beni eden meftûn		Şarkı		Gerdâniyye	
1035.	198b	.---/.---/.--		Şarkı		Şevk-âver	Hıfzî

		Kerem kıl ey şeh-i ‘âlî-pesendim					
1036.	199a	*8’li Hece Ölçüsü* Olalı ben sana bende		Şarkı		Arabân	Vâsıf
1037.	199a	.---/.--- Bütün ‘âlem sana bende		Şarkı		Hüzzâm	Hâfız
1038.	199b	-.--/-.--/-.--/-.- Nev-bahâr eyyâmı geldi ey gül bâg-ı merâm		Şarkı		Isfahânek	
1039.	199b	*8’li Hece Ölçüsü* Hakîkat var imiş sende		Şarkı		Hüzzâm	
1040.	200a	-.--/-.--/-.--/-.- Sen ne gülşenin eyâ zibâ-yı gülzârı vakâr		Şarkı		Cihân-ârâ	Vâsıf
1041.	200a	*8’li Hece Ölçüsü* Sevdigim bir nev-fidândır		Şarkı		Bûselik	
	200b	Boş					
1042.	201a	*8’li Hece Ölçüsü* Yâre hâlim ‘arz ederdim		Şarkı		Sûz-ı dil	
1043.	201a	*8’li Hece Ölçüsü* Seni ben cân ile sevdim		Şarkı		Sûz-ı dil	
	201b	Boş					
1044.	202a	*8’li Hece Ölçüsü* Aşkınla şimdi giriftâr		Şarkı		Arazbâr	
1045.	202b	*8’li Hece Ölçüsü* Aldı aklım bir cilvekâr		Şarkı	Hâfız		
1046.	202b	*8’li Hece Ölçüsü* Beni görme cevre lâyık		Şarkı			
1047.	203a	*5’li Hece Ölçüsü* Yolun bulamam		Şarkı		Şehnâz-Bûselik	
1048.	203a	*5’li Hece Ölçüsü* Yandım deminden		Şarkı		Hisâr-Bûselik	
1049.	203b	*8’li Hece Ölçüsü* Gördügümle ey gül-beden				Beyâtî	
1050.	203b	*7’li Hece Ölçüsü* Ey oglan emir misin		Şarkı		Şet-Arabân	

1051.	204a	*8'li Hece Ölçüsü* Göz süzerek bezme geldin		Şarkı		Isfahân	Nûrî
1052.	204a	*11'li Hece Ölçüsü* Şimdi sevdim ben seni ey dilrübâm		Şarkı		Isfahân	

EK 2: TRT Nota Repertuvarında Güfte Kayıtları

Dûrbînî-zâde'nin Güfte Mecmuası				**TRT REPERTUARI**					
Yer	**Bestekar**	**Makam**	**Usul**	**Bestekar**	**Makam**	**Usul**	**TRTREP No**	**Eser Adı/ Link**	**Ses Kaydı**
4a [2a]/2.	Hâce Abdulkâdir	Râst	Hafîf	Hoca Abdülkadir	Râst	Hafîf	4367	Ez şevk-i tü an zülf-i tü https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17371.html	-
5b [3b]/6.	Hâce	Râst	D.Revân	Şeştârî Murat Ağa	Buselik	Muhammes	10312	Sünbülî sünbülî sünbülî siyeh https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1905.html	-
				Hamparsum Limoncuyan	Hisarbuselik	Muhammes	4257	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6564.html	-
8a [6a]/14.	Zaharyâ	Râst	Çenber	Zaharyâ	Râst	Çenber	8847	Reng-i mevc-i âb-ı zümrütten boyandı câmesi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17856.html	-
8b [6b]/16.	-	Râst	Devr-i Revân	Şekerci Udi Cemil Bey	Mahur	Aksak	20322	Durmaz işler tâ ciğerde hançerinin yaresi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11841.html	-
				Zekâî Dede	Rast	Sengin Semai	3592	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17299.html	-
				Niyâzi Şengül	Sultaniyegah	Ağır Aksak	35191	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19576.html	-
11a [9a]/19.	-	Râst	-	Bolâhenk Nûri Bey	Râst	Ağır Aksak	7462	Mâilim bir nazlı yâre https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17700.html	+

15a [13a]/24.	Hâfız Post	Râst		Abdülkâdir-i Merâgi	Râst	Aksak Semai	4174	Ey mâh-ı men der mektebest... https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17356.html	-
15a [13a]/27.	Itrî	Râst	-	Itri	Râst	Aksak Semai	7953	Ne bülbül-sûz ne giriftâr-ı reng ü bû oluruz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18250.html	-
15a [13a]/29.	Itrî	Râst	-	Zekâî Dede	Acem	Aksak Semai	3956	Etmezem ikrâr aşkı saklarım cânım gibi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17.html	-
				Dede Ef.	Hicaz	Aksak Semai	3982	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5730.html	-
				Taşçızâde Recep Çelebi	Râst	Aksak Semai	2930	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17221.html	-
15b [13b]/34.	-	Râst	-	Abdürrahim Dede	Râst	Yürük Semai	2373	Bir yüzden idi yâr ile üslûb-ı muhabbet https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18233.html	-
16a [14a]/35.	-	Râst	-	Abdülkâdir-i Merâgi	Râst	Yürük Semai	220	Ahû biyâ mîrzem âhû biyâ https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16904.html	+
16a [14a]/36.	Miskâlî	Râst	-	Mandoli Artin	Râst	Yürük Semai	7323	Kûyinde figanımla acep gûlgûle yok mu https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17690.html	+
17b [15b]/38.	Bekir Çavuş	Rehâvî	Remel	Abdürrahim Dede (Hâfız Şeydâ)	Rehâvî	Remel	11650	Zannetme benim gibi sana bende bulursun https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18301.html	-

17b [15b]/39.	Receb Çelebi	Rehâvî	Remel	Bolâhenk Nûri Bey	Nihavend	Yürük Semai	5049	Gönlümdeki aşkın gibi bir hem-demimiz var https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/14889.html	-
18a [18a]/44.	Kapudanzâde	Ferʿ		Emin Ongan	Hüseyni	Aksak	543	Arz etmediğim yâre meğer yâre mi kaldı https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6645.html	+
				Mustafa Nûri Ef.	Karcığar	Aksak Semai	544	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9411.html	
				Ahmet Ef.(Kaptanzâde)	Rehavi	Firengifer	542	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18284.html	-
18a [18a]/49.	Hâfız	Rehâvî	Remel	Hâşim Bey	Karcığar	Evsat	708	Aşkın dil-i âşüftemi sevdâya düşürdü https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9419.html	-
18b [18b]/53.	-	Rehâvî	Sakîl	Kemânî Corci Ef.	Rehavi	Muhammes	8022	Ne kadar dûr ise de ol meh-i behcet-zâdım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18295.html	-
19a [19a]/55.	Ṭabʿî		Hafîf	Tabî Mustafa Ef.	Rast	Hafif	10009	Seyr eyle o billûr-beden tâze firengi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18014.html	+
19a [19a]/56.	Acemler		Düyek	Abdülkâdir-i Merâgi	Rast	Düyek	436	Amed nesîm-i subh-dem https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16927.html	+
19a [19a]/57.	Dilḥayât		Hafîf	Dilhayat Kalfa (Hanım)	Rast	Hafif (Ağır)	8253	Nev-hırâmım sana meyleyledi can bir dil iki https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17784.html	+

23b [23b]/63.	Hâfız Post		-	Hâfız Post	Rehavi	Aksak Semai	3384	Dile mâye-i safâdır hatt-ı rûy-i yâr derler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18289.html	-
24a [24a]/66.	Hâfız		-	Hâfız Post	Rast	Yürük Semai	4830	Gelse o şûh meclise nâz ü tegafül eylese https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17421.html	+
25a [25a]/67.	Ṭabʿî			Tabî Mustafa Ef.	Sazkar	Zencir	6213	Hemîşe dilde sühan elde saz kârımdır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18821.html	+
25a [25a]/ 69.	İlyâ		Remel	İlya Ef.	Sazkar	Remel (Ağır)	1884	Bir dil olıcak ol meh-i hüsnün dîvânesi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18812.html	+
26a [27a]/ 74.	-	Pencgâh	Çenber	Itrî	Pençgah	Çenber	8718	Pây-i yâre düşmeğe ağyârdan nevbet mi var https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16832.html	-
26a [27a]/76.	-	Pencgâh	Muhammes	Itrî	Pençgah	Firengifer	6210	Hem sohbet-i dildâr ile mesrûr idik evvel https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16827.html	+
26b [27b]/78.	-	Pencgâh	-	Abdülkâdir-i Merâgi	Pençgah	Aksak Semai	2406	Bî-tü nefesî hoş nezedem hoş ne nişestem https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16817.html	+
27a [28a]/82.	-	Nikrîz	Hafîf	Rif'at Ef. (Hâfız-Molla)	Nikriz	Hafif	3893	Erbâb-ı sûz eylese de hande bir zaman https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16470.html	-

27a [28a]/83.	Cevher Aga		Muhammes	Zekâî Dede	Hisarbuselik	Yürük Semai	5068	Gönlüm heves-i zülf-i siyeh-kâre düşürdüm https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6535.html	+
27b [28b]/85.	-	Nikriz	-	Kassamzâde Mehmet Ef.	Nikriz	Yürük Semai	7524	Meclis-i meyde sâkiyâ bana ne gül ne lâle var https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16554.html	+
27b [28b]/86.	-	Nikriz	-	Osman Ef.	Nikriz	Aksak Semai	7608	Merâmım sanma bilmez bilir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16556.html	+
27b [28b]/89	-	Nikrîz	-	Abdülkâdir-i Merâgi	Rast	Hafif	6666	İmşeb ki rûhaş çerağ-ı bezm-i men bud https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17619.html	-
29a [30a]/95.	Itrî	Nihâvend	Muhammes	Abdürrahim Dede	Nihavendike bir	Muhammes	956	Bağda meyler içilir nâleler eyler ney'ler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16356.html	+
29a [30a]/97.		Nihâvend		Vardakosta Ahmet Ağa	Nihavendike bir	Evfer	7879	Nâr-ı hasret bende her dem https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16364.html	-
30a [31a]/103.		Nişâbûr	Hafîf	Necmi Pişkin	Bayatiaraban	Ağır Aksak	136	Ağlasam ben yaraşır kim bana bülbül dediler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1207.html	-
30a [31a]/104.		Nişâbûr	D.Revân	Suyolcuzâde Sâlih Ef.	Bayatiaraban	Aksak	7825	N'eyleyeyim nic'edeyim olamam bir an https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1329.html	+
31a [32a]/110.		Isfahân		Zekâî Dede	Karcığar	Firengifer (Ağır)	4417	Feryâd ederim zülf-i siyehkârın elinden	-

								https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9583.html	
31a [32a]/112.	Zaharyâ	Isfahân	Çenber	Zaharya	Isfahan	Çenber (Ağır)	7402	Leyle-i zülfün dil-i mecnûn olur dîvânesi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9336.html	-
31b [32b]/116.	-	Isfahân	Zencîr	Itrî	Isfahan	Zencir	4726	Gel ey nesîm-i sabâ hatt-ı yârdan ne haber https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9311.html	
31b [32b]/117.		Isfahân	Hafîf	Nevres Bey (Ûdî)	Isfahan	Ağır Aksak	622	Aşiyân-ı mürg-i dil zülf-i perîşânındadır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9260.html	-
				Nâzım Bey (Kanûni-âmâ)	Şedaraban	Ağır Aksak	621	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20576.html	
31b [32b]/119.		Isfahân	Hafîf	Müezzin Hakkı Bey	Hüseyniaşiran	Devr-i Hindi	1298	Ben âşık-ı mahzûn u perîşânı unutma https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7567.html	-
				Kadri Çelebi (âmâ)	Nikriz	Yürük Semai	1297	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16404.html	
				M. İsmail Hakkı Bey	Sipihr	Hafif	1296	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19476.html	
32a [33a]/124.			Sofyân	-	Araban	Ağır Düyek	9838	Sevdim bir tâze dilberi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/842.html	-
33a [34a]/134.		Isfahân		Zaharya		Aksak Semai	7033	Karar etmez gönül mürgü bu bağın değme şâhında https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9331.html	-

33b [34b]/139.		Isfahân		Dellalzâde	Isfahan	Yürük Semai	8407	O güzel gözlerine hayrân olayım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9344.html	-
33b [34b]/140.		Isfahân		Tanbûri İzak Ef.	Isfahan	Yürük Semai	4209	Ey nesîm-i seherî canda yerin var senin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9303.html	-
36a [35a]/143.		Isfahân		Zekâî Dede	Bayatibuselik	Sengin Semai	8802	Rahat bulamam ney gibi zâr eylemeyince https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1383.html	+
36b [35b]/149.		Mâhûr	Darbeyn	Ebû-Bekir Ağa	Mahur	Darbeyn	1756	Bir âfet-i meh-peyker ile nüktelerim var https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11727.html	-
36b [35b]/151.		Mâhûr	Çenber	M. Ali Çelikbaş	Bayati	Müsemmen	17447	Haddeden geçmiş nezâket yâl ü bâl olmuş sana https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1088.html	-
37a [36b]/156.		Mâhûr	Çenber	B. Sıtkı Sezgin	Evcara	Devr-i Kebir	3439	Dil mi var kim anda yoktur dağ-ı sûzânın senin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2235.html	-
38a [37a]/161.		Mâhûr		Ebû-Bekir Ağa	Mahur	Ağır Semai	11075	Yaktı o lâle-ruh beni hüsn-i çerâğına https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12238.html	-
38a [37a]/162.		Mâhûr		Ebû-Bekir Ağa	Mahur	Ağır Semai	9241	Sarsam miyânın ey gül-i ter yâsemen gibi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12126.html	+

39a [38a]/167.	-	Mâhûr	-	Bolâhenk Nûri Bey	Bayati	Aksak Semai	10213	Söylen Ol Âfete Dünyâyı Harâb Eylemesin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1180.html	-
39a [38a]/168.	-	Mâhûr	-	Ebû-Bekir Ağa	Mahur	Yürük Semai	1407	Beni çün kendine ol serv-i revân https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11714.html	+
39a [38a]/170.	-	Mâhûr	-	Tabî Mustafa Ef.	Hüseyni	Yürük Semai	1374	Ben gibi sana âşık-ı üftâde bulunmaz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6715.html	+
40b [39b]/172.	Başçavuş	Isfahânek	Remel	Küçük Mehmet Ağa	Isfahânek	Remel	1812	Bir ben gibi ol âfete üftâde mi var https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9380.html	-
40b [39b]/173.	Başçavuş	Isfahânek	Darbeyn	Küçük Mehmet Ağa	Isfahânek	Darbeyn	9690	Serde dağ-ı iştiyâkı tâzeler bir tâze mâh https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9385.html	-
41a [40a]/175.	-	Isfahânek	-	Münir Mustafa Ağa	Isfahânek	Yürük Semai	-	cânâ sevdimse seni fikr-i visal eylemedim ben https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22960.html	-
42a [41a]/177.	-	Nevâ	Çenber	Zekâî Dede	Hicazaşiran	Çenber	5137	Gönlümü vîran eden a'dâyı dilşâd eyleme https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5808.html	-
42a [41a]/179.	-	Nevâ	Zencîr	Itrî		Zencir	8789	Piyâleler ki o ruhsâr-ı âl'e ter getirir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13660.html	
42a [41a]/181.	-	Nevâ	Ŝaḳil	Hâfız Post	Neva	Ağır Sakil	3460	Dil verdim ol perîye nihân gördüğüm gün	+

								https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13620.html	
44b [43b]/194.	-	Nühüft	Darbeyn Remel Muhammes	Ebû-Bekir Ağa	Nühüft	Darbeyn	7630	Mest etti beni müşk od'u bir kâkül-i hoş-bû https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16800.html	-
44b [43b]/195.		Nühüft	Zencîr	Ebû-Bekir Ağa	Nühüft	Zencir	8541	O şûh olursa bana mihribân murâdımca https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16802.html	-
45b [44b]/202.	Ṭab'î	Nühüft		Ebû-Bekir Ağa	Nühüft		10002	Seyr edip aks-i ruhun câm-ı safâ-memlûda https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16807.html	-
45b [44b]/204.		Nühüft		-	Ferahnak	Aksak Semai	10244	Sözü canlar bağışlar bizim cânânımız vardır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2868.html	-
46a [45a]/210.		Nühüft		Zekâî Dede	Dilkeşhaveran	Yürük Semai	3707	Düştükçe safâ eyleyelim sizde ve bizde https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2039.html	-
48b [47b]/220.		'Arazbâr-Bûselik	Nim-sakîl	Hacı SâdullahTâhir Ef.	Arazbarbuselik	Darbeyn	8292	Nice bir ey şûh-i cihan aşk ile nâlân olayım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/896.html	-
49a [48a]/222				Sâdullah Ağa	Arazbarbuselik	Yürük Semai	368	Al gönlümü âyine-i mânâdır bu https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/879.html	-
52a [51a]/235		Nevâ-Bûselik		Hamparsum(Büyük Hoca)	Hisarbuselik	Aksak Semai	10046	Sînemde yat ey rûh-ı revân canda tenim ol	-

								https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6563.html	
52a [51a]/236		Nevâ-Bûselik		Abdullah Ağa (Hâfız)	Nevabuselik	Yürük Semai	49	Açılır nâz ile ol gonce-rûh'a gül deseler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13682.html	-
52b [51b]/239.		Gerdâniye-Kürdî	Çenber	Hamparsum Limoncuyan	Dügah	Sakil	15982	Sahn-ı gülşen tâzelendi tâze sohbet vaktidir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2194.html	-
54a [53a]/244.		Gerdâniye-Kürdî		Dede Ef.	Hicaz Buselik	Ağır Aksak Semai	1757	Bir âfetin aşkıyla gönül eyledi ülfet https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5798.html	-
55b [54b]/250.		'Acem-Bûselik	Hafîf	Küçük Mehmet Ağa	Acembuselik	Hafif	7413	Lûtf eyle buyur meclise eyyâm-ı vefâdır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/439.html	-
56b [55b]/255.		Şabâ-Zemzeme	Zencîr	Hacı Sâdullah Ağa	Sabazemzeme	Zencir	8158	Nedir bu gonce-dehen sende ey gül-i ahmer https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18797.html	-
57a [56a]/258.		Şabâ-Zemzeme		Hacı Sâdullah Ağa	Sabazemzeme	Yürük Semai	4846	Gel şâh-ı cihânım gidelim gülşene biz de https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18786.html	-
57a [56a]/259.		Şabâ-Zemzeme		Küçük Mehmet Ağa	Sabazemzeme	Ağır Aksak Semai	11327	Yetiş ki ey dil-i şûrîde cana can katalım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18808.html	-

57b [56b]/261.		‘Arazbâr	Çenber	Vardakosta Ahmet Ağa	Vechiarazbar	Çenber	11064	Yakma cânım nâle-i bî-ihtiyârımdan sakın https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22764.html	+
57b [56b]/262		‘Arazbâr	Hafîf	Vardakosta Ahmet Ağa	Vechiarazbar	Hafif	7952	Ne bulur ehl-i safâ bende vefâdan gayrı https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22763.html	+
57b [56b]/263		‘Arazbâr		Vardakosta Ahmet Ağa	Vechiarazbar	Ağır Aksak Semai	7143	Kıldı zülfün-veş perîşân hâlimi hâlin senin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22762.html	+
57b [56b]/265.		‘Arazbâr		Vardakosta Ahmet Ağa	Vechiarazbar	Yürük Semai	11139	Yandırdı beni şevk-i cemâlin ey mâh https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22765.html	+
58b [57b]/267.		Şevk-ârâ		M.İsmail Hakkı Bey	Bestenigar	Yürük Semai	3769	Eflâka çıkarsa yeridir her gece âhım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1482.html	-
58b [57b]/268.		Şevk-ârâ	Devr-i Kebîr	H. Sadettin Arel	Şevkefza	Durak Evferi	7634	Mest-i aşkız sabrımız yok sînemiz çâk eyleriz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21104.html	-
62a [61a]/294.		Şet-‘Arabân	Zencîr	Hacı Sâdullah Ağa	Şedaraban	Zencir	7965	Ne dem ki sînesi o gül-ruhun küşâde olur https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20695.html	-
62a [61a]/295.		Şet-‘Arabân	Hafîf	S. Suphi Soner	Segah	Müsemmen	20373	Ey safâ-yı ârızından çeşme-i hurşîd-i âb https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19080.html	-

				Tanburî İzak Ef.	Şedaraban	Hafif	4236	Ey safâ-yı ârızından çeşme-i hurşîd âb https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20630.html	+
62b [61b]/298.		Şet-‘Arabân		Tanburî İzak Ef.	Şedaraban	Yürük Semai	8786	Pîr olmada gerçi gönül amma civan ister https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20708.html	+
63a [62a]/299.		Zâvîl	Çenber	Sultan III.Selim	Zavil	Çenber (Ağır)	1585	Bezm-i âlemde meserret bana cânân iledir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22867.html	-
63a [62a]/303.		Zâvî		Küçük Mehmet Ağa	Zavil	Aksak Semai	2569	Bulunmaz nev-civansın https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22875.html	+
63a [62a]/304.		Zâvî		Sultan III. Selim	Zavil	Yürük Semai	8488	Olmuş nişan-ı tîr-i muhabbet civan iken https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22916.html	+
64a [63a]/306		Evc-ârâ	Hafîf	Sultan III.Selim	Evcara	Muhammes	7661	Mevc-i atlas-ı felekte ben hevâdan geçtim https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2277.html	-
64a [63a]/310.		Evc-ârâ		Küçük Mehmet Ağa	Evcara	Aksak Semai	7234	Kimin meftûnu oldun ey perî-rûyim nihan söyle https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2274.html	+
64a [63a]/311.		Evc-ârâ		Küçük Mehmet Ağa	Evcara	Yürük Semai	9088	Sâkî çekemem va'z-ı zarîfâneyi boş ko https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2290.html	+

64b [63b]/313.		Sûz-ı Dilârâ		Sultan III.Selim	Suzidilara	Hafif	3052	Çin-i geysûsuna zencîr-i teselsül dediler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19996.html	+
64b [63b]/314		Sûz-ı Dilârâ	Darbeyn	Sultan III.Selim	Suzidilara	Devr-i Kebir-Berefşan	7101	Kemân-ı aşkını çekmek o şûhun hayli müşkilmiş https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20000.html	+
65a [64a]/318.		Sûz-ı Dilârâ		Sultan III.Selim	Suzidilara	Ağır Aksak Semai	97	A gönül cür'a mıyız ka'r-ı penâh eyleyelim https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19990.html	+
65a [64a]/319		Sûz-ı Dilârâ		Sultan III.Selim	Suzidilara	Yürük Semai	4	Ab ü tâb ile bu şeb hâneme cânân geliyor https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19991.html	+
65b [64b]/323		Sûz-ı Dil	Darbeyn	Abdülhalim Ağa	Suzidil	Darbeyn	6388	Hırâman ol çemenlerde gel https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19882.html	+
65b [64b]/325.		Sûz-ı Dil		Hacı Sâdullah Ağa	Suzidil	Aksak Semai	1412	Beni ey gonce-fem bülbül-sıfat nâlân eden sensin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19791.html	+
65b [64b]/326.		Sûz-ı Dil		Abdülhalim Ağa	Suzidil	Yürük Semai	8042	Ne ol perî gibi bir dil-rübâ görülmüştür https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19908.html	+
66a [65a]/327.		Şehnâz-Bûselik	Remel	Cinuçen Tanrıkorur	Şehnaz	Yürük Semai	1871	Bir devlet için çerha temennâdan usandık https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20776.html	-

				NâlîzâdeAli Dede	Şehnazbuselik	Remel (Ağır)	1870	Bir devlet için çerha temennâdan usandık https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20925.html	
66a [65a]/328.		Şehnâz-Bûselik	Aksak Fâhte	Dede Ef.	Şehnazbuselik	Lenk Fahte	7756	Mushaf demek hatâdır ol safha-i cemâle https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20956.html	-
66a [65a]/330.	Ṭab'î	Şehnâz-Bûselik		Tab'î Mustafa Ef.	Şehnazbuselik	Yürük Semai	7908	Nâz ile hıram eylese titrer o semen-ten https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20958.html	-
67a [66a]/331.		Sultân-ı 'Irâk	Nim-devr	Küçük Mehmet Ağa	Sultan-i ırak	Nim Devir	2857	Cüdâyım gülşen-i kûyinden https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19505.html	-
67a [66a]/333.		Sultân-ı 'Irâk	Çenber	Abdülhalim Ağa	Sultan-i ırak	Zencir	2545	Bu hüsn-i behçet ile sana nâz lâzımdır efendim https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19504.html	-
67a [66a]/335.		Sultân-ı 'Irâk		Küçük Mehmet Ağa	Sultan-i ırak	Yürük Semai	5357	Görse edemez dil seni ârâma tahammül https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19507.html	-
				M.İsmail Hakkı Bey	Şehnazbuselik	Yürük Semai	5358	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20947.html	
68a [67a]/336.		Sûznâk	Çenber	Vardakosta Ahmet Ağa	Suzinak	Çenber (Ağır)	1584	Bezm-i ağyâre varıp zevk u safâ niyyetine https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20078.html	-
68a [67a]/337.		Sûznâk	Muhammes	Küçük Mehmet Ağa	Suzinak	Muhammes	8934	Rûz u şeb âh eylemekten çâk-çâk oldum yeter	+

								https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20418.html	
68a [67a]/340.		Sûznâk		Küçük Mehmet Ağa	Suzinak	Aksak Semai	6995	Kapılır her gören ol şûh-i cihan-âşûbu https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20330.html	+
68a [67a]/341.		Sûznâk		Küçük Mehmet Ağa	Suzinak	Yürük Semai	4055	Ey dil heves-i vuslat-ı cânân sana düşmez https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20202.html	+
69a [68a]/349.		Nişâbûrek		Sâlih Ağa	Nişaburek	Yürük Semai	185	Ah etmez idim sabra dili râm edebilsem https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16665.html	-
70a [69a]/352.		Gerdâniye	Çenber	Zekâî Dede	Gerdaniye	Çenber	1557	Benzetirlerse hilâli n'ola âlem kaşına https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2940.html	-
70b [69b]/359.		Gerdâniye		Ebû Bekir Ağa	Gerdaniye	Yürük Semai	7748	Muntazam kamet-i bî-misl ü bedel https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2997.html	-
72b [71b]/368.		Râhatü'l-ervâh	Çenber	Tab'î Mustafa Ef.	Rahatülervah	Çenber	341	Aldırıp kendini hüsnün seyreden seyyâh olur https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16860.html	-
73a [72a]/375.	Receb	Râhatü'l-ervâh	Remel	Emin Akan	Hüseyni	Semai	5629	Gül gül yüzüne âşık olan gülşeni n'eyler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7046.html	-
75a [74a]/391.	Müezzin başı	Hüzzâm	Çenber	-	Hüzzam	Çenber (Ağır)	3224	Dem-i vaslın düşürüp ayş-i dem-â-demcesine	-

	İsmaîl Aga							https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/8061.html	
75a [74a]/394.		Hüzzâm	Muhammes	Ebû Bekir Ağa	Hüzzam	Muhammes	8475	Ol lâle-ruh'un tarh-ı gülistânı güzeldir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/8698.html	-
75a [74a]/398.		Hüzzâm	Çenber	Abdülaziz Ef.	Hüzzam	Çenber	571	Âşıka tân etmek olmaz müptelâdır n'eylesin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7724.html	-
				Ahmet Çağan	Mahur	Muhammes	574	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11660.html	
				Ekrem Güyer	Rast	Müsemmen	572	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/16952.html	-
				S.Ziba Özbekkan	Saba	Sakil	573	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18349.html	-
75b [74b]/399.		Hüzzâm	Muhammes	Osep Ağa	Acemkürdi	Muhammes	6367	Herkese mihr ü vefâ uşşâka nâz etmek neden https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/656.html	-
75b [74b]/405.	Kemânî Corcî	Hüzzâm		Kemânî Corci Efendi	Hüzzâm	Aksak Semai	2416	Bizde hasretle bu feryâd kalır mı bilmem https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7968.html	+
76a [75a]/411.		Hüzzâm		Hâfız Abdullah Ağa	Hüzzâm	Yürük Semai	3386	Dile revnâk getirir şimdi beyim seyr-i çemen https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/8087.html	-

76b [75a]/412.		Hüzzâm		Hacı Arif Bey	Acemaşiran	Devr-i Hindi	7920	Nazîrin gelmemiş asla cihâna https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/317.html	-
77a [76a]/415.		Müste'âr		Abdülhalim Ağa	Müstear	Çenber	5209	Gönül ey mâh-rû aşkınla https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13544.html	-
77a [76a]/416.		Müste'âr	Hafîf	Gevrekzâde Mustafa Ağa	Müstear	Hafif	7473	Mânend-i hâle kol dolasam âfitâbıma https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13562.html	-
77b [76b]/423.		Müste'âr		Ebû-Bekir Ağa	Müstear	Aksak Semai	8518	O nev-resîde nihâlim ne serv-kamet olur https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13571.html	-
77b [76b]/426.		Müste'âr		Dellalzâde	Müstear	Yürük Semai	9147	Sana dil mâh-i tâbânım yakıştı https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13574.html	-
78a [77a]/430.		Mâye	Remel	Halil Efendi	Maye	Remel (Ağır)	7726	Mihr-i ruhunda dâne-i hoy nakd-i dîdedir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12319.html	+
78a [77a]/431.		Mâye		Halil Efendi	Maye	Aksak Semai	11429	Yine bend oldu dil bir nev-civâne https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12332.html	-
78a [77a]/432.		Mâye		Ebû-Bekir Ağa	Maye	Yürük Semai	1761	Bir âh ile üftâdeliğim yâre duyurdum https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12309.html	+
79a [78a]/438.		Irâk	Muhammes	Sâdık Ağa	Irak	Muhammes	7806	Mürg-i cânı edeyim âteş-i gamda püryan https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9237.html	-

79b [78b]/442.		Irâk	Çenber	Tıraki(Petraki,Teyraki)	Irak	Çenber	7649	Mest olup etmiş giribânın küşâde ta-be-naf https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9234.html	+
79b [78b]/444.		Irâk	Hafîf	Hatipzâde Osman Efendi	Besteısfahan	Hafif	4047	Ey çeşm-i girye-hîz eserin yok mudur senin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1396.html	-
80a [79a]/450.		Irâk	D.Revân	Zekâî Dede	Şehnazbuselik	Evsat	5154	Gönül âdâb-ı bezm-i işreti fağfurdan görmüş https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20945.html	-
80b [79b]/459.	Hâce	Irâk		Abdülkâdir-i Merâgi	Irak	Yürük Semai	6334	Her şeb nigâranest meh-i nev tâ tü berâyi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9228.html	-
81a [80a]/462.		Irâk		Ebû-Bekir Ağa	Besteısfahan	Aksak Semai	8526	O nühüfte gamzelerden bunu kim rica ederdi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1405.html	+
81a [80a]/463.	Itrî	Irâk		Itrî (Buhûrizâde Mustafa Ef.)	Irak	Aksak Semai	8258	Nevruz erişti bağa şarab istemez misin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9241.html	-
81a [80a]/464.	Hâce	Irâk		Zekâî Dede	Hicaz	Yürük Semai	4649	Geh bahr ü gehi habab-ı aşkım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4115.html	-
81a [80a]/465.	Itrî	Irâk		Ebû-Bekir Ağa	Besteısfahan	Yürük Semai	1890	Bir elif çekti yine sîneme cânân bu gece https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1391.html	+

				Hacı Sâdullah Ağa	Muhayyer	Yürük Semai	1891	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12391.html	+
82a [81a]/467.		Şehnâz	Çenber	Seyyid Mehmet Nuh	Şehnaz	Çenber (Ağır)	1596	Bezm-i meyde sâkîyâ devr eylesin mül gibi https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20772.html	-
82a [81a]/470.		Şehnâz	Hafîf	Küçük Mehmet Ağa	Şehnaz	Hafif	9206	Sanma kim leyle-i zülfün elemi bâd-ı hevâ https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20884.html	+
82a [81a]/471.	Nazîm	Şehnâz		Yahyâ Nazîm Efendi	Şehnaz	Sengin Semai	3334	Dîdem yüzüne nâzır nâzır yüzüne dîdem https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20803.html	+
82b [81b]/475.		Şehnâz		Ebû-Bekir Ağa	Şehnaz	Aksak Semai	11203	Yârin biliriz bezmimize rağbeti vardır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20909.html	-
83a [82a]/477.		Şehnâz		Kara İsmail Ağa	Şehnaz	Yürük Semai	3225	Dem-i visâl o şûha itâbı n'eylersin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20800.html	+
84a [83a]/478.		Segâh	Çenber	Zaharya	Segah	Çenber (Ağır)	2978	Çeşm-i meygûnun ki bezm-i meyde cânân döndürür https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19001.html	+
85a [84a]/491.		Segâh	Zencîr	Küçük Mehmet Ağa	Segah	Zencir	2463	Böyle ruhsat-dih iken gamze-i fettânesine https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18960.html	-

85b [84b]/498		Segâh		Itrî (Buhûrizâde Mustafa Ef.)	Segah	Sengin Semai	3303	Der-mevc-i perîşân-i mâ fâsılaî nîst https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19024.html	+
86a [85a]/508.		Segâh		Ebû-Bekir Ağa	Segah	Yürük Semai	3965	Etti o güzel ahde vefâ müjdeler olsun https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19073.html	+
87a [86a]/511.		Hüseynî Aşîrân	Zencîr	Hacı Sâdullah Ağa	Hüseyniaşiran	Zencir	937	Azîmetin nereden böyle bî-nikab senin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7562.html	-
87a [86a]/513.		Hüseynî Aşîrân		Hacı Sâdullah Ağa	Hüseyniaşiran	Aksak Semai	8514	O müşkîn turralar kim ol büt-i dil-cûde gördüm ben https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7597.html	-
87a [86a]/514.		Hüseynî Aşîrân		Hacı Sâdullah Ağa	Hüseyniaşiran	Yürük Semai	3353	Dilber olucak âşıkına eyleye çâre https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7577.html	-
88a [87a]/516.		Hicâz	Çenber	Zaharya	Hicaz	Çenber (Ağır)	3687	Düşmesin miskin gönüller zülf-i anber-bûlere https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/3945.html	+
88a [87a]/521.		Hicâz	Hafîf	Abdülhalim Ağa	Hicaz	Hafif	8477	Olmada diller rubûde gamze-i câdûsuna https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4962.html	+
88b [87b]/522.		Hicâz	Hafîf	Hacı Sâdullah Ağa	Hicaz	Hafif	6624	İkbâlimi sâye-i hümâdan bilmem https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4561.html	-
88b [87b]/523.		Hicâz	Berfeşân	Zaharya	Hicaz	Berefşan	10544	Tâb-ı rûhu sanma dil-i sûzânıma düştü https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5413.html	-

88b [87b]/526.		Hicâz	Muhammes	Halil Efendi	Hicaz	Muhammes	3690	Düşse zülfünden arak ruhsâr-ı cânân üstüne https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/3946.html	-
89a [88a]/529.		Hicâz	Hafîf	S. Ziyâ Özbekkan	Isfahan	Muhammes	11187	Yâre varsın peyk-i nâlem âh ü zârım söylesin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9373.html	-
93a [92a]/560.		Hicâz		Hacı Sâdullah Ağa	Şedaraban	Zencir	7965	Ne dem ki sînesi o gül-ruhun küşâde olur https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20695.html	-
93b [92b]/564.		Hicâz		İbrâhim Ağa	Hicaz	Aksak Semai	7291	Kul oldum bir cefâkâre cihan bağında gül-femdir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4719.html	+
94a [93a]/570.		Hicâz		İbrâhim Ağa	Hicaz	Ağır Sengin Semai	5662	Güller kızarır şerm ile ol gonce gülünce https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4326.html	+
94b [93b]/573.		Hicâz		Tabî Mustafa Ef.	Hicaz	Yürük Semai	10563	Tâkat mı gelir sevdiğim ol işve vü nâze https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5415.html	+
94b [93b]/574.		Hicâz		Hâşim bey	Hicaz	Oynak	5546	Gurbet elde gam yükünü bağlarım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4305.html	-
97a [96a]/585.	Çiroz	Hisâr	Çenber	Mehmet Ağa (Çiroz)	Hisar	Zencir	5542	Gubâr-ı hâk-i pâyin çeşmime kûhl-i cevâhirdir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6477.html	+

97a [96a]/589.		Hisâr		Itrî (Buhûrizâde Mustafa Ef.)	Hisar	Aksak Semai	3427	Dil-i pür-ıztırâbım mevce-i seylâbdır sensiz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6471.html	+
98b [97b]/601.		Kürdî	Muhammes	Rif'at Efendi (Hâfız-Molla)	Kürdi	Muhammes	6967	Kametin serv-i sehîdir ârızın berk-i semen https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/10076.html	-
101a [99a]/616.		Kürdî		İ. Baha Sürelsan	Sultaniyegah	Aksak	8291	Nice bir eşk-i firâkınla pür olsun gözümüz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/19669.html	-
101a [99a]/618.		Kürdî		Hamparsum Limoncuyan	Bayati	Yürük Semai	4420	Feryâd-ı dil-i zârıma dem-sâz mı kaldı https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1043.html	-
102a [100a]/620.		‘Uşşâk	Çenber	Rif'at Efendi (Hâfız-Molla)	Uşşak	Çenber (Ağır)	11729	Zülfünü görsem izârın üzre ey hûr-i cemil https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22751.html	+
102a [100a]/624.		Uşşâk	Zencîr	Ebû-Bekir Ağa	Uşşak	Zencir	7964	Ne dem ki hüsnüne ol mehveşin nazar ederiz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22315.html	-
102a [100a]/625.		Uşşâk	Berfeşân	Dede Efendi	Eviçbuselik	Sengin Semai	7253	Ko açılayım bilsin her râzımı cânânım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2595.html	-
102b [100b]/627.		Uşşâk	Hafîf	Mustafa Ef. (Çorbacızâde)	Uşşak	Hafif	8264	Ney nevâ eyler keman inler döğer def sînesin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22348.html	-

102b [100b]/630.		Uşşâk	Çenber	Zaharya	Uşşak	Çenber (Ağır)	2708	Câm-ı lâ'lin sun pey-â pey hâtır-ı mestâne yap https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21792.html	-
102b [100b]/631.		Uşşâk	Nîm-devr	Basmacı Abdi Efendi	Uşşak	Nim Devir	1106	Bakılmaz ârız-ı pür-tâbına ol mâh-i tâbânın https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21622.html	-
103a [101a]/638.		Uşşâk		Ebû-Bekir Ağa	Uşşak	Aksak Semai	6167	Hayli dem zencir-i zülfün aşkının meftûnuyum https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22141.html	+
103b [101b]/639.		Uşşâk		Halifezâde Tâhir Efendi	Uşşak	Ağır Semai	8702	Pâdişâh-ı işvesin iklim-i hüsn ü ân senin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22393.html	+
103b [101b]/642.		Uşşâk		İbrâhim Efendi (Kürkçüzâde)	Uşşak	Aksak Semai	2799	Cemâlin gülşeninde bu saadet https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21808.html	-
104a [102a]/645.		Uşşâk		Kara İsmail Ağa	Uşşak	Yürük Semai	4503	Gâhî ki eder turrası dâmânını çide https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21968.html	-
104a [102a]/647.		Uşşâk		Tabî Mustafa Ef.	Uşşak	Yürük Semai	8501	Ol sîm-beden câme değişmekten usanmaz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22366.html	+
106a [104a]/656.		Beyâtî	Çenber	Itrî (Buhûrizâde Mustafa Ef.)		Çenber	7743	Muhabbetin dilimi dağdâr eder bir gün https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1123.html	-

106a [104a]/657.		Beyâtî		Yahyâ Nazîm Efendi	Bayati	Çenber (Ağır)	7855	Nâle etmezdim mey-i aşkınla pür-cûş olmasam https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1128.html	-
106b [104b]/660.		Beyâtî	Hafîf	Hekimbaşı Abdülaziz Ef.	Bayati	Hafif	4082	Ey gamze söyle zahm-ı dilimden zebânım ol https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1035.html	-
107a [105a]/665		Beyâtî	Zencîr	Tâhir Efendi	Bayati	Zencir	5186	Gönülde dağ-ı gam-ı aşkını nihân buldum https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1068.html	-
107b [105b]/674.		Beyâtî		Tabî Mustafa Ef.	Bayati	Aksak Semai	3005	Çıkmaz derûn-i dilden efendim mahabbetin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1011.html	+
107b [105b]/678.		Beyâtî		Mustafa Ağa (Müezzin)	Bayati	Aksak Semai	6256	Her dem ki nâz ile o melek-rû kelâm eder https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1096.html	-
108b [106b]/681.		Beyâtî		Hacı Sâlih Efendi	Bayati	Ağır Aksak Semai	3416	Dil-i âşıkları bend etmede bir pehlivansın sen https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1023.html	+
112b [120b]/712.		Hüseynî		Zaharya	Hüseyni	Aksak Semai	10570	Tal'atın devr-i kamerde mihri âlem-tâb eder https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7430.html	+
113a [121a]/721.		Hüseynî		Kara İsmail Ağa	Hüseyni	Yürük Semai	5243	Gönüller uğrusu bir yâr-i bî-amânım var	+

								https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7022.html	
113b [121b]/723.		Hüseynî		Tabî Mustafa Ef.	Hüseyni	Yürük Semai	3532	Dök dîdeden eşk-i teri sermâyesiz olmaz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6894.html	+
114a [122a]/729.		Bûselik	Çenber	Dellalzâde	Yegah	Hafif	2047	Bir haber gelmedi ârâm-ı dil ü cânımdan https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/22781.html	-
117b [125b]/746.		Bûselik-Aşîrân	Muhammes	Enfî Hasan Ağa	Buselikaşiran	Muhammes	6018	Hasret-i hamyâze-rîz etmiş hilâlî kaşına https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1951.html	-
117b [125b]/747.		Bûselik-Aşîrân	Çenber	Zaharya	Buselikaşiran	Çenber (Ağır)	7364	Lâ'lin emdir hikmetin sorma dil-i şeydâ bilir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1953.html	-
117b [125b]/748.		Bûselik-Aşîrân	Hafîf	Zekâî Dede	Muhayyer Kürdi	Darb-ı Fetih (Ağır)	554	Arz-ı niyâzımız sana gerçi cemîledir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12721.html	-
117b [125b]/749.		Bûselik-Aşîrân	Hafîf	M. Nûrettin Selçuk	Kürdilihicazkar	Aksak	8819	Rakkas bu hâlet senin oynunda mıdır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11185.html	-
118a [126a]/754.		Bûselik-Aşîrân		Zekâî Dede	Ferahnak	Yürük Semai	9651	Sensiz cihanda âşıka işret revâ mıdır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2863.html	+
				Necdet Dönmez	Rast	Semai	9650	https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/17957.html	-

118b [126b]/761.		Bûselik-Aşîrân		Rif'at Efendi (Hâfız)	Buselikaşiran	Yürük Semai	44	Açıl ey gonce-dehânım sana gül gül dediler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1945.html	-
119a [127a]/763.		Büzürg	Berfeşân	Sâdık Ağa	Büzürg	Berefşan	6486	Hûban seninle leyl ü nehâr istînâs eyler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1968.html	+
119a [127a]/764.		Büzürg	Hafîf	Sultan III. Selim (İlhâmî)	Büzürg	Hafif	736	Aşkınla havalandım bî-lâneliğim gel gör https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1959.html	+
119a [127a]/766.		Büzürg		Sâdık Ağa	Büzürg	Yürük Semai	10710	Tövbeler ettim ise cürm ü hatâ bir iki üç https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1972.html	+
119b [127b]/767.		Muhayyer		Ahmet Çelebi (Nâne)	Muhayyer	Çenber (Ağır)	10920	Vakt-i subh oldu pür olsun kûşe-i meyhâneler https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12650.html	-
119b [127b]/770.		Muhayyer	Zencîr	Yahyâ Nazîm Efendi	Muhayyer	Zencir	5208	Gönül düşüp ham-ı geysû-yi yâre kalmıştır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12486.html	-
123b [131b]/788.		Acem	Akşak Fâhte	Zekâî Dede	Acem	Lenk Fahte	2269	Bir şeh ki tâc-dârân olmakta hâk-i râhı https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/8.html	+
124b [132b]/803.		Acem		Dede Efendi	Neva	Yürük Semai	4096	Ey gonce-dehen âh-ı seherden hazer eyle https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13625.html	+

125b [133b]/811.		Acem-Aşîrân		Itrî (Buhûrizâde Mustafa Ef.)	Acemaşiran	Yürük Semai	1648	Bileydi dil gibi dilber gam-ı cihan nicedir https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/94.html	-
127b [139b]/817.		Evc	Hafîf	Ebû-Bekir Ağa	Eviç	Hafif	4782	Gelirse meclise ol âfet-i cihânı görün https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2442.html	-
128a [140a]/822.		Evc	Zencîr	Ebû-Bekir Ağa	Eviç	Zencir	117111	Ziyâ-yı mihr edüp neşve-i hicâb sana https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2583.html	+
128b [140b]/832.		Evc		Ebû-Bekir Ağa	Eviç	Yürük Semai	7629	Mest etti beni dâire sâgar mı nedir bu https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2500.html	-
140a [153a]/851.		Sıfahân		M. İsmail Hakkı Bey	Suzidilara	Sengin Semai	10902	Va'd etmiş idin ey gül-i ter vakt-i şitâdahttps://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/20011.html	-
141a [154a]/859.		Sıfahân		Tanbûri Mustafa Çavuş	Isfahan	Sofyan	7452	Mah yüzüne bakmak ile doyulmaz https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9337.html	-
147a [163a]/869.		Mâhûr		Itrî (Buhûrizâde Mustafa Ef.)	Mahur	Aksak Semai	2835	Cihanı lâl-gûn eden sirişk-i erguvanımdır https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11795.html	-
147b [163b]/870.	Tanbûrî	Mâhûr		Tanbûri Mustafa Çavuş	Mahur	Aksak	7913	Nazar etti bâzı yârân https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12069.html	-
148a [164a]/873.	Tanbûrî	Mâhûr		İsmet Ağa (Mıskâlî)	Mahur	Aksak	3743	Edâsı cilvesi hoş dil-pesendim https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11848.html	-

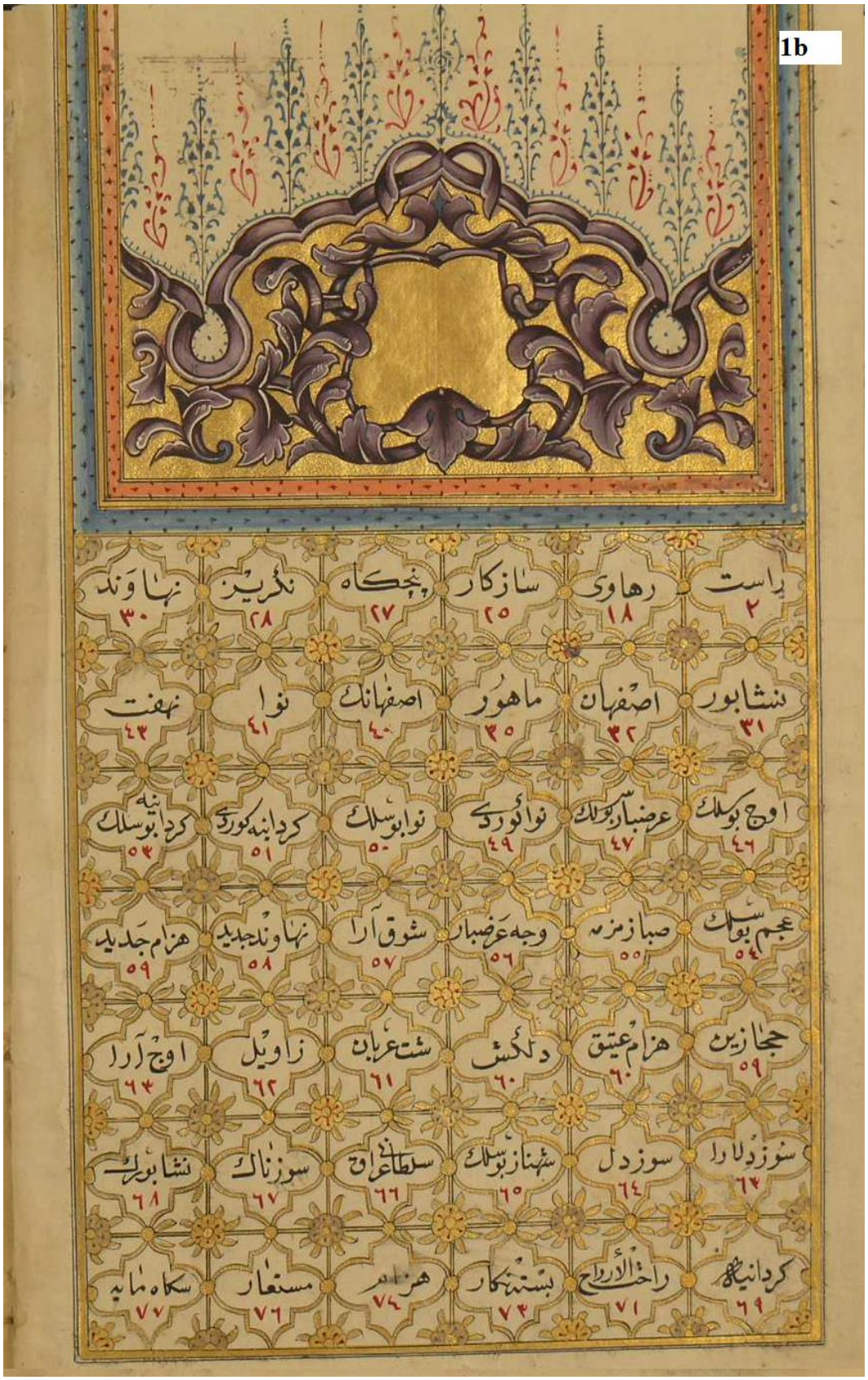
148b [164b]/874.	Tanbûrî	Mâhûr		Tanbûri Mustafa Çavuş	Mahur	Düyek	5679	Gül mevsimi seyredelim baharı https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11955.html	-
149a [165a]/877.	Mûsikârî	Mâhûr		Sultan II.Mahmut (Adlî)	Mahur	Aksak	327	Aldı aklım bir gonce-leb https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/11645.html	-
153a [169a]/887.		Uşşâk		Arif Sâmi Toker	Acemaşiran	Düyek	1487	Beni terk etti sultânım https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/90.html	-
156b [182b]/890.	Tanbûrî	Nevâ		Tanbûri Mustafa Çavuş	Neva	Aksak	9046	Safâ geldin efendim sen https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13663.html	-
156b [182b]/891.	Tanbûrî	Nevâ		Tanbûri Mustafa Çavuş	Neva	Aksak	7751	Muntazırım teşrifine reftâr ile revişine https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13655.html	+
158a [174a]/897.	Tanbûrî			Tanbûri Mustafa Çavuş	Saba	Düyek	948	Bâd-ı sabâ melin melin esersin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18358.html	-
160a [176a]/907.				Tanbûri Mustafa Çavuş	Saba	Aksak	1899	Bir esmere gönül verdim https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/18399.html	+
162b [178b]/918.				-	Eviç	Sofyan	10350	Şâhâne gözler şâhâne https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2553.html	+
162b [178b]/919.				-	Hüseyni	Devr-i Turan	11044	Yağmur yağar taş üstüne https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7487.html	+
164b [180b]/927.		Hüseynî-Aşîrân		Denizoğlu Ali Bey	Hüseyniaşiran	Aksak	8836	Rehâ yok bu derd ü gamdan https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7599.html	-

167b [183b]/940.				-	Gülizar	Evsat	2044	Bir güzelin sevdâsı var başımda https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/3066.html	-
170b [187b]/954.				Tanbûri Mustafa Çavuş	Hüzzam	Düyek	7	A canım gel açma sırr-ı pinhânı https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/7637.html	-
171a [188a]/957.	Mûsikâr î			Sultan III.Selim (İlhâmî)	Hüzzam	Aksak	5265	Gönül verdim bir civâne https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/8298.html	+
173b [191b]/966.				Tanbûri Mustafa Çavuş	Hisarbuselik	Raks Aksağı	3544	Dök zülfünü meydâne gel https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6522.html	+
179b [198b]/992.	Tanbûrî			Tanbûri Mustafa Çavuş	Arazbar	Düyek	4371	Ezelîdir bu aşk bende https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/864.html	-
180b [199b]/996.	Tanbûrî			Tanbûri Mustafa Çavuş	Bayati	Aksak	2990	Çıkalım sayd-ı şikâre https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1010.html	+
181b [200b]/1003.	Tanbûrî			Tanbûri Mustafa Çavuş	Bayati	Aksak	7519	Meclise gel gönlüm eyle https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1118.html	-
187a [207a]/1014	Tanbûrî	Müste’ar		Tanbûri Mustafa Çavuş	Müstear	Aksak	1253	Beğenirsen al yanına https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/13518.html	-
190a [210a]/1019.	Tanbûrî	Muhayyer		Tanbûri Mustafa Çavuş	Muhayyer	Aksak	5398	Hâlâ gönlüm bir güzelde https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/12505.html	-
191a [211a]/1020	Tanbûrî	Acem		Tanbûri Mustafa Çavuş	Acem	Aksak	1778	Bir âşıkın olsa yâri terk edemez âh ü zârı	-

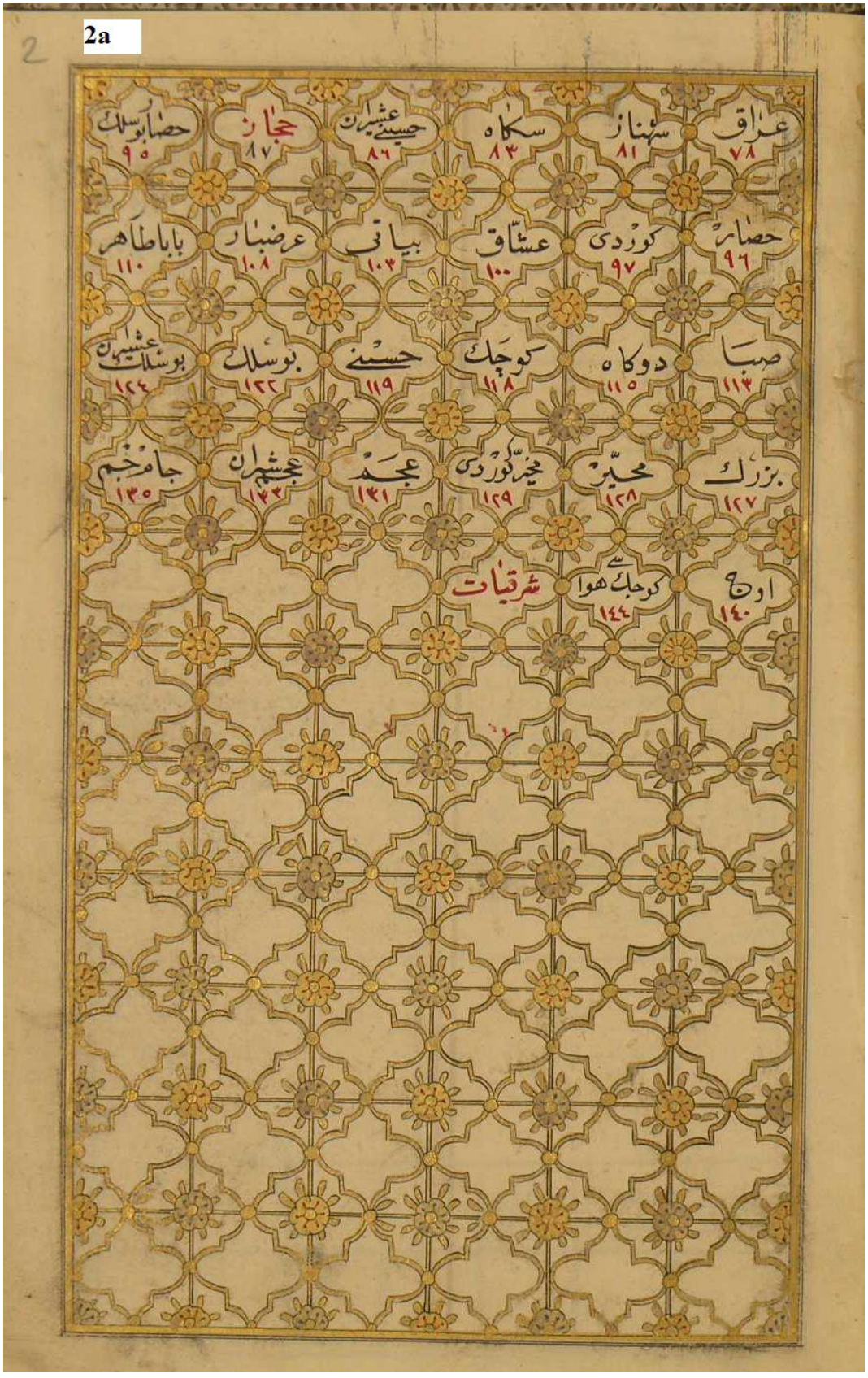
								https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/5.html	
194a [214a]/1024.		Acem-Bûselik		-	Acembuselik	Düyek	4737	Gel ey şûh-i siyah-çerde https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/431.html	-
197b/1030.				Sultan III.Selim (İlhâmî)	Acemaşiran	Aksak	3480	Dinle sözüm ey dil-rübâ https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/148.html	+
197b/1031.				Abdullah Ağa (Hâfız-Şeydâ)	Şevkefza	Aksak Semai (Ağır)	6215	Hengâm-ı safâdır bu şeb ey mâh-ı cihan tâb https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/21076.html	-
199a/1036		Arabân		Şemsettin Ziyâ Bey	Hicaz	Aksak	8439	Olalı ben sana bende https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/4960.html	-
202b/1045.	Hâfız			Hâfız Mehmet Efendi	Ferahnak	Ağır Düyek	326	Aldı aklım bir cilvekâr https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2740.html	-
202b/1046.				Denizoğlu Ali Bey	Ferahnak	Düyek	1413	Beni görme cevre lâyık https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/2757.html	-
203b/1049.		Beyâtî		Markar ağa	Bayati	Ağır Aksak	5289	Gördüğümle ey gül-beden irâdetim gitti elden https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/1072.html	-
204a/1051.		Isfahân		Nûman Ağa	Isfahan	Ağır Aksak	5492	Göz süzerek bezme geldin https://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/9318.html	-

EK 3: MECMUADAN VARAK ÖRNEKLERİ

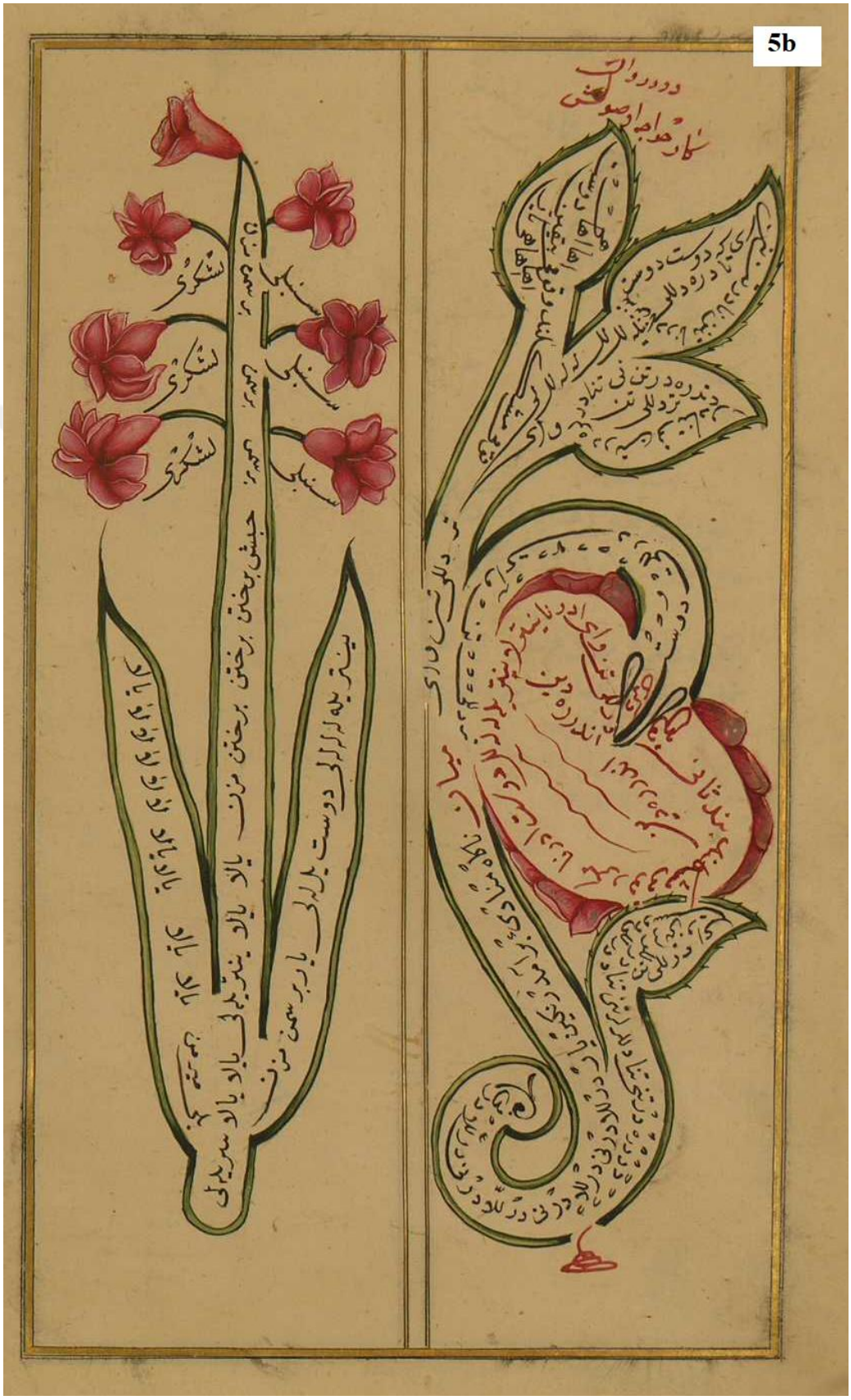
(Makam Fihristi)

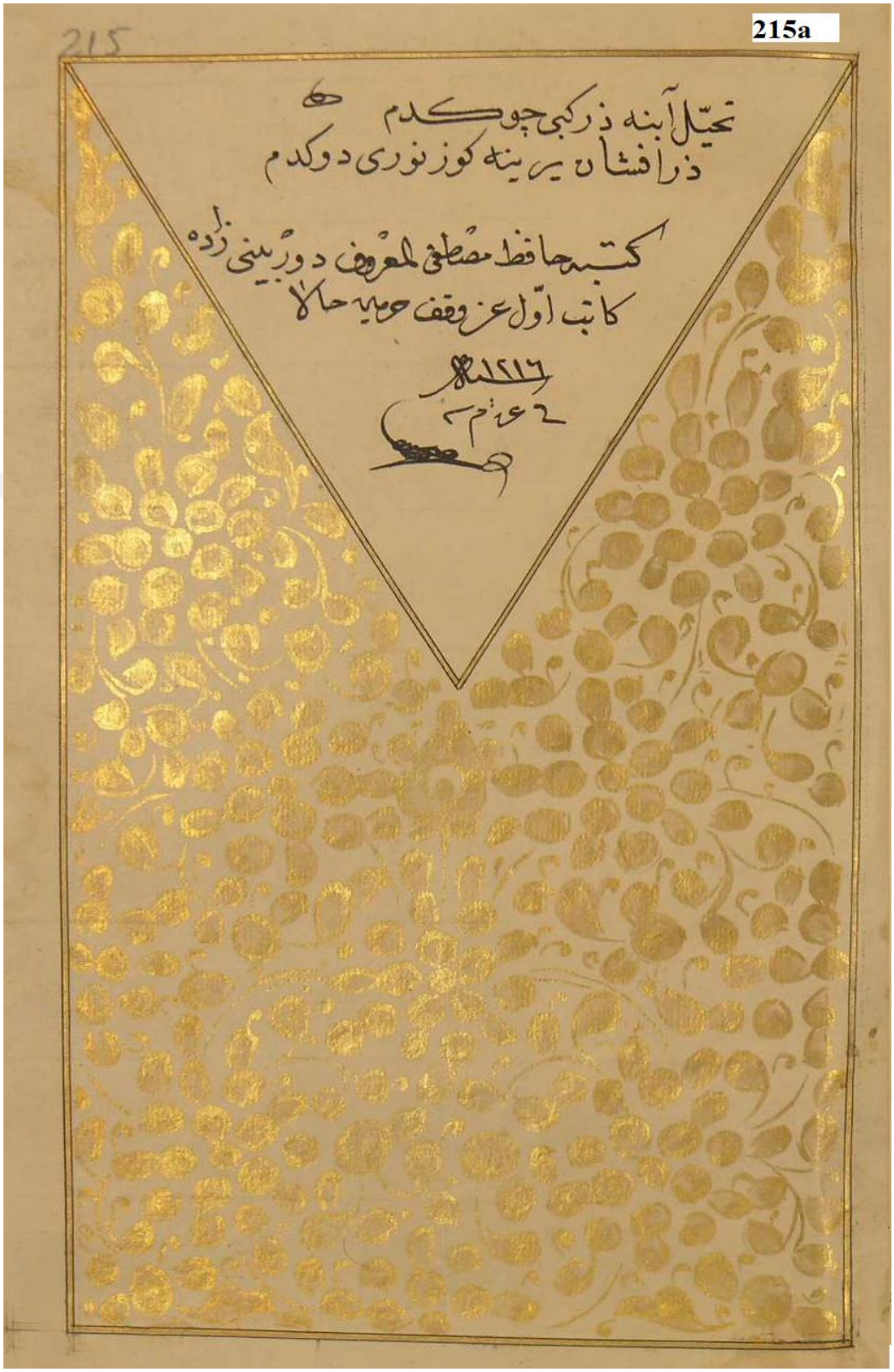
(Makam Fihristi - devamı)

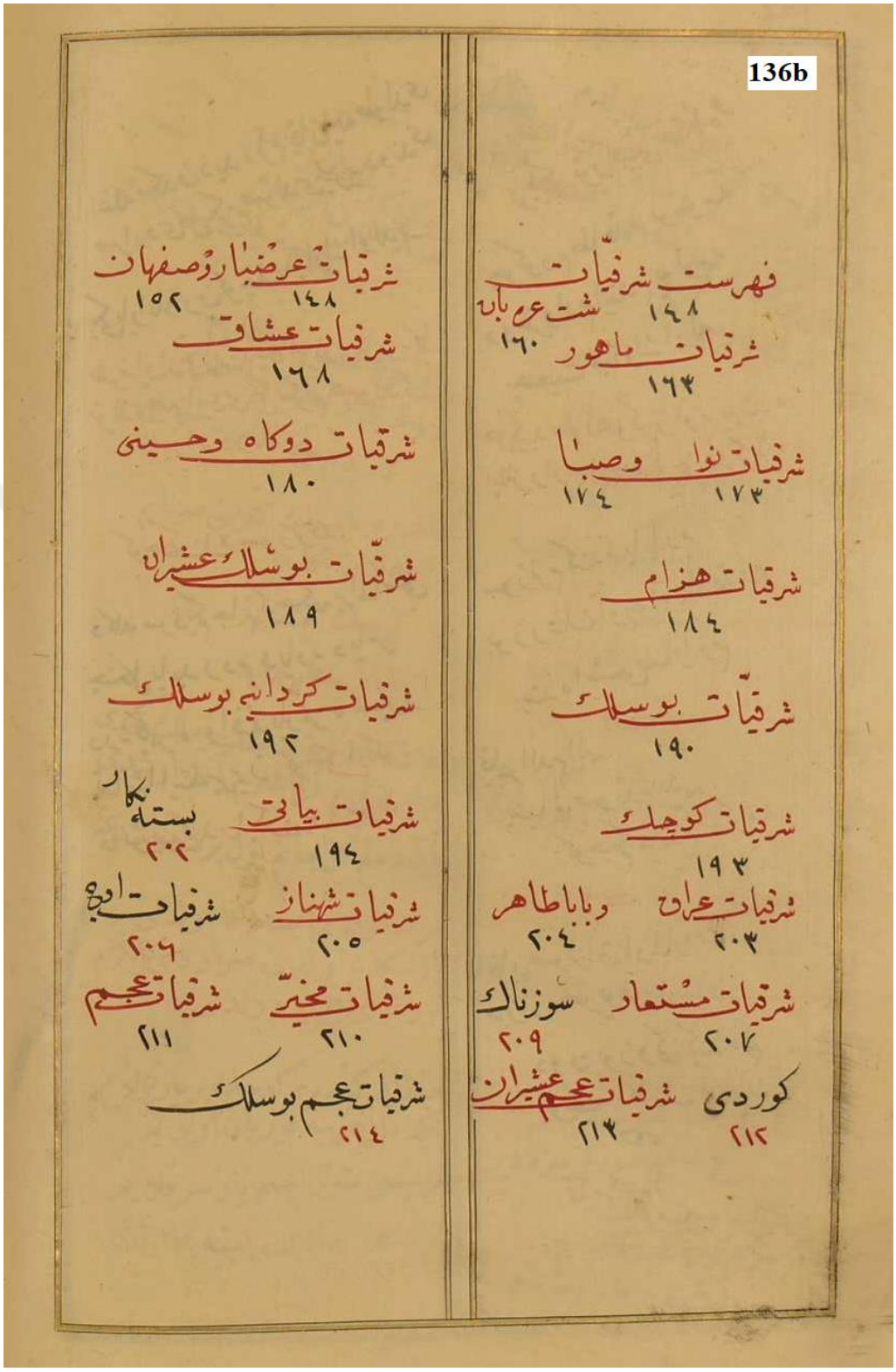
(“Sünbülî sünbülî...” diye başlayan Sümbül Süslemeli Güfte)

(Ketebe Kaydı)

(Şarkıların Makam Fihristi)

13b

سماعی طاشبحی حبیب

حکیش بوزینه نقاب عشوه
ای مظهر افتاب عشوه
تانا دره دره تنن تنن نی تانا تنه دره
تانا تانا تانا تنه دره نی بلبل اید
یل لا یدلا یالا یالا یالا یل الله
ای مظهر افتاب عشوه
کیم قارشود دوردکی نگاه مسته
کلمش بوزینه شراب عشوه
نرم کل الدولا

سماعی اولسون

کل ای خورشید طلعت بزم کاهه داغ
قیز رسین ثاب میدن کلعذارك رشك باغ اولسون
طراش ایت خطی کی جانا سرکنده کاکلك طور سن
قرلشه لشکر خط غم دکل سردار صناغ اولسون
سیم تندر غنچه قدر کل پیره هندر
وای محرم یار یار یار جنان ای
ماه داغ اولسون

نقش سماعی

بر بوزدن ایاغ یار ایله اوشاوب محبت
خطیله ارشدی هله مکتوب محبت
قوربانك اولم یار حیرانك اولام دوست
من بنده فرمانك اولم یار کل جانم کل
میرم کل عرم ای کل نوشکفته وی
طوطی بلبل باغ عشقم خطیله
مجنون نه بیلور قاعدهٔ نازونیازی
عاشقم صنور کندوی او مجزوب محبت

14a

شاهی نقش

اهو بیا میرزم اهو بیا
بیا برویه ازاین ولایت مرتو
تودرست مرا وکس من دانمن تو
سیدی معکم یاراکب بین الحبلی
عین لکم به عینکم لاغیری
شب تنراه اجانم مرچو پروانجانم
یار نیار یار تو نمیدان جیبی تو نمیدان
یاسیدی تو نمیدان یاروحی
ویلو ولوا ویلو مکدر
تو نمیدان جیبی تو نمیدان یاسیدی
اهو بیا میرزم اهو بیا
بکزم صرا روب حزانه دوندی سنسز
قدم نم اولوب شکرانه دوندی سنسز
اوزباشن ایچون بو بنده کرحم ایله
پیمانه المدن قانه دوندی سنسز

سماعی مثالی اوزنیه

کو بنده فغانمله عجب غلغله یوقمی ای بیخبر خفت
هب بزغ دله می بو جفا بلبله یوقمی کل ایله فراغت

میان

تابسته زنجیر پرفشانك اولایم ای طره طرار
سنده دل مجنون نه برسلسله یوقمی
تن فی تنن تنن فی تنن تنه فی تنن تنه نادرنی
تن فی تنه فی تنه فی نادرنی هی یار همه هی
هی همه دوست دیده دیده دیده ره
تنه تنه نادرنی هی هی یار
هی هی درست هی هی
غلغله
یوقمی
طبع افندی

سماعی

طوتسم صبا ریلوب اول کوزه لی بخر اوسم
اوپدکجه شکر لبنه بن اول العل تر اوسم
لعل تر اوسم جانم یله لل لل لل لل لل لل
عمرم نه لل لل لل لل لل لل لل لل لل لل
سرمایه اولوبه یار حبیبم ای دردیمه
درمان اولوبه شوخ طبیبم دوح روانم
کل شوخ جانم کل کل امان کل کل کل کل
جانم کل اغلتمه بنی ایکی کوزم یار بلندم
مشتاق جالم بکا رحم ایله افندم
نرم تمام

میان خانه

سایه ده سنك رفعته منت نه فلکده
خورشید کبی بن دخی حضورنده براوسم
نرم کل الاول

در فصل رمل بسته

صبا زمزمه رمل بسته

ابروی شبینه وشمه رخنه غازه می بخشد
چشم سیهش سورمه لنوب نازه می بخشد
زخط کورنیور صفحهٔ رخسارهٔ سحر آیا
مجموعهٔ حسنه یکی شیرازه می بخشد

اما نجانم یالایله لا لا لا لا لے
نره لی ایله لا لا لا لا لا لے وای
غازه می بخشد

بسته زنجیر

ندر بوغنچهٔ دهن سنده ای کل احمر
هزار ناز له کلزاره کل قدعرعر

مبارك اوله قدومك دیوب یرپر
دوشرا یاغنه شاکر کبی بتون بجولر

سرو نازم عشوه بازم پاك بیاضم
نازه نینم سنده ای کل احمر

فرح بسته

ندمکه قصر دلدارایه اول شه دوران
بیورسه صف صف اولور سرو دیلر
اول آن

شاکر
مقام زمزمه بسته خوان اولوب
ایدر قدومنی تبریك بتونجه خلق جهان

اه اجانم یالایل لا لا لا لا لے وای
اول شه دوران

سماعی شرقی

بیورا ورنك سلطانه
همان شاهم صفا ایله
اوطور قصر سلیمانه

همان شاهم صفا ایله

دزلسونلر حضورنك
ندیمك ظل نورنك
بوجایك هر قصورنك

امضاً

سرای دل کشادر بو عجب جای صفادر بو
کورن عالم نمادر بو

امضاً

صفا ایله اوطور هردم
اوله دوشمنلرك پرغم
عطالرایله جون حاتم

امضاً

سنك ذوقن ایچون شاعر
اوقور برزمزمه نادر
یاپرجوق کفنله لر شاکر

همان شاهم صفا ایله

بورك سماعی

کل شاه جهانم کیده لم کلشنه بزده
مهتاب ایده لم ماحصلی اشکه دکزده
لطف ایله قدم رنجه قلوبشاکرزاده
هم بزم اولدلم بریجه کل زمزمه مزده

کل کل سروروانم کل کل غنچهٔ دهانم
آه دل سکاحیران جان سکا قربان

بنده که فرمان سنك کل جانم کل
راهینه قربان کل جانم کل

نقش سماعی

یتش کلای دل شوریده جانه جان قاتلم
اوشهسواره پیادیله بزدخچتالم
جانان کنبه مهتابه چقوبا ویخویه یاتمش
تیروالمی عزه سنی عاشقه اتمش تمش
رخسارینه کیسوی سیاهی آل اوزا
بلم نیجه یوزبولدی نه خوش وجهله
جانمتش اوشهسواره

ندن اشدك عجب کیم بوصوبه کلدیکی
رقیب بدکلیور طوپ اهی کل اشه لم
یارك ایشیدوب کوك صوبه تشریفنی
اغیار بر رتبه ده تیز کلدیکه
کوم کوك دره یاتمش صوردم
اوسیه زلف دوتاسنی دیدیشاکر
اوج شرفی حسنه اوجارایکی قنادمش
رقیب بدکلیور

شرقی

جانمك جان پارهسی بنوادر سوردیکم
افتاب عالم ارا بیجفادر سوردیکم
حسنی ممتاز جهان بیهبی وفادر سوردیکم
سوردیکم شیرین زبانم دلربادر سوردیکم

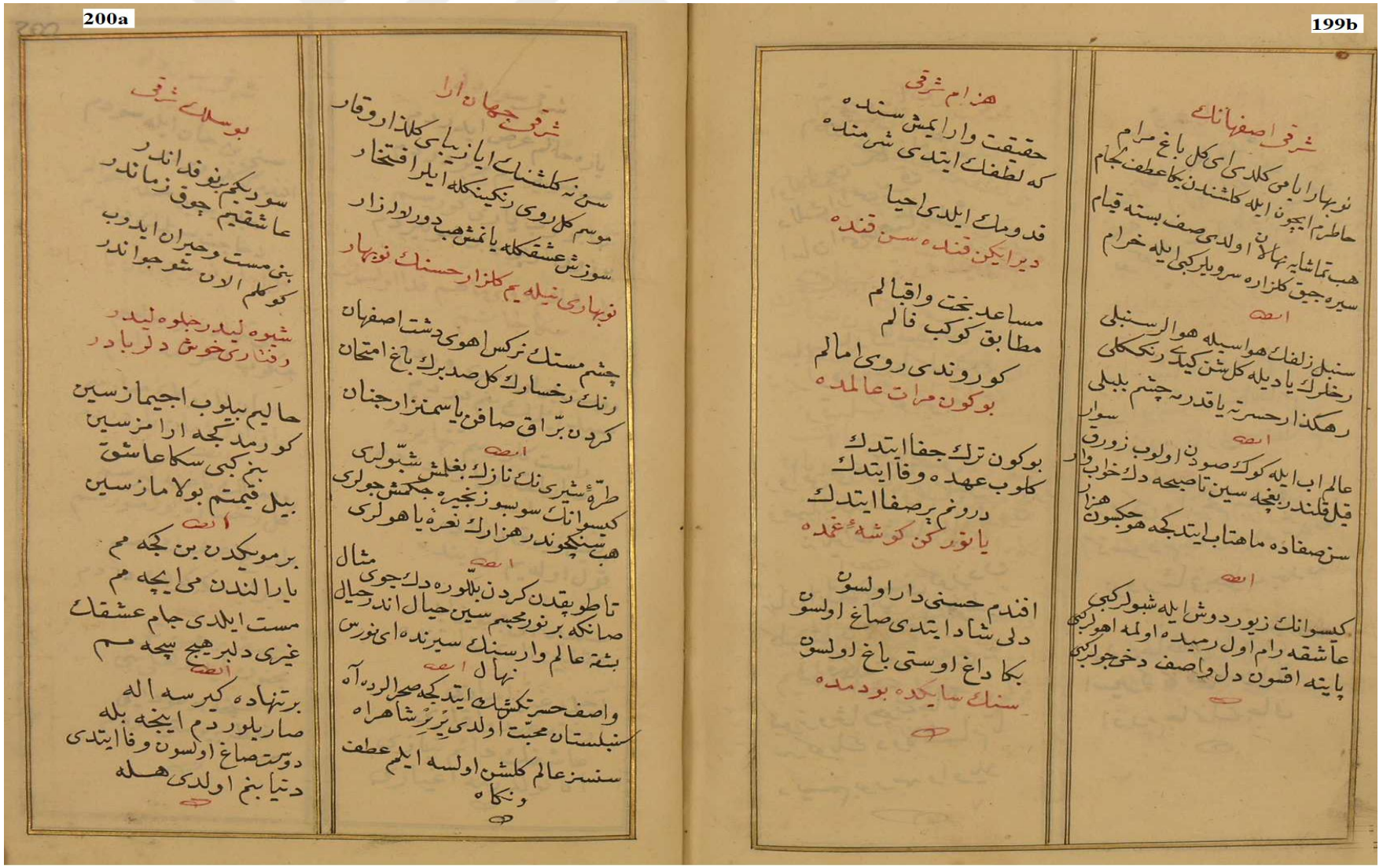
پنبه دن نازك وجوردن هیچ اولمز قل وقال
مومیایی وصفنی بلمك انك امرمحال
قیلجه قالدی حال وزار عاشق اشفته حال

امضاً

سایهٔ لطفك صرافنه عاشقی شرمنده دن
اجتناب ایتمه افندم بی نوا افکنده دن
کل دریغ ایتمه نکاه التفاتك بنده دن

امضاً

اشناظن ایله هرکوردیکین بیکانه دن
یاقمه نارحسرتیله رحم ایدوب پروانه دن
شاکرا سن عین عبرتله کور اول جانانه دن

199b

شرقی اصفهانائ

نوبهارایامی کلدی ای کل باغ مرام
حاطرم ایچون ایله کاشندن یکا عطف لجام
هب تماشایه نهالان اولدی صف بسته قیام
سیره جیق کلزاره سرو یلر کبی ایله خرام

انه

سنبل زلفك هوا سیله هوالر سنبلی
رخلرك یادیله کلشن کیدك رنگ کلی
رهکذار حسرته یاقدرمه چشم بلبلی
سوار

انه

عالم اب ایله کوك صودن اولوب زورق
قیل قلندر بنجه سین تا صبحه دك خواب وار
سن صفاده ماهتاب ایتدیکجه هو حکسون هزار

انه

کیسوانك زیور دوشایله شبولر کبی
عاشقه رام اول رمیده اولمه اهو لر کبی
پایته اقتون دل واصف دخو جولر کبی

هزام شرقی

حقیقت وار ایمش سنده
که لطفك ایتدی شرمنده

قدومك ایلدی احیا
دیر ایکن قتده سن قتده

مساعد بخت واقبالم
مطابق کوکب فالم

کورونمدی روی امالم
بوکون مرات عالمده

بوکون ترك جفا ایتدك
کلوب عهده وفا ایتدك

درونم پرصفا ایتدك
یانور کن کوشهٔ غمده

افندم حسنی دار اولسون
دلی شاد ایتدی صاغ اولسون

بکا داغ اوستی باغ اولسون
سنك سایکده بودمده

200a

شرقی جهان ارا

سن نه کلشنك ایا زیبای کلذار وقار
موسم کل روی رنکینکله ایلر افتخار
سوزش عشقکله یانمش هب دورولر زار
نوبهاری نیله یم کلزار حسنك نوبهار

چشم مستك نرکس اهوی دشت اصفهان
رنك رخسارك کل صدبرك باغ امتحان
کردن برّاق صافن یاسمن زار جنان

انه

طرهٔ شبری نك نازك بغلش شبّولری
کیسوانك سوسبو زنجیره جکمش جولری
هب سنکوندر هزارك نعرهٔ یاهولری

انه

تا طوپقدن کردن بللوره دك جوی مثال
صانکه بر نور مجسم سین حیال اندر خیال
بشته عالم وارسنك سیرنده ای نورس
نهال

انه

واصف حسر تکشك ایتدیکجه صحرالرده آه
سنبلستان محبت اولدی پرّ پرّ شاهراه
سنسز عالم کلشن اولسه ایلم عطف
ونکاه

بوسلك شرقی

سودیکجم بنوفداندر
عاشقیم چوق زماندر
بنی مست وحیران ایدوب
کوکلم الدن شوخ جواندر

شیوه لیدر جلوه لیدر
رفتاری خوش دلرباندر

حالیم بیلوب اجیماز سین
کورمدیکجه ارامز سین
بنم کبی سکا عاشق
بیل فیمتم بولامازسین

انه

برمویکدن بن کچه مم
یارا لندن می ایچه مم
مست ایلدی جام عشقك
غیری دلبر هیچ سچه مم

انه

برتنهاده کیرسه اله
صاریلوردم اینجه بله
دوستصاغ اولسون وفا ایتدی
دنیا بنم اولدی هله